

Innst. S. nr. 236.

(1998-99)

Innstilling frå finanskomiteen om omprioriteringer og tilleggsbevilgninger på statsbudsjettet 1999.

St.prp. nr. 67 (1998-99).

Til Stortinget.

1. INNLEIING

1.1 Samandrag

Regjeringen legger i proposisjonen fram et samlet opplegg for behandlingen av endringene på statsbudsjettet våren 1999. Flere budsjettendringer er allerede fremmet i egne proposisjoner tidligere i år. For nærmere omtale av disse endringene vises til de aktuelle proposisjonene.

1.2 Merknader frå komiteen

Komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Dag Terje Andersen, Berit Brørby, Erik Dalheim, Ranveig Frøiland, Trond Giske, Tore Nordtun og Hill-Marta Solberg, frå Framstegspartiet, Siv Jensen, Per Erik Monsen og Kenneth Svendsen, frå Kristeleg Folkeparti, Randi Karlstrøm, leiaren Lars Gunnar Lie og Ingebrigt S. Sørfonn, frå Høgre, Børge Brende, Per-Kristian Foss og Kjellaug Nakkim, frå Senterpartiet, Jørgen Holte, frå Sosialistisk Venstreparti, Øystein Djupedal, frå Venstre, Terje Johansen, og frå Tverrpolitisk Folkevalde, Steinar Bastesen, viser til at framlegg sett fram i Budsjettinnst. S. II (1998-99) Revidert nasjonalbudsjett 1999, som er avgitt samstundes med denne innstillinga, er førd til framlegg under tilråding frå komiteen, avsnitt 22, eller under framlegg frå mindretal, avsnitt 21 i denne innstillinga. Komiteen viser til at løyvingsframlegga i denne innstillinga, både frå fleirtal og mindretal, er sett opp i høve til den summen som frå før er løyvud under kvar post.

Komiteen viser også til at merknader og framlegg som er lagd fram under handlinga i komiteen, under budsjettpostar som ikkje er behandla i proposisjonen, er samla under avsnitt 19 i denne innstillinga.

Komiteen viser til følgjande brev frå utanriksminister Knut Vollebæk til Stortingets presidentskap 4. juni 1999:

"UTSETTELSE AV DET INTERNASJONALE SYMPOSIUM OM GLOBALISERING. SAKENS BEVILGNINGMESSIGE SIDER.

Det vises til samtale 3. ds. mellom direktør Hans Brattestå og utenriksråd Bjarne Lindstrøm.

I forbindelse med feiringen av WTOs 50-årsjubileum, tok statsminister Bondevik initiativ til å holde et internasjonalt symposium om globalisering i Oslo 2. - 3. juli d.å.

Til å dekke utgiftene til symposiet er det i St.prp. nr. 67 (1998-99) foreslått bevilget tilsammen 8 mill. kroner på Utenriksdepartementets budsjett, jf. omtalen under kapitlene 0100, 0140 og 0159 i pkt. 3.1 i proposisjonen.

Ikke minst som følge av situasjonen på Balkan og krisen i Kosovo, er det nylig blitt klart at flere inviterte sentrale politiske ledere likevel ikke vil ha anledning til å delta. Det er derfor besluttet å utsette symposiet.

Regjeringen vil komme tilbake til sakens bevilgningsmessige sider i forbindelse med Nysalderingen av 1999-budsjettet."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sine merknader i innstillingen til Revidert nasjonalbudsjett.

Disse medlemmer mener det er viktig med et finanspolitisk opplegg som er strammere enn Regjeringens forslag. En større del av utgiftene må målrettes mot tiltak i utsatte næringer i geografisk avgrensede deler av landet og til å øke kompetansen for de ledige. Dette vil bidra til en styrking av industriens konkurransevne, sikre arbeidsplassene og legge grunnlaget for en raskere og større rentenedgang.

Disse medlemmer mener det er viktig at innretningen av budsjettet bidra til å balansere utviklingen mellom skjermet og konkurranseutsatt sektor. Det forhold at viktige deler av Arbeiderpartiets alternative satsinger er direkte rettet mot de deler av økonomien som går dårlig gjør vårt samlede økonomiske opplegg mer robust.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet i sitt alternative opplegg satser 415 millioner kroner for å sikre arbeidsplassene i utsatte industrier som petroleumsnæringen, verkstedindustrien og bygg- og anleggsnæringen. Videre øker Arbeiderpartiet antall tiltaksplasser med 4000 ut over Regjeringens forslag på 6000 plasser for 2. halvår.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet øker bevilgningene til fornyelse av fiskeflåten og ferger, ombygging av landgangsfartøy og fornyelse av havforskningsfartøyet G. O. Sars med til sammen 152 mill. kroner. Arbeiderpartiet foreslår videre midlertidig fjerning av investeringsavgiften på bygging og opprustning av vannkraftverk i 2 år, økt tilskudd til bygging av fiskerihavner på 20 mill. kroner og økt tilskudd til bygging av studentboliger som tiltak for bygg- og anleggsnæringen.

Disse medlemmer vil øke støtten til forsknings- og utviklingstilskudd og utviklingskontrakter med 23 mill. kroner. Arbeiderpartiet støtter Regjeringens forslag til fond for teknologiutvikling i petroleumsvirksomheten på 100 mill. kroner. Disse medlemmer viser videre til at Regjeringen har fulgt opp Arbeiderpartiets forslag fra i fjor høst om et forskningsfond. Fondet er på 3 mrd. kroner.

Disse medlemmer går inn for at det bygges 5000 flere barnehageplasser og legger inn et stimuleringsstilskudd på 10 000 kroner per plass. Disse medlemmer vil øke tilskuddet til skolefritidsordningen med 56 mill. kroner slik at støttesatsene kan komme opp på nivået før de borgerlige partiene kuttet denne i fjor høst. Disse medlemmer vil øke innsatsen i det forebyggende barnevernet med 30 mill. kroner og utvide tilbudet med gratis barnehageplass for både 4- og 5-åringene i Oslo indre øst.

Disse medlemmer foreslår en utlånsordning for skolebøker i videregående skole, 560 nye studieplasser innenfor IT og økt satsing til desentralisert høyere utdanning og kunsthøgskolene.

Medlemene frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til at Revidert nasjonalbudsjett fører vidare eit stramt budsjett. Saman med moderate inntektsoppgjer legg budsjettet til rette for at renta kan gå ytterlegare ned, som er av stor fordelingspolitisk betydning.

Desse medlemene peiker på at norsk økonomi har bak seg seks år med sterk sysselsettingauke og halvering av arbeidsløysa. I samarbeid med partane i arbeidslivet har ein lagt grunnlaget for å senke kostnadsnivået, og lønnsauken er no på veg ned mot nivået hos våre handelspartnerar. Gjennom ein stram finanspolitikk er veksten dempa. Utviklinga så langt i år syner at balansen i økonomien er i ferd med å betra seg og vi går inn for ei mjuk landing for norsk økonomi. Kronekuren er styrka og det norske rentenivået er redusert med 1.5 pst.

Desse medlemene viser til at arbeidsløysa framleis er låg. Dei fem første månadene i år var arbeidsløysa på 4 500 færre enn for same tid i fjor. Arbeidsløysestatistikken for første kvartal 1999 syner ei arbeidsløysa på 3,2 pst. Det er ingenting i den noverande situasjon som gjer dekning for påstandane om at det vil vere 30 000 fleire arbeidslause i 1999 enn i 1998. Desse medlemene syner til omtalen i meldinga der prognosen for arbeidsløysa syner ei svak auke i 1999, men at arbeidsløysa ligg under det som

sysselsettingskommisjonen rekna med skulle vere ei balansert "frikjonsløyse" i størrelsesorden 3,5 - 4 pst.

Desse medlemene viser til dei store uforutsette utgiftene som har kome på statsbudsjettet i løpet av 1999. Dette gjeld mellom anna store løyvingar i samband med Kosovo-krisa og meirutgifter innafor sjukehus- og omsorgssektoren.

Desse medlemene viser til at utsiktene og utfordringane for norsk økonomi ikkje er vesentleg endra etter at statsbudsjettet vart vedteke i fjor. Desse medlemene er derfor samde med Regjeringa i at det må leggest stor vekt på å unngå ein stor svekking av det finanspolitiske opplegget, og i at meirutgifter i hovudsak må dekkjast inn.

Desse medlemene meiner at hovudutfordringa i den økonomiske politikken er å sikre ei balansert økonomisk utvikling i norsk økonomi, der pris- og kostnadsveksten kjem raskt ned på same nivå som hos våre handelspartnerar. Dei positive utviklingstrekk så langt i år må førast vidare. Dette er ein føresetnad for at norske renter skal verta ytterlegare redusert. For å få til ei slik utvikling, er det viktig å føre vidare eit stramt finanspolitisk opplegg. Dette vil også gjere økonomien mindre sårbar overfor skiftande forhold i internasjonal økonomi.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener Regjeringens finanspolitikk ikke er tilpasset den faktiske situasjonen. Regjeringen har friskmeldt norsk økonomi, til tross for at utviklingen på arbeidsmarkedet er mer usikker enn på svært lenge, rentenivået fortsatt er betydelig høyere enn for andre europeiske land og mange næringer sliter i motbakke. Det mest oppsiktsvekkende med det fremlagte reviderte budsjett er derfor at Regjeringen ikke foreslår tiltak som er tilpasset den faktiske situasjonen, men velger å skyve utfordringene foran seg. Etter disse medlemmers oppfatning er dette en farlig vei å gå fordi problemene vil være langt vanskeligere å løse hvis de får sterkere grobunn i tiden fremover.

Disse medlemmer mener generelt at behandlingen av revidert budsjett bør reflektere at hensikten med budsjettrevidering er å justere det vedtatte stats- og nasjonalbudsjett i forhold til endringer i de økonomiske rammebetingelser eller ved særskilte behov for endringer i bevilgningsvedtak som har oppstått etter at det ordinære budsjett ble vedtatt. Disse medlemmer viser til at utvalget for vurdering av reformer av Stortingets behandling av stats- og nasjonalbudsjettet i sin innstilling blant annet konkluderer med:

"Revidert nasjonalbudsjett forenkles og konsentreres om justeringer i årets budsjett."

Disse medlemmer kan ikke se at Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett er innenfor rammen av denne målsettingen, fordi det både foreslås bevilgninger til nye tiltak uten at dette skyldes en ekstraordinær situasjon, og fordi det ikke foreslås å løse de akutte problemer norsk økonomi står ovenfor. Disse medlemmer oppfatter situasjonen slik at

Regjeringen har overlatt til Stortinget å løse disse problemene.

Disse medlemmer vil videre hevde at det er bekymringsfullt at Regjeringen ikke viser vilje til klarere å prioritere hva som skal være det offentliges finansieringsansvar. Disse medlemmer vil understreke behovet for større strukturelle reformer som i langt større grad bidrar til å effektivisere den offentlige sektor og økonomiens virkemåte som helhet. Stortinget og Regjeringen må legge til grunn klarere prioriteringer og et ønske om en nasjonal rasjonell ressursanvendelse. Disse medlemmer mener videre det er nødvendig at det allerede nå gis signaler for 2000-budsjettet for å styrke markedets tiltro til styringen av norsk økonomi og ulike næringers trygghet for at det politiske miljø tar den faktiske situasjonen på alvor.

Disse medlemmer viser til budsjettbehandlingen for 1999, hvor det ble subsidiær enighet mellom Fremskrittspartiet, Høyre og regjeringspartiene. Her ble det blant annet kjempet hardt for tiltrengte midler til forsvaret, som Regjeringen nå har klart å foreslå kuttet med 100 mill. kroner, til tross for at dette altså var et sentralt moment i høstens budsjettbehandling.

Videre var det sentralt for Fremskrittspartiet at pro-sentsatsen for den innsatsbaserte finansiering av sykehusene ble økt. Ved begge budsjettforhandlingene i innværende periode har dette vært et sentralt tema, og disse medlemmer er overrasket og skuffet over den manglende forståelsen som Regjeringen synes å vise i sakens anledning. Det må være opplagt at en økning av pro-sentsatsen også fører til økt pasientbehandling og dermed økte utgifter for staten. Det er derfor lite tilfredsstillende at det eksisterer et gap mellom den tilleggsbevilgning Regjeringen har foreslått og det fylkeskommunene faktisk hevder å ha krav på. Dette illustrerer med all tydelighet behovet for at denne bevilgningen må gjøres om til en overslagsbevilgning, og disse medlemmer vil fremme forslag om at dette gjøres i forbindelse med budsjettet for 2000. Disse medlemmer vil videre påpeke at også justisbudsjettet var gjenstand for omfattende forhandlinger i forbindelse med statsbudsjettet for 1999. Særlig var det viktig at politiets driftsbudsjett ble styrket. Disse medlemmer kan ikke se at Regjeringen har fulgt opp denne delen av budsjettavtalen og ser seg derfor nødt til, av hensyn til politiets arbeidssituasjon og av hensyn til sikkerheten for liv og eiendom, å foreslå en økning i driftsmidlene til politiet. Videre vil disse medlemmer påpeke at situasjonen for norske barnehager var et tema i forbindelse med budsjettbehandlingen og i forhold til sak om kontantstøtte. En forutsetning var at Regjeringen skulle tilrettelegge for større grad av likebehandling mellom private og offentlige barnehager og disse medlemmer kan ikke se at Regjeringen har fulgt dette opp på en tilfredsstillende måte.

Disse medlemmer vil understreke behovet for en finanspolitikk som er innrettet slik at konkurransevnen ikke svekkes, og slik at skatte- og avgiftsnivået

ikke er vesentlig høyere enn i andre land det er naturlig å sammenligne seg med. Disse medlemmer er svært fristet til å foreslå en rekke avgiftsreduksjoner og endringsforslag i tilknytning til det reviderte budsjettet, men vil igjen vise til at hensikten med revidert budsjett primært er å revidere budsjettet og ikke kjøre omkamp på utallige politiske spørsmål. Videre vil en slik praksis føre til svært uforutsigbare forhold for alle dem som forventer at politikken i hvert fall ligger fast et år av gangen. Disse medlemmer har derfor begrenset seg til å fremme bevilgningsforslag på de områder problemene er mest akutt og forslag som legger premisser foran høstens budsjettbehandling.

Disse medlemmer viser for øvrig til sine merknader i Budsjett-innst. S. II (1998-99).

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad under avsnitt 2.2 i Budsjett-innst. S. II (1998-99), med Høyres syn på hovedtrekkene i den økonomiske politikken. I denne innstillingen fremmer disse medlemmer forslag til et revidert budsjett der de vedtatte utgiftsøkningene hittil i år dekkes inn, i motsetning til Regjeringens forslag til revidert budsjett. For disse medlemmer er det viktig at denne revisjonen av budsjettet retter opp de budsjettsvekkelser som er oppstått hittil i år.

Samtidig fremmer disse medlemmer forslag til enkelte satsinger som det er viktig blir gjennomført nå. Dette gjelder blant annet forslag om avgiftslettelser for petroleumsnæringen og avgiftslettelser for å motvirke den stadige økningen i grensehandelen. Som et lite, men viktig signal til næringslivet generelt foreslås også en viss reduksjon i formuesskatten. Stortingsflertallets manglende bevilgninger til veiutbygging har ført til ineffektiv drift ved en rekke av de allerede igangsatte prosjekter, med den følge at prosjektene blir dyrere enn nødvendig. Derfor fremmer disse medlemmer helt nødvendige forslag om tilleggsbevilgninger til veiinvesteringer og rassikring, for å bidra til en mer effektiv utnyttelse av samfunnets ressurser.

For å bidra til økt kvalitet i den utdanning som samfunnet tilbyr, foreslår disse medlemmer økte bevilgninger til etterutdanning av lærere, tilskudd til høyere utdanning og økt lærlingetilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger.

På enkelte områder fremmer Regjeringen forslag som går i riktig retning, men ikke langt nok. Derfor foreslås blant annet økte bevilgninger til blant annet innsatsstyrt finansiering, politi og ekspressbusser.

For å dekke inn Regjeringens svekkelse på 1,7 mrd. kroner av det budsjettet som ble vedtatt sist høst og finansiere disse medlemmers forslag til satsing på enkelte andre områder, foreslås å redusere bruken av offentlige midler på en rekke mindre prioriterte områder. Det vises i denne sammenheng til forslag under de enkelte kapitler og poster.

En rekke av forslagene til reduserte bevilgninger kan ses i sammenheng med at pris- og lønnsveksten nå anslås til å bli lavere enn det som ble lagt til grunn da

statsbudsjettet ble vedtatt. Finansdepartementet opplyser at reduserte anslag siden budsjettet ble vedtatt har ført til 1,8 mrd. kroner i økt realverdi.

Disse medlemmer har lagt merke til at enkelte, blant annet fra sentrumpartiene, mener Høyres forslag i forbindelse med revidert budsjett for 1999 er for omfattende. Dette til tross for at de forslag til satsinger som disse medlemmer fremmer i denne innstilling er av et meget beskjedent omfang. Disse medlemmer vil peke på at Regjeringens manglende evne til å finne inndekning for økte utgifter har ført til en betydelig svekkelse av budsjettet i forhold til det budsjettet det ble inngått forlik om sist høst. Det er oppsiktsvekkende at talsmenn for sentrumpartiene angriper Høyre for å foreslå tiltak som bidrar til å opprettholde hovedlinjene fra budsjettforliket sist høst. Det er ikke disse medlemmers forslag som er problemet, men Regjeringens manglende evne til å opprettholde stramheten i budsjettet for 1999.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sine merknader i Budsjettinnst. S. II (1998-99).

Dette medlem legger fram et finanspolitisk opplegg med om lag samme balanse som Regjeringen, som var det nivå dette medlem foreslo i sitt alternative statsbudsjett. Hovedgrepene i dette medlems opplegg er å styrke innsatsen for barn og unge, legge fram tiltak mot økt ledighet og for kompetanseoppbygging, samt styrke budsjettets miljøprofil. Viktige elementer for å få til dette er sterk satsing på flere og billigere barnehageplasser, bedre kommuneøkonomi, tøffere miljøavgifter og styrking av forskning, utdanning og tiltaksplasser.

2. STORTINGSVEDTAK AV 30. NOVEMBER 1998 OM EIN STATLEG MODERNISERINGSKOMITE

Samandrag

Stortinget gjorde 30. november 1998 vedtak om at det skulle oppnevnes en statlig moderniseringskomite.

Regjeringen har fulgt opp intensjonen i stortingsvedtaket ved å nedsette to offentlige utvalg; Oppgavefordelingsutvalget og Sysselsettingsutvalget, som arbeider med frist til sommeren 2000, samt ved å igangsette programmet Et enklere Norge.

Oppgavefordelingsutvalget

Oppgavefordelingsutvalget ble nedsatt av Regjeringen 5. juni 1998 for å vurdere ansvars-, oppgave- og funksjonsfordelingen mellom stat, fylkeskommune og kommune.

Utvalget er ledet av adm. dir. i Husbanken Lars Wilhelmsen, og det er lagt vekt på en bred sammensetning av utvalget med deltakelse fra departementene, regional statsforvaltning, kommunesektoren og forskningsmiljøer. Mandatet for utvalget ble forelagt Stortinget ved behandlingen av statsbudsjettet for 1998.

Regjeringen er av den oppfatning at dette utvalget på en god måte vil dekke det andre og det fjerde av punktene i stortingsvedtaket av 30. november 1998.

Sysselsettingsutvalget

Regjeringen gjennomførte en inntektspolitisk konferanse med medlemmene i Kontaktutvalget for inntektsoppgjørene på Torbjørnrud i desember 1998. En ble her blant annet enig om å nedsette et bredt sammensatt og langsiktig utvalg for å drøfte strategier for sysselsetting og verdiskaping. Utvalget ble nedsatt 23. mars 1999 og er ledet av professor Steinar Holden. Det er lagt vekt på en bred sammensetning av utvalget.

Utvalgets mandat er gjengitt i proposisjonen.

Regjeringen vil vise til andre setning i fjerde avsnitt i mandatet, som er likelydende med første punkt i stortingsvedtaket av 30. november 1998.

Et enklere Norge

Statsministeren lanserte programmet Et enklere Norge i Stortinget 11. februar 1999. Programmet innebærer en styrking og samordning av arbeidet med forenkling og effektivisering i offentlig forvaltning. Unødvige detalj- eller dobbeltreguleringer må fjernes eller endres. Forvaltningsapparatet må gjennomgås, bl.a. med sikte på å redusere ressursbruk til administrasjon. Dette arbeidet er nødvendig for å legge til rette for at en større del av de offentlige ressursene - både i stat og kommune - kan brukes til nødvendig tjenesteyting, og for å legge bedre til rette for nødvendig nyskaping i næringslivet og blant innbyggerne.

Programmet er organisert i forhold til tre mål:

- En opprydding og forenkling i regelverket, særlig overfor næringslivet.
- Det skal bli enklere for enkeltpersoner og for næringslivet å ha kontakt med det offentlige både som tjenesteorgan og som myndighetsorgan.
- Kommunene skal få økt frihet. Statlige styringsvirkemidler må utformes slik at de ikke binder unødige ressurser og hindrer effektive løsninger lokalt.

Programmet innebærer en særskilt satsing på disse oppgavene, og er gitt en varighet på to år. Dette innebærer likevel ikke at innholdet skal avgrenses til tiltak som kan gjennomføres innen denne tidsrammen.

For å sikre nødvendig samordning vil statsministeren selv lede et utvalg av regjeringsmedlemmer som skal koordinere programmet Et enklere Norge. Nærings- og handelsdepartementet, Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet er tillagt ansvaret for framdrift og oppfølging av tiltak på hver sine satsingsområder.

Kommunal- og regionaldepartementet vil gjennom et eget prosjekt ivareta siste del av stortingsvedtaket av 30. november 1998. Hensynet til arbeidstaker- og brukerinteresser, som også er nevnt i stortingsvedtaket, vil bli ivaretatt i de pågående prosessene.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

3. UTANRIKSDEPARTEMENTET

3.1 Kap. 100 Utenriksdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Reiseutgifter relatert til Schengen-samarbeidet

Utenriksdepartementets reiseutgifter relatert til Schengen-samarbeidet har de siste årene vært dekket over Justisdepartementets budsjett. Det synes mest hensiktsmessig at Utenriksdepartementet selv dekker disse utgiftene. På denne bakgrunn foreslår Regjeringen at kr 200 000 overføres fra kap. 400 Justisdepartementet til kap. 100 Utenriksdepartementet, jf. også omtale under kap. 400 Justisdepartementet.

Rammeoverføring av teleutgifter

Fra 1. januar 1998 ble utgiftene til departementenes teletjenester overført fra Statens forvaltningstjeneste til det enkelte departement. Det har i ettertid vist seg at Utenriksdepartementet fikk overført om lag kr 750 000 for mye i forhold til departementets faktiske bruk av teletjenester. Beløpet foreslås derfor tilbakeført til kap. 1522 Statens forvaltningstjeneste ved tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 100 Utenriksdepartementet post 01 Driftsutgifter.

Utenriksministerens OSSE-reiser

Utenriksministerens reiseprogram i 1999 er i stor grad preget av OSSE-formannskapet. Erfaringene så langt viser at reisevirksomheten har et betydelig

større omfang enn det som var anslått tidligere. Reiseutgiftene vil således bli betydelig høyere enn det som kan dekkes over kap. 21 Statsrådet. I lys av dette foreslås en egen bevilgning på Utenriksdepartementets budsjett til dekning av utenriksministerens OSSE-reiser.

I tråd med ovenstående fremmes forslag om et tillegg på 7,5 mill. kroner under kap. 100 Utenriksdepartementet post 01 Driftsutgifter til dekning av utenriksministerens OSSE-reiser.

Internasjonalt symposium om globalisering

I forbindelse med feiringen av WTOs 50-års jubileum har statsministeren tatt initiativ til å holde et internasjonalt symposium om globalisering. Symposiet er planlagt å finne sted i Oslo 2. og 3. juli 1999. Formålet er å bringe sammen internasjonale toppolitikere, representanter for internasjonale organisasjoner, næringsliv og akademika for å drøfte utfordringer og muligheter i en globalisert virkelighet som stiller nye krav til politisk styring gjennom internasjonalt samarbeid. Utgiftene til symposiet (møtelokaler, honorarer, reise- og oppholdsutgifter for deltagerne m.v.) er anslått til 8 mill. kroner, hvorav 3 mill. kroner foreslås bevilget på kap. 100 Utenriksdepartementet og 5 mill. kroner på kap. 140 Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen.

Det foreslås en samlet økning av kap. 100 post 01 med 9,95 mill. kroner for 1999.

Merknader frå komiteen

Standpunkttabell, avsnitt 3.1, kap. 100 post 01

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	FrP	H	SV	TF
100	01	Utenriksdepartementet							
	1	Overf. fra kap. 400	+ 0,200	+ 0,200	+ 0,200	0,200	+ 0,200	+ 0,200	+ 2,000
	2	Tilbakeføring til kap. 1522	- 0,750	- 0,750	- 0,750	- 0,750	- 0,750	- 0,750	- 0,750
	3	OSSE-reiser	+ 7,500	+ 7,500	+ 7,500	+ 7,500	+ 7,500	+ 7,500	+ 7,500
	4	Symposium, Globalisering	+ 3,000	+ 3,000	+ 3,000	+ 3,000	+ 3,000	+ 3,000	+ 3,000
	5	Kutt	0	- 8,000	- 8,000	0	0	0	0
		Sum	+ 9,950	+ 1,950	+ 1,950	+ 9,950	+ 9,950	+ 9,950	+ 9,950

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, gjer framlegg om å redusere løyvinga under kap. 100 post 01 med 8 mill. kroner i høve til framlegget i proposisjonen.

Fleirtalet gjer følgjande framlegg:

Kap. 100 Utenriksdepartementet
01 Driftsutgifter,
forhøyes med ..... kr 1 950 000

fra kr 300 608 000 til
kr 302 558 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte slutter seg til forslaget fra Regjeringen om å forhøye bevilgningen under kap. 100 post 01 med kr 9 950 000.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 100 Utenriksdepartementet

01 Driftsutgifter,
forhøyes med ..... kr 9 950 000
fra kr 300 608 000 til kr
310 558 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at sentrumspartiene fremmer forslag til justeringer av regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett, som innebærer at Fremskrittspartiet og Høyres krav om bevilgninger til forsvaret og politiet, samt krav om forpliktelser til å videreføre finansieringen av innsatsstyrt finansiering av sykehusene som forutsatt i budsjettbehandlingen høsten 1998 innfris.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte sentrumspartiens forslag til endret budsjettering av dette kapittel. Disse medlemmer viser for øvrig til sin generelle holdning om at Revidert nasjonalbudsjett først og fremst skal inneholde helt nødvendige justeringer av det vedtatte budsjett.

Komiteens medlem fra Tverrpolitisk Folkevalgte ønsker at departementet ser på bruken av midlene under dette kapittel, og vurderer om ikke en skal overlate en større del av summene til utenriksstasjonenes frie bruk. Dette medlem mener at en må forutsette at utenriksstasjonenes lokalkjennskap er stor og at disse er i stand til å utnytte midlene mer effektivt enn en sentralstyrt disponering.

3.2 Ny låne- og tilskotsordning under EØS-avtalen (kap. 116 post 70)

Samandrag

Under forhandlingene om EØS-avtalen var det enighet om å opprette en låne- og tilskuddsordning til fordel for de mindre utviklede områder i EU, jf. avtalens art. 115-117, protokoll 38 og tilpasningsprotokollens art. 16, samt omtale i St.prp. nr. 100 (1991-92).

EFTA-landene var etter protokoll 38 forpliktet til å finansiere en overføringsordning som innebar direkte tilskudd på 500 mill. ecu og rentesubsidier på lån på til sammen 1 500 mill. ecu. Bidragsforpliktelsen varte i de fem årene fra 1994 til 1998, og medførte norske bidrag på om lag 200 mill. kroner årlig.

Da bidragsperioden gikk mot slutten i 1998, reiste Spania, etter hvert med støtte fra de andre medlemslandene i EU, krav om videreføring av låne- og tilskudds-

ordningen. Det er uenighet mellom EU og EFTA-landene om det rettslige grunnlaget for et slikt krav. Regjeringen konkluderte likevel, etter en samlet vurdering av norske interesser, med at Norge burde bidra til sosial og økonomisk utjevning i EU ved å opprette en ny ordning for finansielle overføringer til mindre velstående områder i EU. Tilsvarende vurderinger ble gjort i Island og Liechtenstein. Fra Regjeringens side ble det lagt vekt på betydningen av et velfungerende samarbeid med EU både i EØS og på andre områder.

Det er nå oppnådd prinsipiell enighet mellom EU og EFTA om rammen for en ny overføringsordning. Den nye ordningen vil ha en finansiell ramme på 119,6 mill. euro, bidragsforpliktelsen vil løpe over fem år fra 1999 og overføringene vil gå til de økonomisk minst utviklede medlemsstater, i tråd med prioriteringene i EUs egne ordninger for tilsvarende formål. Regjeringen legger til grunn at de norske tilskudd til ordningen vil ligge innenfor en ramme på 200 mill. kroner i året. Norge skal betale ca. 95 pst. av EFTAs bidrag, mens de øvrige 5 pst. fordeles på Island og Liechtenstein. Det er enda ikke avklart om det vil bli behov for innbetaling til ordningen i 1999. Dersom det ikke blir aktuelt med innbetaling i 1999, vil bidragene for de resterende 4 år bli økt.

Regjeringen har under forhandlingsprosessen konsultert Stortingets organer.

Forhandlingene om den nærmere utforming av den nye overføringsordningen er ikke fullført. Når alle spørsmål er avklart vil den nye ordningen bli vedtatt i EØS-komiteen med forbehold av Stortingets samtykke. Regjeringen vil således fremme en egen proposisjon om saken, herunder forslag om nødvendig bevilgning for 1999, så snart alle spørsmål i tilknytning til ordningen er endelig avklart.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Regjeringen vil komme tilbake med egen proposisjon om saken, herunder forslag om nødvendig bevilgning for 1999, så snart saken er endelig avklart.

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at det er oppnådd prinsipiell enighet mellom EU og EFTA om en ny overføringsordning til fordel for de mindre utviklede områder i EU, men at forhandlingene om den nærmere utforming av ordningen gjenstår. Disse medlemmer merker seg videre at Regjeringen legger til grunn at de norske tilskuddene til ordningen vil ligge innenfor en ramme på 200 mill. kroner i året, og at den vil legge frem en egen stortingsproposisjon om saken i løpet av høstsesjonen.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti har merket seg granskningene og avsløringene av EUs overføringsordninger til de økonomisk minst utviklede områdene. EUs egen granskning konkluderte med sløseri, nepotisme og at store summer ikke kunne gjøres rede for i form av regnskap.

Dette medlem mener at Norge bør drøfte dette problemet med EU. Norge bør tilby seg å øke støttebeløpet til de minst utviklede områdene dersom støtten kan gis utenom EU-systemet, og heller gis direkte til medlemslandene eller direkte til nivåer under medlemslandene.

3.3 Norsk deltaging i det polske Ecofund

Samandrag

Norge vedtok i 1991 sammen med andre kreditorer i Paris-klubben å restrukturere Polens gjeld til Norge. Paris-klubb avtalen fastslo at gjelden til hver enkelt kreditor skulle nedskrives med 50 pst., enten ved reduksjon i hovedstol eller gjennom subsidiering av renten. De øvrige 50 pst. av gjelden skulle tilbakebetales over 15 år. Det ble imidlertid lagt inn i avtalen en mulighet for frivillig å konvertere ytterligere inntil 10 pst. av gjelden til fordel for et polsk miljøfond. Norge var pådriver for en slik bestemmelse, men har hittil ikke benyttet muligheten.

For Norge ble 50 pst. av gjelden avskrevet og 50 pst. restrukturert gjennom en bilateral avtale. Siden avskrivningen var politisk motivert for å lette Polens overgang til markedsøkonomi, ble det besluttet at GIEK skulle kompenseres for det inntektstap de ble påført ved at renten ble redusert. Stortinget ble i St.prp. nr. 1 (1991-92) informert om gjeldsavtalen med Polen og kompensasjonen av GIEKs inntektstap. Til og med 1998 ble det årlig bevilget om lag 110 mill. kroner til dette formål under Utenriksdepartementets budsjettkapitler.

Ordningen hører inn under GIEKs gamle portefølje og er således adskilt fra den nye virksomheten under det "nye" GIEK som ble opprettet 1. januar 1994.

Det har i den senere tid, og senest under budsjettdebatten høsten 1998, vært reist spørsmål om å revurdere spørsmålet om norsk medlemskap i det polske Ecofund.

Nærings- og handelsdepartementet har nedsatt en arbeidsgruppe bestående av representanter fra Nærings- og handelsdepartementet, Finansdepartementet og GIEK som skal gjennomgå økonomien i GIEKs gamle portefølje. Dette er spørsmål som må avklares før Regjeringen kan ta stilling til eventuell deltagelse i Ecofund.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at Regjeringen har nedsatt en arbeidsgruppe som

Merknader frå komiteen

Standpunkttabell, avsnitt 3.4, kap. 140 post 01 Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	FrP	H	SV	TF
140	01	U-hjelpsadministrasjon							
	1	Ny avdeling for menneskerettigheter, inndekning fra kap. 159 post 70	+ 3,0	+ 3,0	+ 3,0	0	0	+ 3,0	+ 3,0

skal gjennomgå økonomien i GIEKs gamle portefølje og at den vil komme tilbake til Stortinget med saken når denne vurderingen er fullført.

3.4 Kap. 140 Utenriksdepartementet sin administrasjon av utviklingshjelpa

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Nye stillingar til arbeidet med menneskerettar (MR)

For å styrke arbeidet med menneskerettighets spørsmål foreslås det opprettet en ny avdeling for menneskerettigheter, humanitær bistand og demokratispørsmål i Utenriksdepartementet. Den nye avdelingen vil få følgende hovedoppgaver: Internasjonale menneskerettigheter, nasjonal koordinering av menneskerettigheter, humanitære spørsmål, humanitære kriser, flyktningspørsmål, naturkatastrofer, støtte til demokratibygging, tilskudd til freds- og forsoningsarbeid, MR- og flyktningspørsmål, samt humanitære saker i FN, nasjonale og internasjonale humanitære organisasjoner, herunder UNHCR og Røde Kors. Til sammen vil det bli knyttet om lag 30 embets- og tjenestemenn til avdelingen.

Til å lede den nye avdelingen foreslås at det bevilges midler til en stilling som ekspedisjonssjef. Videre foreslås bevilgning til ytterligere 7 nye MR-stillinger. De øvrige stillingene i avdelingen vil bli omdisponert fra andre områder i departementet.

Det foreslås bevilget 3 mill. kroner på kap. 140 Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen post 01 Driftsutgifter til dekning av de økte utgiftene i 1999. Økningen foreslås dekket ved tilsvarende reduksjon under kap. 159 Tilskudd til ymse hjelpetiltak post 70.

Internasjonalt symposium om globalisering

Som omtalt under kap. 100 ovenfor er det i forbindelse med feiringen av WTOs 50-års jubileum foreslått å holde et internasjonalt symposium om globalisering. Av de samlede utgifter på 8 mill. kroner foreslås 5 mill. kroner dekket på kap. 140 post 01. Disse utgiftene blir knyttet til utviklingsspørsmål, samt finansiering av deltagelse fra utviklingsland.

Det foreslås bevilget 5 mill. kroner på kap. 140 Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen post 01 Driftsutgifter til dekning av ovennevnte utgifter i 1999. Økningen foreslås dekket ved tilsvarende reduksjon under kap. 159 Tilskudd til ymse hjelpetiltak post 70.

2 Symposium, Globalisering, inndekning fra kap. 159 post 70	+ 5,0	+ 5,0	+ 5,0	0	+ 5,0	+ 5,0	+ 0,5
Sum	+ 8,0	+ 8,0	+ 8,0	0	+ 5,0	+ 8,0	+ 8,0

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, slutter seg til Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at Norge skal påtale brudd på grunnleggende menneskerettigheter i de internasjonale fora hvor Norge deltar.

Disse medlemmer er av den oppfatning at om Regjeringen vil styrke staben innen dette området, må det gjøres ved en omrokering innen det eksisterende byråkrati, og vil derfor gå imot den foreslåtte bevilgning på 3 mill. kroner.

I forhold til de Kosovo-relaterte utgiftene vil disse medlemmer vise til Fremskrittspartiets forslag i Innst. nr. 149 (1998-99) om å bevilge 495 mill. kroner til humanitær bistand i forbindelse med krisen i Kosovo basert på hjelpetiltak i Kosovo og land i nær-områdene.

Disse medlemmer går imot Regjeringens forslag om å forhøye bevilgningen under kap. 140 post 01 med 8 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Regjeringen vil opprette en ny avdeling for menneskerettigheter, humanitær bistand og demokratispørsmål i Utenriksdepartementet og at det til sammen vil bli knyttet om lag 30 embets- og tjenestemenn til avdelingen. Disse medlemmer mener opprettelse av nye stillinger i Utenriksdepartementet bør foretas i forbindelse med ordinær budsjettbehandling og støtter derfor ikke forslaget om å bevilge 3 mill. kroner til opprettelse av 7 nye stillinger i denne avdelingen.

Disse medlemmer slutter seg til Regjeringens forslag om globaliseringssymposium og fremmer følgende forslag:

Kap. 140	Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen	
01	Driftsutgifter, forhøyes med	kr 5 000 000
	fra kr 99 595 000 til kr	
	104 595 000	

Komiteen viser når det gjelder kap. 159 post 70 til merknader under avsnitt 3.7.

3.5 Kosovo-relaterte utgifter

Samandrag

Ved St.prp. nr. 56 (1998-99), Innst. S. nr. 149 (1998-99), ble det netto bevilget 195 mill. kroner til humanitær bistand i forbindelse med krisen i Kosovo. I tillegg er det i St.prp. nr. 59 (1998-99) foreslått bevilget ytterligere 48 mill. kroner under kap. 192 Fred, forsoning og demokrati til dekning av transportutgifter m.v. for flyktninger fra Kosovo. Til sammen er således bistandsrammen økt med 243 mill. kroner.

Samtidig foreslås enkelte reduksjoner under andre poster på bistandsbudsjettet, jf. omtale nedenfor. Dette gjelder endrede forutsetninger på enkelte områder i forhold til vedtatt budsjett for 1999. Netto økning på bistandsbudsjettet vil etter dette utgjøre 63 mill. kroner.

Bistandsrammen vil fortsatt utgjøre 0,88 pst. av BNI, basert på anslaget i St.prp. nr. 1 (1998-99).

Merknader frå komiteen

Komiteen viser til behandlinga i Stortinget av St.prp. nr. 56 (1998-99) og St.prp. nr. 59 (1998-99) og til dei ulike avsnitta nedanfor som gjeld bistandsbudsjettet.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at statsministeren ved en rekke anledninger har understreket at kostnadene ved Kosovo-krigen ikke skulle belastes bistandsbudsjettet, men var å betrakte som en uforutsett utgift. Dette medlem er enig i en slik betraktning, og stiller seg derfor uforstående til at bistandsbudsjettet er belastet 180 mill. kroner til Kosovo-relaterte utgifter. Dette gjør at viktig bistandsarbeid i Afrika, menneskerettsarbeid og gjeldsslettetiltak for fattige land må betale for krigen i Kosovo.

Dette medlem konstaterer at dette gjør at den felles målsetting Sosialistisk Venstreparti og Regjeringen har om en reell økning i Norges bistandsmidler, har fjernet seg enda et skritt.

3.6 Kap. 150 Bistand til prioriterte land og regionar

Post 70 Bistand til Afrika, kan overføres

Samandrag

Krigen mellom Etiopia og Eritrea vil ha konsekvenser for bistandssamarbeidet med disse landene, både med hensyn til innhold og framdrift. For 1999 medfører dette at en del langsiktige tiltak blir utsatt. Samtidig vil det være behov for betydelig humanitær innsats som vil bli ivaretatt på annen måte.

Den politiske situasjonen i Zimbabwe gjør det naturlig å vente med nye satsninger, og nøye vurdere innretningen av samarbeidet framover.

Støtten over landprogrammer og regionbevilgninger til ovennevnte land foreslås redusert med 60 mill. kroner. Den endelige fordelingen mellom land og underposter vil bli vurdert i lys av utviklingen i områdene.

Regjeringen vil understreke at det fremdeles er et stort bistandsbehov i Afrika. Bistanden til øvrige land vil derfor ikke bli berørt av endringene i budsjettet, og vil fortsette i tråd med de planer Regjeringen presenterte i St.prp. nr. 1 (1998-99).

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Høyre og Sosialistisk Venstreparti, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 150 post 70 med kr 60 000 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til spørretimespørsmål fra Siri Frost Sterri 3. mars 1999 om menneskeretts-situasjonen i Zimbabwe og behovet for å vurdere vår bistand til landet. Disse medlemmer mener den negative utviklingen i Zimbabwe gjør det nødvendig også å vurdere full stans i bistanden og legger til grunn at Regjeringen løpende vurderer en slik handlemåte i lys av den politiske situasjonen i landet. Disse medlemmer merker seg at Regjeringen mener det er nødvendig å avvente nye satsninger og justere bistandsprogrammet med Zimbabwe, med større vektlegging særlig på menneskerettighetsområdet.

Disse medlemmer ønsker en mer resultatorientert bistandspolitikk der vekten legges på kvalitet og grad av måloppnåelse fremfor størrelsen på bevilgningene i prosent av BNI. Disse medlemmer mener det gjennom en effektivisering og målretting av bistandspolitikken kan oppnås minst like gode resultater med mindre bruk av ressurser. For å følge opp og kontrollere bruken av bistandsmidlene på en bedre måte, er det også nødvendig med en større grad av konsentrasjon av Norges bistandsengasjement. Disse medlemmer viser også til at en viktig del av bistandspolitikken er å åpne for handel med de minst utviklede landene, og viser i denne sammenheng blant annet til forslag fra disse medlemmer vedrørende dette i Budsjett-innst. S. II (1998-99).

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

Kap. 150	Bistand til prioriterte land og regioner	
70	Bistand til Afrika, kan overføres, nedsettes med	kr 210 000 000
	fra kr 1 630 000 til kr 1 420 000 000	

Disse medlemmer viser når det gjelder kap. 150 post 71 og post 72 til merknader under avsnitt 19.1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslaget innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til flere uttalelser fra regjeringsmedlemmer om at det ikke er de fattige i andre deler av verden som skal betale Norges økte utgifter med Kosovo-krisen. Dette medlem er skuffet over at Regjeringen likevel legger opp til dette. Når det gjelder Zimbabwe er dette medlem enig i at den politiske situasjonene gjør det naturlig å vente med nye satsninger, men det er ingen grunn til å trekke bevilgningen tilbake. Midlene kan omdisponeres til andre områder med store behov. Dette medlem går derfor imot Regjeringens forslag om å redusere kap. 150 post 70 med 60 mill. kroner.

Fredskorpset

Samandrag

Regjeringen vil gjennomføre en grunnleggende omlegging av Fredskorpsets virksomhet. Fredskorpset bør ha som særskilt oppgave å bidra til å styrke det sivile samfunn i sør og å fremme kontakt og samarbeid mellom mennesker, organisasjoner og institusjoner i Norge og i sør. Samarbeidet skal bygge på solidaritet, likeverd og gjensidighet, og ha som mål å styrke partnernes grunnlag for å fremme sine interesser og å realisere sine utviklingsmål. Å legge til rette for tjeneste i Norge eller i sør for deltakere fra utviklingsland vil derfor være en naturlig del av virksomheten.

Fredskorpsets sentrale oppgave vil være å stimulere til samarbeid om utplassering av personell. Minst halvparten av midlene skal gå til tiltak for samarbeid med organisasjoner og institusjoner i de fattigste landene. I tillegg vil Fredskorpset få viktige oppgaver når det gjelder erfaringsutveksling, veiledning og bidra til å kvalitetssikre og utvikle partnernes og deltakernes programmer. Samarbeidspartnerne til Fredskorpset skal selv være ansvarlige for å gjennomføre tiltakene og følge opp den enkelte deltaker. Et viktig element vil være at virksomheten skal resultere i at holdninger, erfaring og kunnskap skal tilføres samfunnene i Norge og i sør. Fredskorpsdeltakerne skal primært være i aldersgruppen 22-35 år og forplikte seg til tjeneste i ett

år eller mer. De vil motta en nøktern godtgjørelse, men det legges opp til fleksibilitet slik at betingelsene kan tilpasses ulike partnere og samarbeidsformer. Fredskorpset vil således fortsatt være et viktig instrument i utviklingssamarbeidet og bygge på de samme mål og prinsipper som øvrig norsk innsats for utvikling i sør.

Utenriksdepartementet er i ferd med å foreta en inngående vurdering av organisasjonsspørsmålet og ser bl.a. på om det kan være hensiktsmessig å opprette et forvaltningsorgan med særskilte fullmakter.

Utgifter til planlegging og forberedelse av omleggingen vil bli belastet kap. 158 Utredning, forskning, evaluering og kvalitetssikring.

NORADs utgifter til Fredskorpset viser seg å bli høyere enn forutsatt i nedbyggingsperioden. De økte utgiftene, beregnet til 7 mill. kroner for 1999, foreslås belastet kap. 150 Bistand til prioriterte land og regioner post 70 Bistand til Afrika.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til departementet sitt opplegg for utgiftsføring m.m.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet mener at ordningen med tvungne bidrag til statlig u-hjelp gjennom beskatningen bidrar til å svekke den enkeltes ansvarsfølelse og giverglede. Disse medlemmer ser den lave levestandaren i disse landene først og fremst som et resultat av landenes interne organisasjonsforhold og politiske system. Disse medlemmer mener at produksjonsevne og innsatsviljen hos et folk forsvinner når folket undertrykkes av totalitære styringssystemer.

Disse medlemmer mener at den statlige u-hjelpen bør avvikles.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til utenrikskomiteens behandling av utviklings- og menneskerettighetsministerens redegjørelse 6. mai 1999, og til at utenrikskomiteen vil behandle den planlagte omleggingen av Fredskorpset i den forbindelse.

3.7 Kap. 159 Tilskot til ymse hjelpetiltak

Post 70 Tilskot, kan overføres

Samandrag

Til dekning av økte utgifter til nye MR-stillinger og internasjonalt symposium om globalisering, jf. omtale under kap. 140 post 01 Driftsutgifter ovenfor, foreslås bevilgningen under kap. 159 Tilskudd til ymse hjelpetiltak post 70 Tilskudd, redusert med til sammen 8 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 159 post 70 med i alt kr 8 000 000.

3.8 Kap. 166 Gjeldslettetiltak

Post 70 Tilskot til gjeldslettetiltak, kan overføres

Samandrag

Regjeringa foreslår en reduksjon i bevilgningen til gjeldslettetiltak på 75 mill. kroner. En slik reduksjon er mulig ettersom det i 1998 var store ekstraordinære utbetalinger til landene som var berørt av Mitch-katastrofen. Bevilgningen til HIPC-ordningen for gjeldslette til de fattigste og mest gjeldstyngede land vil for 1999 bli opprettholdt på minst samme nivå som i 1998. I 1998 ble bl.a. 120 mill. kroner av bevilgningen gitt som støtte i forbindelse med Mitch-katastrofen. Oppfølgingen av Gjeldsplan mot år 2000 vil ikke bli berørt av endringen.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmet frå Sosialistisk Venstreparti, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 166 post 70 med kr 75 000 000.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at de menneskelige lidelsene knyttet til ødeleggelsene etter Mitch-katastrofen fortsetter og vil fortsette i lang tid. Utbetalingene på 120 mill. kroner som ble gitt som støtte i forbindelse med katastrofen i 1998, er derfor ikke et argument for å redusere bevilgningene i år, og dette medlem går derfor imot Regjeringas forslag om en reduksjon av kap. 166 post 70 med 75 mill. kroner.

3.9 Kap. 191 Menneskerettar, humanitær bistand og flykntingiltak

Post 70 Tilskot til menneskerettar, humanitær bistand og flykntingiltak, kan overføres

Samandrag

Bevilgningen under kap. 191 Menneskerettigheter, humanitær bistand og flykntingiltak post 70 Tilskudd til menneskerettigheter, humanitær bistand og flykntingiltak, kan overføres, foreslås redusert med 45 mill. kroner. Reduksjonen må ses i sammenheng med økningen under kap. 192 Fred, forsoning og demokrati.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmet frå Sosialistisk Venstreparti, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 191 post 70 med kr 45 000 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser behovet for økonomisk hjelp i kampen for menneskerettigheter, humanitær bistand og flykntingiltak som stadig økende. Disse medlemmer vil henvise til Fremskrittspartiets alternative budsjett for 1999, der det ble påplussert 300 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at flyktningesituasjonen i Jugoslavia er katastrofal, med mer enn 3 mill. mennesker fra tidligere Jugoslavia på flukt i eget hjemland eller andre land, enten i regionen eller andre steder. Dette medlem peker likevel på at situasjonen for flyktninger er problematisk også andre steder i verden, som i Palestina, og også de trenger hjelp til sikring av menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak. Av den grunn går dette medlem imot Regjeringens forslag om en reduksjon av kap. 191 post 70 med 45 mill. kroner.

4. KYRKJE-, UTDANNINGS- OG FORSKINGSDEPARTEMENTET

4.1 Kap. 221 Tilskot til grunnskolen

Post 60 Tilskot til verkemiddeltiltak i Nord-Noreg, kan overføres

Samandrag

På bakgrunn av de behov som ble innmeldt fra statens utdanningskontorer i forbindelse med tildelingen for 1999 og det overførte beløp fra 1998 til 1999, vil det bli et mindrebehov på denne posten. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen for 1999 med 10 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 221 post 60 med kr 10 000 000.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til forslag om bevilgning til IT under kap. 221 ny post 41 under avsnitt 19.1.

4.2 Kap. 229 Andre formål i grunnskolen (jf. kap. 3229)

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Samandrag

Posten foreslås økt med 0,1 mill. kroner, jf. omtale under kap. 3229 nedenfor.

Merknader frå komiteen

Komiteen viser til merknader under avsnitt 4.3.

Post 62 Kompensasjon for meirutgifter i samband med førebelse lokale, kan overføres

Samandrag

Posten ble bevilget med 100 mill. kroner i 1997. Det ble ikke utbetalt midler i 1997 mens det i 1998 ble utbetalt 3 mill. kroner. Ordningen ble lagt om i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 1999, jf. St.prp. nr. 1 (1998-99) for Kirke-, utdannings- og forsk-

ningsdepartementet. Fra 1998 til 1999 er det overført 97 mill. kroner, jf. St.meld. nr. 3 (1998-99). Etter en ny vurdering har Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet kommet til at det er grunn til å forvente en lavere utbetalingstakt på posten, slik at det ikke vil være behov for hele det overførte beløpet i 1999. Det foreslås på denne bakgrunn at det overførte beløpet reduseres med 25 mill. kroner i 1999. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet vil følge utviklingen på posten nøye.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 229 post 62 med kr 25 000 000.

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vil av omsyn til eit stramt finanspolitisk opplegg, mellom anna for å få renta ned, gjere framlegg om å redusere kap. 229 post 62 Andre formål i grunnskolen, Reform '97 kompensasjon m.v. med 45 mill. kroner i tillegg til Regjeringa sitt framlegg.

Desse medlemene gjer følgjande framlegg:

Kap. 229 Andre formål i grunnskolen
62 (Ny) Kompensasjon for merutgifter i forbindelse med midlertidige lokaler, kan overføres, bevilges med ..... kr -70 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at sentrumspartiene fremmer forslag til justeringer av regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett, som innebærer at Fremskrittspartiets og Høyres krav om bevilgninger til Forsvaret og politiet, samt krav om forpliktelser til å videreføre finansieringen av innsatsstyrt finansiering av sykehusene som forutsatt i budsjettbehandlingen høsten 1998 innfris.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte sentrumspartiernes forslag til endret budsjettering av dette kapittel. Disse medlemmer viser til at det har vist seg å være mindre behov for den angjeldende kompensasjon, slik at kuttet ikke har aktivitetsreduserende virkning. Disse medlemmer viser for øvrig til sin generelle holdning om at Revidert nasjonalbudsjett først og fremst skal inneholde helt nødvendige justeringer av det vedtatte budsjett.

4.3 Kap. 3229 Andre formål i grunnskolen

(jf. kap. 229) (nytt)*Post 02 Salsinntekter m.v.**Samandrag*

Foreldretutvalget for grunnskolen, som får sin bevilgning over kap. 229 post 21, utvikler bl.a. materiell som sendes skoler, foreldre og foreldre-tillitsvalgte. Inntektene fra salg av materiell går til revidering, utvikling og trykking av materiell.

På denne bakgrunn foreslås følgende:

- Det opprettes nytt kap. 3229 Andre formål i grunnskolen (jf. kap. 229).
- Det opprettes en ny post 02 Salgsinntekter m.v. under ovennevnte kapittel.
- Bevilgningen på kap. 3229 post 02 settes til 0,1 mill. kroner.
- Bevilgningen på kap. 229 post 21 økes med 0,1 mill. kroner.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet ber om samtykke til å overskride bevilgningen under kap. 229 post 21 mot tilsvarende merinntekter under kap. 3229 post 02, jf. forslag til vedtak II.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 100 000 under nytt kap. 3229 post 02 og å auke løyvinga under kap. 229 post 21 med kr 100 000.

Komiteen sluttar seg og til framlegget til fullmakt, jf. framlegg til vedtak II.

4.4 Kap. 240 Private skolar m.m.*Post 70 Tilskot, overslagsløyving**6-årsingsreformen**Samandrag*

Ved behandlingen av Innst. S. nr. 184 (1995-96) gjorde Stortinget følgende vedtak:

"Private skoler gis et øremerket tilskudd på 45 mill. kr, fordelt over budsjettårene 1997, 1998 og 1999, til reformrelaterte investeringskostnader i forbindelse med obligatorisk grunnskole for 6-åringer."

Noen skoler har fortsatt ikke gjort ferdig investeringene, og har således ikke fått utbetalt midler i 1997 og 1998. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet har gitt skolene utsatt frist til 1999 med å levere dokumentasjon på investeringer. Disse skolene får utbetalt hele tilskuddet i 1999. Det er derfor behov for 5 mill. kroner ut over de 15 mill. kronene som er satt av til formålet i 1999. Dette er midler som ikke ble utbetalt i 1997 og 1998. Det foreslås på bakgrunn av dette at posten økes med 5 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Arbeidarpartiet og Sosialistisk Venstreparti, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 240 post 70 med kr 5 000 000.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti legger vekt på at enhetsskolen skal motvirke ulikheter og gi et felles grunnlag, samtidig som den skaper vekstmuligheter for den enkelte. Derfor vil vi ha ti nye år med bred satsing på utdanning. Disse medlemmer er bekymret for at utviklingen i retning flere private grunnskoler kan undergrave enhetsskolen og vårt desentraliserte skolemønster. I kommuner hvor oppretting av privatskoler fører til at den offentlige skolen må legges ned, eller blir forringet, mener disse medlemmene at staten ikke må gi tilskudd til de private tiltakene, for å sikre at enhetsskolens elever ikke må flytte eller får forringet sitt tilbud som følge av de private skolene. Disse medlemmer viser til sine merknader og forslag i Innst. S. nr. 3 (1998-99) om tilskuddsordningen til private skoler, og foreslår å redusere kap. 240 med 122 mill. kroner i forhold til forslaget i proposisjonen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 240 Private skoler m.v.

70 Tilskudd, *overslags-*
bevilgning,

nedsettes med ..... kr 117 000 000
fra kr 971 829 000 til
kr 866 829 000

Komiteens flertall, medlemmene fra Fremskrittspartiet, Høyre, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, understreker at det er bred politisk enighet om at skole og utdanning er en helt sentral offentlige oppgave. Private skoletilbud vil aldri være annet enn supplementer til den offentlige skole, som et alternativ for foreldre som ønsker å gi sine barn en annen opplæring enn den de kan få i den offentlige skole. Flertallet minner også om at det er bred enighet om at grunnskolen skal være en enhetsskole i den forstand at det er et overordnet mål å gi elevene et likeverdig opplæringstilbud uavhengig av geografi, kjønn eller sosial tilhørighet. Grunnskolen er også en enhetsskole ved at den skal gi alle elever et felles grunnlag av tradisjoner, verdier, kunnskaper og referanserammer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil understreke at disse medlemmer uttallige ganger har advart mot å bruke enhetsskolebegrepet som begrunnelse for å kreve at alle elever i utgangspunktet skal ha samme tilbud. Etter disse

medlemmers mening er mangfold og fleksibilitet en forutsetning for at elevene får likeverdige tilbud. For sterk vektlegging av enhetsskoleaspektet kan derfor bli en "tvangstrøye" som gjør det vanskeligere for skolen å oppfylle målet om likeverdig og tilpasset undervisning for alle elever. Disse medlemmer merker seg at hensynet til enhetsskolen blir brukt som argument mot private skoler, men finner det søkt å oppkonstruere noen motsetning mellom foreldrenes rett til å velge skole for sine barn og samfunnets forpliktelse til å gi alle barn likeverdige tilbud i den offentlige skole.

Nye skoler/utvidelser

Samandrag

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet har godkjent 11 nye skoler med rett til statstilskudd og 5 utvidelser av elevtall ved godkjente skoler. Bevilgningen på kap. 240 post 70 er om lag 970 mill. kroner. Det er på det nåværende tidspunkt usikkert hvor mange av de nye skolene som starter opp høsten 1999, og hvor mange elever det totalt sett blir i de private skolene høsten 1999. Det er derfor noe usikkerhet knyttet til bevilgningsbehovet på tilskuddsposten. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet vil følge elevtallutviklingen nøye, og om nødvendig komme tilbake med forslag om bevilgningsendring på statsbudsjettet for 1999 til høsten.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

4.5 Kap. 243 Kompetansesentra for spesialundervisning

Post 01 Driftsutgifter

Fullmakt til å førtidspensjonere i samband med nedbygging av statlege spesialpedagogiske kompetansesentra

Samandrag

Av St.meld. nr. 23 og Innst. S. nr. 228 (1997-98) går det frem at en vil bygge ned ni statlige spesialpedagogiske kompetansesentra og avvikle ett, bl.a. for å styrke kommunal og fylkeskommunal PP-tjeneste. Oppsigelser er nå foretatt ved kompetansesentrene med fratredelse 1. august 1999. Blant de overtallige er det om lag 20 personer som fyller 60 år i 1999. I Budsjett-innst. S. nr. 12 (1998-99) ble departementet anmodet om å vurdere førtidspensjonering som et virkemiddel for å lette omstillingsprosessen for denne gruppen. Det foreslås at de overtallige som fyller 60 år i 1999 gis tilbud om førtidspensjonering, jf. forslag til vedtak III.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om tilbod om førtidspensjonering, jf. framlegg til vedtak III.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at nedbygging/nedleggelse av statlige spesialpedagogiske kompetansesentra blir gjort for bl.a. å styrke kommunal og fylkeskommunal PP-tjeneste. Oppsigelser er foretatt og ca. 20 personer som fyller 60 år i 1999 foreslås førtidspensjonert. Disse medlemmer er skeptiske til en slik ordning av flere grunner. For det første en generell skepsis til å bruke førtidspensjonering som et virkemiddel i en slik sammenheng og dessuten en spesiell skepsis i denne saken fordi det allerede i dag er stor mangel på fagfolk innen denne sektoren, og dette er høyt kvalifiserte personer som det vil være stort behov for ved den planlagte styrkingen av PP-tjenesten. Det er derfor ingen grunn til å anta at disse høyt kvalifiserte personene vil ha problemer med å skaffe seg en passende jobb.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn gå imot forslaget.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti henstiller Regjeringen til å vurdere om de som får tilbud om førtidspensjon (FTP) skal sikres _ G i tillegg til ordinær FTP. Ordningen må også videre vurderes å omfatte dem som blir overtallige ved de statlige grunnskoleinternatene i Finnmark. Videre må Regjeringen vurdere ytterligere omstillingstiltak for de overtallige i Oppland, Sogn og Fjordane og Finnmark. I Finnmark bør Regjeringen vurdere å sette grensen for FTP til 57 år. Regjeringen bør vurdere om stipendet skal gis til alle som tar utdanning, og at det kan kombineres med arbeid dersom en tar deltidsstudier. Til slutt bør Regjeringen vurdere at omstillingstiltakene i Oppland, Sogn og Fjordane og Finnmark utvides med minimum to år. Omstillingstiltakene for dem som sies opp ved Bredtvedt, Huseby og Tambartun bør forlenges til august 2001.

Huseby/Tambartun

Samandrag

Under behandlingen av St.meld. nr. 23 (1997-98) og budsjettproposisjonen for 1999 sluttet Stortinget seg til Regjeringens forslag om sammenslåing av Huseby og Tambartun kompetansesenter til ett kompetansesenter for syn, jf. Innst. S. nr. 228 (1997-98) og Budsjett-innst. S. nr. 12 (1998-99). Begrunnelsen var at sammenslåingen ville gjøre det lettere å koordinere aktivitetene og tjenestetilbudet til brukerne.

Den praktiske gjennomføringen har så langt vist at det er svært delte oppfatninger om lokalisering av fellesadministrasjonen for det nye senteret.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet ser det nå slik at gevinsten med en felles faglig og administrativ ledelse ikke er tilstrekkelig stor sammenliknet med om man viderefører Huseby og Tambartun som to selvstendige enheter, men med et omfattende faglig og administrativt samarbeid. Departementet mener derfor at det er best å opprettholde Huseby og Tambartun kompetansesenter som to selvstendige sentra med hver sin senterledelse. Departementet vil imidlertid sørge

for at koordineringsfunksjonen mellom de to sentrene blir styrket. Styret vil få et særskilt ansvar for å følge opp arbeidet med å avklare ytterligere arbeids- og funksjonsfordelingen mellom Huseby og Tambartun, og hvilke rutiner som må til for å sikre koordineringen av sentrenes virksomhet etter 1. august 1999.

Videreføring av Huseby og Tambartun som egne driftsenheter endrer ikke nedbemanningen på til sammen 25 årsverk ved disse sentrene. Frigjorte midler er disponerte til styrkingen av PP-tjenesten fra 1. august 1999 i henhold til St.prp. nr. 1 (1998-99).

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til merknad foran under dette avsnitt.

4.6 Kap. 250 Staten sitt ressurs- og vaksenopplærings-senter og opplæring for vaksne innvandrere

Post 62 Tilskot til grunnskoleopplæring for innvandrere i alderen 16-20 år

Samandrag

Som følge av at anslaget for antall elever er økt, anslås det et merbehov på posten. Det foreslås at posten økes med 27,2 mill. kroner for 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

4.7 Overgang til nettobudsjettering for universiteta

Samandrag

I St.prp. nr. 1 (1998-99) for Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet ble det uttalt følgende:

"Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet vurderer å innføre nettobudsjettering ved universitetene fra 1. januar 2000 som en prøveordning. Departementet vil sette ned en arbeidsgruppe med deltakelse fra de fire universitetene, Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet og Finansdepartementet for å vurdere ulike sider ved omlegging til nettobudsjettering, bl.a. om dette vil gi effektiviseringsgevinst ved institusjonene. Regjeringen vil komme tilbake med eventuelle forslag til endring i budsjetteringsmåte ved universitetene i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 1999."

En arbeidsgruppe har vurdert budsjetteringsmåte for universitetene. I tråd med arbeidsgruppens tilråding foreslås det så snart som praktisk mulig innført nettobudsjettering ved universitetene som en prøveordning, tidligst fra 1. januar 2000, jf. forslag til vedtak V. Det foreslås at innføringen i første omgang er en teknisk omlegging. Et eventuelt trinn to blir spørsmålet om delegering av fullmakter utover de rent budsjett-tekniske føringer. Dette vil imidlertid måtte vurderes i forbindelse med oppfølgingen av utredningen om norsk høgre utdanning etter 2000 (Mjøs-utvalget). I den for-

bindelse foreslås det at prøveordningen med nettobudsjettering evalueres.

Nettobevilgningen vil ut fra dette bli gitt på 50-post. På denne måten markeres at universitetenes organisatoriske karakter i forhold til staten ikke endres, men at de budsjettmessig er skilt ut fra den ordinære statsforvaltningens direkte driftsbudsjettering. Det understrekes at endringen ikke innebærer at universitetenes formelle organisatoriske status endres. Det vil tilligge universitetenes ledelse å påse at driften gjennomføres innenfor den gitte nettobevilgningen. De resultatkrav som stilles til universitetene vil formelt bli satt som vilkår til den årlige nettobevilgning. Økonomireglementet for staten med tilhørende funksjonelle krav vil gjelde for universitetenes økonomiforvaltning, med de unntak som gjelder for nettobudsjettering.

Innføring av nettobudsjettering vil bl.a. gi universitetene større frihet og fleksibilitet til å disponere midler. Drifts- og investeringsmidler over statsbudsjettet samt eksterne midler kan i større grad enn i dag ses i sammenheng. Nettobudsjettering vil bidra til at universitetene kan styre totalforbruket etter kostnadstype uavhengig av om det er bevilgede midler eller om det er ekstern finansiering. Videre vil nettobudsjettering gi en effektivisering av økonomiforvaltningen ved institusjonene.

Det er nedsatt en ny arbeidsgruppe med representanter fra de fire universitetene som ser på den praktiske gjennomføringen av nettobudsjettering som en prøveordning ved universitetene. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet vil komme tilbake til forslaget om nettobudsjettering av universitetene i forbindelse med St.prp. nr. 1 (1999-2000).

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegg til vedtak V om prøveordning med nettobudsjettering ved universiteta, tidlegast frå 1. januar 2000.

4.8 Kap. 260 Universitetet i Oslo

Post 70 Tilskot til senter for studiar av Holocaust og livssynsminoritetars stilling i Noreg

Samandrag

Regjeringen fremmet 26. juni 1998 St.prp. nr. 82 (1997-98) Et historisk og moralsk oppgjør med behandlingen i Norge av den økonomiske likvidasjon av den jødiske minoritet under den 2. verdenskrig. Justiskomiteen avga sin innstilling i saken, Innst. S. nr. 108 (1998-99), 4. mars 1999. Stortinget behandlet innstillingen 11. mars 1999 og vedtok forslaget. Ett av tiltakene var etablering av et senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteters stilling i Norge.

Det er ønskelig med noe mer tid til forberedelse og planlegging av et slikt senter. I samråd med ledelsen i det Mosaiske Trossamfunn legges det derfor opp til at utgiftene ikke påløper før i begynnelsen av 2000. På grunnlag av dette foreslås det at bevilgningen under kap. 260 post 70 reduseres med 40 mill. kroner. Det vises for øvrig til omtale under kap. 476 post 71 under Justisdepartementet.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 260 post 70 med kr 40 000 000.

4.9 Kap. 262 Noregs teknisk-naturvitenskapelige universitet*Samandrag*

Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet (NTNU) har foreslått en utvidelse på Dragvoll, bygg 11, med 1 650 kvm. Universitetets kostnadsberegning beløper seg til om lag 25 mill. kroner. Det har vært lagt til grunn at byggeprosjektet skulle realiseres innenfor universitetets tildelte bevilgning. Statsbygg har vurdert prosjektet og har gitt et foreløpig kostnadsanslag på 38 mill. kroner. NTNU har påtatt seg ansvaret for prosjektet og for å finansiere det innenfor egne rammer. Universitetet er blitt forelagt Statsbyggs anslag, og er innstilt på å dekke eventuelle utgifter utover universitetets kostnadsberegning på om lag 25 mill. kroner. Det kan bli aktuelt å finansiere deler av prosjektet ved salg av eiendom som eies av universitetet. Det foreslås at Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet får fullmakt til å gjennomføre byggeprosjektet ved bruk av midler under kap. 262 post 45. Det vil også være behov for fullmakter knyttet til eventuelt salg av eiendom som delfinansiering av prosjektet. Det vises til forslag til vedtak IV.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om fullmakt, jf. framlegg IV.

4.10 Kap. 263 Universitetet i Tromsø*Post 01 Driftsutgifter**Samandrag*

Både Regjeringen og kirke-, utdannings- og forskningskomiteen har slått fast at Teorifagbygget er høyest prioritert blant statlige byggeprosjekter, jf. St.prp. nr. 1 (1998-99) og Budsjett-innst. S. nr. 12 (1998-99).

Snarlig igangsetting av byggeprosjektet vil bidra til å sikre byggebransjen i landsdelen en stabil aktivitet framover. Videre er bygget viktig for at Universitetet i Tromsø skal opprettholde studenttallet og for å sikre rekruttering av godt kvalifisert undervisnings- og forskningspersonell i Nord-Norge.

Regjeringen foreslår byggestart for Teorifagbygget ved Universitetet i Tromsø. Det foreslås en startbevilgning på 16 mill. kroner på statsbudsjettet for 1999, jf. omtale under kap. 1580 post 30. Som delfinansiering av startbevilgningen foreslås kap. 263 post 01 redusert med 5 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere kap. 263 post 01 med kr 5 000 000.

4.11 Kap. 273 Statlege kunsthøgskolar*Samandrag*

Kunsthøgskolen i Oslo hadde i 1998 en budsjettoverskridelse på om lag 4,3 mill. kroner. Institusjonen er pålagt en tilsvarende innsparing i 1999. Budsjettoverskridelsen ved Kunsthøgskolen i Oslo i 1998 har dermed ført til en vanskelig budsjettsituasjon for inneværende år.

Kirke-, utdannings- og forskningsministeren varslet Stortinget 15. april 1999 at han ville komme tilbake med en orientering om økonomien ved Kunsthøgskolen i Oslo i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. I en slik orientering er det relevant både å sammenlikne den økonomiske utviklingen ved kunsthøgskolene med andre institusjoner i universitets- og høgskolesektoren, og vurdere den økonomiske utviklingen ved kunsthøgskolene etter omorganiseringen i 1996.

I St.meld. nr. 26 (1998-99) ga Regjeringen en orientering om den økonomiske situasjonen ved de statlige høgskolene. I meldingens konklusjoner kommer det frem at utgift pr. student ved de statlige høgskolene viser en reduksjon på om lag 1,9 pst. i perioden fra 1992 til 1997. I universitetssektoren har det vært en økning i utgift pr. student på om lag 1,2 pst. i samme periode. I meldingen er de statlige kunsthøgskolene en del av universitetssektoren. Ved å isolere regnskapstallene for de statlige kunsthøgskolene kommer det frem at disse institusjonene har hatt en økning i utgift pr. student på om lag 5 pst. i perioden 1992 til 1997. Dersom perioden utvides til å inkludere 1998 viser utviklingen i utgift pr. student en sterkere vekst.

Etter Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets vurdering er institusjonenes budsjetter styrket etter opprettelsen av de to nye institusjonene fra 1. august 1996. Departementet vil peke på at det i perioden fra omorganiseringen i 1996 og frem til i dag er tildelt betydelige ekstra midler til kunsthøgskolene, bl.a. til styrking av fellesadministrasjonen ved begge institusjonene. Utviklingen i totale tildelinger pr. student, inkludert ekstra tildelinger over andre kapitler, viser en vekst på om lag 7 pst. fra 1996 ved begge institusjonene. Det er her korrigert for tekniske endringer som parallelle oppjusteringer av inntekts- og utgiftsbevilgningen og innføring av bygg ved Kunsthøgskolen i Bergen i statens husleieordning.

Utviklingen i både utgift pr. student målt ved regnskapstall og tildeling pr. student målt ved bevilgnings-tall viser vekst. Materialet viser at kunsthøgskolene har hatt en bedre utvikling enn de øvrige institusjonene i universitets- og høgskolesektoren målt ved utgift pr. student i perioden 1992-97. I St.prp. nr. 1 (1998-99) for Kirke-, utdanning- og forskningsdepartementet uttalte departementet følgende:

"For å rette opp skjevheter i budsjettfordelingen mellom kunsthøgskolene, er det i budsjettforslaget for 1999 foretatt utjevninger mellom de to høgskolene."

En styrking av budsjettet for Kunsthøgskolen i Oslo vil ikke bidra til en slik utjevning.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet vil likevel bidra med 1,2 mill. kroner som en engangstilbeding for å redusere kravet til inndekning av merforbruket i 1998 ved Kunsthøgskolen i Oslo i 1999. Videre vil departementet legge opp til at resterende budsjettoverskridelse i 1998 dekkes inn over to budsjettår, dvs. i 1999 og 2000. Dette innebærer at Kunsthøgskolen i Oslo samlet må dekke om lag 2,15 mill. kroner av den totale budsjettoverskridelsen i 1999, mens de resterende om lag 0,95 mill. kroner må dekkes i 2000. For 1999 vil disse tiltakene bety at budsjettet for Kunsthøgskolen i Oslo samlet kan økes med om lag 2,15 mill. kroner. Styret ved Kunsthøgskolen i Oslo har ansvar for å fordele midlene internt i institusjonen. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet legger til grunn at høgskolen oppfylder studentmåltall og opptakstill i 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Tverrpolitisk Folkevalgte, viser til at samorganiseringen av de statlige kunsthøgskolene hadde som bakgrunn at ingen av skolene skulle komme dårligere ut. Imidlertid har samlokaliseringen tatt tid, og flertallet ser at tilskuddsordningene, som er mer historisk betinget, har fått som konsekvens at bl.a. teaterhøgskolen, operahøgskolen og kunsthøgskolen er kommet urimelig dårlig ut.

Flertallet mener at det er viktig å sikre Kunsthøgskolen i Oslo sin økonomi og arbeidsvilkår som gjør det mulig for skolens avdeling å opprettholde både omfanget av og kvaliteten i undervisningen. Skal dette være mulig er det nødvendig å øke bevilgningen til skolen utover forslaget i St.prp. nr. 67 (1998-99).

Flertallet fremmer følgende forslag:

Kap. 273	Statlige kunsthøgskoler (jf. kap. 3273)	
	01 Driftsutgifter,	
	forhøyes med	kr 3 000 000
	fra kr 131 998 000 til kr	
	134 998 000	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Tverrpolitisk Folkevalgte slutter seg til opplegget for Kunsthøgskolen i proposisjonen.

4.12 Kap. 274 Statlege høgskolar

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Hovedtariffavtalen for øvingslærere i førskolelærerutdanningen har av ulike årsaker ikke vært regulert siden 1991. Avtalen har nå blitt oppregulert med de lønnsendringer som har funnet sted i perioden etter

1991. Det foreslås på bakgrunn av dette å øke posten med 20,9 mill. kroner.

For å møte etterspørselen som følger av kreftplanen når det gjelder radiografer og stråleterapeuter, er det behov for å øke utdanningskapasiteten innenfor disse gruppene. Det vil bli etablert radiografutdanning ved Høgskolen i Sør-Trøndelag fra høsten 1999 med 20 studieplasser. Etableringskostnadene er 7 mill. kroner. Av dette dekkes 3,5 mill. kroner innenfor bevilgningen på kap. 274 post 01 og 3,5 mill. kroner foreslås overført fra bevilgningen til kreftplanen under Sosial- og helsedepartementet. Det er viktig å komme i gang med utdanning av radiografer for å kunne dekke den økte etterspørselen som vil komme med økt stråleterapiutbygging og en etter hvert landsdekkende mammografiscreeing.

Samlet foreslås bevilgningen på kap. 274 post 01 økt med 24,4 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 274 post 01 med i alt kr 24 400 000.

4.13 Kap. 278 Noregs landbrukshøgskole

Utviding av Meieribyggjet

Samandrag

Norges landbrukshøgskole ønsker å utvide byggeprosjektet Meieribyggjet bl.a. som følge av at Institutt for bioteknologifag og deler av Laboratorium for analytisk kjemi skal samlokaliseres etter sammenslåing. Dette vil kreve en arealøkning i byggeprosjektet på 720 kvm. Arealøkningen er kostnadsberegnet til 12,7 mill. kroner, og forutsettes finansiert ved salg av eiendom, jf. forslag til vedtak VI. Prosjekteringsarbeidene startet opp i august 1998. Det utvidete romprogrammet på 720 kvm er inkludert i den pågående prosjekteringen. Det vises til omtale under kap. 1580 post 31.

Salget av eiendommene forventes å bli foretatt først i 2000. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet vil derfor komme tilbake til de budsjettmessige konsekvensene ved salget i statsbudsjettet for 2000.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om fullmakt til sal av eigedom, jf. framlegg VI.

4.14 Kap. 281 Fellesutgifter for universitet og høgskolar

Byggebehov i universitets- og høgskolesektoren

Samandrag

Stortinget vedtok i forbindelse med behandlingen av budsjettet for 1999 å be Regjeringen legge fram en sak om byggebehov i universitets- og høgskolesektoren. Regjeringen vil komme tilbake til saken i St.prp. nr. 1 (1999-2000).

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, ser at gjennomføringen av kompetansereformen gir helt nye utfordringer for universitetene. Nye grupper utdanningssøkende vil stille andre krav til innhold og organisering av universitetenes utdanningstilbud. Studieløpene må tilrettelegges slik at den enkelte kan dra nytte av sin realkompetanse i studiesituasjonen. Samtidig med utfordringene på utdanningssiden, møter universitetene andre krav til faglige endringer: en raskere faglig utvikling, økte krav til infrastruktur, mer prosjektbasert forskning, økt konkurranse om forskningsmidler, større internasjonal konkurranse og økt konkurranse fra private aktører.

I forbindelse med budsjettet for 1999 vedtok Stortinget å be Regjeringen om å komme tilbake med en samlet oversikt over byggebehovene for universitetene og høyskolene og tar til orientering av Regjeringen vil komme tilbake til saken i St.prp. nr. 1 (1999-2000).

Komiteens medlemmer fra Høyre er enige i at gjennomføringen av kompetansereformen stiller universiteter og høyskoler overfor nye utfordringer. I en nasjonal satsing på kompetanseutvikling og etter- og videreutdanning vil universiteter og høyskoler måtte ha en viktig plass, i et nært samarbeide med arbeidsliv og andre brukere. Disse medlemmer mener at det er viktig å imøtekomme brukernes behov for tilpassede tilbud om etter- og videreutdanning på høyere nivå, og henviser til Høyres merknader i innstillingen om kompetansereformen (Innst. S. nr. 78 (1998-99)) for en utdypning av disse spørsmål. Disse medlemmer er enige i at likeverdig realkompetanse bør gi adgang til høyere utdanning i større grad enn i dag og henviser til at spørsmål i forbindelse med dette er behandlet i "Realkompetanse i høgre utdanning" (NOU 1999:17) som senere vil komme til Stortinget. Disse medlemmer mener at universiteter og høyskoler har en forpliktelse til omstilling, reformer og nytenkning for til enhver tid å sikre at tilbudene er best mulige. Dette er en kontinuerlig forpliktelse, og kan selvsagt ikke bare relateres til gjennomføringen av kompetansereformen. Disse medlemmer understreker at det må være mulig for universiteter og høyskoler å ivareta sine forpliktelser innenfor etter- og videreutdanning uten derved å skulle kaste om på opplegg og metoder i den ordinære undervisningen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, viser for øvrig til sine respektive forslag til bevilgninger under kap. 281 under avsnitt 19.1.

*Post 60 Tilskot RiT 2000**Samandrag*

Det vises til omtale under Sosial- og helsedepartementet kap. 739 post 64.

Merknader frå komiteen

Komiteen viser til merknader under avsnitt 8.22.

4.15 Kap. 286 Fondet for forskning og nyskaping (nytt)

*Post 90 Fondskapital (ny post)**Oppretting av forskings- og nyskappingsfond**Samandrag*

Regjeringen foreslår å opprette et forsknings- og nyskappingsfond fra 1. juli 1999, med en fondskapital på 3 mrd. kroner. Fondet skal finansieres ved salg av statlige aksjer. Dette er i tråd med Stortingets vedtak i Budsjett-innst. S. I. Tillegg nr. 1 (1998-99). Forskningsfondet skal kunne finansiere langsiktig grunnleggende forskning innenfor alle sektorer og forskning i gråsonen mellom sektorer. Norges forskningsråd får ansvaret for å disponere den årlige avkastningen av midlene innenfor rammer fastsatt av Regjering og Storting.

Det er viktig at fondet innrettes slik at de ressursene som på denne måten stilles til rådighet for forskningsformål, ikke svekker Regjeringens og Stortingets oversikt over statens utgifter og inntekter og dermed også mulighetene til å drive effektiv finanspolitikk.

For å ivareta dette hensynet på best mulig måte, skal avkastningen fra fondskapitalen årlig føres inn på statsbudsjettets inntektsside (80-post) og bevilgningene til forskning og nyskaping tilsvarende forrige års anslag for avkastning, føres på statsbudsjettets utgiftsside som overføring til Norges forskningsråd (50-post). I tillegg vil bruken av avkastningen fra fondet bli registrert i fondets særregnskaper.

Hovedhensikten med fondet er å gi grunnlag for en langsiktig og stabil løpende finansiering av forskningsvirksomhet gjennom disponering av fondets avkastning. Fondets midler plasseres derfor som kontolån til staten, med rente tilsvarende renten på langsiktige statsobligasjoner. Statsobligasjoner vil gi en stabil avkastning over tid og ha lav risiko. I tillegg gir dette en enkel administrasjon av fondet.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 3 000 000 000 under nytt kap. 286 post 90.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Høyre og Tverrpolitisk Folkevalgte viser til at forskning er grunnlaget for både kunnskapsutvikling og næringsutvikling. Arbeiderpartiet og Høyre fikk ved behandlingen av statsbudsjettet for 1999 flertall for at det skal opprettes et Norges Forsk-

ningsfond. Dette skal finansieres gjennom midler fra salg av statens aksjer. På den måten sikres det at statens formue omplasseres til framtidsrettet virksomhet og ikke går med til forbruk. Regjeringen har fulgt opp dette vedtaket i sitt framlegg til revidert budsjett. Fondet er på 3 mrd. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener at følgende områder bør prioriteres i bruk av fondet:

- marin forskning
- medisinsk forskning
- miljøforskning

Når det gjelder marin forskning, vil disse medlemmer peke på at Norge har forutsetninger for å bli verdensledende på det marine området som omfatter fiskerier, havbruk, foredlingsindustrien og marin bioteknologi. Når det gjelder *medisinsk forskning*, vil disse medlemmer peke på at dypere forståelse av hva som skjer med menneskets celler ved ulike sykdommer er i ferd med å revolusjonere medisinen. Helt nye metoder for å diagnostisere, forebygge og helbrede sykdommer bryter frem. Når det gjelder miljøforskning, viser disse medlemmer til at klimaendringer er en av de store miljøtruslene vi står overfor. Disse medlemmer vil også fremholde at klimaspørsmålene henger sammen med trekk ved vårt økonomiske system, samfunnsorganisering og teknologien. Klimaforskningen må derfor omfatte naturvitenskapelige, samfunnsvitenskapelige og teknologiske spørsmål. Disse medlemmer vil legge vekt på at midlene skal komme i tillegg til forskningsmidler som kommer i de ordinære budsjettpostene.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at Norge satser for lite på forskning, kompetanse og utvikling og prioriterer denne sektoren i sine alternative budsjett. Dette medlem er positiv til at det opprettes et fond for forskning og nyskaping. Dette medlem viser til at fondskapitalen på 3 mrd. kroner skal overføres fra salg av statlige aksjer, som Sosialistisk Venstreparti i all hovedsak har stemt imot. Dette medlem ville ønsket en annen finansieringsmåte for fondet, men vil ikke av den grunn motsette seg at fondet opprettes.

4.16 Kap. 287 Forskningsinstitutt og andre tiltak

Post 50 NOVA

Post 54 Forskningsstiftelser

Samandrag

Instituttgruppa for samfunnsforskning (ISAF) ble avvirket som statlig forvaltningsorgan fra 1. januar 1999. Institutt for samfunnsforskning (ISF) og NOVA har i fellesskap overtatt ISAFs oppgaver. Som følge av omorganiseringen blir 1999 et overgangså, der NOVA og ISF må dekke feriepenger for tidligere ISAF-ansatte

i 1999, i tillegg til å sette av midler til feriepenger som først kommer til utbetaling i 2000.

Arbeidsgiveravgiften for ISAF for november og desember 1998 utgjør kr 67 000. På grunn av omorganiseringen av ISAF blir 1999 et overgangså, der NOVA belastes arbeidsgiveravgift for ISAF for november og desember 1998, og ISF og NOVA også må sette av midler til dekning av arbeidsgiveravgift for november og desember 1999, som først innbetales i 2000.

Det foreslås på bakgrunn av dette å øke bevilgningen på kap. 287 post 50 med kr 96 000 og på post 54 med kr 286 000.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa under kap. 287 post 50 og 54.

4.17 Kap. 288 Internasjonale samarbeidstiltak

Post 72 Internasjonale grunnforskningsorganisasjonar Samandrag

Budsjettene til internasjonale organisasjoner under denne posten blir endelig vedtatt etter at statsbudsjettet er lagt fram om høsten. Medlemskontingentene vil i tillegg variere som følge av endringer i valutakursene, og som følge av at kontingentene fastsettes ut fra medlemslandenes brutto nasjonalprodukt. Det er behov for å øke bevilgningen på posten med 4,5 mill. kroner.

Merknader frå komiten

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 288 post 72 med 4,5 mill. kroner.

4.18 Kap. 291 Studiar i utlandet og sosiale formål for elevar og studentar

Post 74 Tilskot til velferdsarbeid

Samandrag

Ved behandlingen av Innst. S. nr. 101 (1993-94), jf. St.meld. nr. 14 (1993-94), ble det foreslått å avsette 5 mill. kroner over tre år til prøveprosjekter av sosial/faglig karakter. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet har evaluert prøveprosjektene og vil videreføre ordningen med støtte til samarbeidsprosjekter mellom utdanningsinstitusjoner og student-samskipnader når det gjelder sosial/faglig rådgivningstjeneste. Nye prosjekter vil i 1999 først bli iverksatt fra høsten, mens det i statsbudsjettet for 1999 er bevilget midler til helårsvirkning. Det foreslås ut fra dette å redusere kap. 291 post 74 med 1 mill. kroner på statsbudsjettet for 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 291 post 74 med kr 1 000 000.

4.19 Kap. 2410 Statens lånekasse for utdanning

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Kostnadene til utvikling og drift i 1999 i forbindelse med innføring av fastrenteordning er beregnet til 18 mill. kroner, jf. St.meld. nr. 27 (1998-99). Det foreslås på bakgrunn av dette at posten økes med 18 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 2410 post 01 med kr 18 000 000.

Post 72 Rentestønna

Samandrag

Anslag for rentefritak og konverteringer/rekonverteringer mellom kunder under utdanning og kunder i tilbakebetalingsfasen er endret. På bakgrunn av dette foreslås posten redusert med 300 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 2410 post 72 med kr 300 000 000.

4.20 Kap. 5617 Renter frå Statens lånekasse for utdanning

Post 80 Renter

Samandrag

Som følge av anslagsendringer og innføring av fastrente, foreslås bevilgningen på posten redusert med 295 mill. kroner. Av disse skyldes om lag 265 mill. kroner innføring av fastrente.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 5617 post 80 med kr 295 000 000.

5. KULTURDEPARTEMENTET

5.1 Kap. 320 Allmenne kulturformål

Post 61 Tilskott til tusenårsstader i kommunane

Samandrag

I St.prp. nr. 55 (1997-98) og St.prp. nr. 1 (1998-99) er det redegjort nærmere for Regjeringens planer for tusenårsmarkeringen. Regjeringa har villet gjøre markeringen til mer enn et øyeblikks fest og har derfor satt som mål at tusenårsmarkeringen skal bidra til et varig kulturelt løft for Norge, og strekkes over hele perioden 2000-2005, dvs. fram til hundreårsjubileet for unionsoppløsningen.

Tusenårsmarkeringen inneholder tre elementer:

- markering i 2000-2005 med et omfattende antall kulturprosjekter i regi av arrangørselskapet Tusenårsskiftet-Norge 2000 AS, samt Kirkens jubileum. Ved Stortingets vedtak 15. desember 1998 er finansieringen sikret, med et tilskudd fra staten på til sammen 270 mill. kroner for årene 1999-2005
- etablering av tusenårssteder i fylkene innenfor en begrenset økonomisk ramme, jf. omtalen i St.prp. nr. 1 (1998-99). Dette vil normalt være bygge- eller investeringsprosjekter med nasjonal, kulturell og miljømessig betydning som peker ut over det enkelte fylke, samfinansiert mellom staten og bl.a. fylkeskommunene. Hvert enkelt prosjekt vil bli lagt fram for Stortinget i de årlige budsjettproposisjonene i perioden 2000-2005
- tusenårssteder i alle landets kommuner.

Det er i proposisjonen redegjort nærmere for dette.

Det foreslås en engangsbevilgning i 1999 under kap. 320 Allmenne kulturformål, ny post 61 Tilskudd til tusenårssteder i kommunene på 87,0 mill. kroner.

For de kommuner som av ulike årsaker ikke finner det hensiktsmessig å etablere et spesielt tusenårssted, vil tilskuddet kunne benyttes til å forskjønne det offentlige rom i kommunen.

I lys av tilskuddets størrelse til den enkelte kommune vil Kulturdepartementet ikke iverksette særskilte kontrolltiltak. Departementet legger opp til at kommunens revisjon vil kontrollere at midlene nyttes i henhold til forutsetningene for disponeringen av tilskuddet.

Merknader frå komiteen

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til kap. 320 Allmenne kulturformål, og går inn for å redusere bevilgningen under ny post 61 med 35 mill. kroner i forhold til forslaget i proposisjonen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 320 Allmenne kulturformål

61	(NY) Tilskudd til tusenårssted i kommunene, <i>kan overføres,</i> bevilges med	kr 52 000 000
----	--	---------------

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre vil subsidiært støtte Arbeiderpartiets forslag til endret budsjettering av dette kapittel.

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre viser til at tusenårsmarkeringa, i perioden 2000-2005, skal bidra til eit varig kulturelt lyft for landet. Desse medlemene vektlegg at det rundt i landet er meir enn 400 tusenårskomitear i arbeid. Desse komiteane vitnar om eit breitt engasjement og dei utviser stor dugnadsånd og kreativitet i arbeidet med tusenårsmarkeringa. Det er skapt store forventningar om at lovnadene om statleg tilskot til etablering av tusenårsstadar i kvar kommune vert følgt opp. Av omsyn til det vidare planleggingsarbeidet i kommunane er det difor svært viktig å støtte opp under dette engasjementet ved no å løyve eit eingongstilskot på kr 200 000 til kvar kommune i landet. Desse medlemene sluttar seg difor til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 87 000 000 under kap. 320 ny post 61.

Desse medlemene gjer følgjande framlegg:

Kap. 320 Allmenne kulturformål

- 61 (Ny) Tilskudd til tusenårssted i kommunene, *kan overføres*, bevilges med ..... kr 87 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet deler ikke Regjeringens begeistring for de såkalte tusenårsstedene og den måten dette er lagt opp på, med et likt tilskudd til alle kommuner uansett størrelse blir etter disse medlemmers oppfatning ganske meningsløs. Det er åpenbart at de største kommunene har helt andre behov enn de minste i en slik sammenheng. De såkalte "møteplassene" mangler også en definisjon som gjør det mulig å få inntrykk av hva dette egentlig skal være for noe. Disse medlemmer vil derfor gå imot denne bevilgningen på 87 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Standpunkttabell, avsnitt 5.1, kap. 320 post 73

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag	KrF, Sp,					
			mill. kroner	AP	V	FrP	H	SV	TF
320	73	Nasjonale kulturbygg							
	1	Reduksjon	- 10,0	- 10,0	- 10,0	- 10,0	- 10,0	- 10,0	- 10,0
	2	Inndekning for driftsmidler til Nasjonalbiblioteket	- 5,0	- 5,0	- 5,0	- 5,0	- 5,0	- 5,0	- 5,0
	3	Jugendsenteret i Ålesund	0	+ 1,5	0	0	+ 1,5	+ 1,5	+ 1,5
		Sum	- 15,0	- 13,5	- 15,0	- 15,0	- 13,5	- 13,5	- 13,5

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
 + forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
 0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpar-

Komiteens medlemmer fra Høyre konstaterer at det i proposisjonen heter at:

"Det statlige tilskuddet til hver kommune utgjør et lite beløp, og er først og fremst ment som en markering av betydningen av estetisk og miljømessig kvalitet ved inngangen til det nye årtusenet."

Disse medlemmer ser ingen grunn til at man skal foreta en slik "markering" når sluttsummen blir på hele 87 mill. kroner, og mener at midlene med fordel kan brukes til høyere prioriterte formål. Disse medlemmer vil derfor gå imot den foreslåtte bevilgning.

Komiteens medlem fra Tverrpolitisk Folkevalgte vil gå imot Regjeringens forslag under kap. 320 post 61.

Post 73 Nasjonale kulturbygg, kan overføres

Samandrag

Regjeringen legger opp til at forslag til økte bevilgninger på enkelte områder i hovedsak skal dekkes ved reduserte bevilgninger på andre områder, jf. egen omtale under kap. 1. Som følge av dette foreslås det at Kulturdepartementets budsjetttramme reduseres med 10 mill. kroner.

På grunn av endret framdriftsplan for prosjekter under kap. 320 post 73 Nasjonale kulturbygg, *kan overføres*, er bevilgningsbehovet redusert i forhold til den tidligere vedtatte bevilgningen for 1999 under denne posten. Regjeringen foreslår derfor at posten reduseres med 10 mill. kroner. Videre foreslås det at økt behov for driftsmidler ved Nasjonalbiblioteket dekkes ved at posten reduseres med ytterligere 5 mill. kroner, jf. egen omtale under kap. 326 post 01 nedenfor.

På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen under kap. 320 post 73 settes ned med kr 15 000 000.

tiet og Venstre, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 320 post 73 med kr 15 000 000.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 320	Allmenne kulturformål	
73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres,</i>	
	nedsettes med	kr 15 000 000
	fra kr 35 300 000 til	
	kr 20 300 000	

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte viser til Innst. S. nr. 246 (1997-98) der det ble slått fast at tusenårsstedene i fylkene skal finansieres over post 73 Nasjonale kulturbygg. Disse medlemmer viser til at både Ålesund kommune og Møre og Romsdal fylkeskommune har gjort forpliktende vedtak for å få realisert Jugendsenteret i Ålesund. Det haster nå med å få realisert dette prosjektet. Prosjektet vil bidra til å øke kunnskapene om og forståelsen for den spesielle jugendarkitekturen.

Disse medlemmer vil derfor øke bevilgningen over kap. 320 post 73 med 1,5 mill. kroner i forhold til forslaget i proposisjonen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 320	Allmenne kulturformål	
73	Nasjonale kulturbygg, <i>kan overføres,</i>	
	nedsettes med	kr 13 500 000
	fra kr 35 300 000 til kr	
	21 800 000	

Tilsagnsfullmakt

Samandrag

Endret framdriftsplan for nasjonale kulturbygg innebærer en forskyvning av bevilgninger til planlagte prosjekter under denne posten til senere budsjetterminer.

I St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (1998-99) Om endringer i Kulturdepartementets budsjettforslag for 1999 under enkelte kapitler ble det gjort rede for status for følgende tre byggeprosjekter: Eidsvoll 1814 - Rikspolitisk senter, Norsk museum for fotografi - Preus fotomuseum og Rogaland Teater, jf. også Budsjett-innst. S. nr. 2 (1998-99).

Statsbygg har arbeidet videre med planleggingen av byggeprosjektene Eidsvoll 1814 - Rikspolitisk senter og Rogaland Teater. Statsbyggs materiale forelå medio april d.å.

For prosjektet Eidsvoll 1814 - Rikspolitisk senter er det utredet alternativer i forhold til den lokalisering

som tidligere var forutsatt, men som ikke var økonomisk gjennomførbar som følge av meget dårlige grunnforhold. Kulturdepartementet vil sammen med finansieringspartene Akershus fylkeskommune og Eidsvoll kommune, samt brukeren Eidsvoll 1814 - Rikspolitisk senter vurdere alternativene med sikte på en løsning som kan realiseres innenfor den tidligere fastsatte kostnadsrammen på 56 mill. kroner.

Statsbygg har også foretatt en ny gjennomgang av bygge- og utbedringsprosjektet for Rogaland Teater. Byggeprosjektet skal finansieres med tilskudd fra Rogaland fylkeskommune og Stavanger kommune i tillegg til Rogaland Teaters egenandel. Kulturdepartementet vil drøfte med partene det foreslåtte byggeprogrammet, kostnadsrammen og finansieringen av denne, framdriftsplan og bevilgningsbehov.

Kulturdepartementet vil komme tilbake til disse to byggesakene i statsbudsjettet for 2000.

Som redegjort for i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 4 (1998-99) blir kostnadene til tilrettelegging av lokaler til Norsk museum for fotografi - Preus fotomuseum høyere enn tidligere anslått. Det er Forsvarets bygningstjeneste som ivaretar byggherreansvaret for dette prosjektet. Forsvarsdepartementet påtar seg ansvaret for at byggesaken løses med et tilskudd fra Kulturdepartementet på 15 mill. kroner. Over Kulturdepartementets budsjett er det tidligere under kap. 320 post 73 bevilget 5 mill. kroner til prosjektet. Det er derfor behov for å øke tilsagnsrammen under denne posten med 10 mill. kroner til Norsk museum for fotografi - Preus fotomuseum. Forsvarsdepartementet forutsetter at museet kan flytte inn i lokalene innen 1. september 2000.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det at Kulturdepartementets fullmakt i 1999 til å gi tilsagn om statstilskudd til nasjonale kulturbygg ut over bevilgningen under kap. 320 post 73, økes med 25 mill. kroner fra 41,8 mill. kroner til 66,8 mill. kroner, jf. forslag til vedtak VII.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa, jf. framlegg til vedtak VII.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser det ikke som ønskelig å bruke mer penger på denne typen kulturbygg, og vil derfor gå imot forslag til vedtak VII.

5.2 Kap. 322 Biletkunst, kunsthandverk og design

*Post 45 Større utstyrsanskaffelsar og vedlikehald,
kan overførast*

Samandrag

Regjeringen bestemte høsten 1998 å kjøpe inn en marmorbyste av prins Christian Frederik, utført av billedhuggeren Bertel Thorvaldsen. Som følge av dette fikk Kulturdepartementet i brev av 6. oktober 1998 fra Finansdepartementet samtykke til å overskride bevilgningen under kap. 322 post 45 med inntil 1,5 mill. kro-

ner i 1998. Kjøpet ble foretatt av Nasjonalgalleriet og utgiften på 1,4 mill. kroner ble dekket over kap. 322 post 45.

Bevilgningen under kap. 322 post 45 benyttes til innkjøp av kunst ved Nasjonalgalleriet, Museet for samtidskunst og Riksutstillinger. Fordi tilbud av kunstverk varierer fra år til år, holdes midler under denne posten ubrukt til de ønskede kunstverk tilbys i markedet. Statsregnskapet for 1998 viste som følge av dette at det var en ubrukt bevilgning under kap. 322 post 45 på kr 956 000. Overskridelsessamtykket ble derfor ikke benyttet i 1998.

For at de statlige museenes ordinære budsjetter til innkjøp av kunst ikke skal bli redusert, foreslås det at bevilgningen i 1999 under kap. 322 Billedkunst, kunsthåndverk og design post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*, økes med 1 413 000 kroner.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 322 post 45 med kr 1 413 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at det på denne posten står en ubrukt bevilgning fra 1998 på 956 000 kroner, og ser det ikke som problematisk om de statlige museers kunstkjøp i 1999 blir noe redusert. Disse medlemmer vil derfor gå imot at bevilgningen under kap. 322 post 45 økes med 1 413 000 kroner.

5.3 Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Fra 1. januar 1999 ble nasjonalbibliotekfunksjoner overført fra Universitetsbiblioteket i Oslo til Nasjonalbiblioteket. Statsbygg overtok samtidig forvaltningsansvaret for bygningen på Solli plass i Oslo med Nasjonalbiblioteket som leietaker.

I forbindelse med nevnte overtakelse ble det i statsbudsjettet for 1999 overført midler fra Universitetet i Oslo til Nasjonalbiblioteket. Det knyttet seg imidlertid en rekke uklarheter til størrelsen på de enkelte utgiftskomponentene. Det har i ettertid vist seg at de faktiske utgiftene vil bli i alt 5 mill. kroner høyere enn det som tidligere ble beregnet.

Tilleggsutgiftene knytter seg bl.a. til nødvendig vakt- og hold, kjøp av datalicenser, utbedringer av alarm- og nøkkelsystem, samt behov for ombygginger av kantine for å tilfredsstille krav til offentlig kontrollinstans. Det har også vist seg nødvendig å flytte Norsk musikk-samling fra Observatorie-bygningen som Universitetet i Oslo skal disponere til andre formål.

På grunn av endret framdriftsplan for prosjekter under kap. 320 post 73 Nasjonale kulturbygg, *kan overføres*, foreslås det at behovet for økte driftsmidler

ved Nasjonalbiblioteket dekkes ved tilsvarende reduksjon i bevilgningen under kap. 320 post 73.

På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen i 1999 under kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål post 01 Driftsutgifter økes med kr 5 000 000.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 326 post 01 med kr 5 000 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil stemme imot Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Høyre er enige i den foreslåtte økning i bevilgningene til Nasjonalbiblioteket i Oslo. Disse medlemmer vil samtidig uttale stor bekymring over de opplysninger som er kommet om at planene om en helt nødvendig utbygging av Nasjonalbiblioteket vil bli sterkt redusert. Disse medlemmer mener at det er en klar statlig oppgave å sikre Nasjonalbibliotekets uerstattelige samlinger av stor nasjonal betydning, og forutsetter derfor at Regjeringen tar de nødvendige skritt for å hindre at planene om et fullverdig nasjonalbibliotek blir utsatt.

5.4 Kap. 334 Film- og medieformål

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Lov om film- og videogram av 15. mai 1987 ble vedtatt endret våren 1998, jf. Innst. O. nr. 40 (1997-98). Det tas sikte på at loven kan tre i kraft fra 1. juli 1999.

Det ble bl.a. vedtatt å endre ordningen for merking og registrering av videogram, og å legge om ordningen for innkreving av avgift til Norsk kino- og filmfond. Disse endringene vil føre til merutgifter for Statens filmtilsyn, samt utgifter til en klagenemnd for film- og videogram.

Statens filmtilsyn kan i dag gi tillatelse til å forhåndstrykke merker på videokassettenes omslag. Som følge av lovendringen skal merkingen heretter foregå ved hjelp av klistremerker. Dette gjør at Statens filmtilsyn vil få merutgifter til kjøp og distribusjon av klistremerker.

Med utgangspunkt i omsetningen av videogrammer i 1997, er det årlige behovet for trykking av klistremerker anslått til om lag 6 millioner merker. De samlede merutgiftene til trykking og distribusjon av merker og økte administrasjonsutgifter for øvrig ved Statens filmtilsyn kan anslås til om lag 4,4 mill. kroner på årsbasis.

Dersom loven trer i kraft som forutsatt fra 1. juli 1999, vil merutgiftene i 1999 beløpe seg til 2,2 mill. kroner. Det vil også påløpe utgifter til etablering, slik at de samlede merutgiftene i 1999 kan anslås til 2,4 mill. kroner.

I henhold til film- og videogramlovens § 10 skal det betales gebyr for registrering og merking av videogrammer. Det er en forutsetning for den nye ordningen

at gebyrinntektene skal dekke de faktiske utgiftene ved ordningen.

De samlede utgiftene til merking og registrering av videogram forventes å bli om lag 7,7 mill. kroner i 1999. Med en forventet omsetning på om lag 5 mill. videogram i 1999, kan gebyret for merking og registrering beregnes til kr 1,54 pr. videogram.

Anslaget for omsetning av videogram er beheftet med en viss usikkerhet. For å sikre at gebyrinntektene fra merking og registrering av videogram dekker utgiftene ved ordningen, foreslås gebyret satt til kr 2 pr. videogram. Gebyrinntektene foreslås økt med 2,4 mill. kroner, som tilsvarer de budsjetterte merutgiftene med nyordningen.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det at:

- gebyret for merking av videogram, både for utleie og salg, økes med kr 1,00 fra kr 1,00 til kr 2,00 pr. videogram, jf. forslag til vedtak VIII
- kap. 334 post 01 økes med kr 2 400 000 fra kr 78 700 000 til kr 81 100 000
- kap. 3334 post 70 økes med kr 2 400 000 fra kr 6 808 000 til kr 9 208 000

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet og Høgre, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke gebyret for merking av videogram, jf. framlegg til vedtak VIII a og b. Fleirtalet sluttar seg også til framlegget frå Regjeringa under kap. 334 post 01 og kap. 3334 post 70.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at ESA har gjennomgått de lovendringer som ble vedtatt, men som enda ikke er trådt i kraft, og den nye forskriften til loven, som planlegges å tre i kraft pr. 1. juli 1999. ESA har nå varslet den norske Regjering at loven etter lovendringen, samt den foreslåtte forskriften, fortsatt er i strid med Norges forpliktelser etter EØS-avtalen. På denne bakgrunn mener disse medlemmer at det er lite hensiktsmessig å innføre et nytt og dyrt klistermerkesystem som vil innebære store endringer i bransjens produksjons- og distribusjonsordning når systemet etter all sannsynlighet må revurderes i lys av ESAs omfattende og kritiske kommentarer.

På denne bakgrunn vil disse medlemmer stemme imot forslaget om økning i gebyrene.

5.5 Kap. 3334 Film- og medieformål

Post 70 Gebyr

Det vises til omtalen under kap. 334 post 01 under avsnitt 5.4.

5.6 Avgift til norsk kino- og filmfond

Samandrag

Etter nåværende lov om film- og videogram skal det betales en avgift til Norsk kino- og filmfond på 2,5 pst.

av brutto omsetning ved framvisning, utleie og salg av film- og videogram.

For å lette innkrevningen av denne avgiften ble det i forbindelse med behandlingen av Innst. O. nr. 40 (1997-98) vedtatt at det skal betales en avgift pr. videogram til Norsk kino- og filmfond for videogram som registreres for omsetning i næring. Det ble i denne forbindelse lagt til grunn at fondet ikke skal ha vesentlige inntektstap som følge av omleggingen.

I 1998 ble det regnskapsført en inntekt på om lag 17,5 mill. kroner til Norsk kino- og filmfond. Dersom det legges til grunn en årlig omsetning på om lag 5 mill. videogram, kan avgiften pr. videogram beregnes til kr 3,50.

Anslaget for omsetning av videogram er beheftet med en viss usikkerhet. For å sikre at inntektene i 1999 ikke blir lavere enn i foregående år, foreslås avgiften satt til kr 4,00 pr. videogram fra 1. juli 1999, jf. forslag til vedtak VIII.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet og Høgre, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om at avgifta for omsetning av videogram skal vera kr 4,00 pr. videogram frå 1. juli 1999, jf. framlegg VIII c.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at det for 1998 ble regnskapsført en inntekt på 17,5 mill. kroner til Norsk kino- og filmfond. Dette beløpet dekkes inn ved en avgift på 3,50 kroner og en omsetning på 5 mill. videogrammer, som har vært omsetningen de seneste årene. Disse medlemmer finner det ikke sannsynliggjort at omsetningen i 1999 skal bli lavere enn dette.

Disse medlemmer vil fremme følgende forslag:

"Avgiften til Norsk kino- og filmfond settes til 3,50 kroner pr. videogram fra 1. juli 1999."

5.7 Tilskot til ymse publikasjonar

Samandrag

I 1999 er det innenfor bevilgningen under kap. 335 Pressestøtte post 76 Tilskudd til ymse publikasjoner satt av 18 mill. kroner til tilskuddsordningen for informasjonsvirksomhet i politiske partier.

På bakgrunn av Stortingets behandling av Kulturdepartementets budsjettforslag for 1998 og 1999 fastsatte Kulturdepartementet 8. februar 1999 forskrift om tilskudd til informasjonsvirksomhet i politiske partier. Forskriften innebærer at den tidligere ordningen med tilskudd til spesialpublikasjoner for de politiske partier som er representert på Stortinget blir erstattet av en todelt ordning med:

- tilskudd til informasjonsvirksomhet i politiske partier representert på Stortinget og
- tilskudd til distribusjon av publikasjoner tilknyttet de samme politiske partiene.

Det legges til grunn at størstedelen av tilskuddet bør gå til de politiske partiene, men at den nærmere fordelingen av tilskuddet blir endelig fastsatt i statsbudsjettet for hvert enkelt år, jf. St.prp. nr. 1 (1998-99).

På denne bakgrunn foreslås det at midlene i 1999 fordeles med 80 pst. til informasjonsstøtte og 20 pst. til distribusjonsstøtte. Dette vil i 1999 gi om lag 3,6 mill. kroner til distribusjonsstøtte og om lag 14,4 mill. kroner til informasjonsstøtte.

Merknader frå komiteen

Komiteen er samd i den fordelinga departementet har lagt opp til når det gjeld informasjonsstønad og distribusjonsstønad.

5.8 Endring i reglane for oppfølging og kontroll av funksjonsdelingsinstitusjonane

Samandrag

Som ledd i iverksettingen av det nye økonomiregverket for staten, la Kulturdepartementet i St.prp. nr. 1 (1996-97) fram forslag om styrings- og kontrollopplegg for de tilskuddsinstitusjoner der staten og regionen har en fast fordeling av det offentlige tilskuddet. Stortinget hadde ingen merknader til forslaget.

I Budsjett-innst. S. nr. 2 (1998-99) heter det:

"Komiteen har registrert at det i den senere tid er fremkommet en rekke klager fra kunstnere og arrangører over byråkrati og skjemavelde i forbindelse med de forskjellige kulturstøtteordningene. Komiteen mener at det er viktig å finne en rimelig balanse mellom hensynet til å ha rimelig kontroll med at midlene brukes etter sitt formål og hensynet til en smidig og ubyråkratisk søknads- og kontrollprosedyre. Komiteen ber departementet gjennomgå støtteordningene med dette for øye. En slik gjennomgang vil også kunne bidra til at en større del av kulturmidlene går til kulturaktiviteter og mindre til administrasjon."

Kulturdepartementet har i 1997 og 1998 mottatt kvartalsvis rapportering fra institusjoner som mottar 15 mill. kroner eller mer i statlig tilskudd. På bakgrunn av merknaden i Budsjett-innst. S. nr. 2 (1998-99) legger Kulturdepartementet opp til at rapporteringsrutinene endres fra kvartalsvis rapportering til halvårlig rapportering for disse tilskuddsinstitusjonene. Dette vil medføre samme krav til rapportering for alle funksjonsdelingsinstitusjonene. Som følge av styrets underrettelingsplikt til departementet om eventuelle vesentlige avvik fra de forutsetninger som er trukket opp i departementets tilsagnsbrev, og styrets øvrige ansvar for løpende kontroll med og oppfølging av institusjonens virksomhet og økonomi, vil den løpende oppfølgingen bli tilstrekkelig ivaretatt selv om rapporteringsrutinene endres slik som omtalt ovenfor.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

6. JUSTISDEPARTEMENTET

6.1 Kap. 61 Høgsterett

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

For å dekke utgifter til økt informasjonsvirksomhet, økte husleieutgifter og helårsvirkningen av lønnsøkningen for dommerne i Høyesterett, jf. Innst. S. nr. 255 (1997-98), foreslås det at kap. 61 post 01 økes med 1,185 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon under kap. 410 Herreds- og byrettene post 01, jf. omtale under kap. 410.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 61 post 01 med kr 1 185 000. Komiteen viser når det gjeld kap. 410 til merknader under avsnitt 6.3.

Oppretting av nytt dommarembete

Samandrag

Justisdepartementet vil opprette et nytt dommerembete i Høyesterett. Embetet er en kompensasjon for permisjonen til en høyesterettsdommer i forbindelse med hans lederverv i Tvistemålsutvalget. Det forutsettes at et dommerembete inndras ved ledighet når Tvistemålsutvalgets innstilling foreligger.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

6.2 Kap. 400 Justisdepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

I forbindelse med dekning av reiseutgifter relatert til Schengen-samarbeidet, har Justisdepartementet de siste årene også dekket reiseutgifter for tjenestemenn i Utenriksdepartementet. Det synes mest hensiktsmessig at Utenriksdepartementet selv dekker disse utgiftene. På denne bakgrunn foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 400 post 01 med 0,2 mill. kroner mot en tilsvarende økning under kap. 100 Utenriksdepartementet post 01, jf. omtale under kap. 100.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 400 post 01 med kr 200 000. Komiteen viser når det gjeld kap. 100 til merknader under avsnitt 3.1.

6.3 Kap. 410 Herads- og byrettane

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

For å dekke utgifter til økt informasjonsvirksomhet, økte husleieutgifter og helårsvirkningen av økte lønninger for dommerne i Høyesterett, foreslås en styrking av kap. 61 Høyesterett post 01 med 1,185 mill.

kroner mot en tilsvarende reduksjon under kap. 410 post 01, jf. omtale under kap. 61.

Merknader frå komiteen

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte, legger vekt på en hurtigere straffesaksavvikling, herunder domsavsigelse og iverksetting av straff. Rask reaksjon må særlig tilstrebis i saker der unge er tiltalt. Det er i denne sammenheng viktig å iverksette tiltak for å bedre dommerrekrutteringen. For ytterligere å oppnå en raskere saksavvikling vil flertallet øke herreds- og byrettens bevilgninger med 4 mill. kroner i forhold til forslaget i proposisjonen, med særlig vekt på spesielle tiltak/prosjekter i områder der problemene er størst.

Flertallet fremmer følgende forslag:

Kap. 410	Herred- og byrettene	
	(jf. kap. 3410)	
	01 Driftsutgifter, forhøyes	
	med	kr 2 815 000
	fra kr 740 037 000 til kr	
	742 852 000	

Medlemene i komiteen fra Framstegspartiet, Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 410 post 01 med kr 1 185 000 og gjer følgjande framlegg:

Kap. 410	Herreds- og byrettene	
	(jf. kap. 3410)	
	01 Driftsutgifter, nedsettes	
	med	kr 1 185 000
	fra kr 740 037 000 til kr	
	738 852 000	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslagens innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentreres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

Dommarløn

Samandrag

Justisdepartementet har i St.prp. nr. 1 (1998-99) redegjort for problemene med rekruttering til dommer-

stillinger. De sentrale parter vil nå innlede forhandlinger om styrking av dommerlønningene i første og annen instans.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at justiskomiteen i Budsjett-innst. S. nr. 4 (1998-99) viste til opplysningene i budsjettproposisjonen fra Justisdepartementet om at departementet i samarbeid med Finansdepartementet og Arbeids- og administrasjonsdepartementet har foretatt kartlegging av tiltak som kan bedre dommerrekrutteringen, og at kartleggingen konkluderte med at en oppjustering av dommerlønningene vil kunne være et viktig bidrag til å løse problemene. En enstemmig justiskomitee understreket at det videre arbeidet måtte gis høy prioritet og forutsatte at Regjeringen på bakgrunn av kartleggingen snarest fulgte opp med konkrete tiltak. Disse medlemmer konstaterer at det til tross for den enstemmig merknaden fra justiskomiteen ennå ikke er innledet forhandlinger om styrking av dommerlønningene i første og annen instans, og finner denne sendrektigheten beklagelig og i strid med justiskomiteens enstemmige henstilling. Disse medlemmer viser til at medlemmene fra Høyre og Fremskrittspartiet i Budsjett-innst. S. nr. 4 (1998-99) forutsatte at departementet etter forhandlinger med berørte organisasjoner kom tilbake til spørsmålet om oppjustering av dommerlønningene i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett. Ettersom forhandlingene enda ikke er startet innser disse medlemmer at det ikke er mulig, men forutsetter at departementet slutfører forhandlingene i god tid før fremleggelsen av statsbudsjettet for 2000, og at det i budsjettet settes av midler til en slik oppjustering som kan sikre rekrutteringen.

6.4 Kap. 430 Kriminalomsorg i anstalt

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

I St.prp. nr. 1 (1998-99) foreslo Justisdepartementet nedleggelse av Kongsberg hjelpefengsel. Stortinget sluttet seg ikke til dette, men Justiskomiteen ga i Budsjett-innst. S. nr. 4 (1998-99) likevel uttrykk for at spørsmålet om nedleggelse kunne vurderes på nytt, under forutsetning av at Justisdepartementet ga en grundigere redegjørelse for konsekvensene av en eventuell nedleggelse.

I et kortere tidsperspektiv finner Justisdepartementet ikke faglige, ressursmessige eller kapasitetsrelaterte grunner til å opprettholde Kongsberg hjelpefengsel. På mellomlang og lang sikt, når tilsiget fra forutgående ledd i straffesakskjeden etter prognosene øker, vil full utnyttelse av kapasiteten ved andre anstalter i Buskerudområdet medføre marginale kostnadsøkninger målt mot kostnadene ved å opprettholde det tilsvarende antall plasser en finner ved Kongsberg hjelpefengsel.

Det foreslås derfor at driften ved anstalten opphører så snart det er praktisk mulig.

Justisdepartementet presiserer at de ansatte ved Kongsberg hjelpefengsel har gjort og gjør et fullverdig kriminalomsorgsfaglig arbeid med de ressurser som står til disposisjon. I arbeidet med nedleggelsen vil departementet legge vekt på at ansatte i de stillinger som blir nedlagt skal få tilbud om arbeid ellers i etaten.

Justisdepartementet vil benytte de midler som frigjøres ved nedleggelse av Kongsberg hjelpefengsel til å følge opp St.meld. nr. 27 (1997-98) Om kriminalomsorgen og Innst. S. nr. 6 (1998-99).

Det er i proposisjonen redegjort nærmere for saken.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet, sluttar seg til vurderingane frå departementet i proposisjonen.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti tar til etterretning Regjeringens forslag om nedleggelse av Kongsberg hjelpefengsel, og legger her til grunn departementets vurdering av at soningsbehovet dekkes av de øvrige anstaltene i området.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Tverrpolitisk Folkevalgte viser til merknadene i budsjettinnstillingen og finner det ikke forsvarlig å fatte vedtak om nedleggelse av Kongsberg Hjelpefengsel i forbindelse med revidert budsjett. En eventuell nedleggelse av Kongsberg Hjelpefengsel bør drøftes i forbindelse med fremleggelsen av statsbudsjettet for 2000.

Disse medlemmer vil be departementet komme nærmere tilbake til denne problemstillingen i forbindelse med det ordinære budsjettet.

Forslag om bevilgninger under kap. 430 post 01

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti legger vekt på at kriminalomsorgen må sikres ressurser til å ivareta sine oppgaver knyttet til straffeavvikling, rehabilitering og ettervern. Arbeidet med å hindre tilbakefall blant dem som allerede har utviklet en kriminell løpebane, understrekes og her må en ha spesiell fokus på innholdet i soningen. For særlig å følge opp ambisjonsnivået knyttet til aktivt påvirkningsarbeid og motivasjonsarbeid med sikte på tilbakeføring av innsatte til samfunnet og på den måten hindre at de begår ny kriminalitet, vil disse medlemmer styrke kriminalomsorgens budsjett med til sammen 15 mill. kroner, kriminalomsorg i anstalt med 13 mill. kroner og kriminalomsorg i frihet med 2 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 430 Kriminalomsorg i anstalt
(jf. kap. 3430)
01 Driftsutgifter, forhøyes
med ..... kr 13 000 000

fra kr 1 206 687 000 til
kr 1 219 687 000

Disse medlemmer viser når det gjelder kap. 435 post 01 til sine respektive merknader under avsnitt 19.1.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Samandrag

Det har de siste årene pågått kontinuerlig vedlikehold- og moderniseringsarbeid ved Oslo kretsfengsel. Bygningsmassen er gammel, og deler av den er ikke opprinnelig bygget for fengselsdrift. Både Oslo kommune ved Brann- og redningsetaten, og andre offentlige etater har gjennom årene gitt ulike pålegg om utbedringer. Som følge av disse påleggene har Stortinget ved flere anledninger bevilget midler til ekstraordinært vedlikehold, senest 20 mill. kroner i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 1997, jf. Innst. S. nr. 295 (1997-98).

Påleggene fra Oslo kommune, brann- og redningsetaten har ført til løpende tvangsmulkt i Oslo kretsfengsel. Arbeidet med store utbedringer pågår, og en rekke tiltak er gjennomført. Dersom arbeidet stanser opp, er det en reell fare for at Brann- og redningsetaten vil stenge deler av anstalten. Dette vil føre til et betydelig tap av celler, noe som også vil gå ut over varetektskapasiteten i Oslo-området. For at ikke arbeidet skal stanse opp mot slutten av 1999, er det nødvendig med tilførsel av midler til fortsatt brannsikkerhetsarbeid og parallell prosjektering for å komme gjennom hele anlegget med tiltak. Justisdepartementet vil omprioritere totalt om lag 8 mill. kroner innenfor post 45 for å holde arbeidene i gang. Justisdepartementet vil også omdisponere 2 mill. kroner fra fengselsvesenets driftsbudsjett. Det er behov for ytterligere midler, og Justisdepartementet foreslår at bevilgningen under post 45 økes med 3 mill. kroner. Justisdepartementet foreslår at dette dekkes inn ved en reduksjon med 3 mill. kroner i bevilgningen under kap. 440 Politi- og lensmannsetaten, post 45, jf. omtale under kap. 440.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 430 post 45 med kr 3 000 000.

Når det gjeld kap. 440 viser komiteen til merknader nedanfor.

6.5 Kap. 440 Politi- og lensmannsetaten

Samandrag

Nye politistillinger fra høsten 1999

Ved behandlingen av Budsjett-innst. S. I. Tillegg nr. 1 (1998-99) fattet Stortinget følgende vedtak:

"Stortinget ber Regjeringen i Revidert nasjonalbudsjett for 1999 legge fram forslag som gjør det mulig at ferdigutdannede politihøgskolestudenter kan tilbys stillinger som ledd i arbeidet for å redusere kriminaliteten."

Behov for 275 nye stillinger

384 studenter forventes uteksaminert våren 1999. For å finne ut hvilket stillingsantall som er nødvendig å opprette fra høsten 1999 for å kunne tilby avgangstudentene våren 1999 stilling i politi- og lensmannsetaten, har Justisdepartementet innhentet opplysninger fra politidistrikter og særorganer om ledighet innenfor de allerede eksisterende stillinger. Videre er det tatt hensyn til forventet avgang pga. aldersgrense eller overgang til annen virksomhet.

109 stillinger forventes ledige pr. 1. juli 1999. Basert på forventningen om 384 uteksaminerte studenter, er det et behov for å opprette 275 nye stillinger.

Justisdepartementet understreker at beregningen er usikker.

Overgang fra etatskole til høyskole

Fra 1. januar 1992 ble Politihøgskolen (PHS) opprettet. Som følge av dette ble ordningen med lønn under utdanningen avvirket, og det såkalte pliktåret bortfalt. Disse prinsippene er i tråd med det som er vanlig innen høyskolesystemet. Før høyskolereformen var antall stillinger i etaten direkte relatert til de årlige opptak på Politiskolen, og således styrt av hvor mange som ble uteksaminert det enkelte år. Etter at Politiskolen ble høyskole har det ikke vært en direkte sammenheng mellom antall politiutdannede det enkelte år og antallet politistillinger i etaten. De nyutdannede må nå søke på ledige, utlyste stillinger på vanlig måte i konkurranse med andre søkere.

De senere års problemer med å rekruttere politiutdannet personell til ledige stillinger i enkelte politidistrikter særlig i Nord-Norge har nå blitt mindre, bl.a. fordi man har et visst overskudd av politiutdannede i forhold til antallet stillinger i etaten. Dette har vært av betydning for å sikre politiberedskap i de ulike deler av landet.

Stortingets forutsetning om at de nyutdannede fra PHS våren 1999 skal kunne tilbys jobb vil kunne få konsekvenser for politidekningen i distrikter med rekrutteringsvanskeligheter, ved at ansatte med erfaring vil kunne komme til å søke de nye stillingene som i hovedsak vil bli fordelt til sentrale strøk. Dette er imidlertid noe departementet vil holde under oppsikt, og eventuelle tiltak vil fortløpende bli vurdert.

Politisjefens budsjettfullmakter

Utviklingen de senere år innen styring av offentlige etater har gått i retning av mer rammestyring, med økte administrative fullmakter til etatslederne, ledsaget av krav om resultatoppnåelse. Politisjefene har i flere år hatt fullmakt til å holde stillinger ledige i kortere eller lengre tid. Stortingets forutsetning om at alle nyutdannede politihøgskolestudenter fra PHS høsten 1999 skal kunne tilbys stillinger, kan komme i konflikt med denne fullmakten.

Ved fordeling av nye stillinger generelt i etaten gis ikke noe pålegg fra departementet om at stillingene skal besettes fra en viss dato. Det ligger innenfor poli-

tisjefenes budsjettfullmakter å vurdere å holde ledige stillinger ubesatt hvis det er ønskelig å omdisponere ordinære lønnsmidler til andre typer utgifter, som f.eks. til dekning av timebetalt overtid eller til anskaffelser av utstyr. Justisdepartementet legger stor vekt på at politisjefenes administrative fullmakter ikke skal uthules, men at man for de aktuelle stillinger det nå er tale om, som et tidsbegrenset unntakstilfelle, utøver kontroll fra departementets side om at stillingene faktisk kunngjøres og at det foretas tilsetninger raskt. Det ekstraordinære i forhold til vanlig praksis blir da at det aktuelle politidistrikt får lønns- og driftsmidler først når ansettelse er dokumentert overfor departementet. Dette kan bryte med dagens mål- og resultatstyringsprinsipper. I denne spesielle situasjonen anses det likevel nødvendig med sterk grad av styring fra Justisdepartementets side for å sikre at Stortingets forutsetninger fra budsjettvedtaket blir fulgt opp.

Forholdet til tjenestemannsloven

Det følger av tjenestemannslovens § 2 at ledige stillinger skal kunngjøres offentlig om ikke annet er fastsatt i forskrift, reglement eller tariffavtale.

Hovedregelen bør derfor være at stillingene skal besettes etter offentlig kunngjøring og konkurranse på vanlig måte. "Etter konkurranse" innebærer at det ikke er adgang til å se bort fra prinsippet om at det er den best kvalifiserte blant søkerne som skal få stillingen. Kvalifikasjonskravet vil kunne medføre at det i noen tilfeller vil komme søkere med arbeidserfaring som vil gå foran de nyuteksaminerte søkerne. Dette fører imidlertid kun til en tidsmessig forskyvning, da en annen stilling i etaten vil bli ledig. Den nyutdannede kan søke på denne stillingen.

De nyopprettede stillingene må kunngjøres fast, da tjenestemannsloven setter klare begrensninger for bruk av midlertidige tilsetningsforhold.

Midler til de nye stillingene

Arbeidet med kunngjøringer, intervjuer, innstillinger og tilsetninger vil kunne settes igang tidlig på sommeren. Når dette faller sammen med tradisjonell ferieavvikling, vil selve ansettelsen for de flestes vedkommende måtte skje i løpet av sensommeren. Departementet vil imidlertid legge vekt på at ansettelsesprosessene gjennomføres så raskt som mulig, og innenfor gjeldende regelverk. Det skal forhandles med tjenestemannsorganisasjonene om fordelingen av nye stillinger.

Under hensyn til at ordinære ansettelsesprosedyrer skal følges, foreslås det bevilget 50 mill. kroner under kap. 440 Politi- og lensmannsetaten til opprettelse av 275 nye stillinger i 1999. Noe av beløpet vil bli nytt til nødvendige investeringer i politioperativt materiell som kjøretøyer, verneutstyr og våpen m.m. Det foreslås derfor å øke bevilgningen med 42 mill. kroner under post 01 Driftsutgifter og med 8 mill. kroner under post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til vurderingane til departementet når det gjeld behovet for 275 nye stillingar i politi- og lensmannsetaten. Når det gjeld framlegg om løyvingar i samband med dette viser komiteen til merknader under avsnitt 6.5.1.

Schengen-relaterte utgifter under Justisdepartementet Samandrag

De økonomiske konsekvensene av norsk deltakelse i Schengen-samarbeidet er beskrevet i Ot.prp. nr. 56 (1998-99).

For budsjettåret 1999 vil Schengen-utgiftene i hovedsak være knyttet til utvikling av Schengen informasjonssystem (SIS), SIRENE-funksjonen, og investeringer i forbindelse med tilknytning til Forsvarets system Coastal operations and Surveillance System (COSS), samt diverse felleskostnader til drift av Schengen-sekretariat, Norges observatørrolle m.v.

Totalt vil det i 1999 under kap. 400 Justisdepartementet og kap. 440 Politi- og lensmannsetaten være behov for 70,8 mill. kroner til dekning av Schengen-utgifter. Av dette beløpet kan 38,5 mill. kroner dekkes innenfor eksisterende rammer. For å dekke de resterende merutgiftene i 1999, foreslås det å øke bevilgningen under kap. 440 Politi- og lensmannsetaten, post 01 med 32,3 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen viser til merknader til løyvingframlegget under avsnitt 6.5.1.

*Tiltak for å ivareta budsjettbalansen**Samandrag*

Som ledd i Regjeringens samlede opplegg for inndekking foreslås det at bevilgningen under kap. 440 post 01 reduseres med 5 mill. kroner. Økonomien i politidistriktene vil ikke svekkes i 1999 som følge av dette, ettersom et høyere beløp enn 5 mill. kroner er overført fra 1998.

Merknader frå komiteen

Komiteen viser til merknader under avsnitt 6.5.1.

*Heving av advokatsalærsatsen**Samandrag*

Som følge av forslaget om en heving av advokatsalærsatsen fra 1. oktober 1999 foreslår Justisdepartementet å øke bevilgningen under kap. 440, post 21 med

0,75 mill. kroner, jf. også omtale under kap. 466 Advokatutgifter m.m.

Merknader frå komiteen

Komiteen viser til merknader til kap. 440 post 21 under avsnitt 6.5.1. Når det gjeld kap. 466 viser komiteen til merknader under avsnitt 6.10.

*Oslo kretsfengsel - ekstraordinært vedlikehold**Samandrag*

For å kunne gjennomføre ekstraordinært vedlikehold ved Oslo kretsfengsel i 1999 og sikre den nødvendige kapasitet på varetektsplasser for politiet, foreslås det å redusere bevilgningen med 3 mill. kroner under kap. 440 post 45 mot en tilsvarende økning under kap. 430 Kriminalomsorg i anstalt, post 45, jf. omtale under kap. 430 post 45.

Merknader frå komiteen

Komiteen viser til merknader til kap. 440 post 45 under avsnitt 6.5.1. Når det gjeld kap. 430 post 45 viser komiteen til merknader under avsnitt 6.10.

*Innsynsloven**Samandrag*

Bevilgningen under kap. 440, post 01 foreslås redusert med 1 mill. kroner i forbindelse med oppfølging av Innsynsloven, jf. omtale under kap. 443 post 01.

Merknader frå komiteen

Komiteen viser til merknader til kap. 440 under avsnitt 6.5.1. Når det gjeld kap. 443 post 01 viser komiteen til merknader under avsnitt 6.4.

*Styrking av Den høyere påtalemyndighet**Samandrag*

I forbindelse med forslaget om å styrke kap. 445 Den høyere påtalemyndighet, foreslås bevilgningen under kap. 440 post 01 redusert med 1,5 mill. kroner, jf. omtale under kap. 445.

Merknader frå komiteen

Komiteen viser når det gjeld kap. 440 post 01 til merknader under avsnitt 6.5.1. Når det gjeld kap. 445 viser komiteen til merknader under avsnitt 6.7.

*6.5.1 Framlegg til løyvingar under kap. 440 post 01, post 21 og post 45.**Post 01**Standpunkttabell, avsnitt 6.5.1, kap. 400 Politi- og lensmannsetaten, post 01*

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	FrP	H	SV	TF
------	------	------------	-------------------------------	----	---------------	-----	---	----	----

440	01	Politi- og lensmanns- etaten						
	1	275 nye stillinger	+ 42,0	+ 42,0	+ 42,0	+ 42,0	+ 42,0	+ 42,0
	2	Schengen	+ 32,3	+ 32,3	+ 32,3	+ 32,3	+ 32,3	+ 32,3
	3	Innsparing	- 5,0	- 5,0	- 5,0	0	0	- 5,0
	4	Innsynsloven	- 1,0	- 1,0	- 1,0	0	0	- 1,0
		Inndekning, jf. kap. 445						
	5	Høyere påtalemyndighet	- 1,5	- 1,5	- 1,5	0	0	- 1,5
	6	Tilleggsbevilgning 1	0	0	0	+ 51,0	+ 50	0
	7	Tilleggsbevilgning 2	0	0	+ 20,0	0	0	0
		Sum	+ 66,8	+ 66,8	+ 86,8	+ 125,3	+ 124,3	+ 66,8
								+ 125,3

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 440 post 01 med netto 66,8 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 440 Politi- og lensmannsetaten
(jf. kap. 3440)
01 Driftsutgifter, forhøyes
med ..... kr 66 800 000
fra kr 5 195 265 000 til
kr 5 262 065 000

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre er nøgd med at Regjeringa har fremma forslag om å opprette 275 nye stillingar i politi- og lensmannsetaten. For å sikre eit naudsynt driftsnivå slik at dei vi nå tilsetje kan vere i operativ teneste, vil desse medlemene gjere framlegg om å auke bevilgningane til politi- og lensmannsetaten med ytterlegare 20 mill. kroner ut over forslaget frå Regjeringa.

Desse medlemene gjer følgjande framlegg:

- Kap. 440 Politi- og lensmannsetaten
(jf. kap. 3440)
- 01 Driftsutgifter, forhøyes
med ..... kr 86 800 000
fra kr 5 195 265 000 til
kr 5 282 065 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at sentrumspartiene fremmer forslag til justeringer av regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett, som innebærer at Fremskrittspartiets og Høyres krav om bevilgninger til forsvaret og politiet, samt krav om forpliktelser til å videreføre finansieringen av innsatsstyrt finansiering av sykehusene som forutsatt i budsjettbehandlingen høsten 1998 innfris.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte sentrumspartiens forslag til endret budsjettering av dette kapittel. Disse medlemmer viser for øvrig til sin generelle holdning om at Revidert nasjonalbudsjett først og fremst skal inneholde helt nødvendige justeringer av det vedtatte budsjett.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Tverrpolitisk Folkevalgte viser til at de fleste politidistriktene fikk redusert sine midler til å dekke variable utgifter da politimidlene for 1999 ble fordelt. Det har ført til at flere politimestere har vært nødt til å gi instruksjoner om at det ikke skal rykkes ut på kvelds- og nattetid med mindre liv og helse er i fare. Det har også vært nødvendig å foreta andre besparelser som har redusert det servicenivået publikum burde ha krav på. Nye politistillinger fra høsten av til enkelte politidistrikt vil ikke kunne løse dette problemet på en tilfredsstillende måte. Det er derfor nødvendig med betydelige tilleggsbevilgninger til politi- og lensmannsetaten for å løse den umiddelbare krisen. Disse medlemmer viser til at Høyre og Fremskrittspartiet i Dokument nr. 8:38 (1998-99) foreslo en tilleggsbevilgning på 51 mill. kroner dekket inn gjennom en reduksjon på kap. 551: Regional næringsutvikling i fylker og kommuner. Dette forslaget ble nedstemt av Stortinget. For å sikre et akseptabelt aktivitetsnivå vil disse medlemmer gjenta forslaget om en økning på 51 mill. kroner. Disse medlemmer har merket seg at departementet foreslår å redusere ulike poster på budsjettet til politi- og lensmannsetaten med til sammen 11,5 mill. kroner for å finne midler til andre sektorer på justisbudsjettet som økte advokatsalærer, ekstraordinært vedlikehold ved Oslo kretsfengsel, oppfølgingen av innsynsloven og styrking av påtalemyndigheten, samt for å ivareta budsjettbalansen. Disse medlemmer finner disse

forslagene i strid med budsjettavtalen mellom regjeringspartiene, Høyre og Fremskrittspartiet, og vil motsette seg en slik inndekning.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

- Kap. 440 Politi- og lensmannsetaten
(jf. kap. 3440)
- 01 Driftsutgifter, forhøyes med ..... kr 125 300 000
fra kr 5 195 265 000 til
kr 5 320 565 000

Komiteens medlemmer fra Høyre er tilfredse med Regjeringens forslag om å opprette 275 nye stillinger i politi- og lensmannsetaten, og viser i den sammenheng til budsjettavtalen mellom Regjeringspartiene, Fremskrittspartiet og Høyre.

Disse medlemmer er imidlertid ikke tilfredse med Regjeringens forslag til midler til de nye stillingene. Når et så stort antall nye stillinger, som her, vedtas er det for disse medlemmer svært viktig at det følges opp med bevilgninger som sikrer et tilstrekkelig driftsnivå slik at de som ansettes kommer i operativ tjeneste. Regjeringens forslag til bevilgning på 42 mill. kroner er i denne sammenheng ikke tilstrekkelig.

Disse medlemmer viser i denne sammenheng til gjentatte uttalelser fra politiets organisasjoner og politimestre fra flere politidistrikter. I disse uttalelsene er det klart gitt uttrykk for at driftsnivået ved landets politidistrikt er lavere i 1999 enn det var i 1998, og at dette får konsekvenser for tjenestetilbudet i politidistriktene.

Disse medlemmer understreker at det ved budsjettavtalen som ble inngått høsten 1998 var en klar forutsetning at driftsbudsjettet til politiet skulle være på samme nivå i 1999 som for 1998.

Disse medlemmer fremmer forslag om en tilleggsbevilgning på 50 mill. kroner. Midlene skal styrke driftsbudsjettene, og sikre at de nye som ansettes kommer i operativ tjeneste. Disse medlemmer understreker at denne tilleggsbevilgningen er nødvendig for å oppfylle de målene som det var enighet om i budsjettavtalen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

- Kap. 440 Politi- og lensmannsetaten
(jf. kap. 3440)
- 01 Driftsutgifter, forhøyes med ..... kr 124 300 000
fra kr 5 195 265 000 til
kr 5 319 565 000

Post 21

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 440 post 21 med kr 750 000 i samband med auke av advokatsalærersatsen frå 1. oktober 1999, jf. omtale også under kap. 466, avsnitt 6.10.

Post 45

Standpunkttabell, avsnitt 6.5.1, kap. 440 Politi- og lensmannsetaten, post 45

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	FrP	H	SV	TF
440	01	Politi- og lensmannsetaten							
	1	275 nye stillinger, jf. post 01	+ 8,0	+ 8,0	+ 8,0	+ 8,0	+ 8,0	+ 8,0	+ 8,0
	2	Inndekning, varetektsplasser, jf. kap. 430 post 45	- 3,0	- 3,0	- 3,0	0	- 3,0	- 3,0	- 3,0
		Sum	+ 5,0	+ 5,0	+ 5,0	+ 8,0	+ 5,0	+ 5,0	+ 5,0

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteen flertall, alle unntatt medlemmene i Fremskrittspartiet, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 440 post 45 med netto kr 5 000 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

Kap. 440 Politi- og lensmannsetaten
(jf. kap. 3440)
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan overføres, forhøyes med ..... kr 8 000 000 fra kr 215 129 000 til kr 223 129 000

6.6 Kap. 443 Oppfølging av innsynslova

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Ved Stortingets behandling av Lund-kommisjonens rapport ble Regjeringen bedt om å fremme forslag om midlertidig lov om begrenset innsyn i overvåkingspolitets arkiver og registre (innsynsloven). Som følge av Stortingets behandling av Ot.prp. nr. 6 (1998-99) skal det opprettes et organ til å behandle søknader om innsyn og begjæringer om erstatning. Det innebærer også at det oppnevnes en klagenemnd til å behandle klager på søknad om innsyn og erstatning.

Justisdepartementet legger til grunn at de administrative kostnadene vil beløpe seg til om lag 23 mill. kroner, fordelt på 4 år. Videre er erstatningsutbetalingene anslått til mellom 24 og 40 mill. kroner, avhengig av hvor mange som gis en slik rett og erstatningsbeløpene størrelse.

For 1999 forventes ikke utbetaling av erstatninger fordi etableringen av behandlingsorganet ventes å finne sted i oktober/november 1999. På grunn av sakens særskilte karakter foreslås å opprette et midlertidig budsjettkapittel til dette formålet, kap. 443 Opp-

følgning av innsynsloven, med en driftspost og en tilskuddspost. På kap. 443 post 01 foreslås en bevilgning for 1999 på 1 mill. kroner til etablering og drift av behandlingsorganet og klagenemnd ved tilsvarende reduksjon under kap. 440 Politi- og lensmannsetaten post 01.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 1 000 000 under kap. 443 ny post 01. Komiteen viser når det gjeld kap. 440 til merknader under avsnitt 6.5.1.

6.7 Kap. 445 Den høyere påtalemyndighet

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Det er påkrevet med en viss styrking av den høyere påtalemyndighet med særlig vekt på Oslo statsadvokatembeter, hvor statsadvokatene i gjennomsnitt har mer enn 80-90 rettsdager pr. år, mot anbefalt 50-70. Denne belastningen anses uakseptabel.

For å unngå at bl.a. sentrale oppfølgingsoppgaver overfor politiet blir nedprioritert i den høyere påtalemyndighet, foreslås det å styrke bevilgningen under kap. 445, post 01 med 1,5 mill. kroner mot en tilsvarende reduksjon under kap. 440 Politi- og lensmannsetaten post 01.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 445 post 01 med kr 1 500 000. Komiteen viser når det gjeld kap. 440 til merknader under avsnitt 6.5.1.

6.8 Kap. 449/3449 Statens innkrevingsentral

Samandrag

Ved Stortingets behandling av 1999-budsjettet ble kap. 449 Statens innkrevingsentral redusert med 6 mill. kroner sammenlignet med Justisdepartementets forslag i St.prp. nr. 1 (1998-99). Hvis reduksjonen på 6 mill. kroner opprettholdes, vil statens inntekter vente-

lig kunne bli redusert med opp mot 60 mill. kroner pga. redusert aktivitetsnivå ved Statens innkrevingsentral (SI).

Nye rutiner for behandling av utleggstrekk har også konsekvenser for SI. Endrede rutiner ble pålagt av Justisdepartementet i 1998 for å sikre kvaliteten på vurderingene rundt lønnstrekk. De nye rutinene medfører betydelig merbelastning på SI, fordi de forutsetter større grad av individuell vurdering av den enkelte skyldners trekk i f.eks. lønn, noe som ikke var tilstrekkelig ivarettatt ved den gamle trekkordningen. Den nye rutinen medfører en betydelig økning i antall saker, og derav økte kostnader knyttet til personell, utskrift av brev, porto, edb etc. Budsjettvirkningen for 1999 utgjør 6,9 mill. kroner, inkl. engangsutgifter på 0,8 mill. kroner. Det vil i 1999 påløpe 3,1 mill. kroner i økte porto- og utskriftskostnader.

Beregninger SI har foretatt på grunnlag av de erfaringer man nå har fått med de nye rutinene viser at det vil være mulig å øke det gjennomsnittlige månedlige trekket med ca. 100 kroner. Ut fra en forventet saksmengde på 240 000 lønnstreksaker pr. år vil inntektene for staten øke med 24 mill. kroner på årsbasis. Basert på halvårsvirkning vil inntektene for staten i 1999 på dette grunnlag øke med 12 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen under kap. 449 post 01 med 12 mill. kroner, og under kap. 3449 post 81 med 12 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa under kap. 449 post 01 og kap. 3449 post 81.

6.9 Kap. 450 Sivile vernepliktige

Førtidsdimittering av mannskaper

Samandrag

Den sivile verneplikt omfatter vernepliktige mannskaper som er fritatt for militærtjeneste med hjemmel i lov av 19. mars 1965 nr. 3 om fritaking for militærtjeneste av overbevisningsgrunner. Sivil verneplikt har som funksjon å støtte opp under den alminnelige vernepliktsordningen i landet.

Justisdepartementet mener at adgangen til førtidsdimittering bør følge de samme retningslinjer som er lagt til grunn for tilsvarende gjeldende ordning for Forsvaret, jf. Forsvarsdepartementets St.prp. nr. 1 (1998-99) og Budsjett-innst. S. nr. 7 (1998-99). Dette begrunnes ut fra praktiske hensyn, og skal ikke innvirke på tjenestetidstillegget siviltjenesten har i forhold til de militære vernepliktige mannskapene.

På grunnlag av ovennevnte foreslås det at det gis adgang til å redusere tjenestetiden med inntil fire uker for sivile vernepliktige med 14 måneders tjeneste, jf. forslag til vedtak IX.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet og Høgre, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa, jf. framlegg IX.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til Justisdepartementets kap. 450 og forslag til vedtak IX om førtidsdimittering av mannskaper som utfører siviltjeneste (sivil verneplikt).

Disse medlemmer ønsker å gi uttrykk for at det skal være en forskjell mellom militær verneplikt og siviltjeneste, blant annet fordi det med verneplikten følger en plikt til å delta på repetisjonsøvelser.

Disse medlemmer understreker at en ytterligere reduksjon av tjenestetiden for siviltjeneste (sivil verneplikt) kan føre til at denne formen for tjeneste fremstår som et likeverdig alternativ til militærtjenesten. Disse medlemmer viser til at fritak fra verneplikten krever overbevisningsgrunner, og at det er et unntak fra den grunnlovfestede militærtjenesten, jf. Grunn-loven §109.

Disse medlemmer vil med den begrunnelse som er gitt gå imot forslaget til vedtak IX.

6.10 Kap. 466 Advokatutgifter m.m.

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Salærsatsen er den timesatsen staten betaler til advokater som påtar seg offentlige forsvareropdrag og oppdrag under ordningen med fri rettshjelp. Satsen ble sist oppjustert fra kr 540 til kr 555 med virkning fra 1. februar 1999. Salærsatsen har likevel over tid sakkett betydelig akterut sammenlignet med lønnsutviklingen ellers i samfunnet. Justisdepartementet har registrert en tiltakende tendens til at mange advokater anser det som lite attraktivt å påta seg offentlige forsvareropdrag og oppdrag under ordningen med fri rettshjelp. En slik utvikling vil særlig kunne ramme de svakeste i samfunnet, som er avhengig av offentlig fri rettshjelp for å ivareta sine interesser og rettigheter. I lys av dette foreslår Justisdepartementet å heve salærsatsen fra 555 kroner til 585 kroner med virkning fra 1. oktober 1999. Merutgiftene i 1999 på kap. 440, 466 og 470 er samlet beregnet til 6,5 mill. kroner, med en helårsvirkning på 25,2 mill. kroner.

På grunnlag av ovennevnte foreslås det å øke bevilgningen under kap. 466 post 01 med 3,1 mill. kroner. Se også omtale under kap. 440 og kap. 470.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 466 post 01 med kr 3 100 000. Komiteen viser når det gjeld kap. 440 til merknader under avsnitt 6.5.1 og når det gjeld kap. 470 til merknader under avsnitt 6.11.

6.11 Kap. 470 Fri rettshjelp

Post 01 Driftsutgifter, post 70 Fri sakførsel og post 71 Fritt rettsråd

Samandrag

Som følge av forslaget om en heving av advokatsalærsatsen f.o.m. 1. oktober 1999, foreslår Justisdepartementet å øke bevilgningen under kap. 470 med til sammen 2,63 mill. kroner, fordelt med 0,03 mill. kroner under post 01, 1,6 mill. kroner under post 70 og 1 mill. kroner under post 71, jf. omtale under kap. 466 Advokatutgifter m.m.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa under kap. 470 post 01, post 70 og post 71.

6.12 Kap. 476 Et historisk og moralsk oppgjør med behandlingen i Noreg av den økonomiske likvidasjon av den jødiske minoritet under den 2. verdenskrig

Post 71 Støtte utenfor Noregs grenser til å minnes og å utvikle den tradisjon og kultur som nazistene ønsket å utrydde

Samandrag

Regjeringen fremmet 26. juni 1998 St.prp. nr. 82 (1997-98) Et historisk og moralsk oppgjør med behandlingen i Norge av den økonomiske likvidasjon av den jødiske minoritet under den 2. verdenskrig. Justiskomiteen avga sin innstilling i saken, jf. Innst. S. nr. 108 (1998-99) 4. mars 1999. Stortinget behandlet innstillingen 11. mars 1999 og vedtok forslaget.

Etter en nærmere vurdering av når utgiftene vil påløpe, og i samråd med ledelsen i Det Mosaiske Trossamfunn, foreslås det å utsette bevilgningen til støtte utenfor Norges grenser til å minnes og å utvikle den tradisjon og kultur som nazistene ønsket å utrydde til 2000.

På grunnlag av ovennevnte foreslås det at bevilgningen under kap. 476 post 71 reduseres med 60 mill. kroner. Det vises for øvrig til omtale under kap. 260 post 70 under Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 476 post 71 med kr 60 000 000. Komiteen viser når det gjeld kap. 260 post 70 til merknader under avsnitt 4.8.

6.13 Svalbardbudsjettet

6.13.1 Kap. 5 Sysselmannen/kap. 6 Sysselmannens transporttjeneste

Samandrag

Leiekontraktene for MS Polarsyssel og helikopter viser seg å medføre større utgifter enn det som er lagt til grunn i svalbardbudsjettet for 1999. Som følge av den knappe ressursituasjonen vil det være nødvendig med en mer restriktiv helikopterbruk, og

MS Polarsyssel vil bli innleid for en kortere periode enn det som har vært praksis til nå. I tillegg til mer restriktiv bruk av helikopter og båt vil det være behov for tilførsel av ekstra midler.

Det foreslås derfor å overføre 0,6 mill. kroner fra kap. 5 post 01 til kap. 6 post 01, jf. forslag til vedtak X.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa jf. framlegg X pkt. 1 og 2.

6.13.2 Kap. 3005 Sysselmannen

Post 01 Diverse inntekter

Samandrag

Bevilgningen under kap. 3005 post 01 omfatter bøter, gebyrer, inndragninger og inntekter ved auksjoner og salg av isbjørnskinns og reinsdyrkjøtt. I tillegg er en posteringsfullmakt på 0,55 mill. kroner fra Miljøverndepartementet lagt inn i bevilgningen. Sysselmannen mottar også diverse refusjoner og får midler stilt til disposisjon ved posteringsfullmakter. Justisdepartementet finner det hensiktsmessig å skille refusjonene og posteringsfullmaktene fra de øvrige inntektene på dette kapitlet ved å opprette en ny post.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det under kap. 3005 opprettet en ny post 02 Refusjoner m.v. med en bevilgning på 0,55 mill. kroner, samtidig som bevilgningen under kap. 3005 post 01 reduseres tilsvarende, jf. forslag til romertallsvedtak X.

Det foreslås samtidig at det gis fullmakt til å kunne overskride bevilgningen under kap. 5 Sysselmannen post 01 Driftsutgifter tilsvarende merinntekten under kap. 3005 post 02, jf. forslag til vedtak X.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å opprette ny post 02 under kap. 3005 og til framlegg til vedtak X pkt. 3, 4 og 5.

7. KOMMUNAL- OG REGIONAL-DEPARTEMENTET

7.1 Kap. 500 Kommunal- og regionaldepartementet

Post 21 Spesielle forskings- og utredningsoppdrag

Samandrag

Stiftelsen Ren Utvikling har ikke oppnådd å bli selvfinansierende som planlagt, og mangler derfor midler for å opprettholde et ønskelig aktivitetsnivå. Det arbeides nå med alternative finansieringsmodeller, blant annet med å innlemme flere aktører innen renholdsbransjen i ordningen, med sikte på å oppnå selvfinansiering. For å kunne prøve ut de skisserte mulighetene for selvfinansiering er det behov for en tilleggsbevilgning på kr 250 000.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen under kap. 500 post 21 Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag, økt med kr 250 000 i 1999. Midlene vil bli tildelt stiftelsen Ren Utvikling under forutsetning av at de berørte aktører bidrar med minst tilsvarende beløp.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 500 post 21 med kr 250 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet konstaterer at eventuell bevilgning til Stiftelsen Ren Utvikling kan utstå inntil videre uten å komme i konflikt med hensynet til å måtte foreta nødvendige revideringer av nasjonalbudsjettet.

Disse medlemmer vil stemme imot forslaget i proposisjonen under kap. 500 post 21.

7.2 Kap. 520 Utlendingsdirektoratet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, statlege mottak

Samandrag

Bevilgningen på posten skal dekke utgifter knyttet til drift av statlige mottak for asylsøkere og flyktninger, pengeytelser til asylsøkere og flyktninger mens de oppholder seg i mottak, flyttinger mellom mottak og i forbindelse med bosetting i kommuner samt direktebosetting av asylsøkere av helsemessige og/eller sosiale grunner.

Bevilgningsbehovet til statlige mottak er betinget av en rekke forhold. I tillegg til antall asylankomster ligger faktorer som kapasitetsutnyttelse, saksbehandlingstid, innvilgelsesprosent, bosettingstakt og tid for effektivering av negative vedtak til grunn for beregning av bevilgningsbehovet på denne posten. I budsjettet for 1999 er det lagt til grunn at det vil ankomme 5 500 nye asylsøkere til Norge i løpet av året.

I siste halvår i 1998 og de første månedene i 1999 har det imidlertid vært en relativt stor økning i tilstrømmingen av asylsøkere, og pr. 11. april hadde det ankommet i overkant av 2 000 asylsøkere til Norge. Hovedtyngden av asylsøkerne har kommet fra Irak, Jugoslavia og Somalia. Hvorvidt ankomsttallene vil fortsette på dette nivået ut året er forbundet med stor usikkerhet. Etter en totalvurdering er det imidlertid lagt til grunn at det vil være en generell økning i ankomsten av asylsøkere på om lag 1 700 i forhold til det som er lagt til grunn i vedtatt budsjett for inneværende år.

På grunn av flyktningkatastrofen i Kosovo og i Kosovos nærområder, er det i tillegg besluttet at Norge etter anmodning fra og i samråd med FNs Høykommissær for flyktninger (UNHCR) kan ta imot inntil 6 000 flyktninger fra Kosovo i inneværende år. Dette vil innebære merutgifter for staten på en rekke områder. Regjeringen har gjort nærmere rede for behovet for tilleggsbevilgninger i forbindelse med mottaket av disse flyktningene i St.prp. nr. 59 (1998-99) Tilleggsbevilg-

ninger på statsbudsjettet for 1999 i forbindelse med mottak av flyktninger fra Kosovo. Den videre redegjørelsen omfatter derfor kun merutgifter som følge av den generelle økningen i tilstrømmingen av asylsøkere, jf. ovenfor.

På bakgrunn av det ovenstående foreslår Regjeringen å øke bevilgningen på kap. 520 post 21 Spesielle driftsutgifter, statlige mottak med 200 mill. kroner. Den generelle usikkerheten knyttet til en rekke av budsjettforutsetningene kan imidlertid gjøre det nødvendig å komme tilbake med ytterligere justeringer senere i budsjettåret.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet, syner til anslaga om ein generell auke på om lag 1 700 asylsøkarar i høve til dei tala som vart lagt til grunn ved handsaminga av vedteke budsjett for inneværende år. Fleirtalet merkar seg at Noreg på grunn av flyktningekatastrofa i Kosovo og Kosovo sitt nærområde har vedteke å ta imot 6000 flyktningar. Fleirtalet sluttar seg på bakgrunn av dette til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 520 post 21 med kr 200 000 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet konstaterer at det er ventet en ytterligere ankomst av asylsøkere utover hva som er blitt lagt til grunn i statsbudsjettet. Disse medlemmer mener at det vil være ansvarlig å møte en slik forventning med annet enn den passivitet som uttrykkes ved å bevilge mer penger til mottak.

Disse medlemmer konstaterer at den kraftig økede vekst i antallet asylsøknader i 1998 og hittil i 1999 er kommet som en konsekvens av Regjeringens entydige signaler om å ville praktisere en oppmykning av asylkriteriene. En tilpasning av aktiviteten til det budsjetterte nivå bør naturlig bestå i å gi like entydige signaler om en innstramning i norsk asylpolitikk, slik at forventningene til å oppnå asyl i Norge dempes.

Disse medlemmer vil stemme imot Regjeringens forslag under kap. 520 post 21.

Disse medlemmer viser til at stadig flere asylsøkere kommer tilbake fra Russland like etter at deres asylsøknad er avslått. Dette sikrer dem enda et opphold på inntil tre måneder her i landet. Disse medlemmer mener at situasjonen påkaller et mer effektivt behandlingssystem for asylsøknader, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag;

"Stortinget ber Regjeringen om snarest å iverksette et mer effektivt system for å sile ut annengangs asylsøkere slik at disse kan avhøres på grensen og umiddelbart returneres hvis det ikke foreligger kvalitativt nye og endrede opplysninger av betydning for behandlingen av deres asylsøknad."

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folke-

valgte vil vise til forskningsrapporten fra SINTEF som viser at situasjonen for alt for mange av dem som bor på asyl- og flyktningmottak ikke er akseptabel. Bevilgningsøkningen som er foreslått i forbindelse med mottak av 6 000 flyktninger fra Kosovo, vil ikke bedre situasjonen, snarere tvert om.

Disse medlemmer vil vise til Sosialistisk Venstrepartis merknader til kommuneøkonomiproposisjonen for år 2000 der en ber om at hele saksområdet gjennomgås og revideres så raskt som mulig. Dette omfatter lovverk som regulerer arbeidstillatelse og bosetting, finansiering av asylmottak og kommunenes integreringstilskudd og flyktningenes privatøkonomi.

Disse medlemmer vil hevde at uten at en bedrer situasjonen vesentlig vil det føre til en uløselig avmaktssituasjon for flyktningene, og både integrering og tilbakevending vil bli langt vanskeligere.

7.3 Kap. 3522 Senter mot etnisk diskriminering (ny)

Post 01 Diverse inntekter

Samandrag

Som en oppfølging av St.meld. nr. 17 (1996-97) Om innvandring og det flerkulturelle Norge ble Senter mot etnisk diskriminering opprettet i 1998 for en prøveperiode på fem år. I budsjett for 1999 er det bevilget 5 mill. kroner til driftsbudsjettet for Senter mot etnisk diskriminering.

Senteret har som hovedoppgave å utøve rettshjelpvirksomhet i saker om diskriminering på grunnlag av trosbekjennelse, rase, hudfarge eller nasjonal opprinnelse, og å dokumentere og overvåke situasjonen med hensyn til art og omfang av denne type diskriminering. I tillegg til dette blir Senteret ofte forespurt om å holde foredrag om ulike emner i forbindelse med etnisk diskriminering. Senteret utfører vanligvis slike oppdrag vederlagsfritt, men ved enkelte oppdrag kan det likevel være naturlig å ta i mot en viss godtgjørelse.

For å ha mulighet til å motta vederlag for foredragsvirksomhet foreslår Regjeringen at det opprettes ett nytt inntektskapittel 3522 Senter mot etnisk diskriminering. Videre foreslås det at det under dette kapitlet opprettes en ny post 1 Diverse inntekter. Siden Senteret nylig er opprettet er det vanskelig å anslå inntektene på denne posten. Basert på erfaringene fra den tiden senteret har vært i drift vil imidlertid slike inntekter være av beskjeden størrelse. Regjeringen foreslår derfor at det foreløpig ikke budsjetteres med inntekter under post 1.

Merknader frå komiteen

I tråd med det som står ovanfor gjer komiteen følgende framlegg:

"På statsbudsjettet for 1999 vert det oppretta eit nytt inntektskapittel 3522 Senter mot etnisk diskriminering, ny post 1 Ymse inntekter. Posten vert løyvd med kr 0."

7.4 Revidering av verkeområdet for den differensierte arbeidsgiveravgifta til Folketrygda

Samandrag

EFTAs overvåkingsorgan, ESA, har som kjent hevdet at ordningen med differensiert arbeidsgiveravgift må vurderes i henhold til statsstøttereglene i EØS-avtalen. Det har den norske Regjeringen bestridt. Saken er nå til behandling i EFTA-domstolen. Selv om Norge taper rettssaken, har ESA i sitt vedtak stadfestet at hovedtrekkene i den geografisk differensierte arbeidsgiveravgiften vil kunne videreføres som i dag. Regjeringen vil foreta en grundig gjennomgang av verkeområdet for nedsatt arbeidsgiveravgift og legger opp til at verkeområdet, uansett utfallet av domstolsbehandlingen, vil bli revidert med virkning fra 1. januar 2000.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet og Høgre, peikar på at EFTA-domstolen 20. mai 1999 slo fast at Noreg ut frå EØS-avtalen må gjera endringar i den differensierte arbeidsgjevaravgifta. Fleirtalet viser til at dette særleg rammar deler av verftsindustrien, vasskraftforsyninga, oljeverksemd, telekommunikasjonsverksemd og enkelte typar berg- og stålverk i distrikta. Fleirtalet meiner at Regjeringa bør sjå på korleis dette kan kompenseras slik at den totale innsatsen overfor distrikta ikkje vert redusert.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser for øvrig til sin merknad om differensiert arbeidsgiveravgift i Budsjett-innst. S. nr. II (1998-99).

7.5 Kap. 571 Rammetilskot til kommunar

Post 60 Innbyggjartilskot/utgiftsutjamning

Nemndskjennelse om fordeling av konverteringsressurs ved spesialundervisning, leseplikt ved klassestyrtene m.m.

Samandrag

Etter tvist i forhandlingene mellom lærerorganisasjonene og staten ved Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet om fordeling av konverteringsressurs ved spesialundervisning og redusert leseplikt ved klassestyrtjeneste m.m., ble saken brakt inn for særskilt nemnd. Nemnden avsa kjennelse 30. oktober 1998. Kjennelsen innebærer at konverteringsressursen ved spesialundervisning (reduert leseplikt) i grunnskolen og den videregående skolen kan brukes mer fleksibelt, tilpasset den enkelte skoles behov, innenfor eksisterende ressursrammer. Kjennelsen innebærer videre at leseplikten for klassestyrere med flere enn 28 elever på grunnskolen ungdomstrinn reduseres med 6 timer pr. klasse pr. uke. Kjennelsen forutsetter også at leseplikten for undervisning i samisk som førstespråk på grunnskolen ungdomstrinn reduseres fra 22,4 timer

pr. uke til 20,4 timer pr. uke. Det undervisningsvolum som på denne måten bortfaller, må erstattes med en økning i antall lærerårsverk ved skolen. Kjennelsen har virkning som særavtale fra 1. januar 1999. Budsjettef-

fekten i 1999 og de påfølgende år er 2,9 mill. kroner som foreslås lagt inn i rammetilskuddet til kommunene.

Merknader frå komiteen

Standpunkttabell, avsnitt 7.5 kap. 571 Rammetilskudd til kommuner, post 60

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	FrP	H	SV	TF
571	60								
	1	Konverteringsressurs	+ 2,9	+2,9	+2,9	+2,9	+2,9	+2,9	+2,9
	2	Styrking		+100	0	0	0	+688	+100
		Sum	+2,9	102,9	+2,9	+2,9	+2,9	+690,9	+102,9

– nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
 + forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
 0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Konverteringsressurs

Komiteen viser til nemmdskjennelsen om fordeling av konverteringsressurs ved spesialundervisning og redusert leseplikt ved klassestyrarteneste m.m. Komiteen registrerer at undervisningsvolumet som fell vekk må erstattast med ei auke i antal lærerårsverk i skulen. Komiteen sluttar seg difor til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 571 post 60 med kr 2 900 000.

Komiteens fleirtal, alle unntatt medlemmene i Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte, slutter seg til Regjeringens forslag under kap. 571 post 60.

Styrking av post 60

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Tverrpolitisk Folkevalgte mener at post 60 Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning bør styrkes med 100 mill. kroner utover forslaget i proposisjonen. Disse medlemmer mener det er viktig og riktig å styrke kommunenes frie inntekter slik at de får bedret den lokale økonomiske handlefriheten. Økt rammetilskudd kan blant annet brukes til å styrke barnehagesektoren og skolefritidsordningen. I tillegg vil økt rammetilskudd gjøre det lettere for kommunene å benytte seg av de øremerkede tilskuddene innenfor blant annet eldreomsorgs- og helseplanene.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner:
 60 Innbyggertilskudd/
 utgiftsutjevning,
 forhøyes med ..... kr 102 900 000

fra kr 22 421 368 000
 til kr 22 524 268 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil hevde at Regjeringens opplegg for kommuneøkonomi for 2000, er et opplegg for dårligere skole, dyrere barnehager og skolefritidsordninger, og flere arbeidsledige uten tiltak. Regjeringen velger å møte et nytt årtusen med en svekket innsats for barn og unge. Dette er lite framtidsrettet og stikk i strid med det som trengs.

Dette medlem vil vise til at situasjonen i norsk økonomi ikke kan godtgjøre Regjeringens manglende satsing på offentlig sektor. Norsk økonomi er sterk. Det er imidlertid en svært skjev fordeling mellom veksten i privat forbruk og veksten i offentlige forbruk.

Dette har svekket fordelingspolitikken. Den største innstramningen i norsk økonomi på mange år er gjennomført uten at høyinntektsgruppene i det hele tatt har bidratt. Dette ser ut til å bli videreført i neste års kommuneopplegg.

Dette medlem vil vise til Voksenåsen-erklæringen der det står:

"En Sentrumsregjering vil rette opp det misforholdet det lenge har vært mellom de oppgavene kommunene er pålagt og de økonomiske betingelsene som er gitt."

Dette medlem slår fast at Regjeringen ikke har oppfylt disse løftene og at de gjennom budsjettssamarbeidet med Høyre og Fremskrittspartiet har styrt i stikk motsatt retning av hva de lovet. Opplegget for kommuneøkonomi for 2000 innebærer at spriket mellom oppgaver og økonomi i offentlig sektor øker enda mer, mens det private forbruket ikke begrenses. I 1998 fikk kommunesektorene et underskudd på 5 mrd. kroner. I 1999 blir det enda verre. I 1999 er det kun 15 pst. av kommunene som klarer å budsjettere med overskudd.

Generelt strammere økonomi, mer øremerking, mer egenbetaling, mer privatisering, salg av kommunal/fylkeskommunal eiendom og tapping av fond kan ikke fortsette uten at grunnlaget for velferdsstaten blir truet.

Dette medlem vil vise til at rammetilskuddene bl.a. ikke blir korrigert for befolkningsvekst på landsbasis. I Norge har befolkningen vokst med 47 642 fra 1997 til 1999. Bare dette innebærer isolert sett en innstramning på 1 mrd. kroner.

Dette medlem vil vise til at behovet for kvalifisert personale til å gjennomføre de vedtatte reformene er sterkt økende. Dette vil kreve en bevisst satsing på å rekruttere og beholde personale som krever økonomisk rom til en slik satsing. Regjeringen har ikke lagt inn noen føringer for en slik nødvendig satsing.

Dette medlem mener at staten heller skulle bruke statlig investeringspolitikk og skatte- og avgiftspolitikken mer aktivt som de viktigste styringsredskap i finanspolitikken. Det ville gi kommunesektoren mer forutsigbarhet i sin økonomi og finansieringen av de ulike reformene kunne gjennomføres på en helhetlig og mer påregnelig måte.

Dette medlem vil vise til at egenbetaling for barnehager og hjemmehjelp har økt med 6 pst. og for skolefritidsordningen er økningen hele 12 pst. Samtidig har konsumprisindeksen bare steget med 2,3 pst. Når en ser dette sammen med økningen i egenbetaling ved sykdom på ca. 700 mill. kroner som flertallet gjennomførte i budsjettforliket, betyr dette en stor betalingsprivatisering som først og fremst rammer dem som har dårlig råd.

Dette medlem vil hevde at slike økninger er en uønsket utvikling. Når egenbetalingen av viktige fellesgoder øker, har det stor betydning for hvem som har råd til å bruke tjenestene. Sosialistisk Venstreparti ønsker å gjøre forskjellen mellom fattig og rik mindre. Da må egenbetalingen reduseres og skattefinansieringen øke. I sin tiltredelseserklæring la også Regjeringen vekt på dette, men har unnlatt å følge dette opp.

Dette medlem vil vise til at det økende antall kommunebudsjetter ennå ikke er godkjent hos fylkesmennene. Dette er et viktig parameter på den vanskelige budsjettsituasjonen i mange kommuner.

Dette medlem mener at post 60 bør styrkes med 688 mill. kroner ut over forslaget i proposisjonen og fremmer følgende bevilgningsforslag:

Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner
 60 Innbyggertilskudd/
 utgiftsutjevning,
 forhøyes med ..... kr 690 900 000
 fra kr 22 421 368 000
 til kr 23 112 268 000

7.6 Kap. 571 Rammetilskot til kommunar og kap.

572 Rammetilskot til fylkeskommunar

Post 65 Hovudstadstilskot

Det foreslås en reduksjon med 100 mill. kroner i kommunenes rammeoverføringer (kap. 571) og en reduksjon med 50 mill. kroner i fylkeskommunenes rammeoverføringer (kap. 572). Reduksjonen foreslås i sin helhet tatt på post 65 Hovedstadstilskudd på de respektive kapitler.

Det foreligger en omfattende skattesak for inntektsårene 1966-1992 der to Hydroselskaper er involvert. Skattesaken medfører at kommuner og fylkeskommuner er skyldig skatt på netto 218 mill. kroner. Norsk Hydro har til gode et beløp på om lag 153 mill. kroner, mens staten har til gode 65 mill. kroner. Som følge av inntektsutjevningsordningen i inntektssystemet er Oslo og Meløy de eneste kommunene som vil få et betydelig inntektstap. Beløpet som Oslo skal trekkes for er beregnet til om lag 128 mill. kroner.

På grunn av sakens kompleksitet og omfang legger Finansdepartementet opp til et forenklet oppgjør. Dette vil isolert sett gi Oslo en besparelse på 128 mill. kroner. Det legges opp til at denne besparelsen trekkes inn ved kutt i rammeoverføringene til Oslo.

Det legges videre opp til et ytterligere kutt i hovedstadstilskuddet med 22 mill. kroner. Dette kuttet er begrunnet ut fra hensynet til et generelt inndekningsbehov i budsjettet for 1999. Oslo hadde i 1998 en vekst i sine skatteinntekter på 6,7 pst., mens landsgjennomsnittet var på 4,5 pst. Kommunen hadde også et netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene på 6,1 pst., mens gjennomsnittet for kommuner utenom Oslo foreløpig kan anslås til i underkant av 2 pst. Oslo har også et inntektsnivå som ligger forholdsvis høyt i forhold til andre kommuner.

På denne bakgrunn foreslås kap. 571 post 65 redusert med 100 mill. kroner og kap. 572 post 65 med 50 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen viser til følgende brev fra finansministeren Gudmund Restad til komiteen 4. juni 1999:

"Oppgjør av skatterestanser overfor Norsk Hydro for årene 1966-1992. Endringer i tallgrunnlaget.

I St.prp. nr. 69 Om kommuneøkonomien 2000 m.v., avsnitt 2.5.4, er det gitt en omtale av en skattesak for to Hydroselskaper for inntektsårene 1966-1992:

"Det foreligger en omfattende skattesak for inntektsårene 1966-1992 der to Hydroselskaper er involvert (Norsk Hydro ASA og Norsk Hydro Produksjon AS). Saken omhandler både tvister om fordeling av inntekter og fradrag mellom ca. 50 kommuner, samt tvist mellom staten og Hydroselskapene om fordeling av inntektsgrunnlagene for skatt mellom land og sokkel og andre ligningsmessige forhold.

Etter at det foreligger vedtak i Riksskattenemda og Oljeskattenemda er det foretatt reviderte skatteberegninger. Beregningene viser at Norsk Hydro har et samlet til gode beløp på ca. 153 mill. kroner, mens

staten skal tilføres netto om lag 65 mill. Kommuner og fylkeskommuner skal netto trekkes med om lag 218 mill. kroner. Kommuner som er skyldig større beløp er Oslo (128,4 mill. kroner), Meløy (41,3 mill. kroner), Porsgrunn (22,0 mill. kroner), Karmøy (9,7 mill. kroner), Notodden (3,2 mill. kroner) og Tøkke (2,4 mill. kroner). Fylkeskommuner som skyldig større beløp er Nordland (21,8 mill. kroner), Telemark (6,3 mill. kroner) og Rogaland (3,7 mill. kroner). Enkelte kommuner har større skattebeløp til gode, Tinn (11,1 mill. kroner), Bamble (8,5 mill. kroner) og Tysvær (1,0 mill. kroner). For kommuner og fylkeskommuner som omfattes av inntekstutjevnningen i inntektssystemet (gjelder alle berørte kommuner unntatt Oslo, Tinn, og Vinje), vil en eventuell tilbakebetaling av skatt i hovedsak bli kompensert gjennom inntektssystemet.

På grunn av sakens kompleksitet og omfang, legger Finansdepartementet opp til et forenklet oppgjør. Finansdepartementet vil foreslå at staten bevilger et samlet beløp til Norsk Hydro over statsbudsjettets utgiftsside, med grunnlag i beregninger som er foretatt i Skattedirektoratet.

Videre foreslås det at tilbakebetalingskravene mot aktuelle kommuner og fylkeskommuner frafaller, samt at staten utbetaler til de kommuner som har beløp til gode. Det tas forbehold om justeringer i tallgrunnlaget.

Det legges opp til at oppgjøret foretas i år 2000. Oppgjøret av denne skattesaken overfor kommunesektoren må ses i sammenheng med det samlede økonomiske opplegget for kommunesektoren i 1999, jf. omtale i kap. 2.1."

I redegjørelsen som ble gitt i proposisjonen om kommuneøkonomien ble det tatt forbehold om endringer i tallgrunnlaget. Det foreligger nå opplysninger som vil medføre endrede virkninger for enkelte kommuner. Det samlede omfanget på restansene anslås fortsatt å være det samme (ca. 153 mill. kroner), men beløpet som spesielt vedrører Oslo kommune vil være vesentlig lavere enn lagt grunn i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett. I omtalen i St.prp. nr. 67 og St.prp. nr. 69 er netto skyldig skatt for Oslo kommune anslått til netto om lag 128 mill. kroner. De nye opplysningene tyder på at beløpet skal reduseres til i underkant av 50 mill. kroner. Det må foretas nye beregninger i Skattedirektoratet for å komme fram til de nøyaktige tallene for Oslo og for de øvrige berørte kommuner og fylkeskommuner.

Som omtalt i St.prp. nr. 69 legger Finansdepartementet opp til en forenklet oppgjør av denne skattesaken i år 2000. Det vil i denne forbindelse også bli presentert tall for hvordan skatterestansene fordeler seg på den enkelte kommune og fylkeskommune.

Standpunkttabell, avsnitt 7.6 kap. 571 post 65 og kap. 572 post 65

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	FrP	H	SV	TF
571	65								
	1	Skatteoppgjør	- 78	0	0	0	0	0	0
	2	Generelt kutt	- 22	- 22	- 150	0	0	0	0
		Sum	- 100	- 22	- 150	0	0	0	0
572	65								
	1	Skatteoppgjør	- 50	0	- 0	0	0	0	0

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Høyre, viser til brev av 4. juni 1999 fra Finansdepartementet hvor Regjeringen kommer med nye tall for oppgjør av skatterestanser overfor Norsk Hydro for årene 1966-1992. Finansdepartementet opplyser at pga. nye opplysninger i saken så må netto skyldig skatt for Oslo kommune reduseres fra om lag 128 mill. kroner til i underkant av 50 mill. kroner. Finansdepartementet opplyser også at det må foretas nye beregninger i Skattedirektoratet for å komme fram til de nøyaktige tallene for Oslo og for de øvrige berørte kommuner og fylkeskommuner.

Flertallet vil påpeke behovet for at Finansdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet sørger for å kvalitetssikre tall og beregninger før de legges fram for Stortinget. Flertallet ber Regjeringen gjen-

nomgå saken på nytt og rydde opp i denne saken med de berørte kommuner på ordinært vis uten at det skal gjøres noe med hovedstadstilskuddet.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet støtter, av hensyn til et stramt finanspolitisk opplegg, forslaget om kutt i hovedstadstilskuddet på 22 mill. kroner for 1999. Disse medlemmer har merket seg synspunktene i brev av 26 mai 1999 fra byrådslederen i Oslo og gruppelederne i Oslo bystyre. Disse medlemmer mener at hovedstadstilskuddene i statsbudsjettet for 2000 må økes til om lag nivået i opprinnelig vedtatt statsbudsjett for 1999.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner

65 Hovedstadstilskudd,
nedsettes med ..... kr 22 000 000
fra kr 192 025 000 til
kr 170 025 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Tverrpolitisk Folkevalgte vil subsidiært stemme for forslaget fra Arbeiderpartiet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hovedstadstilskudd ikke engang i utgangspunktet kompenserte for Oslos tap av inntekter ved overgang til statlig selskapsskatt. Et ekstraordinært kutt nå virker derfor helt urimelig uansett begrunnelse.

Disse medlemmer viser videre til at alle andre kommuner og fylker som er blitt skyldig skatt til Hydroselskapene får strøket denne skattegjelden. Det er bare Oslo som behandles særskilt.

Disse medlemmer konstaterer at Regjeringens egentlige begrunnelse for å tappe Oslo for 150 mill. kroner, er at Oslo fortoner seg som en "rik" kommune, fordi inntektene er høye. Den andre siden av medaljen er at Oslo har spesielle storbykostnader. Dessuten har Oslo i perioden 1985-1998 hatt gjennomsnittlig nøyaktig samme inntektsutvikling som resten av kommune-Norge.

Disse medlemmer vil stemme imot forslaget i proposisjonen under kap. 571 post 65 og kap. 572 post 65.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at hovedstadstilskuddet ble innført som en delvis kompensasjon for inntektsbortfallet som fulgte av at selskapsskatten ble omgjort til en statlig skatt, mot disse medlemmers stemmer. Disse medlemmer kan ikke akseptere Regjeringens forsøk på å redusere denne kompensasjonen enda mer.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte viser videre til brev fra finansministeren til finanskomiteen av 4. juni 1999, der det går frem at den begrunnelse for kuttet på vel 128 mill. kroner som ble gitt i St.prp. nr. 67 (1998-99) ikke var korrekt. Disse medlemmer tar til etterretning at beløpet nå er redusert til "i underkant av 50 millioner kroner", og at det må foretas ytterligere beregninger. Disse medlemmer mener det er oppsiktsvekkende at departementet reduserer anslaget så kraftig, under en måned etter at proposisjonen ble fremmet.

Disse medlemmer mener prinsipielt at denne type skattesaker bør løses gjennom de vanlige kanaler, og ikke over statsbudsjettet gjennom mer eller mindre skjønnsmessige betraktninger.

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vil av omsyn til eit stramt finanspolitisk opplegg gjere framlegg om å redusere kap. 571 post 65 med i alt 150 mill. kroner.

Disse medlemmer gjer følgjande framlegg:

Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner
65 Hovedstadstilskudd,
nedsettes med ..... kr 150 000 000
fra kr 192 025 000 til
kr 42 025 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser for øvrig til sine merknader under kap. 571.

7.7 Kap. 586 Tilskot til omsorgsboligar og sjukeheimplassar

Post 60 Oppstartingsstilskot, kan overførast

Samandrag

Aktivitetsnivået for bygging av omsorgsboliger og sykehjemsplasser i handlingsplanen for eldreomsorgen er i 1999 redusert til 3 700 boenheter, mot 5 800 boenheter i 1998 som er det opprinnelige årlige måltallet i en 4-årig handlingsplan, jf. St.meld. nr. 50 (1996-97). I tillegg kommer 270 omsorgsboliger i forbindelse med opptrappingsplanen for psykisk helse.

Det ble i 1. kvartal 1999 gitt tilsagn til bygging av om lag 870 omsorgsboliger og sykehjemsplasser tilsvarende 220 mill. kroner. I samme periode kom det inn søknader om tilskudd til om lag 1 500 boliger og plasser for til sammen 360 mill. kroner. Dersom denne søknadsinngangen legges til grunn, og det tas høyde for at søknadsinngangen erfaringsmessig ligger høyere i 2. halvår enn i 1. halvår, kan søknadsinngangen for hele året grovt anslås til 1 440-1 670 mill. kroner for 6-7 000 enheter.

St.meld. nr. 50 (1996-97) la for perioden 1998-2001 opp til en utbygging av totalt 24 400 sykehjemsplasser og omsorgsboliger, hvorav 5 800 enheter i 1998. Ifølge Husbankens statistikk fikk kommunene tilsagn for bygging av 5 616 boenheter i 1998 over post 60.

Ifølge planene som kommunene har sendt fylkesmennene/fylkeslegene pr. 1. desember 1998 planlegges det å ferdigstille 8 000 nye omsorgsboliger/institusjonsplasser i 1999, og tilsvarende 10 500 enheter i 2000. For perioden 1998 til 2001 planlegges til sammen 28 500 nye institusjonsplasser/omsorgsboliger. Kommunene har i tillegg beregnet å ferdigstille ytterligere 6 500 enheter i de påfølgende år. Videre planlegger kommunene å utbedre 5 500 enheter i eksisterende bygningsmasse i perioden 1998-2001.

Sammenholdt med måltallene i handlingsplan for eldreomsorgen ligger det totale nivået på investeringsplanene høyere enn forutsatt. Erfaringene fra 1998 tilsier likevel at ikke alle prosjekter som er planlagt blir

ferdigstilt. Kommunenes planer skal innarbeides i årsbudsjett og økonomiplan. Erfaringsmessig vil ofte planene strammes noe inn når budsjettvedtak skal fattes. Videre er det rimelig å anta at planene justeres noe når tidspunktet for gjennomføring nærmer seg. I tillegg vil enkelte av prosjektene ikke falle inn under Husbankens tilskuddsordning for sykehjem og omsorgsboliger. Det er også grunn til å anta at en del kommuner har tatt høyde for økningen i antall eldre og så de nærmeste årene etter handlingsplanperiodens utløp. Tallene inneholder videre boligbehov knyttet til opptrappingsplanen for psykisk helse og for noen andre mindre brukergrupper. Samlet innebærer dette at antallet søknader til Husbanken antas å bli lavere enn det kommunenes planer angir i dag. Alle disse forhold tatt i betraktning, er det likevel slik at tallet på søknader til Husbanken vil overstige tilsagnsrammene vedtatt i St.prp. nr. 1 (1998-99).

Det foreslås på denne bakgrunn at aktivitetsnivået for 1999 økes med 2 100 boenheter til det opprinnelige måltallet på 5 800 boenheter.

Regjeringen legger dermed til grunn at investeringene i eldreplanen gjennomføres innenfor den opprinnelige tidsplanen. Dette medfører at det for 2000 vil bli gitt tilsagn for 5 800 boligenheter. Stortingets budsjettvedtak for 1999 innebærer imidlertid også at de kommuner som har behov for noe lenger tid til å planlegge og iverksette byggeprosjekter, skal få anledning til å bruke ytterligere to år (til 2003). Regjeringen vil følge opp dette innenfor de vedtatte måltall for samlet antall boenheter i planen.

For 1999 økes tilsagnsrammen med 558 mill. kroner fra 1 024 mill. kroner til 1 582 mill. kroner. Bevilgningen på post 60 økes med 139 mill. kroner. I tillegg må tilsagnsfullmakten økes med 419 mill. kroner. Bevilgningsbehovet knyttet til innfrielse av de gitte tilsagnene vil måtte fordeles på de tre påfølgende budsjettår.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 586 post 60 med kr 139 000 000 og at tilsegnfullmakta vert sett til inntil kr 1 188 500 000 i tillegg til det som er løyvd under kap. 586 post 60, jf. framlegg XI.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Stortinget våren 1997 etter forslag fra regjeringen Jagland vedtok en fireårig handlingsplan for eldreomsorgen for perioden 1998-2001. I denne planen lå det en økning på 24 400 sykehjemsplasser/omsorgsboliger og 12 030 årsverk innen eldreomsorgen.

Dissemedlemmer finner det positivt at Regjeringen nå legger opp til at eldreomsorgsplanen skal gjennomføres i tråd med tidligere vedtak. Dette viser at Arbeiderpartiet hele tiden har hatt rett når vi har lagt til rette for en gjennomføring av planen i løpet av fire år. Disse medlemmer presiserer nok en gang at det i

det opprinnelige vedtaket i 1997 ble tatt høyde for at tidsperspektivet for handlingsplanen kunne utvides hvis det viste seg at kommunene ikke klarte å nå målsetningene innen fire år.

Disse medlemmer viser til at Arbeiderpartiet i statsbudsjettet for 1999 foreslo å bevilge ca. 150 mill. kr mer til handlingsplanen for eldreomsorgen enn det budsjettforliket mellom sentrumspartiene og høyresiden innebar. Med Arbeiderpartiets budsjettforslag ville gjennomføringen av handlingsplanen i 1999 kunne gått som tidligere planlagt.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Arbeidarpartiet og Tverrrpolitisk Folkevalde, vil understreka at forutsetninga om at kommunane kan bruke seks år på å gjennomføra planen må følgast opp for å sikre at alle kommunar får høve til å motta støtte innafor dei rammene som er sett for heile planen. Fleirtalet viser til tidlegare stortingshandsaming der planen først vart vedteke innan ei tidsramme på fire år som etter debatt vart utvida til seks år. Når det no ser ut til at dei fleste bustadane likevel vert bygde innanfor fireårsperioden er det ein viktig føresetnad for denne løyvinga at dei kommunane som treng det kan bruka seks år på gjennomføringa av planen.

Post 63 Tilskot til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag

Samandrag

Departementet viser til omtale under post 60 hvor det foreslås at aktivitetsnivået mht. bygging av omsorgsboliger og sykehjemsplasser økes. En slik heving av aktivitetsnivået medfører at bevilgningen på post 63 må økes med 19,8 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

7.8 Kap. 587 Statens bygningstekniske etat

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Det er behov for å foreta en parallell justering av utgifts- og inntektskapitlet for Statens bygningstekniske etat som følge av økte inntekter fra den sentrale godkjeningsordningen for foretak. I statsbudsjettet for 1999 ble det budsjettert med en utgifts- og inntektsramme på 6,6 mill. kroner for ordningen. Med bakgrunn i regnskapstall for 1998 legges det nå til grunn at gebyrene skal generere en samlet inntekt tilsvarende utgiftsnivået (selvfinansiering) på 8,2 mill. kroner.

På denne bakgrunn foreslås det at kap. 587 post 1 oppjusteres med 1,6 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 587 post 01 med kr 1 600 000.

7.9 Kap. 3587 Statens bygnings tekniske etat

Post 4 Gebyrer, godkjenningssordning for foretak med ansvarsrett

Samandrag

Som følge av forslag om å oppjustere kap. 587 post 1 med 1,6 mill. kroner foreslås det en tilsvarende oppjustering på kap. 3587 post 04 med 1,6 mill. kroner. Det vises til omtale under kap. 587 post 1.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 3587 post 04 med kr 1 600 000.

7.10 Kap. 2412 Den Norske Stats Husbank

Post 72 Rentestøtte

Samandrag

Rentestøtte er i hovedsak knyttet til lån til utleieboliger gitt i perioden 1987-93 og til særvilkårslån gitt før 1996. Som følge av nye forutsetninger for renten i Husbanken og nye tilgjengelige regnskapstall, foreslås posten oppjustert med 2 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

Post 90 Lån til Husbanken, overslagsbevilgning

Samandrag

Husbankens brutto finansieringsbehov for utlånsvirksomheten er knyttet til denne posten. Som følge av forslag om å øke kap. 2412 post 72 Rentestøtte med 2 mill. kroner, foreslås det en tilsvarende økning med 2 mill. kroner på denne posten.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmen frå Sosialistisk Venstreparti, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa under kap. 2412 post 90.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil styrke Husbankens lånerammer med 500 mill. kroner. I første del av 1999 har det vært en reduksjon i boligbyggingen i en situasjon hvor behovet for nye boliger er økende. Samtidig er det tegn til svikt i sysselsetting i byggebransjen. Igangsetting av økt boligbygging nå kan bidra til å unngå økende ledighet i byggebransjen neste år. Dette medlem vil også påpeke at den høye og forserte satsingen på omsorgsboliger har ført til et sterkt press på Husbankens lånerammer.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 2412 Den Norske Stats Husbank
(jf. kap. 5312 og 5615)
90 Lån til Husbanken,
overslagsbevilgning,

forhøyes med ..... kr 500 000 000
fra kr 8 597 000 000
til kr 9 097 000 000

7.11 Kap. 5312 Den Norske Stats Husbank

Post 01 Gebyrer

Samandrag

Regnskapstall for 1998 viser gebyrinntekter på 29,5 mill. kroner. Gebyrinntektene for 1998 ble høyere enn budsjettert, blant annet på grunn av høyere lånemasse enn tidligere lagt til grunn. På bakgrunn av regnskapstall for 1998 og forventet utvikling i lånemassen i 1999, foreslås posten oppjustert med 1,2 mill. kroner til 29,0 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

Post 90 Avdrag fra Husbanken

Samandrag

På bakgrunn av en markert reduksjon i ekstraordinære innbetalinger foreslås posten nedjustert med 804 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

7.12 Kap. 5615 Renter fra Den Norske Stats Husbank

Post 80 Renter

Samandrag

På denne posten budsjetteres statens renteinntekter fra lån utestående hos Husbanken. Posten foreslås nedjustert med 430 mill. kroner. Nedjusteringen kan i hovedsak forklares med endring i sammensetning av låneporteføljen til Husbanken. Ved årsskiftet var det om lag 70 000 lånekunder av en samlet utlånsportefølje på 125 000, som hadde valgt å binde renten i Husbanken for 5 år. Dette var en vesentlig større andel enn det som var lagt til grunn ved fremleggelsen av St.prp. nr. 1 (1998-99). Renten på lån med fast rente er for tiden lavere enn renten på lån med flytende rente. I tillegg til dette er det lagt til grunn nye anslag for rentene i Husbanken i 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 5615 post 80 med kr 430 000 000.

7.13 Kap. 2425 Statens nærings- og distriktsut-

viklingsfond (SND) og fylkeskommunane

Post 74 Dekning av tap på risikofond og garantier (ny)
Samandrag

Det er i Ot.prp. nr. 57 (1991-92) Om lov om Statens nærings- og distriktsutviklingstilskudd slått fast at staten skal dekke tap på risikolån og garantier som overstiger 10 pst. av tapsfondets størrelse. Tilsvarende skal

Tabell 3.1 Omdisponeringer under kap. 2425. Mill. kroner.

Kap. post	Betegnelse	Blå bok 1999	Tilleggsbevilgning/ reduksjoner	Ny bevilgning
2425	SND og fylkeskommunene			
2425/51	Distriktsutviklingstilskudd	809,0	-15,0	794,0
2425/53	Tilskudd til dekning av tap på lån	120,0	-4,0	116,0
2425/74	Dekning av tap på risikofond og garantier (ny)	0	24,1	24,1

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Høyre, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa under kap. 2425 postene 51, 53 og 74 (ny).

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vil av omsyn til eit stramt finanspolitisk opplegg, mellom anna for å få renta ned, gjere framlegg om å redusere kap. 2425 post 51 SND, Distriktsutviklingstilskudd, fond med 10 mill. kroner i tillegg til framlegget i proposisjonen.

Desse medlemmene gjer følgjande framlegg:

Kap. 2425 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene
51 Distriktsutviklings-
tilskudd, fond,
*kan nyttas under kap.
551 post 51,*
nedsettes med ..... kr 25 000 000
fra kr 809 000 000 til
kr 784 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at sentrumspartiene fremmer forslag til justeringer av regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett, som innebærer at Fremskrittspartiets og Høyres krav om bevilgninger til forsvaret og politiet, samt krav om forpliktelser til å videreføre finansieringen av innsattsstyrt finansiering av sykehusene som forutsatt i budsjettbehandlingen høsten 1998, innfris.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte sentrumspartiens forslag til endret budsjettering av dette kapittel. Disse medlemmer viser for øvrig til

eventuelle overskudd utover 10 pst. av tapsfondet tilbakeføres statskassen. For enkelte låne- og garantiår-ganger har SND allerede tapt mer enn 10 pst. av tapsfondet. Regjeringen foreslår derfor at det bevilges 24,1 mill. kroner til dette formålet. Av dette omdisponeres 19 mill. kroner fra andre poster under kap. 2425.

sin generelle holdning om at Revidert nasjonalbudsjett først og fremst skal inneholde helt nødvendige justeringer av det vedtatte budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Høyre ønsker en satsing som styrker grunnlaget for bosettingen og et levedyktig næringsliv i distriktene, samtidig som distriktenes avhengighet av særskilte offentlige støtteordninger reduseres. Det er ingen god løsning å basere bosettingen i distriktene på "kunstig åndedrett" gjennom støtte til utvalgte bedrifter og næringer, og bevilgninger til tilfeldige distriktstiltak i kommunal regi.

Disse medlemmer vil spesielt understreke betydningen av en effektiv infrastruktur for å gjøre bedrifter i Distrikts-Norge konkurransedyktige. Et lønnsomt næringsliv er forutsetning for all annen samfunnsaktivitet, det gjelder i høyeste grad også i distriktene. Derfor foreslår disse medlemmer økt satsing på veiutbygging også i denne proposisjonen. Samtidig foreslås reduserte skatter og avgifter, for å styrke næringslivet.

Derfor ønsker disse medlemmer å omprioritere bruken av ressurser, fra særskilte støttetiltak til generelle tiltak som gjør det lettere for næringslivet over hele landet å stå på egne ben.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 2425 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond
(SND) og fylkeskommunene
51 Distriktsutviklings-
tilskudd, fond,
*kan nyttas under kap.
551 post 51,*
nedsettes med ..... kr 185 000 000
fra kr 809 000 000 til
kr 624 000 000

7.14 Kap. 5326 SIVA*Post 71 Låneprovisjon**Samandrag*

Anslaget for låneprovisjon fra SIVA er økt med kr 9 000 på bakgrunn av endringer i beregningsgrunnlaget for låneprovisjon.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

*Post 90 Avdrag**Samandrag*

Kortsiktige låneopptak med forfall i desember 1999, fører til at SIVAs innfrielse av lån øker med 30 mill. kroner i 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

7.15 Kap. 5613 Renter frå SIVA*Post 80 Renter**Samandrag*

Redusert anslag på renter fra SIVA skyldes i hovedsak forskyvning av tidspunkt for nye låneopptak, og dermed endringer med hensyn til over-/underkurs i forbindelse med beregning av renteinnbetaling i forhold til opprinnelig budsjettforslag. Det foreslås en reduksjon på 11,8 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

8. SOSIAL- OG HELSEDEPARTEMENTET**8.1 Utvikling av ledelse og organisering i sykehus***Samandrag*

Det gjennomføres nå et omfattende sett av utviklingstiltak for å modernisere det offentlige helse- og sykehusvesenet. Forslaget til fem nye helselover er til behandling i Stortinget og de nye oppleggene for henholdsvis regionalt helsesamarbeid og fordeling av legespesialister iverksettes fra i år. Et viktig element i utviklingsarbeidet er tiltak knyttet til ledelse og organisering i sykehus. I NOU 1997:2 Pasienten først! Ledelse og organisering i sykehus, ble det påpekt at det var behov for og muligheter for betydelige forbedringer innen områdene ledelse og organisering i sykehus. Tilrådingen er fulgt opp ved at:

- Det over Sosial- og helsedepartementets budsjett (kap. 739 post 21) bevilges midler til utviklingsarbeid (10 mill. kroner i 1998 og i størrelsesorden 7 mill. kroner i 1999).
- Sosial- og helsedepartementet og Kommunenes Sentralforbund har sammen nedsatt et Forum for organisasjonsutvikling i sykehus som med utgangspunkt i vurderingene og tilrådingene fra NOU 1997:2 skal stimulere til og bidra til utvik-

lingsarbeid i sykehusene. Forumet har 20 medlemmer fra departementene, Kommunenes Sentralforbund, fylkeskommunene, sykehusene, Statens helsetilsyn og pasientorganisasjonene. En viktig del av Forumets arbeid er å gi råd om hvordan de bevilgede midlene over Sosial- og helsedepartementets budsjett skal disponeres. I tillegg har Kommunenes Sentralforbund og fylkeskommunene avsatt 9 mill. kroner i 1998 til utviklingsarbeidet. Det arbeides for at det også i 1999 blir stilt midler til disposisjon.

Forumets arbeid baseres på utviklingstiltak som besluttes og gjennomføres lokalt i sykehusene, og der det kan ytes økonomisk bistand. Sosial- og helsedepartementet beslutter hvilke prosjekter det skal gis statlig støtte til. Det legges vekt på å finne fram til prosjekter som kan gi positive effekter ved det aktuelle sykehuset og som kan gi erfaringer og kunnskap for andre sykehus. Sentrale elementer i arbeidet er derfor dokumentasjon og evaluering av prosjektene, og at det skjer formidling av resultatene - blant annet i ulike former for nettverksarbeid. Det overordnede målet er at det blant sykehusene skal utvikles et faglig fundert læringsmiljø som kan bidra til at disse på en bedre måte fyller sin samfunnsmessige rolle og at tjenestene leveres med et "pasienten først"-preg. Det er lagt vekt på å koordinere arbeidet med utviklingsprogrammet som gjennomføres av Statens helsetilsyn: Nasjonal strategi for kvalitetsutvikling i helsetjenesten.

I Forumets strategi er det identifisert seks områder der det særlig er ønskelig med utviklingstiltak:

- ledelse i sykehus,
- hvordan sykehusene trekker pasientene med i tjenesteytingen og sykehusets kommunikasjon med pasientene,
- samhandling mellom sykehus og primærhelsetjeneste,
- hvordan arbeidskraften i sykehus brukes, med vekt på å finne fram til bedre og mer fleksible arbeidsordninger,
- at systemer og organisasjonsløsninger i større grad baseres på pasientenes samlede behandlingsforløp, og
- sykehusenes rammebetingelser og styringsform.

Sykehusene har blitt oppfordret til å komme med innspill til utviklingsprosjekter. Det er pr. april 1999 inngått samarbeid og gitt tilsagn om økonomisk støtte til 42 prosjekter. Foreløpig er ett prosjekt avsluttet: Nord-Trøndelag fylkeskommune og Namdal og Innherad sykehus som har kartlagt legespesialistenes tidsbruk. Det vurderes nå hvordan denne kunnskapen kan brukes for å bedre arbeidsoppleggene i sykehusene. Det er i proposisjonen redegjort for noen typer prosjekter som er under arbeid.

Etter hvert som prosjekter avsluttes vil formidlings- og nettverksarbeid få økt betydning i Forumets arbeid.

I dette arbeidet samarbeider Forumet med de ulike offentlige forsknings- og utviklingsmiljøene på helse- tjenesteområdet – både for å kartlegge hvilke nye initiativ som bør tas og for å bidra til spredning av dokumenterte resultater. Forumet utgir også et eget magasin som orienterer om arbeidet og om prosjektene. Sosial- og helsedepartementet mener at et bredt samarbeid om utviklingstiltak innen ledelse og organisering i sykehus mellom alle involverte aktører er nødvendig, og legger vekt på at dette skjer som et organisert samarbeid mellom statlig og fylkeskommunal sektor. Med den omleggingen som gjøres i den helsepolitiske virkemiddelbruken stilles sykehusene overfor nye utfordringer, med blant annet større krav til omstillinger, og det er da avgjørende at de organisatoriske og ledelsesmessige forutsetningene er tilpasset denne nye situasjonen. Departementet vil i budsjettforslaget for 2000 komme tilbake til videreføringen av arbeidet.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

8.2 Tilknytningsformer for offentlege sykehus - Sørensen-utvalet

Samandrag

Utvalget la fram sin utredning 23. mars 1999 "Hvor nært skal det være? Tilknytningsformer for offentlige sykehus". Utvalget sto samlet i sin påpeking av et generelt reformbehov i styringen av de offentlige sykehusene.

Flertallet går inn for at det gis mulighet til å velge mellom flere organisasjonsmodeller. Foruten organisering av offentlige sykehus som forvaltningsorgan, foreslår flertallet at det skal være anledning til å bruke også andre typer tilknytningsformer. Flertallet tilrår dessuten at det fremmes forslag til ny lov om kommunalt og fylkeskommunalt selskap med henblikk på at fylkeskommunene skal kunne organisere sine sykehus som kommunalt selskap. Mindretallet frarår at det fremmes slikt lovforslag.

Utredningen er sendt på høring til de berørte parter med høringsfrist 16. juli 1999. På bakgrunn av Sørensen-utvalgets utredning og høringen vil Regjeringen sette i gang arbeid med sikte på å følge opp utredningen overfor Stortinget i høst.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Høyre forventer at departementet følger opp Sørensen-utvalgets innstilling når det gjelder sykehuseiernes adgang til å fritt velge tilknytningsform for sykehusene uten at dette skal overprøves av departementet. I Sørensen-utvalgets innstilling heter det:

"Flertallet mener følgelig at kommunalt selskap, statsforetak, aksjeselskap og stiftelse alle bør være tilgjengelige tilknytningsformer for offentlige sykehus."

Utvalgets flertall mener sykehuseierne selv må få vurdere og velge tilknytningsform, og legger "avgjørende vekt på sykehuseiernes organisasjonsfrihet som et grunnleggende demokratisk og forvaltningsmessig hensyn."

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn be om at departementet ikke legger i hindringer i veien for at Oslo kommune kan få gjennomføre sitt prinsippvedtak om å omdanne Ullevål og Aker sykehus til kommunalt eide aksjeselskaper.

Disse medlemmer viser til at Sørensen-utvalget særlig anbefaler en ny modell, såkalt "kommunalt selskap". For at denne skal bli tilgjengelig for sykehuseierne, krever det imidlertid ny lov. Disse medlemmer forventer at Regjeringen følger opp utvalgsinnstillingen og legger frem forslag til slik lov. Det bør imidlertid ikke være til hinder for at sykehuseierne allerede nå kan utnytte de tilknytningsformer som er tilgjengelige, herunder aksjeselskapsformen.

8.3 Samordning av regionsykehustjenestene i Oslo (fase 2)

Mål og prosess

Som en oppfølging av Stortingets behandling av St.meld. nr. 37 (1997-98) og den nye helseregioninndelingen er det satt i gang et arbeid med en samordning av regionsykehustjenestene for Sør-Østlandet. Samordningsprosessen er en eierstyrt prosess med god kontakt til Helseregion Sør og Helseregion Øst og Universitetet i Oslo.

I det overordnede mandatet for samordningsprosessen er følgende målsettinger skissert:

- Å sikre en god kvalitet og kapasitet i regionsykehustjenestene for Helseregion Øst og Helseregion Sør basert på en optimal funksjonsfordeling mellom regionsykehusene. Videre funksjonsfordeling skal baseres på eksisterende fagprofiler hos sykehusene.
- Å få en mer kostnadseffektiv og kvalitetsmessig bedret pasientbehandling.
- Å legge til rette for en god regionsykehusfunksjon knyttet til fagutvikling, forskning, undervisning og faglig veiledning, basert på en funksjonsfordeling mellom sykehusene.
- En institusjonell ordning som kan ivareta behovet for samordning på permanent basis.

Man har startet med de fagområdene som er karakterisert ved 1) et høyt pasientvolum og eksisterende problemer med kapasitet/ventetider, og 2) høye investeringskostnader. Ut fra dette er følgende fagområder prioritert: ortopedi, kreftbehandling, nevrokirurgi og medisinsk genetik.

Resultater så langt

Det er til nå framlagt enstemmige konklusjoner fra arbeidsgrupper i berørte fagmiljøer for en overordnet modell for organiseringen av stråleterapitilbudet på

regionsykehusnivå innen kreftbehandlingen, samt en faglig samordningsmodell for ortopedi.

For kreftbehandlingen er forslaget at Ullevål sykehus (med ekstra strålekapasitet i henhold til kreftplanen) skal dekke befolkningen i Oslo, Hedmark, Oppland og Østfold. Radiumhospitalet skal dekke Akershus, Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder og Vest-Agder. Funksjonsfordelinger innen spesifikke områder i kreftbehandlingen utredes videre med tidsfrist for løsningsforslag innen 15. mai 1999.

For ortopedien er hovedtrekkene i forslaget å samle all vesentlig elektiv kirurgi i en avdeling lokalisert til Sophies Minde og Kronprinsesse Märthas Institutt, og at den nye konstruksjonen (avdelingen) betraktes som både Rikshospitalets og Ullevål sykehus' ortopediske avdeling. Traumatologi (øyeblikkelig hjelp) vil etter forslaget foregå ved en seksjon ved Ullevål sykehus. Det er lagt opp til en prøveperiode på 2 år for å teste ut en modell for et slikt samarbeid.

Utredningene har blitt forelagt de berørte helseregionene (kreftutredningen), sykehusdirektørene og Statens helsetilsyn.

Regjeringen vil ta endelig stilling til samordningsmodellene for regionsykehusstilbudet i Oslo når de overordnede faglige anbefalingene for organiseringen av kreftbehandlingen og ortopedien og videre utredning av økonomiske/administrative konsekvenser, og utredninger på øvrige fagområder foreligger. Det tas senere sikte på å presentere sentrale elementer i samordningsarbeidet for Stortinget.

Ansvarsfordelingen mellom sosialministeren og helseministeren for enkelte kapitler og poster

I Sosial- og helsedepartementets budsjettproposisjon for 1999 er det på side 25 gitt en orientering om ansvarsfordelingen mellom sosialministeren og helseministeren i 1999. Etter en ny gjennomgang av saksområdene er ansvaret for kap. 797 Helse og sosialberedskap flyttet over fra sosialministerens til helseministerens ansvarsområde. Videre er det i denne proposisjonen foreslått opprettet en ny post 72 Sykebehandling i utlandet under kap. 2790 Andre helsetiltak. Helseministeren har ansvaret for posten.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteen viser når det gjeld kap. 2790 ny post 72 til merknader under avsnitt 8.32.

8.4 Kap. 600 Sosial- og helsedepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

I St.prp. nr. 46 (1998-99) Om salg av aksjer i Norsk Medisinaldepot A/S er Stortinget invitert til å samtykke i avtale om salg av aksjer. Utgiftene i forbindelse med å tilrettelegge salg av aksjene vil bli på om lag 5,5 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås økt med 5,5 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Høgre, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 600 post 01 med kr 5 500 000.

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til Innst. S. nr. 193 (1998-99) om salg av aksjer i Norsk Medisinaldepot AS, kor føringane som vart lagde frå komiteen si side vektlegg følgjande :

- Staten beheld ein eigarandel på minimum 34 pst.
- Breiast mogleg spreing av eigarskapet på norske hender.
- Oppnå best mogelg pris.
- Sikre kjøparar/alliansepartnarar som bidreg til auka konkurranse og effektiv ressursbruk i legemiddelmarknaden.
- Styrke bedrifta sin markedsposisjon og trygge arbeidsplassar.
- Sikre forsvarleg beredskap av legemidlar.

Desse medlemene har merka seg at fleirtalet i sosialkomiteen meiner at avtala om salg av aksjar i Norsk Medisinaldepot ligg godt innafør dei føresetnadene som Stortinget har gjeve.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 600 Sosial- og helsedepartementet

01 Driftsutgifter,	
økes med	kr 2 500 000
fra kr 148 303 000 til	
kr 150 803 000	

Komiteen viser elles til merknader under kap. 5332 post 90, jf. avsnitt 8.33.

8.5 Kap. 604 Etat for rådssekretariat og ulike helse- og sosialfaglege oppgaver m.m.

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Det foreslås at bevilgningen forhøyes med kr 12 550 000 mot tilsvarende reduksjon under kap. 676 Kompetansesentra for funksjonshemmede post 01 Driftsutgifter. Beløpet tilsvarer budsjettet for andre halvår 1999 for Trenings- og rådgivningssenteret (TRS) og inkluderer både nye administrative oppgaver for etaten og kjøp av tjenester fra Sunnaas sykehus.

TRS ved Sunnaas sykehus blir fra og med 1. juli 1999 en statlig institusjon, jf. St.prp. nr. 1 (1998-99). Etat for rådssekretariat vil fra dette tidspunkt overta administrasjonen av TRS. På bakgrunn av dette fore-

slås det at midlene for annet halvår 1999 til dette formålet bevilges under kap. 604 post 01 Driftsutgifter.

Det foreslås i eget romertallsvedtak om merinntektsfullmakt at bevilgningen under kap. 604 post 01 Driftsutgifter kan overskrides mot tilsvarende merinntekt i forbindelse med oppdragsvirksomhet under kap. 3604 post 02 Salgs- og leieinntekter.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Høyre, sluttar seg til framlegg XII.

Fleirtalet sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 604 post 01 med kr 12 550 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

- Kap. 604 Etat for rådssekretariater og enkelte helse- og sosialfaglige oppgaver m.v.
(jf. kap. 3604)
01 Driftsutgifter,	
økes med	kr 9 550 000
fra kr 20 018 000 til	
kr 29 568 000	

8.6 Kap. 614 Utvikling av sosialtenesta, tiltak for rusmiddelmissbrukarar m.m.

Post 63 Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak Samandrag

Sosial- og helsedepartementet foreslår at det bevilges ytterligere midler til det landsdekkende tilbudet om metadonassistert rehabilitering. Både antall klienter og utgiftene forbundet med medikamentet og utlevering av metadon har økt mer enn forutsatt. I tillegg er det behov for midler til forsøk med buprenorfin i behandling av rusmiddelmissbrukere.

Økte utgifter til metadon

Pr. februar 1999 var det om lag 280 klienter som fikk behandling med metadon. I henhold til rapporter fra sentrene for metadonassistert rehabilitering forventes det totale antallet metadonklienter ved utgangen av 1999 å være om lag 600. Sosial- og helsedepartementet legger etter dette til grunn for utgiftsberegningen, behandling av 450 klienter med helårsvirkning i 1999. Med en forventet klientøkning og økte utgifter til medikamentet og utlevering av metadon, anslås tilleggsbehovet for midler til metadonassistert rehabilitering i 1999 å utgjøre 7,6 mill. kroner.

Forsøk med buprenorfin i behandling av rusmiddelmissbrukere

Sosial- og helsedepartementet foreslår at det settes i verk et forsøk med buprenorfin i behandling av rusmiddelmissbrukere. Som et ledd i arbeidet med å rehabili-

tere rusmiddelmissbrukere og redusere antallet overdosedødsfall, er det ønskelig å prøve ut mulige alternativer innen medikamentell behandling/rehabilitering av rusmiddelmissbrukere. Det kan være aktuelt å sette i gang et slikt forsøk med "ventelisteklienter" til metadonbehandling i Oslo og Bergen som målgruppe. Realistisk oppstart er august/september 1999, og aktuelt klientantall vil kunne være om lag 150. Utgiftene i tilknytning til et slikt forsøk (medikamenter/utlevering) anslås til 2,4 mill. kroner.

Sosial- og helsedepartementet foreslår at bevilgningen under kap. 614 post 63 forhøyes samlet med 10 mill. kroner til dekning av økte utgifter til metadon og utgifter til forsøk med buprenorfin.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmen frå Sosialistisk Venstreparti, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 614 post 63 med kr 10 000 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet er fornøyd med at departementet nå går inn for å øke bevilgningen til metadonassistert behandling. Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiets medlemmer i sosialkomiteen tidligere ved flere anledninger har påpekt behovet for en utvidelse av metadonprosjektene. I Budsjett-innst. S. nr. 11 (1998-99) uttrykte Fremskrittspartiets medlemmer Alvheim og Nesvik bekymring for utviklingen av senteret i Oslo. Disse medlemmer regner med at dette senteret nå vil bli tildelt tilstrekkelige midler til å kunne betjene 350 klienter, som planlagt.

Disse medlemmer vil også vise til merknaden fra sosialkomiteens medlemmer Alvheim og Nesvik i Budsjett-innst. S. nr. 11 (1989-99) der man uttrykker bekymring for at for stor del av midlene går med til oppbygging av en organisasjon med 80 ansatte og be Regjeringen vurdere nødvendigheten av et så stort antall ansatte i forbindelse med metadonprosjektet i Oslo.

Disse medlemmer vil også støtte Regjeringens forslag om å sette i gang forsøk med buprenorfin i behandlingen av rusmiddelmissbrukere og regner med at dette vil bli et effektivt hjelpemiddel for brukerne.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti går mot en bevilgning på 2,4 mill. kroner til forsøksvirksomhet med buprenorfin (Subutex). Dette medlem mener at det er viktig å høste erfaringer med bruken av metadon til tunge rusmiddelmissbrukere før det introduseres flere sentralt virkende medikamenter i rusmiddelomsorgen. Dette medlem vil i tillegg understreke at så vel metadon samt buprenorfin er stoffer som disponerer for misbruk, både alene og i kombinasjon med andre narkotiske stoffer, og at det derfor er viktig med en streng tilnærming, begrenset til grupper med et langvarig misbruk

av rusmidler, og der andre behandlingsformer med målsetning om full rusfrihet fra narkotiske stoffer først har vært tilstrekkelig utprøvd på forhånd. Dette medlem går i stedet inn for en generell styrking av det rusmiddelforebyggende arbeidet.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

- Kap. 614 Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmisbrukere m.v.
- 63 Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, *kan overføres*,
forhøyes med ..... kr 7 600 000
fra kr 115 150 000 til
kr 122 750 000

8.7 Kap. 670 Tiltak for eldre

Post 61 Tilskudd til omsorgstjenester

Samandrag

I vedtak VIII (Budsjett-innst. S. nr. 11 (1998-99)) ber Stortinget Regjeringen innskjerpe overfor kommunene at de øremerkede bevilgninger til eldresatsinga blir brukt til økt innsats for de eldre og ikke til andre kommunale formål.

Omsorgstjenestetilskudd utbetales på grunnlag av kommunens planer for styrking av pleie- og omsorgstjenesten. Kommunene må dokumentere at: 1) tilskudd utbetalt i 1998 ble brukt til å igangsette nye tiltak etter vedtatt plan, 2) tjenestetilbudet videreføres på det aktivitetsnivået som er etablert i 1998, 3) økningen i de øremerkede tilskuddene i sin helhet nyttes til å etablere nye tiltak og dermed skape reell vekst i aktiviteten i 1999. Dette er krav som ble innskjerpet gjennom Stortingets behandling av årets statsbudsjett. Innenfor et samlet kommuneopplegg som stiller krav til omstilling og effektivisering medfører dette at en del kommuner i første omgang ikke får tildelt fullt tilskudd. Av til sammen 1,89 mrd. kroner bevilget under post 61 som generelt driftstilskudd til styrking av pleie- og omsorgstjenesten er pr. 4. mai 1999 1,67 mrd. kroner stilt til rådighet for kommunene. 347 kommuner er tildelt fullt tilskudd. 88 kommuner får foreløpig kun utbetalt avkortet driftstilskudd fordi kravene knyttet til tilskuddet ikke er innfridd.

Fylkesmannen og fylkeslegen vil bistå kommunene i prosessen med å innfri kravene og har nå nær kontakt med kommunene. Regjeringen vil fortsatt følge situasjonen nøye. Det forventes at et stort antall kommuner i løpet av de nærmeste måneder vil innfri kravene knyttet til tilskuddene og få utbetalt midlene. I enkelte kommuner vil det kreve omprioriteringer og innsparinger i andre kommunale sektorer for å oppnå nødvendig budsjettbalanse. Dette er prosesser som tar tid både i forhold til beslutninger og gjennomføring. Derfor vil noen kommuner ha behov for lengre tid til å innfri kravene knyttet til tilskuddene.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til vedtak VIII i forbindelse med Budsjett-innst. S. nr. 11 (1998-99) hvor Stortinget ber Regjeringen innskjerpe overfor kommunene at de øremerkede bevilgninger til eldresatsingen blir brukt til økt innsats for de eldre og ikke til andre kommunale formål. Disse medlemmer er kjent med at en del kommuner etter denne innskjerpingen har problemer med å dokumentere aktivitetsvekst etter de kriterier som gjelder for utbetaling av Tilskudd til omsorgstjenester (dvs. eldreomsorg).

Disse medlemmer viser til brev fra kommunal- og regionalministeren av 11. mai 1999 hvor det framgår at det pr. 1. mai 1999 til sammen var holdt tilbake 218 mill. kroner av kap. 670-61 "Tilskudd til omsorgstjenester" og at dette dreide seg om 88 kommuner.

Disse medlemmer viser til at fylkesmennene og fylkeslegene i samarbeid med de berørte kommunene går gjennom eldreplanene og kommer med innspill og forslag slik at kriteriene kan oppfylles, tilskuddene utbetales og eldreomsorgen styrkes. Disse medlemmer vil understreke viktigheten av arbeidet mellom de berørte kommuner, fylkesmennene og fylkeslegene med henblikk på å finne fornuftige og rettferdige løsninger.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til den nylig fremlagte rapport fra Statens Helsetilsyn om elendige forhold innen eldreomsorgen mange steder i landet og anser det som helt påkrevet at Regjeringen, som øverste ansvarlige myndighet, sørger for at det blir iverksatt tiltak umiddelbart for å bedre forholdene. Det er etter disse medlemmers syn ikke tilstrekkelig å vente på at den vedtatte plan for utviklingen av eldreomsorgen skal virke.

Disse medlemmer er selvfølgelig klar over at det dreier seg om kommunalt ansvar for denne sektoren, men kan ikke akseptere at Regjeringen lar denne utviklingen fortsette. Dersom det er påkrevet for å bedre forholdene mener disse medlemmer at Regjeringen må gå inn med tiltak direkte overfor kommunene.

Disse medlemmer viser ellers til Fremskrittspartiets tidligere forslag om at Staten skal overta ansvaret for eldreomsorgen slik at det blir mulig å gi et tilnærmet likt tilbud til alle deler av landet. Med et statlig ansvar mener disse medlemmer at den situasjonen eldreomsorgen svært mange steder i landet befinner seg i kunne vært unngått og disse medlemmer vil derfor på nytt be Regjeringen vurdere en statlig overtakelse av ansvaret i tråd med Fremskrittspartiets forslag i bl.a. Dokument nr. 8:54 (1990-91).

Post 62 Styrking av geriatri

Samandrag

Det foreslås en reduksjon i bevilgningene til forskning og utvikling på 15 mill. kroner innenfor Sosial- og helsedepartementets budsjett. Bevilgningen foreslås

som ledd i dette redusert med 3 mill. kroner. Det er overført 4,7 mill. kroner under post 62 fra 1998 til 1999. Reduksjonen fører ikke til redusert aktivitet i geriatriprogrammet.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 670 post 70 med kr 3 000 000.

8.8 Kap. 673 Tiltak for funksjonshemma

Post 61 Oppfølging av ansvarsreformen for mennesker med psykisk utviklingshemming

Samandrag

De øremerkede midlene som bevilges til vertskommunene for tidligere HVPU-institusjoner går i det alt vesentlige til dekning av lønnsutgifter for kommunale tjenester til psykisk utviklingshemmede. Den manglende prismotregning av de øremerkede tilskuddene til kommunesektoren har medført at vertskommunene ikke er gitt noen kompensasjon for den økte pris- og lønnsveksten. Til dekning av vertskommunenes merutgifter fremmes forslag om en økning av vertskommunetilskuddet med 18 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 673 post 61 med kr 18 000 000.

Post 62 Tilskudd til utskrivning av unge funksjonshemmede

Samandrag

Stortinget har bedt regjeringen om å fremme forslag til tiltak slik at unge uføre, som i dag oppholder seg i eldreinstitusjoner, og som ønsker å flytte ut, får flytte ut så raskt som mulig.

En undersøkelse foretatt av Sosial- og helsedepartementet viser at det fortsatt bor rundt 160 fysisk funksjonshemmede under 67 år på alders- og sykehjem som ønsker tilbud om egen bolig. Undersøkelsen viser også at individuelt botilbud er kostnadskrevenne for denne gruppen.

Som ledd i styringen av arbeidet med utskrivning av unge funksjonshemmede foreslår Sosial- og helsedepartementet følgende: Innsatsen konsentreres om de 160 personene som ifølge undersøkelsen ønsker et individuelt botilbud. Personer innskrevet etter 1. januar 1999 kommer ikke inn under tilskuddsordningen. Det vises her til uttalelse fra Stortinget om at ingen skal flyttes inn på eldreinstitusjoner mot egen vilje. (Innst. S. nr. 114 (1997-98) s. 14.)

Kommunene gis mulighet til å søke tilskudd i 1999 og år 2000. Deretter avvikles tilskuddsordningen.

Individuelle botilbud kan være kostnadskrevenne for sterkt fysisk funksjonshemmede. Tilskuddet foreslås derfor hevet fra kr 600 000 til kr 1 000 000 for de kommuner som får førstegangstilskudd i 1999.

For de kommuner som allerede har foretatt utflytting, foreslås det at disse kompenseres med kr 100 000 slik at samlet tilskudd blir kr 700 000.

Det foreslås at fylkesmennenes og fylkeslegenes rådgivningsvirksomhet styrkes. Det stilles til rådighet for fylkesmennene kr 10 000 pr. person som ønsker å flytte. Dette vil medføre en kostnad på om lag 1,5 mill. kroner i 1999.

Økningen av tilskuddet til kommunene for utflytting av yngre funksjonshemmede som har uttalt at de ønsker å flytte i egen bolig, finansieres innenfor vedtatt bevilgning. Dersom det skulle bli knapphet på midler, vil man prioritere de yngre, dvs. personer på 50 år og yngre.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteen er positiv til forslag frå Regjeringa om å fremja tiltak slik at unge uføre, som i dag oppheld seg i eldreinstitusjon mot sin vilje, får flytte ut så raskt som mogleg.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til merknadene fra sosialkomiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti i Budsjett-innst. S. nr. 11 (1998-99) og er fornøyd med at Regjeringen vil øke tilskuddet til kommunene til utskrivning av unge uføre fra aldersinstitusjonene. I merknaden uttalte komiteens flertall følgende:

"Flertallet mener derfor at departementet ikke bare passivt må sitte å vente på at søknad fra kommunene om støtte til utflytting av unge funksjonshemmede skal komme, men departementet må være en pådriver overfor kommunene for at så skjer."

Komiteen vil be Regjeringen påse at informasjonen til kommunene om tidsbegrensningen i tilbudet om forhøyet tilskudd blir tilstrekkelig bekjentgjort.

8.9 Kap. 676 Kompetansesentra for funksjonshemma

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Det foreslås at kr 12 550 000 av bevilgningen overføres til kap. 604 Etat for rådssekretariat m.v. post 01 Driftsutgifter. Beløpet tilsvarer budsjettet for andre halvår 1999 for Trenings- og rådgivningssenteret (TRS) og inkluderer både nye administrative oppgaver for etaten og kjøp av tjenester fra Sunnaas sykehus. Det vises før øvrig til omtalen under kap. 604 post 01.

Bevilgningen under post 01 Driftsutgifter foreslås redusert med kr 12 550 000.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

8.10 Kap. 700 Statens helsetilsyn*Post 01 Driftsutgifter**Samandrag*

Bevilgningen foreslås økt med 1,2 mill. kroner til dekning av økte utgifter til husleie for helsetilsynet og fylkeslegene. Økt tilgang på helsepersonell er en grunnleggende faktor for videre utbygging av helsetje-

nesten og gjennomføring av planene for eldre, psykiatri og kreftomsorg. For å styrke fylkeslegen i Oslo sitt arbeid med godkjenning av utenlandsk helsepersonell, foreslås bevilgningen økt med 1,5 mill. kroner.

Samlet foreslås bevilgningen økt med 2,7 mill. kroner.

*Merknader frå komiteen**Standpunkttabell, avsnitt 8.10, kap. 700 Statens helsetilsyn, post 01*

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	FrP	H	SV	TF
700	01	Statens helsetilsyn							
	1	Husleie	+ 1,2	+ 1,2	+ 1,2	+ 1,2	0	+ 1,2	+ 1,2
	2	Fylkeslegen i Oslo	+ 1,5	+ 1,5	+ 1,5	+ 1,5	0	+ 1,5	+ 1,5
	3	Kutt					- 9,6		
		Sum	+ 2,7	+ 2,7	+ 2,7	+ 2,7	- 12,3	+ 2,7	+ 2,7

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Fleirtallet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Høgre, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 700 post 01 med kr 2 700 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslagetets innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentreres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

*Merknader frå komiteen**Standpunkttabell, avsnitt 8.11, kap. 701 Forsøks- og utviklingsverksemd, post 21*

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	FrP	H	SV	TF
------	------	------------	----------------------------	----	------------	-----	---	----	----

Kap. 700 Statens helsetilsyn og fylkeslegene (jf. kap. 3700)

01 Driftsutgifter,
nedsettes med kr
12 300 000
fra kr 202 892 000 til
kr 190 592 000

8.11 Kap. 701 Forsøks- og utviklingsverksemd*Post 21 Spesielle driftsutgifter**Samandrag*

Bevilgningen foreslås redusert med 2,7 mill. kroner, til dekning av merutgifter under kap. 700.

Det foreslås en reduksjon i Sosial- og helsedepartementets bevilgning til forskning og utvikling på totalt 15 mill. kroner. Denne bevilgningen foreslås redusert med 4 mill. kroner.

Videre vil Sosial- og helsedepartementet orientere om at 1,5 mill. kroner av bevilgningen under posten vil bli nyttet til tilskudd til Norsk institutt for genøkologi for å bidra til økt kunnskap innen genøkologi.

I alt foreslås bevilgningen under post 21 redusert med 6,7 mill. kroner.

701	21	Forsøks- og utviklingsvirksomhet							
	1	Til kap. 700	- 2,7	- 2,7	- 2,7	- 2,7	- 2,7	- 2,7	- 2,7
	2	Reduksjon	- 4,0	- 4,0	- 4,0	- 4,0	- 4,0	- 4,0	- 4,0
		Sum	- 6,7	- 6,7	- 6,7	- 6,7	- 6,7	- 6,7	- 6,7

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
 + forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
 0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 701 post 21 med kr 6 700 000.

nedsettes med ..... kr 7 000 000
 fra kr 191 114 000 til
 kr 184 114 000

8.12 Kap. 705 Kursverksemd og stipend

Post 61 Turnusteneste, vidareutdanning

Samandrag

Posten foreslås redusert med 1,5 mill. kroner til dekning av merutgifter under andre poster.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

Post 62 Bedriftsintern utdanning m.v.

Samandrag

Et prosjekt vedrørende utdanning av stråleterapi-assistentar var planlagt med oppstart på Ullevål sykehus høsten 1998. Sykehuset og kommunen kom likevel ikke i gang etter tidsplanen. Prosjektet har fått tilsagn om tilskudd på 1 mill. kroner, likt fordelt på 1998 og 1999. Utsettelsen medfører at beløpet må dekkes i sin helhet i 1999.

Bevilgningen foreslås økt med 0,5 mill. kroner til utdanning av stråleterapiassistenter.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

8.13 Kap. 710 Statens institutt for folkehelse

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Bevilgningen foreslås redusert med 2 mill. kroner til delvis dekning av bevilgningen under post 21 Formidlingsvirksomhet, se omtale nedenfor.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 710 post 01 med kr 2 000 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 710 Statens institutt for folkehelse
 (jf. kap. 3710)
 01 Driftsutgifter,

Post 21 Formidlingsverksemd

Samandrag

I forbindelse med statsbudsjettet for 1997 ble kap. 710 post 21 styrket med 6,8 mill. kroner til gratisvaksinasjon av alle ungdomsskoleelever mot en bestemt type hjernehinnebetennelse (meningokokk B og C).

Folkehelsas smittevernråd har på sitt møte den 11. november 1998 gjort følgende vedtak:

"Basert på den nåværende epidemiologiske situasjonen vil rådet ikke anbefale å starte et vaksinasjonsprogram med meningokokk BC-vaksine i ungdomsskolen i dag i hele eller deler av landet. Arbeidet med å ferdigstille en gruppe B-vaksine fortsetter. Den epidemiologiske situasjonen følges nøye og dersom den igjen endrer seg til det verre, vil rådet komme tilbake til saken og vurdere å anbefale innført et vaksinasjonsstilbud i hele eller deler av landet."

Sosial- og helsedepartementet har tatt vedtaket til etterretning. Arbeidet med å ferdigstille meningokokk B-vaksinen av beredskapsmessige årsaker fortsetter.

I forbindelse med Statsbudsjettet for 1998 ble bevilgningen under posten styrket med 12 mill. kroner for å ta i bruk ny kikhostevaksine (DtaP) i barnevaksinasjonsprogrammet. Årsbehovet er om lag 195 000 doser à kr 107 inkl. mva., til sammen om lag 21 mill. kroner. Det foreslås derfor omdisponert om lag 3,9 mill. kroner innen posten fra meningokokk- til kikhostevaksine. I tillegg foreslås posten styrket med 5 mill. kroner ved omdisponering fra andre kapitler og poster til dekning av utgiftene til et helt års forbruk av kikhostevaksinen.

Bevilgningen under post 21 Formidlingsvirksomhet foreslås økt med til sammen 5 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 710 post 21 med kr 5 000 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

- Kap. 710 Statens institutt for folkehelse
(jf. kap. 3710)
- 21 Formidlingsvirksomhet,
økes med ..... kr 1 000 000
fra kr 94 800 000 til kr 95
800 000

Komiteen viser til proposisjonen og forutsetter som departementet at arbeidet med å ferdigstille meningokokk B-vaksinen av beredskapsmessige årsaker, fortsetter. Komiteen vil be om at Stortinget får en redegjørelse om saken i statsbudsjettet for år 2000.

8.14 Kap. 712 Statens helseundersøkelser

*Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold
Samandrag*

I forbindelse med at Troms og Finnmark kom med i mammografiscreeningen i 1998, er det behov for en mammografibuss til en kostnad av 7 mill. kroner for å kunne undersøke flertallet av de aktuelle kvinnene i de to fylkene. Det er store geografiske avstander i disse to fylkene og for å få en størst mulig oppslutning om screeningen er det nødvendig å bruke buss. Stortinget har gitt bestillingsfullmakt på 6 mill. kroner ved behandlingen av Innst. S. nr. 71 (1998-99). Bussen vil være leveringsklar i desember 1999, og vil kunne settes i drift i januar/februar 2000.

Bevilgningen foreslås forhøyet med 7 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 712 post 45 med kr 7 000 000.

8.15 Kap. 715 og kap. 3715 Statens strålevern

*Post 21 Spesielle driftsutgifter og post 05
Oppdragsverksemd*

Samandrag

Statens strålevern utfører oppdragsvirksomhet for andre institusjoner. Sosial- og helsedepartementet foreslår at det opprettes en ny post 21 Spesielle driftsutgifter under kap. 715 og en ny post 05 Oppdragsinntekter under kap. 3715.

Videre foreslås merinntektsfullmakt som gir Sosial- og helsedepartementet adgang til å overskride bevilgningen under kap. 715 Statens strålevern post 21 Spesielle driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap. 3715 Statens strålevern post 05 Oppdragsinntekter.

Merknader frå komiteen

I tråd med det som står ovanfor gjer komiteen følgjande framlegg:

"Det vert oppretta ny post 21 Spesielle driftsutgifter under kap. 715 og ny post 05 Oppdragsinntekter under kap. 3715. Under begge postane vert det løyvd kr 0."

Komiteen sluttar seg dessuten til framlegget til merinntektsfullmakt, jf. framlegg XII pkt. 2.

*Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold
Samandrag*

Det foreslås bevilget 2 mill. kroner til dekning av utgifter i forbindelse med flytting av strålemedisinsk avdeling. Avdelingen har hatt sitt tilholdssted i Rikshospitalets lokaler i Pilestredet 46. Pga. flyttingen av Rikshospitalet kan disse lokalene ikke lenger benyttes. Det ble bevilget 2 mill. kroner under post 45 for å dekke flyttingen av strålemedisinsk avdeling i 1998. Planen var en etablering ved Ullevål sykehus. Grunnet interne behov måtte Ullevål sykehus den gang trekke tilbudet tilbake. Flytting ble følgelig ikke gjennomført i 1998. Etter at Statens strålevern nå har undersøkt flere alternativer, fremstår Ullevål sykehus nok en gang som et hensiktsmessig alternativ. Flere alternativer utenfor sykehuset er også vurdert, men faglige grunner tilsier en lokalisering i et sykehusmiljø, jf. Wist-utvalgets konklusjoner. Etableringskostnader ved oppføring av brakker på Ullevål sykehus estimeres av Statens strålevern til 4 mill. kroner. Ullevål sykehus bidrar med gratis leie av tomt.

Det foreslås bevilget 2 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 2 000 000 under kap. 715 post 45 (ny).

8.16 Kap. 718 Rehabilitering

Post 60 Rehabilitering

Samandrag

Posten foreslås redusert med 7,2 mill. kroner til dekning av økte utgifter til refusjoner under folketrygdens kap. 2711 post 75 Opptreningsinstitusjoner og 1 mill. kroner til dekning av utgifter til kikhostevaksine under kap. 710 Statens institutt for folkehelse post 21 Formidlingsvirksomhet. Se nærmere omtale under disse postene. Videre avsettes 0,5 mill. kroner til virksomheten ved Institutt for fysikalsk medisin 3Tas, jf. vedtak IX under Stortingets behandling av budsjettet for 1999 Rammeområde 16 - Folketrygden.

Bevilgningen foreslås redusert med til sammen 8,2 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 718 post 60 med i alt kr 8 200 000.

8.17 Kap. 719 Helsefremmande og førebyggjande arbeid

Post 21 Tilskot til helsefremmande og førebyggjande

*arbeid i helse- og sosialsektoren**Samandrag*

Bevilgningen foreslås redusert med 0,5 mill. kroner til delvis dekning av kikhostevaksine, jf. kap. 710 post 21. Det foreslås en reduksjon i bevilgningene til forskning og utvikling på 15 mill. kroner av Sosial- og helsedepartementets bevilgninger. Bevilgningen foreslås redusert med 2 mill. kroner.

I alt foreslås bevilgningen under post 21 redusert med 2,5 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 719 post 21 med kr 2 500 000.

*Post 61 Mammografiscreening**Samandrag*

Bevilgningen for 1999 ble økt med 8 mill. kroner til oppstart av screening i 4 nye fylker. Et minimumsbeløp for å kunne starte screening er nå anslått til 3,5 mill. kroner pr. fylke, slik at det totale behov i 4 fylker samlet er 14 mill. kroner.

Bevilgningen foreslås økt med 6 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa under kap. 719 post 6.1.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til Innst. S. nr. 146 (1997-98) der komiteen enstemmig i en merknad gikk inn for at det skulle kunne inngås avtaler med private institutter for å få til en nasjonal helhetlig plan for mammografiscreening i hele landet. Disse medlemmer vil be om at dette blir fulgt opp, da disse medlemmer er blitt gjort oppmerksom på at det mange steder finnes ledig kapasitet som ikke blir utnyttet.

*Post 70 Handlingsplan mot HIV/AIDS-epidemien og smittevern**Samandrag*

Bevilgningen foreslås redusert med 0,5 mill. kroner til delvis dekning av utgifter til kikhostevaksine i barnevaksinasjonsprogrammet, jf. kap. 710 post 21.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

8.18 Kap. 730 Helsetenesta i fylkeskommunane*Om å nytte sykehusenes lokaler og utstyr til privat virksomhet**Samandrag*

I forbindelse med behandlingen av Statsbudsjettet for 1997 (Budsjett-innst. S. nr. 11 (1996-97)) minnet sosialkomiteens medlemmer fra Høyre, Kristelig Folkeparti og Fremskrittspartiet om følgende stortingsvedtak fra 5. januar 1988:

"Stortinget ber Regjeringen legge forholdene bedre til rette for at offentlig ansatt helsepersonell kan utnytte sin arbeidskapasitet og sykehusenes utstyr og lokaliteter til privat virksomhet utenfor ordinær arbeidstid. Regjeringen bes utarbeide forslag til standardreglement og standardavtale for slik virksomhet."

Sosial- og helsedepartementet har etter drøftelser med Kommunenes Sentralforbund sendt et rundskriv til landets fylkeskommuner og sykehus, der departementet peker på at det er en sentral helsepolitisk målsetning å bedre den samlede tilgangen på helsetjenester, og at en bedre utnyttelse av medisinsk utstyr og annen infrastruktur vil være en god og kostnadseffektiv måte å nå denne målsetningen på. Det er fylkeskommunene som etter bestemmelsene i sykehusloven (§ 2 første ledd, jf. § 1 første ledd) skal sørge for planlegging, utbygging og drift av spesialisthelsetjenester slik at behovet for nødvendig undersøkelse og behandling blir dekket for befolkningen. I rundskrivet gjør departementet fylkeskommuner og sykehus spesielt oppmerksom på at det innenfor gjeldende refusjonssystemer og avtaleverk ligger flere muligheter for å utnytte ledig kapasitet i sykehusene utenfor ordinær arbeidstid.

I rundskrivet peker Sosial- og helsedepartementet på 3 muligheter fylkeskommuner og sykehus har til å utnytte utstyr og annen infrastruktur. For det første gjennom avtaler med sykehusets ordinært ansatte leger om utvidet arbeidstid og overtid. For det andre gjennom overenskomsten om fylkeskommunal avtalepraksis for legespesialister hvor en kan la leger med fylkeskommunal driftsavtale benytte en del av sin arbeidsinnsats som deltidsansatte ved sykehusene. Som en tredje mulighet kan en leie ut lokaler og utstyr til avtalespesialister eller privatpraktiserende legespesialister. Sosial- og helsedepartementet viser til at det primært er opp til fylkeskommunen hvilke virkemidler fylkeskommuner og sykehus benytter for å få til en bedre utnyttelse av medisinsk utstyr og annen ledig kapasitet.

Departementet fremhever likevel at det ved privat legepraksis i offentlige sykehus finnes gråsoner når det gjelder bl.a. ansvar og informasjonsutveksling som gjør at en må være særlig nøye med avtalene mellom den enkelte legespesialist og fylkeskommune/sykehus om privat legepraksis i offentlige sykehus. I rundskrivet gjøres det nærmere rede for hvilke punkter en avtale mellom fylkeskommuner og legespesialister bør inneholde for å hindre at det oppstår tvil om ansvar, instruksjonsmyndighet og lignende.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at stortingsflertallet har bedt Regjeringen legge bedre til rette for at offentlig ansatt helsepersonell kan utnytte sykehusenes utstyr og lokaliteter til privat virksomhet utenfor ordinær arbeidstid.

Disse medlemmer har merket seg at departementet i et rundskriv til landets fylkeskommuner og sykehus har pekt på ulike muligheter disse har til å sørge for bedre utnyttelse av utstyr og annen infrastruktur ved sykehusene, og redegjort for hvilke punkter en avtale mellom fylkeskommuner og legespesialister bør inneholde for å hindre at det oppstår tvil om ansvar, instruksjonsmyndighet og lignende.

Disse medlemmer ser ingen grunn til at dette bare skal gjelde de fylkeskommunale sykehusene, og ber departementet ta initiativ for å medvirke til at slike ordninger også kan gjennomføres ved de statseide sykehusene.

Post 60 Innsatsstyrt finansiering av sykehus
Samandrag

Det samlede bevilgningsbehov som fremmes i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett på kap. 730 post 60 er 448 mill. kroner. Av disse er 315 mill. kroner til dekning av høyere aktivitet i 1998 og videreføring av dette aktivitetsnivået i 1999. Statssykehusene endrer utgiftsføring av DRG-refusjoner og utbetalingene vil følge kalenderåret. Det vil utbetales 133 mill. kroner mer gjennom ordningen innsatsstyrt finansiering (ISF) i 1999, og tilsvarende mindre under budsjettkapitlene til Rikshospitalet og Radiumhospitalet.

Merknader frå komiteen

Standpunkttabell, avsnitt 8.18, kap. 730 Fylkeskommunenes helsetjeneste, post 60 Innsatsstyrt finansiering av sykehus

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	FrP	H	SV	TF
730	60	Fylkeskommunenes helsetjeneste							
	1	Innsatsstyrt finansiering (ISF)	+ 133	+ 133	+ 133	+ 133	+ 133	+ 133	+133
	2	Etterbetaling for 1998	+ 110	+ 110	+ 110	+ 110	+ 110	+ 110	+110
	3	Ytterligere økning 1	+ 205	+ 205	+ 205	+ 205	+ 205	+ 205	+205
	4	Ytterligere økning 2				+ 190	+ 190		
		Sum	+ 448	+ 448	+ 448	+ 638	+ 638	+ 448	+444

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Det ble bevilget totalt 8 313 mill. kroner på kap. 730 post 60 for 1998, jf. St.prp. nr. 65 (1997-98). I dette beløpet var det inkludert en nominell vekst på 802 mill. kroner for å dekke aktivitetsøkning og prisjustering for 1998. Det ble utbetalt à konto beløp til fylkeskommunene i henhold til de plantall som ble innrapportert, i alt 8 283 mill. kroner inkl. utbetalinger til Rikshospitalet og Radiumhospitalet. Det er også utbetalt sluttoppgjør for økt aktivitet 2. halvår 1997, videre er det utbetalt midler til prosjekt "ventelistedugnad" og til evaluering av ISF.

Det foreligger nå materiale som gir grunnlag for endelig avregning for 1998. Dette viser at aktiviteten har økt betydelig i 1998 og gir totalt behov for en etterbetaling på 205 mill. kroner til fylkeskommunene. Det er allerede tatt høyde for 95 mill. kroner i budsjett for 1999. Det fremmes derfor forslag om å øke kap. 730 post 60 med 110 mill. kroner for å isolert sett kunne foreta den nødvendige avregningen for 1998.

Den nye informasjonen for aktiviteten i 1998 gir grunnlag for ytterligere å øke bevilgningen for 1999 med til sammen 205 mill. kroner. Denne oppjusteringen skyldes videreføring av det høyere aktivitetsnivået i 1998 samt at det nå legges til grunn en noe større aktivitetsvekst (fra 0,75 pst. til 1,5 pst.) fra 1998 til 1999.

framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 730 post 60 med kr 448 000 000.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet og Høgre, sluttar seg til

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Regjeringen foreslår endelig avregning for innsatsstyrt finansiering ved forslag om å etterbetale 205 mill. kroner. Disse medlemmer viser

videre til at Kommunenes Sentralforbund i brev av 27. mai 1999 hevder at det etter avregningen fortsatt mangler 386 mill. kroner i refusjon over ISF.

Disse medlemmer viser til den forvirring og usikkerhet som er skapt omkring ISF-ordningen, og minner om at disse medlemmer gjentatte ganger har etterlyst en grunnleggende evaluering av hele ordningen. Den siste tids utvikling forsterker behovet for dette. Disse medlemmer vil understreke at det er viktig med forutsigbart regelverk og rammebetingelser for styring av sykehussektoren.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre har merket seg at helseminister Dagfinn Høybråten i brev av 2. juni 1999 til stortingsrepresentant Gunhild Øyangen opplyser at det gis betaling for all registrert aktivitet som faller inn under ordningen, og at reduksjon av utbetalingene skyldes korrigeringer av feil for å sikre en rett forvaltning av ISF-ordningen. Disse medlemmer forutsetter på bakgrunn av helseministerens opplysninger at staten ikke har endret "spillereglene" for ISF.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, har registrert at det er dialog mellom departementet og fylkeskommunene om gjennomføring av avregningen for 1998, og med betydning også for 1999. Helseministeren konkluderer i sitt brev av 2. juni 1999:

"På bakgrunn av disse møtene har SHD så langt ikke grunn til å tro at det skulle være uenighet om justeringene under kategori 1."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet legger på denne bakgrunn til grunn at Regjeringen har ansvaret for å komme frem til en forståelse mellom staten og fylkeskommunene om praktiseringen av regelverket for ISF.

Disse medlemmer forutsetter at det blir en aktivitetsvekst på 1,5 pst. fra 1998 til 1999, slik Regjeringen fastslår i revidert budsjett for 1999.

Dersom Regjeringen kommer frem til at det er behov for økte ressurser til pasientbehandling, forutsetter disse medlemmer at Regjeringen omgående varsler Stortinget om dette.

Fleirtalet i komiteen, medlemene fra Framstegspartiet, Kristeleg Folkeparti, Høgre, Senterpartiet og Venstre, har merka seg at departementet har føreteke ei justering av ISF-avregninga for 1998 og som for enkelte fylkeskommunar inneber at ISF-oppgjøret blir lågare enn venta. Fleirtalet har vidare merka seg at dette dels har bakgrunn i feilkoding og at tenester utanfor ISF er inkludert i fylkeskommunane sine krav, dels at ein har justert for markerte registreringsmessige omleggingar. Fleirtalet har notert seg at departementet har ein

dialog med dei berørte fylkeskommunane om gjennomføring av dei justerte avrekningane. Fleirtalet legg til grunn at fylkeskommunane i tråd med intensjonane for ISF-ordninga får oppgjør for all reell aktivitetsauke som ligg innanfor ordninga.

Fleirtalet meiner at departementet i oppsummering av dialogen med fylkeskommunane bør kunne gje oppgjør også for effekt av registreringsomlegging og legge dette til grunn for det endelege oppgjør og utbetaling for 1998. Disse medlemene meiner ISF-ordninga har utprega karakter av å være ei overslagsløyving, og gjer framlegg om at kap. 730 post 60 får tilførd stikkordet "overslagsbevilgning".

Fleirtalet i komiteen, medlemene fra Arbeidarpartiet, Framstegspartiet, Kristeleg Folkeparti, Høgre, Senterpartiet og Venstre, legg til grunn at Regjeringa kjem tilbake til Stortinget med forslag til naudsynt løyving hausten 1999.

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre legg vidare til grunn at kodingsfeil og aktivitet som feil er ført som ISF-aktivitet ikkje gjev utteljing.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser med bekymring på den situasjon som har oppstått i forbindelse med den reduserte etterbetalingen til enkelte fylkeskommuner i forbindelse med oppgjøret for den innsatsbaserte finansieringen av sykehusene i 1998. Det er etter disse medlemmers mening beklagelig at systemet for registrering av pasienter, diagnoser og behandlingsopplegg ikke er så klart at feil kan unngås. Disse medlemmer vil be Regjeringen sørge for at registreringen i fremtiden blir entydig og tilgjengelig slik at sykehusenes og fylkenes budsjetteringsprosesser kan gjennomføres med nødvendig grad av sikkerhet for overensstemmelse med resultatet.

Det er etter disse medlemmers mening sterkt beklagelig at uoverensstemmelse mellom registrering og utbetaling i 1998 vil føre til en redusert behandlingsskapitet i 1999 i forhold til den planlagte vekst i virksomheten. Med sykehuskøer, der om lag 300 000 pasienter er plassert, er det viktig å opprettholde og øke kapasiteten i helsevesenet.

Disse medlemmer er også bekymret for at den usikkerheten som nå er skapt i forhold til utbetalingene etter ISF kan bidra til å skade den innsatsbaserte finansieringens omdømme, noe som ville være sterkt beklagelig, urettferdig og skadelig for norsk helsevesen.

Disse medlemmer viser til forslaget i Budsjettinnst. S. nr. 11 (1998-99) fra sosialkomiteens medlemmer Alvheim og Nesvik der man ber om at den innsatsbaserte finansieringen av sykehusene utbetales direkte til sykehuset/behandlingsstedet. Disse medlemmer vil peke på at en slik direkte kanalisering av midlene til behandlingsinstitusjon sannsynligvis ville kunne bidra

til et mindre komplisert system og til et mer forutsigbart budsjetteringsopplegg for sykehusene.

Det er disse medlemmers mening at for å få full effekt og mer forutsigbar utvikling for både pasienter og for sykehusene må bevilgningene til ISF gjøres om til overslagsbevilgninger. Dersom oppgjørene til fylkeskommunen skal kunne begrenses av bevilgningens faste størrelse vil man stadig risikere redusert virksomhet på slutten av året eller store underskudd ved årsregnskapene. Det er etter disse medlemmers mening umulig å forutsi antall pasienter som vil trenge behandling og omfanget av behandlingen. Disse medlemmer mener det er få kapitler i de årlige statsbudsjetter som egner seg bedre som overslagsbevilgning enn nettopp de som omhandler finansiering av sykehus og helsetjenester og slik budsjetteringen foregår i dag mener disse medlemmer at det fører til en rasjonering av helsetjenester som er uakseptabel. Disse medlemmer vil derfor fremme forslag om at kap. 730 post 60 gjøres om til en overslagsbevilgning.

Komiteens medlemmer fra Høyre merker seg at innføringen av innsatsstyrt finansiering (ISF) og forbedring av ordningen gjennom økt stykkprisandel, har ført til en betydelig økning av aktivitetsnivået ved sykehusene. Disse medlemmer mener det kan legges til rette for ytterligere aktivitetsøkning ved at stykkprisandelen økes til minst 60 pst. og at den innsatsstyrte finansieringen går direkte til sykehusene.

Disse medlemmer merker seg at Heltefs evaluering så langt ikke indikerer uønskede vridningseffekter innenfor sykehussektoren som følge av at ISF er innført.

Disse medlemmer understreker betydningen av at ordningen med innsatsstyrt finansiering følges opp med nødvendige bevilgninger. Disse medlemmer viser til uenigheten mellom fylkene og staten vedrørende beregningene.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti, fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen ved fremleggelsen av Statsbudsjettet for år 2000 gjøre kap. 730 post 60 om til en overslagsbevilgning."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre fremmer følgende forslag:

Kap. 730 Fylkeskommunenes helsetjeneste

60 Innsatsstyrt finansiering av sykehus,
forhøyes med ..... kr 638 000 000
fra kr 10 300 000 000
til kr 10 938 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti støtter Regjeringens bevilgningsfor-

slag, idet det er viktig at sykehusene opplever forutsigbarhet knyttet til aktivitetsveksten. Dette medlem vil samtidig påpeke at den kostnadsveksten som har kommet etter økning av ISF har vært større enn forventet, og uten at årsakene til dette er tilfredsstillende avklart. Dette medlem vil anmerke at Sosialistisk Venstreparti har gått mot den prosentvise økningen av ISF som ble vedtatt av stortingsflertallet ved budsjettbehandlingen for inneværende år, og dette medlem mener at det nå er viktig å foreta en konsekvensanalyse av ISF før ordningen på ny utvides, som ledd i å oppnå en mest mulig optimal ressursbruk knyttet til driften av sykehusene.

Redusert etterbetaling for enkelte fylkeskommuner *Samandrag*

Hensikten med innsatsstyrt finansiering (ISF) er å øke aktiviteten i sykehusene, for derigjennom å redusere ventetiden for behandling. I 1998 tilsvarte refusjonssatsen 45 pst. av den gjennomsnittlige behandlingsskostnad. Utover statlige tilskudd til styrking av sektoren, ble bevilgningen finansiert ved trekk i rammetilskuddene. Uttrekket ble gjort slik at fylkeskommunene ville motta det samme i statlige overføringer med samme aktivitet som i basisåret. Dette uttrekket er gjort på grunnlag av registreringspraksis i 1995.

Samlet sett får fylkeskommunene etterbetalt 205 mill. kroner for meraktivitet i 1998 i forhold til plantall. Dette beløpet er imidlertid mindre enn det enkelte fylkeskommuner hadde regnet med. ISF er en betydelig helsepolitisk reform, hvor 1998 var det første hele året ordningen var i drift. Usikkerheten som knytter seg til implementeringen av en slik stor reform, burde tilsi en viss forsiktighet i den fylkeskommunale budsjetteringen. Fylkeskommunene har i ulik grad gjort dette. Fylkeskommunene får likevel full økonomisk uttelling for økt aktivitet, men ikke nødvendigvis for endret registreringspraksis.

Når Sosial- og helsedepartementet har funnet å måtte redusere refusjonsgrunnlaget for enkelte fylkeskommuner, skyldes det i hovedsak to forhold:

- Ved innføring av ISF var det en betydelig underregistrering av hva sykehusene faktisk utførte av pasientbehandling. Underregistreringen innebar at fylkenes rammetilskudd ble tilsvarende mindre redusert. Fylkeskommunene har derfor fått betalt for all pasientbehandling. Etter at ISF ble innført er kvaliteten på registreringen blitt bedre og mer i samsvar med retningslinjene. Endret registrering vil kunne gi urimelig høy økonomisk uttelling i forhold til faktiske kostnader. Dette gjelder særlig registrering av dagpasienter og observasjonspasienter. Fylkeskommunene er orientert i informasjonsskriv i januar 1998 om at bl.a. registrering av dagpasienter vil kunne bli håndtert særskilt ved fastsettelse av utbetalingsgrunnlaget. Sosial- og helsedepartementet har derfor funnet å måtte redusere utbetalingene der disse klart overstiger fak-

tiske kostnader. I noen tilfeller ville fylkeskommunene ellers fått en kostnadsdekning på mellom 200 og 400 pst., mot 45 pst. som har ligget til grunn for ordningen i 1998.

- Registreringspraksis som ikke er i tråd med gjeldende regler. Et eksempel er pasientbehandling som ikke omfattes av ordningen med innsatsstyrt finansiering (legevakt og poliklinikk).

Departementet har dialog med de aktuelle fylkeskommunene om gjennomføring av den justerte avregningen for 1998.

Merknader frå komiteen

Komiteen viser til sine respektive merknader til post 60 Innsatsstyrt finansiering av sykehus.

Effektane av ISF på fylkeskommunal ressursbruk

Samandrag

Førsteamanuensis ved Universitetet i Oslo Terje P. Hagen har gjennomført en analyse av effektene av innsatsstyrt finansiering (ISF) på fylkeskommunal ressursbruk. Analysen fokuserer primært på hvilken effekt øremerkede tilskudd knyttet til ISF og andre øremerkede tilskudd innenfor den somatiske sektoren har på prioriteringer i ressursbruken mellom helsesektoren, videregående opplæring og samferdselssektoren.

Analysene viser at den mest effektive utformingen av øremerkede tilskudd er å utforme tilskuddet som et prisvridende tilskudd. ISF er et slikt tilskudd. Et prisvridende tilskudd senker prisen på en tjeneste, og påvirker dermed direkte de lokale kostnadsforhold. Fylkeskommunen vil da bruke mer av de subsidierte tjenestene og ressursbruken på området øker.

Analysene så langt viser at ressursbruken er vridd mot somatiske helsetjenester som følge av innføringen av ISF. Det er samferdselssektoren som svakt nedprioriteres parallelt med økningen i somatiske helsetjenester. I analysene er det ikke funnet at fylkeskommunenes utgifter til undervisningssektoren er påvirket av ISF. ISF ble innført med virkning fra 1. juli 1997. Ettersom det er relativt kort tid siden ISF ble innført, vil disse konklusjonene kunne bli endret når man kan gjøre analyser på grunnlag av erfaringsmateriale over en lengre tidsperiode.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Evaluering av innsatsstyrt finansiering

Samandrag

SHD involverte ved innføringen av innsatsstyrt finansiering en rekke eksterne forskningsmiljøer for å evaluere ulike sider ved den nye finansieringsordningen. Resultater av evalueringsarbeidet vil i hovedsak foreligge mot slutten av 1999. Det som foreligger tidlig i 1999 er observasjoner som baseres på datamateriale for 2. halvår 1997.

De foreløpige resultatene fra Heltef (Stiftelsen for helsetjenesteforskning) indikerer ingen uønskede vridningseffekter innenfor sykehussektoren som følge av innføringen av ISF, verken når det gjelder utbygging/opprettelse av tilbudet eller behandlingspraksis for enkelte pasientgrupper som kunne fryktes nedprioritert ved innføring av ISF.

Senter for helseadministrasjon har sett på fylkeskommunenes tilpasning til ISF i tråd med statlige ønsker og retningslinjer. I 1999 er det 18 fylkeskommuner som har innført aktivitetsbaserte kontrakter, mens Sogn og Fjordane diskuterer endringer fra 1. juli 1999. Vel 20 pst. av sykehusene viderefører de aktivitetsbaserte refusjonene til avdelingsnivå. Det er økende grad av fokus på bruk av DRG som måltall for sykehusene.

En foreløpig analyse fra Folkehelsa, basert på informasjon fra skaderegisteret, viser at det ikke har skjedd en økning av innleggelse av pasienter med skader etter oppstart av ordningen.

Sintef Unimed, Oslo har sett på indikatorer innen tilgjengelighet, tjenestetilbud, pasientflyt og klinisk kvalitet. Den nye finansieringsformen har virket for kort til å si noe om mulige endringer i tjenestetilbudet. Sintef Unimed, Oslo beskriver og tallfester kvalitetsindikatorer som kan danne basis for senere sammenligninger.

Sintef Unimed, NIS (Norsk institutt for sykehusforskning) skal se på om innføringen av ISF endrer produktiviteten og kostnadseffektiviteten ved landets sykehus. Resultatet at denne evalueringen vil først foreligge ultimo 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Vurdering av 50 pst. refusjon i 1999, sett i lys av aktiviteten for 1998

Samandrag

Aktivitetsutvikling i antall sykehusopphold over null liggedager økte med 2,5 pst. fra 1996 til 1997 og 2,8 pst. fra 1997 til 1998. Veksten i 3. tertial 1998 er større enn de to første tertial. Videre har det vært en reell økning i antall dagpasienter utover den aktivitetsrapportering som nevnes her.

Effekten av økt DRG refusjon fra 45 pst. til 50 pst. antas å stimulere til økt aktivitet. Aktivitetsvekst i sykehus vil blant annet avhenge av kapasitetsutnyttelse, og marginalkostnadene vil variere innenfor hvilke områder aktivitetsøkninger finner sted. Det er foreløpig vanskelig å si noe om effekten av en økning av refusjonssatsen fra 45 pst. til 50 pst. utover det som aktivitetstallene viser.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Post 61 Refusjon poliklinisk behandling ved sykehus m.v.

Samandrag

I St.prp. nr. 1 (1998-99) uttales det at:

"Det er stor usikkerhet knyttet til de samlede utgiftene til denne posten. Departementet vil vurdere en eventuell takstjustering når tallgrunnlaget gir grunn for det."

I 1998 var veksten i den polikliniske aktiviteten større enn forventet og medførte et merforbruk på 81 mill. kroner i forhold til budsjettet. Departementet regner med at denne høye aktiviteten vil fortsette i 1999. Ut fra de midler som er bevilget og forutsetninger om volumvekst, ble takstene satt ned med 4 pst. med virkning fra 1. april 1999. Dette tilsvarer 2,5 pst. på årsbasis.

Det har tidligere vært foretatt til dels store forandringer i de polikliniske takstene. I 1989 ble det gjennomført en omfattende økning av de polikliniske takstene som et ledd i en større omlegging. Utgiftene til de offentlige poliklinikkene økte betraktelig, og i de påfølgende årene var det nødvendig å sette ned takstene. I 1997 ble det på nytt foretatt en betydelig økning av refusjonen til poliklinikkene. Dette innebar en kraftig oppjustering av de fleste takstene i tillegg til innføring av en rekke nye takster. Fra 1997 økte utbetalingene med mer enn 25 pst., eller mer enn 550 mill. kroner i forhold til året før. Pasientens egenandel for legehjelp økte med 7 pst. fra 25. januar 1999.

For poliklinikkene utgjør denne økningen rundt 35 mill. kroner i merinntekter.

Den gjennomførte takstendringen fra 1. april innebærer for sykehusene en redusert inntekt på 33 mill. kroner i forhold til de inntektene de ville hatt med uendrede takster og samme egenandeler som i 1998.

Sosial- og helsedepartementet arbeider med å få bedre prognoser for virksomheten ved poliklinikkene.

Merknader frå komiteen

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Høgre, Senterpartiet og Venstre tek dette til orientering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte, fremmer følgende forslag:

Kap. 730 Fylkeskommunenes helsetjeneste:

61 Refusjon poliklinisk virksomhet ved sykehusene m.v.,	
forhøyes med	kr 33 000 000
fra kr 2 728 000 000 til	
kr 2 761 000 000	

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti foreslår å øke posten med 33 mill. kroner til økt pasientbehandling gjennom å øke takstene til opprinnelig nivå. Disse medlemmer viser til at reduksjonen i poli-

kliniske takster gir lite forutsigbarhet for sykehusene, medfører uheldige virkninger for pasientene og er dårlig helseøkonomi for samfunnet.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet kan ikke akseptere den reduksjon av takstene som er gjennomført overfor de offentlige poliklinikker. Det er etter disse medlemmers mening helt urimelig at volumvekst, dvs. økt innsats og flere behandlede pasienter, skal føre til en reduksjon av takstene som gjør at poliklinikkens innsats ikke står i forhold til inntektene og som gjør det vanskelig å lage realistiske budsjetter.

Disse medlemmer mener at poliklinisk virksomhet bidrar til å redusere utgiftene i helsevesenet som helhet og at økt aktivitet bidrar til å redusere de lange køene. Det må derfor slik disse medlemmer ser det ikke foretas grep som reduserer forutsigbarheten og muligheten til full kapasitetsutnyttelse på dette området. Disse medlemmer vil derfor fremme forslag om at post 61 økes med 33 mill. kroner og mener at satsene bør tilbakeføres. Disse medlemmer vil også fremme forslag om at post 61, i likhet med post 60 under kap. 730, gjøres om til en overslagsbevilgning.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen, ved fremleggelsen av Statsbudsjettet for år 2000, gjøre kap. 730 post 61 om til en overslagsbevilgning."

Post 62 Tilskudd til regionsykehus

Samandrag

I forbindelse med overføring av midler til utprøvende behandling og forskning fra kap. 739 post 65 Tilskudd til kreftbehandling til omleggingen av regionsykehus-tilskuddet for 1999 ble det teknisk overført 18 mill. kroner for mye.

Det foreslås derfor at bevilgningen settes ned med 18 mill. kroner hvorav 17 mill. kroner tilbakeføres til tiltak knyttet opp til kreftplanen, jf. forslag under kap. 274 (KUF), kap. 705, kap. 712 og kap. 719 post 61.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 730 post 62 med kr 18 000 000.

Post 66 Helseregionale og andre samarbeidstiltak Telemedisin

Samandrag

Stortinget har gjennom vedtak XVI i sosialkomiteens budsjettinnstilling (Budsjett-innst. S. nr. 11 (1998-99)) vedtatt at:

"Stortinget ber Regjeringen utrede etablering av et nasjonalt telemedisinsk senter ved Regionsykehuset i Tromsø, også finansiert med statlige midler."

Videre ble gjennom interpellasjonsdebatt om telemedisinsk senter den 12. januar 1999 enstemmig vedtatt:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere særskilt bevilgning til senteret i forbindelse med revidert budsjett for 1999 eller statsbudsjettet for 2000."

Telemedisin er i dag i bruk i alle landets helseregioner. Telemedisinsk avdeling ved Regionsykehuset i Tromsø er nasjonalt kompetansesenter for telemedisin. En arbeidsgruppe har nylig undersøkt den faglige nytten av telemedisin og Tromsø-miljøets rolle. Departementet vil benytte kompetansen i Tromsø for å hente inn råd ved videre utbygging av telemedisin og oppstart av telemedisinprosjekter andre steder i landet. Arbeidsgruppen konkluderer med at den medisinske nytteverdien av telemedisin er reell, og kan ha betydelige økonomiske innsparingsvirkninger. De næringsmessige og kommersielle sidene knyttet til et telemedisinsk senter bør utredes videre.

I 1998 ble Telemedisinsk avdeling ved regionsykehuset i Tromsø finansiert gjennom rammetilskuddet for regionsykehusene med 4,5 mill. kroner. I tillegg kommer prosjektfinansiering fra eksempelvis Norges forskningsråd. Sosial- og helsedepartementet brukte i 1998 til sammen 19,3 mill. kroner på telemedisinrelaterte prosjekter over hele landet gjennom statsbudsjettets kap. 730 post 66.

Sosial- og helsedepartementet har satt i gang et forprosjekt for å forberede region Nord på å etablere telemedisinske løsninger i stor skala både i primærhelsetjenesten og i spesialisthelsetjenesten. Dette prosjektet er satt i gang uavhengig av planene for et telemedisinsk senter som regionsykehuset og Troms fylkeskommune har. Tiltaket er en konkret oppfølging av arbeidsgrupperapporten om telemedisin fra januar i år.

Det er videre satt i gang en utredning av de næringsmessige og kommersielle sidene ved et telemedisinsk senter. Dette arbeidet er i regi av Nærings- og handelsdepartementet. Sosial- og helsedepartementet samarbeider også med Kommunal- og regionaldepartementet når det gjelder oppfølging av planene om et telemedisinsk senter. Videre har også Troms fylkeskommune og regionsykehuset blitt bedt om å utarbeide mer konkrete planer for hva et slikt senter skal inneholde. Sosial- og helsedepartementet vil komme tilbake i Statsbudsjettet for 2000 til oppfølgingen av telemedisinarbeidet med utgangspunkt i Stortingets vedtak og status for utrednings- og planarbeidet.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Post 67 Andre tilskudd

Samandrag

I forbindelse med flytting av hovedflyplassen fra Fornebu til Gardermoen har Akershus fylkeskommune i samarbeid med Ullensaker kommune og Oslo Lufthavn AS etablert en beredskapstjeneste ved flyplassen knyttet til driften av en transittstasjon for ambulansetjenesten.

Tjenesten er foreløpig opprettet som et prosjekt for inntil to år, hvor Sosial- og helsedepartementet står for finansieringen. Til dekning av driftsutgifter for 1999 er det bevilget 8,4 mill. kroner.

Det er også nødvendig at staten dekker ombyggingsarbeider og inventar/utstyr. Bevilgningen foreslås økt med 3,1 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 730 post 67 med kr 3 100 000.

8.19 Kap. 731 Rikshospitalet

Post 50 Statstilskot

Samandrag

Avsettingar som følgje av at Rikshospitalet er blitt forvaltningsorgan med særlege fullmakter

I forbindelse med at Rikshospitalet og Radiumhospitalet fra 1. januar 1999 er blitt forvaltningsorgan med særskilte fullmakter, må det foretas avsetninger i 1999 til dekning av feriepenge, pensjon og arbeidsgiveravgift på i alt 168,7 mill. kroner som kommer til utbetaling i år 2000. Det er ikke anledning til å benytte disse midlene til drift i 1999. Dette er utgifter som ikke påvirker den underliggende utgiftsveksten. Tilskuddet foreslås økt med 168,7 mill. kroner.

Omlegging av innsatsstyrt finansiering

Rikshospitalet får merinntekter av to ekstra terminer med refusjon pga. teknisk omlegging av ordningen med innsatsstyrt finansiering (ISF) på 105 mill. kroner, jf. omtale under kap. 730 post 60 Innsatsstyrt finansiering. Tilskuddet foreslås redusert med 105 mill. kroner, og bevilgningen på kap. 730 post 60 foreslås økt tilsvarende.

Utsett flyttetidspunkt

Det nye Rikshospitalet vil stå ferdig den 1. juni d.å. Dette innebærer en ytterligere forsinkelse på vel 2 måneder. Stortinget ble i et eget brev fra arbeids- og administrasjonsministeren, den 26. februar d.å, orientert om ulykken med hetvannskjele på nytt Rikshospital og i april d.å. orientert om ny ferdigstillelsesdato som er 1. juni 1999. Det vises for øvrig til omtalen under Arbeids- og administrasjonsdepartementet og til St.prp. nr. 37 (1998-99). Rikshospitalets styre har fastsatt nye flyttedatoer til 20. - 21. november 1999.

Etter forslag fremmet i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 3 (1998-99) ble det bevilget 70 mill. kroner til dekning av merutgifter til flytting pga. utsatt flyttetidspunkt fra oktober 1998 til september 1999. Den ytterligere utsettelsen på 2H måned medfører økte kostnader for flytteprosjektet. Merkostnadene i 2H måned er beregnet til 22,8 mill. kroner.

I de tidligere flytteplanene var det forutsatt utflytting fra Revmatismesykehuset (OSR) i mai måned. Det var i budsjettet for 1999 beregnet husleie t.o.m. juni 1999.

Rikshospitalet vil nå få behov for å forlenge leieavtalene med Oslo Sanitetsforening vedrørende OSR. Merutgiftene vedrørende forlenget husleieperiode er beregnet til 3,9 mill. kroner. Samlede merutgifter for Rikshospitalet i forbindelse med utsatt overtakelse og flyttetidspunkt er beregnet til 27 mill. kroner.

I alt foreslås bevilgningen økt med 90,7 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 731 post 50 med netto kr 90 700 000.

8.20 Kap. 734 Radiumhospitalet

Post 50 Statstilskot

Samandrag

I forbindelse med at Rikshospitalet og Radiumhospitalet fra 1. januar 1999 er blitt forvaltningsorgan med særskilte fullmakter, må det foretas avsetninger i 1999 til dekning av feriepengar, pensjon og arbeidsgiveravgift som kommer til utbetaling i år 2000 på i alt 75,5 mill. kroner. Det er ikke anledning til å benytte disse midlene til drift i 1999.

Det norske Radiumhospital får merinntekter av to ekstra terminer med refusjon pga. teknisk omlegging av ordningen med innsatsstyrt finansiering (ISF) på 28 mill. kroner, jf. omtale under kap. 730 post 60. Tilskuddet foreslås redusert med 28 mill. kroner, og bevilgningen på kap. 730 post 60 foreslås økt tilsvarende.

I alt foreslås bevilgningen økt med 47,5 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 734 post 50 med netto kr 47 500 000.

8.21 Kap. 735 Statens senter for epilepsi

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Ressurser som går med til utredninger basert på observasjon og registrering av hjerneaktivitet under epileptiske anfall, har økt betydelig. Dette har sammenheng med utviklingen i utrednings- og behandlingsmulighetene for denne pasientgruppen. "Intensiv-avsnittet" er derfor blitt en flaskehals ved senteret, og det er behov for å utvide kapasiteten.

Bevilgningen foreslås derfor økt med 1 mill. kroner til utvidet drift i eksisterende lokaler.

Det pågår drøftelser mellom staten og Oslo kommune om samordning av regionsykehustjenestene i Oslo. Epilepsikirurgi vurderes i tilknytning til nevrokirurgi og utvidelse av den totale behandlingsskapasiteten vurderes i denne sammenhengen. Sosial- og helsedepartementet vil komme tilbake til saken i forbindelse med statsbudsjettet for 2000.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 735 med kr 1 000 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at det i januar 1999 gjennom avisoppslag kom frem at manglende utredningskapasitet ved Statens senter for epilepsi utgjorde en betydelig flaskehals for utredning og behandling av epileptikere. Departementet ga da uttrykk for at de var kjent med problemet og ville se nærmere på saken med stort alvor. Disse medlemmer viser til at Høyre tok opp forholdet i brev til helseministeren og påpekte at departementet ikke hadde redegjort for disse forholdene i budsjettproposisjonen.

I svarbrev til Annelise Høegh datert 19. januar 1999 ga helseministeren uttrykk for at departementet ville vurdere alle forhold som kan øke den totale behandlingsskapasiteten og utnyttelse av den samlede kompetansen, og at man ville vurdere å komme tilbake til dette i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett.

Disse medlemmer har merket seg at departementet nå erkjenner behovet for å øke kapasiteten ved Statens senter for epilepsi, og støtter forslaget om å øke bevilgningene til senteret med 1 mill. kroner.

Disse medlemmer merker seg at departementet vil komme tilbake til saken i statsbudsjettet for år 2000, og forventer at det der gis en grundig redegjørelse av alle forhold knyttet til kapasitetsproblemen ved Statens senter for epilepsi, herunder organisering av tilbudet og behovet for en mer langsiktig oppbygging av utredningskapasiteten.

8.22 Kap. 739 Andre utgifter

Post 21 Forsøk og utvikling i sjukehussektoren

Samandrag

Bevilgningen foreslås satt ned med 6,0 mill. kroner for å finansiere merutgifter under andre kapitler. Videre foreslås bevilgningen redusert med 4 mill. kroner, jf. samlet reduksjon av FoU-virksomhet med 15 mill. kroner.

Prosjekteringsutgifter. Behov for midler til Nasjonalt medisinsk-historisk museum

I sosialkomiteens innstilling om Statsbudsjettet for 1999 (Budsjett-innst. S. nr. 11 (1998-99)), uttalte komiteen under kap. 731 Rikshospitalet vedrørende medisinsk historisk museum:

"Komiteen viser til at Sosial- og helsedepartementet, etter vedtak i Stortinget våren 1998, arbeider med å vurdere muligheten for å etablere et nasjonalt medisinsk-historisk museum i lokaler i Rikshospitalets bygninger. Komiteen mener det er behov for å få fortgang i disse planene og fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 1999 redegjøre for planer og fremdrift for å etablere et nasjonalt medisinsk-historisk museum i lokaler i Rikshospitalets bygninger." (For-slag XIX)

En arbeidsgruppe oppnevnt av Sosial- og helsedepartementet vil i sin rapport komme med anbefalinger om museets innhold, målsetting, prosjektering, rehabilitering av bygning, etablering og drift, organisasjonsform og finansiering. Det finnes en rekke mindre lokale/landsdekkende medisinske museer/samlinger i Norge. Det tas sikte på utvikling av samarbeid mellom disse og det planlagte museet.

Departementet tar sikte på å legge frem en samlet vurdering i statsbudsjett for 2000 basert på bl.a. kostnadsoverslag fra Statsbygg.

Den store samling av gjenstander som allerede finnes på Rikshospitalet er planlagt flyttet til egnet lager høsten 1999. Utgifter til flytting, lagerleie m.v. er beregnet til kr 950 000 for inneværende år.

Bevilgningen foreslås redusert med 9,05 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høyre, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 739 post 21 med netto kr 9 050 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil stemme imot Regjeringens forslag under kap. 732 post 21.

Post 64 Tilskot til RiT 2000

Samandrag

Det vises til St.prp. nr. 1 (1998-99), kap. 739 post 64 og kap. 281 post 60 og Budsjett-innst. S. nr. 11 (1998-99), kap. 739 post 64 og Budsjett-innst. S. nr. 12. (1998-99), kap. 281 post 60.

Stortinget ble i budsjettproposisjon for 1999 orientert om at Sør-Trøndelag fylkeskommune hadde varslet at kostnadsrammen for RiT 2000 er stram, og at Fylkestinget i juni 1998 hadde vedtatt "at det blir foretatt ytterligere kvalitetssikring av kostnadsrammen i samarbeid med staten". I budsjettproposisjonen ble det også varslet at "Videre gjennomføres en vurdering av framdrift, organisering og styringsformer".

Bakgrunn

Ved behandlingen av St.prp. nr. 67 (1996-97), jf. Innst. S. nr. 281 (1996-97), vedtok Stortinget bygging av ny universitetsklinikk i Trondheim (RiT 2000), med basis i følgende hovedtall:

- Bruttoarealramme: 167 500 m², herav 45 000 m² til universitets- og høyskoleformål.
- Totalkostnadsramme: 4 250 1996-kroner (indeksjustert iht. avtale utgjør dette 4 600 mill. oktober-1998-kroner), herav 1 100 mill. kroner til universitets- og høyskoleformål (indeksjustert iht. avtale utgjør dette 1 190 mill. kroner).

Sør-Trøndelag fylkeskommune er byggherre. Byggherren er ansvarlig for at utbyggings- og utviklingsprosjektet gjennomføres innenfor vedtatte rammer.

RiT 2000 vil i henhold til utviklingsplanen bli en integrert universitetsklinikk med en meget høy grad av integrasjon mellom universitet/høgskole og sykehus. Dette vil skille den nye universitetsklinikken i Trondheim fra de øvrige universitetsklinikker her i landet, hvor staten i større eller mindre grad har bygget egne undervisnings- og forskningslokaler ved siden av sykehuset. RiT 2000 omfatter undervisnings og forskningsarealer til NTNU og Høgskolen i Sør-Trøndelag. Disse arealene er dimensjonert med sikte på en økning i opptaket til medisinstudiet ved NTNU til 120 studenter årlig mot 90 i dag. De avtalte investeringene til universitets- og høyskoleformål dekkes i helhet over Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets budsjett.

Sosial- og helsedepartementet dekker 20 pst. av kostnadsrammen til sykehusformål. Videre ytes kapitalrefusjoner iht. gjeldende regelverk. Iht. gjeldende avtale er det også avsatt 95 mill. kroner til FoU-tiltak som dekkes med en like stor andel av staten og fylkeskommunen. I tillegg dekker staten 1,65 pst. av brutto driftsutgifter ved RiT, beregnet til ca. 400 mill. kroner, til ulempesmidler for prosjektet og eksisterende sykehus. Utbyggingen er planlagt å strekke seg frem til 2010.

I henhold til den inngåtte avtalen vil de statlige tilskudd og investeringer til Sør-Trøndelag fylkeskommune i forbindelse med RiT 2000 dekke ca. 0 av totalkostnadsrammen.

På oppdrag for Sosial- og helsedepartementet la Statsbygg i november 1998 fram en rapport der det pekes på at:

- det er ikke tilstrekkelig samsvar mellom areal- og kostnadsramme,
- etter to år er prosjektet forsinket, og
- prosjektets styringslinjer er uklare.

Kostnader og areal - henvendelse fra Sør-Trøndelag fylkeskommune

Sør-Trøndelag fylkeskommune ba i brev av 29. oktober 1998 om en reforhandling av avtalen med staten. For videre oppfølging i saken ba Sosial- og helsedepartementet fylkeskommunen om mer opplysninger om RiT 2000 i januar 1999. 20. april la fylkeskommunen frem et nytt materiale vedrørende areal og kostnader for RiT 2000 som grunnlag for nye drøftinger med staten. Det fremlagte kostnadsestimatet fra fylkeskommunen er om lag 7 mrd. kroner (oktober-1998-kroner) inkl. brukerstyr og basert på et bruttoareal på 195 000 m². I tillegg kommer FoU-tiltak og spesifiserte driftsullemper for prosjektet. Marginer og reserver er heller ikke inkludert i dette tallmaterialet. I alt summeres beløpet fra fylkeskommunen seg til om lag 8 mrd. oktober-1998-kroner.

De største endringene i dette kostnadsestimatet fra Sør-Trøndelag fylkeskommune i forhold til avtalegrunnlaget fra 1996, er knyttet til endret brutto/ netto

faktor, økning i antatt utstørsbehov og avsetning til margin.

Fylkestinget i Sør-Trøndelag har også vedtatt at et psykiatrisenter skal innplasseres i RiT 2000 på Øya. Dette er under planlegging, og ikke inkludert i noen av disse areal og kostnadstillene.

Fagdepartementene gjennomgår nå sammen med Statsbygg det fremlagte materialet fra fylkeskommunen. Regjeringen legger til grunn følgende forutsetninger i forhandlinger med fylkeskommunen:

- styringsmodellen endres, for å sikre økt styrbarhet og tydeliggjøring av ansvar,
- reforhandlingen tar utgangspunkt i tidligere vedtatte rammer og forutsetninger, og
- bygging av første sykehusenhet starter ikke før ny avtale er inngått og kostnadsramme for første enhet er godkjent av Stortinget.

Nye forhandlingar med fylkeskommunen om organisering og styring av prosjektet

Det er i april 1999 innledet drøftinger med Sør-Trøndelag fylkeskommune om tiltak for en bedre organisering og styring av RiT 2000-prosjektet. Partene er enige om at dagens organisering av prosjektet ikke fungerer tilfredsstillende. En er så langt i forhandlingene enige om at RiT 2000 videreføres som et fylkeskommunalt prosjekt, der Sør-Trøndelag fylkeskommune fortsatt er byggherre for utbyggingen av den nye universitetsklinikken i Trondheim og at prinsippene i utviklingsplanen skal legges til grunn. Dette innebærer blant annet en utbygging på Øya, et utbyggingskonsept med separate kliniske sentra og en tett integrasjon sykehus-universitet.

En er videre enig om følgende styringsmodell:

- For å skape klare ansvarslinjer skal det oppnevnes et beslutningsorgan, Plan- og byggestyret. Plan- og byggestyret er direkte underlagt Fylkestinget og er ansvarlig for gjennomføring av prosjektet. Plan- og byggestyret tilsetter prosjektdirektør som gis de nødvendige fullmakter. Prosjektdirektøren rapporterer til Plan- og byggestyret.
- For å sikre tilstrekkelig styring over de statlige investeringene og tilskuddene til gjennomføringen av prosjektet RiT 2000, skal staten medvirke i den overordnede styringen av prosjektet, herunder i fellesskap med fylkeskommunen utarbeide instruks/mandat for, og sammensetning av Plan- og byggestyret. Staten opprettholder sin koordinering og oppfølging av prosjektet gjennom det interdepartementale koordineringsutvalget (IDKU), og det skal etableres en felles møtearena mellom IDKU og fylkesrådmannen i Sør-Trøndelag.
- Prosjektet gjennomføres med en trinnvis utbygging i form av styrbare og avsluttbare enheter med hver sin godkjente kostnadsramme. Rammene og fremdriftsplan for hver enhet fastsettes i forhandlinger mellom staten og fylkeskommunen, som

grunnlag for påfølgende budsjettvedtak i hhv. Stortinget og Fylkestinget. Den etappevise utbyggingen muliggjør en slik modell, og fastsettelse av rammer for hver enhet sikrer en bedre styring av prosjektet. Helheten av prosjektet skal styres gjennom en realistisk bruttoarealramme ut fra vedtatte funksjoner.

Det vil på dette grunnlaget bli gjennomført videre drøftinger mellom staten og Sør-Trøndelag fylkeskommune. Saken vil deretter bli fremlagt for Stortinget.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til behandlingen av St.prp. nr. 67 (1996-97), jf. Innst. S. nr. 281 (1996-97), hvor Stortinget enstemmig vedtok bygging av ny universitetsklinikk i Trondheim (RiT 2000).

Flertallet har merket seg at fylkeskommunen fikk byggherre- og utbyggingsansvaret i prosjektet, men at staten gjennom et samordningsutvalg ledet av SHD har hatt muligheter for å følge fremdrift, kostnadsutvikling og styringsmodell kontinuerlig.

Flertallet ser med bekymring på den forsinkelse som er oppstått, særlig fordi sykehuset med dagens bygningsmasse ikke er i stand til å sikre effektiv drift.

Flertallet har merket seg at det foreligger nye oppdaterte kostnadsoverslag og at det er innledet drøftinger med Sør-Trøndelag fylkeskommune om tiltak for bedre organisering og styring av RiT 2000-prosjektet.

Flertallet tar til etterretning at det føres drøftinger om en ny styringsmodell med sikte på økt styrbarhet og tydeliggjøring av ansvar.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Venstre, vil bemerke at grunnlaget for avtalen bygger på 1996-priser og at grunnlaget den gangen var lite detaljert. Våren 1999 er det foretatt en vurdering av det som gjensto: Brutto arealbehov, IT og utstyr. Undersøkelsen viser at det er behov for en betydelig økning i arealet.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, forutsetter at det arealomfang en legger opp til, er stort nok til å realisere de mål Stortinget har trukket opp for RiT 2000.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Venstre, mener den rivende utvikling innenfor medisinsk forskning og teknologi, ikke minst innen IT, gjør det nødvendig å vurdere på nytt de tidligere behov og kostnadsanslag.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, har merket seg at Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget når reforhandlingene er gjennomført, og forutsetter at dette skjer så raskt som mulig med sikte på ferdigstillelse som forutsatt i 2010.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil vise til at Stortinget understreket allerede for to år siden at det er viktig at staten erkjenner et ansvar for at den fylkeskommunale økonomi opererer innenfor forsvarlige rammebetingelser under henvisning til prinsippet om likebehandling av fylkeskommunene.

Disse medlemmer understreker at prosjektet så langt ikke har gått utover fylkeskommunens øvrige virksomhet og forutsetter at dette selvsagt må gjelde videre.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til partiets merknad til Innst. S. nr. 281 (1996-97) vedrørende ny universitetsklinikk i Trondheim-RiT 2000, der Sosialistisk Venstreparti i en fellesmerknad med Senterpartiet og Kristelig Folkeparti understreket den store usikkerhet som ligger i et prosjekt av denne størrelsen, med en byggetid på over 13 år. Medlemmene fra disse partiene understreket i merknaden at en eventuell overskridelse vil kunne medføre store konsekvenser for fylkeskommunens øvrige oppgaver, og at det derfor vil være nødvendig at det opptas forhandlinger mellom byggherre og staten ved eventuelle overskridelser. I merknaden ble det videre påpekt at Regjeringen etter slike forhandlinger må komme tilbake til Stortinget med forslag om tilleggsbevilgninger på lik linje med det som flere ganger er gjort ved byggingen av nytt Rikshospital. Slike forhandlinger må både dreie seg om årsakene til eventuelle overskridelser og om fordeling av kostnadene ved eventuelle overskridelser. Medlemmene fra disse partiene understreket også at slike kostnadsøkninger ved utbyggingen ikke må gå utover fylkeskommunens øvrige oppgaver.

Post 65 Kreftbehandling m.m.

Samandrag

Flere av tiltakene som dekkes av bevilgningen under denne posten går over flere år, for eksempel utbygging av strålekapasiteten. Etter forslag fremmet i St.prp. nr. 18 (1998-99) ble bevilgningen for 1998 gjort overførbart til 1999. Sosial- og helsedepartementet foreslår at bevilgningen under post 65 gjøres overførbart, jf. forslag til rvedtak XIII.

Det foreslås at den del av bevilgningen som går til FoU-virksomhet (NFR) reduseres med 2 mill. kroner til inndekning av andre utgifter.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Høgre, sluttar seg til framlegget frå Regje-

ringa om å redusere løyvinga under kap. 739 post 65 med kr 2 000 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil stemme imot Regjeringens forslag under kap. 739 post 65.

Komiteen sluttar seg til framlegget om at løyvinga under kap. 739 post 65 skal vere overførbart, jf. framlegg XIII pkt. 1.

Post 70 Behandlingsreiser til utlandet

Samandrag

Det er bevilget 8 mill. kroner til et prøveprosjekt med behandlingsreiser til Igalo-instituttet i Montenegro for revmatiske pasienter. I forbindelse med at prosjektet er avsluttet, har Sosial- og helsedepartementet foreslått å benytte de midlene på alternative behandlingssteder. Ut fra kapasiteten på sekretariatet for behandlingsreiser, har departementet bedt om at det velges det behandlingssted som er best egnet med hensyn til kvalitet og pris. Det er spesielt bedt om en vurdering av Israel som behandlingssted gitt disse kriteriene.

Bevilgningen foreslås redusert med 3 mill. kroner til inndekning av andre tilleggsbevilgninger.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Høgre og Tverrpolitisk Folkevalde, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 739 post 70 med kr 3 000 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Tverrpolitisk Folkevalgte vil stemme imot Regjeringens forslag om å redusere bevilgningen under kap. 739 post 70.

Disse medlemmer viser til at Stortinget i budsjettet for 1999 bevilget 3 mill. kroner for å sende en prøvegruppe muskelsyke til opptreningsopphold i syden for å evaluere kort- og langtidseffekten av slik behandling.

Disse medlemmer viser til at faglig ekspertise fra Sunnaas, Beitostølen og Ullevål sykehus har presentert planer og tilbudt seg å gjennomføre et forsøksprosjekt ved Casas Heddy på Lanzarote og på Beitostølen. Disse medlemmer finner det bemerkelsesverdig at departementet og Sekretariat for behandlingsreiser likevel vil drive tid- og kostnadskrevende kartlegging av andre aktuelle behandlingssteder.

Disse medlemmer ber departementet takke ja til tilbudet fra Sunnaas, Beitostølen og Ullevål sykehus slik at det i budsjettet for år 2000 kan foreslås et vitenskapelig basert nytt prøveprosjekt til flere grupper muskelsyke i år 2000.

Disse medlemmer har fra Forening for muskelsyke blitt kjent med at de har trukket seg som brukerrepresentant i prøveprosjektet fordi det har blitt for snevert og ikke tilstrekkelig vitenskapelig fundamentert.

8.23 Kap. 743 Statlege stimuleringsiltak for psykisk helsevern

Status for utviklinga av tenestene og for utbetaling av tilskot (post 62)

Samandrag

Kommunene har mottatt øremerkede tilskudd på dette området fra og med 1995. Omfanget av tiltak og tjenester i kommunene viser en meget positiv utvikling (bl.a. stillinger for særlig kvalifisert personell, antall personer henholdsvis i dagtilbud og med spesielle botilbud). Dette gjelder også personer i arbeidsmarkedstiltak. En økende andel kommuner har etablert spesielle botilbud og samarbeid med arbeidsmarkeds-etaten.

En stadig mindre andel av disponible midler overføres til påfølgende år. Samtidig øker bevilgningene. Det ser ut til at det er færre kommuner som overfører midler, og at disse gjennomgående har konkrete planer for bruken.

Totalinntrykket er at kommunene i løpet av 1998 for alvor har tatt fatt i utfordringene, og aktiviteten skyter fart. Det er viktig at sentrale myndigheter kan støtte opp om under denne utviklingen.

På denne posten er det avsatt 522 mill. kroner til fordeling til kommunene etter fordelingsnøkkelen for innværende år. Utbetalingen av dette beløpet til de kommunene som oppfyller vilkårene fordeles over tre terminer (16. mars, 15. juli og 15. september). 350 kommuner har pr. 4. mai fått utbetalt fullt terminbeløp. 85 kommuner har foreløpig fått utbetalt avkortet tilskudd for denne terminen fordi vilkårene for utbetaling av tilskudd ikke var oppfylt. Så langt er det utbetalt 143 mill. kroner til kommunene. 31 mill. kroner av det første terminbeløpet er foreløpig holdt tilbake.

Tilskudd utbetales på grunnlag av planlagt aktivitet i 1999 i kommunene på dette området. Kommunene må ha levert tilfredsstillende resultatrapportering for 1998, og samtidig vist at den samlede aktiviteten i 1999 planlegges økt i forhold til 1998-nivået minst svarende til økningen i tilskuddet fra 1998 til 1999, jf. Stortingets behandling av årets statsbudsjett. Innenfor et samlet kommuneopplegg som stiller krav til omstilling og effektivisering innebærer dette at en del kommuner i første omgang ikke får utbetalt fullt tilskudd. SHD forventer at på samme måte som for tilskuddet til pleie- og omsorgstjenesten, vil de aller fleste kommunene i løpet av året likevel oppfylle vilkårene og dermed få utbetalt tilskuddet. Fylkeslegene og fylkesmennene vil bistå kommunene i dette arbeidet.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre har merka seg at departementet er oppteken av å styrke dei statlege stimuleringsiltaka for psykisk helsevern. Desse medlemene har samstundes merka seg at

det er ein aukande del kommunar som har etablert spesielle butilbod og samarbeid med arbeidsmarknadsetaten i denne samanheng.

Utviklinga i fylkeskommunane

Samandrag

Også fylkeskommunene har mottatt øremerkede tilskudd til utbygging av sine psykiatriske helsetjenester siden 1995. Det har vært en jevn økning i antall polikliniske konsultasjoner og antall utskrivninger etter døgnopphold fra psykiatriske institusjoner og antall årsverk. Andelen årsverk utført av kvalifisert personell har også en positiv utvikling. Omstruktureringen av psykisk helsevern for voksne er kommet godt i gang i de fleste fylker. Utbyggingen av behandlingsskapiteten i psykisk helsevern for barn og unge har også kommet godt i gang en rekke steder, med særlig vekt på tilbud til ungdom.

For innværende år er det over kap. 743 bevilget 503 mill. kroner i tilskudd til økt drift av fylkeskommunalt psykisk helsevern, 38 mill. kroner i tilskudd til omstrukturering og utbygging av psykisk helsevern for voksne og 145 mill. kroner til utbygging av psykisk helsevern for barn og ungdom. I tillegg er Kommunal- og regionaldepartementets rammetilskudd til fylkeskommunene økt med 165 mill. kroner, hvorav 100 mill. kroner er lagt inn for at fylkeskommunene skal være i stand til å dekke 40 pst. av kostnadene ved planlagte investeringer i henhold til Opptappingsplanen.

Tilskudd til drift fordeles til fylkeskommunene på objektive kriterier, mens tilskudd til utbygging fordeles etter søknad. Fra 2000 blir det stilt som vilkår for utbetaling av tilskudd på objektive kriterier at fylkeskommunene i tillegg til tilfredsstillende rapportering for bruk av tidligere tildelte midler, har en godkjent plan for oppfølging av målsettingene i Opptappingsplanen.

Fylkeskommunene ble i 1998 tildelt 418 mill. kroner i øremerkede driftstilskudd fra kap. 743 post 63. I tillegg overførte fylkeskommunene i alt ca. 85 mill. kroner fra 1997. Totalt disponerte fylkeskommunene rundt 503 mill. kroner i øremerkede driftstilskudd. Fylkeskommunene har i 1998 brukt ca. 400 mill. kroner av det disponible beløpet (foreløpige tall). Dette tilsvarer ca. 80 pst. i 1998 mot 70 pst. i 1997. Resten er overført til 1999.

Tilskudd til økt drift for 1999 vil bli utbetalt til fylkeskommunene på grunnlag av tilfredsstillende rapportering for bruk av midlene for 1998.

Stortinget vedtok våren 1998 en forpliktende opptrappingsplan over 8 år. Målsettingen for planen er at det skal investeres for om lag 6,3 mrd. kroner i løpet av planperioden, og at driftsutgiftene gradvis økes til et nivå som ligger reelt om lag 4,6 mrd. kroner over utgiftsnivået i 1998. Det legges til rette for statlig styring gjennom bruken av øremerkede tilskudd. Planleggingen av tilbudet til mennesker med psykiske lidelser står sentralt i gjennomføringen av tiltak og for at de statlige øremerkede tilskuddene skal nyttes på en optimal måte i tråd med forutsetningene.

Det stilles krav om kommunale og fylkeskommunale planer før øremerkede midler kommer til utbetaling.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

*Planarbeidet i kommunar og fylkeskommunar.
Vidare utvikling
Kommunene*

Samandrag

Kommunale planer er utarbeidet med utgangspunkt i signaler gitt i St.meld. nr. 25 (1996-97) og rundskriv høsten 1997. De fleste planene ble utarbeidet før Opptrappingsplanen var lagt fram. På tross av dette har dette arbeidet vært et viktig bidrag til utvikling og styrking av de kommunale tjenestene.

Det er behov for å oppdatere disse planene. Samtidig har sosial- og helsedepartementet gitt sterke signaler om bedret samordning på dette feltet. Dette gjelder både i forhold til andre delplaner innen helse- og sosialtjenesten, og mot kommunenes ordinære planarbeid (økonomiplan, kommuneplan).

For kartlegging av behov og planlegging av tilbudet viser vi til at kommunene utarbeidet særskilte planer på dette området med frist 1. juni 1998 etter nærmere retningslinjer gitt i rundskriv I-14/98. Departementet vil om kort tid komme tilbake med oppdaterte retningslinjer for disse planene slik at de kan tilpasses måltallene for opptrappingsplanen på nasjonalt nivå. Planarbeidet må inngå som en del av kommunenes ordinære planarbeid, og skal være avsluttet med politisk godkjente planer innen 1. januar 2000.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Fylkeskommunane

Samandrag

Fylkeskommunene skal framlegge politisk behandlede planer for psykisk helsevern innen 1. januar 2000. Etter det sosial- og helsedepartementet har fått opplyst, er nødvendig planarbeid, eventuelt justering/revisjon av foreliggende planer, igangsatt i alle fylkeskommuner. Sekretariatet som er etablert for å følge opp den fylkeskommunale delen av Opptrappingsplanen har jevnlig kontakt med alle fylkeskommuner for å avklare spørsmål, gi råd og veiledning, samt formidle erfaringer.

Alle fylkeskommuner har planer for psykisk helsevern, men planene er i ulik grad ajourført i forhold til de siste stortingsdokumentene. Planer som er eldre enn St.prp. nr. 63 (1997-98) tar ikke utgangspunkt i den betydelige opptrappingen av tilbudene som proposisjonen varslet, og som Stortinget sluttet seg til. Fylkeskommunene trenger derfor i varierende grad å justere og supplere sine planer for psykisk helsevern, særlig for å synliggjøre hvordan opptrappingsplanens målsettinger planlegges innfridd i det enkelte fylke.

Fra og med 2000 stilles det krav om politisk vedtatte planer for psykisk helsevern før fylkeskommunene tildeles øremerkede tilskudd. Plankravene er nærmere beskrevet i et rundskriv som sendes ut i mai 1999.

De fylkeskommunale planene for utbygging og omstrukturering av psykisk helsevern skal integreres i de regionale helseplanene. Fylkeskommunenes planer for psykisk helsevern bør derfor oversendes det regionale helseutvalg parallelt med at de oversendes sosial- og helsedepartementet.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Post 64 Omstrukturering og utbygging av psykisk helsevern for vaksne

Post 65 Utbygging av psykisk helsevern for barn og ungdom

Samandrag

Tilskudd til investeringer skal utbetales ved ferdigstillelse, og det er vanskelig å beregne nøyaktig ferdigstillestidspunkt på det tidspunkt bevilgningsbehovet beregnes. Videre er det prosjekter i grenselandet voksenpsykiatri/barne- og ungdomspsykiatri og behovet for fleksibel utnyttelse av bevilgningene som gjør det ønskelig å kunne omdisponere mellom postene.

Sosial- og helsedepartementet foreslår at kap. 743 post 64 Omstrukturering og utbygging av psykisk helsevern for voksne får tilføyelsen "kan overføres" og "kan nyttes under post 65", og at kap. 743 post 65 Utbygging av psykisk helsevern for barn og ungdom får tilføyelsen "kan overføres" og "kan nyttes under post 64".

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa, jf. framlegg XIII pkt. 2 og 3.

8.24 Kap. 750 Statens legemiddelkontroll

Legemiddeløkonomiske analysar

Samandrag

I Budsjett-innst. S. nr. 11 (1998-99) ba sosialkomiteen om at nasjonale retningslinjer for legemiddeløkonomiske analyser forelegges Stortinget på en egnet måte. Arbeidet med slike retningslinjer ventes å bli slutført til sommeren. Sosial- og helsedepartementet vil komme tilbake til saken i forslaget til statsbudsjett for 2000.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre har merka seg at departementet i forslaget til statsbudsjett for 2000 også vil kome tilbake med forslag om nasjonale retningslinjer for legemiddeløkonomiske analyser.

*Statleg legemiddelforvaltning**Samandrag*

I Ot.prp. nr. 29 (1998-99) Om lov om apotek som ble lagt fram for Stortinget i desember måned, ble ansvarsfordelingen i den statlige legemiddelforvaltningen drøftet. I den statlige legemiddelforvaltningen er ansvaret i dag delt mellom Statens legemiddelkontroll (SLK), Statens helsetilsyn og Rikstrygdeverket (RTV). Sosial- og helsedepartementet har imidlertid det overordnede ansvaret for legemiddelpolitikken hvor utforming av rammevilkår og håndtering av de budsjettmessige og juridiske forhold er viktige oppgaver. Erfaringene med dagens organisering tilsier at denne bør gås gjennom på nytt, og Sosial- og helsedepartementet startet i 1998 en gjennomgang av denne i samarbeid med sine etater.

I Ot.prp. nr. 29 (1998-99) ble det opplyst at Sosial- og helsedepartementet la opp til å fremme forslag om nødvendige organisatoriske endringer med eventuelle budsjettmessige konsekvenser for Stortinget i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 1999. Arbeidet er imidlertid ennå ikke slutført. Forslag om endringer vil derfor bli presentert for Stortinget i St.prp. nr. 1 (1999-2000).

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

*Post 01 Driftsutgifter**Det europeiske legemiddelkontor (EMEA)**Samandrag*

Regjeringen godkjente Norges tilslutning til EMEA i januar 1998. Helseministeren redegjorde for saken i Stortingets EØS-utvalg 22. januar 1998, og det var ingen merknader til saken. Den ferdigforhandlede avtalen ventes behandlet av EØS-komiteen før sommerferien i 1999. Beslutningen om norsk tilslutning skal deretter forelegges Stortinget for godkjenning.

Det europeiske legemiddelkontor (EMEA) er et faglig, vitenskapelig organ som gir tilråding i saker som gjelder søknad om markedsføringstillatelse for legemidler. Systemet medvirker til å harmonisere vilkårene for å innvilge markedsføringstillatelse for legemidler i EU-området. Medlemslandene bruker således det samme regelverk i sin evaluering og godkjenning av nye legemidler.

Markedsføringstillatelse kan oppnås gjennom desentralisert eller sentralisert godkjenningsprosedyre. Den desentraliserte prosedyren innebærer at en søknad om markedsføringstillatelse som innvilges i en stat, også skal innvilges i andre stater, dvs. gjensidig anerkjennelsesprosedyre. Den sentrale prosedyren skal i tillegg til klagesaker etter den desentraliserte ordningen, i hovedsak gjelde for godkjenning av bioteknologiske og andre viktige, nye høyteknologiske legemidler.

Under den sentrale prosedyre sendes søknadene til EMEA, og EU-kommisjonen foreslår godkjenning etter anbefaling fra EMEA. For Norge og Island vil det være de nasjonale legemiddelmyndigheter som treffer

slik beslutning, dvs. for Norge vil Statens legemiddelkontroll (SLK) treffe slike beslutninger.

To vitenskapelige komiteer er underlagt EMEA, en komite for legemidler til mennesker og en for legemidler til dyr. Disse komiteene som består av eksperter fra medlemslandene, er ansvarlige for evalueringen av legemidlene. Den praktiske gjennomføringen av evalueringene foretas av de to land som blir utpekt som såkalte rapportørland for den enkelte godkjenningssøknad.

Gjennom en brevveksling mellom Norge og EMEA i sept/oktober 1998, ble det åpnet for at norske observatører kan delta på møter i arbeidsgruppene under de to vitenskapelige komiteene under EMEA før EØS-komiteebeslutningen trer i kraft.

SLK deltar nå som observatør i de fora og arbeidsgrupper innenfor EMEA som SLK anser som viktigst (i alt 13 ulike fora/arbeidsgrupper). Denne deltakelsen gir SLK innsikt i og muligheter til å påvirke prosesser i EMEA allerede nå. Deltakelsen i EMEA gir også SLK nyttig informasjon som letter egen saksbehandling her hjemme.

SLKs samlede ekstrautgifter i tilknytning til dette arbeidet i EMEA anslås til 5,6 mill. kroner i 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering. Komiteen viser når det gjeld framlegg til løyving under kap. 750 post 01 til merknader nedanfor.

*Nye lokaler**Samandrag*

Statens legemiddelkontroll må ha lokaler som er tilpasset etatens arbeidsoppgaver. Arbeidsmengden ved SLK har økt de senere år, og EMEA-arbeidet vil innebære ytterligere økning. Dette har ledet til stadig sterkere press på lokalene. SLK har varslet at de i fremtiden ikke kan løse sine oppgaver tilfredsstillende dersom man ikke nå tar skritt i retning av å få utvidet lokalene.

SLK leier sine lokaler av A/S Norsk medisinaldepot. SLK har nå fått et tilbud om lokaler på om lag 500 km² i samme bygg som de pr. i dag befinner seg.

Tilbudet på nye lokaler betraktes som gunstig. Investerings-/ombyggingsutgiftene anslås til 2 mill. kroner, mens økt husleie i 1999 vil bli 179 000 kroner (358 558 kroner pr. kalenderår). Ca. 1 mill. kroner dekkes av overførte midler fra 1998 til 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering. Komiteen viser når det gjeld framlegg til løyving under kap. 750 post 01 til merknader nedanfor.

8.24.1 Framlegg til løyving, kap. 750 post 01

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 750 post 01 med kr 6 800 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslaget innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet, og fremmer følgende forslag:

Kap. 750 Statens legemiddelkontroll
(jf. kap. 3750 og 5578)
01 Driftsutgifter,
nedsettes med ..... kr 3 200 000
fra kr 63 211 000 til kr
60 011 000

Komiteen viser når det gjeld kap. 5578 postane 70 og 71 til merknader under avsnitt 8.34.

8.25 Kap. 751 Apotekvesenet

Post 70 Tilskot til apotek

Samandrag

Det er bevilget 79,64 mill. kroner under posten. Sosial- og helsedepartementet vil orientere om at 3,0 mill. kroner av bevilgningen gis som tilskudd til Institutt for energiteknikk for å dekke de samfunnsfunksjoner som instituttet utfører i forbindelse med omsetning av radiofarmaka.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

8.26 Folketrygda

Samandrag

For 1999 er det under programområdene 29 Sosiale formål og 30 Helsevern bevilget 141 931 mill. kroner (jf. Budsjett-innst. S. nr. 11 (1998-99)). Foran alle hovedbudsjetttrunder gjennomgår Beregningsgruppen for folketrygden anslag for overslagsbevilgninger på statsbudsjettet under Sosial- og helsedepartementet, utgifter og inntekter under folketrygden under Sosial- og helsedepartementet, og yrkesmessig atføring under Arbeids- og administrasjonsdepartementet. Gruppen er sammensatt med representanter fra berørte departement og Rikstrygdeverket. Gruppen legger vekt på å utnytte eksisterende informasjon på best mulig måte. På møter 7. og 8. april 1999 ble blant annet regnskapstall til og med mars utnyttet for viktige budsjettposter.

For 1999 antas utgiftene å øke noe i forhold til vedtatt budsjett. Dette motvirkes delvis av at også inntektene under folketrygden anslås å øke noe. Det kan samlet bli en mindre nettoøkning, men denne er lavere enn tidligere antatt. Nedjusteringen har sammenheng med et lavere lønnsanslag enn tidligere anslått, jf. St.meld. nr. 2 (1998-99). I tillegg viser regnskapstall for årets tre første måneder noe mindre vekst enn lagt til grunn i januar.

Det kan bli merutgifter knyttet til bl.a. uførepensjon, tilskudd til biler, tekniske hjelpemidler og legespesialister, mens utgiftene til enslige forsørgere, og sykepenger kan bli noe mindre enn anslått i vedtatt budsjett.

Det er i første kvartal flere spesielle regnskapsutslag på enkelte poster både i forhold til merutgifter og mindreutgifter som tilsier at anslagene er usikre. På bakgrunn av usikkerheten og nettobeløpets størrelse i forhold til de samlede utgiftene under folketrygden, legges det ikke frem forslag om tilleggsbevilgninger nå.

Sosial- og helsedepartementet vil i omgrupperingsproposisjonen til høsten komme tilbake med nærmere omtale av eventuelle forslag til bevilgningsendringer under de enkelte kapitler og poster.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

8.27 Kap. 2600 Trygdeetaten

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

I ordningen med avtalefestet pensjon (AFP) er det foreslått et nytt delpensjonssystem for kombinasjon av pensjon og arbeidsinntekt. Det er foreslått at ordningen skal tre i kraft i 2000. Pro rata-ordningen innebærer administrative merkostnader i forbindelse med selve omleggingen og økte kostnader som følge av noe merarbeid. Innføring av pro rata-delpensjon fører til behov for EDB-messige omlegginger, saksbehandleropplæring og nødvendige informasjonstiltak.

Bevilgningen foreslås økt med 3 mill. kroner for 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og fra Sosialistisk Venstreparti vil avvike kontantstøtten fra 1. august 1999 og får dermed en innsparing i trygdeetatens administrasjonsutgifter. Disse medlemmer vil derfor redusere kap. 2600 post 01 med 19 mill. kroner i forhold til forslaget i proposisjonen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 2600 Trygdeetaten
01 Driftsutgifter,
nedsettes med ..... kr 16 000 000
fra kr 3 357 050 000
til kr 3 341 050 000

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre fremmer følgende forslag:

Kap. 2600 Trygdeetaten:
 01 Driftsutgifter,
 nedsettes med ..... kr 24 000 000
 fra kr 3 357 050 000
 til kr 3 333 050 000

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vil av omsyn til eit stramt finanspolitisk opplegg, mellom anna for å få renta ned, gjere framlegg om å redusere løyvinga under kap. 2600 post 01 med 27 mill. kroner i høve til framlegget i proposisjonen.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Tverrpolitisk Folkevalgte viser til at sentrumpartiene fremmer forslag til justeringer av regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett, som innebærer at Fremskrittspartiets og Høyres krav om bevilgninger til forsvaret og politiet, samt krav om forpliktelser til å videreføre finansieringen av innsatsstyrt finansiering av sykehusene som forutsatt i budsjettbehandlingen høsten 1998 innfris.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte sentrumpartiernes forslag til endret budsjettering av dette kapittel. Disse medlemmer viser for øvrig til sin generelle holdning om at Revidert nasjonalbudsjett først og fremst skal inneholde helt nødvendige justeringer av det vedtatte budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 2600 Trygdeetaten
 01 Driftsutgifter,
 nedsettes med ..... kr 127 000 000
 fra kr 3 357 050 000 til
 kr 3 230 050 000

Post 21 Spesielle driftsutgifter

Samandrag

Bevilgningen foreslås redusert med 2 mill. kroner som en del av forskningskuttet under Sosial- og helsedepartementets bevilgninger.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

8.28 Kap. 2650 Sjukepengar

Samandrag

Minsteinntektsgrensen for å få rett til sykepengar fra folketrygden ble hevet fra H til 1G G med virkning fra

1. januar 1999. Endringen ble gjennomført som et budsjetttiltak med helårsinnsparing på om lag 300 mill. kroner. Endringen slår sosialt uheldig ut for enkelte grupper. Minsteinntektsgrunnlaget bør videre vurderes i forhold til inntektsgrenser som ellers gjelder i folkestrygden, for eksempel for opptjening av pensjonspoeng og i forhold til ektefelle tillegg. Av hensyn til dette vil regjeringen foreta en nedjustering av minsteinntektsgrensen for rett til sykepengar i 2000-budsjettet.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti viser for øvrig til sine respektive forslag til endring av bevilgningen under kap. 2650 post 70, jf. avsnitt 19.1.

8.29 Kap. 2711 Diverse tiltak i fylkeshelsetenesta m.m.

Post 75 Opptreningsinstitusjonar

Samandrag

Skibotn kurscenter i Troms som er godkjent som gruppe II-institusjon med 26 godkjente sengeplasser, startet sin drift 1. juli 1998, og forventes å være i full drift i løpet av 1999. I tillegg har Alta Opptreningscenter fått godkjenning som gruppe I-institusjon med i alt 50 sengeplasser og startet sin drift 7. april i år. Bevilgningen under post 75 Opptreningsinstitusjoner foreslås økt med 7,2 mill. kroner for å dekke inn økningen i utgiftene mot tilsvarende reduksjon av bevilgningen under kap. 718 Rehabilitering, post 60 Rehabilitering. Utbetalingene til institusjonene skal gjøres i henhold til antall godkjente sengeplasser til den enkelte institusjon.

Merknader frå komiteen

Komiteen har merket seg at Haugland rehabiliteringssenter sliter med økonomiske problemer, og at det for 1999 kan bli et større underskudd. Komiteen mener at det er nødvendig å sikre senteret fortsatt drift inntil senterets framtidige status er avklart. Komiteen fremmer derfor foran forslag om en samlet bevilgning på 8,7 mill. kroner, og der økningen på 1,5 mill. kroner er midler til dette formålet.

Komiteen fremmer følgende forslag:

Kap. 2711 Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten m.v.:
 75 Opptreningsinstitusjoner,
 forhøyes med ..... kr 8 700 000
 fra kr 403 600 000 til
 kr 412 300 000

Komiteen viser når det gjeld kap. 718 post 60 til merknader under avsnitt 8.16.

8.30 Kap. 2751 Medisinar m.m.

Post 70 Legemidler

Det ble i 1993 innført et referanseprissystem for synonyme legemidler. Systemet innebærer at det er en øvre grense for hvor mye folketrygden kan betale for synonyme legemidler. Denne øvre grensen defineres av billigste synonympreparat, og omtales som referanseprisen.

Systemet ble fra 15. mars 1998 utvidet til også å gjelde preparater som parallellimporteres i konkurranse med det direkteimporterte legemiddelet.

Frem til nå har det vært et krav at preparater må ha samme farmasøytiske form (stikkpille, mikstur etc.) for å kunne grupperes sammen med lik referansepris.

I forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 1999 vedtok Stortinget å justere på kravet om samme farmasøytisk form, samt utvide systemet til å gjelde nye sykdomsgrupper. Disse to tiltakene var forutsatt å gi en innsparing på 75 mill. kroner.

En forutsetning for at innsparingen skulle kunne oppnås i 1999 var at systemet måtte være på plass tidlig i 1999. Tekniske problemer med databasen som ligger til grunn for referanseprissystemet og bemanningsproblemer knyttet til oppdatering og drift av databasen har ledet til at arbeidet med å vurdere hvilke legemiddelformer som både faglig og teknisk kan gis samme referansepris, ikke har kunnet følge den forutsatte tempoplanen. Dette har forsinket utarbeidelse av utkast til endring i forskrift om stønad til dekning av utgifter til legemidler og spesielt medisinsk utstyr.

Et utkast til endring i ovennevnte forskrift ble sendt på høring 9. februar. Høringsrunden er nå avsluttet. Foreløpige vurderinger av høringssvarene tilsier at det må foretas enkelte mindre justeringer i forhold til høringsutkastet.

Det legges nå opp til at utvidelsen skal tre i kraft i begynnelsen av juli. Forsinkelsen medfører at innsparingseffekten i 1999 ventes å bli om lag 40 mill. kroner. En legger fortsatt til grunn at innsparingseffekten i år 2000 blir om lag 75 mill. kroner.

Sosial- og helsedepartementet vil til høsten komme tilbake med eventuelle forslag om å endre bevilgningen.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Tverrpolitisk Folkevalgte viser til behandlingen av Dokument nr. 8:4 (1998-99) fra stortingsrepresentantene Harald T. Nesvik, John I. Alvheim og Øyvind Vaksdal om at legemiddelet Aricept og tilsvarende legemidler mot Alzheimers sykdom, kommer inn under ordningen med blå resept. Disse medlemmer vil peke på at dette forslaget har ligget i sosialkomiteen til behandling siden november 1998 og at fremdriften nå er stoppet opp i påvente av bebudet brev fra helseministeren. Disse medlemmer vil anmode om at departementet nå sørger

for at den nødvendige informasjon tilstiles sosialkomiteen slik at behandlingen av forslaget kan avsluttes og Stortinget får anledning til å behandle saken. Det er disse medlemmers mening at dette er en viktig sak for en stor gruppe mennesker som ikke har tid til å vente. Av hensyn til kostnadene med Aricept og den dokumenterte effekt legemiddelet har på en del pasienter med Alzheimers sykdom, ser disse medlemmer det som nødvendig å få avgjort saken snarest.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at stortingsflertallet i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 1999 vedtok å utvide referanseprissystemet for legemidler.

Disse medlemmer merker seg departementet erkjennelse av at innsparingen i 1999 som følge av denne utvidelsen ikke blir 75 mill. kroner slik det opprinnelig var forutsatt, men anslagsvis 40 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti i Budsjett-innst. S. nr. 11 (1998-99) advarte mot at departementets anslag over forventet innsparing i 1999 var satt alt for høyt. Det ble bl.a. pekt på at departementets forslag forutsatte endring av blåreseptforskriften og omfattende høringsrunder i forbindelse med dette.

Disse medlemmer støtter verken det nåværende referanseprissystemet eller den utvidelsen som forventes å tre i kraft i begynnelsen av juli. Referanseprissystemet har alvorlige svakheter, som rammer kronikere og andre storforbrukere av medisiner hardest. Dersom disse har størst nytte av å bruke medisiner som ikke faller inn under referanseprissystemet, vil de enten måtte velge medisinsk mindreverdige alternativer eller dekke kostnaden fullt ut selv.

Disse medlemmer viser for øvrig til fellesmerknader fra Fremskrittspartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti i Budsjett-innst. S. nr. 11 (1998-99).

8.31 Kap. 2755 Helsetenesta i kommunane

Post 70 Refusjon allmennlegehjelp

Øvre tak for refusjon fra folketrygda

Samandrag

Ved behandlingen av statsbudsjettet for 1999 fattet Stortinget følgende vedtak:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere innføring av et øvre tak for refusjon fra folketrygden til den enkelte privatpraktiserende allmennlege. Stortinget forutsetter at størrelsen på taket bestemmes av partene gjennom forhandlinger."

Sosialkomiteens flertall uttalte i Budsjett-innst. S. nr. 11 (1998-99) blant annet:

"Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, ber om at det blir vurdert et refusjonstak knyttet til den enkelte lege som vil kunne hindre urimelige uttak fra folketrygden. Ved å beregne

maksimale refusjonstak for ulike typer legearbeid (hverdag/helligdag med/uten legevaktarbeid) vil maksimale refusjoner til den enkelte lege kunne reduseres uten at dette krever inngående gjennomgang av hvert legeregningkort. Det understrekes her at et slikt tak ikke må settes så lavt at det virker hindrende for utføringen av det normale legearbeidet, eller ikke gir rimelig inntjening for betydelig merarbeid knyttet til ekstraordinær legevaktbelastning. Intensjonen med et slikt tak vil være at man ved riktig bruk av takstsystemet bare unntaksvis vil nå dette taket, mens taket skal avdekke feilbruk av takstsystemet dersom enkeltleger stadig overskrider dette, og at man dermed unngår feilutbetalinger uten forutgående krevende saksbehandling.

Flertallet vil også påpeke at den takstgjennomgang som Rikstrygdeverket har gjennomført for den enkelte lege, har vist seg å være svært ressurskrevende, og at den også har medført konflikter overfor enkeltleger som føler seg urimelig behandlet, parallelt med at det har vært vanskelig å få til avklaringer også der det tilsynelatende har foreligget klare misbruk av takstordningen. Også av denne grunn ser flertallet det som nødvendig å få til et supplement til dagens takstsystem som kan virke avklarende så vel for den enkelte lege samt for Rikstrygdeverket som ansvarlig for refusjonen."

Departementet har gjort en vurdering av spørsmålet med utgangspunkt i Stortingets vedtak. Departementet anser at vedtaket, sammenholdt med de gjengitte premissene, reiser en rekke spørsmål av prinsipiell og praktisk art.

Det viktigste prinsipielle spørsmålet er om kontrollen av legenes regninger til trygden som grunnlag for refusjonsoppgjør helt eller delvis kan erstattes av en kontroll av om disse oppgjørene over tid overskrider en på forhånd fastsatt beløpsgrense. I sin forvaltning av folketrygdens midler har Rikstrygdeverket en generell plikt til å kontrollere at utbetalinger som foretas, er i samsvar med det fastsatte regelverket. En ordning med refusjonstak kunne tenkes å være et supplement til eller hjelpemiddel i denne kontrollvirksomheten. Etter departementets vurdering ville et slikt tak ikke kunne erstatte dagens kontrollopplegg for legeoppgjørene, som innebærer en rutinemessig kontroll av alle leger med visse mellomrom. En leges takstbruk kan være i strid med regelverket helt uavhengig av om legens samlede uttak av refusjoner er på et høyt eller lavt nivå. Departementet anser at dagens kontrollopplegg vil være et langt mer effektivt virkemiddel for å oppdage feil takstbruk enn en ordning med refusjonstak.

Aksjon Riktig Takstbruk ble gjennomført mellom 1994 og 1996. For første gang ble det gjennomført en systematisk kontroll av refusjonsoppgjør for alle leger som hadde oppgjør med trygden, i alt 6 585. Mindre enn 5 pst. av sakene resulterte i krav om tilbakebetaling av refusjon. Tallet må vurderes på bakgrunn av at det ikke tidligere var gjennomført en så grundig og omfattende kontroll av legeregninger. Gjennom aksjonen og i tiden etterpå har det skjedd en kompetanseoppbygging både i trygdeetaten og blant legene når det gjelder riktig takstbruk. Det er foretatt presiseringer i takstsystemet vedrørende de ulike takstene, og årsmeldingene

fra praksisutvalgene gir nyttig tilbakemelding til legene om utvalgenes skjønnsmessige vurderinger av legers takstbruk. I tillegg bringer årsmeldingene kommentarer til de ulike takstene utarbeidet av Legeforeningen og Rikstrygdeverket i samarbeid, på grunnlag av erfaringene fra utvalgene. De konfliktene som de siste årene er oppstått mellom leger og trygdeetaten i enkeltsaker vedrørende krav om tilbakebetaling, har i hovedsak sin bakgrunn i Aksjon Riktig Takstbruk. Det er grunn til å tro at omfanget av feilbruk og misbruk av takstsystemet vil være mindre i tiden framover.

De årlige takstforhandlingene mellom staten og Kommunenes Sentralforbund på den ene siden og Den norske Lægeforening på den andre siden omhandler i dag driftstilskudd og honorartakster. Refusjonstakstene fastsettes ensidig av staten (og egenandelene framkommer som differansen mellom honorartakster og refusjonstakster). Forslaget om at takstørrelsene innenfor en ordning med refusjonstak skal fastsettes gjennom forhandlinger, ville således innebære etablering av et nytt avtaleverk i tillegg til dagens. Den årlige reguleringen av takstsystemet ville skje etter følgende opplegg:

1. Forhandlinger om honorartakster og driftstilskudd
2. Statlig fastsettelse av refusjonstakster
3. Forhandlinger om refusjonstak

Selv om forslaget ikke omfatter opprettelse av refusjonstak for legespesialistene, som har så forskjellige kostnadsforhold at det ville måtte fastsettes separate ordninger innen hver spesialitet, vil etableringen av refusjonstak bare for allmennleger også være komplisert. I komiteens merknader er det nevnt at det må fastsettes maksimale tak for ulike typer legearbeid (hverdag/helligdag med/uten legevakt). I tillegg til de faktorene komiteen nevner, må det gis rom for betydelige forskjeller med hensyn til arbeidstid/antall konsultasjoner, organisering av praksisen (herunder utstyr og antall hjelpepersonell), praksisprofil/pasientgrunnlag (f.eks. om legen analyserer prøver selv eller sender dem til laboratorier, i hvilken grad legen behandler pasientene selv eller henviser til spesialist, noe som delvis avhenger av geografi) osv. Dette tilsier at det også for allmennlegene alene ville måtte fastsettes flere ulike refusjonstak for å ta hensyn til de nevnte variasjonene. Og hvert av disse takene måtte som komiteen påpeker settes relativt høyt for ikke å virke hindrende for normal legevirkosomhet.

Resultatet ville være et system med en rekke ulike refusjonstak for allmennlegepraksis. Den enkelt lege måtte så tilordnes det riktige refusjonstaket som grunnlag for oppfølging fra trygdeetaten. På dette punktet ville det lett kunne oppstå tvist mellom legen og trygdeetaten. Siden ordningen ville være avtalebasert, måtte partene etablere et system for i samarbeid å behandle og løse slike tvister.

Departementet har innhentet uttalelse fra Rikstrygdeverket, som blant annet uttaler:

"For å kunne vurdere hvorvidt enkeltlegers takstbruk må anses avvikende i forhold til en ... "normalpraksis" måtte en dernest foreta en vurdering av den enkelte leges takstbruk på grunnlag av individbaserte opplysninger om legens pasientsammensetning (alder, kjønn og diagnose, antall "gjengangere" i forhold til nye pasienter m.v.). I denne forbindelse måtte en også trekke inn en vurdering av legens bruk av eksternt laboratorium, hyppigheten av kontroller og gjentatt prøvetaking, samarbeid med eller henvisning til annenlinjetjenesten m v. (...)

Rikstrygdeverket kan ikke se at det med det foreliggende datagrunnlag er mulig å fastsette et maksimalt refusjonstak for ulike typer legearbeid/legepraksiser og at en gjennom fastsetting av et slikt tak skal kunne unngå feilutbetalinger eller lette trygdemyndighetenes kontroll av legers takstbruk."

På denne bakgrunn finner ikke Sosial- og helsedepartementet grunnlag for å gå videre med spørsmålet om en ordning med refusjonstak for allmennleger.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser for øvrig til forslag om endring av minstegrunnlaget for rett til sykepengar under avsnitt 19.1.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til omtale og er nøgde med at Regjeringa vil foreta ei nedjustering av minsteinntektsgrensa for rett til sjukepengar i 2000-budsjettet.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser for øvrig til forslag under kap. 2650 post 70 under avsnitt 19.1.

8.32 Kap. 2790 Andre helsetiltak

Post 70 Bidrag lokalt og ny post 72 Sjukebehandling i utlandet

Heving av minstebeløp

Samandrag

Med hjemmel i folketrygdloven § 5-22 kan det ytes bidrag til dekning av utgifter til helsetjenester når utgiftene ikke ellers dekkes etter denne loven eller andre lover.

Det er et vilkår for å få bidrag at utgiftene til det enkelte bidragsformål overstiger 500 kroner i kalenderåret. Utgifter til legemidler og medisinsk forbruksmateriell må overstige 600 kroner i kalenderåret. Det kan som hovedregel ytes bidrag til dekning av O av utgifter som overstiger minstebeløpene på henholdsvis 500/600 kroner. Minstebeløpene har stått relativt stille de siste 15 årene (i 1983 var minstebeløpet generelt 400 kroner). I lys av lønnsveksten i perioden kan beløpene økes.

Det foreslås at minstebeløpene heves fra 500/600 kroner til 900 kroner. Dette medfører en innsparing

under post 70 på 20 mill. kroner på årsbasis og 10 mill. kroner i 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering. Komiteen viser til merknader til løyvingframlegg under kap. 2790 post 70 under avsnitt 8.32.1.

Sjukebehandling i utlandet

Samandrag

Utgiftene til bidrag til sykebehandling i utlandet inngår som en del av utgiftene som dekkes av bevilgningen under post 70 Bidrag, lokalt. Etter retningslinjene kan det ytes bidrag til behandling i utlandet, men det er et vilkår at det gjelder behandling som ikke kan utføres i Norge på grunn av manglende medisinsk kompetanse. Fra 1. januar i år er det tatt inn en egen bestemmelse i folketrygdloven § 5-22 om bidrag til behandling i utlandet, jf. Ot.prp. nr. 22 (1997-98) og Innst. O. nr. 21 (1997-98). Sosial- og helsedepartementet har 14. januar 1999 fastsatt kriterier for ytelse av bidrag i "Forskrift om bidrag til behandling i utlandet og om klagenemnd for bidrag til behandling i utlandet". Det er etablert en egen klagenemnd for vedtak om ytelsen av bidrag i utlandet. Bevilgningen til klagenemnda er ført opp under kap. 2603 Trygderetten. Sosial- og helsedepartementet foreslår at utgiftene til sykebehandling i utlandet, som er anslått til 24 mill. kroner, skilles ut fra post 70 og bevilges under ny post 72 Sykebehandling i utlandet.

8.32.1 Framlegg til løyving kap. 2790 post 70 og ny post 72

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmen frå Sosialistisk Venstreparti, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 2790 post 70 med kr 34 000 000 og å løyve kr 24 000 000 under ny post 72.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil påpeke de svært uheldige konsekvensene av økningen av egenandelene på betaling av helsetjenester. Utvidet skatt på sykdom rammer spesielt dem som i utgangspunktet har en dårlig økonomi eller som er kronikere. Når det i revidert budsjett legges opp til heving av minstebeløp for dekning av legemidler og medisinsk forbruksmateriell mener dette medlem at det gir en rekke uheldige utslag. Velferdssystemet skal være et sikkerhetsnett som samfunnet er bygd på, men gjennom økning av egenandelene og minstebeløpene oppstår forskjeller i det reelle helsetilbudet til befolkningen betinget av forskjeller i betalingssevne. Sykdom i seg selv er en belastning for den enkelte, men redusert økonomi knyttet til skatt på sykdom øker belastningen ytterligere.

Dette medlem går imot Regjeringens forslag om reduksjon av kap. 2790 post 70 med 10 mill. kroner i denne forbindelse.

Dette medlem slutter seg til Regjeringens forslag om omdisponering av 24 mill. kroner fra post 70 til ny post 72.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

Kap. 2790 Andre helsetiltak
70 Bidrag, lokalt,
nedsettes med ..... kr 24 000 000
fra kr 358 000 000 til
kr 334 000 000

8.33 Kap. 5332 Inntekter ved salg av aksjar i Norsk Medisinaldepot AS

Samandrag

I St.prp. nr.46 (1998-99) Om salg av aksjer i Norsk Medisinaldepot AS er det foreslått at staten selger 17 pst. av aksjene m.m. Avtalen er nå undertegnet i henhold til intensjonsavtalen, og salgssummen blir på 166,6 mill. kroner.

Sosial- og helsedepartementet foreslår at det bevilges inntekter på 166,6 mill. kroner under ny post 90 Salg av aksjer.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 166 600 000 under ny post 90.

8.34 Kap. 5578 Avgift på farmasøytiske spesialpreparat

Samandrag

Statens legemiddelkontroll (SLK) finansieres i sin helhet av egne inntekter som hentes inn gjennom avgifter pålagt legemiddelindustrien. Kostnadene forbundet med EMEA-arbeidet og arealutvidelsen foreslås således finansiert gjennom økte inntekter.

En nærmere gjennomgang av SLKs inntektsside vil være nødvendig når norsk tilslutning til EMEA er klar. Departementet vil komme tilbake til dette i forbindelse med budsjettet for 2000.

I alt foreslås inntektene under dette kapitlet økt med 6,8 mill. kroner.

Post 70 Registreringsavgift

Samandrag

Inntektene under denne posten foreslås økt med 0,9 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

Post 71 Kontrollavgift

Samandrag

Inntektene under denne posten foreslås økt med 5,9 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

8.35 Kap. 5631 Aksjar i A/S Vinmonopolet

A/S Vinmonopolets avansesystem

Samandrag

I Innst. S. nr. 40 (1998-99) fra sosialkomiteen om handlingsplan for redusert bruk av rusmiddel (1998-2000) ba et flertall om at omleggingen av Vinmonopolets avansesystem fra 1. januar 1999 revurderes. Flertallet uttalte at det var kjent med at omleggingen ville gjøre de billigste og dyreste vinene betydelig dyrere, og at dette synes å stride mot de mål som er satt om å få forbruket over fra sterke til svakere alkoholprodukter.

På bakgrunn av sosialministerens anmodning har A/S Vinmonopolet vurdert omleggingen av avansesystemet på nytt. Basis for gjennomgangen har vært forskrift av 30. november 1995 nr. 938 om A/S Vinmonopolets innkjøpsvirksomhet, som forutsetter at salget innenfor alkoholpolitiske rammevilkår skal skje på vanlige forretningsmessige betingelser og sikre likebehandling. Salgsprisene skal beregnes med utgangspunkt i grossistens leveringspris tillagt påslag for inndekning av kostnader og fortjeneste.

Styret fant ved ny gjennomgang av kalkylen grunn til å redusere avansepåslaget på en del dyrere produkter, slik at dette ikke blir for høyt i forhold til rimelig inndekning av kostnader og fortjeneste. Styret har imidlertid ikke funnet grunnlag for å sette ned avansen på de rimeligste produktene. En lavere avanse ville medført at de rimeligste produktene ikke hadde fått dekket sine kostnader og andel av fortjenesten, dvs. at de ville blitt subsidiert av dyrere produkter.

Samlet sett medfører de omlegginger som er gjort at A/S Vinmonopolets avanse reduseres med i størrelsesorden 18 mill. kroner på årsbasis.

Departementet foreslår ikke endringer av bevilgningen for 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

9. BARNE- OG FAMILIEDEPARTEMENTET

9.1 Kap. 840 Tilskot til krisetiltak

Post 60 Tilskot til kommunar til krisetiltak

Samandrag

Statstilskuddet er et øremerket tilskudd til krisetiltak (krisesentre, incestsentre m.v.). I samsvar med Stortingets vedtak skal staten yte 50 pst. av budsjetterte utgifter til driften, såfremt budsjettet til krisetiltaket er i balanse og er godkjent av vertskommunen (den kommunen hvor krisetiltaket ligger). Kommunen(e) eventuelt sammen med andre bidragsytere, dekker de resterende 50 pst. Tilsvarende gjelder for etablering av nye tiltak.

Statstilskuddet utgjør halvparten av inntektene til krisetiltakene, og størrelsen på statstilskuddet følger således direkte av størrelsen på tilskuddene fra kommunen(e) og andre bidragsytere (fylkeskommune, pri-

vate gaver o.l.). I dette ligger at dersom kommunalt bidrag til driften øker, øker det statlige tilskuddet tilsvarende. I snitt utgjør kommunalt driftstilskudd om lag 45 pst. av det samlede budsjett for krisetiltakene, mens tilskudd fra andre utgjør om lag 5 pst.

Størrelsen på det samlede tilskuddet har økt de siste årene. Dette skyldes i hovedsak at flere kommuner i dag yter tilskudd til drift av krisetiltak enn tidligere, og fordi kommunene i snitt har økt bidragene sine til driften. De kommunale prioriteringene kan tyde på at krisetiltakene har fått et bedre økonomisk fundament for driften.

Bevilgningen for 1998 ble av ovennevnte årsaker økt med 5,753 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 19 (1998-99). Denne økningen er ikke videreført i bevilgningen for 1999. Søknader om tilskudd viser at det i 1999 er et samlet merbehov i forhold til vedtatt budsjett på 10,920 mill. kroner. På denne bakgrunn gjøres det fremlegg om å øke bevilgningen under kap. 840, post 60 med 10,920 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 840 post 60 med kr 10 920 000.

9.2 Kap. 856 Barnehagar

Post 60 Driftstilskudd til barnehager

Samandrag

Foreløpige tall fra SSB viser at det i 1998 ble etablert færre plasser enn måltallet i budsjettet og at det i løpet av 1998 er færre barn under tre år i barnehage enn ved utgangen av 1997. Disse barna mottar kontantstøtte og utløser dermed midler over kap. 844 Kontantstøtte. Kontantstøttesatsene i 1999 er noe lavere enn satsene for driftstilskudd til barnehager. Dermed vil økt bruk av kontantstøtte medføre en reell innsparing på ap. 856 på om lag 56 mill. kroner. Av disse 56 mill. kronene ønsker Regjeringen å bruke 40 mill. kroner på et engangstiltak for å styrke økonomien i private barnehager med dokumenterte økonomiske problemer.

Situasjonen for private barnehager

Foreløpige tall fra SSBs barnehagestatistikk viser at antallet barnehager er redusert med vel 200 i løpet av 1998. Det har vært en liten økning i antallet offentlige eide barnehager, mens antallet privateide er redusert med 225.

Departementet har mottatt signaler fra ulikt hold om at private barnehageeiere er i en utsatt økonomisk situasjon. Som årsak til dette vises det til lavere etterspørsel etter barnehageplasser etter innføringen av kontantstøtte, liten endring i statens tilskuddssatser og økte driftsutgifter som følge av lønnsoppgjøret i 1998. Andre undersøkelser viser også at innføringen av

reform-97 har redusert etterspørselen etter barnehageplasser.

En undersøkelse som er foretatt av Opinion AS på vegne av Barne- og familiedepartementet, viser en sektor der omtrent halvparten av de barnehagene som var med i utvalget drev med underskudd i 1998. Spørreundersøkelsen som ble utført i begynnelsen av 1999, inkluderte 800 private barnehager. Formålet med undersøkelsen var å kartlegge den økonomiske situasjonen i private barnehager. Opinion AS konkluderte med at så mange som 10 til 13 pst. av de private barnehagene står i fare for å bli nedlagt på lengre sikt. Dette til tross for at nesten alle disse nedleggingsstruede private barnehagene hadde gjennomført kostnadsbesparende tiltak og hevet foreldrebetalingen.

Kortsiktig løsning for å avhjelpe den økonomiske situasjonen i private barnehager

Stortingsmeldingen som vil bli lagt fram høsten 1999 skal drøfte framtidige juridiske, økonomiske og faglige rammevilkår for barnehagesektoren. Meldingen vil også drøfte private barnehagers situasjon og plass i barnehagesektoren. En sentral problemstilling vil være hvordan en kan oppmuntre kommunene og private barnehageeiere til å få i stand et bedre samarbeid slik at den totale barnehagesektoren fremstår som mer samlet enn i dag. Regjeringen vil i stortingsmeldingen foreta en vurdering av hvordan en kan sikre økonomien til private barnehager som inngår i kommunenes totale barnehagetilbud.

Situasjonen for en del private barnehager synes å være såpass vanskelig at Regjeringen i påvente av mer permanente løsninger ønsker å fremme forslag om strakstiltak for å unngå ytterligere nedleggelse. Det fremmes derfor forslag om å styrke private barnehager i 1999.

Midlene skal primært tildeles private barnehager som kan dokumentere at de har økonomiske problemer. Kommunene må få seg forelagt budsjett, regnskap, opplysninger om foreldrebetaling o.l. slik at det kan gjøres en individuell vurdering av barnehagens behov for støtte.

Det foreslås at det settes av 37 mill. kroner til ordningen, og at den gjennomføres som et engangstiltak i 1999. Barne- og familiedepartementet vil fordele midlene til kommunene og kommunene vil forvalte ordningen. Det foreslås at kommunene tilføres 3 mill. kroner som en kompensasjon for merarbeidet som følger av å forvalte ordningen. Totalt vil dermed ordningen koste 40 mill. kroner over kap. 856 post 60 i 1999. Ordningen finansieres ved innsparing på samme post.

Med bakgrunn i ovennevnte foreslår departementet en nedjustering av anslaget for utbetaling av ordinært driftstilskudd med 56 mill. kroner, samt innføring av særtilskudd til private barnehager på totalt 40 mill. kroner. Samlet reduseres posten med 16 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Standpunkttabell, avsnitt 9.2, kap. 856 Barnehager post 60 Driftstilskudd til barnehager

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. for-		KrF, Sp, V	FrP	H	SV	TF
			slag mill. kroner	AP					
856	60								
	1	Innsparing	- 56	- 56	- 56	- 56	- 56	- 56	- 56
	2	Styrking private barnehager	+ 40	0	+ 40	0	0	0	0
	3	Økt driftstilskudd	0	+ 91	0	+ 100	+ 75	+ 884	+ 75
		Sum	- 16	+ 35	- 16	+ 44	+ 19	+ 884	19

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet ser med bekymring på den manglende satsingen på barnehager. På grunn av Regjeringens prioriteringer i den økonomiske politikken har barnehageutbyggingen stoppet helt opp, og målet om at alle som ønsker det skal ha et tilbud innen 2000 kan dermed ikke nås. Disse medlemmer vil understreke at barnehagene er det beste og tryggeste omsorgstilbudet barn kan få når foreldrene er i arbeid. Disse medlemmer vil derfor legge inn 5 000 barnehageplasser i revidert nasjonalbudsjett for 1999, og i tillegg legge inn stimuleringsstilskudd på 10 000 pr. plass. Disse medlemmer ser viktigheten i at flest mulig av innvandrerbarn i barnehagealder får muligheten til å delta i barnehageprosjektet i Gamle Oslo. Disse medlemmer legger derfor inn ekstra midler for å utvide tilbudet til også å gjelde 4-åringene. Som er oppfølging av dette prosjektet vil disse medlemmer sette ned et forskningsprosjekt der barnehage og skole skal se på virkningene av denne form for tilbud til innvandrerbarn.

Disse medlemmer er klar over den vanskelige situasjonen i de private barnehagene, men vil likevel ikke støtte Regjeringens forslag om å kutte 56 mill. kroner på driftstilskuddet til barnehagene for å omdisponere til de private barnehagene. Dette løser ingen problemer. Disse medlemmer vil understreke viktigheten i at man finner permanente løsninger for å sikre videre drift i disse barnehagene. Samtidig er det viktig å understreke at det da vil være naturlig å stille krav til de private barnehagene bl.a. hva gjelder driftsform, inntak, arbeidsforhold og barn med spesielle behov på lik linje med de offentlige barnehagene.

Disse medlemmer går imot Regjeringens omfordeling til private barnehager med 40 mill. kroner og kuttet på 56 mill. kroner. Disse medlemmer vil i stedet foreslå en styrking av driftstilskuddet til barnehager med 51 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 856 Barnehager

60 Driftstilskudd til barnehager,
overslagsbevilgning,
forhøyes med ..... kr 35 000 000
fra kr 4 461 900 000 til
kr 4 496 900 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil subsidiært slutte seg til forslaget om å øke det statlige driftstilskuddet med 51 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser for øvrig til sine merknader og forslag under avsnitt 19.1 nedenfor, jf. kap. 856 post 64 og 71.

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 856 post 60 med kr 16 000 000 og fremjar følgjande forslag:

Kap. 856 Barnehager
60 Driftstilskudd til barnehager, *overslagsbevilgning,*
nedsettes med ..... kr 16 000 000
fra kr 4 461 900 000 til
kr 4 445 900 000

Komiteens medlemmer fra Høyre og Tverrpolitisk Folkevalgte har merket seg at de private barnehagene befinner seg i en utsatt økonomisk situasjon. Antallet private barnehager ble redusert med 225 i løpet av 1998. En undersøkelse Opinion AS har gjort blant 800 private barnehager i begynnelsen av 1999 viser at halvparten av disse drev med underskudd i 1998. I følge en undersøkelse Polarfakta AS har gjort for Private Barnehagers Landsforbund har bare 12 pst. av deres medlemsbarnehager budsjettert med overskudd for 1999.

Stortinget har forutsatt en utgiftsdeling for barnehagesektoren hvor staten dekker 40 pst., kommunene 30 pst. og foreldrebetalingen 30 pst. En vesentlig årsak til

de private barnehagenes økonomiske problemer er at kommunene ikke følger opp dette. Kommunenes tilskudd til de private barnehagene utgjør i snitt bare i underkant av 10 pst. Det betyr at foreldrebetalingen blir tilsvarende høyere. Stortingets forutsetning om utgiftsdeling blir oppfylt for de kommunale barnehagenes vedkommende.

Disse medlemmer viser til at det i kontantstøtteavtalen mellom regjeringspartiene, Høyre og Fremskrittspartiet ble forutsatt at Regjeringen skal komme tilbake til Stortinget med konkrete forslag som vil gi større grad av økonomisk likebehandling mellom kommunale og private barnehager som inngår i kommunenes totale barnehagetilbud.

Disse medlemmer har med skuffelse konstatert at departementets lenge varslede barnehagemelding, som skal adressere disse spørsmålene, etter flere utsettelser nå ikke kan ventes før høsten 1999.

Disse medlemmer viser til at departementet som et ekstraordinært tiltak frem til Stortinget får behandlet barnehagemeldingen foreslår å bevilge til sammen 40 mill. kroner til en støtteordning som skal administreres av kommunen og hvor midler "primært skal tildeles private barnehager som kan dokumentere at de har økonomiske problemer".

Etter disse medlemmers oppfatning svarer dette forslaget overhode ikke på de økonomiske vanskeligheter de private barnehagene står overfor.

Disse medlemmer støtter ikke departementets forslag om å bruke 40 mill. kroner på en ordning som medfører mye byråkrati for både barnehager og kommunene. For å styrke barnehagenes økonomi foreslår disse medlemmer å øke statstilskuddet til barnehagene med 75 mill. kroner. Dette finansieres over samme post ved å omdisponere 40 mill. kroner fra den foreslåtte ordningen med støtte til barnehager som kan dokumentere at de har økonomiske problemer. I tillegg til det innsparte beløp på 16 mill. kroner tilleggsbevilges 19 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at departementet i rundskriv om "Statstilskudd til drift av barnehager i 1999" endret tidspunktet for beregning av hvilke barn det skal gis høy eller lav sats for på en måte som gjorde at barnehagene kom dårligere ut enn hva som lå til grunn da de søkte om tilskudd for 1999 i forbindelse med årsmelding for barnehager 15. desember i fjor.

Konsekvensen for barnehagene er at tilskuddet for et årskull halveres i perioden august til desember 1999. Dette vil være spesielt merkbart for de private barnehagene, som ikke uten videre kan vente å få dekket dette inn igjen gjennom økt kommunal støtte. Foreldrebetalingen i disse barnehagene er også allerede svært høy.

Disse medlemmer viser til at statstilskuddet til drift av barnehager har stått stille i flere år. Disse medlemmer foreslår at satsene økes tilsvarende 75 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

a.

Kap. 856 Barnehager

60 Driftstilskudd til barnehager, *overslagsbevilgning*,
forhøyes med ..... kr 19 000 000
fra kr 4 461 900 000 til
kr 4 480 900 000

b.

"Stortinget ber Regjeringen øke satsene for statstilskuddet til drift av barnehager tilsvarende 75 mill. kroner fra 1. august 1999."

Disse medlemmer forutsetter at departementet i barnehagemeldingen fremmer forslag som sikrer større grad av økonomisk likebehandling mellom kommunale og private barnehager som inngår i kommunenes totale tilbud.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil vise til kontantstøtteavtalen hvor regjeringspartiene sammen med Fremskrittspartiet og Høyre inngikk en avtale om at likestilling mellom private og kommunale barnehager skulle være et høyt prioritert området.

Disse medlemmer vil også vise til at Regjeringen ved flere anledninger forsikret at det skulle komme tiltak rettet mot de private barnehagene i revidert, også etter at behandlingen av barnehagemeldingen ble utsatt til høsten 1999. Med Regjeringens forslag om 37 mill. kroner "primært" til de private barnehagene som kan dokumentere økonomiske problemer i revidert mener disse medlemmer at Regjeringen bekrefter at de ikke har forstått alvoret i de private barnehagenes økonomiske situasjon. Disse medlemmer er av det oppfatning at Regjeringen ønsker å gi "et inntrykk" av å ville gjøre noe for de private barnehagene, men indirekte fører en praksis som medfører til en nedleggelse av de private barnehagene eller kommunal overtakelse. Disse medlemmer viser her til at flere kommuner legger planer for overtakelse av de private barnehagene ved "konkurs". At Regjeringen i tillegg ønsker å delegerer til kommunene å være fordeler og kontrollør mener disse medlemmene er en direkte provokasjon mot de private barnehagene.

Disse medlemmer viser til at kommunene har hatt denne oppgaven gjennom 11 år uten å kunne føre en rettferdig fordeling, disse medlemmer vil her bare vise til at kommunene gir nesten alle overføringer til sine egne, og det er jo nettopp denne forskjellsbehandlingen Stortingets flertall vil ha bort.

Disse medlemmer vil også gjøre oppmerksom på at Regjeringen allerede har redusert overføringene til barnehagene med ca. 130 mill. kroner i 1999 gjennom å endre tilskuddet til barn født i 1996.

Disse medlemmer forutsetter at barn født i 1996 gis driftstilskudd som barn under 3 år i hele 1999.

Disse medlemmer går mot Regjeringens forslag om å bevilge 40 mill. kroner som engangstiltak for å styrke de private barnehagene.

Disse medlemmer mener at satsene for driftstilskudd til barnehagene må økes med 6 pst., tilsvarende ca. 100 mill. kroner og fremmer følgende forslag:

Kap. 856	Barnehager
60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... kr 44 000 000 fra kr 4 461 900 000 til kr 4 505 900 000

Disse medlemmer vil subsidiært slutte seg til forslaget fra komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til tall fra Husbanken som sier at det så langt i år er søkt om lån til 822 nye barnehageplasser. I 1998 ble det opprettet 3 200 nye plasser og i 1997 var antallet 16 400 plasser. Stortinget har vedtatt at man skal ha full barnehagedekning innen utgangen av 2000. Pr. i dag er det et udekket behov på mellom 10 000 og 30 000 barnehageplasser, og med det tempo Regjeringen nå holder på barnehageutbygging og prioritering av denne, vil målet om full barnehagedekning være umulig å oppfylle. Dette på tross av Stortingets klare vedtak. Ut fra manglende satsing på utbygging og tilskudd som gjør kommunene i stand til å oppfylle Stortingets vedtak, gis ikke småbarnsforeldre noen reell mulighet til valg av barnehage som barnepassform.

Dette medlem vil påpeke at tilbudet om deltids-plasser i barnehager har blitt betydelig redusert i mange kommuner i løpet av de siste årene. Mange foreldre ønsker barnehageplass for sine barn noen timer pr. dag, og har ikke mulighet til å velge dette hvis de ikke er villige til å betale for full barnehagedekning.

Dette medlem mener det er viktig å gi mulighet for mer fleksible oppholdstider i barnehager, samt større mulighet for at foreldre kan redusere sin egen arbeidstid. Høye oppholdsutgifter i barnehagene er med på å gjøre dette teoretisk og ikke praktisk mulig.

Dette medlem ønsker å prioritere midler som gir mulighet til reelle valgmuligheter for småbarnsforeldre, og som samtidig gjør barnehagene til økonomisk tilgjengelige valg for alle barn. Barnehagene skal kunne være tilgjengelige for barn uten at foreldrene opplever oppholdsbetalingen i barnehagene som en økonomisk byrde.

Dette medlem ønsker en variert barnehagesatsing som også åpner for økt bruk av og satsing på naturbarnehager. I tillegg er det fremdeles viktig å integrere barn med innvandrerbakgrunn i barnehagene. Dette medlem vil understreke betydningen av at

barn med innvandrerbakgrunn tilegner seg det norske språket tidligst mulig. Det er viktig å videreføre gratis korttidsbarnehage tilbud for 5-åringer i bydel 6 i Oslo indre Øst. Tilbudet kan markedsføres bedre enn det man til nå har gjort, det viser en ny undersøkelse som er gjort blant småbarnsfamilier med innvandrerbakgrunn i Oslo indre Øst.

Dette medlem mener det er et helt feil signal i forhold til mål om full barnehagedekning innen utgangen av 2000 å kutte 16 mill. kroner i bevilgningen driftstilskudd til barnehager. Det har ikke vært opprettet så få nye barnehageplasser siden 1974 som det som er tilfelle i 1998 og til nå i 1999. Hvis småbarnsforeldre skal ha reelle valg i forhold til valg av barnepass, er det av stor viktighet at opptrapping av opprettelse av nye barnehageplasser både for aldersgruppen under 3 år og aldersgruppen 3-5 år prioriteres og oppmuntres med statlige midler.

Disse medlemmer ser at kommunene har problemer med å oppfylle utbyggingsmål i forhold til full barnehagedekning innen utgangen av år 2000. For å kunne gi småbarnsforeldre reelle valgmuligheter i forhold til barnepass ønsker dette medlem å stimulere til økt utbygging. Dette må gjøres for at den økte utbyggingstakten skal oppnås, da kommuneøkonomien slik den er i dag i mange tilfeller ikke gir rom for økt utbyggingstakt. Kommunene må motiveres til å bidra til å skape gode barnepassordninger som gir småbarnsforeldre valgfrihet, og dette medlem mener barnehager er en meget god ordning både kvalitetsmessig og pedagogisk.

Slik situasjonen er pr. i dag mangler det et sted mellom 10 000 og 30 000 barnehageplasser.

Dette medlem ønsker en økt utbygging på 10 000 barnehageplasser i 1999, og kommunene gis et ekstra tilskudd på 5 000 kroner pr. utbygde plass som står ferdig innen 10. januar år 2000.

Dette medlem vil styrke kap. 856, post 60 med 900 mill. kroner. Midlene skal gå til 10 000 nye barnehageplasser inkludert stimulerings tiltak og til å redusere foreldrebetalingen.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

Kap. 856	Barnehager
60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... kr 884 000 000 fra kr 4 461 900 000 til kr 6 179 900 000

9.3 Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak

Post 79 Tilskot til internasjonalt ungdomsarbeid m.m. Samandrag

Den største delen av posten går til dekning av Norges bidrag til deltakelse i EUs ungdomsprogrammer, som

følger av EØS-avtalen. Størrelsen avhenger av Europa-parlamentets budsjettvedtak.

Posten har et etterslep på 2,1 mill. kroner, som skyldes at økte kostnader ved deltakelse i EUs ungdomsprogrammer, ikke har blitt kompensert.

Videre har Europakommisjonen etter at budsjettet for 1999 ble lagt frem, besluttet at en andel av programbudsjettet skal benyttes til en spesiell ordning for samarbeid med middelhavslanene. For å kunne delta fullt ut i dette samarbeidet, forutsettes det at EFTA/EØS-landene bidrar med nasjonale midler til delfinansiering av prosjekter. Departementet anslår at det er behov for om lag 1 mill. kroner i tillegg for å møte denne forventningen.

Departementet anser det som nødvendig med en økning av bevilgningen for at Norge skal kunne møte sine forpliktelser i EØS-avtalen. En opprettholdelse av et sterkt norsk engasjement i forhold til internasjonalt ungdomsarbeid er avhengig av en styrking av posten. Departementet har ikke muligheter for å påvirke utgiftsrammen i forbindelse med deltakelse i EU-programmene.

Departementet gjør på bakgrunn av dette fremlegg om å øke bevilgningen under kap. 857 post 79 med 3 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Arbeidarpartiet, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 857 post 79 med kr 3 000 000.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til kap. 857 Barne- og ungdomstiltak post 79 Tilskudd til internasjonalt ungdomsarbeid, og går inn for å øke posten med 2,0 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 857	Barne- og ungdomstiltak	
	79 Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid	
	m.v.,	
	forhøyes med	kr 5 000 000
	fra kr 10 710 000 til kr 15 710 000	

Disse medlemmer viser for øvrig til sine merknader og forslag under avsnitt 19.1 nedenfor, jf. kap. 857 post 70, 71, 72, 73, 74 og 77.

9.4 Kap. 865 Forbrukerpolitisk forskning, forbrukertryggleik og internasjonalt samarbeid

Post 21 Spesielle driftsutgifter, forskning, utviklings- og opplysningsarbeid

Samandrag

Rådet for den europeiske union og Parlamentet vedtok i desember 1998 en beslutning om et rammepro-

gram for forbrukerpolitikk for 5-årsperioden 1999-2003. Slike rammeprogram er blitt etablert på en rekke områder i EU, men dette er det første rammeprogrammet på forbrukersektoren. Formålet med rammeprogrammet er først og fremst å gi en klarere hjemmel for at fellesskapet skal kunne finansiere aktiviteter på forbrukersektoren. Den budsjettmessige rammen for programmet er 112,5 mill. ECU, tilsvarende rundt 1 mrd. norske kroner eller 200 mill. kroner pr. år under 5-årsperioden.

Fra Regjeringens side er det et hovedpoeng at hjemlingen av EUs forbrukerpolitiske aktiviteter i et rammeprogram innebærer en vesentlig forbedret mulighet for norsk deltakelse og innflytelse. Midlene under programmet skal kunne brukes til å finansiere tiltak Kommisjonen setter i verk, til økonomisk støtte til europeiske forbrukerorganisasjoner, og til prosjekter innenfor programområdet som forbrukerorganisasjoner, andre uavhengige organisasjoner og enkeltpersoner søker støtte til. Kommisjonen skal stå for utarbeidelse av kriterier og utvelgelse av prosjekter med bistand av en rådgivende komité med representanter for medlemsstatene. Det er i fortalen til beslutningen direkte presisert at programmet vil være åpent for deltakelse fra EFTA/EØS-statene.

Deltakelse i programmet vil etter den faste nøkkelen for EFTAs andel beløpe seg til ca. 440 000 euro pr. år. Den norske andelen vil, avhengig av kursen på euro, beløpe seg til mellom 3,5 og 4 mill. kroner pr. år. Deltakelse forutsetter at alle EFTA/EØS-landene deltar.

Programmet ble vedtatt like før årsskiftet 1998/99 og satt i verk fra 1. januar 1999. Det anses viktig å komme med i programmet så raskt som mulig, og av stor betydning at deltakelse kan innledes i løpet av året. Kostnaden for deltakelse fra annet halvår 1999 anslås til 2 mill. kroner.

Departementet gjør på bakgrunn av dette fremlegg om å øke bevilgningen under kap. 865 post 21 med 2 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 865 post 21 med kr 2 000 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet ser det som viktig at også Norge deltar i dette programmet, og at deltakelse allerede blir iverksatt i 1999. Deltakelse forutsetter at alle EFTA/EØS-landene deltar.

Disse medlemmer vil hevde at deltakelse her vil innebære en forbedret mulighet for norsk deltakelse i og innflytelse på EUs forbrukerpolitiske aktiviteter og støtter derfor bevilgningen.

10. NÆRINGS- OG HANDELS-

DEPARTEMENTET

10.1 Kap. 901 Styret for det industrielle rettsvern

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på statsbudsjettet foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 901 post 01 med 1 mill. kroner, fra 126 til 125 mill. kroner. Dette vil kunne medføre noe redusert aktivitet i 2. halvår 1999.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Høyre, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 901	Styret for det industrielle rettsvern (jf. kap. 3901)	
	01 Driftsutgifter,	
	nedsettes med	kr 2 000 000
	fra kr 126 000 000 til	
	kr 124 000 000	

10.2 Kap. 902 Justervesenet

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på statsbudsjettet foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 902 post 01 med 1 mill. kroner, fra 70,9 til 69,9 mill. kroner. Dette vil kunne medføre noe redusert aktivitet i 2. halvår 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sitt fleirtal, alle unnateke medlemmene frå Høyre, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 902	Justervesenet (jf. kap. 3902)	
	01 Driftsutgifter,	
	nedsettes med	kr 2 000 000
	fra kr 70 900 000 til	
	kr 68 900 000	

10.3 Kap. 903 Standardisering

Post 70 Tilskot

Samandrag

På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på statsbudsjettet foreslås det å redusere bevilgningen

under kap. 903 post 70 med 1 mill. kroner, fra 37 til 36 mill. kroner. Dette vil kunne medføre noe redusert aktivitet i 2. halvår 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

10.4 Kap. 923 Forsknings- og utviklingskontraktar

Post 70 Tilskot, kan overførast

Samandrag

På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på statsbudsjettet foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 923 post 70 med 12 mill. kroner, fra 137,8 til 125,8 mill. kroner. Dette vil medføre reduksjon eller utsettelse av enkelte prosjekter.

Merknader frå komiteen

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, vil peke på at denne posten har fått en reduksjon på 15 pst. i budsjettet for 1999 etter et like kraftig kutt året før. Denne bevilgningen er viktig for å stimulere til forskning og utvikling mellom kunder og leverandører og for å drive systematisk produktutvikling. Ordningen har også stor betydning for små og mellomstore bedrifter og har en klar distriktsprofil. Flertallet går derfor imot Regjeringens forslag om å redusere kap. 923 post 70 med 12 mill. kroner.

Medlemene i komiteen fra Framstegspartiet, Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Tverrpolitisk Folkevalde sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 923 post 70 med 12 mill. kroner og fremjar følgjande forslag :

Kap. 923	Forsknings- og utviklingskontrakter	
	70 Tilskudd,	
	kan overføres,	
	nedsettes med	kr 12 000 000
	fra kr 137 800 000 til	
	kr 125 800 000	

10.5 Kap. 926 Spesielle IT-tiltak

Post 71 Tilskudd til høyhastighetskommunikasjon, kan overføres

Samandrag

På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på statsbudsjettet foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 926 post 71 med 6 mill. kroner, fra 18 til 12 mill. kroner. Dette vil medføre reduksjon eller utsettelse av enkelte prosjekter.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmen frå Sosialistisk Venstreparti, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til Sosialistisk Venstrepartis generelle satsing på IT. Bevilgningene under denne posten skal få fortgang i å få offentlige etater til å anvende moderne høyhastighetsinformasjons- og kommunikasjonsteknologi. Bevilgningen er særlig viktig for offentlige etater som er ugunstig plassert i forhold til eksisterende høyhastighetsinfrastruktur. Ordningen skal gi bedre offentlige tjenester til publikum og næringsliv, samt stimulere til læring og kompetanseutvikling innen Internett og multimedia. Det foreslåtte kutt på 33 pst. av bevilgningen midt i budsjettåret vil sterkt hemme det videre arbeid. Dette medlem vil derfor gå imot Regjeringens forslag om reduksjon av kap. 926 post 71 med 6 mill. kroner.

10.6 Kap. 932 Noregs geologiske undersøking*Post 01 Driftsutgifter**Samandrag*

På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på statsbudsjettet foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 932, post 01 med 1 mill. kroner, fra 95 til 94 mill. kroner. Dette vil kunne medføre noe redusert aktivitet i 2. halvår 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

10.7 Kap. 947 Tilskot til sysselsetting av sjøfolk*Post 70 Tilskot, overslagsløyving**Samandrag*

Refusjonsordningen for sysselsetting av norske sjøfolk er en regelstyrt ordning og bevilgningen er gitt stikkordet overslagsbevilgning. Ved budsjettbehandlingen for 1999 forutsatte Stortinget at ordningen videreføres for stortingsperioden med gjeldende innretning og støttesats. Basert på et beregnet årlig bevilgningsbehov på om lag 300 mill. kroner, foreslås bevilgningen økt med 35 mill. kroner. Forslaget innebærer at ordningen opprettholdes i sin nåværende form i 1999. I bevilgningsforslaget er det tatt hensyn til at 14,5 mill. kroner er overført fra 1998.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Arbeidarpartiet og Sosialistisk Venstreparti, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til tid-

ligere forslag om å avvikle ordninga med refusjon for sysselsetting av norske sjøfolk. Disse medlemmer foreslår å avvikle ordninga fra 1. juli 1999 og redusere bevilgningen med 100 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 947 Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk:

70 Tilskudd, overslagsbevilgning,

nedsattes med ..... kr 65 000 000
fra kr 250 000 000 til
kr 185 000 000

10.8 Kap. 949 (nytt) Electronic Chart Centre AS*Post 90 Aksjekapital**Post 91 Overkursfond**Samandrag*

Electronic Chart Centre AS (ECC) er en divisjon i Statens kartverk (SK) som har bygget opp en unik kompetanse for produksjon, distribusjon og forvaltning av sømløse elektroniske sjøkart. Teknologien er blant annet utviklet med støtte fra statlige FoU-midler. Siden 1992 har SK i tillegg investert om lag 60 mill. kroner i ECC. SK er underlagt Miljøverndepartementet.

Miljøverndepartementet gir i St.prp. nr. 1 (1998-99) en omtale av samarbeidet mellom sjøkartverket i Storbritannia (UKHO) og SK om å etablere et europeisk senter for forvaltning og distribusjon av autoriserte digitale sjøkart.

Den internasjonale sjøkartverkorganisasjonen (IHO) vedtok i 1992 at det skulle etableres regionale sentre med ansvar for produksjon, forvaltning og leveranse av autoriserte elektroniske navigasjonskart til skipsfarten. Slike regionale sentra (RENC - Regional Electronic Navigational Chart Coordinating Centre) ventes etablert 5-6 steder i verden. Så langt har ti land sluttet seg til at den nordeuropeiske RENC'en etableres i samarbeid mellom SK og det britiske sjøkartverket (UKHO). Disse landene forplikter seg til å levere sine digitale sjøkartdata til RENC'en.

SK og UKHO har inngått en avtale om å etablere og drive den nordeuropeiske RENC'en under navnet PRIMAR. Avtalen innebærer at SK og UKHO skal dele utgifter og inntekter av samarbeidet med en halvdel hver. PRIMAR-samarbeidet er etablert i Stavanger med personell fra UKHO og ECC og ble offisielt åpnet 28. april 1999. PRIMAR-samarbeidet får enerett til å motta, kvalitetssikre, forvalte og distribuere autoriserte digitale sjøkartdata fra de deltakende lands sjøkartverk. PRIMAR skal også tilby oppdatering av dataene. PRIMAR skal ikke distribuere sjøkartdata direkte til skipsfarten, men gjennom forhandlere som driver på kommersiell basis.

Det forventes ikke opprettet flere RENCer i Europa, slik at PRIMAR etter all sannsynlighet blir RENCen for hele Europa.

ECC og deltakelsen i PRIMAR ligger i randsonen av det et forvaltningsorgan som Statens kartverk kan beskjefte seg med, og bør således skilles ut fra SK. Det forutsettes imidlertid nært samarbeid med SK. Aksjeselskapsformen vil gi ECC den nødvendige frihetsgrad som er en forutsetning for å lykkes med det kommersielle aspektet. Styret skal sette forretningsmessige prinsipper i fokus, noe som er nødvendig for å utvikle prosjektets økonomiske potensial.

Det er i dag et ufravikelig krav fra de europeiske sjøkartverkene at ECC etableres som et 100 pst. statlig eid selskap, fordi selskapet skal håndtere og distribuere deres autoriserte elektroniske navigasjonsdata. Fra norsk side forutsettes det imidlertid at det skal kunne tas inn private investorer på eiersiden, så raskt som miljøet er modent for det. ECC og SK vil arbeide aktivt for å få andre lands sjøkartverk med på dette.

Nærings- og handelsdepartementet har engasjert et advokatfirma som har gjennomgått de konkurransemessige aspektene ved saken, og som har vurdert etableringen av ECC AS med hensyn til EØS-regelverket. Konklusjonen i rapporten er at ECC/ PRIMARs virksomhet ikke kommer i konflikt med konkurransereglene. Det anbefales imidlertid at EU-kommisjonen orienteres om saken. Det vil bli tatt et slikt initiativ i forbindelse etableringen av ECC AS.

Prosjektet for å drive ECC videre på selvstendig basis som aksjeselskap er gjennomgått av konsulentfirmaet Deloitte & Touche. Nåverdien på prosjektet i perioden 1999 til 2006 er beregnet til MNOK 68,3 mill. kroner. De forretningsmessige utsiktene er altså positive.

I forretningsplanen beregnes det at ECC AS vil gå med underskudd de tre første årene og med overskudd fra 2002. Kapitalbehovet foreslås dekket ved egenkapitalinnskudd og ved lån i det private markedet uten statlige garantier. På bakgrunn av selskapets likvidetsbehov i startfasen legges det fram forslag om at staten tilfører selskapet en egenkapital på totalt 30 mill. kroner, hvorav 10 mill. kroner som aksjekapital og resten som del av et overkursfond. ECC AS vil med dette få en sterk egenkapitalandel i startfasen. ECC har videre forhandlet fram en avtale med Kreditkassen om et lån på 5 mill. kroner og en kassekreditt på 15 mill. kroner.

Departementet vil understreke at kommersialiseringen av en slik IT-aktivitet alltid vil innebære risiko. Risikoen gjøres imidlertid mindre ved at infrastrukturen allerede er utprøvd. Økt bruk av informasjonsteknologi bidrar til sikrere og mer effektiv sjøtransport. Autoriserte elektroniske sjøkart vil ha stor betydning for sikkerheten til sjøs og for en bedre effektivitet i sjøtransporten blant annet fordi de kan knyttes til moderne navigasjonshjelpemidler. Opprettelsen av ECC AS som norsk operatør av det europeiske sjøkart-senteret PRIMAR gjør Norge til en foregangsnaasjon

for et verdensomspennende samarbeid på dette området.

På dette grunnlag foreslår Regjeringen at det bevilges 30 mill. kroner til etableringen av ECC AS. Midlene foreslås bevilget på nytt kap. 949 Electronic Chart Centre med henholdsvis 10 mill. kroner i aksjekapital på ny post 90 Egenkapital og 20 mill. kroner som overkursfond på ny post 91 Overkursfond. Det forutsettes at dette vil motsvares av salg av statlige aksjer for et tilsvarende beløp i 1999/2000.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 10 000 000 under nytt kap. 949 post 90 og kr 20 000 000 under post 91 til etablering av Electronic Chart Centre AS.

Komiteen viser til brev 10. juni 1999 fra statsråd Lars Sponheim til stortingsrepresentant Terje Johansen, som lyder:

"Oppklaring av forhold omkring ECC/PRIMAR i St.prp. 67 (1998-99)

Jeg viser til brev av 10. juni vedrørende St.prp. 67 (1998-99), kapitlet om Electronic Chart Centre AS.

Jeg kan bekrefte at PRIMAR ikke skal operere i sluttbrukermarkedet. Dette markedet er forbeholdt distributørene, og disse vil fremdeles få tilgang til de samme data de har tilgang på i dag, og på samme måte.

Så langt har 10 europeiske sjøkartverk besluttet at det skal etableres ett regionalt senter i Europa med ansvar for forvaltning, kvalitetssikring og klargjøring for distribusjon av autoriserte elektroniske navigasjonskart og oppdateringer til skipsfarten. Slike regionale sentra (RENC - Regional Electronic Navigational Chart Coordinating Centre) ventes etablert 5-6 steder i verden. De 10 sjøkartverkene har kommet til enighet om at den nordeuropeiske RENC'en etableres i samarbeid mellom Statens kartverk og det britiske sjøkartverket (UKHO), og legges til Stavanger under navnet PRIMAR. Det er sjøkartverkene selv som har forpliktet seg til å levere sine digitale sjøkartdata eksklusivt til RENC'en med formålet på denne måten å bidra til å øke sikkerheten og bedre effektiviteten i sjøtransporten.

ECC AS vil ved etablering bli den norske operatøren av PRIMAR. Det forventes ikke opprettet flere RENC'en i Europa. Det faktum av RENC'en legges til Norge har blitt svært godt mottatt i det internasjonale maritime miljøet og vil utvilsomt bidra positivt til å framheve Norge som en av verdens ledende sjøfartsnaasjoner.

Det er i dag ufravikelig krav fra de europeiske sjøkartverkene at ECC etableres som et 100 % statlig selskap, fordi selskapet skal forvalte, kvalitetssikre og klargjøre for distribusjon autoriserte elektroniske navigasjonsdata og oppdateringstjenester. Dette vil de ikke overlate til private selskaper.

De samarbeidende sjøkartverkene har krevet at PRIMAR ikke skal operere i sluttbrukermarkedet. Dette markedet er forbeholdt PRIMARs distributør - herunder for eksempel det italienske firmaet C-MAPs datterselskap i Norge, som allerede har søkt om å bli distributør. Distributørene vil fremdeles få tilgang til de samme data de har tilgang til på i dag, og på samme måte.

Skulle Statens kartverk bli nødt til å levere sine autoriserte elektroniske sjøkartdata direkte til kartagenter, vil Norge bryte med det europeiske samarbeidet. Et mulig resultat av dette vil være at PRIMAR flyttes til England med de konsekvensene dette vil få for høyteknologisk

nologi-arbeidsplasser i Stavanger og norsk anseelse internasjonalt."

Komiteen tar departementets brev av 10. juni 1999 til etterretning og konstaterer at omorganiseringen av Statens kartverks salg av tjenester til selskaper som betjener sluttbrukermarkedet, med brevets presiseringer, ikke blir endret ved omorganisering av Statens kartverks virksomhet i selskapet ECC/Primar.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til spørsmål om bakgrunnen for å bevilge 30 mill. kroner til etablering av ECC AS etter at bedriften er etablert og til svar fra Nærings- og handelsdepartementet. I svaret heter det bl.a. at:

"Forretningskonseptet har utviklet seg slik at det ikke lenger faller naturlig inn som en del av Statens kartverk."

Disse medlemmer stiller seg undrende til at dette ikke var avklart før bedriften ble etablert og har vanskelig for å skjønne at det har skjedd vesentlige endringer siden bedriften ble etablert for kort tid siden.

10.9 Kap. 950 Sydvaranger ASA

Samandrag

Nærings- og handelsdepartementet mottok i juli 1998 en søknad fra selskapet Arctic Bulk Minerals AS om konsesjon for erverv av bergrettigheter fra Sydvaranger ASA og konsesjon for gruvedrift i Sør-Varanger, omtalt i St.prp. nr. 1 (1998-99).

Arctic Bulk Minerals AS, som er et heleid datterselskap av Australian Bulk Minerals Ltd., ble 22. mars 1999 tildelt konsesjon for drift av gruvevirksomhet i Bjørnevatn, Sør-Varanger kommune. Selskapet planlegger å ta ut jernmalm fra dagbruddene etter Sydvaranger ASA og tar sikte på drift i området i 15 til 20 år. Konsesjon er gitt med utfyllende vilkår som sikrer at eventuell drift foregår på en forsvarlig måte, og at det blir foretatt forsvarlig sikring og opprydding ved nedleggelse av virksomheten. Selskapet har foreløpig ikke tatt stilling til om det vil igangsette drift.

Australian Bulk Minerals Ltd. inngikk i november 1997 en avtale med Sydvaranger ASA og Kirkenes Utvikling AS som bl.a. omfattet en opsjon for overtakelse av Sydvarangers produksjonsanlegg og jernbane, samt leie av gruverettigheter, arealer og bygningsfasiliteter. Dette ble Stortinget orientert om i St.prp. nr. 65 (1997-98).

Sydvaranger ASA har nå informert om at avtalen med Australian Bulk Minerals Ltd. er reforhandlet. Bakgrunnen for forhandlingene har vært det fall som har funnet sted i verdensmarkedets priser på jernmalm. Prisen for Sydvarangers anlegg og rettigheter er redusert og kjøpesummen med renter skal betales over fire år. Opsjonsavtalen er videre forlenget med ett år.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til

Innst. S. nr. 289 (1995-96) og St.prp. nr. 62 (1995-96) Om Syd-Varanger og omstillinga i Sør-Varanger, samt til de årlige budsjettproposisjoner og innstillinger. Stortinget har i sin behandling av avviklinga lagt stor vekt på at eiendomsoverdragelsene fra Syd-Varanger ASA til Sør-Varanger kommune skulle utføres snarest. Disse medlemmer forutsetter derfor at Regjeringen legger fram en løsning på dette i forbindelse med budsjettet for 2000.

10.10 Kap. 951 Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S

Post 70 Tilskot, kan overførast

Samandrag

Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S (SNSK) har i dag drift i Gruve 7 ved Longyearbyen og i Svea-gruva (vestfeltet). Selskapet har om lag 210 ansatte og samlet produksjon i 1999 er planlagt å utgjøre om lag 400 000 tonn.

Gruvedriften har dannet et viktig fundament for annen norsk virksomhet i Longyearbyen og for den norske bosettingen på Svalbard, og har vært et viktig virkemiddel i norsk Svalbardpolitikk. Gruvedriften er derfor blitt vurdert i et bredere perspektiv enn det rent bedriftsøkonomiske.

Siden høsten 1997 har det vært fall i prisene i det internasjonale kullmarkedet. SNSK tar sikte på å avvikle driften i Gruve 7 allerede i 2001. Nåværende drift i Svea Vest kan bare pågå ut 1999. Svea Øst er undersøkt og anses ikke lenger å være drivverdig.

SNSK la 1. februar 1999 fram forslag om satsing på Svea Nord-feltet. Selskapet mener at reservene vil kunne danne grunnlag for kulldrift i om lag 20 år og med rundt 150 arbeidsplasser. Framtidig drift er basert på at gruvepersonellet pendler fra Longyearbyen, og det forutsettes ikke bygging av vei eller kraftlinje til Svea. En beslutning om langsiktig drift i Svea Nord kan imidlertid ikke tas før feltet er undersøkt ved stoll-drift. Undersøkelsene antas å koste om lag 140 mill. kroner og vil bli slutført i 2001. I tillegg kommer driftstilskudd på om lag 50 mill. kroner til midlertidig produksjonsdrift i samme periode i den sydlige randsonen av Svea Nord. Deretter må det tas en beslutning om hvorvidt kulldriften skal videreføres eller avvikles. Om undersøkelsene gir positive resultater, vil det være behov for ytterligere statlige tilskudd i 2001/2002 på om lag 100 mill. kroner til utbygging av Svea Nord. De samlede kostnadene for prosjektet anslås således til om lag 290 mill. kroner i perioden 1999-2002.

SNSKs styre har anbefalt at det raskt tas beslutning om driving av en undersøkelsesstoll, og at det gis bevilgning til å igangsette arbeidet våren 1999. Det legges vekt på at dersom denne beslutningen ikke tas snart, vil det samlede tilskuddsbehovet bli høyere fordi det da vil bli nødvendig å forlenge den ulønnsomme driften i Gruve 7 inntil regulær produksjonsdrift i Svea Nord kan starte opp. Dessuten framholder selskapet at det kan vise seg vanskelig å beholde nøkkelfolk, og at

det blir vanskeligere å opprettholde markedskontaktene.

For 2000 har SNSK søkt om et tilskudd på 137 mill. kroner, hvorav 66 mill. kroner til undersøkelsesstoll og 71 mill. kroner til nåværende driftsgruver. Selskapets beregninger antyder at en ordinær kullgruvedrift fra 2003 bør kunne gå i balanse, dvs. uten årlige tilskudd, dersom det i perioden fram til 2003 gis tilskudd til drift, åpningsarbeider og kapitalkostnader, som ikke forutsettes tilbakebetalt fra selskapets side.

En ekstern rådgiver har på oppdrag fra Nærings- og handelsdepartementet gjennomgått SNSKs utredning og tilrådinger og slutter seg i hovedsak til de vurderinger som er gjort. Konsulentrapporten understreker at prosjektet er følsomt for pris- og volumendringer og tilrår derfor at det legges opp til et forholdsvis høyt årlig produksjonsvolum med i underkant av 1 mill. tonn.

SNSK har etablert kontakt med en mulig partner med tanke på industrielt og/eller eiermessig samarbeid i prosjektet dersom det er grunnlag for langsiktig drift. Slikt samarbeid kan imidlertid ikke etableres før undersøkelsesresultatene foreligger.

Sysselmannen på Svalbard har behandlet og godkjent SNSKs tiltak for etablering av adkomst fra Svea opp til det planlagte påhuggstedet for undersøkelsesstollen i Svea Nord. Tiltakene har vært behandlet som enkeltsaker i medhold av naturvernforskriften. Når det foreligger en godkjent arealplan for Svea, vil SNSK ha de nødvendige miljøtillatelser til å utføre arbeidene med undersøkelsesstollen. Ifølge Sysselmannen ventes arealplanen å bli godkjent i henhold til arealplanforskriften snarlig.

SNSK har i 1998 gjennomført undersøkelser knyttet til de deponi fra tidligere gruvelivskraft som SFT har kartlagt. Det ble ikke funnet PCB i noen av tippene. Undersøkelsene viste også lave PAH-verdier (tjærestoffer). Videre kom man frem til at sur avrenning fra gruvetippene og utlekking av tungmetaller er svært begrenset. Selskapet har i tillegg fremlagt en miljørapport som viser de utfordringer som selskapet står overfor. På bakgrunn av denne rapporten skal selskapet i 1999 utarbeide en strategisk plan for å ivareta det ytre miljø. Når planen foreligger, vil den danne grunnlag for intensivt arbeid med bevisstgjøring og holdnings-skapende aktiviteter.

De miljømessige rammebetingelsene for kulldriften vil bli omtalt i den kommende stortingsmeldingen om Svalbard. Vilkår for eventuell fremtidig regulær produksjonsdrift i Svea Nord vil måtte bygge på en fullstendig miljøkonsekvensvurdering. Dette vil kunne ha betydning for SNSKs driftsopplegg, produksjonsvolum og lønnsomhet. Det vil blant annet kunne være aktuelt å vurdere å stille krav for å hindre miljøskader i forbindelse med økt skipstrafikk i Van Mijenfjorden.

For å sikre naturområdene mellom Longyearbyen og Svea mot veibygging eller andre inngrep i framtiden, foregår det også et utredningsarbeid for å vurdere vern av Reindalen med sidedalfører som nasjonalpark.

Nedtrapping av driften i Gruve 7 og i Svea Vest krever driftstilskudd på om lag 75 mill. kroner for perioden 2000-2001. Disse utgiftene vil påløpe uavhengig av en beslutning om undersøkelsesstoll. Dersom undersøkelsene gjennomføres, vil de samlede kostnadene ved kulldrift på Svalbard ifølge SNSK utgjøre om lag 415 mill. kroner i perioden 1999-2002. Dette inkluderer vedtatt tilskudd for 1999 og forslaget om tilleggsbevilgning i 1999, jf. nedenfor.

Dersom undersøkelsesstoll ikke besluttes og man som alternativ trapper ned gruvedriften, har SNSK anslått samlede kostnader ved avvikling til 286 mill. kroner. Mulige inntekter ved salg eller bortleie av kullfelt og andre aktiva er da ikke hensyntatt. Anslaget er svært usikkert og avhenger bl.a. av hvilke miljømessige tiltak som må iverksettes. Dersom undersøkelsesstollen ikke etableres, vil disse kostnadene påløpe i perioden fram til 2002. Dersom det blir kulldrift i Svea Nord, vil avviklings- og oppryddingskostnader påløpe når denne graven stenges etter ca. 20 år.

Styret i SNSK anbefaler at det bevilges 30 mill. kroner slik at undersøkelsesstollen kan påbegynnes i 1999 og anbefaler styrt avvikling av hele kullvirksomheten dersom det besluttes å ikke drive en undersøkelsesstoll. Ut fra en samlet vurdering, der det bl.a. er lagt vekt på å sikre kontinuiteten i SNSKs produksjon og leveranser og unngå at det samlede tilskuddsbehovet fram til eventuell produksjonsstart i Svea Nord blir vesentlig høyere, foreslår Regjeringen at det over statsbudsjettet for 1999 gis en netto tilleggsbevilgning til SNSK på 27 mill. kroner på kap. 951, post 70, hvorav 30 mill. kroner er knyttet til undersøkelsesstollen, mens det ordinære tilskuddet er redusert med 3 mill. kroner. Regjeringen vil i budsjettproposisjonene for 2000 og 2001 komme tilbake med bevilgningsforslag til fullføring av undersøkelsesstollen. Når resultatet fra undersøkelsesstollen foreligger, vil Regjeringen vurdere om det skal igangsettes ordinær drift i Svea Nord. Regjeringen har med dette ikke tatt stilling til drift i Svea Nord etter år 2002. Regjeringen vil i vurderingen av dette legge betydelig vekt på miljømessige konsekvenser, det økonomiske grunnlaget (forutsatt uten tilskudd fra år 2003), eventuelle endringer i bosetting pga. ukependling samt mulighetene for alternativ virksomhet.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmen frå Sosialistisk Venstreparti, sluttar seg til framlegget i proposisjonen om å auke løyvinga under kap. 951 post 70 med kr 27 000 000.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti stiller seg skeptisk til tiltak som tar sikte på å forlenge perioden med statlig subsidiering av uttak av en energiressurs som tilhører fortidas energiformer. I tillegg til at kullgruvedrift i seg selv innebærer et skadelig naturinngrep er kull en av jordas mest

forurensende energikilder. Dette medlem ønsker å bidra til omstilling og utvikling av nye arbeidsplasser på Svalbard, og er enig med proposisjon i at det ikke bare kan legges bedriftsøkonomiske kriterier til grunn. Dette medlem vil på denne bakgrunn gå imot Regjeringens forslag om en økning av kap 951 post 70 med 27 mill. kroner. Videre fremmer dette medlem følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en tiltaksplan for utvikling av ny næringsvirksomhet på Svalbard."

10.11 Kap. 952 Svalbard samfunnsdrift og næringsutvikling

Post 70 Tilskott, kan overføres

Samandrag

På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på statsbudsjettet foreslås det å redusere bevilgningen under kap. 952, post 70 med 2 mill. kroner, fra 46 til 44 mill. kroner. Dette vil kunne medføre noe redusert aktivitet i 2. halvår.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høyre og Sosialistisk Venstreparti, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 952	Svalbard Samfunnsdrift og Næringsutvikling	
	70 Tilskudd, <i>kan overføres,</i>	
	nedsettes med	kr 4 000 000
	fra kr 46 000 000 til	
	kr 42 000 000	

Komiteens medlemmer fra Høyre ber Regjeringen legge til rette for at Svalbard Samfunnsdrift gis anledning til å selge ut eiendeler for 15 mill. kroner. I et Svalbardsamfunn i stor omstilling og med betydelig flere fastboende enn tidligere er det naturlig at private selskaper etter hvert overtar noen av de oppgavene som Svalbard Samfunnsdrift ivaretar i dag. Disse medlemmer ber derfor Regjeringen forbedre privatisering av aktuelle deler av Svalbard Samfunnsdrifts virksomhetsområde.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sin merknad under 10.10 og går i mot Regjeringens forslag om reduksjon av kap. 952, post 70 med 2 mill. kroner.

10.12 Kap. 954 Sulitjelma Bergverk A/S

Post 91 (ny) Avskrivning av aksjekapital

Samandrag

Etter at gruvedriften ble avsluttet i Sulitjelma i 1991 har Sulitjelma Bergverk A/S vært beskjeftiget med salg av utstyr, stenging og sikring av gruveåpninger, rydding og forskjellige miljøtiltak. Pålagte krav fra miljøvernmyndighetene er gjennomført. Bevilgningen på 2 mill. kroner til Fauske kommunes tiltaksplan for opprydding i Sulitjelma er en statlig engangsbevilgning til formålet. Bergvesenet har konkludert med at sluttarbeidene er tilfredsstillende utført, og at etaten vil stå for framtidig miljøovervåknings- og stengningsarbeider etter avtale med Nærings- og handelsdepartementet. På ekstraordinær generalforsamling 30. januar 1998 ble det besluttet å oppløse Sulitjelma Bergverk A/S.

Det foreslås at den bokførte aksjekapitalen i Sulitjelma Bergverk A/S avskrives ved at det bevilges kr 20 050 000 under kap. 954 Sulitjelma Bergverk A/S, ny post 91 Avskrivning av aksjekapital, og tilsvarende under nytt kap. 3954 Sulitjelma Bergverk A/S, post 90 Avskrivning av aksjekapital for 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa under kap. 954 ny post 91. Når det gjeld nytt kap. 3954 post 90 viser komiteen til merknader under avsnitt 10.17.

10.13 Sal av aksjane i Arcus AS

Samandrag

Arcus AS ble opprettet 1. januar 1996, for å overta Vinmonopolets produksjons-, import-, engros- og eksportvirksomhet. Arcus-gruppen består av to hovedvirksomheter, organisert i datterselskapene Arcus Produkter AS og Vectura AS. Arcus Produkter er produsent, mens Vectura er grossist og distributør av vin og brennevin. Det vises for øvrig til omtale av selskapet i St.meld. nr. 18 (1998-99).

Det foreløpige årsregnskapet viser at Arcus AS for 1998 vil få et driftsunderskudd etter finansinntekter på om lag 33 mill. kroner. Verken Arcus Produkter eller Vectura har til nå oppnådd en tilfredsstillende lønnsomhet.

Arcus-konsernet har siden etableringen vært i en kontinuerlig omstillingsprosess, i et marked der det etter hvert er blitt sterk konkurranse. Utviklingen i driftsresultater og egenkapitalavkastning i Arcus Produkter og Vectura har ikke vært tilfredsstillende. Tap- og effektiviteten i Bergen og Trondheim er lagt ned og sentralisert til Hasle i Oslo, og det er igangsatt en rekke andre tiltak for å sentralisere virksomheten og øke den interne effektiviteten. Dette vil gi betydelige kostnadsreduksjoner i 1999, der det er budsjettet med et positivt driftsresultat på i underkant av 10 mill. kroner. Målet er å organisere en virksomhet som er i stand til å gi eierne en definert avkastning på egenkapitalen.

Stortinget gjorde ved behandlingen av Budsjett-innst. S. I. Tillegg nr. 1 (1998-99) følgende vedtak:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag i 1999 om delprivatisering og om børsnotering av Telenor og salg av aksjene i Arcus AS med dets datterselskaper."

Nærings- og handelsdepartementet har i samråd med ledelsen i Arcus AS knyttet til seg Christiania Markets (CM) som rådgiver i prosessen med salg av aksjene i selskapet. CM har i sin rapport av 16. april 1999, vurdert ulike metoder for å gjennomføre et salg av statens aksjer i Arcus AS med dets datterselskaper.

Etter CMs vurdering vil optimalt tidspunkt for salg av aksjene i Arcus være etter at selskapet kan vise troverdighet med hensyn til inntjening, samt at uklare rammebetingelser er avklart. I tillegg vil makroøkonomiske forhold som renteutvikling og forventet utvikling i aksjemarkedet være viktige for en investor, og påvirke salgsprisen på selskapet.

CM foreslår at staten legger opp til å strukturere det videre arbeidet på følgende måte:

- Det utarbeides et grundig salgsprospekt hvor det legges stor vekt på å beskrive både det samlede selskap og virksomheten i Arcus Produkter og Vectura.
- Når salgsprospektet er klart, avtales det én-til-én presentasjoner med ulike investorer. På disse presentasjonene presenteres Arcus og datterselskapene av selskapenes ledelse.
- Basert på presentasjoner og salgsprospekt bes interessenter om å melde inn indikative bud på kjøp av aksjer. Det være seg for hele konsernet eller for de enkelte selskaper, eventuelt deler av disse. Staten vil i samarbeid med Arcus og rådgiver vurdere de innkomne bud.

CM vil i tiden fram til 1. juli 1999 gjennomføre en verdivurdering av konsernet.

Etter privatiseringsvedtaket i Stortinget i desember har selskapenes styrer og ledelse startet et aktivt arbeide for å tilrettelegge og forberede privatiseringen. Styret i Arcus AS foretok en bred gjennomgang av privatiseringsspørsmålet og samlet seg om et forslag til forutsetninger og retningslinjer som departementet ble informert om. Styret foreslo som grunnleggende forutsetninger for privatiseringsarbeidet:

- Videreføring av virksomheten i Norge.
- Strategiske/industrielle eiere som kan tilføre kompetanse og nødvendig kapital.
- Videreføring av ansattes rettigheter.

Styret viste også til behovet for avklaring innenfor enerettsområdene teknisk/medisinsk sprit og produksjon av brennevin. Dagens regelverk ville ikke forhindre en privatisering av Arcus, men at privatisering like fullt ville påskynde prosessen med å endre lovverk og retningslinjer. I den grad framtidig regelverk er uavklart, vil dette sannsynligvis påvirke verdien av selska-

pet negativt. Det er også behov for avklaring av juridiske forhold i tilknytning til varemerker.

Styrets vurdering er at det er helt nødvendig for selskapet å dokumentere troverdighet til at den økonomiske utviklingen går i riktig retning. Dette vil være avgjørende for at industrielle/strategiske interessenter vil ønske å videreføre virksomheten i Arcus. Så langt viser regnskapene fra 1. kvartal 1999 at Arcus ligger i forkant av salgs- og resultatbudsjetter.

Styrets flertall er i hovedsak enig i oppsummeringen og anbefalingene fra CM når det gjelder salgsstrategi. Styret vil samtidig påpeke at det innenfor flere områder er nødvendig med ytterligere vurderinger og analyser i det videre arbeide med privatiseringsprosessen.

Styrets mindretall, som består av de ansattes representanter, gir uttrykk for at CMs rapport ikke går grundig nok inn i en del konkrete problemstillinger som må være viktige for departementets og Regjeringens vurdering av salget.

På bakgrunn av de problemstillinger som er redegjort for har styret henstilt til departementet om å arbeide for å oppnå vide fullmakter og størst mulig grad av fleksibilitet gjennom privatiseringsprosessen. Dette omfatter også et forsvarlig tidsperspektiv for å sikre best mulige løsninger både for virksomheten, de ansatte og eier.

Arcus AS er eneste avtaker av norsk potetsprit og har dermed en viss landbrukspolitisk rolle. Forholdet til potetsprittavtalen og rettigheter til varemerker må avklares. Dersom Arcus privatiseres, må det også foretas en revurdering av regelverket om teknisk og medisinsk sprit og dagens system med eneretter. En privatisering av Arcus krever i utgangspunktet ikke endringer i loven om omsetning av alkoholholdig drikk.

Regjeringen forutsetter at det arbeides videre med de forskjellige spørsmål som bør avklares, men legger også til grunn av staten ikke bør utsette salgsprosessen til alle slike forhold er klarlagt. Nye private eiere vil måtte behandle eksisterende ordninger på en forretningsmessig måte. Det vil si at allerede inngåtte avtaler skal holdes, og at selskapet står fritt til i fremtiden å reforhandle eller inngå nye avtaler på disse områdene. Samtidig må myndighetene stå fritt til å endre dagens regler.

Departementet mener at Arcus-selskapene bør selges på en måte som kan bringe virksomhetene videre, skaffe eiere som har interesse av å utvikle virksomheten i Norge og som har finansiell styrke til å gjøre det. Innenfor disse rammene vil departementet søke å oppnå høyest mulig pris for aksjene. For å gjennomføre dette, er det viktig ikke å begrense selgers muligheter med hensyn til valg av kjøper og salgstidspunkt. Hensynet til bedriften selv tilsier at det vil være ønskelig med tempo i saken, men staten bør heller ikke binde seg til å selge innen en for kort tidshorison.

Departementet legger til grunn at statens aksjer i Arcus AS selges i hovedtrekk etter de linjer som er nevnt i rapporten fra Christiania Markets, om mulig allerede i 1999. Målet vil være å gjennomføre en full privatisering av virksomhetene innen Arcus-gruppen.

Departementet vil avvente CMs verdivurdering som ventes å foreligge innen 1. juli. Deretter vil det bli utarbeidet et salgsprospekt som grunnlag for en fortsatt salgsprosess.

Regjeringen legger til grunn at salget kan gjennomføres innenfor den foreliggende fullmakt til salg av aksjer i 1999 for inntil 500 mill. kroner, jf. forslag til vedtak III i Budsjett-innst. S. I (1998-99).

Merknader frå komiteen

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at disse medlemmer er mot privatiseringen av Arcus.

Disse medlemmer viser til at salget kan få alkoholpolitiske konsekvenser som ikke var gjennomtenkt da de borgerlige partiene i fjor høst ble enige om privatiseringen. Disse medlemmer viser til at behovet for kontroll med produksjonen av teknisk og medisinsk sprit vil kunne bli kostbart når monopolet oppheves.

Disse medlemmer viser videre til at potetsprittavtalen i dagens ordning sikrer landbruket avsetning for avrenspoteter og potetavskjær. Disse medlemmer mener at en opphevelse av monopolet vil kunne gi både uheldige miljømessige virkninger og innebære stor usikkerhet for landbruket rent avsetningsmessig.

Disse medlemmer mener den måten de borgerlige partiene har gått fram på i sin privatiseringsiver av Arcus er uforsvarlig og at Regjeringen ikke har utredet viktige spørsmål rundt salget godt nok.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Tverrpolitisk Folkevalgte tek utgreiinga til orientering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til budsjettavtalen mellom regjeringspartiene, Fremskrittspartiet og Høyre høsten 1998 om subsidiær stemmegivning, som blant annet innebar vedtak om salg av aksjer i Arcus med datterselskaper. Disse medlemmer vil understreke at dette dreier seg om alle aksjene, ikke en delprivatisering. Disse medlemmer forutsetter videre at det snarest avklares fra Regjeringens side hvordan man har tenkt gjennomført dette aksjesalget og at dette er i tråd med Stortingets forutsetninger.

Disse medlemmer vil understreke at vedtaket om salg av Arcus med datterselskap er et selvstendig vedtak som ble fattet etter vedtaket om salg av statlige aksjer for 500 mill. kroner. Disse medlemmer kan ikke akseptere at salget av Arcus og Vectura benyttes til å oppfylle vedtaket om salg av aksjer for 500 mill. kroner.

10.14 Kap. 966 Støtte til skipsbygging

Samandrag

Situasjonen i skipsbyggingsindustrien

Skipsbyggingsindustrien har i 1998 og 1999 opplevd en svak ordreinngang etter flere gode år med store ordrer. Etter de opplysninger Nærings- og handelsdepartementet har fått, var ordreinngangen i første kvar- tal i år på rundt 1 mrd. kroner.

Denne situasjonen er ikke særnorsk. Også ellers i Europa sliter verftene med å få ordrer og opprettholde beskjeftigelsen. Situasjonen er derfor generelt slik den ble beskrevet i St.prp. nr. 35 (1998-99) Om støtte til skipsbyggingsindustrien. Markedet er avventende, og det er usikkert når markedet vil snu. Anslaget i St.prp. nr. 35 (1998-99) på 8 mrd. kroner for ordreinngangen i 1999 kan synes høyt, men erfaringen viser at situasjonen kan endres raskt, og det er derfor for tidlig å trekke noen konklusjoner om ordreinngangen i 1999.

Budsjett 1999

Bevilgningene til byggetilskudd for den enkelte årgang av kontrakter har vært overført mellom de enkelte år slik at overforbruk noen år har blitt dekket av mindreforbruk andre år. Det gjenstår i dag utbetalinger for 1997-årgangen og senere år. Bevilgningene for årene 1997-99 er på 3 022,5 mill. kroner. Udisponerte midler for tidligere årganger kan bli om lag 100 mill. kroner. Dersom disse midlene overføres vil det være rundt 3,1 mrd. kroner til disposisjon for disse tre årgangene. På grunn av en stor 1998-kontrakt som det nylig er søkt om støtte til og inngåtte og mulige tilleggskontrakter, kan de disponible midlene bli for små for å dekke en ordreinngang på 8 mrd. kroner i 1999. Som påpekt i St.prp. nr. 35 (1998-99, er imidlertid tallene meget usikre. For ordens skyld bemerkes at leveringer av fiskefartøyer til EØS-området ikke omfattes av denne ordningen.

Tiltak

Stortinget ba ved behandlingen av St.prp. nr. 35 (1998-99) Regjeringen om å vurdere ytterligere tiltak for å styrke aktiviteten i verftsindustrien, jf. Innst. S. nr. 115 (1998-99). Skipsbyggingsindustrien har også fremmet en rekke forslag om nye tiltak.

Etter Regjeringens vurdering er den foretatte økningen i støttesatsene som ble vedtatt ved behandlingen av St.prp. nr. 35 (1998-99) og Innst. S. nr. 115 (1998-99) et vesentlig bidrag til økte muligheter for norske verft til å få nye ordrer. I den foreliggende budsjettsituasjon må det utvises stor forsiktighet med å øke budsjettets utgiftsside. Regjeringen har derfor ikke funnet det forsvarlig å forsere frem bestillinger av enkelte fartøyer, noe som har stått sentralt i de fremkomne forslag.

GIEK-garantiar til norskregistrerte eigarar

Med blant annet utgangspunkt i at norske interesser i en del tilfeller registrerer selskaper i utlandet for å oppnå garantier fra Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (GIEK), har GIEK gått inn for at garantier også kan

stilles overfor leveranser til norskregistrerte eiere når leveransene gjelder fartøyer som har sin inntjening fra utenriksfart og offshorevirksomhet.

Ved behandlingen av Nærings- og handelsdepartementets budsjett for 1999 fattet Stortinget blant annet følgende romertallsforslag vedrørende departementets garantifullmakter:

"Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 1999 kan:

gjennom Garanti-Instituttet for Eksportkreditt gi garanti for nye tilsagn og gammelt ansvar på inntil 30 000 mill. kroner ved eksport og ved investeringer i utlandet etter regler vedtatt av Stortinget 4. november 1994, med senere endringer."

Regjeringen foreslår at GIEK gis anledning til å utvide sin alminnelige garantiordning i tråd med ovennevnte innspill. Det forutsettes at GIEK ikke øker sin totale risikoeksponering som følge av denne endringen. Dersom det skal gjøres, må Stortingets beslutning av 4. november 1994 vedrørende formål for GIEKs garantigivning gis et tillegg som vedrører definisjon av eksport (tilføyelsen i kursiv):

"Med eksport forstås levering av varer og arbeids- og tjenesteytelser, herunder overdragelse av teknisk kunnskap, lisens- og patentrettigheter og lignende, når oppgjør skal skje fra utlandet. Når hensynet til norsk eksportandel tilsier det, kan garanti gis ved eksport av ytelse av utenlandsk opprinnelse. I spesielle tilfeller kan det gis garanti ved leveranser av utstyr til skip og borefartøyer som bygges for norsk regning i utlandet selv om kjøpet skjer for regning av den norske bestiller. *Det kan også i nærmere bestemte tilfeller gis garantier for leveranser av utstyr, skip og borefartøyer til norskregistrerte eiere når leveransene gjelder enheter som har sin inntjening fra utenriksfart og offshorevirksomhet.*"

Utvidelsen fremmes som et eget romertallsforslag, jf. forslag til romertallsvedtak XIV. Det vil bli utarbeidet nærmere retningslinjer for praktiseringen av denne utvidelsen.

Hurtigruteskip

Regjeringen vil vurdere å videreføre en tilskuddsordning for to nye hurtigruteskip fra og med 2002. Det er en forutsetning at de nye skipene står ferdig til bruk i første halvår 2002. Saken er nærmere omtalt under 3.11 Samferdselsdepartementet. Dersom de berørte selskapene på dette grunnlaget beslutter å bestille skipene, vil det kunne øke mulighetene for nye ordre ved norske verft.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa, jf. framlegg XIV om tillegg til vedtak i Stortinget 4. november 1994 om formålet til GIEK-garantiar.

Komiteen viser når det gjeld tilskotsordning for hurtigruteskip til merknader under avsnitt 13.9.

10.15 Kap. 970 Internasjonaliseringstiltak

Post 70 Eksportfremjande tiltak, kan overførast

Samandrag

På bakgrunn av behovet for omprioritering på statsbudsjettet foreslås det å redusere bevilgningen til eksportfremme med 2 mill. kroner, fra 186 til 184 mill. kroner.

Reduksjonene foreslås dekket inn ved å redusere næringslivsrettede tiltak ved utenriksstasjonene og regionale planer. Tilskuddet til Norges Eksportråd vil dermed ikke bli berørt av forslaget.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Høgre og Tverrpolitisk Folkevalde, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 970 post 70 med kr 2 000 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Tverrpolitisk Folkevalgte ønsker ikke å redusere næringslivsrettede tiltak ved utenriksstasjonene og regionale planer. Disse medlemmer mener det er viktig at utenriksstasjonene har et høyt servicenivå overfor norsk næringsliv og går på denne bakgrunn imot å redusere bevilgningen på posten med 2 mill. kroner.

Anbudsgarantiordninga

Samandrag

Anbudsgarantiordningen ble avvirket fra og med 1999 på grunn av behovet for omprioritering på statsbudsjettet. I Budsjett-innst. S. nr. 8 (1998-99) ber næringskomiteen Regjeringen på nytt å vurdere en videreføring av ordningen. Det er ikke rom for å gjeninnføre ordningen i 1999 innenfor det finanspolitiske opplegget som Regjeringen nå legger fram.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

10.16 Kap. 2420 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond

Post 50 Utviklingstilskot, fond

Samandrag

På bakgrunn av behovet for omprioritering på statsbudsjettet foreslås det å redusere bevilgningen til Statens nærings- og distriktsutviklingsfonds (SNDs) utviklingstilskudd med 10 mill. kroner, fra 186,1 til 176,1 mill. kroner. Dette vil medføre reduksjon eller utsettelse av enkelte prosjekter eller programmer.

Merknader frå komiteen

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte vil framheve at denne bevilgningen skal fremme nyetablering og kompetanseutvikling, og at det alt vesentlige av programvirksomheten retter seg mot små og mellomstore bedrifter.

Disse medlemmer finner i sitt budsjettalternativ rom for å videreføre bevilgningen og går derfor mot Regjeringens forslag om en reduksjon av kap. 2420, post 50 med 10 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at bevilgningene til SND, utviklingstilskudd har blitt nær halverte siden 1997. Regjeringa foreslår i revidert budsjett en ytterligere reduksjon i bevilgningen med 10 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til budsjettmerknader i Innst. S. nr. 8 (1998-99).

Disse medlemmer avviser ytterligere kutt i bevilgningen. Disse medlemmer foreslår å øke posten med 10 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga til Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) under kap. 2420 post 50 med 10 mill. kroner og gjer følgjande framlegg:

Kap. 2420 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620)
50 Utviklingstilskudd, fond
Nedsettes med ..... kr 10 000 000
fra kr 186 100 000 til
kr 176 100 000

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at avviklingen av nettverksprogrammet gir rom for en betydelig reduksjon på denne posten i 1999 og foreslår en reduksjon på 40 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 2420 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620).
50 Utviklingstilskudd, fond,
nedsettes med ..... kr 40 000 000
fra kr 186 100 000 til kr
146 100 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at sentrumpartiene fremmer forslag til justeringer av Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett, som innebærer at Fremskrittspartiets og Høyres krav om bevilgninger til Forsvaret og politiet, samt krav om forpliktelser til å videreføre finansieringen av innsatsstyrt finansiering av

sykehusene som forutsatt i budsjettbehandlingen høsten 1998 innfris.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte sentrumpartiens forslag til endret budsjettering av dette kapittel. Disse medlemmer viser for øvrig til sin generelle holdning om at Revidert nasjonalbudsjett først og fremst skal inneholde helt nødvendige justeringer av det vedtatte budsjett.

Post 70 Administrasjon, kan overføres

Samandrag

I forbindelse med at retningslinjene for Statens miljøfond justeres, jf. omtale under 3.12 Miljøverndepartementet, legges det opp til at SNDs kostnader ved forvaltning av ordningen skal dekkes over administrasjonstilskuddet til SND. Kostnadene har tidligere blitt finansiert av rentemarginen på utlånene. På denne bakgrunn foreslås administrasjonstilskuddet til SND økt med 5,5 mill. kroner, fra 95 til 100,5 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke kap. 2420 post 70 med kr 5 500 000.

10.17 Kap. 2460 Garanti-Instituttet for Eksportkreditt

Post 50 Tilskudd til risikoavsetningsfond for SUS/Baltikum-ordningen

Samandrag

På bakgrunn av behovet for omprioriteringer på statsbudsjettet foreslås det å redusere tilskuddet til risikoavsetningsfond for Garanti-Instituttet for Eksportkreditts SUS/Baltikum-ordning med 15 mill. kroner, fra 50 mill. kroner til 35 mill. kroner på kap. 2460 post 50 for 1999. Dette vil medføre at det i liten grad kan gis ytterligere tilsagn i 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 2460 post 50 med kr 15 000 000.

Komiteens medlem fra Tverrpolitisk Folkevalgte viser til sin merknad i forbindelse med St.prp. nr. 1 (1998-99) angående GIEK. Dette medlem peker på at det ikke bør overlates til private aktører og banker å ta politisk risiko og opprettholde et visst nivå på engasjementet i SUS/Baltikum, for å kunne ha kontakter og erfaringer når forholdene forholdsvis bedrer seg i disse områdene. Det er også viktig å kunne opprettholde tilskuddsordningen for å få like vilkår mellom norske eksportører og utenlandske aktører på dette markedet. En redusert støtteordning vil særlig ramme eksporten av fiskeprodukter. På dette grunnlaget går dette medlem i mot Regjeringens forslag om å redusere bevilgningen under kap. 2460 post 50.

Trekkfullmakter

Ved behandlingen av statsbudsjettet 1999 ga Stortinget sin tilslutning til at ordningen med trekkfullmakter for Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (GIEK) ikke skulle videreføres. En trekkfullmakt gir GIEK mulighet til å låne opp et gitt beløp i statskassen som følge av likviditetsbehov ved større erstatningsutbetalinger.

I Budsjett-innst. S. nr. 6 (1998-99) fra finanskomiteen uttalte komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Venstre følgende:

"Disse medlemmer vil legge vekt på at Regjeringen, ut ifra et ønske om forenkling, finner annen egnet ordning som ikke vanskeliggjør et eventuelt likviditetsbehov for GIEK. Disse medlemmer regner med at inn-

dragning av trekkfullmaktene ikke påfører GIEK merarbeid."

Med bakgrunn i prosessen som lå til grunn for erstatningsutbetalinger knyttet til SUS/Baltikum-ordningen i vinter, jf. St.prp. nr. 47 (1998-99) og Innst. S. nr. 131 (1998-99), har Regjeringen kommet til at ordningen med trekkfullmakter bør gjeninnføres. Dette vil sikre at GIEK kan foreta erstatningsutbetalinger når garanti-ansvar oppstår og at en unngår morarenter. Størrelsen på trekkfullmaktene vil bli vurdert i forbindelse med de årlige budsjettene og sett i sammenheng med gjeninnvinningspotensialet under hver ordning. For 1999 foreslår Regjeringen at trekkfullmaktene gjeninnføres på samme nivå som for 1998, jf. forslag til romertallsvedtak XV.

Tabell 3.2 Forslag til trekkfullmakter 1999 (1 000 kroner)

Post	Betegnelsen	Forslag 1999
92	Utbetaling iflg. trekkfullmakten - forretningsdelen	20 000
93	Utbetaling iflg. trekkfullmakten - samfunnsdelen	50 000
94	Utbetaling iflg. trekkfullmakten - gamle ordninger	50 000
96	Utbetaling iflg. trekkfullmakten - SUS/Baltikumordningen	50 000

Komiteens merknader

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å innføre trekkfullmakter for GIEK på same nivået som for 1998, jf. framlegg XV.

10.18 Kap. 3954 (nytt) Sulitjelma Bergverk A/S

Post 90 Avskrivning av aksjekapital

Samandrag

Det foreslås at det på statsbudsjettet for 1999 bevilges kr 20 050 000 under nytt kapittel til avskrivning av aksjekapitalen i Sulitjelma Bergverk A/S, jf. omtale under kap. 954 post 91.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 20 050 000 under nytt kap. 3954 post 90.

10.19 Kap. 3958 (nytt) Kapital, diverse Ventureselskap

Post 90 Salg av aksjer

Samandrag

I statsbudsjettet for 1989 og 1992 ble det bevilget henholdsvis 100 og 80 mill. kroner til statlige kapitalinskudd i private ventureselskaper. Det ble investert 154 mill. kroner, mens 26 mill. kroner ble tilbakeført til statskassa. Målsettingen med det såkalte Venturefondet var å styrke private ventureselskaper slik at disse kunne tilføre nødvendig egenkapital og kompetanse til små og mellomstore bedrifter.

Nærings- og handelsdepartementet foretar nå en verdurdering av Venturefondet. Denne vurderingen vil foreligge i løpet av mai. Regjeringen foreslår at Venturefondets portefølje legges ut for salg i markedet på en

slik måte at en sikrer avhending av hele porteføljen til en høyest mulig pris. Departementet anslår at salget vil innbringe minimum 100 mill. kroner.

Det vises til forslag til salgsfullmakt i eget romertallsvedtak XVI.

Merknader frå komiten

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa, jf. framlegg XVI.

10.20 Kap. 3967 (nytt) Norsk Jetmotor AS

Post 90 Salg av aksjer

Post 91 Tilbakebetaling av ansvarleg lån

Samandrag

I St.prp. nr. 9 (1998-99) Om endringar av løyvingar på statsbudsjettet for 1999 under Nærings- og handelsdepartementet, fremmet departementet forslag om å selge statens andel (33,33 pst.) av aksjene i Norsk Jetmotor AS (NJET) til Volvo Aero Corporation (VAC). Det ble framforhandlet en salgssum på 140,8 mill. kroner. Salgsinntekten ble i samme proposisjon foreslått bevilget med 103,3 mill. kroner under kap. 3967 Norsk Jetmotor AS, post 90 Salg av aksjer, og 37,5 mill. kroner under post 91 Tilbakebetaling av ansvarlig lån. I tillegg kom 2,5 mill. kroner i renter på det ansvarlige lånet. I henhold til låneavtalen ville rentebeløpet først komme til utbetaling i 1999 og ble dermed forutsatt fremmet som bevilgning i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 1999.

I henhold til salgsavtalen skulle det gjennomføres en fullstendig gjennomgang av NJET, som eventuelt kunne gi grunnlag for å redusere prisen med inntil 5 mill. kroner eller gi VAC grunnlag for å heve kjøpet.

Gjennomgangen førte til at VAC krevde prisreduksjon med bakgrunn i et bonusprogram for de ansatte som ikke lå inne i NJETs langtidsplaner eller budsjetter. Bonusprogrammet vil innebære kostnader i 2000 på 12,9 mill. kroner dersom NJET oppnår budsjetterresultat i 1999. Det er derfor inngått tilleggsavtale mellom staten og VAC om at staten skal betale inntil 4,3 mill. kroner (33,33 pst.) av bonusbeløpet i 2000. Dette beløpet står på en rentebærende konto hos Fondsfinans som har forestått salget. Den del av bonusutbetalingen som eventuelt ikke blir utløst, vil bli tilbakeført til staten i 2000.

Partene tok sikte på å gjennomføre salget med virkning fra 1. januar 1999. Forskjellige forhold førte til at salget ikke lot seg gjennomføre i 1998, men først i mars 1999. Utbetalingen til staten ble om lag 136,2 mill. kroner fratrukket kurtasje til rådgivere i forbindelse med salgsprosessen.

På denne bakgrunn fremmer Nærings- og handelsdepartementet forslag om en inntektsbevilgning på 136,16 mill. kroner knyttet til salget av statens aksjepost i Norsk Jetmotor AS.

Bevilgningen fordeles med 98,66 mill. kroner under kap. 3967 Norsk Jetmotor AS, post 90 Salg av aksjer, og 37,5 mill. kroner under post 91 Tilbakebetaling av ansvarlig lån. I tillegg blir det innbetalt 2,5 mill. kroner i renter av det ansvarlige lånet som foreslås bevilget under kap. 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer, post 83 Av alminnelige fordringer.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget til løyvingar frå Regjeringa under nytt kap. 3967 postane 90 og 91.

Komiteen viser når det gjeld kap. 5605 post 83 til merknader under avsnitt 16.14.

10.21 Kap. 5320 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond

Post 50 Tilbakeføring av utviklingstilskot

Samandrag

Bevilgninger til Statens nærings- og distriktsutviklingsfonds (SNDs) utviklingstilskudd overføres i budsjetterterminen til en særskilt opprettet konto i Norges Bank. Samtidig med at midler overføres til kontoen, belastes SNDs kap. 2420 post 50 i statsregnskapet. Den del av bevilgningen for ett år som ikke er bundet opp i tilsagn ved utgangen av året, skal tilbakeføres til statskassa påfølgende år når endelig tilsagnsoversikt foreligger. Likeledes skal de tilsagn om tilskudd som ikke er utbetalt innen utgangen av det tredje året etter at tilsagnet er gitt, annulleres og midlene tilbakeføres til statskassa. Rammen for SNDs landsdekkende utviklingstilskudd i 1998 er nesten 100 pst. bundet opp, men tilsagn fra 1995 på om lag 42,5 mill. kroner er annullert. Dette utgjør om lag 6 pst. av rammen for landsdekkende utviklingstilskudd som var på 684,1 mill. kroner i 1995. Tilbakeføringen skyldes prosjekter som ikke ble gjennomført eller er gjennomført i redusert omfang

i forhold til planene som lå til grunn for tilsagnene. Videre ble et tilsagn på kr 833 000 fra 1994 som tidligere er utbetalt, tilbakebetalt til SND i 1998 og inngår i tilbakeføringsbeløpet.

Det er budsjettert med en tilbakeføring på 5 mill. kroner i 1999. Den faktiske tilbakeføringen ble kr 43 640 482, dvs. kr 38 640 482 høyere enn budsjettert. Inntektsbevilgningen foreslås økt med kr 38 640 000 til kr 43 640 000.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 5320 post 50 med kr 38 640 000.

Post 51 Tilbakeføring fra tapsfond

Samandrag

Bevilgningene til tapsfond for SNDs landsdekkende risikolåne- og garantiordning overføres i budsjetterterminen til en særskilt opprettet konto i Norges Bank. Samtidig med at midler overføres til kontoen, belastes SNDs kap. 2420 post 51 og 52 i statsregnskapet. Tapsfondsmidler som refererer seg til den del av låne- og garantirammen som det ikke er gitt tilsagn om ved utgangen av året, skal tilbakeføres til statskassa det påfølgende år etter at endelig oversikt over lånetilsagn foreligger. Endelig oppgjør på tapsfondsmidler knyttet til annullerte låne- og garantitilsagn ved utgangen av det tredje året etter at tilsagnene er gitt, tilbakeføres til statskassa i samme operasjon. Sistnevnte innebærer at den del av tapsfondene for 1995 som gjelder låne- og garantitilsagn som ikke var utbetalt eller stilt garanti for innen utgangen av 1998, tilbakeføres til statskassa i 1999.

Det er budsjettert med en tilbakeføring på 5 mill. kroner i 1999. Den faktiske tilbakeføringen ble kr 48 956 039, dvs. kr 43 956 039 høyere enn budsjettert. Den betydelige tilbakeføringen refererer seg til låne- og garantitilsagn som ble annullert fordi prosjektene aldri ble realisert eller bedriftene fant alternativ og billigere finansiering. Låne- og garantirammen for 1998 ble på det nærmeste utnyttet fullt ut. Bevilgningen foreslås økt med kr 43 950 000, til kr 48 950 000.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 5320 post 51 med kr 43 950 000.

10.22 Kap. 5620 Renter og utbyte frå Statens nærings- og distriktsutviklingsfond

Post 80 Renter, grunnfinansieringsordninga

Post 81 Renter, risikolåneordninga

Post 82 Renter, lågrisikolåneordninga

Samandrag

SND kan foreta innlån fra staten til valgfri løpetid og en rentesats som tilsvarer rente på statspapir med til-

svarende løpetid. På bakgrunn av nye renteforutsetninger for 1999, foreslås bevilgningen under post 80 redusert med 10 mill. kroner, fra 358 til 348 mill. kroner. Bevilgningen under post 81 foreslås redusert med 10,5 mill. kroner, fra 140 til 129,5 mill. kroner. Bevilgningen under post 82 foreslås økt med 3 mill. kroner, fra 23 til 26 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa under kap. 5620 postane 80, 81 og 82.

Post 83 Utbytte, grunnfinansieringsordninga og lågrisikolåneordninga

Samandrag

Årsresultatet for ordningene for 1998 viser at bevilgningen kan økes med 2,8 mill. kroner, fra 30 til 32,8 mill. kroner. Dette utgjør 75 pst. av årsresultatet for ordningene.

Merknader frå komiten

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

Post 84 Utbytte, egenkapitalordninga

Samandrag

Det er budsjettert med et utbytte for 1998 på 50 mill. kroner med utbetaling i 1999. Egenkapitaldivisjonen i SND, som forvaltet egenkapitalordningen, ble i 1998 skilt ut som et eget aksjeselskap, SND Invest AS, og egenkapitalen ble omgjort til aksjekapital. På grunn av aksjemarkedets utvikling i annet halvår 1998 fikk SND Invest AS et årsresultat i 1998 på i underkant av 4,2 mill. kroner. Det er forutsatt at utbyttet til staten skal utgjøre 75 pst. av årsresultatet. På dette grunnlag foreslås utbyttebevilgningen redusert med 46,9 mill. kroner, fra 50 til 3,1 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 5620 post 84 med kr 46 900 000.

Post 85 Rentemargin risikolåneordninga

Samandrag

Regnskapet for SNDs risikolåneordning for 1998 viser at det vil bli tilbakeført i overkant av 66 mill. kroner. På dette grunnlag kan bevilgningen økes med 26 mill. kroner, fra 40 til 66 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 5620 post 85 med kr 26 000 000.

10.23 Kap. 5656 Aksjar i selskap under Nærings- og handelsdepartementet

Post 80 Utbytte

Samandrag

I vedtatt budsjett for 1999 er det ført opp 1 257 mill. kroner i samlet aksjeutbytte fra selskaper under Nærings- og handelsdepartementets forvaltning. I dette utbytteanslaget var det blant annet lagt til grunn at samtlige av statens aksjer i Norsk Vekst ASA skulle selges i 1998 og dermed ikke gi grunnlag for utbytte til staten i 1999. Gjennom St.prp. nr. 9 (1998-99) Om endringar av løyvingar på statsbudsjettet for 1998 under Nærings- og handelsdepartementet, ble det åpnet for at salget av statens aksjer i Norsk Vekst ASA kunne utsettes til 1999. Salget er foreløpig ikke gjennomført. På den ordinære generalforsamlingen i Norsk Vekst ASA ble det besluttet å utbetale 129,3 mill. kroner i utbytte for regnskapsåret 1998. Statens andel av dette utgjør ca. 25,5 mill. kroner.

Det var lagt til grunn et ekstraordinært utbytte fra Sydvaranger ASA med 50 mill. kroner. Utbyttet fra selskapet er nå nedjustert med 37,5 mill. kroner til 12,5 mill. kroner, hovedsakelig som følge av at opsjonsavtalen med Arctic Bulk Minerals om overtakelse av produksjonsanlegg m.v. er blitt reforhandlet, jf. nærmere omtale under kap. 950.

I forhold til tidligere anslag er utbyttet fra Kongsberg Gruppen ASA økt med 12 mill. kroner til 24 mill. kroner.

Totalt innebærer ovennevnte utbytteendringer at bevilgningsforslaget under kap. 5656 post 80 videreføres uendret.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering og er samd i at løyvinga under kap. 5656 post 80 ikkje vert endra.

11. FISKERIDEPARTEMENTET

11.1 Kap. 1000 Fiskeridepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Som følge av endring av departementsstrukturen har Fiskeridepartementet flyttet inn i nye lokaler i Grubbegata 1. Det ble ved flyttingen forutsatt at økte leiekostnader for Fiskeridepartementet skulle kompenseres.

Det fremmes forslag om en tilleggsbevilgning på kap. 1000 Fiskeridepartementet, post 01 Driftsutgifter på 3 002 000 kroner for å dekke økte leiekostnader i 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

11.2 Kap. 1020 Havforskningsinstituttet

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

I 1998 inngikk Havforskningsinstituttet ny husleieavtale med Statsbygg Vest. Den nye husleieavtalen medførte økte husleiekostnader på 740 000 kroner for 1999 årlig.

Det fremmes forslag om en tilleggsbevilgning på kap. 1020 Havforskningsinstituttet, post 01 Driftsutgifter på 740 000 kroner for 1999 for å dekke økte kostnader som følge av ny husleieavtale.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

11.3 Kap. 1021 Drift av forskingsfartøya

Post 01 Driftsutgifter og post 45 (ny) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Samandrag

Det fremmes forslag om å igangsette forprosjektering av et nytt forskningsfartøy til erstatning for "G.O. Sars" med sikte på byggestart i løpet av år 2000. Kostnadsrammen for forprosjektet er anslått til 5 mill. kroner, hvorav 3,5 mill. kroner dekkes gjennom en omdisponering fra kap. 1021 post 01, kap. 1023 post 50, kap. 1030 post 01 og kap. 1050 post 78, jf. omtaler under egne punkt. Finansiering av de resterende 1,5 mill. kroner vil bli vurdert nærmere i samarbeid med Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.

Det vil bli sett på mulighetene for et samarbeid mellom Havforskningsinstituttet og Universitetet i Bergen om drift av forskningsfartøyet, med sikte på at de samlede driftskostnadene for disse to institusjonene på sikt kan reduseres.

På denne bakgrunn foreslås det bevilget 3,5 mill. kroner for 1999 på kap. 1021 Drift av forskningsfartøyene, post 45 (ny) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres. Midlene dekkes delvis gjennom en omdisponering av 0,5 mill. kroner fra kap. 1021 post 01 Driftsutgifter. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen under kap. 1021, post 01 redusert med 0,5 mill. kroner for 1999.

Merknader frå komiteen

Post 01

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalde, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 1021 post 01 med kr 500 000.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte viser til merknader under kap. 1021.45, og går imot Regjeringens foreslåtte kutt på dette kapitlet.

Komiteens medlemmer fra Høyre ber Regjeringen om å vurdere de fiskerifaglige og kostnadmessige konsekvensene av å basere seg på innleie av egnede fartøy til forskningstoktene opp mot bygging av et nytt fartøy. Disse medlemmer ber Regjeringen legge fram en slik vurdering i forbindelse med statsbudsjettet for 2000.

Post 45 (ny)

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalde, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 3 500 000 under kap. 1021 ny post 45.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti støtter forslaget om å sette i gang forprosjektering av forskningsfartøyet G. O. Sars. Disse medlemmer mener dette må finansieres ved friske penger, og ikke ved omdisponering av kapitlene innen fiskeridepartementets område. I tillegg mener disse medlemmer at det må settes i gang bygging av nytt fartøy nå. Disse medlemmer vil derfor bevilge ytterligere 5 mill. kroner som startbevilgning.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte fremmer følgende forslag:

Kap. 1021	Drift av forskningsfartøyene (jf. kap. 4021)	
45 (NY)	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold,	
	bevilges med	kr 8 500 000

11.4 Kap. 1023 Fiskeri- og havbruksforskning

Post 50 Tilskott Noregs forskingsråd

Samandrag

Det foreslås å igangsette forprosjektering av nytt forskningsfartøy til erstatning for "G.O. Sars", jf. omtale under kap. 1021, ny post 45.

På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen på kap. 1023 Fiskeri- og havbruksforskning, post 50 Tilskudd Norges forskningsråd, kan overføres, reduseres med 1 mill. kroner for 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 1023 post 50 med kr 1 000 000.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til merknader under kap. 1021.45, og går imot Regjeringens foreslåtte kutt på dette kapitlet.

11.5 Kap. 1030 Fiskeridirektoratet

Post 01 Driftsutgifter og post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Samandrag

Forprosjekt nytt forskingsfartøy

Det foreslås å igangsette forprosjektering av nytt forskningsfartøy til erstatning for "G.O. Sars", jf. omtale under kap. 1021 ny post 45.

På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen på kap. 1030 Fiskeridirektoratet post 01 Driftsutgifter, reduseres med 1 mill. kroner.

Inspektørordning i fiskeflåten

Tradisjonelt blir et fiskefartøy kontrollert på havet etter at fangstoperasjonen er ferdig (Kystvakten), eller fartøyet blir kontrollert når fangsten landes (Ytre etat). Disse kontrollene er stikkprøvebaserte. Erfaringene tilsier at tradisjonelle kontrolltiltak ikke alltid er tilstrekkelige. Blant annet som følge av omstendighetene rundt fiske etter torsk i Barentshavet finner Fiskeridepartementet det nødvendig å foreslå en ekstraordinær inspektørordning utover dagens stikkprøvebaserte ordning. Midlene foreslås omdisponert fra kap. 1070 Elektroniske navigasjonshjelpemidler, post 72 Radiodekning Barentshavet, hvor det vil bli et mindreforbruk på 1,7 mill. kroner i 1999, jf. omtale under dette punktet.

På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen på kap. 1030 Fiskeridirektoratet, post 01 Driftsutgifter økes med 1,7 mill. kroner, mot tilsvarende reduksjon på kap. 1070 Elektroniske navigasjonshjelpemidler, post 72 Radiodekning Barentshavet for 1999.

Ny forskrift om fiskemel, fiskeolje m.v.

Fiskeridepartementet vedtok 26. mars 1999 en ny forskrift om fiskemel, fiskeolje m.v., og endringer i forskrift om gebyr for kontrollverkets tjenester, med ikrafttredelse 1. april 1999. Iverksettelse av den nye forskriften vil blant annet medføre at Fiskeridirektoratet blir kontrollorgan for forhold som den nye forskriften omfatter. Fiskeridirektoratets nye utgifter skal dekkes inn ved at gebyrforskriften endres slik at næringen fullfinansierer utgiftene gjennom gebyrer. Utgiftene er anslått til 1,6 mill. kroner på årsbasis. Utgiftene for 1999 er anslått til 1,2 mill. kroner.

På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen på kap. 1030 Fiskeridirektoratet, post 01 Driftsutgifter økes med 1,2 mill. kroner, mot en tilsvarende økning av kap. 4030 Fiskeridirektoratet, post 10 Gebyr kontrollverkets tjenester for 1999.

Veterinær grensekontroll

Stortinget vedtok 17. desember 1998 å samtykke i godkjenning av EØS-komitebeslutning nr. 69/98 om endring av EØS-avtalens vedlegg I (veterinære og plantesanitære forhold). Som følge av dette er Norge fra 1. januar 1999 blant annet EUs yttergrense for veterinærkontroll. Med unntak av landing av fersk fisk, må innførsel av fisk og fiskevarer fra land utenfor EØS skje over grensekontrollstasjoner. Det er under etablering 20 grensekontrollstasjoner for dette formålet. Finansiering og drift av 10 av disse er allerede ivarettatt gjennom tidligere bevilgninger. Etableringskostnadene og driftskostnadene for de 10 siste stasjonene er anslått til hhv. om lag 2 mill. kroner og om lag 3 mill. kroner.

På denne bakgrunn foreslås det en tilleggsbevilgning på 5 mill. kroner på kap. 1030 Fiskeridirektoratet, fordelt med 3 mill. kroner på post 01 Driftsutgifter, og 2 mill. kroner på post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres for 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen slutter seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 1030 post 01 med netto kr 4 900 000 og løyvinga under kap. 1030 post 45 med kr 2 000 000.

11.6 Kap. 4030 Fiskeridirektoratet

Post 01 Oppdragsinntekter, post 10 Gebyr kontrollverkets tenester og post 14 (ny) Refusjonar

Kap. 4030 Fiskeridirektoratet post 01 Oppdragsinntekter er ikke oppført med bevilgning i budsjettet for 1999. For å få posten registrert i statsregnskapet er det nødvendig med en bevilgning på 10 000 kroner på posten. Det er heller ikke opprettet en post for refusjoner fra andre statsinstitusjoner. Fiskeridepartementet mener det bør etableres en egen post for refusjoner slik at skillet mellom oppdragsinntekter og refusjoner framgår direkte av statsregnskapet.

På denne bakgrunn foreslås det bevilget 10 000 kroner på kap. 4030 ny post 01 Oppdragsinntekter og 10 000 kroner på kap. 4030, ny post 14 Refusjoner.

Det vises også til omtale under kap. 1030 av inntektsøkning på kap. 4030 post 10 som følge av ny forskrift om fiskemel, fiskeolje m.v. med 1,2 mill. kroner for 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 10 000 både under kap. 4030 ny post 01 og ny post 14. Komiteen sluttar seg også til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 4030 post 10 med kr 1 200 000.

11.7 Kap. 1050 Diverse fiskeriformål

Post 78 DNA-register for vågekval

Samandrag

Det foreslås å igangsette forprosjektering av nytt forskningsfartøy til erstatning for "G.O. Sars", jf.

omtale under kap. 1021 post 45. Arbeidet med kontraktsinngåelse for analyser av DNA-prøver er forsinket, og som følge av dette vil det bli et mindreforbruk på kap. 1050 post 78 i 1999.

På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen på kap. 1050 Diverse fiskeriformål, post 78 DNA-register for vågehval reduseres med 1 mill. kroner for 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

11.8 Kap. 1064 Hamnetenesta

Oppsplitting av post 30 i ein post for investeringar og ein post for drift og vedlikehald

Samandrag

Ved behandlingen av budsjettet for 1999 ba Stortinget om at Regjeringa i forbindelse med revidert budsjett våren 1999 legger fram forslag om oppsplitting av kap. 1064 Havnetjenesten, post 30 Fiskerihavneanlegg i to poster, en for investeringer og en for drift- og vedlikehold, jf. IX i Budsjett-innst. S. nr. 13 (1998-99). I etterkant av Stortingets vedtak er NOU 1999:5 Det nye Kystverket blitt lagt fram. I innstillingen fra utvalget foreslås det blant annet at det bør foretas en gjennomgang av kapittel- og poststrukturen i Kystverket med sikte på å redusere antallet kapitler og poster.

På denne bakgrunn finner Fiskeridepartementet det riktig å vurdere utvalgets forslag nærmere, før det legges fram eventuelt forslag om å splitte opp kap. 1064 post 30 i to poster.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, viser til at Stortinget ved behandlingen av Budsjett-innst. S. nr. 13 (1998-99) etter forslag fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti ba Regjeringa legge fram forslag om å dele kapitlet i en post for investeringer og i en post for drift og vedlikehold.

Disse medlemmer forutsetter at Regjeringa kommer tilbake til inndelingen av kapitlet i budsjettframlegget for 2000 slik at det skilles mellom investeringer og drift og vedlikehold.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til forslag under kap. 1064 post 30 under avsnitt 19.1.

Oppstart av mudring i Svartnes havn

Samandrag

Ved behandlingen av budsjettet for 1999 uttalte samferdselskomiteen at de forventet at arbeidet i Svartnes

fiskerihavn blir startet opp i 1999, jf. Budsjett-innst. S. nr. 13 (1998-99).

Det er tidligere lagt ned betydelig arbeid i forundersøkelser, planlegging og utbygging av Svartnes fiskerihavn. Dette arbeidet var basert på andre funksjonskrav enn de som nå ligger til grunn, noe som medfører behov for omfattende nye forundersøkelser og planlegging. Fiskeridepartementet har som målsetting at havnetjenesten skal drives på en kostnadseffektiv måte, med god styring og ressursutnyttelse. Dette krever detaljerte forundersøkelser og planlegging. Igangsetting av prosjekter før fullgod planlegging og forundersøkelser er foretatt kan føre til framdriftsproblemer, forsinket ferdigstilling og kostnadsoverskridelser.

På dette grunnlag vurderer Fiskeridepartementet det slik at det vil være uhensiktsmessig og lite effektiv ressursbruk å igangsette arbeidet i Svartnes fiskerihavn i 1999. Kystverket vil gjennomføre nødvendig planarbeid i 1999, slik at anleggsvirksomhet i Svartnes fiskerihavn kan starte opp i år 2000.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre viser til at et flertall i samferdselskomiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet og Høyre, i Budsjett-innst. S. nr. 13 (1998-99) uttalte at en forventer at resterende utbyggingsarbeid i Svartnes havn blir startet opp i 1999.

Disse medlemmer forutsetter at ferdigstillingen av havna skjer så raskt som praktisk mulig, og slik at havnesituasjonen ikke hindrer eller begrenser industriutbyggingen i området.

Disse medlemmer vil peke på at det er betydelige uløste oppgaver i havnesektoren. Økt utbygging av fiskerihavner er av stor betydning både for fiskerinaeringen, næringslivet og lokalsamfunnene. Disse medlemmer viser til at det ved behandlingen av St.meld. nr. 46 (1996-97) Om havner og infrastruktur for sjøtransport var bred enighet om en opptrapping av bevilgningene til utbygging av fiskerihavner.

Disse medlemmer har merket seg at regjeringa Bondevik ikke har lagt opp til en opptrapping av bevilgningene til utbygging og vedlikehold av fiskerihavner og fartøyer i det omfang havnemeldinga legger opp til.

11.9 Kap. 4067 Trafikksentralar

Post 01 Sikkerhetsgebyr Grenland og post 02 Sikkerhetsgebyr Sture og Mongstad

Sikkerhetsgebyrene ved trafikksentralene skal dekke den delen av utgiftene ved trafikksentralene som knytter seg til selve driften av sentralene, mens utgiftene til losformidlingen ved trafikksentralene skal dekkes over kap. 4066 Lostjenesten post 01 Losgebyr. I budsjettet for 1999 er det ved en inkurie lagt inn en overdekning på kap. 4067 Trafikksentraler på 1,25 mill. kroner, fordelt med 675 000 kroner på post 01 og 575 000 kroner på post 02.

For å få samsvar mellom inntekts- og utgiftsbevilgningen fremmes det forslag om å redusere inntektsbevilgningen på kap. 4067 Trafikksentraler med 1,25 mill. kroner, fordelt med 675 000 kroner på post 01 Sikkerhetsgebyr Grenland og 575 000 kroner på post 02 Sikkerhetsgebyr Sture og Mongstad for 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa under kap. 4067 post 01 og 02.

11.10 Kap. 1070 Elektroniske navigasjons-hjelpemiddel

Post 72 Radiodekning Barentshavet

Samandrag

I budsjettet for 1999 er det bevilget 1,7 mill. kroner på kap. 1070 Elektroniske navigasjonshjelpemidler post 72 Radiodekning Barentshavet til delfinansiering av driftsutgifter knyttet til radiodekning i Barentshavet. Tilsvarende beløp er bevilget over Kulturdepartementets budsjett. I ettertid er det blitt klart at det tar lengre tid å få på plass de forberedende investeringene enn hva som lå til grunn da midlene ble bevilget, og at oppstart av radiodekningen ikke vil kunne skje i 1999. Det vil av den grunn bli et mindreforbruk på posten på 1,7 mill. kroner i 1999. Disse midlene foreslås omdisponert til inspektørordningen for fiskeflåten, jf. omtale under kap. 1030 post 01.

På denne bakgrunn foreslås det at bevilgningen på kap. 1070 Elektroniske navigasjonshjelpemidler post 72 Radiodekning Barentshavet for 1999 reduseres med 1,7 mill. kroner til null, mot tilsvarende økning av kap. 1030 Fiskeridirektoratet post 01 Driftsutgifter.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 1070 post 72 med kr 1 700 000.

11.11 Kap. 2415 Statens nærings- og distrikts-utviklingsfond

Post 71 (Ny) Tilskot til nybygging og kjøp av brukte fiskefartøy til Finnmark

Samandrag

I forbindelse med krisen i fiskerierne i Finnmark i 1995/96 ble det i forbindelse med revidert budsjett 1996 bevilget 10 mill. kroner til et ekstraordinært investeringstilskudd over kap. 1050 Diverse fiskeriformål post 78 Utviklingstiltak i fiskerinæringa i Finnmark, til bygging og kjøp av fiskefartøy i Finnmark. I forbindelse med at Fiskarbanken ble integrert med SND ble bevilgningen på kap. 1050 post 78 flyttet over til nytt kap. 2415 SND post 71 Tilskudd til nybygging og kjøp av brukte fiskefartøy til Finnmark.

Det ble i 1997 og 1998 gitt tilsagn om til sammen 20 mill. kroner. Ingen midler er utbetalt, men alle fartøyene som det er gitt tilsagn er i dag under bygging og

forventes levert i løpet av 1999. Bevilgningsreglementet gir kun mulighet til å overføre ubrukte bevilgninger til de to følgende budsjetterminer. For å kunne dekke resterende forpliktelser er det behov for å gjenbevilge 10 mill. kroner på posten i 1999.

På denne bakgrunn foreslås det å gjenbevilge 10 mill. kroner på kap. 2415 SND, ny post 71 Tilskudd til nybygging og kjøp av brukte fiskefartøy til Finnmark, kan overføres. Det understrekes at det ikke har funnet sted noe merforbruk i forhold til de opprinnelige bevilgningene, men at bevilgningene i samsvar med Bevilgningsreglementet er falt bort.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 10 000 000 under kap. 2415 ny post 71.

12. LANDBRUKSDEPARTEMENTET

12.1 Kap. 1102 Fylkesmannens landbruksavdeling, kap. 1107 Statens dyrehelsetilsyn, kap. 1145 Jordskifteverket

Samandrag

Kompensasjon for utgifter ved innflytting i Statens hus Hedmark

Fylkesmannens landbruksavdeling, Statens dyrehelsetilsyn og Jordskifteverket skal flytte inn i nytt statens hus i Hedmark. Det er nå foretatt fordeling av arealer og endelige kostnader mellom leietakerne i det nye statens hus. Innflytting er satt til 1. september 1999. Regjeringen legger til grunn at det gis 75 pst. kompensasjon for utgifter i forbindelse med flyttingen og for årlige merutgifter forbundet med husleie. Ut fra samlede utgifter til flytting på 3,04 mill. kroner og økte husleieutgifter på 0,65 mill. kroner er kompensasjonen for 1999 beregnet til 2,765 mill. kroner.

Landbruksdepartementet foreslår på dette grunnlag at kap. 1102 post 01, kap. 1107 post 01 og kap. 1145 post 01 økes med hhv. 1 713 000 kroner, 407 000 kroner og 645 000 kroner.

Merknader frå komiteen

Kap. 1102 post 01

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre, sluttar seg til framlegget i proposisjonen under kap. 1102 post 01.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 1102 Fylkesmannens landbruksavdeling (jf. kap 4102)

01 Driftsutgifter,	
nedsettes med	kr 8 287 000
fra kr 256 983 000 til	
kr 248 696 000	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslaget innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

Kap. 1107 post 01

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa under kap. 1107 post 01.

Kap. 1145 post 01

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre, sluttar seg til framlegget i proposisjonen under kap. 1145 post 01.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener jordskifteretten må foreta en strengere prioritering mellom ulike jordskiftesaker og unnlate å behandle saker der den privatøkonomiske nytten av et skifte er marginal. Ressurser som spares på denne måten bør brukes til å finansiere nye oppgaver jordskifteretten er pålagt.

Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn følgende:

Kap. 1145	Jordskifteverket	
	(jf. kap. 4145)	
	01 Driftsutgifter,	
	nedsettes med	kr 4 355 000
	fra kr 128 005 000 til kr	
	123 650 000	

12.2 Kap. 1110 Statens landbrukstilsyn

Kjøp og renovering av bygg

Samandrag

Landbrukstilsynet og Planteforsk har store deler av sin virksomhet lokalisert på Ås. Det ble i 1996 bestemt at disse to virksomhetene skulle gå sammen om et felles byggeprosjekt hvor det såkalte Fellesbygget på Ås ble utvidet med et tilbygg for å romme begge virksomhetene. Dette byggeprosjektet har en framskrevet slutt-kostnad på vel 74 mill. kroner og det er bevilget 13 mill. kroner på kap. 1580 Videreføring av byggeprosjekter post 31 Bygg utenfor husleieordningen til prosjektet i 1999.

Landbrukstilsynet er tilbudt å kjøpe et annet bygg på Ås, Moerveien 12, til en pris av 16,5 mill. kroner. Nødvendig renovering og ombygging av Moerveien 12 for

å dekke Landbrukstilsynets behov er beregnet til 16,5 mill. kroner. Landbrukstilsynet kan etter kjøp og renovering samle sin virksomhet på Ås i dette bygget.

De tidligere planene om utvidelse av Fellesbygget kan ved kjøp av Moerveien 12 trekkes tilbake. Plante-forsk vil kunne samlokalisere sine aktiviteter på Ås i Fellesbygget. Den tekniske tilstand på Fellesbygget er imidlertid slik at bygget må gjennomgå en omfattende renovering, bl.a. må ventilasjonsanlegget og vinduer skiftes ut. Statsbygg har startet opp arbeidet med å prosjektere kostnadene ved renovering av Fellesbygget.

Kjøp og renovering av Moerveien 12 innebærer med de beregninger som er lagt til grunn ovenfor, en betydelig innsparing i forhold til opprinnelig plan om utvidelse av Fellesbygget. Landbruksdepartementet foreslår derfor at kostnadsrammen på vel 74 mill. kroner for det vedtatte byggeprosjektet kan omdisponeres til kjøp og renovering av Moerveien 12 innenfor en samlet ramme på 33 mill. kroner og at resterende del av rammen, etter fradrag for eventuelle påløpte utgifter på det vedtatte prosjektet, kan stilles til disposisjon for renovering av Fellesbygget etter at Regjeringen har tatt stilling til prosjektet.

For å sikre muligheten for et eventuelt kjøp av Moerveien 12 foreslår Regjeringen derfor at Finansdepartementet får fullmakt til å kunne nedsette bevilgningene under kap. 1580 post 31 med 13 mill. kroner og under kap. 1100, post 45 med inntil 3,5 mill. kroner mot en økning av bevilgningen under kap. 1110, ny post 45 Kjøp av Moerveien 12 med inntil 16,5 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak. Eventuelle utgifter til renovering av Moerveien 12 i 1999 vil bli dekket over kap. 1100 post 45. Landbruksdepartementet vil komme tilbake til saken til høsten.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om fullmakt til å kunne redusere løyvingane under kap. 1580 post 31 og kap. 1100 post 45 og om å løyve tilsvarende sum under kap. 1110 ny post 45, jf. framlegg XVIII.

12.3 Kap. 1137 Forsking og utvikling

Post 50 Forskingsprogrammer

Samandrag

Som ledd i gjennomføringen av Regjeringen s budsjettopplegg for 1999 foreslås bevilgningen redusert med 5 mill. kroner, fra 110,657 mill. kroner til 105,657 mill. kroner. Dette vil kunne medføre redusert aktivitet i 1999.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemen frå Sosialistisk Venstreparti, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener forskning og utvikling er svært viktig for å øke kompetansen. Regjeringens forslag til

kutt på kap. 1173 er et reelt kutt på et område som i andre sammenhenger blir framhevet som viktig å underbygge og støtte økonomisk.

Dette medlem vil derfor gå imot Regjeringens forslag om en reduksjon av kap. 1137, post 50 med 5 mill. kroner.

12.4 Kap. 1140 Miljø- og næringstiltak i jordbruket

Post 77 Miljøretta prosjektarbeid

Samandrag

Som ledd i gjennomføringen av Regjeringens budsjettopplegg for 1999 foreslås bevilgningen redusert med 4 mill. kroner, fra 27,524 mill. kroner til 23,524 mill. kroner.

Det er i år gitt tilsagn tilsvarende disponibelt beløp på posten. Ut fra dette og forslaget om å redusere bevilgningen foreslås en tilsagnsfullmakt på 4 mill. kroner, jf. forslag til romertallsvedtak XIX. Dette vil kunne medføre redusert aktivitet i år 2000.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemen frå Sosialistisk Venstreparti, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 1140 post 77 med kr 4 000 000 og om tilsegnfullmakt på kr 4 000 000, jf. framlegg XIX.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil framheve at det fortsatt er store utfordringer knyttet til å omstille landbruket til mer miljøvennlige driftsformer. Innenfor sitt budsjettalternativ finner dette medlem rom for å videreføre denne bevilgningen, og går derfor imot Regjeringens forslag om å redusere kap. 1140, post 77 med 4 mill. kroner. Dette medlem går derfor også imot forslaget om en tilsagnsfullmakt, jf. forslag XIX.

12.5 Kap. 1161 Statskog SF – forvaltningsdrift

Post 72 (Ny) Erstatning for barskogvern

Samandrag

I samsvar med de rettsprinsipper som ligger til grunn for Lov om statsforetak skal Statskog SF ha full kompensasjon for grunn og rettigheter som avstår til offentlige og private formål på lik linje med andre grunneiere.

Etter forutsetningene i 1993 skulle erstatning for barskogvernets fase 1 gjøres opp ved en utbetaling fra Miljøverndepartementet på 2 mill. kroner pr. år i 7 år og resten skulle kompenseres bl.a. ved nedskrivning av Statskog SFs lån i statskassen. Avtalen omfatter et totalareal på 377 000 daa, herav 93 400 daa produktiv barskog. Det ble ikke krevd erstatning for arealer som Statskog SF tidligere hadde vernet ved administrative vedtak. Nåverdien av avtalt erstatning er 24,2 mill. kroner og refererer seg derfor til et totalareal på 216 300 daa, herav 51 900 daa produktivt. Tilsvarende utgjør innbetalingene fra erstatningsordningen for barskogvern en nåverdi på 15,7 mill. kroner. Differansen er 8,5 mill. kroner. Statskog SF nedbetalte gjelden til stats-

kassen i 1997, jf. St.prp. nr. 1 (1997-98). Nedskrivning av gjeld er derfor uaktuelt som oppgjørsmetode.

Regjeringen foreslår derfor at resterstatningen til Statskog SF for barskogvern, fase 1, gjøres opp ved at det i 1999 bevilges 8,5 mill. kroner på kap. 1161 (ny) post 72 Erstatning for barskogvern.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 8 500 000 under kap. 1161 (ny) post 72.

12.6 Kap. 2411 Statens Landbruksbank

Post 73 Tilskot til Landbruksbankens tapsfond

Samandrag

Som ledd i gjennomføringen av Regjeringens budsjettopplegg for 1999 foreslås bevilgningen redusert med 6 mill. kroner, fra 9 mill. kroner til 3 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

12.7 Kap. 5545 post 70 Miljøavgift på kunstgjødsel

Samandrag

I 1988 ble det innført miljøavgift på fosfor og nitrogen i mineralgjødsel. Avgiften har siden 1993 vært på 1,21 kr/kg nitrogen og kr 2,30 kr/kg fosfor.

I tiden etter at miljøavgifter ble innført i 1988 er det i jordbruksavtalen innført flere virkemidler for å redusere forurensingen fra jordbruket. Gjennomføringen av tiltak er dokumentert i systemet med resultatkontroll i jordbruket.

Regjeringen foreslår å fjerne miljøavgiften på kunstgjødsel fra 1. januar 2000, jf. forslag til vedtak XX. Dette er det tatt hensyn til i årets jordbruksforhandlinger.

Forslaget om å fjerne kunstgjødselavgiften er et ledd i arbeidet med å redusere kostnadene i jordbruket og bringe avgiftsnivået mer på linje med situasjonen i andre land. Det er imidlertid viktig at denne reduksjonen kombineres med at virkemiddelsystemet i jordbruksavtalen videreutvikles. Som et langsiktig tiltak vil miljøtiltakene styrkes gjennom et helhetlig miljøprogram som skal bidra til at miljøforpliktelsene på landbruksområdet nås.

I årets jordbruksforhandlinger er det tatt opp forslag om å styrke miljøarbeidet i landbruket og det forutsettes at målene om reduksjon av avrenning av næringsstoffer kan nås med andre virkemidler. Miljøprogrammet i landbruket vil bli nærmere konkretisert i stortingsmeldingen om landbrukspolitik. Det legges opp til å innføre krav om miljøplan på alle gårdsbruk som mottar støtte gjennom miljøprogrammet. Miljøplanen er bl.a. en videreutvikling av dagens krav om obligatorisk gjødselplaner. I tillegg tas det bl.a. sikte på økt satsing på spesielle kulturlandskapstiltak, endret jordarbeiding og bruk av fangvekster.

Regjeringen vil i statsbudsjettet for 2000 i tillegg fremme forslag om å øke plantevernmiddeavgiften

med 15 mill. kroner fra 1. januar 2000 som et ledd i miljøarbeidet. Det vil bli redegjort nærmere for miljøtiltakene i proposisjonen som vil bli fremmet om jordbruksoppgjøret 1999.

Provenyvirkningen av å fjerne kunstgjødselavgiften fra 1. januar 2000 er reduserte inntekter på 165 mill. kroner i år 2000. En fjerning av avgiften på kunstgjødsel vil redusere kostnadene i jordbruket tilsvarende.

Merknader frå komiteen

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Venstre og Tverrpolitisk Folkevalgte sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å ta bort miljøavgifta på kunstgjødsel frå 1. januar 2000, jf. framlegg XX, og fremjar følgjande framlegg:

"Fjerning av kunstgjødselavgift

Stortinget samtykker i at miljøavgift på kunstgjødsel blir fjernet med virkning fra 1. januar 2000."

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet mener at avgiftsspørsmål ikke bør inngå i jordbruksavtalen, og at miljøavgifter ikke bør ses på som et virkemiddel i innteksreguleringen. Disse medlemmer går derfor mot Regjeringens forslag om fjerning av miljøavgift på kunstgjødsel. Slike spørsmål henvises til de årlige budsjettbehandlinger på høsten.

Medlemene i komiteen frå Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre har merka seg framlegget frå departementet om å fjerne miljøavgifta på kunstgjødsel frå 1. januar 2000 med den grunngeving at dette er ledd i eit arbeid for å redusere kostnadene i jordbruket og å få avgiftsnivået meir på linje med situasjonen i andre land. Desse medlemene har og merka seg at ein arbeider med langsiktige tiltak gjennom eit helskapeleg miljøprogram som vil bli nærare konkretisert i den varsla stortingsmeldinga om landbrukspolitikk.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Regjeringen foreslår å fjerne miljøavgiften på kunstgjødsel fra 1. januar 2000, jf. Forslag til vedtak XX. Disse medlemmer viser til at jordbruksavtalen ikke er ferdigbehandlet av Stortinget. Disse medlemmer vil følge prinsippet om at forurenseren skal betale og at dette ikke skal kompenseres gjennom overføringer eller støtteordninger. Det må være jordbrukets ansvar, etter de til enhver tid rådende rammebetingelser, å planlegge slik at det etableres bærekraftige løsninger for virksomheten uten offentlig støtte.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn motsette seg forslaget fra Regjeringen.

Komiteens medlemmer fra Høyre er tilfreds med at Regjeringen foreslår å avvike kunstgjødselavgiften fra 1. januar 2000. Det stilles i dag strenge

krav til bruken av kunstgjødsel gjennom obligatoriske gjødselplaner. Gjødselplanene sikrer at gjødslingen dekker det enkelte bruks reelle behov for kunstgjødsel, og har følgelig ingen negative miljøvirkninger. Kunstgjødselavgiften slik den har eksistert til nå er derfor en rent fiskal avgift. Disse medlemmer viser til at Høyre gjennom lang tid har fremmet forslag om å avvike kunstgjødselavgiften og er tilfreds med at Regjeringen nå har sluttet seg til dette standpunktet.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener at kunstgjødselavgiften har vært en suksess i arbeidet med å minimalisere bruken av fosfor og nitrogen i landbruket. Regjeringen vil erstatte avgiften med tiltak som obligatorisk gjødslingsplan og "Kvalitetssystemer i landbruket". Dette medlem er bekymret for at en miljøavgift blir fjernet før ordningene som skal erstatte den er på plass. Dette medlem minner også om at inntektene fra denne avgiften - beregnet til 165 mill. kroner i 1999 - er ment å gå som tilskudd til utviklingen av det økologiske jordbruket, og peker på den store betydningen et konkurransedyktig økologisk jordbruk vil ha i fremtiden, med stadig større krav til ren og sunn mat.

Regjeringen argumenterer med at avgiftsnivået i landbruket skal bringes mer på linje med situasjonen i andre land. Til det må det skytes inn; at det argumentet gjerne brukes av konkurransutsatte næringer, noe norsk landbruk vanskelig kan kalles. Men det mest alvorlige med Regjeringens argumentasjon er at den kan overføres til alle andre næringer. Alle næringer kan argumentere med at de trenger kostnadsreduksjoner i form av lavere miljøavgifter. Enten så må Regjeringen argumentere med at den prioriterer landbruksnæringen foran andre eller så har Regjeringen slått beina under sin egen argumentasjon når den skal møte andre næringer som krever miljøavgiftsreduksjoner. Det er Sosialistisk Venstrepartis holdning at dersom det trengs kostnadslettelser eller annen form for støtte til en næring skal det gis på en åpen og synlig måte, og ikke i form av å gjøre det billigere å forurense. Dette medlem går derfor imot forslag til vedtak XX om å fjerne miljøavgiften på kunstgjødsel fra 1. januar 2000.

12.8 Kap. 5651 Aksjar i selskap under Landbruksdepartementet

Post 90 Sal av aksjar i Statkorn Holding ASA

Samandrag

I Revidert nasjonalbudsjett for 1997 vedtok Stortinget salg av aksjer i Statkorn Holding AS for 200 mill. kroner, jf. Innst. S. nr. 295 (1996-97). I forbindelse med revidert nasjonalbudsjett for 1998 vedtok Stortinget en fullmakt om salg av inntil 25 pst. av aksjene i selskapet. I nysalderingen for 1998 ble Stortinget orientert om at det ut fra gitte forhold 2. halvår 1998 kunne være hensiktsmessig å utsette gjennomføringen av delprivatiseringen av selskapet til 1999. Regjeringen forutsatte at en ville komme tilbake til Stortinget med saken i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett

1999, jf. St.prp. nr. 30 (1998-99) og Innst. S. nr. 74 (1998-99).

Generalforsamlingen har forelagt saken for styret i Statkorn Holding ASA. Styret ser det som lite realistisk at en kan avhende aksjer til strategisk-industrielle investorer med høy grad av sammenfallende industripreferanser. Styret mener at en primært bør søke etter passive finansielle investorer og med en høyest mulig grad av omsettbarehet i aksjen. Styrets prinsipale syn er at staten bør selge seg ned til 51 pst. eierandel i morselskapet og at aksjen bør børsnoteres.

Regjeringen slutter seg til styrets prinsipale syn. Børsnotering setter krav til at minst 25 pst. av aksjene gjøres allment tilgjengelige i markedet. Det er krav til spredning av de tilgjengelige aksjene før børsnotering kan påregnes. I 1998 ga Stortinget departementet en salgsfullmakt på inntil 25 pst. I lys av at selskapet foreslås børsnotert, at en skal finne frem til langsiktige finansielle medinvestorer og at en bør tilstrebe en høyest mulig pris for aksjen, er det Regjeringens syn at salgsfullmakten bør økes til inntil 49 pst.

Departementet forutsetter at salget gjennomføres av megler til markedsverdi. Det kan være hensiktsmessig å gjennomføre salget i 2 trinn, først et rettet salg og deretter et spredningssalg med børsnotering som forutsetning.

Ved etableringen av Statkorn Holding i 1995 ble selskapet pålagt medlemskap i NAVO. Med bakgrunn i den planlagte delprivatiseringen foreslår departementet at selskapet selv avgjør tilhørighet til arbeidsgiverorganisasjon.

Regjeringen ber med dette Stortinget om fullmakt til å selge inntil 49 pst. av aksjene i Statkorn Holding ASA, jf. forslag til vedtak XVII. Landbruksdepartementet tar sikte på at et eventuelt rettet salg kan gjennomføres i 1999. Regjeringen vil fremme nødvendige bevilgningsforslag og orientere Stortinget om gjennomføringen av delprivatiseringen av selskapet når salget er gjennomført.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Høgre, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å selje inntil 49 pst. av aksjane i Statkorn Holding ASA, jf. framlegg XVII.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener staten bør selge alle aksjene i Statkorn Holding ASA, ikke bare 49 pst. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i løpet av 1999 selge alle aksjene i Statkorn Holding ASA."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta

helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslagetets innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentreres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

12.9 Kap. 5652 Innskotskapital i Statskog SF

Post 80 Utbytte

Samandrag

Utbyttet for 1998 fra Statskog SF er budsjettert til 8,5 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 1 (1996-97). Erstatning for barskogvern har resultatvirkning og gir, sammen med ordinære resultatposter og god soliditet i selskapet, rom for utbytte ut over den fastlagte utbyttepolitikken.

Forslaget om økt utbytte må sees på bakgrunn av behovet for økte utgifter til barskogvernet i dette tilfellet. Dette er å anse som en engangsforeteelse, og erstatninger for framtidige utvidelser av barskogvernet skal belastes kap. 1427 post 33.

Landbruksdepartementet foreslår på denne bakgrunn at bevilgningen på kap. 5652 post 80 Utbytte økes med 8,5 mill. kroner i 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

13. SAMFERDSELSDEPARTEMENTET

13.1 Kap. 1301 Forsking og utvikling m.v.

Post 70 Tilskot til rasjonell og miljøvennlig transport *Samandrag*

Det er bevilget 35,4 mill. kroner over posten. Som en del av opplegget for å dekke inn foreslåtte budsjettøkninger på andre områder, foreslås å redusere bevilgningen med 10 mill. kroner, fra 35,4 mill. kroner til 25,4 mill. kroner. Forslaget må ses i sammenheng med at det er forholdsvis store overføringer på posten fra 1998 til 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 1301 post 70 med kr 10 000 000.

13.2 Kap. 1330 Særskilte transporttiltak

Post 60 Avgiftskompensasjon rutebilar

Samandrag

Det er bevilget 380 mill. kroner i kompensasjon for tilskuddsberettiget bussdrift med ruteløyve i forbindelse med oppheving av fritaket for autodieselavgift. Kompensasjonen er gitt som et øremerket tilskudd via fylkeskommunene, og bevilget beløp er i samsvar med St.prp. nr. 54 (1997-98) Grønne skatter.

Tallgrunnlaget for kompensasjonsordningen er nå gjennomgått på nytt, bl.a. basert på mer oppdaterte regnskap. og faktisk dieselsavgift i 1999, inkl. virkningen av merverdiavgift. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen økt med 57 mill. kroner, fra 380 mill. kroner til 437 mill. kroner.

Økningen i bevilgningen som skyldes økte innbetalinger av autodieselsavgift motsvares av tilsvarende anslagsendringer for autodieselsavgiften. Tilsvarende gjelder for post 71.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 1330 post 60 med kr 57 000 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

Kap. 1330 Særskilte transporttiltak
60 Avgiftskompensasjon
rutebiler,
kan overføres, forhøyes med ..... kr 75 000 000
fra kr 380 000 000 til
kr 455 000 000

Post 71 Tilskott til ekspressbussar

Samandrag

Stortinget vedtok bevilgningen på 20 mill. kroner, jf. Budsjett-innst. S. nr. 13 (1998-99). Det ble vist til Stortingets behandling av St.prp. nr. 54 (1997-98) Grønne skatter, der flertallet forutsatte at det også skulle gis kompensasjon til ikke tilskuddsberettiget bussdrift med ruteløyve for bortfallet av avgiftsfritaket for autodieselsavgift. Kompensasjonsordningen administreres av Samferdselsdepartementet.

Tallgrunnlaget for denne kompensasjonsordningen er også gjennomgått på nytt. Det foreslås at bevilgningen blir økt med 25 mill. kroner, fra 20 mill. kroner til 45 mill. kroner. Forslaget til bevilgning innebærer at ikke tilskuddsberettiget bussdrift gis en noe lavere kompensasjon enn tilskuddsberettiget bussdrift. Det er knyttet større usikkerhet til aktiviteten i denne sektoren sammenlignet med de bussruter hvor rutetilbudet er fastlagt gjennom langsiktige avtaler med fylkeskommunene.

Endelig oppgjør med selskapene vil skje på grunnlag av endelige produksjonsdata fra selskapene etter årets utløp. Posten foreslås derfor gitt stikkordet "kan overføres".

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget om å gjere løyvinga under kap. 1330 post 71 overførbar, jf. framlegg XIII pkt. 4.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Tverrpolitisk Folkevalgte fremmer følgende forslag:

Kap. 1330 Særskilt transporttiltak
71 Tilskudd til ekspressbussar, *kan overføres,*
forhøyes med ..... kr 51 000 000
fra kr 20 000 000 til
kr 71 000 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre viser til departementets svar på spørsmål av 10. mai 1999 fra Arbeiderpartiets stortingsgruppe vedrørende utforming av avgiftskompensasjon for autodiesel. Disse medlemmer viser til at grunnlaget for avgiftskompensasjon skal være historisk forbruk i 1997 og de justeringer som er gjort med bakgrunn i oppdaterte regnskaper og faktisk dieselsavgift i 1999, inkl. virkningene av mva. Disse medlemmer forutsetter at denne kompensasjonen utliknes, og utbetales for de kilometer det i dag er gitt konsesjon for. Denne kompensasjonen pr. km forutsettes justert i forhold til eventuelle senere justeringer av autodieselsavgiften. Denne faste kompensasjonen utbetales for de km det til enhver tid er gitt konsesjon for. Med dette som utgangspunkt vil avgiftssystemet bidra til at det motiveres til effektivisering og overgang til mindre forurensende drivstoff, i tråd med intensjonen i "Grønne skatter". Disse medlemmer forutsetter at merkostnader knyttet til bedre dieselskvalitet kompenseres ved omlegging av avgiftssystemet, jf. svensk modell og introduksjon av blyfri bensin i Norge, jf. Budsjett-innst. S. II (1988-99) avsnitt 5.10.1.

Disse medlemmer slutter seg til Regjeringens forslag til økte bevilgninger med 57 mill. kroner fra 380 til 437 mill. kroner for tilskuddsberettiget bussdrift. Disse medlemmer går videre inn for at den samme kompensasjonsprosenten må legges til grunn for ekspressbussar. På denne bakgrunn foreslår disse medlemmer at kap. 1330 post 71 forhøyes med 26 mill. kroner for 1999 i forhold til Regjeringens forslag.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen praktisere ordningen med avgiftskompensasjon for autodiesel slik at grunnlaget for kompensasjon for autodieselsavgiften skal være historisk forbruk i 1997 og de justeringer som er gjort med bakgrunn i oppdaterte regnskaper og faktisk dieselsavgift, inkl. virkningene av mva. Det framtidige kompensasjonssystemet ligger fast ved at det knyttes til kjørte kilometer som det er gitt løyve for."

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk

Venstreparti, Venstre og Tverrpolitisk Folkevalde sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 1330 post 71 med 25 mill. kroner og fremjar følgjande forslag:

Kap. 1330 Særskilte transporttiltak
 71 Tilskudd til ekspressbussar, *kan overføres*
 forhøyes med ..... kr 25 000 000
 Tfra kr 20 000 000 til
 kr 45 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Regjeringens omtale i St.prp. nr. 67 (1998-99), under kap. 1330 post 71 Tilskudd til ekspressbussar:

"Forslaget til bevilgning innebærer at ikke-tilskuddsberettiget bussdrift gis noe lavere kompensasjon enn tilskuddsberettiget bussdrift."

I Budsjett-innst. S. nr. 13 (1998-99) pkt. 4.9.2 skriver flertallet:

"Flertallet foreslår at ikke-berettigede bussdrift med ruteløyve skal få kompensasjon for autodieselavgift."

Disse medlemmer finner ikke at Stortinget har lagt til grunn at kompensasjonen til ekspressbussar skulle være lavere enn kompensasjonen til tilskuddsberettigede ruter.

Disse medlemmer foreslår derfor at det bevilges 26 mill. kroner ekstra til post 71 Tilskudd til ekspressbussar, også tilskudd til tilskuddsberettigede ruter ser ut til å få en under dekning for 1999 på 18 mill. kroner, disse medlemmer foreslår derfor at også post 60 Avgiftskompensasjon rutebiler økes med 18 mill. kroner, med disse ekstra bevilgningen vil det bli likebehandling mellom tilskuddsberettigede og ikke-tilskuddsberettigede ruter.

Disse medlemmer vil vise til at det er nødvendig for de enkelte selskap, og for fylkeskommunene, at det ved inngåelse av avtaler om transportoppdrag må være et minimum av forutsigbarhet, disse medlemmer vil hevde at slik ikke er tilfelle når de forskjellige aktører har forskjellige oppfatninger av hvor mye av avgiften som skal kompenseres og om hvilke type ruter som skal få redusert kompensasjon.

Disse medlemmer vil hevde at en ordning med forskjellige kompensasjon basert på om en rute får tilskudd eller ikke, vil kunne være i strid med EØS-avtalen.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i Statsbudsjettet for 2000 legge frem forslag med full kompensasjon til buss sel-

skapene for innbetalt autodieselavgift, kompensasjonen skal være lik for tilskudd og ikke tilskuddsberettigede ruter."

Disse medlemmer vil hevde at fjerningen av avgiftsfritaket for autodieselavgiften kompensasjonsordningen ikke tar høyde for å løse miljømessige problemer som diesel utslipp fører til. En av forutsetningene for fjerning av fritaket var å få forbruket av autodiesel redusert. Disse medlemmer vil hevde at det langt fra er sikkert at reduksjon i dieselforbruket er den riktige vei og gå. En av de største forurensningene ved bruk av diesel er partikkelforurensning. For å få ned denne type forurensning kan en benytte partikkelfilter eller en kan fylle "lettdiesel", begge disse tiltakene fører til høyere dieselforbruk, bl.a. på grunn av lavere energieffektivitet for "lettdiesel".

Disse medlemmer vil derfor hevde at den vedtatte avgifts- og kompensasjonsordningen for bussar ikke stimulerer til miljøriktige investeringer. Dette skyldes etter disse medlemmer syn blant annet en dårlig koordinering mellom myndighetene og selskaperens organisasjoner. Disse medlemmer ser det som ønskelig å initiere tiltak for en mer miljøvennlig kollektivtransport med bussar. For å samordne forslag og mulige tiltak bør det nedsettes et utvalg med representanter fra myndighetene og transportbedriftenes organisasjoner.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen nedsette et utvalg bestående av representanter fra Samferdselsdepartementet og representanter fra bransje organisasjonene. Utvalgets formålet er å vurdere på hvilken måte det kan gis incitament som fører til bruk av mer miljøvennlige transportmidler, teknologi og drivstoff på et grunnlag som er samfunnsøkonomisk og miljømessig riktig. Arbeidet forutsettes å sikre bedriftsøkonomiske rammer som gir bransjen vilkår for vekst i produksjon og passasjervolum."

For øvrig viser disse medlemmer til sine merknader og forslag i Budsjett-innst. S. nr. 1 (1998-99) og Innst. S. nr. 247 (1997-98) der disse medlemmer gikk imot å fjerne fritaket for autodieselavgift for bussar.

13.3 Kap. 2450 Luftfartsverket (jf. kap. 5450)

Post 24 Driftsresultat

Samandrag

Som en del av opplegget for å dekke inn foreslåtte budsjettøkninger på andre områder, foreslås å øke utbytte fra Luftfartsverket med 50 mill. kroner, fra 44 mill. kroner til 94 mill. kroner. For å kunne ta ut økt utbytte, foreslås å redusere Luftfartsverkets investeringer med 50 mill. kroner, jf. post 30.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 2450 post 24 med kr 50 000 000.

*Post 30 Flyplassanlegg**Samandrag*

I St.prp. nr. 45 (1998-99) ble bevilgningen foreslått redusert med 30 mill. kroner, fra 648,2 mill. kroner til 618,2 mill. kroner med bakgrunn i tekniske omposteringer på Luftfartsverkets budsjett. Investeringene foreslås nå redusert med 50 mill. kroner, fra 618,2 mill. kroner til 568,2 mill. kroner, som en del av opplegget for å finansiere budsjettøkninger på andre områder.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 2450 post 30 med kr 50 000 000.

*Post 92 Lån Sandefjord lufthavn AS (ny)**Samandrag*

I forbindelse med behandlingen av St.prp. nr. 64/Innst. S. nr. 229 (1997-98) vedtok Stortinget at Sandefjord Lufthavn AS selv skulle finansiere oppføring av nytt kontrolltårn, på basis av den betydelige veksten i passasjerer og dermed inntekter ved lufthavnen. På bakgrunn av arbeidsforholdene for Luftfartsverkets ansatte i tårnet på Torp, ble det åpnet for at Luftfartsverket kunne starte byggingen av nytt tårn, mot at selskapet så snart som mulig refunderte Luftfartsverkets kostnader knyttet til drift og investering i tårnet.

Det er gjennomført forhandlinger mellom Sandefjord Lufthavn AS og Luftfartsverket om betingelsene for oppføring av nytt tårn. Partene har nå blitt enige om betingelsene, og avtale ble undertegnet av begge parter i mars 1999.

Avtalen innebærer blant annet at Sandefjord Lufthavn AS er tiltakshaver og ansvarlig for utbyggingen. Det nye tårnet skal tas i bruk 15. mai 2000. Kostnadene for prosjektet er anslått til 29 mill. kroner (1998-kroner). Luftfartsverket bidrar med lånefinansiering av 50 pst. av samlet byggekostnad, maksimalt 15 mill. kroner, mot pant i eiendommen. Renten på lånet er satt til 5,2 pst. Lånet forfaller til betaling tre år etter at bygget er ferdigstilt og overtagelsesforretning er avholdt.

På dette grunnlag foreslås bevilget et lån til Sandefjord Lufthavn AS på kap. 2450 Luftfartsverket post 92 (ny) på 15 mill. kroner. Det legges til grunn at lånet finansieres ved en tilsvarende reduksjon i Luftfartsverkets reguleringsfond.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 15 000 000 under kap. 2450 post 92 (ny).

13.4 Kap. 5450 Luftfartsverket (jf. kap. 2450)*Post 35 Til investeringsformål**Samandrag*

Bevilgningen foreslås redusert med 35 mill. kroner, fra 323,72 mill. kroner til 288,72 mill. kroner, som følge av foreslåtte endringer på kap. 2450, postene 30 og 92, jf. omtale under disse.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 5450 post 35 med kr 35 000 000.

13.5 Avvikling av statleg støtte til lufttrafikkenesta*Samandrag*

Sandefjord lufthavn, Torp, er en militær lufthavn eid av staten. Det ikke statlige selskapet Sandefjord Lufthavn AS (SL) har konsesjon for drift av flyplassen som sivil landingsplass. Selskapet fikk ny konsesjon for ti år gjeldende fra og med 1. januar 1999. En forutsetning for konsesjonen er at så lenge staten ved Luftfartsverket finansierer lufttrafikktenesten, kan ikke SL fristilles fra bruk av det statlige takstregulativet for bruk av lufthavntjenester.

Luftfartsverket er en selvfinansierende virksomhet, der flyselskapene betaler for tjenester som stilles til disposisjon på de statlige lufthavnene. Avgiftsnivået er basert på kostnadene ved å frembringe tjenestene.

Luftfartsverket finansierer i dag også flygeledertjenesten ved Sandefjord lufthavn, Torp over eget driftsbudsjett, til en kostnad av om lag 7 mill. kroner årlig, uten å få del i avgiftsinntektene ved lufthavnen. Avgiftsinntektene går i sin helhet til SL. Dette innebærer i praksis en subsidiering av SLs virksomhet. Luftfartsverkets styre har i møte 11. februar 1998 vedtatt at subsidieringen av SL må opphøre.

SL ønsker å øke åpningstidene ved lufthavnen for å imøtekomme økt trafikk. Etter dagens system for finansiering vil imøtekommelse av ønsket kreve at Luftfartsverket må øke "subsidieringen" av SL ved innsettelse av nye flygeledere/flygelederassistenter.

I løpet av det siste året har trafikktutviklingen ved lufthavnen vært meget god, blant annet ved at nye ruter til Bergen, Stavanger, Gøteborg, Stockholm, København og Amsterdam er etablert av selskaper som KLM, Braathens og SAS. SL har oppjustert passasjeranslagene for 1999 til 650 000 (+ 50 000).

Det er positivt for transportstandarden i regionen at tilbudet ved Sandefjord lufthavn, Torp utvikler seg så sterkt som det har gjort. Spesielt kan dette virke positivt for videreutvikling av næringslivet og dermed sysselsetting i regionen.

I den grad de reisende velger Torp fremfor Gardermoen der disse fremstår som konkurrerende alternativer, er denne overgangen av passasjerer til Torp uproblematisk. Det må være opp til passasjerene å velge det reisealternativ som fremstår som det beste. For å oppnå samfunnsøkonomisk effektiv ressursutnyttelse, bør

imidlertid tilbydere av lufthavntjenester selv dekke utgiftene ved virksomheten.

Problemstillingen knyttet til Luftfartsverkets ansvar for finansiering av flygeledertjenesten illustreres ved at når SL får en betydelig tilvekst av passasjerer og dermed øker sine inntekter, herunder også passasjerer overført fra f.eks Gardermoen, må Luftfartsverket øke subsidieringen av SL uten å få del i inntektene, samtidig som overførte passasjerer fra Luftfartsverkets lufthavner til Torp representerer et inntektstap for Luftfartsverket.

Det er uheldig at Luftfartsverket må subsidiere rene driftsutgifter ved det som kan oppfattes som en konkurrerende lufthavn, samtidig som passasjerutviklingen tilsier at lufthavnen nå kan bære finansieringen av lufttrafikkjenesten selv. Samferdselsdepartementet foreslår derfor at Sandefjord Lufthavn AS betaler for den statlig utførte lufttrafikkjenesten. Selskapet fristilles dermed fra bruk av det statlige takstregulativet og kan selv fastlegge prisene på bruk av de tjenester selskapet tilbyr. Luftfartsverket vil dermed styrke sitt driftsbudsjett med om lag 7 mill. kroner.

SL kan kjøpe flygeledertjenester av Luftfartsverket basert på kostnadene ved å frembringe tjenesten. Ved knapphet på flygeledere og behov for styring av fordelingen av disse, må SL stilles på lik linje med alle andre lufthavner, dvs. at særbehandling av SL i slike fordelingsproblemer ikke skal forekomme.

Samferdselsdepartementet legger opp til likebehandling av SL og statlige lufthavner i spørsmål om fordeling av knappe flygelederressurser.

Samferdselsdepartementet foreslår at SLs betaling for de statlig utførte lufttrafikkjenestene gjøres gjeldende fra og med 1. januar 2000. På denne måten vil SL og Luftfartsverket kunne forhandle om og avtalefeste de økonomiske betingelsene for en videreføring av Luftfartsverkets flygeledertjeneste på Sandefjord lufthavn, Torp fra og med 1. januar 2000.

Merknader fra komiteen

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Tverrpolitisk Folkevalgte, viser til Innst. S. nr. 229 (1997-98) der komiteens flertall blant annet uttalte følgende om Torp flyplass:

"Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Sosialistisk Venstreparti, peker på at Sandefjord lufthavn, Torp har en viktig rolle i den regionale utviklingen i Vestfold og Grenlandsområdet og at den også framover vil være en naturlig del av det regionale flyplass tilbudet. Flertallet ber departementet vurdere Sandefjord lufthavns rolle i det regionale luftfartsnettet og legge dette fram for Stortinget på egnet måte og senest i forbindelse med samferdselsplanen i 2000."

Flertallet oppfatter at Regjeringens forslag om å avvikle statlig støtte til lufttrafikkjenesten på Sande-

fjord lufthavn, Torp er i strid med flertalls merknadene i Innst. S. nr. 229 (1997-98).

Flertallet går derfor imot forslag om å avvikle statlig støtte til lufttrafikkjenesten på Sandefjord lufthavn, Torp fra 1. januar 2000.

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Høgre, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre sluttar seg til departementet sine vurderingar.

13.6 Endring av reglane for rabatt til følgje som reiser saman med funksjonshemma med spesielle behov

Ved behandling av statsbudsjettet for 1999 for Sosial- og helsedepartementet gjorde Stortinget følgende vedtak, jf. Budsjett-innst. S. nr. 11 (1998-99), vedtak X:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 1999 vurdere endringer i reglene slik at ledsagere til funksjonshemmede med spesielle behov, spesielt blinde og svaksynte, får redusert billettpriser på offentlige kommunikasjonstilbud, uavhengig om vedkommende er ektefelle."

I St.prp. nr. 1 (1991-92) for Samferdselsdepartementet slås det fast at de landsomfattende sosiale rabattordningene er begrunnet ut fra inntektsfordelingshensyn, og at de derfor bør holdes utenfor fylkeskommunal takstmyndighet. Dette til tross for at takstansvaret for den lokale kollektivtransporten for øvrig tilligger fylkeskommunene. Det blir foreslått at de sosiale rabattordningene opprettholdes inntil en har fått avklart alternative muligheter for å ivareta inntektsfordelingsmessige hensyn (jf. St.meld. nr. 42 (1986-87) og Innst. S. nr. 193 (1986-87)). Kriteriene for tildeling av honnørrabatten har senere blitt utvidet til å gjelde flere grupper (bl.a. blinde og døvblinde). Rabatten gjelder også for ektefelle eller partner (registrert i henhold til partnerskapsloven), som reiser i følge med person som løser honnørbillett.

Rådet for funksjonshemmede, som er Regjeringen s rådgivende organ, har tatt initiativ til å få etablert en landsdekkende ordning med ledsagerbevis for funksjonshemmede.

Ledsagerbeviset skal etter forslaget gi den funksjonshemmedes ledsager fri/rabattert adgang til offentlige kultur- og fritidsarrangementer samt offentlige transportmidler som den funksjonshemmede ikke vil kunne delta i/nyttiggjøre seg uten bistand. Målsetningen er å etablere en landsdekkende ordning, basert på standardisering av søknadsbehandling i kommunene og utforming av nødvendige legitimasjonskort.

Med utgangspunkt i innspill fra Rådet for funksjonshemmede sendte Samferdselsdepartementet saken på høring til fylkeskommunene og andre aktuelle hørings-

instanser. Høringspartene ble anmodet om å vurdere innføring av ordningen på kommersiell basis.

Uttalelsene tyder på at en generell ordning med ledsagerrabatt ikke lar seg realisere uten kompensasjon for økonomiske konsekvenser utover det som det allerede er innarbeidet i rammetilskuddet til fylkeskommunene. Departementet anser det ikke aktuelt å utvide sentralt fastsatte rabattordninger for ledsagere på samferdselssektoren, men vil oppfordre fylkeskommunene og transportselskaper til å utvikle frivillige ordninger.

Noen av fylkeskommunene har eller vil innføre ordning med ledsagerrabatt på frivillig basis. En prøveordning er dessuten allerede igangsatt av NSB Persontrafikk (tog), og Vegdirektoratet anbefaler innføring av ordningen for riksvegferjene.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

13.7 Merverdiavgift - NSB BA

Samandrag

NSB BA har overfor Samferdselsdepartementet tatt opp flere forhold ved dagens merverdiavgiftsregler som selskapet mener er konkurransevridende i disfavør av jernbanetransport. For nærmere redegjørelse vises det til St.meld. nr. 19/Innst. S. nr. 138 (1998-99) Om NSB BAs virksomhet.

Regjeringen vil vurdere merverdiavgiftsbelastningen for jernbanetransport med sikte på mest mulig konkurransøytralitet i forhold til andre transportformer, og vil legge saken fram for Stortinget på en egnet måte.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

13.8 Om mogleg fusjon mellom Postbanken og DnB

Samandrag

Som redegjort for i St.prp. nr. 61 (1998-99) Om omdanning av Postbanken BA til aksjeselskap, jf. kap. 1.3, inngikk styrene i Postbanken BA og Den norske Bank ASA 23. mars 1999 en avtale om å forhandle med sikte på å inngå en felles fusjonsplan om integrasjon av virksomheten i de to selskapene i ett finanskonsern. Henholdsvis 27. og 28. april 1999 besluttet styrene i Den norske Bank og Postbanken å foreslå overfor sine respektive generalforsamlinger at Den norske Bank og Postbanken fusjoneres i henhold til den fremforhandlede fusjonsplanen.

Generalforsamlingen i Postbanken kan ikke godkjenne fusjonsplanen før Stortinget har gitt sitt samtykke. Regjeringen vil komme tilbake til saken i et eget framlegg for Stortinget innen kort tid.

Hvis fusjonsforslaget blir vedtatt på generalforsamlingen i de respektive bankene, vil det måtte fremmes konsesjonssøknad for Finansdepartementet. Konsesjonssøknaden vil bli forelagt Kredittilsynet og Norges Bank for uttalelse. Konkurransetilsynet vil i tillegg

vurdere saken i forhold til konkurranselovens bestemmelser om bedriftsserverv.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering. Komiteen viser og til Innst. S. nr. 216, jf. St.prp. nr. 76 (1998-99) og Innst. O. nr. 93, jf. Ot.prp. nr. 76 (1998-99). Begge disse proposisjonane er lagde fram i samband med plan for fusjon mellom Den norske Bank ASA og Postbanken AS.

13.9 Tilskotsordninga for Hurtigruta

Samandrag

Regjeringen vil vurdere tilskuddsordningen for Hurtigruten i forbindelse med Nasjonal transportplan 2002-2011, som fremlegges våren 2000. Dersom to av de eldste skipene byttes ut med nybygg, vil hurtigruteflåten da bestå av moderne skip som kan oppfylle stortingsvedtak om tilskuddsuavhengig drift. Regjeringen vil legge fram en sak for Stortinget som følger opp stortingsvedtak om avvikling av tilskudd fra 2002, og der ta endelig stilling til eventuelle kjøp av tjenester i fremtiden.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ser det som ønskelig å avklare forholdet mellom staten og hurtigruteselskapene, da det vil ha betydning for eventuell videre fornyelse av hurtigruteflåten. Dersom konklusjonen blir bygging av flere båter vil det være ønskelig at det kan iverksettes raskt, ikke minst ut fra situasjonen i verftsindustrien. Tilknytninga mellom hurtigruta som transportform og de øvrige transportmidler er ikke spesielt nær.

Dette medlem vil fremme følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme sak om hurtigrutens framtid høsten 1999."

14. MILJØVERNDEPARTEMENTET

14.1 Kap. 1425 Vilt og fisketiltak (jf. kap. 4425)

Post 60 Kommunal vilt- og fiskeforvaltning, kan overføres

Post 70 Tilskot til fiskeformål, kan overføres

Samandrag

I statsbudsjettet for 1997 ble det bevilget 4,5 mill. kroner på kap. 1427 post 60 for å dekke utgifter forbundet med overføring av myndighet og oppgaver etter laks- og innlandsfiskekoven til kommunene. I statsbudsjettene for 1998 og 1999 er midlene blitt bevilget over kap. 1425 post 60 Kommunal vilt- og fiskeforvaltning. Ordningen har vært aktivt kunngjort disse tre årene. Til tross for de initiativ som er gjort, har det ikke kommet inn nok søknader fra kommuner i enkelte fylker til at hele bevilgningen kunne brukes i samsvar med tildelingskriteriene for posten. Imidlertid er det under kap.

1425 post 70, Tilskudd til fiskeformål, kvalifiserte søknader som ikke kan innvilges innenfor rammen av bevilgningen på posten. På bakgrunn av dette foreslås en omdisponering ved å redusere bevilgningen på kap. 1425 post 60 med 0,9 mill. kroner og øke bevilgningen på kap. 1425 post 70 med samme beløp for 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 1425 post 60 med kr 900 000 og auke løyvinga under kap. 1425 post 70 tilsvarende.

14.2 Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)

Post 30 Statleg erverv, båndlegging av friluftsområder, kan overføres

Samandrag

Det foreslås å redusere bevilgningen på kap. 1427, post 30 med 2,5 mill. kroner for 1999 for å dekke inn deler av foreslåtte utgiftsøkninger på andre poster under Miljøverndepartementets budsjett. Reduksjonen er mulig da utbetalingene knyttet til tidligere vern og sikring ikke går så raskt som forutsatt.

Merknader frå komiteen

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte, viser til at det har vært en sterk nedgang i tilskuddene til friluftsmål de senere år. Flertallet mener det er viktig å opprettholde tilskuddene for å sikre verdifulle naturområder og fremme friluftsliv og er overrasket over at Regjeringen ønsker å redusere innsatsen på dette området. Flertallet går derfor imot Regjeringens forslag om å redusere posten med 2,5 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil vise til at det foreslåtte kuttet fra Regjeringen innebærer 20 pst. kutt i bevilgningene til sikring av friluftsområder. Disse medlemmer mener ferdselsretten er fundamental for utøvelse av friluftsliv. Nylig fremlagte data fra Vestfold viser at av 758 byggesøknader i 100-metersbeltet ble 75 pst. innvilget i perioden 1994-98. Disse medlemmer mener derfor det er åpenbart behov for å nytte sikring som et aktivt virkemiddel for å ta vare på verdifulle friluftsområder.

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Tverrpolitisk Folkevalde sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 1427 post 30 med 2 500 000 kroner og fremjar følgjande forslag:

Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)
30 Statlige erverv, båndlegging av friluftsområde, kan overføres,
nedsettes med kr 2 500 000
fra kr 14 785 000 til
kr 12 285 000

Post 73 Erstatningar og førebyggjande tiltak mot rovviltsskadar, kan overførast

Samandrag

Det er behov for tilleggsbevilgninger under kap. 1427 post 73, jf. omtalen nedenfor. Behovet bygger på en estimering av kommende skadeerstatninger basert på dagens erstatningsordning, forventede utgifter i 1999 til klagebehandling for skader i 1998, etterslep fra 1998 for erstatninger for bufe samt forebyggende tiltak i 1999. Konsekvenser av omlegging til nytt regelverk og lovfesting av retten til erstatning vil en komme tilbake til etter at odelstingsproposisjonen om endringer i viltloven er behandlet i Stortinget.

Erstatningar for tap av bufe

Tapene av bufe viste en økende tendens i flere fylker i 1998. Den samlede oversikten over tapene i 1998 ble ikke klar før i november/desember 1998 etter at Direktoratet for naturforvaltning hadde oppsummert erstatningsoppgjøret i fylkene. Følgelig måtte deler av erstatningsoppgjøret for 1998 utsettes til 1999. Fullmakter gitt i 1999 som er knyttet til erstatningsoppgjøret for 1998 utgjør 6,9 mill. kroner. Det forventes dessuten å påløpe erstatningsutbetalinger for 1,0 mill. kroner som følge av klagesaksbehandling i erstatningsaker fra 1998.

Når det gjelder erstatningsutbetalinger for tap av bufe for 1999, anslås behovet å være på 2,0 mill. kroner utover bevilgning. Det er tatt utgangspunkt i samme satser og om lag samme skadeomfang i 1999 som i sluttregnskapet for 1998.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås en tilleggsbevilgning til erstatninger for tap av bufe på 9,9 mill. kroner.

Erstatningar for tap av tamrein

Gitt samme satser og skadeomfang som i 1998 er det behov for 0,5 mill. kroner mer enn det som tidligere er bevilget for å dekke erstatningsoppgjøret i 1999. Det er en målsetting å sikre at en størst mulig andel av erstatningsoppgjøret er avsluttet innen årsskiftet i søknadsåret. På denne bakgrunn foreslås det å øke bevilgningen til erstatning for tap av tamrein med 0,5 mill. kroner.

Forebyggjande tiltak mot rovviltsskader

Arbeidet med å forebygge skader forvoldt av ulv øst for Glomma i Hedmark i 1998 krevde en særskilt bevilgning på 5,0 mill. kroner (jf. St.prp. nr. 11 (1998-

99)). Et tilsvarende opplegg foreslås gjennomført i beitesongen 1999, for å unngå store skader på bufe.

I tillegg er det nå etablert en gruppe på to ulv i sauetette områder også vest for Glomma. Regjeringen ser behov for å iverksette ekstraordinære tiltak i 1999 for å unngå at bufenæringen vest for Glomma skal påføres store skader i 1999. For at tidligere planlagte tiltak under posten ikke skal reduseres betydelig i 1999, foreslås det å øke bevilgningen til forebyggende tiltak med 7,7 mill. kroner.

Omstillingstiltak

Omlegging til melkeproduksjon anses å være et særlig effektivt tiltak for å redusere rovviltskader på bufe i områder med store årlige skader, fordi sau på denne måten fjernes permanent fra utmarksbeite. I forbindelse med Jordbruksavtalen for 1998/1999 er det derfor avsatt 1,0 mill. liter melk til slike omstillingstiltak. Kostnadene til oppkjøp av denne melkekvoten samt finansiering av utgiftene til omlegging av produksjonen på det enkelte bruk dekkes over Miljøverndepartementets budsjett.

Da det ikke var aktuelt å løse ut den samlede avsatte melkekvoten i 1998, ble midler til dette formålet omdisponert til erstatninger for tap av tamrein. for å sikre at mest mulig av erstatningsoppgjøret for tamrein i 1998 ble utbetalt i skadeåret.

For at omlegging til melkeproduksjon skal gjennomføres som tidligere forutsatt, foreslås det en tilleggsbevilgning på 2,3 mill. kroner i 1999.

Regjeringen foreslår på denne bakgrunn at den samlede bevilgningen på kap. 1427 post 73 økes med 20,4 mill. kroner for 1999.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Høgre, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 1427 post 73 med kr 20 400 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at deler av erstatningsoppgjøret for tap av bufe og tamrein for 1998 måtte utsettes til 1999. Samlet forventes det utbetalinger i 1999 knyttet til erstatningsoppgjøret for 1998 på 7,9 mill. kroner. Disse medlemmer forutsetter at midler tilsvarende 4,33 mill. kroner som er overført fra 1998 brukes til å dekke utbetalinger knyttet til erstatningsoppgjøret for 1999. Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn å bevilge 16,07 mill. kroner på posten.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

- Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)
73 Erstatninger og forebyggende tiltak mot rovviltskader,

fra kr 96 002 000 til kr
112 072 000 ..... kr 16 070 000
kan overføres,
forhøyes med

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti støtter denne økingen. Imidlertid vil dette medlem gjerne peke på de vitenskapelige rapportene som nylig har fremkommet, som peker på de alvorlige konsekvensene utmarksbeite har på det biologiske mangfoldet, og peker på betydningen av at utmarksbeite skjer med en intensitet som ikke skader dette. Videre peker dette medlem på forebyggende tiltak og omstillingstiltak også kan inkludere tiltak som gjeting av sauer, noe som har vist seg å være effektivt i andre land, og som kan være gjennomførbart noen steder i Norge.

14.3 Kap. 1429 Riksantikvaren (jf. kap. 4429)

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Det er gjennomført en evaluering av pilotprosjektet *Det nordiske verdensarvkontoret* (Nordic World Heritage Office), som er basert på en samarbeidsavtale mellom Norge og UNESCO. Kontoret ble etablert 1. januar 1996 som et prøveprosjekt for tre år i henhold til en avtale mellom den norske regjering og UNESCO.

Hovedformålet til kontoret er å bidra til å styrke det arbeidet som UNESCO og UNESCO's World Heritage Centre i Paris driver knyttet til bevaringen av verdens kulturarv gjennom implementeringen av Verdensarvkonvensjonen (World Heritage Convention, 1972). Kontoret skal spesielt bidra til aktiviteter knyttet til verdensarvbeid i de nordiske landene og deres samarbeidsland i Baltikum, Afrika og Asia.

På bakgrunn av de positive vurderingene som er framkommet gjennom evalueringen, ønsker Regjeringen at prøveperioden for kontoret skal utvides med ytterligere tre år for å få et bedre grunnlag for en beslutning om permanent drift av kontoret. Det foreslås å øke bevilgningen på kap. 1429 post 01 Driftsutgifter med 2,0 mill. kroner for 1999.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Framstegspartiet, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 1429 post 01 med kr 2 000 000.

14.4 Kap. 1441 Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)

Post 63 Tilskudd til kommunale avløpstiltak, kan overføres Samandrag

Bevilgningen på posten for 1999 er på 72,6 mill. kroner. Av bevilgningen er det allerede utbetalt 22,0 mill. kroner til kommunale avløpstiltak. I tillegg forventes ytterligere

utbetalingskrav, utover bevilgningen på posten, knyttet til tilsagn som ble gitt i perioden 1995 til 1998.

Dette innebærer at det vil være behov for en økning av bevilgningen på denne posten for å dekke utbetalingskravene. Regjeringen vil komme tilbake med forslag til den nødvendige bevilgningsøkning på denne posten i forbindelse med stortingsproposisjonen om ny saldering av statsbudsjettet medregnet folketrygden 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

14.5 Kap. 2422 Statens miljøfond (jf. kap. 5322 og kap. 5621)

Post 70 Rentestøtte (ny post)

Samandrag

Statens miljøfond administreres av Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og skal sikre finansiering av prosjekter som bidrar til å redusere klimagassutslipp og andre miljøskadelige utslipp, og som ellers ikke bli finansiert i det ordinære kapitalmarkedet. Det framgår ikke av retningslinjene for fondet hvordan utlånsrenten skal fastsettes, men det har frem til nå vært forutsatt at SNDs administrasjonskostnader skal dekkes av rentemarginen på utlånene. Gjennomsnittlig utlånsrente på allerede gitte tilsagn er om lag 2,7 pst. Dette innebærer at ordningen er betydelig rentesubsidiert uten at dette har vært reflektert gjennom bevilgninger over statsbudsjettet. Det er derfor utarbeidet nye retningslinjer for hvordan utlånsrenten under Statens miljøfond skal fastsettes. I arbeidet med de nye retningslinjene er det lagt til grunn at ordningen skal ha betingelser som gjør at den tjener formålet. Videre skal ordningen ha bedre betingelser enn andre SND-ordninger, og hele støttebeløpet skal synliggjøres over statsbudsjettet.

Basert på disse forutsetningene tilrås det at utlånsrammen under Statens miljøfond bevilges over kap. 2422 post 90, som i dag. SNDs administrasjonskostnader foreslås dekket ved økt bevilgning over kap. 2420 post 70, jf. omtale under 3.8 i proposisjonen Nærings- og handelsdepartementet. Utlånsrenten på nye lån settes lik gjennomsnittrenten på 5-års statsobligasjoner i april 1999. Renten blir justert etter fem års løpetid i tråd med renten på 5-års statsobligasjoner på det tidspunktet hvor renten justeres. Renteinntektene inntektsføres på nytt kap. 5621 post 80 (se omtale under kap. 5621 post 80). Det foreslås samtidig at renten på allerede bevilgede lån opprettholdes som nå i en 5-års periode. For å synliggjøre subsidielementet foreslås det en rentestøttebevilgning over kap. 2422 ny post 70, på 0,8 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 800 000 under kap. 2422 post 70 (ny).

Post 90 Lån

Samandrag

I 1998 ble det overført 20,0 mill. kroner fra Miljøverndepartementet til SND for utbetaling av lån fra Statens Miljøfond. SND utbetalte imidlertid bare lån for 17,5 mill. kroner. SND skal derfor tilbakeføre 2,5 mill. kroner i 1999 som inntektsføres på Miljøverndepartementets budsjett (jf. forslag under kap. 5322 post 90). For at midlene skal kunne nyttes til utlån må de gjenbevilges i 1999. Det foreslås derfor å øke bevilgningen på kap. 2422 post 90 med 2,5 mill. kroner. Samlet utlånsramme for Statens miljøfond i 1999 blir etter dette på 232,5 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 2422 post 90 med kr 2 500 000.

14.6 Kap. 5322 Statens miljøfond (nytt kap., jf. kap. 2422 og 5621)

Post 90 Tilbakeføring av lånemidler (ny post)

Samandrag

Miljøverndepartementet vil få tilbakebetalt 2,5 mill. kr fra SND knyttet til Statens miljøfond (jf. omtale under kap. 2422 post 90). Det foreslås opprettet en ny post 90 under nytt kap. 5322 for inntektsføring av beløpet for 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 2 500 000 under kap. 5322 post 90 (ny).

14.7 Kap. 5621 Statens miljøfond (nytt kap., jf. kap. 2422 og 5322)

Post 80 Renter (ny post)

Samandrag

I 1999 er størrelsen på renteinntektene for allerede bevilgede lån gjennom Statens miljøfond anslått til 1,8 mill. kroner. Det foreslås opprettet en ny post 80 under nytt kap. 5621 med 1,8 mill. kroner i bevilgning for inntektsføring av renteinntektene.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 1 800 000 under kap. 5621 post 80 (ny).

14.8 Kap. 1470 Internasjonalt samarbeid, tiltak for luftmiljø og polarforvaltning

Post 71 Internasjonale organisasjonar, kan overførast

Samandrag

Da Norge skrev under EØS-avtalen var det enighet om at EFTA-landene (med unntak av Sveits) skulle delta i EEA (EUs miljøbyrå i København). Da miljøbyråets virksomhet ble etablert, var det få ansatte og Norges kontingent til EEA var tilsvarende lav. Miljøbyrået har vært og er i en oppbyggingsfase, og kontingenten til EEA har økt med om lag 1,7 mill. kroner fra 1997 til

1999. Det fremmes følgelig forslag om en tilleggsbevilgning på 1,7 mill. kroner i 1999 under kap. 1470 post 71, for å finansiere økt kontingentutbetaling fra Norge.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 1470 post 71 med kr 1 700 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslaget inneholder i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

14.9 Kap. 1471 Norsk Polarinstitutt (jf. kap. 4471)

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

I forhold til de forpliktelser Norge har i det nordiske Antarktis-samarbeidet, planlegger Norsk Polarinstitutt en Antarktisekspedisjon i 2000 - 2001. Hittil har disse ekspedisjonene vært basert på bruk av et stort isgående skip for transport av materiell fra Norge til Antarktis, samt transport av personell fra Cape Town til Antarktis. Kalkyler som instituttet har utarbeidet viser imidlertid at en alternativ transportløsning er mer effektiv, fleksibel og gir større sikkerhetsmessig beredskap. Innkjøp og forberedelser som må tas i år kommer på 4,7 mill. kroner dersom den alternative transportløsningen skal benyttes. Det foreslås å forskuttere Antarktisekspedisjonen ved å øke bevilgningen over kap. 1471 post 01, med 4,7 mill. kroner i 1999 mot en reduksjon i bevilgningsbehovet i 2000 og 2001 med henholdsvis 2,7 mill. kroner og 2,0 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 1471 post 01 med kr 4 700 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte

forslag selv om forslaget inneholder i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

14.10 Kap. 2465 Statens kartverk (jf. kap. 5491 og 5603)

Samandrag

Det vises til forslag under kap. 949 om å opprette Electronic Chart Centre AS (ECC).

I St.prp. nr. 1 (1998-99) Miljøverndepartementet, er det gitt en omtale av samarbeidet mellom Statens kartverk og sjøkartverket i Storbritannia om å etablere et europeisk sjøkartsenter. Forretningsutsiktene ved dette samarbeidet synes nå så gode at det foreslås å omgjøre ECC, som i dag er en divisjon i Statens kartverk, til et statsaksjeselskap under Nærings- og handelsdepartementet.

Merknader frå komiteen

Komiteen viser til merknader under avsnitt 10.8, jf. kap. 949 (nytt).

14.11 Oppfølging av Vill-laksutvalet (NOU 1999:9)

Samandrag

Utvalget som ble oppnevnt ved kgl. res. 18. juli 1997 for å utrede situasjonen for de ville laksebestandene og foreslå forvaltningsmessige strategier og tiltak, la frem sin innstilling 12. mars 1999 (NOU 1999:9). Regjeringen tar sikte på å behandle innstillingen høsten 1999, og vil gjøre rede for sin oppfølging av utvalgets forslag i stortingsmeldingen om rikets miljøtilstand, som legges frem i oktober.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

15. ARBEIDS- OG ADMINISTRASJONS-DEPARTEMENTET

15.1 Kap. 11 Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

I forbindelse med at arbeidet med kongeileiligheten er forskjøvet i tid og nå blir foreslått gjenopptatt, jf. forslag under kap. 1580, er det behov for å forlenge engasjementet av byggekontrollør og oppfølger på vegne av Slottet. For å dekke ekstra utgifter i 1999 foreslås bevilgningen økt med 150 000 kroner, fra 35 819 000 kroner til 35 969 000 kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

*Post 21 Spesielle driftsutgifter**Samandrag*

Bevilgningen på posten gjelder utgifter ved prosjektorganisasjonen i forbindelse med det pågående Inventarprosjektet på Slottet. Inventarprosjektet er forsinket pga. framdriften i rehabiliteringen av Slottet, og det er nødvendig å forlenge prosjektorganisasjonens arbeid. Ekstraavgiftene er beregnet 900 000 kroner. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen på kap. 11 post 21 økt med 900 000 kroner, fra 518 000 kroner til 1 418 000 kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

15.2 Kap. 1500 Arbeids- og administrasjonsdepartementet*Post 21 Spesielle driftsutgifter**Samandrag*

Prosjektet Nytt Rikshospital er under fullføring og departementet gav i forbindelse med St.prp. nr. 37 (1998-99) uttrykk for et ønske om å foreta en uavhengig og omfattende gjennomgang av byggeprosjektet. Utviklingen senere, bl.a. ved at Riksrevisjonen har startet sin egen gjennomgang av prosjektet, innebærer at departementet i stedet tar sikte på å gjennomføre en analyse av utvalgte deler hvor erfaringsgrunnlaget kan være av stor nytte også for igangsatte og nye prosjekter. Det foreslås bevilget 1 000 000 kroner til dekning av kostnader knyttet til gjennomgangen.

Det foreslås på denne bakgrunn å øke bevilgningen under kap. 1500 Arbeids- og administrasjonsdepartementet post 21 Spesielle driftsutgifter med 1 000 000 kroner, fra 56 286 000 kroner til 57 286 000 kroner.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemmene frå Høyre, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 1500 Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 4500)

21 Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 5 000 000
fra kr 56 286 000 til
kr 51 286 000

15.3 Kap. 1510 Fylkesmannsembetene*Post 01 Driftsutgifter**Samandrag*

Fylkesmannen i Hedmark skal flytte inn i nytt Statens hus bygg september 1999. Det gis 75 pst. kompen-

sasjon av engangsinvesteringene samt merutgiftene til husleie og drift. Ved en inkurie er det tidligere ikke tatt hensyn til at 75 pst. av miljøvernavdelingens engangsutgifter, 770 000 kroner, og økte utgifter til husleie og drift, 230 000 kroner, skal dekkes over kap. 1510. Det foreslås at fylkesmannen i Hedmark kompenseres for 75 pst. av merutgiftene til engangsinvesteringer, husleie og driftsutgifter.

Bevilgningen foreslås økt med 1,0 mill. kroner fra 326 533 000 kroner til 327 533 000 kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalde, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vil av omsyn til eit stramt finanspolitisk opplegg, mellom anna for å få renta ned, gjere framlegg om å redusere kap. 1510 Fylkesmannsembeta, post 01 driftsutgifter for fylkesmannsembeta reduserast med 2 mill. kroner i forhold til Regjeringa sitt forslag.

Desse medlemene fremmer følgjande forslag:

Kap. 1510 Fylkesmannsembeta

01 Driftsutgifter, skal reduserast med ..... kr 1 000 000
frå kr 326 533 000 til
kr 325 533 000

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 1510 Fylkesmannsembetene

01 Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 6 000 000
fra kr 326 533 000
til kr 320 533 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at sentrumspartiene fremmer forslag til justeringer av Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett, som innebærer at Fremskrittspartiets og Høyres krav om bevilgninger til forsvaret og politiet, samt krav om forpliktelser til å videreføre finansieringen av innsatsstyrt finansiering av sykehusene som forutsatt i budsjettbehandlingen høsten 1998 innfris.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte sentrumspartiens forslag til endret budsjettering av dette kapittel. Disse medlemmer viser for øvrig til sin generelle holdning om at Revidert nasjonalbudsjett først og fremst skal inneholde helt nødvendige justeringer av det vedtatte budsjett.

15.4 Kap. 1522 Statens forvaltningsteneste

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Fellesbevilgning til telefon, trykning og rekvisitainnkjøp ble fra 1. januar 1998 overført til brukerne av slike fellestjenester. UD fikk økt sin bevilgning til dekning av samtalekostnader med 750 000 kroner for mye. Det foreslås derfor at 750 000 kroner tilbakeføres til kap. 1522 post 01, jf. forslag fra UD om tilsvarende reduksjon på kap. 100 post 01.

Bevilgningen foreslås økt med 750 000 kroner, fra 247 357 000 kroner til 248 107 000 kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

15.5 Kap. 1542 Tilskot til Statens Pensjonskasse og Pensjonsordninga for apoteketaten

Post 71 Tilskot til pensjonsordningane for apoteketaten

Samandrag

Posten omfatter tilskudd til pensjonsordning for apoteketaten for pensjonsrettigheter som er tjent opp før 1. juli 1953. Pensjonsordning for apoteketaten (POA) er regulert i Lov om pensjonsordning for apoteketaten. I loven er det bestemt at Statens Pensjonskasse (SPK) skal administrere POA. Loven trådte i kraft 1. juli 1953 og bestemmer at POA skal gi pensjon også for tid som en person har arbeidet i apoteketaten før loven trådte i kraft. Disse pensjonsutgiftene skal dekkes av staten. Dette skjer ved at POA hvert år får et tilskudd fra staten til å dekke utgiftene. Størrelsen på det årlige tilskuddet blir fastsatt/beregnet av SPK.

I perioden 1980 til 1997 fikk POA utbetalt for lite statstilskudd. Årsaken var svikt i SPKs kontrollrutiner. Denne svikten innebar at POA i den nevnte perioden fikk til sammen 34,8 mill. kroner for lite i statstilskudd. POA har gjort krav på å få det manglende statstilskuddet etterbetalt. I tillegg har POA krevd forsinkelsesrente av beløpet som kompensasjon for den avkastning POA kunne oppnådd på det manglende tilskuddet i perioden.

Arbeids- og administrasjonsdepartementet og POA søker å finne en minnelig ordning som innebærer at POA får etterbetalt det manglende statstilskuddet på 34,8 mill. kroner. I tillegg har en kommet fram til at POA innrømmes en viss rentekompensasjon på det manglende tilskuddet. Det er oppnådd enighet om at det gis forsinkelsesrente på det manglende tilskuddet fra 27. oktober 1997, og fram til oppgjør finner sted. Dersom oppgjør finner sted 1. juli 1999 vil beløpet utgjøre 42 mill. kroner. Beløpet fordeler seg med 34,8 mill. kroner i manglende statstilskudd og 7,2 mill. kroner i renter for den avkastning POA kunne oppnådd på tilskuddet.

Hele statstilskuddet til POA ble utløst i 1998 og det skulle således ikke vært bevilget midler under denne posten i 1999. Ettersom det ved en inkurie er budsjet-

tert med 8,0 mill. kroner til formålet i 1999 vil det være nødvendig å øke statstilskuddet til POA med 34 mill. kroner for å utløse etterbetaling av statstilskudd på til sammen 42 mill. kroner.

Det foreslås på bakgrunn av ovenstående at kap. 1542 post 71 økes med 34 mill. kroner, fra 8 mill. kroner til 42 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 1542 post 71 med kr 34 000 000.

15.6 Kap. 1544 Bustadlån til tilsette i staten

Post 90 Lån

Samandrag

Som en følge av endringene i betingelsene for låneordningen og renteutviklingen i markedet for øvrig, har etterspørselen etter nye lån og refinansiering økt betydelig. Statens Pensjonskasse (SPK) regner med å kunne utbetale omtrent 5 000 lån i 1999. Med et gjennomsnittlig lånebeløp på 325 000 kroner ventes SPK å betale ut ca. 1 625 mill. kroner. SPK får om lag 400 mill. kroner inn i innbetalte avdrag, noe som medfører en økning i hovedstolen på 1,225 mill. kroner.

Det foreslås at bevilgningen under kap. 1544 post 90 økes med 1 175 mill. kroner, fra 50 mill. kroner til 1 225 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet registrer at etterspørselen etter nye lån og refinansiering har hatt en betydelig økning og finner ikke dette overraskende med bakgrunn i renteutviklingen, men ser det som meget uheldig og usolidarisk at statsansatte skal få subsidierte boliglån. Disse medlemmer vil av hensyn forutsigbarhet og stabile rammebetingelser ikke gå imot den foreslåtte økningen, men vil komme tilbake til saken ved en egnet anledning.

15.7 Kap. 4550 Konkurransetilsynet

Post 01 Sal av publikasjoner

Samandrag

Inntektene under kap. 4550 Konkurransetilsynet knytter seg til salg av tidsskriftet "Konkurransen". Konkurransetilsynet har på bakgrunn av manglende interesse blant betalende abonnenter kommet til at tidsskriftet skal gis ut gratis. Det vil således ikke bli generert inntekter under kap. 4550 og det foreslås derfor at bevilgningen under kap. 4550 post 01 reduseres med 42 000 kroner til 0 kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

15.8 Kap. 1560 Pristilskot*Post 70 Til regulering av forbrukarprisane**Samandrag*

Stortinget bevilget for 1999 48 238 mill. kroner under posten, som omfatter tilskudd til frukt i Nord-Norge og frakttilskudd til bensin og autodiesel. Samtidig ble det vedtatt at frakttilskuddsordningen skulle avvikles og erstattes med en selvfinansierende ordning. Stortinget vedtok 4. februar 1999 å gjeninnføre ordningen med frakttilskudd til bensin og autodiesel fra 8. februar 1999 og til og med 30. juni 1999. Det ble samtidig bevilget 47,5 mill. kroner til utbetaling av tilskudd i denne perioden.

Av bevilgningen på 48,238 mill. kroner, ble det anslått at omtrent 19 mill. kroner skulle dekke utgifter til frakttilskudd for bensin og autodiesel som var påløpt i slutten av 1998. Regnskapet viser at anslaget på 19 mill. kroner for etterslepet var for lavt. Nye beregninger viser at etterslepet fra 1998 vil være om lag 26 mill. kroner. Det foreslås på denne bakgrunn at bevilgningen under kap. 1560 post 70 økes med 7 mill. kroner i 1999, fra 95,738 mill. kroner til 102,738 mill. kroner.

Regjeringen vil komme tilbake til Stortinget med forslag om frakttilskuddsordning i en egen sak.

Merknader frå komiteen

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, fremmer følgende forslag:

Kap. 1560 Pristilskudd

70 Til regulering av forbrukerprisene,
forhøyes med ..... kr 47 000 000
fra kr 95 738 000 til kr
142 738 000

Medlemene i komiteen fra Framstegspartiet og Sosialistisk Venstreparti sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 1560 post 70 med kr 7 000 000.

Desse medlemmene fremjar følgjande forslag:

Kap. 1560 Pristilskudd

70 Til regulering av forbrukerprisene,
forhøyes med ..... kr 7 000 000
fra kr 95 738 000 til
kr 102 738 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti støtter Regjeringens forslag om en selvfinansierende fraktutjevningsordning for drivstoff.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Tverrpolitisk Folkevalgte, viser til merknader i innstilling til

Ot.prp. nr. 73 (1998-99) hvor flertallet avviser Regjeringens forslag om en selvfinansierende fraktutjevningsordning som ville gi økte bensinpriser for alle. Disse medlemmer går inn for å videreføre dagens fraktutjevningsordning og bevilger 40 mill. kroner til dette formål i tillegg til Regjeringa sitt forslag om å øke bevilgningene under kap. 1560 post 70 med kr 7 000 000.

Komiteens medlemmer fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til sine merknader i Innst. O. nr. 95 og til Ot.prp. nr. 73 (1998-1999) og merknad om subsidær støtte til å videreføre dagens fraktutjevningsordning og bevilger 40 mill. kroner til dette formål.

15.9 Kap. 1580 Bygg utanfor husleieordninga*Samandrag**Post 30 Igangsetting av byggeprosjekter (ny post)*

a) Bevilgning

Stortinget vedtok igangsetting av to byggeprosjekter i 1998. Vedtakene gjelder påbygg/ombygging ved Stavanger krets fengsel og utbedring av vann- og kloakk-system ved Bygdø kongsgård. Det var i 1998 et mindreforbruk på 13,6 mill. kroner under kap. 1580 post 30. Ved en inkurie ble ikke posten gitt stikkordsfullmakten "Kan overføres", og Arbeids- og administrasjonsdepartementet kunne følgelig ikke begjære mindreforbruket overført til 1999. Midlene foreslås derfor gjenbevilget i 1999.

b) Teorifagbygget

Regjeringen foreslår byggestart for Teorifagbygget ved Universitetet i Tromsø, jf. omtale under kap. 263 post 01. Det foreslås en startbevilgning på 16 mill. kroner på statsbudsjettet for 1999. Kostnadsrammen er på 563,5 mill. kroner pr. januar 1996. Prisjustert kostnadsramme pr. 1. juli 1999 er 632 mill. kroner. Regjeringen vil forelegge revidert kostnadsramme for Stortinget etter at prosjektets omfang og kostnader er gjennomgått på nytt. Bygging av nytt teorifagbygg bør gjennomføres parallelt med utvidelse av Statsarkivet i Tromsø. Kostnadsramme for dette prosjektet er 34,6 mill. kroner pr. 1. juli 1999. Byggestart for statsarkivet kan skje første kvartal 2001.

Det foreslås en bevilgning under kap. 1580 post 30 Igangsetting av byggeprosjekter på totalt 29,6 mill. kroner.

Post 31 Videreføring av byggeprosjekter

a) Trafikkovervåkingssentral Kvitsøy

Prosjektet Trafikkovervåkingssentralen Kvitsøy er i St.prp. nr. 1 (1998-99) for arbeids- og administrasjonsdepartementet ved en inkurie blitt plassert under kap. 2445 Statsbygg. Prosjektet skal inngå under kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen. Kap. 1580 post 31 Videreføring av byggeprosjekter foreslås derfor økt

med 11,1 mill. kroner i 1999 og kap. 2445 post 31 Videreføring av byggeprosjekter foreslås redusert tilsvarende.

b) Rehabiliteringen av Det Kongelige Slott

I St.prp. nr. 1 (1998-99) varslet Regjeringen at den ville utsette fullføringen av delprosjekt 4, kongeileiligheten, og delprosjekt 5 B, som omfatter Kronprinsens og Prinsessens leiligheter, politieskortens lokaler og lysekroner i store festsal. Begrunnelsen for utsettelsen var at en ville sikre seg et pålitelig teknisk og økonomisk grunnlag å gå videre på.

Som en konsekvens av dette ble byggearbeidene på Slottet midlertidig stanset høsten 1998. Statsbygg planla videreføring av rehabiliteringsprosjektet i 1999 med sikte på oppstart 1. august. Statsbygg har foreslått å holde de to delprosjektene metodisk og kostnadsmessig samlet, og med en delvis parallell tidsmessig når det gjelder gjennomføringen av arbeidene. Det har vært forutsetningen å starte arbeidene med kongeileiligheten først.

Det foreslås en bevilgning på 45 mill. kroner til arbeider med kongeileiligheten i 1999. Hittil er det påløpt 23,3 mill. kroner i kostnader til dette formålet. Disse kostnadene er forskuttert av Statsbygg, og omfatter utgifter til prosjektering (4,5 mill. kroner), utførte arbeider og innkjøpt materiell (15,3 mill. kroner) og utvidelse av riggekostnader (3,5 mill. kroner).

Statsbygg har fått gjennomført en risikoanalyse av sine planer for de to gjenstående delprosjektene på Slottet. Arbeids- og administrasjonsdepartementet har dessuten, av hensyn til kompleksiteten i byggeprosjektet, fått et konsulentfirma til å gjennomføre en kvalitetssikring av det forslag om kostnadsramme og tidsplan for de gjenstående byggearbeider som er oversendt departementet av Statsbygg.

I forståelse med Kongehuset har Regjeringen besluttet at delprosjekt 5 B vil bli tatt ut av programmet for rehabiliteringsprosjektet og ansvarsmessig bli tillagt Slottsutvalget (Utvalget for statens kongelige eiendommer) for videre oppfølging. Departementet vil ytterligere bearbeide de forslag som er fremmet av Statsbygg og det innleide konsulentfirmaet, og presentere kostnadsramme, styringsstruktur og tidsplan for fullføring av kongeileiligheten i St.prp. nr. 1 (1999-2000).

Arbeidet med kongeileiligheten er forutsatt å starte 1. november.

c) Nytt Rikshospital

Ifølge St.prp. nr. 37 (1998-99) om utvidelsen av kostnadsrammen for Nytt Rikshospital, vil forventet slutt-kostnad for det totale prosjekt, utgjøre 5 160 mill. kroner. Kostnadsrammen er prisjustert pr. 1. juli 1999 i henhold til foreløpig prisprognose.

I proposisjonen er det redegjort for behovet for å avsette midler som reserve uten at konkret reservebeløp angis, og det opplyses at AAD vil gjennomføre en kvalitetskontroll av kostnadene ved ekstern ekspertise

før departementet kommer tilbake i Revidert nasjonalbudsjett for 1999 med et konkret forslag til reservebeløp, og eventuelt forslag om ytterligere bevilgninger.

Videre er det varslet behov for en uavhengig og omfattende gjennomgang av prosjektet Nytt Rikshospital og at departementet også her vil komme tilbake med forslag til slik bevilgning i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett for 1999. Det vises til omtale under kap. 1500.

Etter fremleggelsen av proposisjonen, inntraff det en ulykke i fyrhuset den 23. februar 1999, som medførte utsatt ferdigstilling av hovedprosjektet. Stortinget ble orientert om ulykken og dens konsekvenser ved brev av henholdsvis 26. februar 1999 og 14. april 1999. I siste brev ble det meddelt at Arbeids- og administrasjonsdepartementet ville komme tilbake til de kostnadsmessige konsekvensene av ulykken i forbindelse med fremleggelsen av Revidert nasjonalbudsjett. Ny dato for ferdigstilling av hovedprosjektet er for øvrig 1. juni 1999.

På bakgrunn av de foretatte gjennomganger konkluderes det med en kostnadsøkning på 145 mill. kroner (prisnivå pr. 15. februar 1999). Videre foreslås avsatt en reserve på 75 mill. kroner (prisnivå pr. 15. februar 1999) for å gi en tilfredsstillende sikkerhet mot overskridelser av den utvidede kostnadsrammen. Summen av kostnader og reserve utgjør 220 mill. kroner. I forhold til St.prp. nr. 37 (1998-99) utvides imidlertid kostnadsrammen med et lavere beløp, 175 mill. kroner, på grunn av nye, lavere anslag for prisstigning.

Årsakene til kostnadsøkningen på 145 mill. kroner skyldes i hovedsak at utvidelsene vedtatt i 1996 ble dyrere enn tidligere vurdert, at avslutningen av hovedprosjektet krever mer ressurser i forbindelse med ferdigstilling og testing av tekniske systemer enn forutsatt, og at behovet for modifikasjonsarbeider etter funksjonsbefaringer har blitt mer omfattende enn tidligere antatt. I tillegg kommer kostnader knyttet til etablering av 2 arbeidsplasser i stedet for 1 pr. kontor samt håndvasker i kontorområdene i forbindelse med utvidelsene i nord (utvidelsene vedtatt i 1996). Sistnevnte kostnader, som ikke tidligere er medtatt under prosjektet, er kalkulert til 5 mill. kroner. Videre er de direkte og indirekte konsekvenser av ulykken i fyrhuset den 23. februar 1999, herunder utsatt ferdigstilling av hovedprosjektet fra 31. mars til 1. juni 1999, samlet beregnet til 15 mill. kroner. Driftskostnadene utsatt ferdigstilling påfører Rikshospitalet er da ikke tatt med.

I St.prp. nr. 37 (1998-99) ble det opplyst at Sosial- og helsedepartementet hadde meddelt et behov for 30 mill. kroner til bygg og utstyr for å gjøre sykehuset funksjonelt.

Inkludert merkostnader på 145 mill. kroner, den foreslåtte reserven på 75 mill. kroner og behov fra Sosial- og helsedepartementet på 30 mill. kroner og på bakgrunn av noe lavere anslag for prisjustering, foreslås prosjektets kostnadsramme fastsatt til 5 336 mill. kroner (prisjustert pr. 1. juli 1999).

Det legges til grunn at departementet i samråd med Sosial- og helsedepartementet fastsetter retningslinjer for disponering av reserven, basert på at beslutning om disponering fastsettes på et nivå over prosjektorganisasjonen.

Det foreslås på bakgrunn av ovennevnte at bevilgningen til prosjektet Nytt Rikshospital økes med 756 mill. kroner i 1999. Samlet bevilgningsbehov for 2000 og 2001 blir henholdsvis 411 mill. kroner og 60 mill. kroner.

Bevilgningen under kap. 1580 post 31 Videreføring av byggeprosjekter foreslås økt med til sammen 812,100 mill. kroner, fra 1 304,893 mill. kroner til 2 116,993 mill. kroner, jf. punktene a)-c) ovenfor.

Merknader frå komiteen

Post 30 Igangsetting av byggjeprosjekter (ny post)

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 29 600 000 under kap. 1580 ny post 30.

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre merkar seg at departementet igangset prosjekt og ser på ein eventuell auke i aktivitetane som positivt i eit sysselsettingsperspektiv.

Post 31 Videreføring av byggjeprojekt

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 1580 post 31 med kr 812 100 000.

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre har når det gjeld Rikshospitalet merka seg grunngevinngane for kostnadsauka som har funne stad.

Nytt Rikshospital - Sykehotellet

Samandrag

For sykehotellet, som nå er ferdigstilt, ble det før byggestart konkludert med at vedtatt kostnadsramme på om lag 55 mill. kroner pr. august 1997 ikke var tilstrekkelig til å dekke programmet. Det ble besluttet å gjennomføre prosjektet som forutsatt, og at kostnadsoverskridelsen skal dekkes med inntil 8 mill. kroner over Statsbygg egne budsjetter. Foreløpig prosjektrengskap viser en sluttkostnad på om lag 63 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Noregs landbrukshøgskule - meieribygget

Samandrag

Kostnadsramme for tilbygg til meieribygget ved Norges Landbrukshøgskole på Ås ble i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett 1997 fastsatt til 108,6 mill. kroner pr. 15. juni 1996, jf. Innst. S. nr. 295

(1996-97). I tillegg skal brukerne, Institutt for næringsmiddelfag og Institutt for bioteknologiske fag, dekke en arealøkning i prosjektet på 720 m². Arealøkningen er kostnadsberegnet til 12,7 mill. kroner. Prisjustert kostnadsramme pr. juli 1999 er på 120,1 mill. kroner eksklusive arealøkningen.

Det er gjennomført begrenset prosjektkonkurranse i prosjektet. I denne forbindelse har konsulentene lagt frem et kostnadsoverslag, som er vurdert og på enkelte områder justert av Statsbygg. Overslaget beløper seg samlet til 169,3 mill. kroner pr. juli 1999 inklusive brukertilskudd på 12,7 mill. kroner som er forutsatt finansiert ved salg av eiendom, jf. omtale under kap. 278 Norges landbrukshøgskole. Brukerne har gitt uttrykk for at prosjektets samlede areal må opprettholdes. Statsbygg har i samarbeid med prosjekteringsgruppen og brukerne gjennomgått prosjektet på nytt med sikte på å ta ut kvaliteter og anlegg for å redusere kostnadsanslaget. Gjennomgangen medfører at kostnadsoverslaget for prosjektet er satt til 161,3 mill. kroner inklusive brukertilskudd på 12,7 mill. kroner.

En stor del av den forventede kostnadsøkningen kan tilskrives prisutviklingen i byggemarkedet de senere år. Erfaringer viser at SSBs byggekostnadsindeks, som Statsbygg benytter ved indeksjustering av kostnadsrammer, ikke i tilstrekkelig grad fanger opp den prisstigningen som har vært i bransjen de siste årene. Beregninger tilsier at merprisstigningen utgjør en økning på ca. 12,4 mill. kroner for dette prosjektet. Øvrige økninger skyldes blant annet behov for omlegging av tekniske føringer i grunnen, økning av omfanget av tele- og automatiseringsanlegget samt tilpasninger til ny plan- og bygningslov.

Det legges fram forslag om at kostnadsrammen for prosjektet utvides med 28,5 mill. kroner fra 120,1 mill. kroner til 148,6 mill. kroner pr. juli 1999 eksklusive brukertilskudd. I tillegg kommer 1,1 mill. kroner til kunstnerisk utsmykking (0,75 pst. av kostnadsrammen), slik at forslag til ny kostnadsramme inklusive kunstnerisk utsmykking blir 149,7 mill. kroner pr. juli 1999.

Utvidelsen av kostnadsrammen for prosjektet vil ikke få bevilgningsmessige konsekvenser for 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Post 36 Kunstnerisk utsmykking (ny)

Samandrag

Stortinget har fra og med 1998 godkjent etablering av en ny ordning for kunstnerisk utsmykking av statlige bygg. Ordningen innebærer at en viss prosent av byggets kostnadsramme skal avsettes til formålet. Midler til kunstnerisk utsmykking er øremerket enkeltprosjekter, og bør holdes adskilt fra den ordinære byggebevilgningen. Som følge av dette vil det være behov for særskilt oppfølging av disse midlene fra Statsbyggs side. Det foreslås derfor at det under kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen opprettes en ny post for

kunstnerisk utsmykking. Posten vil omfatte bygg både innenfor og utenfor husleieordningen, da midler til kunstnerisk utsmykking ikke skal husleieberegnes.

Det vises til St.prp. nr. 17 (1998-99) hvor det ble vedtatt å bevilge 3,0 mill. kroner til kunstnerisk utsmykking av 10 bygg som fikk fondets avslag høsten 1997. Som følge av vedtaket foreslås kostnadsrammene for de 10 prosjektene utvidet. Stortinget vedtok å plassere

UiB - Institutt for biologiske basalfag (BBB-bygget) i kategori 3 i forbindelse med behandling av St.prp. nr. 17 (1998-99). Dette medfører at avsetningen til kunstnerisk utsmykking øker fra 0,5 pst. til 0,75 pst. Endringen er innarbeidet i budsjettforslaget. Kostnadsramme inkludert kunstnerisk utsmykking (KU) for prosjektene blir som følger:

Kunstnerisk utsmykking av byggeprosjekter

(i mill. kroner)

Prosjekt	KU-avsetning	Ny kostnadsramme
UiB – Institutt for biologiske basalfag, kap. 1580	6,01	807,61
Trafikkovervåkningssentral Kvitsøy, kap. 1580	0,11	21,71
Høgskolen i Agder - nybygg, kap. 2445	4,89	657,09
Sør-Gudbrandsdal sorenskriverembete, kap. 2445	0,25	24,95
Hamar Tinghus, kap. 2445	0,56	56,66
Statens hus i Bergen – Nonneseter-kvartalet, kap. 2445	1,01	136,11
Sør-Varanger Politikammer, Kirkenes, kap. 2445	0,25	49,75
Norges Geologiske undersøkelser (NGU), kap. 2445	0,11	22,91
Tønsberg Trygdegård, kap. 2445	0,19	25,19
Vernebygget – Domkirkeodden Hamar,	0,63	63,47

Det foreslås en bevilgning på 2,75 mill. kroner under kap. 1580 post 36 for budsjetterminen 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen slutter seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 2 750 000 under kap. 1580 post 36 (ny).

15.10 Kap. 1582 Utvikling av Fornebuområdet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Samandrag

Posten dekker Statsbyggs administrative utgifter i forbindelse med arbeidet med etterbruk av Fornebu. På grunn av faseforskyvninger i planleggingsprosjektet er det ikke behov for bevilgning i 1999. Regjeringen vil komme tilbake til forslag om bevilgning i takt med framdriften.

Posten foreslås redusert med 7 mill. kroner, fra 7 mill. kroner til kr 0.

Merknader frå komiteen

Komiteen slutter seg til framlegget frå Regjeringa.

Post 30 Investeringar på Fornebu, kan overføres

Samandrag

En andel av bevilgningen under denne posten er ørmerket tiltak for opprydding av grunnforurensninger relatert til Luftfartsverkets tidligere virksomhet på Fornebu.

Som følge av faseforskyvninger og manglende avklaringer anslås det samlede behovet for 1999 til 60 mill. kroner.

Det foreslås å redusere bevilgningen med 20 mill. kroner, fra 80 mill. kroner til 60 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Medlemene i komiteen frå Arbeidarpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalde sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vil av omsyn til et stramt finanspolitisk opplegg, mellom anna for å få renta ned, gjere framlegg om å redusere kap. 1582, post 30 Utvikling av Fornebuområdet, Investeringer på Fornebu med 3 mill. kroner i forhold til Regjeringens forslag.

Desse medlemene fremmer følgjande forslag:

Kap. 1582	Utvikling av Fornebuområdet
30	Investeringer på Fornebu, reduseres med . kr 23 000 000 fra kroner 80 000 000 til kr 57 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at sentrumspartiene fremmer forslag til justeringer av Regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett, som innebærer at Fremskrittspartiets og Høyres krav om bevilgninger til forsvaret og politiet, samt krav om forpliktelse til å videreføre finansieringen av innsatsstyrt finansiering av sykehusene som forutsatt i budsjettbehandlingen høsten 1998 innfris.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte sentrumpartiens forslag til endret budsjettering av dette kapittel. Disse medlemmer viser for øvrig til sin generelle holdning om at Revidert nasjonalbudsjett først og fremst skal inneholde helt nødvendige justeringer av det vedtatte budsjett.

Kjøp av arealer på Fornebuområdet

Samandrag

Det kan bli aktuelt å kjøpe andeler av Oslo kommunes arealer på Fornebuområdet, samt å innløse SAS' arealer i forbindelse med etablering av IT-senter på Fornebu, jf. Innst. S. nr. 99 (1998-99). Videre ser det ut til at grunneierne kan enes om en felles utbyggingsstrategi for Fornebus infrastruktur (vei, vann og kloakk). En vil komme tilbake til eventuelle kostnader forbundet med kjøp/innløsning av arealer og infrastrukturtiltak i forbindelse med St.prp. nr. 1 (1999-2000).

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre har merka seg den omtala departementet har av den vidare utvikling av Fornebuområdet, og vil elles vise til hand-saminga i næringskomiteen i samband med etablering av eit IT-senter på Fornebu.

15.11 Kap. 2445 Statsbygg

Post 24 Driftsresultat

Samandrag

a) Husleieinntekter Grubbegt. 1

Fiskeridepartementets husleieutgifter øker med 3 mill. kroner som følge av arealutvidelse og utvidet kostnadsramme for Grubbegt. 1, jf. omtale under post 31. Som følge av husleieøkningen vil inntektene under kap. 2445 Statsbygg post 24.1 Driftsinntekter øke tilsvarende. Det foreslås en tilsvarende økning i Statsbyggs driftsinntekter og avsetninger til investeringsformål.

b) Villa Grande

I statsbudsjettet for 1999 er det budsjettert med salgsinntekter på 160 mill. kroner, hvorav 110 mill. kroner baseres på planlagt salg av Villa Grande i Oslo. Anslaget på 110 mill. kroner forutsatte at eiendommen ble benyttet som et "servicesenter" for eldreboliger bebygget med terrasseblokker. Eiendommen er nå erklært verneverdig av Riksantikvaren, noe som medfører at tomten ikke kan benyttes som tidligere planlagt. Ny takst basert på disse forutsetningene anslår eiendommens verdi til 70 mill. kroner, dvs. en reduksjon på 40 mill. kroner i forhold til tidligere anslag. Det foreslås en tilsvarende reduksjon i Statsbyggs driftsinntekter og avsetninger til investeringsformål.

c) Salg av Tuengen allé 10 C

I forbindelse med at Regjeringen går inn for å prosjektere et representasjonsanlegg for Regjeringen og statsministerbolig foreslår en at statsministerboligen i Tuengen allé i Oslo selges i 1999, jf. forslag til romertallsvedtak XXI, punkt 2. Salgsverdien er anslått til 10 mill. kroner.

Det foreslås en tilsvarende økning i Statsbyggs driftsinntekter og avsetninger til investeringsformål.

d) Reduksjon av Statsbyggs reguleringsfond

Det foreslås å redusere Statsbyggs reguleringsfond med til sammen 316 mill. kroner. Av dette foreslås en reduksjon av Statsbyggs driftsresultat med 300 mill. kroner og en økt avsetning til investeringsformål på post 24.5 med 16 mill. kroner.

Bevilgningen under post 24.1 Driftsinntekter foreslås netto satt ned med 26,998 mill. kroner, fra -2 318,158 mill. kroner til -2 291,160 mill. kroner, jf. punktene a)-c) ovenfor. Bevilgningen under post 24.5 Til investeringsformål foreslås netto satt ned med 10,998 mill. kroner, fra 1 187,611 til 1 176,613 mill. kroner, jf. punktene a)-c) ovenfor. Videre foreslås bevilgningen under post 24.6 Til reguleringsfond redusert med til sammen 316 mill. kroner, fra -43,580 mill. kroner til -359,580 mill. kroner i 1999.

Statsbyggs driftsresultat foreslås økt med 300 mill. kroner, fra 90 mill. kroner til 390 mill. kroner i 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, går mot Regjeringens forslag om å selge Stenersen-villaen. Flertallet foreslår å redusere Statsbyggs driftsinntekter tilsvarende 10 mill. kroner.

Flertallet har merket seg at Regjeringen ikke ser muligheten for bruk av Stenersen-villaen i Tuengen alle 10 til statsministerbolig og tar dette til etterretning.

Flertallet vil allikevel be Regjeringen foreta en ny vurdering av muligheten for å anvende villaen til andre offentlige formål.

Flertallet ber også om at villaens vernestatus avklares før videre avgjørelser om offentlig anvendelse eller salg.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre fremmer følgende forslag:

Kap. 2445 Statsbygg (jf. kap. 5445)

24	Driftsresultat,	
	1 Driftsinntekter,	
	<i>overslagsbevilgning</i>	kr-2 281 160 000
	2 Driftsutgifter,	
	<i>overslagsbevilgning</i>	kr 810 971 000
	3 Avskrivninger ...	kr 155 000 000
	4 Renter av statens	
	kapital	kr 118 156 000

5 Til investeringsformål	kr 1 166 613 000
6 Til reguleringsformål	kr <u>-359 580 000</u>
Sum	kr -390 000 000

Kap. 5445 Statsbygg (jf. kap. 2445)	
39 Avsetning til investeringsformål, nedsettes med	kr 20 998 000
fra kr 1 187 611 000 til kr 1 166 613 000	

Medlemene i komiteen frå Framstegspartiet, Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre sluttar seg til framlegget frå Regjeringa under kap. 2445 post 24, og til framlegg XXI pkt. 2, og gjer følgjande framlegg:

Kap. 2445 Statsbygg (jf. kap. 5445)	
24 Driftsresultat	
1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	kr -2 291 160 000
2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	kr 810 971 000
3 Avskrivninger	kr 155 000 000
4 Renter av statens kapital	kr 118 156 000
5 Til investeringsformål	kr 1 176 613 000
6 Til reguleringsformål	kr <u>-359 580 000</u>
Sum	kr -390 000 000

Kap. 5445 Statsbygg (jf. kap. 2445)	
39 Avsetning til investeringsformål, nedsettes med	kr 10 998 000
fra kr 1 187 611 000 til kr 1 176 613 000	

Desse medlemmer fremmer følgjande forslag (jf. vedtak XXI nr. 2):

"Bygge- og eiendomsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 1999 kan:

2. Godkjenne salg av Tuengen allé 10 C i Oslo."

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre har merka seg dei føreslegne endringane i Statsbygg sine driftsinntekter og avsettingar til investeringsformål. Desse medlemmene vil, i høve til Tuengen allé 10

C, vise til den arbeidsgruppa som er satt ned for å sjå nærare på kva som er den beste løysinga for bustaden, og derfor vente på arbeidsgruppas konklusjonar.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslaget innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte fremmer følgende forslag:

Kap. 2445 Statsbygg (jf. kap. 5445)	
24 Driftsresultat	
1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	kr -2 211 160 000
2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	kr 810 971 000
3 Avskrivninger	kr 155 000 000
4 Renter av statens kapital	kr 118 156 000
5 Til investeringsformål	kr 1 096 613 000
6 Til reguleringsfondet	kr <u>-359 580 000</u>
Sum	kr -390 000 000

Kap. 5445 Statsbygg (jf. kap. 2445)	
39 Avsetning til investeringsformål, ...	kr 90 998 000
fra kr 1 187 611 000 til kr 1 096 613 000	

Disse medlemmer vil gå imot salg av "Villa Grande". Eiendommen er fredet og har historisk betydning. Disse medlemmer fremmer forslag om at det nedsettes et utvalg for å se på alternativ offentlig bruk av eiendommen.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen stoppe salget av Villa Grande, og se på alternativt offentlig bruk av eiendommen."

*Post 31 Vidareføring av byggprosjekt**Samandrag*

Bevilgninger til kunstnerisk utsmykking av statlige bygg foreslås samlet under kapittel 1580 post 36 Kunstnerisk utsmykking. Posten vil omfatte bygg både innenfor og utenfor husleieordningen, da midler til kunstnerisk utsmykking ikke skal husleieberegnes. For omtale av bevilgningsforslaget for 1999 vises det til omtale under kap. 1580 post 36 Kunstnerisk utsmykking.

Merknader frå komiteen

Komiteen viser til merknader under avsnitt 15.9, jf. kap. 1580 post 36.

*Trafikkovervåkingsentral Kvitsøy**Samandrag*

Prosjektet Trafikkovervåkingsentralen Kvitsøy er i St.prp. nr. 1 (1998-99) for Arbeids- og administrasjonsdepartementet ved en inkurie blitt plassert under denne posten. Prosjektet skal inngå under kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen, jf. omtale under kap. 1580 post 31.

Bevilgningen foreslås redusert med 11,1 mill. kroner, fra 961,540 mill. kroner til 950,440 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen slutter seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 2445 post 31 med kr 11 100 000.

*Gamle Oslo Tinghus (Grubbegt. 1)**Samandrag*

Utgangspunktet for den opprinnelige kostnadsrammen på 26 mill. kroner pr. 15. februar 1994 var en generell oppgradering av kontorlokaler, hvor det ikke var tatt hensyn til at lokalene skulle benyttes som regjeringslokaler. Tilrettelegging av lokaler til bruk for Regjeringskvartalet stiller blant annet strengere krav til sikkerhet. Rehabiliteringen har til dels pågått parallelt med at deler av lokalene har vært i bruk, og dette har bidratt til at prosjektet er blitt dyrere enn opprinnelig forutsatt. Utvidelsen skyldes i hovedsak arbeider i byggets 1. etg og kjellerplan. Arbeidene består blant annet av ny kantine, nytt kjøkken og inngangsparti samt ny møteromsfløy.

Kostnadsrammen for prosjektet i Grubbegt. 1 foreslås økt med 19,55 mill. kroner til 75,55 mill. kroner. Utvidelsen av kostnadsrammen foreslås finansiert gjennom interne omdisponeringer innenfor Statsbyggs kap. 2445 i henhold til Statsbyggs fullmakter, og medfører således ingen bevilgningsmessige endringer i 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

*Victoria terrasse, Nordkvartalet - ombygging**Samandrag*

Det fremmes forslag om en utvidelse av kostnadsrammen for ombygging av Victoria Terrasse, Nordkvartalet. Den godkjente kostnadsrammen ble utarbeidet i 1992. Bakgrunnen for forslaget er at nye elementer er inkludert i prosjektet, samt at en del av arbeidene fordyres av at byggene er i en dårligere forfatning enn tidligere antatt.

Etter at kostnadsrammen ble utarbeidet er en rekke av forutsetningene blitt endret. Statsrådsseksjonen er planlagt samlet og oppgradert slik at den blir på tilnærmet samme standardnivå som i R5. Utviklingen på IT-området skaper behov for aktivt nettverksutstyr samt prosjektering og levering av sprednett for tele og data.

I første fase av prosjektet ble det avdekket en del forhold som må utbedres. Dette består blant annet av råteskader, asbest, hussopp, taklekkasjer og behov for forsterkningsarbeider. Videre har det oppstått behov for utbedring av tekniske anlegg som det ikke var tatt hensyn til i kostnadsrammen fra 1992. En del av disse arbeidene, i hovedsak utbedring av råteskader, vil bli dekket av Statsbyggs vedlikeholdsmidler.

Det foreslås at kostnadsrammen for prosjektet utvides fra 122,7 mill. kroner pr. 1. juli 1999 til 180,0 mill. kroner. 2,3 mill. kroner av kostnadsrammeøkningen vil bli dekket innenfor Statsbyggs budsjetter og fullmakter. Rammeøkningen medfører dermed et økt bevilgningsbehov på 55,0 mill. kroner. Det vil imidlertid ikke være behov for å få disse midlene bevilget før i 2000.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

*Himdalen - kombinert lager og deponi for radioaktivt avfall**Samandrag*

Prosjektet ble ferdigstilt i 1998, og har en overskridelse på 10,4 mill. kroner i forhold til godkjent kostnadsramme på 55,6 mill. kroner.

Overskridelsen skyldes i hovedsak behov for omlegging av adkomstvei. Opprinnelig var adkomst planlagt fra syd, men betydelig lokal motstand medførte beslutning om omlegging til adkomst fra nord. Denne adkomstløsningen medførte betraktelig større behov for oppgradering og utbedring og forsterkning av veien enn opprinnelig planlagt adkomstløsning ville kreve. Omlegging av adkomst medførte en merkostnad på om lag 4,7 mill. kroner.

Regulerings- og konsesjonsbehandling av byggesaken tok relativt lang tid, noe som medførte store forsinkelser i oppstarten av byggearbeidene. Dette ga seg utslag i økt godtgjørelse til entreprenør. Videre ble det nødvendig å forlenge byggetiden, samtidig som det ble igangsatt forsering av byggearbeidene for å håndtere endringer og tillegg som følge av brukerenringer og sen avklaring av portalløsning med kommunen. Forsinket byggestart og forsert framdrift har samlet med-

ført en merkostnad på ca. 3,6 mill. kroner. Øvrige overskridelser skyldes blant annet annen løsning for framføring av telefon og høyspent enn opprinnelig planlagt.

Prosjektet inngår ikke i husleieordningen, og overskridelsene vil derfor ikke bli husleieberegnet. Overskridelsene vil i sin helhet bli dekket innenfor Statsbyggs investeringsbudsjett, jf. Statsbyggs fullmakt til å trekke på reguleringsfondet.

Årsaken til at prosjektet er ført over kap. 2445 er at prosjektet ble igangsatt før kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen ble opprettet.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Polarmiljøsenderet

Samandrag

I St.prp. nr. 35 (1996-97) ble det vedtatt å utvide kostnadsrammen for Polarmiljøsenderet med 40,0 mill. kroner til 268,4 mill. kroner pr. 15. juli 1997. I kostnadsrammen som lå til grunn for husleieberegningen inngikk imidlertid ikke tomtekostnaden.

Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Miljøverndepartementet har kommet til enighet om at husleien for Polarmiljøsenderet ikke skal økes som følge av ovennevnte forhold. Begrunnelsen for dette er at leietakerne i bygget har tegnet kontrakt basert på opprinnelig kostnadsramme. Dette medfører at husleien for bygget vil gi noe lavere avkastning enn gjeldende avkastningskrav for Statsbyggs forvaltningsbygg tilsier.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Post 32 Prosjektering av bygg

Samandrag

Statsbygg har på oppdrag fra Statsministerens kontor utarbeidet et skisseprosjekt for et Regjeringens representasjonsanlegg ved en samlet bruk av de tre statlige eiendommene i Parkveien 45, Riddervolds gate 2 og Inkognitogaten 18 i Oslo. I dette anlegget vil det kunne innpasses utvidede gjeste-, oppholds- og møteromsfasiliteter med tilknytning til Regjeringens representasjonsbolig i Parkveien 45, samt en statsministerbolig med representasjonslokaler. Skisseprosjektet har et samlet kostnadsoverslag på om lag 126 mill. kroner. Det foreslås en bevilgning under kap. 2445 post 32 Prosjektering av bygg på 2,5 mill. kroner til et forprosjekt for å foreta ytterligere avklaringer av prosjektet før Regjeringen eventuelt beslutter å fremme forslag om videreføring og kostnadsramme. Det vises samtidig til forslag om fullmakt til å avhende Tuengen Allé 10 C.

Det foreslås på bakgrunn av ovennevnte at bevilgningen under kap. 2445 post 32 Prosjektering av bygg økes med 2,5 mill. kroner, fra 15 mill. kroner til 17,5 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 2445 post 32 med kr 2 500 000.

Post 37 Utvikling av Pilestredet Park (ny)

Samandrag

Posten skal dekke Statsbyggs utgifter til planlegging og tilrettelegging i forbindelse med utvikling av Pilestredet park. Det foreslås at det bevilges 16 mill. kroner på kap. 2445 post 37 i 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 16 000 000 under kap. 2445 post 37 (ny).

15.12 Kap. 5445 Statsbygg

Post 39 Avsetjing til investeringsformål

Samandrag

Post 39 Avsetning til investeringsformål foreslås redusert med til sammen 10,998 mill. kroner, fra 1 187,611 mill. kroner til 1 176,613 mill. kroner i forbindelse med endrede salgsinntekter, endringer i reguleringsfondet og økte husleieinntekter, jf. omtale av kap. 2445 post 24.

Merknader frå komiteen

Komiteen viser til merknader og framlegg under avsnitt 15.11.

Post 49 Sal av eigedomar

Samandrag

Regjeringen tar sikte på å starte salg av deler av eiendommene i Pilestredet Park i løpet av høsten 1999. Også andre eiendommer som forvaltes av Statsbygg vil bli vurdert solgt i løpet av 1999. Det anslås at inntektene som følge av salg av disse eiendommene i 1999 vil være 300 mill. kroner. Det vil imidlertid være nødvendig med en løpende vurdering av markedssituasjonen, med sikte på at staten skal oppnå best mulig pris for eiendommene. Det er derfor mulig at deler av inntektene først vil komme etter årsskiftet dersom det viser seg å være nødvendig å utsette planlagt salgstidspunkt for å ivareta statens økonomiske interesser. Det foreslås at kap. 5445, post 49 bevilges med 300 mill. kroner. Det foreslås videre at Statsbyggs salgsfullmakt økes fra 300 til 600 mill. kroner i 1999, jf. utkast til romertallsvedtak XXI pkt. 1.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 300 000 000 under kap. 5445 post 49 (ny).

Komiteen sluttar seg også til framlegg XXI pkt. 1.

15.13 Kap. 5446 Sal av eigedom på Fornebu

Post 01 Inntekter frå leige/bortfeste av statleg eigedom

*på Fornebu**Samandrag*

Det ble i St.prp. nr. 17 (1998-1999) Endringer på statsbudsjettet under Arbeids- og administrasjonsdepartementet opprettet en ny post 01 under kap. 5446, med sikte på budsjettering og bokføring av inntekter fra leie/bortfeste av statlig eiendom på Fornebu. Posten ble nullbudsjettet i 1998. Det foreslås at post 01 Inntekter fra leie/bortfeste av statlig eiendom på Fornebu bevilges med 6,5 mill. kroner i 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve 6,5 mill. kroner under kap. 5446 post 01.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Regjeringen vil komme tilbake med en egen proposisjon om saken, herunder forslag om nødvendig bevilgning for 1999, så snart saken er endelig avklart.

*Post 40 Salsinntekter Fornebu**Samandrag*

Det ble i St.prp. nr. 1 (1998-99) Arbeids- og administrasjonsdepartementet ikke foreslått noen bevilgning under post 40 Salsinntekter Fornebu ettersom det ikke var klarlagt ytterligere salg av statlig eiendom på Fornebu som tilsa inntekter i 1999. Det foreslås at post 40 Salsinntekter Fornebu bevilges med 5,0 mill. kroner i 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 5 000 000 under kap. 5446 post 40 (ny).

*Fullmakt til å overskride byggjeløyvingar**Samandrag*

Fra og med 1998 ble det opprettet et nytt kap. 1580 Bygg utenfor husleieordningen, som fanger opp bevilgningene til de fleste byggeprosjekter som ikke inngår i husleieordningen og som eies/forvaltes av andre enn Statsbygg. Ved opprettelsen av kapittel 1580 ble den tidligere post 33 Reserve for byggeprosjekter under kap. 2445 delt forholdsmessig mellom kap. 1580 og kap. 2445.

Statsbygg har tidligere hatt fullmakt til å overskride andre departementers byggebevilgninger som stilles til disposisjon for Statsbygg, mot tilsvarende innsparing på kap. 2445 post 33 Reserve for byggeprosjekter, jf. St.prp. nr. 1 (1996-97).

Samlet bevilgning på kap. 1580/kap. 2445 post 33 i 1999 er på vanlig måte beregnet ut fra samtlige byggeprosjekter som skal sluttbevilges i 1999, men det viser seg at noen få av disse prosjektene har bevilgning over andre kapitler enn kap. 1580/kap. 2445. Det foreslås på denne bakgrunn også i 1999 at Stortinget samtykker i at Statsbygg gis anledning til å trekke på reserven for

sluttfinansiering av bygg som faller utenfor både kap. 1580 og kap. 2445.

Stortinget anmodes om å gjøre særskilt romertallsvedtak XXII.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa, jf. framlegg XXII.

*Statsbygg sitt resultatmål for 1999**Samandrag*

Resultatmål for Statsbygg i 1999 er behandlet i St.prp. nr. 1 (1998-99) s. 108. Resultatmål 3 gjelder avkastning på Statsbyggs totalkapital. Resultatindikatoren skal endres til "Resultat før finanskostnader i prosent av gjennomsnittlig totalkapital".

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

15.14 Kap. 1591 Arbeidsmarknadstiltak*Ettergjeving av lån til ei arbeidsmarknadsbedrift**Samandrag*

Arbeidsmarkedsbedriftenes primære målsetting er attføring av yrkeshemmede gjennom arbeidstrening og kvalifisering med sikte på formidling til ordinært arbeid eller utdanning. Dette tiltaket er det mest omfattende av arbeidsmarknedstiltakene rettet mot yrkeshemmede. Arbeidsmarkedsbedriften Voss Industrier AS har en svært vanskelig egenkapitalsituasjon. Samtidig viser det seg at bedriften langt på veg har oppnådd resultatkravene som er satt for arbeidsmarkedsbedriftene, bl.a. gikk i overkant av halvparten av de yrkeshemmede som ble utskrevet ved Voss Industrier AS i 1998 over i ordinært arbeid eller utdanning. På bakgrunn av den svært vanskelige egenkapitalsituasjonen foreslår departementet at et lån fra staten på 3 mill. kroner til Voss Industrier AS, som opprinnelig ble gitt under kap. 524 post 72, og som i dag tilsvarende kap. 1591 post 71, ettergis. I tillegg til å bedre selskapets økonomi vil gjeldsettergivelsen, sammen med enkelte andre planlagte tiltak, gi grunnlag for omorganisering av virksomheten. Dette vil kunne styrke kvaliteten på attføringsarbeidet ved bedriften.

Stortinget inviteres til å gjøre særskilt romertallsvedtak XXIII.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa, jf. framlegg XXIII.

15.15 Kap. 2541 Dagpengar*Post 70 Dagpengar**Samandrag*

Dagpengebevilgningen for 1999 er på 5 200 mill. kroner. Utviklingen på arbeidsmarkedet hittil tilsier en moderat oppjustering av ledigheten i forhold til anslagene i Nasjonalbudsjettet for 1999.

På denne bakgrunn foreslås at dagpengebevilgningen for 1999 økes med 400 mill. kroner til 5 600 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Arbeidarpartiet og Sosialistisk Venstreparti, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 2541 post 70 med kr 400 000 000.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt forslag om å øke antall tiltaksplasser med 4 000 i annet halvår. Som en direkte konsekvens av dette reduseres behovet for dagpenger, og Arbeiderpartiet foreslår med bakgrunn i dette en forhøyning av posten som er 60 mill. kroner lavere enn Regjeringens forslag.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

Kap. 2541 Dagpenger:

70 Dagpenger, overslagsbevilgning, forhøyes med ..... kr 340 000 000 fra kr 5 200 000 000 til kr 5 540 000 000

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre har merka seg forslaget frå departementet om å auke dagpengeløyvinga med 400 mill. kroner for 1999, og viser samstundes til sine merknader under Budsjett-innst. S. II, punkt 2.2.

16. FINANS- OG TOLLDEPARTEMENTET

16.1 Kap. 20 Statsministerens kontor

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

For å styrke ulike administrative funksjoner ved Statsministerens kontor og for å skifte ut nye dataservere for å kunne håndtere år 2000-problematikken foreslås det å øke kap. 20 Statsministerens kontor post 01 Driftsutgifter med 1,5 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

16.2 Kap. 21 Statsrådet

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Helårsvirkningene av lønnsjusteringen for Regjeringen, statssekretærene og politiske rådgivere i 1998 medfører økte utgifter i 1999 på 2,5 mill. kroner. Tilsetting av en politisk rådgiver og omgjøring av to stil-

linger til statssekretærer medfører økte utgifter på 0,3 mill. kroner. På grunn av større andel pendlere i dag enn budsjettert ved innføring av boligordningen for politisk ledelse i 1997, har kostnadene økt med om lag 0,8 mill. kroner.

Samlet foreslås det å øke bevilgningen under kap. 21 Statsrådet post 01 Driftsutgifter med 3,6 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

16.3 Kap. 51 Riksrevisjonen

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Fra og med lønnsoppgjøret pr. 1. mai 1998 omfattes Riksrevisjonens tilsatte av hovedtariffavtalen i staten. Virkningene av lønnsoppgjørene for 1998 og 1999 er ikke innarbeidet i bevilgningene under kap. 51 Riksrevisjonen post 01 Driftsutgifter. På bakgrunn av dette foreslås det å øke kap. 51 Riksrevisjonen post 01 Driftsutgifter med 10 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

16.4 Kap. 1600 Finans- og tolldepartementet

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Regjeringen har nedsatt et utvalg som bl.a. skal analysere de viktigste utfordringene norsk økonomi står overfor, og drøfte strategier som kan bidra til en balansert utvikling i norsk økonomi (Sysselsettingsutvalget). På bakgrunn av dette foreslås det å øke kap. 1600 Finans- og tolldepartementet post 01 Driftsutgifter med 1,5 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

16.5 Kap. 1610 Toll- og avgiftsdirektoratet - toll- og avgiftsetaten

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Som følge av at arbeidet med deler av igangsatte IT-prosjekter er forskjøvet fra 1998 til 1999, foreslås det å øke bevilgningen under kap. 1610 Toll- og avgiftsdirektoratet post 01 Driftsutgifter med 12 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

16.6 Samanslåing av tolldistrikt

Samandrag

I St.prp. nr. 1 (1998-99) ble Stortinget orientert om planene om å slå sammen Østfold tolldistrikt med Hedmark og Oppland tolldistrikt, og Buskerud tolldistrikt med Telemark og Vestfold tolldistrikt. Departementet anslo her at endringene ville gi toll- og avgiftsetaten

mulighet til å omdisponere omtrent 24 årsverk fra administrative oppgaver til kontrolloppgaver. I finanskomiteens innstilling, jf. Budsjett-innst. S. nr. 6 (1998-99) ber et flertall i finanskomiteen departementet på nytt vurdere om sammenslåingen av Østfold toll-distrikt med Hedmark- og Oppland toll-distrikt vil gi den tilsiktede økonomiske og effektivitetsmessige gevinst. Komiteen viser dessuten til at det i Buskerud og Telemark/Vestfold toll-distrikter skal foretas ytterligere vurderinger av behovet for strukturendringer i området.

Som ledd i oppfølgingen av dette, har Toll- og avgiftsdirektoratet på ny vurdert de økonomiske og effektivitetsmessige gevinster av de omtalte endringene i toll-distriktsstrukturen. Ifølge direktoratet vil sammenslåingene medføre en mulighet for økt satsing på grensekontroll med 25-30 årsverk, fordelt på et nytt Østfold, Hedmark og Oppland toll-distrikt med 10-15 årsverk, og et nytt Buskerud, Telemark og Vestfold toll-distrikt med 15-16 årsverk. Toll- og avgiftsdirektørens valg av distriktstollsteder bygger på kriterier som trafikkgrunnlag, geografisk beliggenhet i forhold til vesentlige oppgaver, eksisterende bemanning og personalmessige konsekvenser. Hun går inn for Sandefjord som distriktstollsted for Buskerud, Telemark og Vestfold toll-distrikt, og Fredrikstad som distriktstollsted for Hedmark, Oppland og Østfold toll-distrikt.

Direktoratet forutsetter at Tollvesenets førstelinjetjeneste overfor næringslivet ikke blir skadelidende, da etaten vil være lokalisert på de samme stedene som i dag. Endringene berører i hovedsak interne administrative funksjoner og klagebehandling.

Gevinstene kan realiseres over en periode på 2-3 år gjennom bl.a. fleksibel bruk av ledige aspirantstillinger og aktiv bruk av frivillige omstasjoner.

Departementet finner at Toll- og avgiftsdirektoratets anslag understøtter tidligere konklusjoner, og understreker utfordringene som ligger i å styrke etatens kontrollvirksomhet. Resultatene av de fornyede vurderingene tilsier at arbeidet med de omtalte organisatoriske endringene videreføres.

På bakgrunn av henvendelser til departementet fra bl.a. næringsliv og myndigheter i berørte områder, synes det å være forståelse for at de to sammenslåingene av toll-distrikter for å frigjøre ressurser er både nødvendig og riktig. Det er imidlertid en viss uenighet om valg av lokalisering for distriktstollsteder for de aktuelle toll-distriktene.

I det videre arbeid legges det opp til en bred høring av brukere og lokale myndigheter i berørte områder, samt relevante sentrale myndigheter og organisasjoner.

Merknader fra komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti forutsetter at eventuelle endringer vil bli forelagt Stortinget til beslutning.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til St.prp. nr. 1 (1998-99) hvor det orienteres om planene om å slå sammen Østfold toll-distrikt med Hedmark og Oppland toll-distrikt, og Buskerud toll-distrikt med Telemark og Vestfold toll-distrikt. Disse medlemmer viser til at sammenslåingene vil medføre en økt mulighet for satsing på grensekontroll. Disse medlemmer slutter seg til Regjeringens vurderinger om at arbeidet med omorganiseringene må videreføres og gjennomføres etter forhandlinger uten at saken sendes Stortinget på nytt.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til sine merknader i Budsjett-innst. nr. 6 (1998-99) og til svarbrev fra finansministeren av 2. juni 1999 til Sosialistisk Venstrepartis stortingsgruppe angående endringer i distriktsstruktur. I brevet vises det til at de statlige retningslinjene for statlig lokaliseringsspolitikk er under revidering og at disse retningslinjene skal komme til anvendelse i forhold til foreslåtte endringer.

Dette medlem vil peke på viktigheten av at Regjeringen arbeider aktivt for å unngå at styrking av kontrollvirksomheten og en eventuelle endringer i toll-distriktene fører til unødvendig sentralisering av oppgaver og kompetanse. Alle muligheter til å beholde og øke kompetansestillinger i distriktene må benyttes.

16.7 Kap. 1618 Skattedirektoratet - skatteetaten

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Som følge av at arbeidet med deler av igangsatte IT-prosjekter er forskjøvet fra 1998 til 1999, er det behov for å øke bevilgningen under kap. 1618 Skattedirektoratet post 01 Driftsutgifter med 5,5 mill. kroner.

Merknader fra komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

16.8 Innførsel av nytt økonomisystem ved skattefogdkontora m.m.

Samandrag

Ved behandling av kontroll- og konstitusjonskomiteens innstilling til Dokument nr. 1 (1998-99) opplyste finansministeren at det i revidert budsjett ville bli gitt en orientering om skattefogdkontorenes arbeid med tilpassing til nytt økonomiregelverk.

Økonomitenesteprosjektet

Økonomitjenesteprosjektet ble omtalt i St.prp. nr. 65 (1997-98). Prosjektets overordnede mål er å utvikle landets 18 skattefogdkontorer til moderne regnskapssentraler for statlige virksomheter som tilfredsstillende kravene i nytt økonomiregelverk for staten. For å nå dette målet har det vært nødvendig med en omfattende oppgradering av kompetanse, kapasitet og systemløsninger ved skattefogdkontorene. I hovedsak er dette målet nådd, men eksisterende

systemløsning for lønnsutbetaling ivaretar ikke alle kravene som regelverket stiller. Det er foreløpig ikke avklart hvilken løsning som velges i forbindelse med lønnsutbetalinger.

Prosjektets hovedmålsetting er å overføre alle eksisterende kunder pr. mai 1998 til nye (standard) tjenestemodeller innen utgangen av 1999. Nye kunder, samt kunder som ønsker et utvidet eller spesialtilpasset tjenestetilbud, skal primært overføres til ny økonomiløsning i 2000.

Planene om oppkopling til regnskapssentral og innføring av nytt økonomisystem hos kundene, som ble lagt tidlig i 1998, forutsatte en puljevis og gradvis økende innføringstakt høsten 1998 og ferdigstilling i løpet av 1999. Overføring av kundemassen til nye tjenestemodeller ble imidlertid delvis utsatt i november og desember 1998 grunnet problemer og mangler knyttet til systemløsningen. Tapte fremdrift som følge av utsettelsen er i hovedsak tatt inn fordi innføringsprosessen er blitt mer effektiv.

Av skattefogdkontorenes potensielle kundemasse på ca. 550 virksomheter har ca. 375 inngått avtale som grunnlag for overflytting til nye tjenestemodeller innen utgangen av 1999. De øvrige virksomhetene, som i hovedsak tilhører justissektoren, har ennå ikke besluttet om de skal benytte seg av skattefogdkontorenes tilbud, og kan derfor i utgangspunktet ikke påregnes å bli overført innen utgangen av dette året. Blant dagens kunder er ca. 260 virksomheter såkalte totalkunder som har valgt både regnskaps- og lønns-tjenester, mens resten er lønnskunder. Pr. april 1999 er 176 totalkunder flyttet over på nye tjenestemodeller. De resterende av dagens kunder, samt enkelte nye kunder, overføres fortløpende, og prosjektet forventes derfor etter forutsetningene å bli gjennomført som planlagt.

Flere tiltak er gjennomført for å sikre at skattefogdkontorenes tjenestetilbud utføres i samsvar med økonomiregelverket i staten, og at skattefogdkontorene fremstår som profesjonelle tilbydere av økonomitjenester overfor eksisterende og nye kunder. Iverksatte tiltak har vært rettet både mot tjenestetilbudets innhold og mot å sikre nødvendig kvalitet på oppgaveutførelsen i ordinær drift. Status for driften er nærmere beskrevet nedenfor.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Den løpende økonomiforvaltning ved skattefogdkontora

Samandrag

Omstillingen til moderne regnskapssentral krever en betydelig ekstra innsats ved skattefogdkontorene. Den løpende økonomiforvaltning er forutsatt å gå som normalt og parallelt med nødvendige utviklingsaktiviteter i forbindelse med innføring av nytt økonomisystem. Det ble imidlertid registrert til dels store avvik og for-

sinkelser i forbindelse med kontorenes regnskapsavslutning for 1997, jf. Riksrevisjonens antegnelse i Dokument nr. 1 (1998-99). Avvikene ble for en stor del rettet opp i løpet av 1998.

Forberedelsene til og gjennomføringen av skattefogdkontorenes regnskapsavslutning for 1998 har derfor vært gjenstand for omfattende oppfølging og kontroll fra både skattefogdkontorene og Skattedirektoratet. Regnskapsavslutningen for 1998 anses generelt å være betydelig forbedret sammenliknet med 1997.

Skattedirektoratet har iverksatt flere tiltak for ytterligere å bedre arbeidsutførelsen ved skattefogdkontorene. Det er spesielt fokusert på kompetanseheving, videre utvikling av funksjonalitet i systemløsningen, samt mer hensiktsmessige arbeids- og kontrollrutiner til bruk i utførelsen av regnskapsarbeidet. Det skal i løpet av 1999 etableres et internkontrollsystem for å sikre at avvik i rutiner og regnskap blir identifisert og korrigert på et vesentlig tidligere tidspunkt enn tidligere.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

16.9 Organisasjonsgjennomgang av likningsforvaltninga

Samandrag

Likningsforvaltningen består av 436 likningskontor og folkeregistre.

Likningsforvaltningen disponerer vel 60 pst. av ca. 6 400 årsverk i skatteetaten totalt, og legger beslag på vel 40 pst. av skatteetatens totalbudsjett på nesten 2,9 mrd. kroner for 1999.

I likningsforvaltningen har 40 pst. av kontorene tre eller færre årsverk, 60 pst. har fem eller færre årsverk og 80 pst. av kontorene har 10 eller færre årsverk. Faste kostnader pr. årsverk er klart størst for kontorer med tre eller færre årsverk. De variable kostnadene knyttet til likningsforvaltningen påvirkes bl. a. av antall kontorer.

Likningsforvaltningens organisering ble grunnlagt i 1911 og kontorene ble statlige i 1965. Det har ikke tidligere vært gjennomført en systematisk organisasjonsgjennomgang av den samlede likningsforvaltningen. Stortinget ble spesielt orientert om saken ved to anledninger i 1997, jf. Innst. S. nr. 157 (1996-97) og Innst. S. nr. 67 (1997-98). I vedlegg til sistnevnte innstilling er bl.a. gjengitt Finansdepartementets brev av 9. oktober 1997 til Skattedirektoratet med mandat for en slik gjennomgang.

Hovedmålet for organisasjonsgjennomgangen har vært å fastlegge overordnede prinsipper for en mer effektiv organisering av likningsforvaltningen samt å foreslå hensiktsmessige endringer.

Skattedirektoratets rapport om gjennomgangen av likningsforvaltningen ble oversendt Finansdepartementet i midten av april dette år. Rapporten er basert på prinsipielle vurderinger, konkrete undersøkelser blant

ansatte og skattytere, samt praktiske erfaringer med utprøvingstiltak.

Finansdepartementet legger opp til å gi rapporten en grundig behandling og vil bl.a. forelegge rapporten for Arbeids- og administrasjonsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet for en vurdering av om ulike typer konsekvenser er tilstrekkelig utredet. Dette kan føre til behov for å revidere eller supplere rapporten. Rapporten skal deretter sendes på bred høring til berørte instanser, herunder kommunesektoren, før saken forelegges Stortinget.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

16.10 Kap. 1650 Statsgjeld, renter m.m.

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Som følge av at forvaltningsutgiftene knyttet til statsgjelden og utgifter til øvrige tjenester Norges Bank utfører for Finans- og tolldepartementet blir lavere enn tidligere antatt foreslås det å redusere kap. 1650 Statsgjeld, renter m.m. post 01 Driftsutgifter med 4 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

16.11 Kap. 1650 Statsgjeld, renter m.m.

Post 89 Renter og provisjon m.m. på innanlandsk statsgjeld, overslagsløyving

Samandrag

Bevilgningen foreslås redusert med 2 161 mill. kroner. Justeringen skyldes i hovedsak at staten høsten 1998 kjøpte tilbake statsobligasjoner på til sammen 15,2 mrd. kroner samtidig som Folketrygdfondet gjennom 2. halvår 1998 førtidig innløste deler av et langsiktig kontolån, jf. omtale under kap. 1651 Statsgjeld, avdrag og innløsning post 90 Avdrag på innenlandsk statsgjeld, overslagsbevilgning.

Tilbakekjøp av gamle statsobligasjoner og Folketrygdfondets førtidige innfrielser medførte at påløpte renter som var budsjettert i 1999, ble betalt i 1998.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 1650 post 89 med kr 2 160 800 000.

16.12 Kap. 1651 Statsgjeld, avdrag og innløsning

Post 90 Avdrag på innanlandsk statsgjeld, overslagsløyving

Samandrag

Etter at arbeidet med statsbudsjettet 1999 var avsluttet ble det kjøpt tilbake statsobligasjoner for til sammen 15,2 mrd. kroner, herunder 14,3 mrd. kroner i obligasjoner med forfall i 1999. Dessuten innløste Fol-

ketrygdfondet i denne perioden netto 4,3 mrd. kroner i et langsiktig kontolån med forfall i 1999. Bevilgningen under kap. 1651 Statsgjeld, avdrag og innløsning post 90 Avdrag på innenlandsk statsgjeld, overslagsbevilgning foreslås derfor redusert med vel 18 571 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 1651 post 90 med kr 18 571 300 000.

16.13 Kap. 4610 Toll- og avgiftsdirektoratet

Post 11 Gebyr på kredittdeklarasjonar

Samandrag

Antall kredittdeklarasjoner har vært økende i 1998 og i første kvartal 1999. Volumøkningen tilsvarer en merinntekt på 8 mill. kroner. Det foreslås derfor at kap. 4610 Toll- og avgiftsdirektoratet post 11 Gebyr på kredittdeklarasjoner økes med 8 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

16.14 Kap. 5605 Renter av statskassen si kontantbeholdning og andre fordringar

Post 83 Av alminnelige fordringar

Samandrag

I forbindelse med statens salg av aksjepost i Norsk Jetmotor as foreslås det å inntektsføre renter av det ansvarlige lånet, tilsvarende 2,5 mill. kroner, under kap. 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringar post 83 Av alminnelige fordringar.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 5605 post 83 med kr 2 500 000.

Post 86 Av statskassa sin foliokonto i Noregs Bank

Samandrag

Det foreslås at kap. 5605 Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringar post 86 Av statskassens foliokonto i Norges Bank reduseres med 2 895 mill. kroner.

Statens innestående beløp i Norges Bank anslås for 1999 å ville bli betydelig lavere enn tidligere lagt til grunn. Dette skyldes at statens kontantbeholdning ved inngangen til 1999 var betydelig lavere enn lagt til grunn for bevilgningene i vedtatt budsjett på grunn av tilbakekjøp av statsobligasjoner og førtidig innløsning av langsiktige kontolån i 1998, jf. omtale under kap. 1651 Statsgjeld, avdrag og innløsning post 90 Avdrag på innenlandsk statsgjeld, overslagsbevilgning. Opplåningen i 1999 har dessuten vært mindre enn planlagt.

Renten på statens kontantbeholdning fastsettes av Norges Bank. Fra og med inneværende år er det besluttet at renten skal justeres automatisk hvert kvartal etter

en nærmere bestemt beregningsformel. Renten vil i det nye systemet om lag tilsvare den gjennomsnittlige renten på Norges Banks aktiva. Dette medfører at utenlandske pengemarkedsrenter i det nye systemet vil få en større vekt enn tidligere i fastsettelsen av renten på statens kontantbeholdning. Norske pengemarkedsrenter vil tilsvarende få en mindre vekt i rentefastsettelsen. I anslaget for statens renteinntekter fra kontantbeholdningen i 1999 er rentesatsen på denne bakgrunn nedjustert noe i forhold til det som lå til grunn for vedtatt budsjett.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 5605 post 86 med kr 2 895 000 000.

16.15 Kap. 2309 Tilfeldige utgifter

Post 1 Driftsutgifter

Samandrag

Bevilgningen på posten skal dekke tilleggsbevilgninger som blir gitt i løpet av budsjettåret, herunder tilleggsbevilgninger i forbindelse med inntektsoppgjør. Posten foreslås nå redusert med 934,6 mill. kroner for å dekke tilleggsbevilgninger fremmet tidligere i vår og i proposisjonen, jf. nærmere omtale i kap. 1 i proposisjonen.

Post 1 Driftsutgifter

Merknader frå komiteen

Komiteen legg til grunn at Regjeringa i nysalderinga vil kome attende med framlegg til endring av kap. 2309 post 01 der det er teke omsyn til tilleggsløyvingar som er vedteke etter at St.prp. nr. 67 (1998-99) blei lagt fram.

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 2309 post 01 med 934,6 mill. kroner.

16.16 Kap. 2800 Statens petroleumsfond

Post 50 Overføring til fondet

Samandrag

Etter lov om Statens petroleumsfond skal statbudsjettets netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomhet i sin helhet overføres til Statens petroleumsfond. Netto kontantstrømmen anslås nå til 37 720,3 mill. kroner for 1999 mot 56 142,0 mill. kroner i vedtatt budsjett. På denne bakgrunn foreslås bevilgningen nå satt ned med 18 421,7 mill. kroner i proposisjonen.

Regjeringen foreslår at det opprettes et nytt kap. 2441 Petroleumsrettet teknologiutvikling. Loven om Statens petroleumsfond foreslås i Ot.prp. nr. 67 (1998-99) som fremmes samtidig med denne proposisjonen, endret slik at disse utgiftene kommer til fratrukk når en beregner overføringen til fondet. Dette er innarbeidet i anslaget for overføring som er gitt over.

Merknader frå komiteen

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til sine merknader i Innst. O. nr. 94 (1998-99) om endringer i lov om Statens petroleumsfond. Flertallet antar at anslaget på netto kontantstrømmen på kap. 2800 post 50 inkluderer bevilgningen til prosjektrettet teknologiutvikling på 100 mill. kroner. Dette innebærer i så fall at anslaget på netto kontantstrøm før forslag om endring av loven for å finansiere ny bevilgning skulle være 37 820,3 mill. kroner, og at nedsettelsen skal være på 18 321,7 mill. kroner. Flertallet er uenig i forslaget om å endre lov om Statens Petroleumsfond, og mener at bevilgningen til prosjektrettet teknologiutvikling bør finansieres på ordinær måte over budsjettet.

Komiteen fremmer følgende forslag:

Kap. 2800 Statens petroleumsfond
(jf. kap. 5800)
50 Overføringer til
fondet,
nedsettes med ..... kr 18 321 700 000
fra kr 56 142 000 000
til kr 37 820 300 000

Komiteen viser elles til merknader i Budsjett-innst. S. II (1998-99) avsnitt XX.

16.17 Kap. 5800 Statens petroleumsfond

Post 50 Overføringar frå fondet

Samandrag

Statsbudsjettets oljekorrigerte underskudd anslås nå til 10 892 mill. kroner for 1999. Dette er 5 409 mill. kroner høyere enn budsjettet i vedtatt budsjett. Overføringen fra Statens petroleumsfond foreslås økt tilsvarende. Det er da tatt hensyn til at det forventes en merutgift i statsregnskapet for 1999 i forholdt til inneværende års budsjett som følge av en overgang til tilsagnsfullmakter for arbeidsmarkedstiltak og botiltak.

Merknader frå komiteen

Komiteen viser til at det ved fastsetjing av forslag til løyving under post 50 er teke utgangspunkt i oljekorrigert underskot på 10 892 mill. kroner, jf. St.meld. nr. 2 (1998-99) og St.prp. nr. 67 (1998-99).

Det er vidare teke omsyn til forslag frå Regjeringa om tilleggsløyvingar i St.prp. nr. 80 (1998-99) og St.prp. nr. 81 (1998-99), samt 13 mill. kroner av forslaga om auka løyvingar i St.prp. nr. 86 (1998-99). I tillegg er det korrigert for at forslag om auking av kap. 4792 post 11 i St.prp. nr. 34 (1998-99) ikkje vert vedteke slik det var gjort framlegg om, jf. Innst. S. nr. 143 (1998-99). Budsjettkonsekvensane av behandlinga i Stortinget av Innst. S. nr. 169 (1998-99) om overtaking

av Tollbugata er også innarbeidd i det oljekorrigerede underskotet.

Det er vidare lagt til grunn at forslag om netto bevilningsauke i følgjande proposisjonar, som er lagt fram etter St.prp. nr. 67 (1998-99), vert dekte inn mot reduksjon av kap. 2309 post 1 som følgjer:

St.prp. nr. 75 - Jordbruksoppgjøret 1999	kr	283 363 000
St.prp. nr. 77 - Lønnsoppgjøret i staten 1999	kr	519 931 000
St.prp. nr. 78 - Trygdeoppgjøret 1999	kr	2 391 000 000
St.prp. nr. 87 - Endringer i regulativ for verne- pliktige mannskaper	kr	10 566 000
St.prp. nr. 88 - Humanitær bistand – Kosovo	kr	350 000 000

Vidare er det lagt til grunn at 116 mill. kroner av forslaget om auka bevilningar i St.prp. nr. 86 (1998-99) Takstoppgjør for leger, psykologer og fysioterapeuter vert dekt inn mot kap. 2309 post 1.

Komiteen gjer følgjande framlegg:

Kap. 5800 Statens petroleumsfond (jf. kap. 2800)	
50 Overføring fra fondet, forhøyes med	kr 5 946 042 000
fra kr 5 483 358 000	
til kr 11 429 400 000	

16.18 Statsgaranti for Noregs Bank sin garanti overfor Den internasjonale oppgjørsbanken for lån til Brasil

Samandrag

Bakgrunn

Høsten 1998 inngikk Det internasjonale valutafondet (IMF) avtale om et økonomisk tilpasningsprogram for Brasil for å rette opp ubalansene som hadde oppstått i landets økonomi, særlig det store og økende budsjettunderskuddet. Et samlet finansielt støtteprogram på om lag 41,5 mrd. amerikanske dollar ble samtidig stilt til rådighet fra ulike internasjonale institusjoner, blant annet fra Den internasjonale oppgjørsbanken (BIS). Finansieringen fra BIS forutsatte at sentralbankene i 20 industriland, herunder Norges Bank, stilte garanti for beløpet. En del av IMF's eget utlån ble, som omtalt i St.prp. nr. 28 (1998-99), finansiert gjennom en ny låneordning, NAB (New arrangements to borrow), jf. omtale nedenfor.

Norges Banks andel av den samlede garantien for BIS-lånet er 50 mill. amerikanske dollar. Banken kan ikke stille en slik garanti uten at det foreligger en korresponderende statsgaranti. Stortinget vedtok 3. desember 1998 å gi Finansdepartementet fullmakt til å stille statsgaranti med inntil 50 mill. amerikanske dollar for Norges Banks garanti overfor BIS for lån til Bra-

sil, jf. Innst. S. nr. 42 (1998-99) og St.prp. nr. 28 (1998-99).

Det er i proposisjonen redegjort for utviklingen i Brasil i den senere tid.

Bruken av NAB

Som omtalt i St.prp. nr. 28 (1998-99), var det under vurdering å finansiere en større del av IMF's eget bidrag til Brasil gjennom NAB. NAB er laget for raskt å kunne supplere IMF's finansielle ressurser ved systemkriser. Ordningen innebærer at IMF på visse vilkår kan låne fra sentralbankene i 25 land, deriblant Norge. Da Brasil-krisen oppsto, var IMF's likviditet anstrengt som følge av betydelige utbetalinger til land i Asia. Det ble på denne bakgrunn vedtatt at NAB-deltakerne skulle stille en samlet ramme på 9 117 mill. SDR (spesielle trekkrettigheter) til disposisjon for IMF. Norges andel utgjorde 112 mill. SDR, svarende til i underkant av 1,2 mrd. kroner.

Det var samtidig en forståelse mellom NAB-landene og IMF's ledelse at lånene skulle være midlertidige i påvente av ratifikasjon i medlemslandene og innbetaling av kvoteøkningen i IMF, i løpet 1. kvartal i år, jf. St.prp. nr. 56 (1997-98). Kun om lag en tredel av totalrammen ble utnyttet før IMF tilbakebetalte NAB-kreditorene i mars i år etter at de vedtatte kvoteøkningene hadde blitt innbetalt av medlemslandene. NAB-ordningen, som ble benyttet for første gang i forbindelse med Brasil-krisen, fungerte således etter hensikten.

Bevilgningsmessige forhold

Det er vanskelig å finne objektive prinsipper for beregning av størrelsen på et tapsfond for lånet til Brasil. Merrenten (rente utover det som de beste låntakerne betaler ved internasjonale låneopptak) er benyttet som en indikasjon på forventet tap over garantiens løpetid. Dersom Brasil trekker fullt ut på BIS-fasiliteten og tilbakebetaling først finner sted ved utløpet av programperioden (utgangen av 2001), vil det samlet bli betalt merrente på 7 mill. amerikanske dollar for den norske andelen av engasjementet på 50 mill. dollar (tilsvarende 14 pst.). I lys av erfaringer fra IMF's tidligere utlån og det forhold at BIS-lånene har samme prioritet som IMF-utlån, er det grunn til å anta at forventet tap heller vil ligge lavere enn høyere enn dette.

Etter Finansdepartementets vurdering er det derfor ikke nødvendig å be om bevilgning til tapsfond i forbindelse med statsgarantien for Norges Banks garanti overfor BIS for lånet til Brasil, jf. Finansdepartementets brev av 26. februar 1999 til Stortinget. Risikovurderingene som er foretatt har vist at statsgarantien anses å være selvfinansierende ved at innbetalt merrente ved lånet er antatt å svare til forventet tap ved engasjementet.

Etter Økonomireglementets bestemmelser skal garantiprovisjonen betales inn på et fond som skal dekke forventede utgifter pga. tap og administrative utgifter. Det opprettes et tapsfond som bygges opp av

de løpende merrentene. Første tapsavsetning vil finne sted i kapitalregnskapet for 1999.

Garantiprovisjonen bør normalt betales som en engangspremie og skal normalt innbetales før garanti-tilsagn gjøres gjeldende. Innbetaling vil i dette tilfelle skje løpende over garantiens løpetid. Finansdepartementet vurderer det som mest hensiktsmessig å basere seg på en slik løpende avsetning.

Fullmakt til å gi statsgaranti i 1999

Basert på en foreløpig garantiavtale mellom BIS og Norges Bank ga Stortinget i 1998 Finansdepartementet fullmakt til å stille statsgaranti for inntil 50 mill. amerikanske dollar. Dette svarer til lånebeløpet som Norges Bank har garantert overfor BIS. Norges Bank er imidlertid også ansvarlig for sin forholdsmessige andel av eventuelle ubetalte renter. I og med at BIS vil kunne erklære lånet som misligholdt (og dermed realisere garantien fra sentralbankene) så snart lånet ikke betjenes, vil dette maksimalt kunne dreie seg om ca. 2 mill. dollar.

I og med at sentralbanklovens § 26 pålegger Norges Bank å ha betryggende sikkerhet for sitt tilgodehavende ved avtaler om garantiordninger med utenlandske kredittinstitusjoner eller økonomiske institusjoner, bør statsgarantien utvides. På dette grunnlag foreslår Finansdepartementet at Stortinget samtykker i at Finansdepartementet gis fullmakt i 1999 til å stille statsgaranti for Norges Banks garanti overfor BIS med inntil 52 mill. amerikanske dollar (405,6 mill. kroner etter kurs ultimo april 1999), jf. forslag til vedtak XXIV.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering og sluttar seg til framlegg XXIV.

16.19 Forslag om endra avgiftsreglar

16.19.1 Investeringsavgifta (kap. 5521 post 70)

Samandrag

Ved behandlingen av statsbudsjettet for budsjetterminen 1999, ba Stortinget Regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett å fremme forslag om fritak for investeringsavgift for nærmere angitte investeringer m.v. i solenergianlegg, jf. Budsjett-innst. S. nr. 1. Tillegg nr. 1 (1998-99). Regjeringen vil også fremme forslag om å frita geovarmeanlegg for investeringsavgift. Forslagene er i tråd med Regjeringens mål om å forsterke virkemiddelbruken overfor nye fornybare energikilder.

Forslaget om fritak for geovarmeanlegg må også ses på bakgrunn av at denne typen anlegg i kombinasjon med varmpumper allerede er omfattet av det ovennevnte fritaket for varmpumper. Geovarme, som utnyttes direkte, vil ut fra lokale forhold kunne være en alternativ varmekilde uansett hvordan denne kilden utnyttes rent teknisk. Et generelt fritak for geovarmeanlegg kan derfor i noen grad bidra til å forhindre uhel-

dig konkurransevridning mellom ulike tekniske løsninger.

Forslagene anslås å ha ubetydelig provenyvirkning. Fritakene for investeringsavgift foreslås tatt inn i eksisterende § 12 i Stortingets plenarvedtak om merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. for siste halvdel av budsjetterminen 1999. Nødvendige avgrensningsforskrifter vil bli fastsatt av Finansdepartementet i samarbeid med Olje- og energidepartementet.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa, jf. forslag til vedtak XXV.

16.19.2 Produktavgift på øl (kap. 5526 post 72)

Samandrag

Regjeringen har lagt fram forslag om å oppheve ølloven, jf. Ot.prp. nr. 66 (1998-99) Om opphevelse av lov av 28. juni 1912 nr. 4 om tilvirking, innførsel og beskatning av øl (ølloven) og endring i lov av 2. juni 1989 nr. 27 om omsetning av alkoholholdig drikk m.v. (alkoholloven). Bakgrunnen er at ølloven i dag fremstår som en lite tidsriktig lov. De nødvendige bestemmelser om avgift på øl har i dag tilstrekkelig lovhjemmel i lov av 19. mai 1933 nr. 11 om særavgifter. Det foreslås derfor at oppkrevingen av avgiften på øl i likhet med de fleste øvrige særavgiftene, skjer i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 og at henvisningen til hjemmelslov endres i vedtakets § 1. Forslaget til oppheving av ølloven vil medføre at aktørene som driver innførsel, omsetning eller tilvirking av øl får en lov mindre å forholde seg til.

Som ledd i forslaget om opphevelse av ølloven følger det også en opphevelse av forbudet mot å tilvirke og innføre øl til Norge som inneholder mer enn 7 volumprosent alkohol. Dagens avgiftsvedtak inneholder ikke satser for øl som er sterkere enn 7 volumprosent alkohol. Det foreslås å utvide dagens klasse g) som omfatter øl som inneholder 6,75-7,00 volumprosent alkohol, til å gjelde alt øl med alkoholstyrke over 6,75 volumprosent. Det foreslås samtidig at avgiftssatsen for klasse g) blir hevet fra 30,98 til 36,42 kroner pr. liter.

Allerede i dag avgiftslegges øl med alkoholstyrke over 4,75 volumprosent sterkere enn vin. Et resultat av den foreslåtte endringen vil dermed være at øl med samme alkoholstyrke som vin avgiftslegges vesentlig sterkere enn vin. Et annet resultat vil være at øl med alkoholstyrke på f.eks. 10 volumprosent vil avgiftslegges noe svakere pr. volumprosent enn øl med alkoholstyrke på f.eks. 7 volumprosent. Det er i dag liten omsetning i Norge av øl med alkoholstyrke mellom 4,75 og 7 volumprosent. Dette henger bl.a. sammen med at dette ølet distribueres av Vinmonopolet. Det er liten grunn til å tro at øl med over 7 volumprosent alkohol vil få noen stor utbredelse.

Blant annet på bakgrunn av ulikhetene i avgiftsleggingen av vin og øl er det behov for en nærmere gjennomgang av alkoholavgiftene for ulike produkter. Den

foreslåtte endringen må derfor ses som en minimumsløsning for å sikre at øl som etter 1. juli 1999 blir lovlig å omsette også kan avgiftslegges.

De øvrige endringene er av mer teknisk karakter og det henvises til ovennevnte odelstingsproposisjon.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa, jf. forslag til vedtak XXVI bokstav B.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at Regjeringen mener det er behov for en nærmere gjennomgang av alkoholavgiftene på ulike produkter. *Disse medlemmer* er enige i at en slik gjennomgang er nødvendig, og mener at avgiftene på øl må vurderes i en slik helhetlig sammenheng. *Disse medlemmer* viser til sine merknader i Budsjett-innst. S. nr. 1 (1998-99), og vil opprettholde sitt forslag om en avgift på øl over 6,75 volumprosent på kr 33,59.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Avgifter på alkohol

II Avgift på øl § 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 betales avgift til statskassen på øl med følgende beløp for hver liter:

- Av øl som inneholder til og med 0,7 volumprosent alkohol; 1,68
- Av øl som inneholder over 0,7 til og med 2,75 volumprosent alkohol; 2,58
- Av øl som inneholder over 2,75 til og med 3,75 volumprosent alkohol; 9,68
- Av øl som inneholder over 3,75 til og med 4,75 volumprosent alkohol; 16,08
- Av øl som inneholder over 4,75 til og med 5,75 volumprosent alkohol; 24,74
- Av øl som inneholder over 5,75 til og med 6,75 volumprosent alkohol; 32,11
- Av øl som inneholder over 6,75 volumprosent alkohol; 33,59."

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Tverrpoltisk Folkevalgde sluttar seg til framlegget frå Regjeringa, jf. forslag til vedtak XXVI bokstav A.

Desse medlemene fremjar følgjande framlegg:

"Kap. 5526 Avgift på alkohol

Fra 1. juli 1999 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 30. november 1998 om avgift på øl for budsjetterminen 1999:

A.

§ 1 skal lyde:

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 betales avgift til statskassen på øl med følgende beløp for hver liter:

- Av øl som inneholder til og med 0,7 volumprosent alkohol: kr 1,55.
- Av øl som inneholder over 0,7 til og med 2,75 volumprosent alkohol: kr 2,46.
- Av øl som inneholder over 2,75 til og med 3,75 volumprosent alkohol: kr 9,26.
- Av øl som inneholder over 3,75 til og med 4,75 volumprosent alkohol: kr 16,05.
- Av øl som inneholder over 4,75 til og med 5,75 volumprosent alkohol: kr 22,82.
- Av øl som inneholder over 5,75 til og med 6,75 volumprosent alkohol: kr 29,62.
- Av øl som inneholder over 6,75 volumprosent alkohol: kr 36,42."

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre har merka seg trongen for ei nærmare gjennomgang av produktavgifta på øl, og sluttar seg til det som er omtalt i proposisjonen.

Desse medlemene vil subsidiært stemme for Arbeidarpartiet sitt framlegg.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre støtter Regjeringens forslag om å oppheve ølloven, samt at forbudet mot å tilvirke og importere øl med volumstyrke over 7 pst. oppheves. Disse medlemmer vil vise til at handelslekkasjen til Sverige og Danmark er betydelig, dette skyldes etter disse medlemmers syn to hovedforhold, først og fremst det høye avgiftsnivået i Norge, og dernest en feil landbrukspolitik som hindrer konkurranse og effektivitet i landbruket, som igjen fører til høye priser på landbruksprodukter. Avgiftsnivået på øl er etter disse medlemmers syn en betydelig årsak til den handelslekkasjen som finner sted.

Det vil etter disse medlemmers syn være helt feil å øke avgiftssatsene for øl og de går følgelig imot den foreslåtte avgiftsøkningen i avgiftsklasse g).

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser for øvrig til sine merknader og forslag om nedsettelse av avgiften på øl i Budsjett-innst. S. nr. 1 (1998-99), pkt. 6.3.

Disse medlemmer viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslaget innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil allerede nå foreslå at avgiftene på øl senkes med 10 pst. fra 1. juli 1999.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"a.

I Stortingets vedtak 30. november 1998 om avgifter på alkohol for budsjetterminen 1999 gjøres følgende endringer:

II. Avgift på øl § 1 skal lyde:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 betales avgift til statskassen på øl med følgende beløp for hver liter:

- a) Av øl som inneholder til og med 0,7 volumprosent alkohol: kr 1,40.
- b) Av øl som inneholder over 0,7 til og med 2,75 volumprosent alkohol: kr 2,21.
- c) Av øl som inneholder over 2,75 til og med 3,75 volumprosent alkohol: kr 8,33.
- d) Av øl som inneholder over 3,75 til og med 4,75 volumprosent alkohol: kr 14,45.
- e) Av øl som inneholder over 4,75 til og med 5,75 volumprosent alkohol: kr 20,54.
- f) Av øl som inneholder over 5,75 til og med 6,75 volumprosent alkohol: kr 26,66.
- g) Av øl som inneholder over 6,75 volumprosent alkohol: kr 27,88.

Departementet kan fastsette en forenklet avgiftsregning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote.

b.

Kap. 5526 Avgift på alkohol

72 Produktavgift på øl,
nedsettes med ..... kr 115 000 000
fra kr 3 705 000 000 til
kr 3 590 000 000

16.19.3 Eingongsavgift på motorvogner (kap. 5536 post 70)

Samandrag

Stortinget har bedt om særskilte avgiftsregler for hybridbiler. Det er lagt til grunn at målet er lettelse i de ikke-bruksavhengige avgiftene, dvs. engangsavgiften eller årsavgiften. Spesielle regler for årsavgiften er ikke vurdert. Engangsavgiften, som fastsettes på grunnlag av bilens vekt, slagvolum og effekt, bør være mest mulig nøytral og enkel å administrere. En rekke fritak for nye teknologier vil komplisere avgiftssystemet og kunne føre til en uthuling av avgiftsgrunnlaget på lengre sikt. På den måten kan statens inntekter bli svekket. Omleggingen av beregningsgrunnlaget for engangsavgiften fra 1. januar 1996 ble gjort bl.a. på bakgrunn av dette.

I St.prp. nr. 54 (1997-98) ble det bl.a. pekt på at det er den ekstra vekten som vil utløse en ekstra avgiftsbelastning for hybridbilen. Hybridbilens batterier inklusive utstyr til fremdrift av kjøretøyet, heretter omtalt som "batteripakken", har etter dagens teknologi en betydelig vekt. Hybridbilen vil derfor være tyngre enn en tilsvarende bensindrevet personbil. Dette innebærer at hybridbilen vil bli belastet en relativt høy engangsavgift. På grunn av flere mulige hybridsystemer vil det imidlertid kunne være vanskelig å definere hva som naturlig hører inn under batteripakken for ulike modeller. Det må i tillegg kreves en spesifisering av vekten av batteripakken fra produsentene/importørene. For å kunne gi et korrekt fradrag vil fradraget måtte justeres hyppig i takt med utvikling av batteripakkens vekt. En mulighet som løser disse problemene er et sjablongmessig fradrag ved fastleggelse av bilens egenvekt. Erfaring med sjablongfradrag i engangsavgiften før 1. januar 1996 viser imidlertid at den type fradrag kan medvirke til uheldige avgiftstilpasninger som bl.a. svekker statens inntekter. Et fradrag for batteripakken i hybridbiler er derfor ansett å være en administrativt og avgiftsteknisk dårlig løsning.

Hybridbilens el-motor har spesifisert motoreffekt, men ikke slagvolum. Etter dagens regelverk vil hybridbilen måtte svare avgift både av bensin- og el-motorens effekt. Dersom man for el-motoren ikke belastes avgift for motoreffekten vil dette være enkelt å administrere. Det vil derfor være mer hensiktsmessig med denne ordningen enn et sjablonmessig fradrag for batteripakkens vekt i avgiftsgrunnlaget for engangsavgiften.

For den foreløpig eneste serieproduserte modellen vil avgiftsfritak for el-motorens motoreffekt gi en avgiftslettelse i størrelsesorden 5 000 kroner eksklusive merverdiavgift med de spesifikasjonene som bilen har på det japanske markedet. Hybridbilen vil trolig bli tilpasset europeiske forhold med bl.a. økt motoreffekt før den introduseres på det europeiske markedet. Fordi avgiftssystemet er progressivt vil derfor fradraget for effekten av el-motoren kunne bli større enn det som er antydnet ovenfor.

Det vil høyst sannsynlig ikke bli importert hybridbiler i 1999, og forslaget vil derfor ikke ha provenykonsekvenser i år. Det ventes også lav import av hybridbiler de nærmeste årene. Provenyvirkningene på mellomlang sikt antas derfor å være ubetydelige.

Hjemmelen for fritaket foreslås innarbeidet i Stortingets vedtak om engangsavgift på motorvogner m.m. § 3 fjerde ledd ny bokstav d.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa, jf. forslag til vedtak XXVII.

Komiteen sluttar seg til Regjeringens forslag om innføring av avgiftsregler for hybridbiler. Komiteen foreslår at også elektromotor og batteripakke går til fratrekk på bilens totalvekt. Dette kan løses ved sjablongmessig fradrag ved fastlegging av bilens egenvekt.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"Stortingets vedtak av 30. november 1998 om engangsavgift på motorvogner m.m. for budsjetterminnen 1999

§ 3 fjerde ledd ny bokstav d annet punktum skal lyde:

Sammen med elektromotorens effekt, går vekten av elektromotor og batteripakke på hybridbiler til fratrukk ved fastlegging av bilens egenvekt."

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre har merka seg omtalen av hybridbilar, og at ein reknar med at provenykonsekvensane og import vil ligge på eit lågt nivå dei komande år.

16.19.4 Avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift) (kap. 5536 post 76)

Samandrag

Bruk av biomasse til drivstoff gir ikke netto utslipp av CO₂. Fra 1. januar 1999 fikk biodrivstoff som er blandet i autodiesel derfor fritak for CO₂-avgiften for andelen biodrivstoff. I budsjettinnstillingen for 1999 og gjennom kommunikasjon med departementet ber finanskomiteen om at det legges fram forslag i Revidert nasjonalbudsjett 1999 om at biodrivstoff også får lavere autodieselavgift og SO₂-avgift.

På bakgrunn av finanskomiteens innstilling fremmer Regjeringen forslag om fritak for autodieselavgift og svovelavgift for biodrivstoff.

Provenyvirkningen av et fritak for autodieselavgiften for biodrivstoff vil være liten. Dersom omsatt volum biodrivstoff er på nivå med salget i 1998, vil redusert proveny på årsbasis bli om lag 0,3 mill. kroner. For budsjettåret 1999 vil reduksjonen bli så liten at det ikke foranlediger endring i bevilgningsvedtaket for autodieselavgiften. Et fritak for svovelavgiften for biodrivstoff vil ikke medføre provenytap med gjeldende avgiftsgrenser for svovelinhold i mineralolje.

Effekten på lengre sikt kan være større. Teknologisk institutt anslår i rapporten "Biodiesel, en livsløpsanalyse" fra 1995 at biodiesel teoretisk kan erstatte 2-3 pst. av autodieselforbruket. Dette er beregnet på bakgrunn av anslått maksimal innenlandsk produksjon av raps og rybs som er viktige råstoffer i fremstillingen av biodiesel. Dersom biodiesel på sikt skulle utgjøre 2 pst. av dieselforbruket, vil fritak for autodieselavgiften gi et betydelig større provenytap. Etter 1999-satser for autodieselavgiften og gjeldende dieselforbruk, vil dette provenytapet utgjøre om lag 85 mill. kroner.

Fritakene foreslås innarbeidet i Stortingets vedtak om svovelavgift § 4 annet ledd og Stortingets vedtak om avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn § 4 annet ledd. De nærmere bestemmelser om gjennomføring av fritakene vil bli fastsatt i forskrift. Som nevnt ovenfor inneholder ren biodiesel lite eller ingen svovel. Videre vil innblanding av biodiesel i mineralolje redusere grunnlaget for svovelavgiften på mineraloljen som

helhet. Et fritak for svovelavgift for andelen biodiesel som innblandes i autodiesel vil ikke være noen aktuell problemstilling nå. Det legges derfor foreløpig ikke opp til å fastsette nærmere regler for et slikt fritak.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa, jf. forslag til vedtak XXVIII og XXIX.

16.19.5 Avgift på mineralske produkt (kap. 5543 post 70 og 71)

Samandrag

Regjeringen foreslo i St.prp. nr. 54 (1997-98) Grønne skatter, å utvide CO₂- og SO₂-avgiften til anvendelser som tidligere ikke var omfattet av avgiftene. Forslaget ville bl.a. innebære at forbrenning av spillolje ble avgiftsbelagt med 100 kr pr. tonn CO₂- og 3 kr pr. kg SO₂. Innføring av CO₂- og SO₂-avgift på forbrenning av spillolje vil isolert sett øke prisen på oljen og gjøre den dyrere å brenne. Regjeringen mener det prinsipielt sett er riktig at de miljøskadelige utslippene fra forbrenning av spillolje avgiftsbelegges i likhet med andre miljøskadelige utslipp. På den måten oppnås en korrekt prising av de samfunnsmessige miljøkostnadene ved de ulike fossile brenselkildene.

Spillolje brukes som brensel i industrien hvor den konkurrerer med andre brensler som bl.a. kull og koks. Ved behandlingen av proposisjonen om Grønn skatt sluttet ikke Stortinget seg til Regjeringens forslag om generelt å avgiftsbelegge kull og koks, som er alternative brensler til spillolje i sementindustrien. Dette innebærer at spillolje blir relativt dyrere enn andre konkurrerende brensler, og har ført til at spillolje har blitt mindre attraktivt som brensel i industrien. Den reduserte markedsverdien på spillolje har lagt et press på det eksisterende oppsamlingssystemet for spillolje. Det kan bl.a. være fare for at innsamlingen av små kvanta spillolje, som har høyest innsamlingskostnad, kan svekkes. Det antas at det er disse små kvanta som lettest kan komme på avveie og dermed har det største forurensningspotensialet.

En avgift på forbrenning av spillolje kan på den annen side føre til at det blir mer lønnsomt å reraffinere spillolje til ny smøreolje. Reraffinerer bidrar til at miljøproblemene ved annen utnyttelse av spillolje begrenses. Det finnes imidlertid ingen reraffineringsanlegg i Norge i dag.

Finanskomiteen viste i Budsjett-innst. S. nr. 1 (1998-99) til bestemmelsene i Stortingets avgiftsvedtak som gir departementet adgang til i særlige tilfeller å gi dispensasjon for avgiften. På bakgrunn av dette, og av hensyn til avgiftens uheldige konsekvenser for innsamling av spillolje, har departementet gitt generelt fritak for avgift ved forbrenning av spillolje fra 1. januar 1999 og fram til 1. juli 1999.

Regjeringen foreslår at det fra 1. juli 1999 gis fritak for CO₂- og SO₂-avgift på forbrenning av spillolje. Det vil kunne være ønskelig å gjeninnføre avgiften hvis det

viser seg å være mulig å innrette refusjonsordningen på en slik måte at innsamlingssystemet ikke svekkes. Regjeringens forslag om fritak for CO₂- og SO₂-avgift gir et provenytap på om lag 12 mill. kroner på årsbasis og om lag 11 mill. kroner i budsjettvirkning for 1999. Den høye budsjettvirkningen for 1999 skyldes at departementet har gitt dispensasjon for avgift ved forbrenning av spillolje fra 1. januar 1999 og fram til 1. juli 1999.

Avgiften på spillolje følger i utgangspunktet de generelle regler om avgift på mineralolje, jf. Stortingets vedtak om CO₂- og SO₂-avgift. Avgiften er oppkrevet med den reduserte mineraloljesatsen som følger av avgiftsvedtakene § 1 nr. 2. Med hjemmel i avgiftsvedtakene, har departementet fastsatt særlige regler som gjelder for oppkreving av avgift på spillolje, jf. Finansdepartementets forskrift av 18. desember 1998 nr. 1252 om CO₂- og SO₂-avgift på spillolje som forbrennes. En fjerning av avgiften på spillolje kan gjennomføres ved at denne forskriften oppheves og forutsetter således ikke endringer i Stortingets avgiftsvedtak.

Myndighetene kan styrke innsamlingsordningen ved å øke refusjonssatsene for spillolje. Det er et problem at nesten halvparten av all spillolje ikke er refusjonsberettiget. Kontrollmyndighetene har store problemer med å sikre at ikke refusjonsberettiget olje blandes med refusjonsberettiget olje. I St.prp. nr. 1 (1998-99) Skatte-, avgifts- og tollvedtak, ble det varslet at en tok sikte på komme med en bred gjennomgang av refusjonsordningen og forslag til tiltak for å styrke innsamlingsordningen i forbindelse med statsbudsjettet for 2000. I den sammenheng vil det bli foretatt en nærmere vurdering av om en utvidelse av grunnlaget for smøreoljeavgiften, gjennom opphevelse av fritak og/eller utvidelse av refusjonsordningen, kan være hensiktsmessig.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å sette ned løyvingane under kap. 5543 post 70 med kr 10 000 000 og post 71 med kr 1 000 000.

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre er samde i Regjeringa sitt framlegg om fritak for CO₂- og SO₂-avgift på forbrenning av spillolje, og at det vert teke sikte på å komme med ei brei gjennomgang av refusjonsordninga og forslag til tiltak for å styrke innsamlingsordninga i samband med statsbudsjettet for 2000.

17. FORSVARSDEPARTEMENTET

17.1 Kap. 1760 Nyanskaffelsar av materiell og nybygg og nyanlegg

Post 45 Større utstyrsanskaffelsar og vedlikehald

Samandrag

Under henvisning til det generelle inndekningsbehovet som følge av forslagene til utgiftsøkninger på statsbudsjettet for 1999, foreslår Regjeringen at Forsvarets materiellinvesteringbudsjett reduseres med 100 mill. kroner. En slik reduksjon av materiellinvesteringene vil imidlertid kunne medføre endringer i anskaffelsesplanene og gjøre det vanskeligere å nå målsettingene satt i St.meld. nr. 22 (1997-98) når det gjelder utviklingen av styrkestrukturen. Forsvarsdepartementet vil derfor komme tilbake til den endelige fordelingen mellom investeringer og drift i årets omgrupperingsproposisjon.

Merknader frå komiteen

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at det i Arbeiderpartiets alternative budsjett er et overordnet mål å få på plass tiltak innen næringslivet, spesielt innen verftsindustrien og offshore-industrien. Situasjonen er svært alvorlig for denne sektoren. Regjeringens anslag viser at belegget ved norske verft raskt vil falle fra og med andre halvår av 1999. Mens belegget er 93 pst. av kapasiteten i første halvår av 1999, viser anslagene et belegg på 63 pst. av kapasiteten i andre halvår av 1999, 33 pst. i første halvår i 2000 og 5 pst. i andre halvår av 2000. Disse medlemmer mener det derfor er nødvendig med tiltak som tilfører denne industrien nye oppdrag.

Disse medlemmer viser til at sjøforsvaret har liggende klar planer om forlengelse og ombygging av 2 landgangsfartøyer til dykkerskip. Disse medlemmer mener det er ønskelig å forsere dette arbeidet av operative hensyn.

Disse medlemmer foreslår derfor å bevilge 20 mill. kroner til dette formål.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 1760 Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760):

45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, nedsettes med ..... kr 80 000 000 fra kr 5 725 073 000 til kr 5 645 073 000

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre meiner at det er behov for å oppretthalde løyvingar til materielle investeringar og vil spesielt peike på at det frå Sjøforsvarets side ligg føre planer om forlengelse og ombygging av 2 langangsfartøyer til dykkarskip.

Disse medlemmene vil på denne bakgrunn gå i mot bevilgningsforslaget fra Regjeringa.

Komiteens medlemmer fra Høyre og Tverrpolitisk Folkevalgte reagerer sterkt på at Regjeringen fremmer forslag om å redusere bevilningene til materiellinvesteringer med 100 mill. kroner, stikk i strid med budsjettforliket med Høyre og Fremskrittspartiet i fjor høst.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen i St.meld. nr. 23 (1998-99) angir et investeringsbehov frem til og med 2006 på om lag 55 mrd. kroner for at vi skal kunne få et effektivt forsvar i samsvar med forutsetningene lagt i Langtidsmeldingen. Forsvaret sliter med alvorlige problemer som følge av manglende samsvar mellom mål og midler, herunder manglende balanse mellom investering og drift. Disse medlemmer vil derfor advare sterkt mot å bruke Forsvarets materiellinvesteringer som salderingspost i budsjettssammenheng.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at Fremskrittspartiet og Høyre ved behandlingen av budsjettet for inneværende år inngikk en avtale med regjeringspartiene, der forsvarsbudsjettet fikk en rammehevning for å motvirke de kutt Regjeringen hadde foretatt på ca. 800 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at Regjeringens forslag om å redusere nevnte budsjettkapittel med 100 mill. kroner er et brudd på avtalen. Disse medlemmer viser til Regjeringens egen beskrivelse av at dette eventuelt vil medføre endringer i materiellanskaffelsesplaner uten at Regjeringen har maktet samtidig å fortelle hvilke materiellprosjekter som skal forskyves eller utgå. Disse medlemmer viser i denne sammenheng til at regjeringspartiene - sammen med Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Høyre - understreket betydningen av langsiktighet når det gjelder forsvarsinvesteringer ved behandlingen av langtidsmeldingen for investeringer i Forsvaret 6. mai 1999.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet og Venstre vil i tråd med vedtatt budsjett for 1999 gå mot forslaget i proposisjonen om å redusere bevilgningen under kap. 1760 post 45 med 100 mill. kroner.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti støtter subsidiært Regjeringens kutt på 100 mill. kroner i materiellinvesteringer, men mener den debatten vi nå har om valg av forsvarskonsept gir rom for å vente med og begrense anskaffelsesplanene ytterligere. Dette medlem finner grunn til å presisere at Kystvakten skal prioriteres innenfor den resterende ramme. Dette medlem foreslår en reduksjon

utover Regjeringens forslag på kap. 1760, post 45 med 400 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

- Kap. 1760 Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760)
- 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, kan nyttes under kap. 1790 post 45, nedsettes med ..... kr 500 000 000 fra kr 5 725 073 000 til kr 5 225 073 000

17.2 Kap. 1792 Norske styrkar i utlandet

Post 01 Driftsutgifter

Samandrag

Norsk militært bidrag til den NATO-leia internasjonale styrken i Bosnia-Hercegovina (SFOR)

Selv om den militære situasjonen i Bosnia-Hercegovina synes relativt stabil, og det også på sivil side har vært en viss positiv utvikling det siste året, er det på det rene at forholdene potensielt er meget labile og at det er langt igjen før de sivile målsettingene i Dayton-avtalen er oppfylt. De ulike fraksjoner synes fortsatt å forfølge til dels motstridende målsettinger, og det ligger et destabiliserende potensial i spørsmål som tilbakeføring av flyktninger og internt fordrevne, endelig løsning vedrørende omstridte områder og generell bedring av rettssikkerheten. Bosnia fremstår fortsatt, også i lys av situasjonen rundt Kosovo, som en skjør stat som er avhengig av internasjonal støtte og internasjonalt nærvær.

Hovedmålsettingen for SFOR er gjennom en signifikant militær styrke å etablere tilstrekkelig stabile omgivelser med sikte på en fullstendig gjennomføring av Dayton-avtalens målsettinger om en varig og stabil fredsordning. I tillegg til de rent militære oppgaver, søker SFOR å gi økt støtte til den sivile implementeringsprosessen, gjennom bl.a. assistanse til OSSE ved gjennomføring og oppfølging av valg og støtte til UNHCR til retur av flyktninger og internt fordrevne.

Som uttrykk for hovedmålsettingen om å legge grunnlaget for en varig fred som kan stå på egne ben, forutsettes SFOR gradvis å kunne reduseres, og til slutt trekkes helt ut, i takt med at den allmene situasjon i området gradvis forbedres. Styrken har et ikke-tidsbegrenset mandat, men er gjenstand for periodiske vurderinger hver 6. måned basert på kriterier knyttet til fremgang i den sivile iverksettelsen. En gradvis nedbygging av det internasjonale militære nærvær er et meget viktig politisk signal om at man har en forventning til partene om å bidra til varig stabilitet i området. For tiden gjennomgår SFOR ulike opsjoner for nedtrekk som vil kunne medføre at det foretas styrkereduksjoner etter november 1999. I lys av utviklingen, bl.a. i forhold til

situasjonen i Kosovo, er det imidlertid for tidlig å si noe om hvorvidt et styrkenedtrekk av SFOR kan bli aktuelt.

Hovedtrekkene i vårt engasjement i Bosnia er fortsatt innenfor rammen av en nordisk-polsk brigade, i det amerikanske divisjonsområdet i nord-øst Bosnia. Det norske styrkebidraget består av en redusert mekanisert infanteribataljon bestående av et stabskompani og to mekaniserte infanterikompanier. Norge har lederansvaret for det fellesnordiske logistikelement i Pecs, Ungarn og for MP-kompaniet i brigadehovedkvarteret, samt våre nasjonale og multinasjonale etterretningselementer og personellbidrag til brigadens hovedkvarter. Telemark kompani fortsetter som vakt- og sikringsstyrke og som operativ reserve underlagt SFOR-hovedkvarteret/Den amerikanske divisjonen.

De norske styrkene er bl.a. knyttet til patruljering og områdesikring av operasjonsområdet. Det totale norske styrkebidraget er i dag på 845 personell. De norske styrkene, med unntak av nasjonale etterretningselementer, er avgitt med operativ kontroll til SACEUR (Supreme Allied Commander Europe) som i sin tur har delegert operativ kontroll til sjef SFOR. Infanteribataljonen opererer som en del av den nordisk-polske brigaden innenfor den amerikanske divisjonens område. Telemark-kompaniets rolle som operativ reserve innebærer at kompaniet fortsatt kan bli brukt på tvers av divisjonsgrensene i tråd med konseptet for den operative reserven.

Tilbaketrekking av norske styrkar i UNPREDEP og observatører i MONUA

FNs sikkerhetsråd forlenget ikke mandatet til FN-misjonen UNPREDEP i Makedonia etter 28. februar 1999, grunnet et kinesisk veto. Misjonen, inkludert det norske bidraget på 160 personell, er derfor terminert. Grunnet fornyede krigshandlinger i Angola, ble også FNs observatørmisjon MONUA avsluttet våren 1999, og Norge trakk dermed hjem sine tre observatører.

Vidareføring av våre styrkar til observatører/MFO/SHIRBRIG

Norge vil videreføre sine bidrag til FN-observatørmisjonene UNMOP i Prevlaka og UNTSO i Midtøsten, samt til observatørmisjonen MFO i Sinai og FN-beredskapsstyrken SHIRBRIG.

Budsjettmessige konsekvensar

På bakgrunn av ovennevnte foreslås bevilgningen på kap. 1792 post 01 økt med 682 mill. kroner. Økningen gjelder 220 mill. kroner til finansiering av Norges deltakelse i SFOR, MFO, SHIRBRIG og bidrag til FNs observatørkorps andre kvartal 1999, jf. St.prp. nr. 34 (1998-99) og Innst. S. nr. 143 (1998-99), samt 448 mill. kroner til videreføring av disse engasjementene annet halvår 1999. I tillegg foreslås det bevilget 14 mill. kroner til å dekke kostnadene i forbindelse med avviklingen av UNPREDEP i Makedonia.

Eventuelle termineringskostnader utover UNPREDEP er ikke lagt inn i den foreslåtte tilleggsbevilgningen.

Merknader frå komiteen

Komiteen tek dette til orientering.

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 1792 post 01 med i alt kr 682 000 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet slutter seg til den foreslåtte bevilgning som i tråd med tidligere avtaler gir en økt ramme til forsvarsbudsjettet der utgifter til utenlandsoperasjoner finansieres som tilleggsbevilgninger.

Disse medlemmer støtter derfor at kap. 1792 post 01 økes med 682 mill. kroner med den fordeling som er foreslått i proposisjonen.

17.3 Kap. 4792 Norske styrkar i utlandet

Post 01 Driftsinntekter

Samandrag

Det foreslås at posten økes med 3,2 mill. kroner grunnet nye anslag for forventet refusjon i forbindelse med Norges engasjement i UNPREDEP frem til 31. mai 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

18. OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENTET

18.1 Kap. 1800 Olje- og energidepartementet

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overførast

Samandrag

Det vises til omtale av internasjonaliseringen av norsk olje- og gassindustri i St.meld. nr. 37 (1998-99) Tillegg til St.meld. nr. 46 (1997-98) om olje- og gassvirksomheten; rammebetingelser, Investeringsutvalgets rapport og kostnadsoverskridelser i Åsgard-kjeden. Økt satsing på internasjonalisering er et viktig virkemiddel for å sikre verdiskaping og sysselsetting i norsk olje- og gassindustri, ikke minst i distriktene. Internasjonalisering kan være et middel som bidrar til å holde eksportinntektene oppe når aktivitetene på sokkelen trappes ned. Erfaringer fra internasjonale prosjekter vil også gi økt kunnskap og innsikt som vil komme virksomheten i Norge til gode.

I lys av redusert Nordsjø-aktivitet er det viktig at den kompetanse, erfaring og teknologibase som norske bedrifter utgjør, omsettes i forretningsmuligheter internasjonalt. Det at norske petroleumsutbygginger er blitt forskjøvet eller lagt på is, fremskynder behovet for økt internasjonal virksomhet. Internasjonal konkurransedyktighet er en avgjørende faktor for at norsk olje- og gassindustri skal kunne bli en varig næring. Signaleffekten av at myndighetene bidrar til en slik omstilling er betydelig.

Andre lands myndigheter utviser et betydelig engasjement både økonomisk og politisk for å sikre sin nasjonale oljeindustri markedsandeler internasjonalt. Det er derfor naturlig at norske myndigheter støtter norsk oljeindustri internasjonalt gjennom å profilere norske interesser i utlandet. Fra norske myndigheters side er det viktig å sørge for at internasjonalisering har en dimensjon ut over det å ivareta norske økonomiske interesser. Regjeringen er opptatt av å se internasjonaliseringen i et bredere politisk perspektiv, og ønsker å utvikle en norsk profil der det også legges vekt på vårt internasjonale ansvar med samarbeid, gjensidighet, sosialt ansvar og bistand som sentrale stikkord. Den norske profilen skal reflektere både myndighetenes og selskapenes interesser.

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 1800, post 21 Spesielle driftsutgifter med 2 mill. kroner, fra 20 til 22 mill. kroner for 1999. Økningen er knyttet til økt satsing på internasjonalisering.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 1800 post 21 med kr 2 000 000.

Tabell 3.4 Refusjon av dokumentavgift, bevilgningsbehov 1999 (hele kroner)

Resttilsagn overført fra 1996 og tidligere	12 459 100
Resttilsagn overført fra 1997	29 630 855
Resttilsagn overført fra 1998	364 446 870
Resttilsagn 1999	305 082 338
Utbetalt i 1999 (pr. utgangen av april)	73 594 991
Ikke behandlede søknader fremmet innen utgangen av 1998	16 779 924
Sum	801 994 078
Midler overført fra 1998	190 137 000
Anslått bevilgningsbehov for 1999	611 857 078

Det foreslås å bevilge 615 mill. kroner for 1999 under kap. 1820, ny post 71 Refusjon av dokumentavgift. Forslag til bevilgning ligger om lag 3 mill. kroner høyere enn anslaget som framgår av tabell 3.4. Bakgrunnen er at enkelte kraftselskaper verken har bekreftet eller avkreftet at resttilsagn ønskes overført til 1999. Disse er ikke inkludert i anslaget i tabell 3.4. Det tas høyde for at de kan fremme krav i løpet av 1999. Refusjonsordningen innebærer at dokumentavgiften i sin helhet blir tilbakebetalt når omorganiseringen og tinglysingen har funnet sted og avgiften er innbetalt til staten. Dette innebærer isolert sett at anslagene på kap. 5565 Dokumentavgift, post 70 Avgift økes med tilsvarende beløp for 1999.

Olje- og energidepartementet vil på vanlig måte gi en samlet oversikt over de saker som er behandlet i stor-

komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet kan ikke se at begrunnelsen fra Regjeringen er god nok og vil derfor gå mot denne økningen.

18.2 Kap. 1820 Noregs vassdrags- og energidirektorat

Post 71 (Ny) Refusjon av dokumentavgift

Samandrag

Ordningen med refusjon av dokumentavgift for kraftselskaper er avvirket fra og med 1999, jf. St.prp. nr. 1 (1998-99) og Budsjett-Innst. S. nr. 9 (1998-99). Fristen for å sende søknad om refusjon av dokumentavgift var 31. desember 1998. I St.prp. nr. 23 (1998-99) varslet Regjeringen at den ville komme tilbake til Stortinget i Revidert nasjonalbudsjett 1999 med en endelig oversikt og redegjørelse for de budsjettmessige konsekvenser for 1999 knyttet til søknader som var kommet inn før fristens utløp.

OED har i samarbeid med NVE gått gjennom de søknader om refusjon som ble fremmet innen fristens utløp, og er kommet til et bevilgningsbehov på 615 mill. kroner for 1999, i tillegg til midler overført fra 1998. Anslag på bevilgningsbehov for 1999 er spesifisert i tabell 3.4:

tingsproposisjon om ny saldering av statsbudsjettet medregnet folketrygden 1999.

Stortinget ba i Budsjett-innst. S. nr. 9 (1998-99) Regjeringen gi en vurdering av konsekvensene av å avvikle ordningen med refusjon av dokumentavgift i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett. Videre ble Regjeringen bedt om å vurdere om det er rom for å gjeninnføre refusjonsordningen for siste halvdel av 1999, eventuelt erstatte refusjonsordningen med et helt eller delvis avgiftsfritak.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 615 000 000 under kap. 1820 post 71 (ny).

Evaluering av ordninga med refusjon av

*dokumentavgift**Bakgrunn for ordninga**Samandrag*

Ved overdragelse av fast eiendom må det betales dokumentavgift ved tinglysing av overdragelsesdokumentene. Ved omdanning av energiverk til ny selskapsform, ved sammenslutning av energiverk og ved oppsplitting av energiverk påløper det dokumentavgift på overføring av fast eiendom (for tiden 2,5 pst. av verdien).

Ordningen med refusjon av dokumentavgift ved sammenslutning av energiverk ble innført etter Stortingets behandling av St.prp. nr. 1 (1986-87).

Ved behandlingen av Ot.prp. nr. 43 (1989-90) om energiloven, jf. Innst. O. nr. 67 (1989-90), forutsatte Stortinget at innføringen av en markedsbasert kraftomsetning ville aktualisere endrede selskapsformer og utskilling av egne produksjonsselskaper i tillegg til sammenslåing av energiverk. Stortinget ba derfor om at mulighetene for å utvide refusjonsordningen til også å gjelde ved deling eller omdannelse av energiverk skulle vurderes.

I St.prp. nr. 82 (1990-91), jf. Innst. S. nr. 240 (1990-91), ble refusjonsordningen utvidet til å gjelde ved omdannelse av energiverk fra kommunale bedrifter til aksjeselskap.

I St.prp. nr. 1 (1996-97), jf. Innst. S. nr. 72 (1996-97), ble ordningen utvidet til også å gjelde ved oppsplitting av energiverk eller ved omdannelse til konsern, hvor nettvirksomheten blir skilt fra produksjons- og omsetningsvirksomheten i selvstendige selskaper.

Refusjonsordningen har bidratt til å redusere kostnadene ved selskapsmessige strukturendringer innenfor den kapitalintensive kraftsektoren.

Status for organisasjonsendringar

Siden vedtagelsen av energiloven har antallet omorganiseringer i perioden 1991-1998 innenfor kraftsektoren vært tiltagende. I hovedsak har det i disse omorganiseringene også vært refundert dokumentavgift. Knappt 200 saker er behandlet av NVE og Olje- og energidepartementet i perioden. Det er nå rundt 225 energiverk i Norge. Det totale antallet juridiske enheter er imidlertid i overkant av 300 på grunn av at mange energiverk har valgt konsernløsninger for sin virksomhet.

Tabell 3.5 gir en oversikt over totalt avgiftsgrunnlag og beregnet total dokumentavgift for de saker departementet har behandlet i årene 1997, 1998 og pr. april 1999. Tabellen angir verdier på faste eiendommer som er overført i forbindelse med organisasjonsendringer. De saker som er oppført for 1999 er saker som ble motatt før 31. desember 1998 og som er ferdigbehandlet av departementet pr. april 1999.

Tabell 3.5 Avgiftsgrunnlag og beregnet dokumentavgift, 1997-1999 (hele kroner)

År	Avgiftsgrunnlag	Dokumentavgift (2,5 pst.)
1997	14 415 129 661	360 378 241
1998	18 779 185 160	469 479 629
1999	12 899 443 520	322 486 088
Sum	46 093 758 341	1 152 343 958

Kilde: Olje- og energidepartementet

Kraftsektoren har i hovedsak begrunnet omorganiseringer i et ønske blant energiverkene om å tilpasse seg de nye rammevilkårene som fulgte med energiloven, ved å skille monopolvirksomheten fra konkurransesatt virksomhet.

Siden dokumentavgiften beregnes av verdiene på de faste eiendommer som skal overføres ved for eksempel omdanning til aksjeselskap, vil dokumentavgiftens betydning for omorganiseringer av energiverk i stor grad bero på virksomheten. For de energiverk som disponerer kraftverk og fallrettigheter til kraftproduksjon, vil dokumentavgiften kunne være betydelig. For selskaper som har nett, omsetning og/eller mindre egenproduksjon, vil dokumentavgiften utgjøre mindre beløp.

Det er opp til energiverkenes eiere å ta stilling til valg av organisering av virksomheten og selskapsform m.v. For eierne vil beslutningen om eventuell omorganisering av virksomheten for en stor del bero på en avveining mellom gevinstene og kostnadene ved strukturendringen, herunder dokumentavgiften. I tillegg kan andre hensyn vektlegges, som for eksempel ønsket om styring av virksomheten. For energiverk med produksjonsvirksomhet, vil dokumentavgiften kunne være en kostnad av betydning som må tas i betraktning dersom eierne beslutter omorganisering som for andre typer virksomhet.

Hovedtyngden av norske energiverk er omorganisert til aksjeselskap. Av disse har en forholdsvis stor andel valgt en konsernløsning hvor de kapitalintensive deler av virksomheten er organisert i egne AS-datterselskaper. For disse selskapene vil det ha liten betydning å ha en ordning med refusjon av dokumentavgift. Det kan være ulike grunner til at de øvrige energiverkene hittil ikke har valgt en annen organisering av virksomheten, eksempelvis et ønske om å beholde direkte kommunal styring av energiverket og investeringer i viktig infrastruktur.

Drøyt halvparten av de energiverkene som ikke er omorganisert til aksjeselskaper, har utelukkende nett og omsetning som virksomhet. Verdiene som dokumentavgiften regnes av antas her å være relativt beskjedne. For disse energiverkene vil derfor dokumentavgiften som påløper ved eventuell omorganisering til aksjeselskap, trolig ha mindre betydning for omorganiseringen gjennomføres eller ikke.

Om lag 27 pst. av energiverkene som ikke er omorganisert til aksjeselskaper har virksomhet innenfor nett

og omsetning i tillegg til egenproduksjon under 100 GWh/år. For denne kategorien vil dokumentavgiften kunne være av en viss størrelse, uten at det kan trekkes sikre slutninger med hensyn til om dokumentavgiften alene vil forhindre at eierne beslutter og gjennomfører en omorganisering.

Rundt 14 pst. av de energiverkene som ikke er omorganisert til aksjeselskap, er større produsenter med egenproduksjon som overstiger 100 GWh/år. Dersom disse selskapene skal omorganiseres til aksjeselskap, kan dokumentavgiften utgjøre betydelige beløp. For disse selskapene vil en fortsatt mulighet til å få dokumentavgiften refundert ved omorganisering kunne ha en betydning for eierne eventuelle beslutning om å endre selskapsform. Enkelte av disse selskapene er imidlertid interkommunale selskaper som kan omfattes av overgangsbestemmelsene i ny lov om interkommunale selskaper §§ 40 og 41. For de energiverk som må bli aksjeselskap på grunn av disse bestemmelsene, følger det av loven at dokumentavgiftsplikt ikke utløses.

Rundt 6 pst. av de store energiverkene har overført nett-, omsetnings- og produksjonsvirksomheten til datterselskaper som er aksjeselskaper, mens holdingselskapet er beholdt med den opprinnelige selskapsformen som typisk er et interkommunalt selskap med delt ansvar. En eventuell senere omdanning av holdingselskapet til aksjeselskap vil utløse en beskjeden dokumentavgift, siden den kapitalintensive virksomheten allerede er plassert i aksjeselskaper som normalt eies 100 pst. av holdingselskapet.

Organisasjonsendringer trenger ikke nødvendigvis skje ved overføringer av eiendomsrett til kraftanlegg til nye rettssubjekter. Flere energiverk har valgt løsninger hvor kraftverk, fallrettigheter og elektriske anlegg leies ut på langsiktige avtaler til datterselskaper organisert som aksjeselskaper. Slike løsninger kan i mange tilfeller gi de samme resultatene som full selskapsmessig integrering, samtidig som eierne beholder en sterkere kontroll med eierskapet til rettighetene. Også samarbeid mellom energiverk på bestemte områder av driften kan virke i samme retning som overdragelse av fast eiendom, for eksempel innenfor nett- og omsetningsvirksomhet.

Hovedtyngden av norske kraftprodusenter har i dag valgt aksjeselskapsformen for sin virksomhet. Distribusjonsverk som ikke allerede har satt bort omsetningsvirksomheten til felleseide omsetningsselskaper eller til omsetningsselskaper organisert som aksjeselskap, kan i stor grad gjøre dette med ingen eller en svært beskjeden dokumentavgift. En stor andel av de energiverkene som i dag ikke er organisert som aksjeselskap, har virksomhet som er mindre kapitalintensiv, med lite eller ingen egenproduksjon. For disse virksomhetene vil dokumentavgiften som utløses ved en eventuell omorganisering, med relativt få unntak være beskjeden i forhold til de gevinster som selskapene må antas å kunne innvinne ved en omorganisering.

Etter departementets syn vil det derfor trolig fortsatt skje omorganiseringer innen kraftsektoren uten refu-

sjonsordningen både for nett, omsetning og produksjonsvirksomhet.

Det finnes heller ikke noen tilsvarende ordninger med refusjon av dokumentavgift som er innrettet på strukturendringer og omorganisering i andre sektorer.

EUs eldirektiv sett i høve til refusjonsordninga

EUs eldirektiv legger til rette for økt konkurranse i kraftmarkedene innenfor EØS-området. Det legges vekt på at bedriftsstørrelse og struktur for produksjon, omsetning og nett vil kunne være svært forskjellige i de enkelte EØS-landene. Strukturen innen kraftsektoren i EØS-området vil være basert på de omorganiseringer som eierne av virksomhetene beslutter i de enkelte land. Departementet legger avgjørende vekt på at norske energiverk selv vurderer strukturspørsmål og eventuelt beslutter endringer i sin virksomhet. Det er vanskelig å se at EUs eldirektiv vil være av betydning i denne sammenheng.

Innføring av avgiftsfritak og eventuell gjeninnføring av ordninga for siste halvdel av 1999

Plikten til å betale dokumentavgift følger av lov av 12. desember 1975 nr. 59 om dokumentavgift. Ifølge dokumentavgiftsloven § 1 gjelder bestemmelsene i loven dersom Stortinget vedtar at det skal svares dokumentavgift til statskassen.

Dokumentavgiftsloven § 3 gir mulighet for å frita eller sette ned avgift i enkelttilfeller når "særlige forhold" taler for det. Myndigheten etter bestemmelsen er delegert fra Finansdepartementet til Skattedirektoratet. Vedtak av Skattedirektoratet kan påklages til Finansdepartementet. Bestemmelsen har et snevert anvendelsesområde, som ikke åpner for innføring av generelle unntak for en hel sektor eller for bestemte typer av omorganiseringer.

Siden ordningen med refusjon av dokumentavgift ble innført, er det skjedd omfattende strukturendringer innenfor sektoren. Departementet kan ikke se at dokumentavgiften vil ha særlig stor betydning i forhold til spørsmålet om ytterligere strukturendringer innenfor kraftforsyningen. Departementet ser derfor ikke grunnlag for innføring av et generelt avgiftsfritak eller gjeninnføring av refusjonsordningen.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til departementet sine vurderingar.

Post 72 (Ny) Tilskot til investeringar i leidningsnett, kan overførast

Samandrag

Regjeringens forslag til bevilgning for 1999 på kap. 1820, post 72 var på 35 mill. kroner, jf. St.prp. nr. 1 (1998-99). Gjennom budsjettforliket i Stortinget høsten 1998 ble det besluttet å ikke bevilge midler under denne posten i budsjettet for 1999, jf. Budsjett-innst. S. nr. 9 (1998-99). Utnyttelse av tilsagnsfullmakter for

tidligere år gjør det imidlertid nødvendig med bevilgning i 1999.

Olje- og energidepartementet hadde i 1998 en tilsagnsfullmakt på 20 mill. kroner knyttet til kap. 1820, post 72. Denne tilsagnsfullmakten ble nyttet fullt ut i 1998 før budsjettforliket i Stortinget, og gir et bevilgningsbehov på 20 mill. kroner for 1999. Videre gjenstår det tilsagn på 1,8 mill. kroner fra 1997 som kommer til utbetaling i 1999. Bakgrunnen er at den opprinnelige bevilgningen i 1998 på 20 mill. kroner, jf. Budsjettinnst. S. nr. 9 (1997-98), ble redusert med 3 mill. kroner i forbindelse med Stortingets behandling av revurdert budsjett våren 1998, jf. Innst. S. nr. 252 (1997-98). Det viste seg i ettertid at 18,8 mill. kroner av bevilgningen allerede var benyttet eller bundet i tilsagn på dette tidspunkt. Dette gjør det nødvendig med bevilgning i 1999 for også å dekke tilsagn fra 1997. Prosjektene som det er gitt tilsagn om støtte til er enten under bygging eller avsluttet.

Om lag 1 mill. kroner av bevilgningen på post 72 har tidligere blitt brukt til driftsstøtte til "uforsynte" husholdninger og tilskudd til utskifting/installasjon av nye dieselaggregat ved lokale elforsyningsanlegg. Ordningen knytter seg til fastboende som av økonomiske årsaker ikke kan få elektrisitet over det ordinære nettet. Etter budsjettforliket i Stortinget høsten 1998 disponeres det ikke lenger midler til å gi slik støtte. Dette foreslås bevilget nå.

På bakgrunn av ovennevnte foreslås det å bevilge 23 mill. kroner over kap. 1820, ny post 72 for 1999 for å dekke tidligere gitte tilsagn og støtte til "uforsynte" husholdninger.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 23 000 000 under kap. 1820 post 72 (ny).

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil peke på det store energipotensiale som ligger i å få til en bedre bruk av de vannkraftverk og de ledningsnett som eksisterer. Dette medlem vil styrke kap. 1820, post 72 med 50 mill. kroner utover det som er foreslått i proposisjon, og endre tilskuddsordningens målsetting i tråd med forslag nevnt nedenfor.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"a

Stortinget ber Regjeringen opprette en tilskuddsordning for opprustning og effektivisering av eksisterende vannkraftverk og ledningsnett med sikte på å øke energieffekten. Ordningen skal tre i kraft seinest 1. oktober 1999.

b.

Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektoratet (jf. kap. 4820 og 4829)
72 (Ny) Tilskudd til investeringer i ledningsnett,

kan overføres,

bevilges med ..... kr 73 000 000

18.3 Kap. 1825 Energiøkonomisering

Post 21 Spesielle driftsutgifter, kan overføres

Post 72 Introduksjon av ny energiteknologi og bioenergi, kan overføres

Samandrag

Med bakgrunn i den årlige planlegging av aktivitetene under kap. 1825 er det behov for å foreta enkelte omdisponeringer innenfor enøk-budsjettet (kap. 1825, post 21 og post 72). Omdisponeringen er en justering av rent teknisk art for å bringe bedre samsvar mellom hvor ulike tiltak og aktiviteter utgiftsføres og reglene for bruk av poster. Omdisponeringen innebærer ingen endring i prioritering av tiltak. Det foreslås å omdisponere 6 mill. kroner fra kap. 1825, post 72 til post 21.

Det er bevilget 190 mill. kroner i tilskudd for 1999 under kap. 1825, post 72. Utbetalingen av tilskudd skjer etterskuddsvis. Sluttutbetaling skjer vanligvis ett til to år etter at tilsagnet er gitt. Årsaken til at det tar tid fra tilsagn gis til utbetaling er foretatt har sammenheng med at sluttutbetalingen først skjer når prosjektet er gjennomført eller avsluttet og utgiftene er kjent. I enkelte tilfeller kan det ta tre år eller mer før prosjektet er ferdigstilt.

Det er overført om lag 194,5 mill. kroner fra 1998 til 1999 under denne posten hvorav over 90 pst. er bundet opp i gitte tilsagn. Utbetalingstakten de senere årene har medført at overføringene av tildelte, men ikke utbetalte midler mellom budsjetterminer har økt. Erfaringene de senere årene tyder også på at perioden fra tilsagn gis til utbetaling er foretatt, øker fordi mange av prosjektene er av langsiktig karakter, f.eks. fjernvarmeutbygging.

Det foreslås å redusere bevilgningen i statsbudsjettet for 1999 med 70 mill. kroner samtidig som det gis en tilsagnsfullmakt på tilsvarende beløp. Dette vil gi rom for samme aktivitetsnivået inneværende år.

Det foreslås dermed å redusere kap. 1825, post 72 med totalt 76 mill. kroner, fra 190 til 114 mill. kroner i 1999. Videre foreslås det en tilsagnsfullmakt på 70 mill. kroner under kap. 1825, post 72, jf. forslag til vedtak XXX. Kap. 1825, post 21 foreslås økt med 6 mill. kroner, fra 57 til 63 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Post 21

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til framlegget i proposisjonen om å auke løyvinga under kap. 1827 post 21 med kr 6 000 000.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet kan ikke se at Regjeringen har begrunnet

behovet for den tekniske omdisponeringen av 6 mill. kroner, og vil derfor gå mot Regjeringens forslag under post 21.

Post 72

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Framstegspartiet, sluttar seg til framlegget om tilsagnsfullmakt på kr 70 000 000 under kap. 1825 post 72, jf. framlegg XXX.

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Høgre og Sosialistisk Venstreparti, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 1825 post 72 med i alt kr 76 000 000.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 1825 Energiøkonomisering

- 72 Introduksjon av ny energiteknologi og bioenergi,
kan overføres,
nedsettes med ..... kr 91 000 000
fra kr 190 000 000 til
kr 99 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sitt forslag om en økning i forbruksavgiften på elektrisk kraft som vil ha en dempende effekt på den sterke veksten i strømbruk. Dette medlem vil også gjenta Regjeringens forslag fra St.prp. nr. 1 om en grunnavgift på fyringsolje for å unngå at denne får et konkurransefortrinn. Dette medlem er opptatt av å stimulere til mer effektiv bruk av energi, samt å fremme forskning og bruk av alternative fornybare energikilder. For å få realisert flere prosjekter, samt stimulere til en større satsing på alternativ fornybar energi inklusiv vannbåren varme må det avsettes mer midler til formålet. Dette medlem foreslår derfor å øke denne posten med 10 mill. kroner i forhold til forslaget i proposisjonen.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

Kap. 1825 Energiøkonomisering

- 72 Introduksjon av ny energiteknologi og bioenergi,
kan overføres,
nedsettes med ..... kr 66 000 000

fra kr 190 000 000 til
kr 124 000 000

18.4 Kap. 1830 Energiforskning (jf. kap. 4829)

Post 50 Norges forskningsråd, kan overføres

Samandrag

I vedtatt budsjett for 1999 utgjør bevilgningen til energiforskning i regi av Norges forskningsråd 157 mill. kroner. Som et budsjetttiltak for å dekke nødvendige utgifter i forbindelse med Revidert nasjonalbudsjett foreslås et kutt på 5 mill. kroner knyttet til petroleumsforskning.

Merknader frå komiteen

Fleirtalet i komiteen, alle unnateke medlemene frå Sosialistisk Venstreparti, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 1830 post 50 med kr 5 000 000.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Kristeleg Folkeparti, Høgre, Senterpartiet og Venstre viser til at utviklinga av investeringane på norsk kontinentalsokkel kan føre med seg strukturelle endringar. Dette kan få konsekvensar, ikkje minst i regionar der leverandørindustrien er hjørnestein for næringslivet.

Fleirtalet er kjende med at "Vestlandsprogrammet for ny industriutvikling basert på naturgass" arbeider med interessante prosjekt knytte til utbygging av distribusjonssystem for naturgass og industriutvikling basert på dette råstoffet. Ei god og miljøvennleg utnytting av denne naturressursen kan få positive verknader både for miljø og næringsliv.

Fleirtalet vil difor oppmode departementet om å vurdere nærare potensialet i dette programmet.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti ser det som nødvendig å bruke store midler til energiforskning, også på petroleumsområdet. Det foreslåtte teknologifondet kan derfor komme til å virke positivt på dette området, men det må ikke kuttes på denne bevilgningen før dette nye virkemiddelet eventuelt har begynt å fungere.

Det er dessuten store muligheter i forskning på alternativ fornybar energi, og mange prosjekter står i kø. Dette medlem går derfor i mot Regjeringens forslag om en reduksjon av kap. 1830 post 50 med 5 mill. kroner.

18.5 Kap. 2440/5440 Staten sitt direkte økonomiske engasjement i petroleumsverksemda (SDØE)

Samandrag

Endring av bevilgninger på statsbudsjettet for 1999 under kap. 2440 og kap. 5440 Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (i mill. kroner):

Kap./post/underpost	Vedtatt bud- sjett 1999	Forslag til ny bevilg- ning for 1999	Endring
<i>Kap. 2440</i>			
22 Fjerningsutgifter	8	14	6
30 Investeringer	24 900	28 000	3 100
50 Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond	600	586	-14
Sum kap. 2440	25 508	28 600	3 092
<i>Kap. 5440</i>			
24.01 Driftsinntekter	72 900	65 900	-7 000
24.02 Driftsutgifter	-14 711	-15 600	-889
24.03 Lete- og feltutviklingsutgifter	-1 900	-2 100	-200
24.04 Avskrivninger	-17 400	-14 900	2 500
24.05 Renter	-8 900	-8 300	600
24 Driftsresultat	29 989	25 000	-4 989
30 Avskrivninger	17 400	14 900	-2 500
80 Renter	8 900	8 300	-600
Sum kap. 5440	56 289	48 200	-8 089
Kontantstrømmen til SDØE:			
Innbetalinger	72 900	65 900	-7 000
Utbetalinger	42 119	46 300	4 181
Nettoinntekt fra SDØE	30 781	19 600	-11 181

Kap. 2440, post 22 Fjerningsutgifter foreslås økt med 6 mill. kroner, fra 8 til 14 mill. kroner. Det økte anslaget skyldes oppdaterte kostnadsanslag.

Kap. 2440, post 30 Investeringer foreslås økt med 3 100 mill. kroner, fra 24 900 til 28 000 mill. kroner. Dette skyldes hovedsakelig økte anslag for prosjekter som er besluttet utbygd, herunder Åsgard, Visund og Troll olje.

Anslaget for overføring til Statens petroleumsforsikringsfond under kap. 2440, post 50 er redusert med 14 mill. kroner som følge av justering for avvik mellom antatt og faktisk premiebesparelse for 1998.

Kap. 5440, underpost 24.01 Driftsinntekter er redusert med 7 000 mill. kroner, fra 72 900 mill. kroner til 65 900 mill. kroner. Dette skyldes hovedsakelig lavere oljeproduksjon. Oljeproduksjonen er lavere enn forventet som følge av lavere produksjon fra eksisterende felt, produksjonskutt samt utsatt oppstart av nye felt. Det legges fortsatt til grunn en gjennomsnittlig oljepris på 110 kroner pr. fat i 1999.

Kap. 5440, underpost 24.02 Driftsutgifter er økt med 889 mill. kroner, fra 14 711 mill. kroner til 15 600 mill. kroner. Dette skyldes hovedsakelig høyere kostnader knyttet til drift av felt.

Kap. 5440, underpost 24.03 Lete- og feltutviklingsutgifter har økt med 200 mill. kroner fra 1 900 mill. kroner til 2 100 mill. kroner. Økningen skyldes forskyvninger av boreoperasjoner fra forrige år. Det knytter seg stor usikkerhet til anslaget.

Kap. 5440, underpost 24.04 og post 30 Avskrivninger er redusert med 2 500 mill. kroner, fra 17 400 mill. kro-

ner til 14 900 mill. kroner. Dette skyldes hovedsakelig lavere produksjon enn forventet.

Kap. 5440, underpost 24.05 og post 80 Renter er redusert med 600 mill. kroner, fra 8 900 mill. kroner til 8 300 mill. kroner, som følge av lavere rentesats.

Ovennevnte endringer i underposter medfører at SDØEs anslåtte driftsresultat under kap. 5440, post 24 Driftsresultat er redusert med 4 989 mill. kroner, fra 29 989 mill. kroner til 25 000 mill. kroner.

Netto kontantstrøm fra SDØE er redusert med 11 181 mill. kroner, fra 30 781 mill. kroner til 19 600 mill. kroner. Dette medfører isolert sett en tilsvarende reduksjon av overføringene til Statens petroleumsfond, jf. kap. 2800, post 50 Overføring til fondet.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa under kap. 2440 og kap. 5440.

Justering av SDØE sine eigardelar i gassrørleidningane NorFra og Europipe II

I henhold til etablerte prinsipper for gasstransport skal eierfordelingen i ilandføringsrørledninger gi best mulig balanse i forhold til eierfordelingen i den transporterte gassen, jf. blant annet St.meld. nr. 26 (1993-94).

I St.prp. nr. 41 (1994-95) som blant annet omhandler anlegg og drift av et nytt transportsystem for naturgass til Frankrike (NorFra) og St.prp. nr. 15 (1996-97) som blant annet omhandler anlegg og drift av en tredje rørledning for naturgass til Tyskland (Europipe II), ble det

foretatt en foreløpig fastsettelse av eierandeler for disse rørledningene. Det ble lagt til grunn at Olje- og energidepartementet innenfor visse rammer kan justere de enkelte selskapers andeler på et senere tidspunkt, for blant annet å kunne ta hensyn til ny informasjon om eierfordelingen i den gassen som skal transporteres i rørledningene. SDØE-andelen ble opprinnelig satt til 60 pst. i Europipe II og NorFra. Ved godkjennelse av plan for anlegg og drift av rørledningene ble det på denne bakgrunn stilt vilkår om at departementet kan justere eierandelene. Departementet må utøve retten til justering av eierandelene innen 1. oktober 1999.

Departementet vil få bedre kjennskap til eierfordelingen i gasstrømmen til de aktuelle landingspunktene i Frankrike og Tyskland før fristen for justering av eierandelene i rørledningene utløper. For enkelte gassalg-avtaler som har blitt inngått om salg av gass til kontinentet, har departementet ikke bestemt hvilke felt som skal ha ansvaret for gassleveranser. Departementet tar sikte på å fastsette hvilke felt som skal ha ansvar for leveranser under disse kontraktene i begynnelsen av 3. kvartal 1999. Basert på eierfordelingen i gasstrømmen som da fremkommer vil andelene i Europipe II og NorFra kunne justeres. Etter tildeling av leveranser under inngåtte gassalgkontrakter kan det være aktuelt å nedjustere den opprinnelige eierandelen til SDØE for å sikre balanse i forhold til eierskapet i gassen som skal transporteres. En eventuell nedjustering av SDØE-andelen vil innebære salg av statlig eiendom. På denne bakgrunn bes det om fullmakt til å selge deler av statens andeler i Europipe II og NorFra, inkludert NorFras mottaksterminal i Dunkerque, jf. forslag til vedtak XXXI.

Eieravtalene for NorFra og Europipe II regulerer til hvilke betingelser omsetting av eierandeler skjer. Verdsettingen er basert på 7 pst. reell avkastning på investert kapital. Departementet vil komme tilbake til eventuelle budsjettmessige konsekvenser i forbindelse med stortingsproposisjon om ny saldering av statsbudsjettet medregnet folketrygden 1999.

Merknader fra komiteen

Fleirtallet i komiteen, alla unnateke medlemmen frå Sosialistisk Venstreparti, sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om fullmakt til å selje statlege eigardelar i Europipe II og NorFra, jf. framlegg XXXI.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at det innenfor visse rammer kan foretas justeringer i SDØs andel, men vil understreke at statens andel ikke må reduseres under 50 pst.

18.6 Kap. 2441 (Nytt) Petroleumsretta teknologitviking

Post 50 Prosjektretta teknologitviking i petroleums-

verksemda, kan overførast (ny post)

Samandrag

Det vises til omtale av teknologitvifdringene i petroleumsnæringene i St.meld. nr. 37 (1998-99) Tillegg til St.meld. nr. 46 (1997-98) Om olje- og gassvirksomheten; rammebetingelser, Investeringsutvalgets rapport og kostnadsoverskridelsen i Åsgard-kjeden. Regjeringen foreslår at det bevilges 100 mill. kroner til et program for prosjektrettet teknologitvifdring i petroleumsvirksomheten. Programmet legges opp som et samarbeidsprogram med en egen styringsgruppe med representanter fra Oljedirektoratet, leverandørindustrien, forskningsmiljøer og oljeselskapene. Olje- og energidepartementet vil i samråd med Norges forskningsråd utpeke styringsgruppen og utforme retningslinjer for programmet. Det statlige bidraget kanaliseres som øremerkede midler gjennom Norges forskningsråd. Det forutsettes at oljeindustrien selv skal stå for en vesentlig del av finansieringen av programmet. Det legges opp til at de statlige midlene til prosjektrettet teknologitvifdring skal være utløsende for nytt industrielt fokus og aktivitet.

Midlene til dette samarbeidsprogrammet skal brukes til konkrete prosjektforslag innen forhåndsdefinerte nøkkelområder der teknologiforbedringer er avgjørende for fremtidig aktivitet og lønnsomhet på norsk kontinentalsokkel. Prosjektforslagene skal baseres på konsepter som ved implementering vil generere nye lønnsomme utbygginger og kan anvendes på konkrete felt på kontinentalsokkelen hvor man kan utprøve ny teknologi som pilotprosjekter. Programmet skal bedre beslutningsgrunnlaget og være med på å sikre:

- Nye feltutbygginger på norsk sokkel gjennom bruk av ny kostnadseffektiv teknologi og gjennomføringsmetoder.
- Økt sikkerhet for gjennomføring av utbyggingsprosjekter innenfor budsjett/plan, jf. de senere års kostnadsoverskridelser.
- Nye norske industriprodukter for salg i et globalt offshoremarked.

Leverandørindustrien, oljeselskapene og forskningsinstituttene har i fellesskap definert prosjektforslag innen følgende hovedområder:

- Effektiv leting og reservoarstyring.
- Bore- og brønnteknologi.
- Havbunnsprosessering og flerfase.
- Dypvannsteknologi.
- Integrert risikohåndtering forbundet med bruk av ny teknologi.

Bevilgningen til prosjektrettet teknologitvifdring er midler knyttet til statens deltakelse i petroleumsvirksomheten og skal ha som formål å redusere kostnadene på norsk kontinentalsokkel for blant annet å øke statens inntekter fra petroleumsvirksomheten på et senere tidspunkt. Det foreslås derfor bevilget 100 mill. kroner i

budsjettet for 1999 under nytt kap. 2441 Petroleumsrettet teknologiutvikling, ny post 50 Prosjektrettet teknologiutvikling i petroleumsvirksomheten. Det foreslås videre at loven om Statens petroleumsfond endres, slik at utgiftene vil komme som fratrukk i statens netto kontantstrøm fra petroleumsvirksomheten, jf. Ot.prp. nr. 67 (1998-99).

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 100 000 000 under nytt kap. 2441 post 50. Komiteen viser elles til merknader i Innst. O. nr. 94 (1998-99), jf. Ot.prp. nr. 67 (1998-99).

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti sluttar seg til forslaget fra Regjeringen om program for prosjektrettet teknologiutvikling i petroleumsvirksomheten, og viser ellers til sine merknader under avsnitt 16.16 og merknader til Innst. O. nr. 94 (1998-99).

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Stortingets vedtak ved behandlingen av Budsjett-innst. S. I (1998-99) om å be Regjeringen utrede og legge fram forslag til økonomiske stimuleringsiltak for å fremme forsknings- og utviklingsarbeidet i bedriftene. Disse medlemmer viser til at det ligger et betydelig potensiale for forskning- og utvikling i oljeselskapene. Siden resultatene av slik forskning vil komme hele bransjen og samfunnet og ikke bare det enkelte selskap til del, investeres det i utgangspunktet mindre i forskning og utvikling enn det som er samfunnsøkonomisk lønnsomt. Selskapsbasert forskning er i utgangspunktet prosjektrettet og kostnadsbesparende. Ordninger som stimulerer det enkelte selskaps forsknings- og utviklingsarbeid er derfor egnet til å utløse betydelig forskningsinnsats og akselerere utviklingen av kostnadsbesparende teknologi på sokkelen. Disse medlemmer etterlyser Regjeringens oppfølging av Stortingets vedtak og ber Regjeringen legge frem forslag om slike stimuleringsiltak senest i forbindelse med statsbudsjettet for 2000.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti støtter opprettelsen av et petroleumsrettet teknologifond, men ønsker at innretningen skal være annerledes. En ensidig fokusering på effektiv oljeutvinning, er etter dette medlems mening ikke en hensiktsmessig bruk av fondet. En av de største utfordringer sokkelen stå overfor er å redusere klimagass utslippene. Dette medlem mener fondet må innrettes slik at norsk petroleumssektor skal bli enda mer fokusert på hvordan møte miljøutfordringene. Et fond av denne typen ville kunne bidra positivt for å redusere selskapenes kostnader ved CO₂-reduksjoner og dermed bidra positivt til at Norge kan nå de mål som er satt i Kyoto avtalen.

Dette medlem viser til fondets målsetting og foreslår å endre tittelen til "Miljørettet teknologiutvikling innen petroleumssektoren". Dette medlem fremmer forslag om dette. Dette medlem viser til at de prosjekt som støttes skal ha som målsetting å redusere klimagassutslipp fra sokkelen. Dette medlem vil derfor foreslå at styringsgruppen suppleres med representanter fra Miljøverndepartementet og forskere med relevant bakgrunn. Dette medlem er enig i at en vesentlig del av kostnadene forskningsprogrammet skal bæres av selskapene. Dette medlem viser ellers til sitt forslag i Innst. O. nr. 94 (1998-99).

18.7 Kap. 2442 Disponering av innretningar på kontinentalsokkelen (jf. kap. 5442)

Post 70 Tilskot, kan overført

Samandrag

Bevilgningen på posten er et anslag på tilskudd til dekning av rettighetshavernes fjerningskostnader i 1999. De siste anslagene viser et tilskuddsbehov på 20 mill. kroner i 1999. De saker som så langt har vært forelagt Stortinget og som er godkjent av myndighetene er Nord Øst Frigg, Odin, Mime og Øst-Frigg. Det knytter seg usikkerhet til størrelsen på de årlige fjerningskostnadene og tidspunkt for utbetaling. Det økte anslaget skyldes oppdaterte kostnadsanslag samt omgruppering av historiske fjerningskostnader.

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 2442, post 70 med 11 mill. kroner, fra 9 til 20 mill. kroner for 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

18.8 Kap. 5442 (Nytt) Disponering av innretningar på kontinentalsokkelen (jf. kap. 2442)

Post 80 Tilbakeføring av tilskot (ny post)

Samandrag

Under kap. 2442, post 70 er det de siste årene utbetalt tilskudd til dekning av rettighetshavernes fjerningsutgifter. Rettighetshavernes fjerningsregnskap har i ettertid vist at fjerningsutgiftene for enkelte prosjekter har blitt lavere enn opprinnelig anslått. Dette medfører at tidligere utbetalt fjerningstilskudd må tilbakeføres til staten. For 1999 er det anslått en tilbakeføring til staten på 5,3 mill. kroner. Det foreslås opprettet en ny inntektspost 80 under kap. 5442 der tilbakeført fjerningstilskudd inntektsføres. For å få en fullstendig oversikt over statens inntekter og utgifter fra petroleumsvirksomheten, vil den nye inntektsposten medtas i beregningen av overføring til petroleumsfondet over kap. 2800, post 50 Overføring til Statens petroleumsfond.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å løyve kr 5 300 000 under nytt kap. 5442 post 80.

18.9 Kap. 4829 Konsesjonsavgiftsfondet

(jf. kap. 1820 og 1830)*Post 50 Overføring frå fondet**Samandrag*

Konsesjonsavgifter betales av regulanter og energiverk blant annet som kompensasjon for de ulemper vannkraftutbygginger påfører allmenne interesser. Hoveddelen av avgiftene tilfaller de kommuner hvor utbyggingen har funnet sted. En andel går til staten og er opphav til Konsesjonsavgiftsfondet. Fondet består av innbetalte avgifter som er regulert gjennom vassdragslovgivningen. Satsene bestemmes ved tildeling av konsesjon og reguleres hvert 5. år i takt med prisstigningen.

Hovedintensjonen med Konsesjonsavgiftsfondet er å ha midler til øyeblikkelig disposisjon for å forebygge, erstatte eller avbøte skade som skyldes dambrudd, isgang, flom eller andre ekstraordinære ulykkeshendelser som følge av vassdragsreguleringer eller elektriske anlegg hvor staten er ansvarlig, eller hvor statens hjelp anses som påkrevd uten at andre midler kan disponeres til formålet. Dersom slik hjelp er nødvendig straks, kan tiltak gjennomføres uten forhåndsgodkjenning av Stortinget. De senere år har uttaket fra fondet, etter samtykke fra Stortinget, hovedsakelig gått til forskning, undersøkelser, opplæring, informasjon om vassdragsutnyttning og elektrifisering. Midler har også vært brukt i forbindelse med konkrete vassdragstiltak.

Fondskapitalen ved inngangen til 1999 var på 396,3 mill. kroner. Inntektene til fondet er for 1999 er anslått til om lag 120 mill. kroner. Med et uttak lik vedtatt budsjett for 1999 på 106,5 mill. kroner vil fondskapitalen ved utgangen av 1999 være om lag 410 mill. kroner. Regjeringen anser at det som et særskilt budsjettiltak for 1999 kan tas ut ytterligere 200 mill. kroner på kap. 4829, post 50 i forhold til vedtatt budsjett, og foreslår å øke bevilgningen på posten fra 106,5 til 306,5 mill. kroner for 1999. Fondskapitalen ved utgangen av 1999 vil dermed være om lag 210 mill. kroner.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 4829 post 50 med kr 200 000 000.

18.10 Kap. 4860 Statsforetak under Olje- og energidepartementet*Post 80 Inntekter frå oppgjørsordninga for utanlandshandelen med kraft**Samandrag*

I St.prp. nr. 1 (1998-99) ble det budsjettert med 45 mill. kroner i inntekter fra oppgjørsordningen for utenlandshandelen med kraft. Inntektene fra ordningen blir inntektsført på statsbudsjettet året etter at de har påløpt, dvs. inntekter påløpt i 1998 bli inntektsført i 1999. Årsresultatet fra Statnett SF viser at de faktiske inntektene i 1998 knyttet til ordningen var på ca. 51,4 mill. kroner inkludert renter. Inntektene fra ordningen (eksklusiv renter) skal gå til fradrag i det akkumulerte underskud-

det for ordningen, jf. St.prp. nr. 37 (1994-95). Pr. 1. januar 1999 var den nominelle fordringen på om lag 196 mill. kroner.

Det foreslås å øke bevilgningen under kap. 4860, post 80 med 6,4 mill. kroner, fra 45 til 51,4 mill. kroner for 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa.

18.11 Kap. 5680 Utbytte frå statsforetak under Olje- og energidepartementet*Post 81 Utbytte, Statkraft SF**Samandrag*

I St.prp. nr. 1 (1998-99) ble det vist til at utbyttebeløpet for regnskapsåret 1998 begrenses av statsforetaksloven. Det skyldes at Statkraft SF ved inngangen til 1998 hadde et udekket tap på 188 mill. kroner som må inndeckes regnskapsmessig før det kan utbetales utbytte. For regnskapsåret 1998 foreslo Regjeringen å ta ut et "utbytte som tilsvarer det foretaksloven tillater". Med utgangspunkt i en resultatprognose på 280 mill. kroner ble det gitt et utbytteanslag på 90 mill. kroner.

Statkrafts resultat etter skatt for 1998 ble 497 mill. kroner i statsforetaket og 718 mill. kroner i konsernet. I samsvar med forutsetningene i St.prp. nr. 1 (1998-99) foreslår Regjeringen et utbytte fra Statkraft på 309 mill. kroner for regnskapsåret 1998. Bevilgningen på kap. 5680, post 81 foreslås derfor økt med 219 mill. kroner. Utbyttet tilsvarer differansen mellom statsforetakets nettoformue og innskuddskapital pr. 31. desember 1998, og utgjør om lag 43 pst. av konsernets overskudd etter skatt. Endelig vedtak om utbytte fattes i ordinært foretaksmøte.

Regjeringen vil legge fram forslag til langsiktig utbyttepolitikk for Statkraft SF i statsbudsjettet for 2000.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å auke løyvinga under kap. 5680 post 81 med kr 219 000 000.

18.12 Kap. 5685 Aksjar i den norske stats oljeselskap a.s*Post 80 Utbytte**Samandrag*

I St.prp. nr. 1 (1998-99) ble det budsjettert med 1 500 mill. kroner i utbytte fra Statoil i 1999 for regnskapsåret 1998. På bakgrunn av oppdatert prognose for Statoils resultat for 1998 ble utbytteanslaget redusert til 1 000 mill. kroner i St.prp. nr. 1. Tillegg nr. 12 (1998-99). Det ble understreket at endelig vedtak om utbytte fattes av Statoils generalforsamling våren 1999 basert på gjeldende utbyttepolitikk og faktisk resultat for 1998.

Statoil-konsernets realiserte årsoverskudd for 1998 ble 271 mill. kroner. Gjeldende utbyttepolitikk for

Statoil tilsier at utbyttet skal tilsvare 50 pst. av resultatet etter skatt, jf. St.prp. nr. 1 og Budsjett-innst. S. nr. 9 (1997-98). På denne bakgrunn ble utbytte fra Statoil for regnskapsåret 1998 fastsatt til 135 mill. kroner i Statoils ordinære generalforsamling 1999. Bevilgningen knyttet til utbytte fra Statoil foreslås dermed satt til 135 mill. kroner på kap. 5685, post 80 i 1999, en reduksjon på 865 mill. kroner i forhold til vedtatt budsjett for 1999.

Merknader frå komiteen

Komiteen sluttar seg til framlegget frå Regjeringa om å redusere løyvinga under kap. 5685 post 80 med kr 865 000 000.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vier til at Regjeringen har nedjustert anslaget på budsjettert utbytte fra Statoil kraftig i flere omganger, fra 1,5 mrd. kroner i Statsbudsjettet for 1999 til 135 mill. kroner i revidert budsjett. Disse medlemmer mener det er oppsiktsvekkende at Regjeringen ikke har hatt bedre oversikt over utviklingen i petroleumssektoren og Statoils regnskapsmessige overskudd.

19. ANDRE FORSLAG OG MERKNADER

19.1 Andre løyvingforslag

19.1.1 Kap. 100 Utenriksdepartementet

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at bortfall av andre inntektskilder og den relativt begrensede offentlige støtte på 5 mill. kroner har gjort at Europaprogrammet står i fare for å måtte nedlegge sin virksomhet. Flertallet viser til at en tilleggsbevilgning på 2,5 mill. kroner er et minimum av hva som skal til for å opprettholde virksomheten i 1999.

Flertallet fremmer følgende forslag:

Kap. 100 Utenriksdepartementet
71 Diverse tilskudd,
forhøyes med ..... kr 2 500 000
fra kr 25 645 000 til kr
28 145 000

19.1.2 Kap. 115 Presse-, kultur- og informasjonsformål

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vil av omsyn til eit stramt finanspolitisk opplegg, mellom anna for å få renta ned, gjere framlegg om å redusere kap. 115 post 70 med 2 mill. kroner.

Kap. 115 Presse-, kultur- og informasjonsformål
70 Tilskudd til presse-, kultur- og informasjonsformål, *kan overføres,*

nedsettes med ..... kr 2 000 000
fra kr 31 785 000 til kr
29 785 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at sentrumspartiene fremmer forslag til justeringer av regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett, som innebærer at Fremskrittspartiets og Høyres krav om bevilgninger til forsvaret og politiet, samt krav om forpliktelser til å videreføre finansieringen av innsatsstyrt finansiering av sykehusene som forutsatt i budsjettbehandlingen høsten 1998 innfris.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte sentrumspartiernes forslag til endret budsjettering av dette kapittel. Disse medlemmer viser for øvrig til sin generelle holdning om at Revidert nasjonalbudsjett først og fremst skal inneholde helt nødvendige justeringer av det vedtatte budsjett.

19.1.3 Kap. 141 Direktoratet for utviklingshjelp (NORAD)

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 141 Direktoratet for utviklingshjelp (NORAD)
01 Driftsutgifter,
nedsettes med ..... kr 10 000 000
fra kr 149 200 000 til
kr 139 200 000

19.1.4 Kap. 150 Bistand til prioriterte land og regioner

Komiteens medlemmer fra Høyre ønsker en mer resultatorientert bistandspolitikk der vekten legges på kvalitet og grad av måloppnåelse fremfor størrelsen på bevilgningene i prosent av BNI. Disse medlemmer mener det gjennom en effektivisering og målretting av bistandspolitikken kan oppnås minst like gode resultater med mindre bruk av ressurser. For å følge opp og kontrollere bruken av bistandsmidlene på en bedre måte, er det også nødvendig med en større grad av konsentrasjon av Norges bistandsengasjement. Disse medlemmer viser også til at en viktig del av bistandspolitikken er å åpne for handel med de minst utviklede landene, og viser i denne sammenheng blant annet til forslag fra disse medlemmer vedrørende dette i Budsjett-innst. S. II (1998-99). Det vises også til behovet for en bedre balanse i budsjettet utfra generasjonsmessige hensyn.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

Kap. 150 Bistand til prioriterte land og regioner
71 Bistand til Asia, *kan overføres,*

	nedsettes med	80 000 000
	fra kr 340 000 000 til kr	
	260 000 000	
72	Bistand til Mellom-	
	Amerika, <i>kan overføres,</i>	
	nedsettes med	45 000 000
	fra kr 137 000 000 til	
	kr 92 000 000	

19.1.5 Kap. 154 Opplysningsarbeid, organisasjonsliv og mellomfolkelig samarbeid

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad under 19.1.4, og fremmer følgende forslag:

Kap. 154	Opplysningsarbeid, organisasjonsliv og mellomfolkelig samarbeid	
01	Driftsutgifter,	
	nedsettes med	1 000 000
	fra kr 13 000 000 til	
	kr 12 000 000	
71	Tilskudd via frivillige organisasjoner, <i>kan overføres,</i>	
	nedsettes med	40 000 000
	fra kr 740 000 000 til kr	
	700 000 000	

19.1.6 Kap. 155 Miljø og naturressursforvaltning

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad under avsnitt 19.1.4 og fremmer følgende forslag:

Kap. 155	Miljø og naturressursforvaltning	
70	Tilskudd til miljø og naturressursforvaltning, <i>kan overføres,</i>	
	nedsettes med	kr 25 000 000
	fra kr 310 000 000 til	
	kr 285 000 000	

19.1.7 Kap. 161 Generelle bidrag – FN-organisasjoner

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad under avsnitt 19.1.4 og fremmer følgende forslag:

Kap. 161	Generelle bidrag – FN-organisasjoner	
70	Tilskudd til FN-organisasjoner,	
	nedsettes med	kr 188 250 000
	fra kr 1 664 000 000	
	til kr 1 475 750 000	

19.1.8 Kap. 164 Generelle bidrag - og andre organisasjoner

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad under avsnitt 19.1.4 og fremmer følgende forslag:

Kap. 164	Generelle bidrag - og andre organisasjoner	
70	Tilskudd til andre organisasjoner,	
	nedsettes med	kr 45 000 000
	fra kr 70 500 000 til	
	kr 25 500 000	

19.1.9 Kap. 221 Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 3221)

Investering i IT-utstyr

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti foreslår 10 mill. kroner til investeringer i utstyr innen IT i grunnskolen. Dette må ses i sammenheng med en samlet plan for IT i grunnskolen.

Pc-tettheten i grunnskolen er svært dårlig. På barnetrinnet er det 22 elever pr. pc, mens det på ungdomstrinnet er 16 elever pr. pc. Dette medlem vil derfor foreslå en bevilgning over kap. 221 ny post 41 med 10 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

Kap. 221	Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 3221)	
41	(NY) IT-utvikling og innkjøp,	
	bevilges med	kr 10 000 000

Post 63 Skolefritidsordning

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti vil framheve at skolefritidsordningen er et viktig tilbud for de yngste skolebarna, og at den derfor må videreutvikles som en integrert del av skolens totale virksomhet. Disse medlemmer viser til våre tidligere forslag om pedagogisk ledelse av skolefritidsordningen. Disse medlemmer foreslå en økning i tilskuddet til skolefritidsordninger med 56 mill. kroner. Støttesatsene for 2. halvår kommer dermed opp på nivået slik dette var høsten 1998.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 221	Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 3221)	
63	Tilskudd til skolefritidsordninger, <i>kan overføres,</i>	
	forhøyres med	kr 56 000 000
	fra kr 314 000 000 til	
	kr 370 000 000	

19.1.10 Kap. 228 Kvalitetsutvikling i grunnskolen

Komiteens medlemmer fra Høyre minner om at Høyre lenge har etterlyst en forpliktende opptrappingsplan for etterutdannelse for lærere både i grunnskolen og i videregående opplæring. For å styrke innsatsen på dette viktige område vil disse medlemmer ta opp forslag om å styrke bevilgningen til etterutdannelse for lærere med 40 mill. kroner, fordelt likt på grunnskolen og videregående opplæring.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

- Kap. 228 Kvalitetsutvikling i grunnskolen (jf. kap. 3228)
- 21 Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... kr 20 000 000 fra kr 135 837 000 til kr 155 837 000

19.1.11 Kap. 229 Andre formål i grunnskolen

Utviklingstiltak på grunnskolenes ungdomstrinn

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti foreslår å sette av 25 mill. kroner til utviklingstiltak på grunnskolenes ungdomstrinn. Pengene skal tildeles skoler som ønsker å iverksette ulike forsøk med alternativ organisering av undervisningen og skoledagen. Forsøkene må omfatte den praktiske organisering som skoledagens lengde og inndeling i timer og økter med ulike fag og pedagogiske alternativer der praktiske arbeidsmåter inngår som arbeidsform også i de tradisjonelle teoretiske fag.

Disse medlemmer vil derfor foreslå en bevilgning over kap. 229 ny post 61 med 25 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

- Kap. 229 Andre formål i grunnskolen
- 61 (NY) Tilskudd utviklingstiltak på grunnskolenes ungdomstrinn, bevilges med .. kr 25 000 000

Etter- og videreutdanningsmidler innen IT for lærere i grunnskolen

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti foreslår 10 mill. kroner til etter- og videreutdanningsmidler innen IT for lærere i grunnskolen. Dette må ses i sammenheng med en samlet plan for IT i grunnskolen. For å øke bruken av IT i grunnskolen er det et svært viktig tiltak å gjøre lærerne kompetente i dette for å utnytte læreplanverket bedre når det gjelder denne delen.

Disse medlemmer vil derfor foreslå en bevilgning over kap. 229 ny post 63 med 10 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

- Kap. 229 Andre formål i grunnskolen

- 63 (NY) Etter- og videreutdannelse innen IT for lærere, bevilges med ..... kr 10 000 000

19.1.12 Kap. 232 Statlige skoler med opplæring på videregående nivå (jf. kap. 3232)

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte foreslår at stimuleringsstilskudd øremerket fylkeskommunen til kjøp av skoleplasser for elever som ønsker å ta videregående opplæring ved tekniske fagskoler, økes med 1 mill. kroner.

Disse medlemmer vil derfor foreslå økt bevilgning over kap. 232 post 60 med 1 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

- Kap. 232 Statlige skoler med opplæring på videregående nivå (jf. kap. 3232)
- 60 Tilskudd til fylkeskommuner, forhøyes med ..... kr 1 000 000 fra kr 3 421 000 til kr 4 421 000

19.1.13 Kap. 234 Tilskudd til lærebedrifter og lærlinger

Post 70

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at det er viktig å opprettholde et kontinuerlig arbeide for å oppmuntre bedriftene til å ta inn lærlinger. Disse medlemmer mener fortsatt at en fjerning av arbeidsgiveravgiften for lærlinger vil være et egnet virkemiddel for å stimulere bedriftene, og fremmer derfor forslag om at denne avgiften fjernes fra årsskiftet 1999/2000:

"Stortinget ber Regjeringen i statsbudsjettet for 2000 fremme forslag om at det ikke skal betales arbeidsgiveravgift for lærlinger."

Disse medlemmer fremmer også følgende forslag om å øke post 70 lærlingetilskudd med 20 mill. kroner, i påvente av at arbeidsgiveravgiften fjernes:

- Kap. 234 Tilskudd til lærebedrifter og lærlinger
- 70 Tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger, forhøyes med ..... kr 20 000 000 fra kr 366 500 000 til kr 386 500 000

19.1.14 Kap. 238 Kvalitetsutvikling i videregående

opplæring

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sin merknad om etterutdanning for lærere under kap. 228, og fremmer følgende forslag:

Kap. 238	Kvalitetsutvikling i videregående opplæring	
	01 Driftsutgifter,	
	forhøyes med	kr 20 000 000
	fra kr 79 720 000 til	
	kr 99 720 000	

19.1.15 Kap. 239 Andre formål i videregående opplæring

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ser at etter at lovfestet rett til treårig videregående opplæring er innført for all ungdom mellom 16 og 19 år, blir den videregående skolen mer og mer en skole for alle. Den bør være gratis, og disse medlemmer ønsker derfor å etablere en utlånsordning for skolebøker knyttet til den enkelte videregående skole. Som en start på dette foreslår disse medlemmer 50 mill. kroner som første del av en opptrappingsplan.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 239	Andre formål i videregående opplæring	
	75 Tilskudd, forhøyes	
	med	kr 50 000 000
	fra kr 10 930 000 til	
	kr 60 930 000	

19.1.18 Kap. 281 Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281)

Post 01 Driftsutgifter

Standpunkttabell, avsnitt 19.1, kap. 281 Fellesutgifter for universiteter og høyskoler post 01 Driftsutgifter

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	FrP	H	SV	TF
281	01								
	1	IT	0	+ 25,0	0	0	0	+ 25,0	+ 25,0
	2	Desentralisert utdanning		+ 10,0	0	0	+ 10,0	+ 10,0	+ 10,0
	3	Teknisk utstyr og omstilling		+ 35,0			+ 35,0	+ 35,0	
		Sum	0	+ 70,0	0	0	+ 45,0	+ 70,0	+ 35,0

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

+ forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

01.1 Informasjonsteknologi integrert i andre

19.1.16 Kap. 251 Voksenopplæring i studieforbundene

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 251	Voksenopplæring i studieforbundene	
	70 Studiearbeid,	
	nedsettes med	kr 8 000 000
	fra kr 127 034 000 til	
	kr 119 034 000	
	71 Administrasjon, utviklingsarbeid og pedagogiske tiltak i studieforbundene,	
	nedsettes med	kr 2 000 000
	fra kr 47 255 000 til	
	kr 45 255 000	

19.1.17 Kap. 253 Folkehøgskoler

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet vil prioritere de offentlige utdanningsinstitusjonene, og foreslår på bakgrunn av dette å redusere bevilgningen til folkehøgskolene med 15 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 253	Folkehøgskoler	
	70 Tilskudd til andre folkehøgskoler,	
	kan nyttes under post 60, nedsettes med	kr 15 000 000
	fra kr 294 959 000 til	
	kr 279 959 000	

utdanninger

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Tverr-

politisk Folkevalgte viser til at det blir stadig større etterspørsel etter kompetanse innenfor informasjon- og kommunikasjonsteknologi. Disse medlemmer vil særlig legge vekt på det økende behovet for IT som integrert del i andre utdanninger. Disse medlemmer vil derfor foreslå 25 mill. kroner til flere studieplasser innenfor disse områdene. Disse medlemmer vil særlig prioritere utdanningsinstitusjoner med spesiell kompetanse på høyere utdanning innen IT.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

- Kap. 281 Fellesutgifter ved universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281)
- 01.1 IT-integrert i andre utdanninger, bevilges med ..... kr 25 000 000

01.2 Desentralisert utdanning

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte, ønsker å satse på kompetanse og kunnskap i distriktene for slik å sikre bosettingen. Flertallet har sett at erfaringene med desentralisert utdanning er meget gode. De har ofte stor søkning, og de som gjennomfører den blir i stor grad værende i sitt distrikt. Disse medlemmer ser at en desentralisert utdanning er positivt også for familier, fordi utdanningen kan tas på hjemstedet. Flertallet foreslår derfor å bevilge 10 mill. kroner til dette formål.

Flertallet fremmer følgende forslag.

- Kap. 281 Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281)
- 01.2 Desentralisert utdanning, bevilges med ..... kr 10 000 000

01.3 Teknisk utstyr og omstilling

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, henviser til at det er bred enighet om at det er viktig å få til omstilling innenfor universitets- og høyskolesektoren. Fra universitetshold er det understreket at en forutsetning for å få dette til er at universitetene tilføres ekstra midler. Samtidig er det fra forskningsmiljøene understreket at det er stort behov for å styrke bevilgningen til vitenskapelig utstyr. Flertallet foreslår derfor å øke bevilgningen over post 01 med 35 mill. kroner, øremerket til omstillingstiltak og vitenskapelig utstyr.

Flertallet fremmer følgende forslag:

- Kap. 281 Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281)

- 01.3 Teknisk utstyr og omstilling, bevilges med ..... kr 35 000 000

Tilråding fra komiteen under kap. 281 post 01.

Komiteen viser til at et flertall i komiteen støtter økning av bevilgningen under kap. 281.01 med 45 mill. kroner, jf. post 01.2 og 01.3 foran.

Komiteen fører etter dette følgende forslag til komiteens tilråding under avsnitt 21:

- Kap. 281 Fellesutgifter for universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281)
- 01.2 Desentralisert utdanning bevilges med .. kr 10 000 000
- 01.3 Teknisk utstyr og omstilling bevilges med ..... kr 35 000 000
- 01 Driftsutgifter forhøyes med ..... kr 45 000 000 fra kr 547 301 000 til kr 592 301 000

19.1.19 Kap. 282 Privat høyskoleutdanning

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet ønsker å prioritere de offentlige utdanningsinstitusjonene framfor de private, og foreslår å redusere tilskuddet til privat høyskoleutdanning med 15 mill. kroner. Disse medlemmer mener det er grunnlag for å gjøre dette, og vil peke på at det er ledig kapasitet innenfor statlige høyskoler og universiteter.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti ønsker å styrke den offentlige høyskoleutdanningen for å understreke lik rett til utdanning.

Disse medlemmer vil derfor redusere kap. 282 med 15 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

- Kap. 282 Privat høyskoleutdanning
- 70 Tilskudd, nedsettes med ..... kr 15 000 000 fra kr 344 088 000 til 329 088 000

19.1.20 Kap. 287 Forskningsinstitutter og andre tiltak

Komiteens medlemmer fra Høyre fremmer følgende forslag:

- Kap. 287 Forskningsinstitutter og andre tiltak
- Norsk utenriks-politisk institutt forhøyes med ..... kr 1 500 000

fra kr 13 679 000 til
kr 15 179 000

*19.1.21 Kap. 291 Studier i utlandet og sosiale formål
for elever og studenter*

Studentboliger

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, ser at ungdom er en gruppe som er spesielt utsatt på boligmarkedet, og mangelen på studentboliger er prekær på mange utdanningssteder. Regjeringens budsjettforslag innebærer at en ikke en gang når målet om bygging av 600 nye boenheter i 1999.

Flertallet vil derfor arbeide for å sette igang et nasjonalt prosjekt for utleieboliger og studentboliger.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti mener det er behov for økt satsing på dette området, også som virkemiddel til å holde sysselsettingen i byggebransjen oppe.

Disse medlemmer vil derfor foreslå å øke bevilgningen til studentboliger med 30 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet peker her spesielt på ledig byggekapasitet samt behov for studentboliger i Stord og Haugesund.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, fremmer følgende forslag:

- Kap. 291 Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter
- 75 Tilskudd til bygging av studentboliger, kan overføres, forhøyes med ..... kr 30 000 000
fra kr 80 322 000 til
kr 110 322 000

19.1.22 Kap. 320 Allmenne kulturformål

Post 50 Norsk kulturfond

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil understreke egenarten til de profesjonelle frie sceniske gruppene. Gjennom nyskapende og eksperimenterende sceneuttrykk og dans, er disse gruppene viktige supplement til og samarbeidspartnere for kulturinstitusjonene. Mange av forestillingene spilles på turne og for barn og unge. Dette medlem er kjent med at mange søknader er blitt avslått også i 1999.

Dette medlem vil derfor øke bevilgningen over kap. 320 post 50 med 3 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

- Kap. 320 Allmenne kulturformål
- 50 Norsk kulturfond, forhøyes med ..... kr 3 000 000
fra kr 179 551 000 til
kr 182 551 000

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil peke på det viktige arbeidet på områdene flerkulturelle tiltak og kulturtiltak for barn og unge som utføres av Folkeakademiens Landsforbund og av medlemsorganisasjonene til Landsrådet for norske barne- og ungdomsorganisasjoner.

Dette medlem vil derfor øke bevilgningen over kap. 320 post 78 med 1 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

- Kap. 320 Allmenne kulturformål
- 78 Ymse faste tiltak, forhøyes med ..... kr 3 645 000
fra kr 34 000 000 til
kr 37 645 000

19.1.23 Kap. 323 Musikkformål

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, mener at TrondheimSolistene representerer et spesielt tilbud for unge musikere som satser på en profesjonell karriere. Orkesteret har høgt kunstnerisk nivå, noe samarbeidet med fiolinisten Anne Sophie Mutter har vist. Flertallet mener at orkesteret må sikres økonomi slik at de videre planene for resten av 1999 kan realiseres.

Flertallet vil derfor øke bevilgningen til kap. 323 post 78 med 0,3 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

- Kap. 323 Musikkformål (jf. kap. 3323)
- 78 Ymse faste tiltak, forhøyes med ..... kr 300 000
fra kr 92 284 000 til
kr 92 584 000

19.1.24 Kap. 324 Teater- og operaformål

Post 71 Region- og landsdelsinstitusjoner

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti peker på at Hordaland Teater har en spesiell stilling som nynorskteater med produksjoner for barn og unge. Hordaland Teater har gjennom flere år hatt mange produksjoner og mange tilskuere til tross for svært knappe rammer. Teateret kan ikke opprettholde drifta på et tilfredsstillende nivå dersom det ikke tilføres mer midler i 1999. Dette medlem vil derfor

øke bevilgningen over kap.324 post 71 med 0,25 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

- Kap. 324 Teater- og operaformål (jf. kap. 3324)
 71 Region-/landsdelsinstitusjoner, forhøyes med ..... kr 39 160 000
 fra kr 156 150 000 til
 kr 195 310 000

Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Grenland Teater i Telemark har støtte fra Norsk Kulturråd til tidsavgrensa prosjekt. Dette medlem viser til at Grenland Friteater etter mange års drift har vist sin eksistensberettigelse og må sikres forutsigbarhet og langsiktighet ved at teateret får støtte over Kulturdepartementets budsjett. Teateret trenger midler for høsten 1999 for at ikke drifta skal måtte gå på sparebluss. Dette medlem går derfor inn for å øke bevilgningen til kap. 324 post 78 med 0,8 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

- Kap. 324 Teater- og operaformål (jf. kap. 3324)
 78 Ymse faste tiltak, forhøyes med ..... kr 250 000
 fra kr 32 330 000 til
 kr 32 580 000

19.1.25 Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål
Post 78 Ymse faste tiltak

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil peke på den store betydningen Det flerspråklige bibliotek (DFB) har for at bibliotek tjenester skal være tilgjengelige for språklige minoriteter. Tilgjengelighet og tilbud på bibliotek tjenester spiller en viktig rolle for inkludering i det norske samfunnet. DFB er kompetansebibliotek for bl.a. folkebibliotekene. DFB har hatt en sterk økning i aktivitetsnivået, og med 6 000 flyktninger fra Kosovo vil behovet øke i år. Dette medlem er kjent med at DFB har søkt om en engangsbevilgning for i år. Uten denne bevilgningen kan ikke driften opprettholdes uten at det går utover andre flyktningegrupper. Dette medlem vil derfor øke bevilgningen over kap. 326 post 78 med 0,8 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

- Kap. 326 Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)
 78 Ymse faste tiltak, forhøyes med ..... kr 800 000

fra kr 62 906 000 til
 kr 63 706 000

19.1.26 Kap. 328 Museums- og arkivformål

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Vestnorsk Industristadmuseum i Tyssedal, Hordaland, har som oppgave å ta vare på det viktige kulturminnet Tyssedal kraftanlegg. Vestnorsk Industristadmuseum arbeider med innsamling og formidling av vår energi- og industristadshistorie. Dette medlem er kjent med at driftsbudsjettet er svært utsatt, og at uten ekstra midler i 1999 vil museet stå i fare for å måtte gå til oppsigelser. Et verdifullt fagmiljø - i et område som er truet av fraflytting - står derfor i fare. Museet trenger ekstra midler til bevaring og formidling av det nasjonale kulturminnet, Tyssedal kraftanlegg. Dette medlem vil derfor øke bevilgningen til kap. 328 post 60 med 0,7 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

- Kap. 328 Museums- og andre kulturverneformål (jf. kap. 3328)
 60 Tilskuddsordning for museer, forhøyes med ..... kr 700 000
 fra kr 121 082 000 til
 kr 121 782 000

Komiteens medlem fra Tverrpolitisk folkevalgte viser til sin merknad til St.prp. nr. 1 (1998-1999) angående den manglende balansen i bevilgningene til de ulike museene. Det vises til at Fiskeindustrimuseet ikke er tildelt status som nasjonalt anlegg. Dette medlem mener at en av de største næringene i landet og en av næringsgrenene som har lengst tradisjoner å vise til, bør få høyere anseelse. Dette medlem foreslår derfor at kap. 328 post 60 økes med 2 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

- Kap. 328 Museums- og andre kulturverneformål (jf. kap. 328)
 60 Tilskuddsordning for museer, forhøyes med ..... kr 2 000 000
 fra kr 121 082 000 til
 kr 122 082 000

19.1.27 Kap. 335 Pressestøtte

Post 71 Produksjonstilbud

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte mener at pressestøtten er avgjørende for eksistensen til lokalavisene, nr. 2-avisene og de riksdekkende meningsbærende avisene.

Disse medlemmer vil peke på at det er stor politisk enighet om målet om å sikre yringsfriheten, demokratiet og et kulturlivet gjennom et mangfold av uavhengige medier med god geografisk spredning. Dette målet svekkes ved at Stortingets flertallet har skåret ned på pressestøtten to år på rad. Disse medlemmer mener at pressestøtten må økes. Disse medlemmer vil derfor øke bevilgningen over kap. 335 post 71 med 25 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 335	Pressestøtte	
	70	Produksjonstilskudd,
		forhøyes med ..... kr 25 000 000
		fra kr 159 700 000 til
		kr 184 700 000

Post 76 Tilskudd til ymse publikasjoner

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil peke på at uavhengige meningsbærende publikasjoner som sikrer et pressemangfold, får bevilgninger også over denne posten. Flere av disse sliter med økonomien. Dette gjelder bl.a. avisa Ny Tid. Dette medlem vil derfor øke bevilgningen over kap. 335 post 76 med 0,5 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

Kap. 335	Pressestøtte	
	76	Tilskudd til ymse publikasjoner,
		forhøyes med ..... kr 500 000
		fra kr 35 400 000 til
		kr 35 900 000

19.1.28 Kap. 435 Kriminalomsorg i frihet

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre og Sosialistisk Venstreparti, viser til sine merknader under kap. 430.1. Flertallet foreslår å øke bevilgningen til kriminalomsorg i frihet med 2 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

Kap. 435	Kriminalomsorg i frihet (jf. kap. 3435)	
	01	Driftsutgifter,
		forhøyes med ..... kr 2 000 000
		fra kr 110 644 000 til
		kr 112 644 000

19.1.29 Kap. 455 Redningstjenesten (jf. kap. 3455)

Komiteens medlem fra Tverrpolitisk Folkevalgte foreslår at det bevilges 6 mill. kroner i kap. 455 ny post 75. Etterlatte, eller andre på vegne av etterlatte, skal kunne søke støtte fra disse midlene til å fortsette søk etter at den offisielle redningsaksjonen er

avslutta. Midlene brukes etter departementets avgjørelse.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

Kap. 455	Redningstjenesten (jf. kap. 3455)	
	75	(NY) Søk etter omkomne,
		bevilges med ..... kr 6 000 000

19.1.30 Kap. 462 Registerenheten i Brønnøysund (jf. kap. 3410 og 3462)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, viser til at manglende bevilgninger til Brønnøysundregistrene er i ferd med å føre til at saksbehandlingstiden øker kraftig. Ikke minst er dette uheldig i forhold til næringslivet. Flertallet mener derfor det er nødvendig å øke bevilgningene til Brønnøysundregistrene for å motvirke lengre saksbehandlingstid. Samtidig vises det til beregninger som Brønnøysundregistrene selv har foretatt, som viser at en merbevilgning som flertallet foreslår vil innebære betydelig økte gebyrinntekter fra saker som ellers ikke vil bli behandlet i år. Som et anslag på disse merinntektene har flertallet lagt til grunn samme inntektsøkning som merbevilgningen, selv om Brønnøysundregistrene selv mener inntektene vil bli langt høyere.

Flertallet fremmer følgende forslag:

		a.	
Kap. 462	Registerenheten i Brønnøysund (jf. kap. 3410 og 3462)		
	01	Driftsutgifter,	
		forhøyes med ..... kr 5 900 000	
		fra kr 112 191 000 til	
		kr 118 091 000	
		b.	
Kap. 3462	Registerenheten i Brønnøysund (jf. kap. 462)		
	3	Oppdrag og andre inntekter,	
		forhøyes med ..... kr 5 900 000	
		fra kr 7 411 000 til	
		kr 13 311 000	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil

derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslaget innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentreres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

19.1.31 Kap. 474 Konfliktråd

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet ønsker å styrke og utvide ordningen med konfliktråd. Disse medlemmer vil også understreke viktigheten av satsing på skolemekling, og at også skoler innen videregående opplæring som ønsker det, får tilbud om hjelp til å starte opp med slik mekling. Disse medlemmer foreslår å øke bevilgningen under kap. 474.1 med 1 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 474	Konfliktråd		
	01	Driftsutgifter, forhøyes med	kr 1 000 000
		fra kr 2 603 000 til	
		kr 3 603 000	

19.1.32 Kap. 530 Arbeidstilsynet (jf. kap. 3530)

Medlemene i komiteen fra Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vil av omsyn til eit stramt finanspolitisk opplegg, mellom anna for å få renta ned, gjere framlegg om å redusere kap. 530 Arbeidstilsynet post 01 Driftsutgifter med 5 mill. kroner.

Desse medlemene gjer følgjande framlegg:

Kap. 530	Arbeidstilsynet (jf. kap. 3530)		
	01	Driftsutgifter, nedsettes med	kr 5 000 000
		fra kr 229 700 000 til	
		kr 224 700 000	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at sentrumspartiene fremmer forslag til justeringer av regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett, som innebærer at Fremskrittspartiets og Høyres krav om bevilgninger til forsvaret og politiet, samt krav om forpliktelser til å videreføre finansieringen av innsatsstyrt finansiering av sykehusene som forutsatt i budsjettbehandlingen høsten 1998 innfris.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte sentrumspartiens forslag til endret budsjettering av dette kapittel.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 530	Arbeidstilsynet (jf. kap. 3530)		
	01	Driftsutgifter, nedsettes med	kr 18 000 000
		fra kr 229 700 000 til	
		kr 211 700 000	

19.1.33 Kap. 531 Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 3531)

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 531	Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 3531)		
	01	Driftsutgifter, nedsettes med	kr 3 000 000
		fra kr 53 300 000 til	
		kr 50 300 000	

19.1.34 Kap. 535 Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 3535)

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioriteringer på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag.

Kap. 535	Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 3535):		
	01	Driftsutgifter, nedsettes med	kr 3 000 000
		fra kr 22 300 000 til	
		kr 19 300 000	

19.1.35 Kap. 537 Produkt- og Elektrisitetsilsynet (jf. kap. 3537)

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioriteringer på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 537	Produkt- og Elektrisitetsilsynet (jf. kap. 3537)		
	01	Driftsutgifter, nedsettes med	kr 3 000 000
		fra kr 49 200 000 til	
		kr 46 200 000	

19.1.36 Kap. 540 Sametinget (jf. kap. 3540)

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioriteringer på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 540	Sametinget		
----------	------------	--	--

- 50 Sametinget,
nedsettes med ..... kr 5 000 000
fra kr 97 962 000 til
kr 92 962 000

19.1.37 Kap. 550 Lokal næringsutvikling

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad under avsnitt 7.13 og fremmer følgende forslag:

Kap. 550 Lokal næringsutvikling

- 60 Tilskudd til utkant-
kommuner,
kan overføres,
nedsettes med ..... kr 11 000 000
fra kr 23 000 000
til kr 12 000 000
- 61 Kommunale
næringsfond,
nedsettes med ..... kr 65 000 000
fra kr 130 000 000
til kr 65 000 000

19.1.38 Kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre viser til Innst. O. nr. 95 (1998-99), jf. Ot.prp. nr. 73 (1998-99) om selvfinansierende fraktutjevningssystem for fraktutjevning som ikkje fekk fleirtal. Desse medlemene vil som ei subsidiær løysing støtte forslaget om vidareføring av den eksisterande ordninga, og til finansiering av dette pristilskot vil desse medlemene foreslå å sette ned løyvingane til regional næringsutvikling med 46 mill. kroner.

Fleirtalet i komiteen, medlemene frå Arbeidarpartiet, Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre, gjer følgjande framlegg:

Kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner

- 58 Regionale samord-
ningstiltak, fond,
nedsettes med ..... kr 46 000 000
fra kr 100 000 000
til kr 54 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det

ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslagetets innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentreres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad under avsnitt 7.13 og fremmer følgende forslag:

Kap. 551 Regional næringsutvikling i fylker og kommuner

- 58 Regionale samord-
ningstiltak, fond,
nedsettes med ..... kr 50 000 000
fra kr 100 000 000 til
kr 50 000 000

Disse medlemmer vil subsidiært støtte forslaget fra flertallet.

19.1.39 Kap. 552 Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til avsnitt under pkt. 7.13 og fremmer følgende forslag:

Kap. 552 Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling

- 55 SIVA, fond,
nedsettes med ..... kr 8 000 000
fra kr 17 000 000 til
kr 9 000 000
- 56 Omstilling og
nyskaping, fond,
nedsettes med ..... kr 5 000 000
fra kr 82 000 000 til
kr 77 000 000
- 58 Profilerings-
distriktene, fond,
nedsettes med ..... kr 5 000 000
fra kr 9 000 000 til
kr 4 000 000

19.1.40 Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknader under avsnitt 7.6 foran og fremmer følgende forslag:

- Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner
 60 Innbyggertilskudd/
 utgiftsutjevning,
 forhøyes med ..... kr 312 000 000
 fra kr 9 133 829 000
 til kr 9 445 829 000

Post 66 (Ny)

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til at det hvert år har vært kuttet sjablonmessig i tilskudd til kollektivtrafikk i fylkeskommunene med begrunnelse i et antatt innsparingspotensial ved bruk av anbud. Sosialistisk Venstreparti har vært imot slike kutt og har ønsket å styrke kollektivtrafikken.

Dette medlem viser til en rapport fra TØI som dokumenterer at kollektivtransporten i Norge har svært lite offentlig tilskudd og at norske byer er blant de byer i Europa som får minst. De siste ti år er tilskuddet kuttet med 600 mill. kroner. Dette gir dyrere og dårligere tilbud. Det er behov for å styrke denne posten for å stoppe den negative trenden. Det vil være riktig miljø-, helse-, trafikksikkerhets- og transportpolitikk.

Dette medlem vil derfor tilbakeføre trekket for 1999 og viser til forslag under avsnitt 19.1 om å øke kap. 572 ny post 66 med 54 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

- Kap. 572 Rammetilskudd til fylkeskommuner
 66 (Ny) Refusjon kollektivtrafikk for ikke oppnådd gevinst ved anbud/konkurranse, bevilges med ..... kr 54 000 000

19.1.41 Kap. 581 Bolig- og bomiljøtiltak

Post 75

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til stortingsbehandlingen av St.meld. nr. 49 (1998-99) Bolig for unge og vanskeligstilte som ble behandlet våren 1999. Meldingen beskrev en situasjon der det var stor mangel på utleieboliger for mennesker med dårlig råd. Flertallet forpliktet seg på å øke satsingen på bygging av studentboliger og rimelig utleieboliger.

Dette medlem vil vise til at situasjonen på boligmarkedet er forverret siden Stortinget behandlet meldingen. Boligprisene har fortsatt å øke, renten har bare sunket noe og det er ingen økning i boligbyggingen. Økningen i antall flyktninger fører også til økt etterspørsmål og bevilgningene som skulle ta høyde for dette, er ikke tilstrekkelig.

Dette medlem mener det er viktig å komme i gang med økt bygging av studentboliger og bygging av

allmennyttige utleieboliger. I budsjettet for 2000, må det både legges inn et løft for bygging av studentboliger og gis rom for bygging av minst 3 000 utleieboliger med tilskudd utover dagens nivå. Regjeringspartiene og Arbeiderpartiet må utfordres til å bidra med minst 1 mrd. kroner til økt boligbygging.

Dette medlem foreslår derfor en økning i forhold til Regjeringens forslag av kap. 581 post 75 med 100 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

- Kap. 581 Bolig- og bomiljøtiltak
 75 Boligitilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, kan overføres, forhøyes med ..... kr 25 000 000
 fra kr 325 000 000 til
 kr 350 000 000

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre viser til forslag om 30 mill. kroner i økt bevilgning til studentboliger under kap. 291 post 75.

Post 78

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

- Kap. 581 Bolig- og bomiljøtiltak
 78 Tilskudd til utvikling av bomiljø, boligforvaltning og boligpolitikk, kan overføres, nedsettes med ..... kr 2 000 000
 fra kr 35 400 000 til
 kr 33 400 000

19.1.42 Kap. 610 Rusmiddeldirektoratet (jf. kap. 3610)

Post 01

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener det er av stor viktighet at det forebyggende arbeid i regi av Rusmiddeldirektoratet styrkes. I forbindelse med behandling av St.meld. nr. 16 (1996-97) ble det flere ganger presisert fra et flertall i Stortinget viktigheten av å drive holdningsskapende arbeid. Det er et dårlig signal når Regjeringen i første mulige budsjettbehandling reduserte stønaden til holdningskampanjer.

Dette medlem foreslår en økning i kap. 610 med 250 000 kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

Kap. 610	Rusmiddeldirektoratet (jf. kap. 3610)	
01	Driftsutgifter, forhøyenes med	kr 250 000
	fra kr 47 865 000 til	
	kr 48 115 000	

Post 60

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 610	Rusmiddeldirektoratet (jf. kap. 3610)	
60	Forebyggende og kompetansegivende tiltak,	
	nedsettes med	kr 5 000 000
	fra kr 33 000 000 til	
	kr 28 000 000	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslagens innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentreres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

19.1.43 Kap. 614 Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere m.v.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 614	Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere m.v.	
21	Spesielle driftsutgifter,	
	nedsettes med	kr 3 000 000
	fra kr 34 650 000 til	
	kr 31 650 000	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte

forslag selv om forslagens innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentreres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

Post 70

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Stortinget våren 1997 behandlet narkotikameldinga. Her ble det presisert viktigheten av å styrke det rusforebyggende arbeidet som drives av ungdom selv. Sosialistisk Venstreparti mener det er viktig å bidra til at slike organisasjoner får et reelt løft med muligheter til å drive et mer utbredt arbeid. Ungdom når bedre frem til ungdom selv enn skremselspropaganda i form av filmfremvisninger med sprøytenarkomane som setter overdoser.

Dette medlem mener i tillegg at det er viktig å gi unge voksne, som allerede har rusproblemer, en mulighet til å rehabiliteres etter opphold i institusjon/kollektiv. Det må derfor settes inn midler som prioriteres ettervern, og som gir tidligere rusmisbrukere mulighet til å få boligtilbud, jobb-/skoletilbud og annen bistand som må foreligge som del av dette ettervernet.

Dette medlem vil minne om at et enstemmig Stortinget i forbindelse med behandling av St.meld. nr. 16 (1996-97) påpekte at det i velferdssamfunnet Norge må være en klar målsetning å hjelpe misbrukere tilbake til en verdig livssituasjon. En rekke ledd i behandlingstilbudet må bli bedre. Det må være nok behandlingsplasser til alle som ønsker det, og ettervernet må styrkes.

Dette medlem foreslår en økning i kap. 614 post 70 med kr 18 500 000 i forhold til tidligere bevilget beløp under posten.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

Kap. 614	Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere m.v.	
70	Tilskudd, forhøyenes med	kr 18 500 000
	fra kr 34 600 000 til	
	kr 53 100 000	

19.1.44 Kap. 704 Giftinformasjonssentralen

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 704	Giftinformasjonssentralen	
01	Driftsutgifter,	
	nedsettes med	kr 1 000 000
	fra kr 9 414 000 til	
	kr 8 414 000	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslaget innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

19.1.45 Kap. 711 Statens rettstoksikologiske institutt (jf. kap. 3711)

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 711 Statens rettstoksikologiske institutt (jf. kap. 3711)

- 01 Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 1 000 000 fra kr 52 424 000 til kr 51 424 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslaget innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

19.1.46 Kap. 712 Statens helseundersøkelser

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 712 Statens helseundersøkelser (jf. kap. 3712)

- 01 Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 1 000 000 fra kr 39 739 000 til kr 38 739 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med

mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslaget innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

19.1.47 Kap. 713 Statens ernæringsråd (jf. kap. 3713)

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 713 Statens ernæringsråd (jf. kap. 3713):

- 01 Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 2 000 000 fra kr 23 288 000 til kr 21 288 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslaget innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

19.1.48 Kap. 714 Statens tobakkskaderåd (jf. kap. 3714)

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 714 Statens tobakkskaderåd (jf. kap. 3714)

- 01 Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 2 000 000 fra kr 34 092 000 til kr 32 092 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslaget innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentreres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

*19.1.49 Kap. 800 Barne- og familiedepartementet
(jf. kap. 3800)*

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 800	Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800)	
01	Driftsutgifter, nedsettes med	kr 2 000 000
	fra kr 70 456 000 til	
	kr 68 456 000	

19.1.50 Kap. 830 Foreldreveiledning og samlivstiltak

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 830	Foreldreveiledning og samlivstiltak	
21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	kr 1 000 000
	fra kr 2 000 000 til	
	kr 1 000 000	

19.1.51 Kap. 844 Kontantstøtte

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet går inn for at kontantstøtten avvikles fra 1. august 1999. Disse medlemmer mener at man har innført et helt nytt prinsipp ved å betale ut penger for at man ikke skal benytte et offentlig velferdsgode.

Disse medlemmer ser med bekymring på den manglende satsingen på barnehager. På grunn av Regjeringens prioriteringer i den økonomiske politikken har barnehageutbyggingen stoppet helt opp, og målet om at alle som ønsker det skal ha et tilbud innen 2000 kan dermed ikke nås. Disse medlemmer vil

understreke at barnehagene er det beste og tryggeste omsorgstilbudet barn kan få når foreldrene er i arbeid. Disse medlemmer vil derfor legge inn 5 000 barnehageplasser i Revidert nasjonalbudsjett for 1999, og i tillegg legge inn stimuleringstilskudd på 10 000 kroner pr. plass. Disse medlemmer ser viktigheten i at flest mulig av innvandrerbarn i barnehagealder får muligheten til å delta i barnehageprosjektet i Gamle Oslo. Disse medlemmer legger derfor inn ekstra midler for å utvide tilbudet til også å gjelde 4-åringene. Som er oppfølging av dette prosjektet vil disse medlemmer sette ned et forskningsprosjekt der barnehage og skole skal se på virkningene av denne form for tilbud til innvandrerbarn.

Disse medlemmer viser til kap. 844 Kontantstøtten post 70, og går inn for å redusere bevilgningen med 900 mill. kroner.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

Kap. 844	Kontantstøtte	
70	Tilskudd, kan nyttes under kap. 856 post 60, overslagsbevilgning, nedsettes med	kr 900 000 000
	fra kr 2 178 114 000 til	
	kr 1 278 114 000	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknad nedenfor.

Komiteens medlemmer fra Høyre vil legge om forvaltningen av kontantstøttemodellen til en ren trygdemodell for å unngå et unødvendig byråkratisk system for administrasjon av ordningen. Dette vil gi en besparelse på om lag 30 mill. kroner i administrasjonsutgifter for 2. halvår 1999.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

- Kap. 844 Kontantstøtte
 70 Tilskudd, kan nyttes under kap. 856 post 60, overslagsbevilgning, nedsettes med ..... kr 30 000 000 fra kr 2 178 114 000 til kr 2 148 114 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at kontantstøtteordningen ikke gir foreldre større valgfrihet til å være hjemme med egne barn, men belønner alle de som ikke velger en barnehageplass med kontantstøtte. Det betyr at full-

tidsarbeidende foreldre som velger andre barnepassordninger enn barnehage vil motta full kontantstøtte, mens foreldre som velger barnehageplass først vil miste kontantstøtten - og deretter må ut med oppholdsbetaling i barnehagen.

Dette medlem konstaterer at kontantstøtten gjør det mye dyrere for den enkelte familie å bruke barnehage enn å bruke dagmamma/praktikant.

Dette medlem viser ellers til Sosialistisk Venstrepartis merknader i Innst. S. nr. 2 (1998-99).

Dette medlem ønsker å avvikle kontantstøtten fra 1. august 1999, og bruke midlene på andre ordninger som reelt sett bidrar til å gi foreldre større valgfrihet.

Dette medlem fremmer forslag om at kap. 844 reduseres med 900 000 000 kroner.

19.1.52 Kap. 846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.

Standpunkttabell, avsnitt 19.1.50 kap. 846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.

Kap.	Post	Betegnelse	Regj. forslag mill. kroner	AP	KrF, Sp, V	FrP	H	SV	TF
846	70	Tilskudd							
	1	Styrking		+ 2,4					
	2	Inndekning					- 5,0		
	3	Forsøksordninger						+ 13,0	
	4	LLH, Opplysning		+ 0,2			+ 0,2	+ 0,4	
		Sum		+ 2,4			- 4,8	+ 13,4	

- nedsettes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
 + forhøyes med (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)
 0 ingen endring (i forhold til tidligere vedtatt budsjett)

Post 70.1 Styrking

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til kap. 846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v. post 70 Tilskudd, og vil øke posten med 2,4 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

- Kap. 846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.
 70.1 Tilskudd, bevilges med ..... kr 2 400 000

Post 70.2 Inndekning

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

- Kap. 846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.
 70.2 Tilskudd, bevilges med ..... kr -5 000 000

Post 70.3 Forsøksordning

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil peke på viktigheten av å støtte ordninger som bidrar til fleksibel arbeidstid og arbeidsdeling. I denne sammenheng mener dette medlem at det er

viktig å sette i gang utvidede forsøk med 6-timersdag, særlig i offentlig sektor. En rekke av de kvinnene som deltok i forsøksordningen foretatt av Oslo kommune var meget positive til konsekvensene av ordningen.

Dette medlem vil også påpeke viktigheten av å jobbe for likelønnsordninger, slik at ikke kvinner også i fremtiden er overrepresentert i lavtlønnsyrker. Det må arbeides videre for å integrere likelønnsordningen i likestillingsarbeidet.

Dette medlem foreslår en økning på 13 mill. kroner til bruk til forsøksordninger.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

- Kap. 846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.
70.3 Tilskudd, bevilges med ..... kr 13 000 000

Post 70.4 Landsforening for Lesbisk og Homofil frigjøring

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre viser til den nylig fremlagte NOVA-rapporten om homofiles livssituasjon.

I denne sammenheng understrekes behovet for at samfunnet får økt kunnskap og informasjon. Disse medlemmer foreslår en økt bevilgning til LLH med kr 200 000 til informasjonsarbeid.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

- Kap. 846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.
70.4 LLH, opplysningsarbeid, bevilges med ..... kr 200 000

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti mener at det arbeidet Landsforeningen for Lesbisk og Homofil frigjøring gjør, er av så stor viktighet at det bør gis en tildeling på 825 000 kroner i 1999. Dette vil bety en påplussing på 400 000 kroner i forhold til 1998. Støtten har blitt kraftig redusert de siste årene på tross av at organisasjonen driver et viktig opplysningsarbeid, og som eneste organisasjon i landet skal ivareta interessene til alle lesbiske og homofile. Forskningsstiftelsen NOVAs rapport om lesbiske og homofiles levekår og livskvalitet som kom i februar 1999 viser at det er stort behov for økt satsing i forhold til denne gruppen. Det ligger store oppgaver som også organisasjonen må ha tilstrekkelige midler til å gripe fatt i.

Dette medlem foreslår en økning på 400 000 kroner til LLHs arbeid.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

- Kap. 846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.
70.4 LLH opplysningsarbeid, bevilges med ..... kr 400 000

Dette medlem vil subsidiært stemme for forslaget fra komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre under post 70.4.

Komiteens tilråding under kap. 846 post 70:

Komiteen viser til de fremsatte forslag foran under post 70, og til at et flertall i komiteen under post 70.4 støtter økt bevilgning med kr 200 000.

Komiteen fører etter dette følgende forslag til komiteens tilråding under kap. 21:

- Kap. 846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.
70 Tilskudd, forhøyes med ..... kr 200 000 fra kr 9 990 000 til kr 10 190 000

19.1.53 Kap. 847 Kompetansesenter for likestilling

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til kap. 847 Kompetansesenteret for likestilling post 50 Basisbevilgning, og vil øke posten med 2,0 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

- Kap. 847 Kompetansesenter for likestilling
50 Basisbevilgning, forhøyes med ..... kr 2 000 000 fra kr 4 841 000 til kr 6 841 000

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

- Kap. 847 Kompetansesenter for likestilling:
50 Basisbevilgning, nedsettes med ..... kr 1 000 000 fra kr 4 841 000 til kr 3 841 000

19.1.54 Kap. 848 Likestillingsombudet

Post 01

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til kap. 848 Likestillingsombudet post 01, og vil øke posten med 0,5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 848	Likestillingsombudet		
	01	Driftsutgifter,	
		forhøyes med	kr 500 000
		fra kr 4 495 000 til	
		kr 4 995 000	

19.1.55 Kap. 852 Adopsjonstøtte

Post 70

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre viser til sine prioriteringer i Innst. S. nr. 2 (1998-99) herunder kap. 852 post 70 Adopsjonstøtte, og vil redusere posten med 1,125 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 852	Adopsjonsstøtte		
	70	Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, kan overføres, nedsettes med	kr 1 125 000
		fra kr 13 000 000 til	
		kr 11 875 000	

19.1.56 Kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet

Post 01 Driftsutgifter

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil påpeke viktigheten av satsing på styrking av barnevernet. Det er nå et behov for å se på slik styrking både ressurs- og personellmessig. Barnevernet rapporterer nå om manglende ressurser og stort behov for ytterligere styrking av det helhetlige arbeid barnevernet driver. Dette medlem mener at arbeidet må drives på forebyggingsiden og i forhold til barn og unge som allerede har problemer. Barnevernet sliter mange steder med store problemer, og dette har blitt synliggjort i flere medieoppslag i løpet av det siste året.

Dette medlem vil også påpeke at det i dag gis manglende faglig oppfølging til de som arbeider i barnevernet, samtidig som det betydelige behov for kompetanseheving innen barnevernet ikke blir prioritert.

Dette medlem foreslår en økning av kap. 854 med 15 000 000 kroner.

Kap. 854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	01	Driftsutgifter,	
		forhøyes med	kr 15 000 000
		fra kr 53 554 000 til	
		kr 68 554 000	

Post 63

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet post 63 Særskilte tiltak, og vil øke posten med 10,0 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	63	Særskilte tiltak,	
		forhøyes med	kr 10 000 000
		fra kr 18 500 000 til	
		kr 28 500 000	

Post 71 Forskning, utvikling og opplysningsarbeid

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til kap. 854 Tiltak i barne- og ungdomsvernet post 71 Forskning, utvikling og opplysningsarbeid, og vil øke posten med 2,0 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	71	Forskning, utvikling og opplysningsarbeid m.v.,	
		forhøyes med	kr 2 000 000
		fra kr 21 660 000 til	
		kr 23 660 000	

19.1.57 Kap. 856 Barnehager

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til kap. 856 Barnehager post 64 Prøveprosjektet Oslo indre øst, og går inn for å utvide prøveprosjektet i Gamle Oslo til også å omfatte 4-åringene. Disse medlemmene går inn for å øke posten med 12,5 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til kap. 856 Barnehager post NY Forskning fremmedspråklige barn, og går inn for å øke posten med 1,125 mill. kroner.

Disse medlemmer foreslår dessuten bevilgning med kr 50 000 000 under ny post 71.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 856	Barnehager		
	64	Prøveprosjekt Oslo indre Øst,	
		forhøyes med	kr 12 500 000
		fra kr 10 000 000 til	
		kr 22 500 000	
	71	(Ny) Stimulerings-tilskudd,	
		bevilges med	kr 50 000 000
	72	(Ny) Forskning - fremmedspråklige barn,	
		bevilges med	kr 1 125 000

19.1.58 Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak

Post 70, post 71 og post 72

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til kap. 857 Barne- og ungdomstiltak post 70 Barne- og Ungdomsorganisasjonene, og går inn for å øke posten med 2,0 mill. kroner

Disse medlemmer viser videre til kap. 857 Barne- og ungdomstiltak post 71 Forskning, og går inn for å øke posten med 1,0 mill. kroner.

Disse medlemmer viser dessuten til kap. 857 Barne- og ungdomstiltak post 72 Utviklingsprogram for styrking av oppvekstmiljø, og går inn for å øke posten med 1,5 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 857	Barne- og ungdomstiltak	
70	Barne- og ungdomsorganisasjoner, forhøyes med	kr 2 000 000
	fra kr 53 500 000 til kr 55 500 000	
71	Forskning og utviklingsarbeid, forhøyes med	kr 1 000 000
72	Utviklingsprogram for styrking av oppvekstmiljøet, forhøyes med	kr 1 500 000
	fra kr 100 000 til kr 1 600 000	

Post 73

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til kap. 857 Barne- og ungdomstiltak post 73 Ungdomstiltak i større bysamfunn, og går inn for å øke posten med 4,0 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 857	Barne- og ungdomstiltak	
73	Ungdomstiltak i større bysamfunn, kan overføres, forhøyes med	kr 4 000 000
	fra kr 20 202 000 til kr 24 202 000	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti er opptatt av at det nå gjøres en kraftig innsats for å stanse utviklingen i forhold til ungdom og vold i de større byene.

I tillegg til å få bukt med dem som faktisk utøver vold må man også stoppe enhver rekruttering til voldelige miljøer, og gi barn og unge ordentlige tilbud i fritiden. Det må lages alternativer som er mer spennende enn å oppholde seg i sentrum, og dette gjøres ved å lytte til barn og unge selv og deres ønsker, samt å være villig til å bevilge midler til disse tilbudene. En kraftinnsats på dette området nå vil gi store og positive konsekvenser fremover og vi viser at vi er villige til å ta problemene på alvor.

Dette medlem ser på det som alvorlig at man har kuttet i tilskuddet til ungdomstiltak i større bysamfunn. Vi må ikke komme til et punkt hvor det arbeidet som prioriteres i forhold til barn og unge er det som kan kalles forebyggende. Barn og unge må gis mulighet til deltagelse og medbestemmelse gjennom aktiviteter i et rikt organisasjonsliv og på den måten også kunne utvikle og utfolde seg i barne- og ungdomstiden. Fritidsaktiviteter og kultur er avgjørende for barns og unges livskvalitet, og Sosialistisk Venstreparti har ønsket å satse på midler til denne sektoren.

Dette medlem foreslår en økning i kap. 857 post 73 med 9 000 000 kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

Kap. 857	Barne- og ungdomstiltak	
73	Ungdomstiltak i større bysamfunn, kan overføres, forhøyes med	kr 9 000 000
	fra kr 20 202 000 til kr 29 202 000	

Post 74

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til kap. 857 Barne- og ungdomstiltak post 74 Ungdomssatsing i distriktene, og går inn for å øke posten med 1,6 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

- Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak
74 Ungdomssatsing i distriktene, kan overføres, forhøyes med ..... kr 1 600 000 fra kr 2 800 000 til kr 4 400 000

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til merknad under avsnitt 7.13 og fremmer følgende forslag:

- Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak
74 Ungdomssatsing i distriktene, kan overføres, nedsettes med ..... kr 1 000 000 fra kr 2 800 000 til kr 1 800 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti mener det også er viktig å satse på tiltak for barn og unge i distriktene, og at det også her er viktig å skape gode fritids- og kulturaktiviteter.

Dette medlem foreslår en økning i kap. 857 post 74 med 2 000 000 kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

- Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak
74 Ungdomssatsing i distriktene, kan overføres, forhøyes med ..... kr 2 000 000 fra kr 2 800 000 til kr 4 800 000

Post 77 (Ny) Alternativ til vold

Komiteens medlemmene fra Arbeiderpartiet viser til kap. 857 Barne- og ungdomstiltak post 77 Alternativ til Vold, og går inn for å øke posten med 1,0 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

- Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak
77 (Ny) Alternativ til vold, bevilges med ..... kr 1 000 000

19.1.59 Kap. 860 Forbrukerrådet (jf. kap. 3860)

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

- Kap. 860 Forbrukerrådet (jf. kap. 3860)
01 Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 2 000 000 fra kr 65 801 000 til kr 63 801 000

19.1.60 Kap. 910 Statens veiledningskontor for oppfinnere

Komiteens medlemmer fra Høyre mener dette er målrettet ordning som kan bidra til å realisere nye ideer og fremme nyetableringer i næringslivet. Disse medlemmer viser til at idé- og kommersialiseringstiltakene ofte er de mest kritiske fasene for et utviklingsprosjekt og en bedriftsetablering. Den enkelte gründeres utholdenhet og private økonomi er i mange tilfeller avgjørende for om gode prosjekter kommer så langt at de kan presenteres for potensielle investorer og finansinstitusjoner. For å bidra til å realisere gode prosjekter foreslår disse medlemmer å øke bevilgningen på post 70 med 2,2 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

- Kap. 910 Statens veiledningskontor for oppfinnere
70 Utviklingsarbeider og stipend, kan overføres, forhøyes med ..... kr 2 200 000 fra kr 7 800 000 til kr 10 000 000

19.1.61 Kap. 920 Norges forskningsråd

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til merknader under kap. 1021.45. Disse medlemmer er uenig i å redusere kap. 920.50 for å finansiere forprosjektering av forskningsfartøyet G.O. Sars. På denne bakgrunn går disse medlemmer imot Regjeringens foreslåtte kutt på dette kapitlet.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

- Kap. 920 Norges forskningsråd
50 Tilskudd, kan overføres, forhøyes med ..... kr 1 500 000 fra kr 809 000 000 til kr 810 500 000

19.1.62 Kap. 941 Sjøfartsdirektoratet med skipskontrollen (jf. kap. 3941)

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 941	Sjøfartsdirektoratet med skipskontrollen (jf. kap. 3941)	
01	Driftsutgifter, nedsettes med	kr 1 000 000
	fra kr 182 600 000 til	
	kr 181 600 000	

19.1.63 Kap. 1000 Fiskeridepartementet

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte, viser til at det for inneværende år er bevilget 1,5 mill. kroner til kontrolltiltak på blåskjell. Midlene er fordelt med 1 mill. kroner til Fiskeridirektoratet og 0,5 mill. kroner til Veterinærhøgskolen. Flertallet mener dette ikke er tilstrekkelig for at Veterinærhøgskolen kan holde oppe et kontrollverk med kapasitet til å håndtere den skjellmengde som nå kommer til kontroll, og til å utvikle nødvendige nye testmetoder. På denne bakgrunn vil flertallet øke bevilgningen på kap. 1000 post 70 med 1 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

Kap. 1000	Fiskeridepartementet	
70	Tilskudd diverse formål, forhøyes med	kr 1 000 000
	fra kr 200 000 til	
	kr 1 200 000	

19.1.64 Kap. 1050 Diverse fiskeriformål

Post 73

Komiteens medlemmer fra Høyre mener at kompetanseheving og rekruttering av kvinner til fiskerieringen best kan oppnås innenfor det ordinære utdanningstilbudet og virkemiddelapparatet til SND.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 1050	Diverse fiskeriformål	
73	Kvinnerettede og kompetansehevende tiltak, kan overføres, nedsettes med	kr 6 000 000
	fra kr 12 000 000 til	
	kr 6 000 000	

Post 75 (Ny)

Komiteens medlem fra Tverrpolitisk Folkevalgte foreslår at det bevilges 5 mill. kroner i kap. 1050 ny post 75 til drift av velferdsstasjonen for fiskere og sjøfolk. Velferdstjenesten finansieres i dag over Fiskeriavtalen og driften administreres av Norges Fiskerilag. Stasjonene er i stor grad privateide av Indre Sjømannsmisjon. Tjenesten har i de senere år fått lavere prioritet, en del stasjoner er nedlagte og brukerne har fått et dårligere tilbud.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

Kap. 1050	Diverse fiskeriformål	
75	(NY) Velferdstjeneste, bevilges med	kr 5 000 000

19.1.65 Kap. 1060 Kystadministrasjon (jf. kap. 4060)

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 1060	Kystadministrasjon (jf. kap. 4060)	
01	Driftsutgifter, nedsettes med	kr 3 000 000
	fra kr 78 900 000 til	
	kr 75 900 000	

19.1.66 Kap. 1064 Havnetjenesten

Post 30

Komiteens medlem fra Tverrpolitisk Folkevalgte fremmer følgende forslag:

Kap. 1064	Havnetjenesten (jf. kap. 4064)	
30	Fiskerihavneanlegg, kan overføres, kan nyttes under kap. 1064 postene 24, 33 og 60, forhøyes med	kr 20 000 000
	fra kr 130 000 000 til	
	kr 150 000 000	

Post 60

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte, viser til at næringskomiteens flertall, alle unntatt Fremskrittspartiet, under behandlingen av økt støttesatser til verftene, Innst. S. nr. 115 (1998-99), ba Regjeringen vurdere ytterligere tiltak for å styrke aktiviteten, og dermed hindre store sysselsettingsproblemer i verftsindustrien:

"Flertallet viser til et stort oppdemmet behov for fornyelse i fiskeflåten, der gjennomsnittsalderen er over 20 år. Regjeringen bes vurdere tiltak som kan stimulere til økt fornyelsestakt i fiskeflåten. Som eksempel kan nevnes økte midler til kontraheringstilskudd."

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte, viser til ovennevnte og til at kysten har behov for gode fiskerihavner. Langs hele kysten er det i dag et etterslep når det gjelder opprustning av disse. Flertallet foreslår derfor å bevilge 20 mill. kroner til økte fiskerihavninvesteringer.

Flertallet fremmer følgende forslag:

Kap. 1064 Havnetjenesten (jf. kap. 4064)

- 60 Tilskudd til fiskerihavneanlegg,
kan overføres,
kan nyttes under
kap. 1064
postene 24, 30 og
33, forhøyes med ... kr 20 000 000
fra kr 25 000 000 til
kr 45 000 000

19.1.67 Kap. 1070 Elektroniske navigasjonshjelpemidler (jf. kap. 4070)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, viser til at Loran-C-stasjonen i Bø i Vesterålen over år er utviklet til et betydelig kompetansesenter innenfor et område der Norge de senere år har investert ca. 200 mill. kroner. Stasjonens funksjon som kontrollsenter har tilført miljøet en betydelig erfaringskompetanse, og Bø er dermed blitt det viktigste senteret for slik kompetanse i Norge og Europa. Flertallet viser til at Loran-C/Eurofix-systemet eksempelvis gir en dekning i Barentshavet som ikke er teknisk mulig med andre systemer. Derfor er det etter flertallets oppfatning nødvendig å finne en varig løsning for Loran-C-stasjonen i Bø, som kan sikre Norge aktiv deltakelse i det fremtidige europeiske navigasjonssamarbeidet.

For å sikre Loran-C-stasjonen i Bø må Forsvarets tele- og datatjeneste i 1999 bevilges midler til prosjektering av et kontroll- og opplærings-senter for Loran-C/Eurofix.

Flertallet fremmer følgende forslag:

Kap. 1070 Elektroniske navigasjonshjelpemidler (jf. kap. 4070)

- 70 Tilskudd til utbygging og drift av Loran C,
kan overføres,
forhøyes med ..... kr 500 000
fra kr 6 810 000 til
kr 7 310 000

19.1.68 Kap. 1100 Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100)

Post 01

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre viser til behovet for innstramminger. Disse medlemmer fremmer forslag om å redusere bevilgningen på kap. 1100 post 01 med 3 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 1100 Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100)

- 01 Driftsutgifter,
nedsettes med ..... kr 3 000 000
fra kr 103 228 000 til
kr 100 228 000

Post 45

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vil av omsyn til eit stramt finanspolitisk opplegg, mellom anna for å få renta ned, gjere framlegg om å redusere kap. 1100 Landbruksdepartementet post 45 med 2 mill. kroner.

Desse medlemene gjer følgjande framlegg:

Kap. 1100 Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100)

- 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold,
kan overføres,
nedsettes med ..... kr 2 000 000
fra kr 8 375 000 til
6 375 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at sentrumspartiene fremmer forslag til justeringer av regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett, som innebærer at Fremskrittspartiets og Høyres krav om bevilgninger til forsvaret og politiet, samt krav om forpliktelser til å videreføre finansieringen av innsatsstyrt finansiering av sykehusene som forutsatt i budsjettbehandlingen høsten 1998 innfris.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte sentrumspartiens forslag til endret budsjettering av dette kapittel. Disse medlemmer viser for øvrig til sin generelle holdning om at Revidert nasjonalbudsjett først og fremst skal inneholde helt nødvendige justeringer av det vedtatte budsjett.

19.1.69 Kap. 1102 Fylkesmannens landbruksavdeling (jf. kap. 4102)

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

- Kap. 1102 Fylkesmannens landbruksavdeling (jf. kap. 4102)
- 21 Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 3 000 000
fra kr 29 583 000 til
kr 26 583 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslagens innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentreres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

*19.1.70 Kap. 1110 Statens landbrukstilsyn
(jf. kap. 4110)*

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

- Kap. 1110 Statens landbrukstilsyn (jf. kap. 4110)
- 01 Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 1 000 000
fra kr 77 628 000 til
kr 76 628 000

19.1.71 Kap. 1142 Miljø- og næringstiltak i skogbruket

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at myndighetene fører en prisfastsettingspolitikk som gir en kunstig lav prissetting på landbrukseiendommer. Siden man ved eventuelt salg derfor får lite eller ingenting igjen for investert kapital, uteligger ofte investeringene i landbruket. I tillegg er bankvesenet tilbakeholdent med å finansiere prosjekter som ikke øker verdien på investeringsobjektet. Sammen med en fragmentert eiendomsstruktur er dette hovedårsaken til den manglende tilgangen på privat kapital til å gjennomføre miljø- og næringstiltak i skogbruket. Disse medlemmer viser til at en fjerning av beløpsgrensene i skogavgiftsordningen vil utløse betydelige investeringer i skogbruket.

Disse medlemmer viser samtidig til behovet for en stram finanspolitikk og fremmer følgende forslag:

- Kap. 1142 Miljø- og næringstiltak i skogbruket
- 71 Tilskudd til langsiktige investeringer og næringstiltak i skogbruket, *kan overføres*, nedsettes med ..... kr 10 000 000
fra kr 116 380 000 til
kr 106 380 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslagens innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentreres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

19.1.72 Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 4150)

Komiteens medlemmer fra Høyre fremmer forslag til endringer i jordbruksavtalen som bidrar til en styrking av de bruk der landbruksinntekten utgjør hoveddelen av familiens skattbare inntekt. En fortsatt strukturutvikling er nødvendig for å utnytte potensialet for mer effektiv drift og et lavere kostnadsnivå i næringen. Disse medlemmer foreslår derfor en gradvis omlegging av støtteordningene slik at støtten blir mer lik pr. produsert enhet, uavhengig av produksjonsvolum. En slik omlegging er spesielt aktuell innenfor grovfôrbaserte produksjonsområder som melk og sauekjøtt. For å bidra til strukturrasjonalisering foreslår disse medlemmer å heve bunnfradraget i støtteordningene til landbruket fra 5 000 til 12 000 kroner. Det vises videre til Høyres merknader ved behandlingen av årets jordbruksoppgjør.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

- Kap. 1150 Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 4150)
- 50 Fondsavsetninger, nedsettes med ..... kr 100 000 000
fra kr 648 060 000 til
kr 548 060 000
- 74 Direkte tilskudd, *kan overføres*, nedsettes med ..... kr 476 868 000
fra kr 6 860 047 000
til kr 6 383 179 000

*19.1.73 Kap. 1300 Samferdselsdepartementet
(jf. kap. 4300)*

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre vil peke på økningen i trafikken på vår veier, og den økte ulykkesbelastningen.

Disse medlemmer mener det av den grunn er nødvendig med en intensivert holdningskampanje på våre veier for å redusere ulykkesantallet.

Disse medlemmer mener at prosjekter/holdningskampanjer er viktig som et ledd i forebygging av trafikkulykker på enkelte belastede strekninger som f.eks. E6 og E18.

Disse medlemmer viser også til aksjon Bilst 2000 som blir igangsatt i år som et viktig tiltak.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 1300 Samferdselsdepartementet (jf. kap. 4300)

71	Tilskudd til trafikk-sikkerhetsformål, forhøyes med	kr 8 000 000
	fra kr 13 000 000 til	
	kr 21 000 000	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslaget innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

19.1.74 Kap. 1301 Forskning og utvikling m.v.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fremmer følgende forslag:

Kap. 1301 Forskning og utvikling m.v.

50	Samferdselsforskning, kan overføres, nedsettes med	kr 1 500 000
	fra kr 53 200 000 til	
	kr 51 700 000	

19.1.75 Kap. 1310 Flytransport

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti, legger til grunn at Samferdselsdepartementet i samråd med Oppland fylkeskommune finner fram til en midlertidig løsning for rutebetjening for Fagernes lufthavn

Leirin fra og med 1. august 1999 og til oppstart av ovennevnte FOT-anbud.

Flertallet vil derfor øke bevilgningen til kap. 1310 post 70 i 1999 med 3,2 mill. kroner til dette formålet.

Flertallet fremmer følgende forslag:

Kap. 1310 Flytransport

70	Godtgjørelse for innenlandske flyruter, kan nyttes under kap. 1311 post 60, forhøyes med	kr 3 200 000
	fra kr 271 100 000 til	
	kr 274 300 000	

Flertallet viser til samferdselskomiteens merknader i budsjettinnstillingen for 1999.

Flertallet viser til Stortingets behandling av St.meld. nr. 15 (1994-95) der Stortinget sluttet seg til at staten overtok 26 regionale flyplasser, herunder Fagernes lufthavn Leirin, ut fra en målsetting om å få et helhetlig system av flyruter og flyplasser. Flertallet understreket bl.a. i denne sammenheng at staten skulle ha hovedansvaret for å sikre et tilfredsstillende flytilbud i alle deler av landet.

Flertallet vil be Samferdselsdepartementet snarest å lyse ut et FOT-anbud over en treårsperiode for rutebetjening av Fagernes lufthavn Leirin.

Flertallet legger til grunn at dersom det er mulig, bør det tas sikte på at dette nye FOT-anbudet kan iverksettes fra 1. april 2000.

19.1.76 Kap. 1320 Statens vegvesen (jf. kap. 4320)

Post 23

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte viser til at det i disse partiers respektive alternative budsjetter er et overordnet mål å få på plass tiltak innen næringslivet, spesielt innen verftsindustrien og offshore-industrien. Situasjonen er svært alvorlig for denne sektoren. Regjeringens anslag viser at belegget ved norske verft raskt vil falle fra og med andre halvår av 1999. Mens belegget er 93 pst. av kapasiteten i første halvår av 1999, viser anslagene et belegg på 63 pst. av kapasiteten i andre halvår av 1999, 33 pst. i første halvår av 2000 og 5 pst. i andre halvår av 2000. Disse medlemmer mener det derfor er nødvendig med tiltak som tilfører denne industrien nye oppdrag.

Disse medlemmer viser til den norske fergeflåten har en svært høy gjennomsnittsalder.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, foreslår å øke tempoet i fornyelsen av ferjeflåten. Flertallet viser til brev til Sosialistisk Venstrepartis stortingsgruppe fra Finans-

departementet 3. juni og 9. juni 1999. I brev av 3. juni 1999 opplyser Samferdselsdepartementet om at det foreligger planer som gjør det mulig å doble investeringsomfanget som er lagt til grunn for 1999. Forutsatt realisering av ovennevnte planer og statlige garantier på 50 pst. vil det kunne gi en aktivitetsøkning fra 300 mill. kroner til 600 mill. kroner. Eksisterende garanti-ramme må da utvides fra vedtatt ramme på 150 mill. kroner til 300 mill. kroner. I brev av 9. juni 1999 opplyser Finansdepartementet at et slikt tiltak ikke vil få budsjettvirkning før ferjene er levert, m.a.o. ikke før kommende års budsjett.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"Stortinget samtykker i at Vegdirektoratet i 1999 kan gi tilsagn om statsgaranti for inntil 300 mill. kroner for 2. prioritets lån til anskaffelse og ombygging av ferjer i tilskuddsberettiget riksvegfergedrift, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 885 mill. kroner. Beløpene inkluderer et påslag på 10 pst. til dekning av eventuelle inndrivingskostnader."

Post 30 og 31

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte viser til at det er behov for flere midler til rassikring, og foreslår at bevilgningen under post 31 forhøyes med 15 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 1320 Statens vegvesen (jf. kap. 4320)

31	Tilskudd til rassikring, kan overføres, kan nyttes under post 30 og post 60, forhøyes med	kr 15 000 000
	fra kr 75 600 000 til	
	kr 90 600 000	

Komiteens medlemmer fra Høyre vil subsidiært støtte dette forslaget, jf. eget forslag nedenfor.

Disse medlemmer viser til at manglende planleggingsressurser og investeringsmidler til vegsektoren vil kunne skape betydelige problemer for framdrift og i gangsetting av prosjekter som inngår i NVVP 1998-2001. Disse medlemmer mener derfor at det i budsjettet for 2000 er nødvendig med økte bevilgninger i forhold til budsjettet for 1999 til investeringer i vegsektoren.

Disse medlemmer viser til at i St.prp. nr. 1 står det at Regjeringen manglet 850 mill. kroner for å holde rasjonell og effektiv framdrift av igangsatte vegprosjekter. Mangel på disse ressursene og derved ineffektiv framdrift ville føre til at prosjektene ble mellom 10-15 pst. dyrere enn planlagt.

Høyre foreslo i sitt opprinnelige budsjettforslag å tilføre ressurser til vegsektoren i en størrelsesorden som sikret effektiv framdrift. Dette fikk dessverre Høyre ikke flertall for. Høyre lykkes likevel gjennom forhandlinger å øke bevilgningen til investeringer i vegsektoren med 150 mill. kroner. Det er fortsatt behov for midler i vegsektoren for å sikre effektiv framdrift av igangværende prosjekter. Disse medlemmer vil derfor øke bevilgningen til vegsektoren med 200 mill. kroner.

Disse midlene fordeles på følgende måte:

På post 31 avsettes 40 mill. kroner til rassikring. Disse medlemmer forutsetter at 25 mill. kroner av disse midlene nyttes til å gjøre ferdig tunnelen gjennom Fresvikberget i Hardanger.

På post 30 avsettes 150 mill. kroner som nyttes til mer effektiv framdrift i igangværende prosjekter. Disse medlemmer viser til liste oversendt fra departementet til Samferdselskomiteen under behandlingen av budsjettet for 1999 og som viser behovet for økte midler i 1999 for å sikre effektiv framdrift:

Rute 1	E6 Korsgården-Vassum	50 mill
Rute 2	E6 Moholt-Tunga	20 mill
Rute 5	E69 Fatima	30 mill
Rute 7	E18 Rannekleiv-Temse	30 mill
Rute 8	E39 Trekantsambandet	150 mill
Rute 9	E39 Kleivedammen-Andenes	10 mill
Rute 9	E39 Blindheim-Breivika	50 mill
Rute 11	E134 Teigland-Håland	15 mill
Rute 12	E16 Lærdal-Aurland	25 mill
Rute 18	Rv 23 Oslofjordforbindelsen	100 mill
Øvrige andre riksveger:		
Oppland	Rv 33 Hunndalen- Tobu	10 mill
Buskerud	E134 Lukket løsning Bragernes	50 mill
Hordaland	Rv 13 Skjelvik-Fresvik(ras)	20 mill
	Rv 542 Trekantsambandet-arm til Bømlø	50 mill
	Rv 551 Folgefonntunnelen	10 mill
	Rv 555 Nygårdstangen-Gyldenpris	45 mill

Sogn og Fjordane	Rv 616 Kolset-Klubben	30 mill
Møre og Romsdal	Rv 62 Øksendalen-Krogshamn	30 mill
Sør-Trønd.	Rv 723 Bru til Stokkøya	25 mill
Nord-Trønd	Rv 757 Ørmelen-Garpa	15 mill
Troms	Rv 848 Bygdensambandet	15 mill
SUM		780 mill

Høyre viser til de påplussinger som departementet foretok på de aktuelle prosjektene etter at Høyre gjennom forhandlinger hadde økt veginvesteringen med 150 mill. kroner. Disse medlemmer mener den økte bevilgningen i revidert nasjonalbudsjett på 150 mill. kroner skal fordeles på de nevnte prosjektene med sikte på å oppnå så rasjonell framdrift som mulig.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 1320 Statens vegvesen (jf. kap. 4320)

- 30 Riksveginvesteringer, kan overføres, kan nyttes under post 23, forhøyes med ..... kr 150 000 000 fra kr 4 053 000 000 til kr 4 203 000 000
- 31 Tilskudd til rassikring, kan overføres, kan nyttes under post 30 og post 60, forhøyes med ..... kr 40 000 000 fra kr 75 600 000 til kr 115 600 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslagens innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentreres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

19.1.77 Kap. 1350 Jernbaneverket (jf. kap. 4350)

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 1350 Jernbaneverket (jf. kap. 4350)

- 30 Investeringer i linjen, kan overføres, kan nyttes under post 23, nedsettes med ..... kr 35 000 000 fra kr 1 319 000 000 til kr 1 284 000 000

19.1.78 Kap. 1351 Overføringer til NSB BA

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 1351 Overføringer til NSB BA

- 70 Betaling for persontransporttjenester, nedsettes med ..... kr 25 000 000 fra kr 980 000 000 til kr 955 000 000

19.1.79 Kap. 1370 Kjøp av posttjenester

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 1370 Kjøp av posttjenester

- 70 Betaling for ulønnsomme posttjenester, nedsettes med ..... kr 20 000 000 fra kr 570 000 000 til kr 550 000 000

19.1.80 Kap. 1406 Miljøvernavdelingene ved fylkesmannsembetene (jf. kap. 4406)

Post 01

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er et betydelig potensiale for besparelser gjennom en sterkere prioritering av arbeidsoppgaver og en mer rasjonell arbeidsdeling mellom de ulike natur- og miljøvernetatene og fremmer følgende forslag:

Kap. 1406 Miljøvernnavdelingene ved fylkesmannsembetene (jf. kap. 4406)

- 01 Driftsutgifter,
nedsettes med ..... kr 10 000 000
fra kr 170 527 000 til
kr 160 527 000

Post 70

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti og komiteens flertall er alle kjent med at det reelle behov for kalking ligger langt over de midlene som er satt til side i budsjettet for 1999. "Handlingsplan for kalkingsvirksomhet mot år 2000" foreslår at det brukes 50 mill. kroner mer enn det beløpet Regjeringen foreslo i årets budsjett. Dette var også bakgrunnen for at dette medlem foreslo en øking av budsjettet med 30 mill. kroner under fjorårets budsjettforhandlinger. Imidlertid erkjenner dette medlem at det ikke finnes flertall for et slikt beløp. I lys av behovet for kalking, og de positive resultatene dette gir, foreslår derfor dette medlem å øke denne post 70 med 5 mill. kroner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

Kap. 1406 Miljøvernnavdelingene ved fylkesmannsembetene (jf. kap. 4406)

- 70 Tilskudd til kalking
og lokale fiskeformål,
kan overføres,
forhøyes med ..... kr 5 000 000
fra kr 110 100 000 til
kr 115 100 000

19.1.81 Kap. 1410 Miljøvern forskning (jf. kap. 4410)

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioriteringer på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 1410 Miljøvernforskning (jf. kap. 4410)

- 50 Basisbevilgninger til
miljøforskningssinstituttene,
nedsettes med ..... kr 10 000 000
fra kr 83 610 000 til
kr 73 610 000

19.1.82 Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)

Post 01

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er et betydelig potensiale for besparelser gjennom en sterkere prioritering av arbeidsoppgaver og en mer

rasjonell arbeidsdeling mellom de ulike natur- og miljøvernetatene.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)

- 01 Driftsutgifter,
nedsettes med ..... kr 5 000 000
fra kr 79 794 000 til
kr 74 794 000

Post 33

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)

- 33 Statlige erverv,
barskogvern,
kan overføres,
nedsettes med ..... kr 7 000 000
fra kr 26 154 000 til
kr 19 154 000

19.1.83 Kap. 1429 Riksantikvaren

Post 72

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte, vil vise til at i forbindelse med 50-årsjubileet vedtok Stortinget å bevilge 5 mill. kroner til restaurering av D/S Hestmanden og dermed gjøre denne til et flytende minnesmerke over krigsseilernes innsats. Dette er det eneste gjenværende Norraskipet som har seilt gjennom to verdenskriger. Skipet er nå dokksatt ved Bredalsholmen Veteranskipsverft hvor arbeidet er stanset opp på grunn av manglende bevilgninger til å slutføre arbeidet. Flertallet foreslår derfor å bevilge 3,5 mill. kroner på kap. 1429 Riksantikvaren post 72 til å fullføre restaureringsarbeidet, og foreslår dette dekket ved å kutte tilsvarende på kap. 1427 post 33.

Flertallet fremmer følgende forslag:

Kap. 1429 Riksantikvaren (jf. kap. 4429)

- 72 Vern og sikring av
fredete og bevaringsverdige
kulturminner og
kulturmiljøer,
kan overføres,
kan nyttes under
postene 21 og 60,

forhøyes med ..... kr 3 500 000
 fra kr 59 158 000 til
 kr 62 658 000

*19.1.84 Kap. 1441 Statens forurensningstilsyn
 (jf. kap. 4441)*

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vil av omsyn til eit stramt finanspolitisk opplegg, mellom anna for å få renta ned, gjere framlegg om å redusere kap. 1441/72 SFT, Tilskot til meir miljøeffektive produkt og bygg med 2 mill. kroner.

Disse medlemene gjer følgjande framlegg:

Kap. 1441 Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)
 72 Tilskudd til utvikling av mer miljøeffektive produkter og bygg, kan overføres, nedsettes med ..... kr 2 000 000
 fra kr 10 500 000 til
 kr 8 500 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at sentrumspartiene fremmer forslag til justeringer av regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett, som innebærer at Fremskrittspartiets og Høyres krav om bevilgninger til forsvaret og politiet, samt krav om forpliktelser til å videreføre finansieringen av innsatsstyrt finansiering av sykehusene som forutsatt i budsjettbehandlingen høsten 1998 innfris.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte sentrumspartiens forslag til endret budsjettering av dette kapittel. Disse medlemmer viser for øvrig til sin generelle holdning om at Revidert nasjonalbudsjett først og fremst skal inneholde helt nødvendige justeringer av det vedtatte budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er et betydelig potensiale for besparelser gjennom en sterkere prioritering av arbeidsoppgaver og en mer rasjonell arbeidsdeling mellom de ulike natur- og miljøvernetatene.

Disse medlemmer foreslår på denne bakgrunn følgende:

Kap. 1441 Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)
 01 Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 10 000 000
 fra kr 216 382 000 til
 kr 206 382 000

Post 39

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Sosialistisk venstreparti, viser til sine respektive merknader i Budsjett-innst. S. nr. 9 (1998-99). Staten som siste eier har etter flertallets syn en klar forpliktelse til å rydde opp etter seg i Sulitjelma etter 104 års gruvedrift. Staten var siste eier, og må derfor ha ansvaret for miljøoppryddingen i tråd med prinsippet om at forurenser betaler.

Flertallet vil vise til at det er utarbeidet planer for slik opprensning og ber om at disse planene følges, slik at bevilgede midler ikke går til videre planlegging men til opprydningsarbeidet. Flertallet foreslår på denne bakgrunn at kap. 1441 post 39 (opprydningstiltak) styrkes med 1 mill. kroner.

Flertallet fremmer følgende forslag:

Kap. 1441 Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)
 39 Opprydningstiltak, kan overføres, forhøyes med ..... kr 1 000 000
 fra kr 19 500 000 til
 kr 20 500 000

19.1.85 Kap. 1463 Regional og lokal planlegging

Komiteens medlem fra Tverrpolitisk Folkevalgte ser det som viktig at sentrale bo- og oppvektsområder sikres mot store miljøforringende aktiviteter. Dette medlem mener derfor det er viktig at områdene i og omkring Groruddalen, som er et av landets mest befolkningstette områder, sikres mildere til miljøforbedrene tiltak. Dette for å bøte på de store problemene som er skapt gjennom stor gjennomgangstrafikk og næringsvirksomhet i boligområdene. Dette medlem foreslår derfor at det bevilges 20 mill. kroner over kap. 1463 ny post 64 Miljøtiltak i Groruddalen, til å sikre midler for å forbedre bo- og oppvekstvilkårene; gjennom tiltak mot gjennomgangstrafikk, miljøtiltak og en bedre allokering av næringsvirksomhet i og nært boligområdene.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

Kap. 1463 Regional og lokal planlegging
 64 (ny) Miljøtiltak i Groruddalen, kan overføres, kan nyttes under postene 63 og 74, og bevilges med ..... kr 20 000 000

19.1.86 Kap. 1500 Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 4500)

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vil av

omsyn til et stramt finanspolitisk opplegg, mellom anna for å få renta ned, gjere framlegg om å redusere kap. 1500 post 01 Arbeids- og administrasjonsdepartementet, driftsutgifter med 1 mill. kroner.

Desse medlemmene gjer følgjande framlegg:

Kap. 1500 Arbeids- og administrasjonsdepartementet
01 Driftsutgifter,
nedsettes med ..... kr 1 000 000
fra kr 111 920 000 til
kr 110 920 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at sentrumspartiene fremmer forslag til justeringer av regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett, som innebærer at Fremskrittspartiets og Høyres krav om bevilgninger til forsvaret og politiet, samt krav om forpliktelser til å videreføre finansieringen av innsatsstyrt finansiering av sykehusene som forutsatt i budsjettbehandlingen høsten 1998 innfris.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte sentrumspartiens forslag til endret budsjettering av dette kapittel. Disse medlemmer viser for øvrig til sin generelle holdning om at Revidert nasjonalbudsjett først og fremst skal inneholde helt nødvendige justeringer av det vedtatte budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 1500 Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 4500)
01 Driftsutgifter,
nedsettes med ..... kr 2 400 000
fra kr 111 920 000 til
kr 109 520 000

19.1.87 Kap. 1520 Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 4520)

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vil av omsyn til eit stramt finanspolitisk opplegg, mellom anna for å få renta ned, gjere framlegg om å redusere kap. 1520 Statskonsult post 01 Driftsutgifter med 4,5 mill. kroner.

Desse medlemmene gjer følgjande framlegg:

Kap. 1520 Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 4520)
01 Driftsutgifter,
nedsettes med ..... kr 4 500 000
fra kr 80 062 000 til
kr 75 562 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at sentrumspartiene fremmer forslag til justeringer av regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett, som innebærer at Fremskrittspartiets og Høyres krav om bevilgninger til forsvaret og politiet, samt krav om forpliktelser til å videreføre finansieringen av innsatsstyrt finansiering av sykehusene som forutsatt i budsjettbehandlingen høsten 1998 innfris.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte sentrumspartiens forslag til endret budsjettering av dette kapittel. Disse medlemmer viser for øvrig til sin generelle holdning om at Revidert nasjonalbudsjett først og fremst skal inneholde helt nødvendige justeringer av det vedtatte budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 1520 Statskonsult – Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 4520)
01 Driftsutgifter,
nedsettes med ..... kr 7 000 000
fra kr 80 062 000 til
kr 73 062 000

19.1.88 Kap. 1521 Statens informasjonstjeneste

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vil av omsyn til et stramt finanspolitisk opplegg, mellom anna for å få renta ned, gjere framlegg om å redusere kap. 1521 post 21 Statens informasjonstjeneste, spesielle driftsutgifter med 2,5 mill. kroner.

Desse medlemmene gjer følgjande framlegg:

Kap. 1521 Statens informasjonstjeneste
21 Spesielle driftsutgifter,
nedsettes med ..... kr 2 500 000
fra kr 23 946 000 til
kr 21 446 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at sentrumspartiene fremmer forslag til justeringer av regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett, som innebærer at Fremskrittspartiets og Høyres krav om bevilgninger til forsvaret og politiet, samt krav om forpliktelser til å videreføre finansieringen av innsatsstyrt finansiering av sykehusene som forutsatt i budsjettbehandlingen høsten 1998 innfris.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte sentrumspartiens forslag til endret budsjettering av dette kapittel. Disse medlemmer viser for øvrig til sin generelle holdning om at Revidert nasjonalbudsjett

først og fremst skal inneholde helt nødvendige justeringer av det vedtatte budsjett.

19.1.89 Kap. 1545 Ventelønn m.v. (jf. kap. 4545)

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 1545 Ventelønn m.v. (jf. kap. 4545)	
01 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i> ,	
nedsattes med	kr 65 961 000
fra kr 179 549 00 til	
113 588 000	

19.1.90 Kap. 1590 Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 4590)

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti fremmer følgende forslag:

Kap. 1590 Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 4590)	
01 Driftsutgifter,	
forhøyes med	kr 6 000 000
fra kr 1 582 036 000	
til kr 1 588 036 000	

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vil av omsyn til et stramt finanspolitisk opplegg, mellom anna for å få renta ned, gjere framlegg om å redusere kap. 1590 post 01 Arbeidsmarkedsetaten, driftsutgifter med 5 mill. kroner.

Desse medlemene gjer følgjande framlegg:

Kap. 1590 Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 4590)	
01 Driftsutgifter,	
nedsattes med	kr 5 000 000
fra kr 1 582 036 000	
til kr 1 577 036 000	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at sentrumspartiene fremmer forslag til justeringer av regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett, som innebærer at Fremskrittspartiets og Høyres krav om bevilgninger til Forsvaret og politiet, samt krav om forpliktelser til å videreføre finansieringen av innsatsstyrt finansiering av sykehusene som forutsatt i budsjettbehandlingen høsten 1998 innfris.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte sentrumspartiens forslag til endret budsjettering av dette kapittel. Disse medlemmer viser for øvrig til

sin generelle holdning om at Revidert nasjonalbudsjett først og fremst skal inneholde helt nødvendige justeringer av det vedtatte budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 1590 Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 4590)	
01 Driftsutgifter,	
nedsattes med	kr 75 000 000
fra kr 1 582 036 000	
til kr 1 507 036 000	

19.1.91 Kap. 1591 Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sitt forslag om å øke antall tiltaksplasser med 4 000 for annet halvår og fremmer følgende forslag:

Kap. 1591 Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)	
71 Opplæringstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 70,</i>	
forhøyes med	kr 190 000 000
fra kr 698 216 000 til	
kr 888 216 000	

Medlemene i komiteen frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre vil av omsyn til et stramt finanspolitisk opplegg, mellom anna for å få renta ned, gjere framlegg om å redusere kap. 1591 post 71 Arbeidsmarkedstiltak, opplærings-tiltak med 5 mill. kroner.

Desse medlemene gjer følgjande framlegg:

Kap. 1591 Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)	
71 Opplæringstiltak, drift, <i>kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 70,</i>	
nedsattes med	kr 5 000 000
fra kr 698 216 000 til	
kr 693 216 000	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at sentrumspartiene fremmer forslag til justeringer av regjeringens forslag til Revidert nasjonalbudsjett, som innebærer at Fremskrittspartiets og Høyres krav om bevilgninger til forsvaret og politiet, samt krav om forpliktelser til å videreføre finansieringen av innsatsstyrt finansiering av

sykehusene som forutsatt i budsjettbehandlingen høsten 1998 innfris.

Disse medlemmer vil derfor subsidiært støtte sentrumpartiens forslag til endret budsjettering av dette kapittel. Disse medlemmer viser for øvrig til sin generelle holdning om at Revidert nasjonalbudsjett først og fremst skal inneholde helt nødvendige justeringer av det vedtatte budsjett.

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 1591 Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)

71	Opplæringstiltak, drift, kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 70, nedsettes med	kr 80 000 000
	fra kr 698 216 000 til	
	kr 618 216 000	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti vil vise til de generelle merknadene og til at Regjeringen varsler fare for økt arbeidsledighet. Dette er også synliggjort ved de foreslåtte økningene på posten for dagpenger.

Dette medlem vil også vise til at det er mange tusen arbeidsledige som kan komme i arbeid dersom de fikk bedret sin kompetanse. Spesielt gjelder dette unge som ikke finner seg til rette i skolesituasjonen og innvandrere. Situasjonen i olje- og verftsindustrien tilsier også at mange som arbeide i denne sektoren vil få behov for omskolering, tiltak og ny kompetanse vil bli økende. Det blir viktig å komme i gang med tiltak så raskt som mulig, slik at arbeidskraften ikke forsvinner vekk fra distriktene, men isteden kan bidra til ny virksomhet. Derfor må kap. 1591 post 71 opplæringstiltak styrkes med kr 169 100 000.

Dette medlem fremmer derfor følgende bevilgningsforslag:

Kap. 1591 Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)

71	Opplæringstiltak, drift, kan overføres, kan nyttes under postene 60 og 70, forhøyes med	kr 169 100 000
	fra kr 698 216 000 til	
	kr 867 316 000	

19.1.92 Kap. 1592 Spesielle arbeidsmarkedstiltak yrkeshemmede.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sine generelle merknader og til merknaden under kap. 1591. Dagens arbeidsmarked

er svært stramt. Stress og press øker, og kravene til yteevne og helse gjør arbeidslivet lite tilgjengelig for mennesker med yrkeshemninger. Det kan være vanskelig å finne arbeidsgivere som er villige til å gi mennesker med helseproblemer en mulighet til få prøvd ut sin kompetanse. Det generelle kravet til økt kompetanse må også få som konsekvens at det settes inn ekstra innsats mot grupper en vet har fått minst tilgang på kompetanseøking gjennom ordinær skolegang eller arbeid.

Dette vet vi gjelde gruppen yrkeshemmede. Derfor er det viktig å utvikle gode tiltak og ordninger som kan gjøre det mulig for flest mulig å bruke sin arbeidskraft etter egne forutsetninger.

Dette medlem vil derfor foreslå å øke post 70 på dette kapittel med 30 mill. kroner

Dette medlem fremmer følgende forslag:

Kap. 1592 Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede

70	Formidlingstiltak, kan overføres, kan nyttes under post 71, forhøyes med	kr 30 000 000
	fra kr 162 433 000 til	
	kr 192 433 000	

19.1.93 Kap. 1810 Oljedirektoratet (jf. kap. 4810)

Post 01

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til behovet for omprioritering på statsbudsjettet og fremmer følgende forslag:

Kap. 1810 Oljedirektoratet (jf. kap. 4810)

01	Driftsutgifter, nedsettes med	kr 7 000 000
	fra kr 220 950 000 til	
	kr 213 950 000	

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til det viktige arbeid PETRAD gjør og foreslår en ytterligere styrking. Dette medlem vil også vise til at Oljedirektoratet etterlyser en styrking av de kontroll- og tilsynsfunksjoner direktoratet er pålagt å ha ansvaret for, og viser til at det i dagens situasjon på norsk sokkel er avgjørende at direktoratet styrkes. Dette medlem foreslår en styrking av Oljedirektoratet med 1,5 mill. kroner, hvorav 1 mill. kroner til PETRAD og 0,5 mill. kroner til kontroll- og tilsynsfunksjoner.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

Kap. 1810 Oljedirektoratet (jf. kap. 4810)

01	Driftsutgifter, forhøyes med	kr 500 000
----	------------------------------------	------------

fra kr 220 950 000 til
kr 221 450 000

Post 70

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til merknad under post 01 foran og fremmer følgende forslag:

Kap. 1810 Oljedirektoratet (jf. kap. 4810)

70 Tilskudd til PET-
RAD, forhøyes med kr 1 000 000
fra kr 3 000 000 til
kr 4 000 000

19.1.94 Kap. 1825 Energiøkonomisering

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det ikke er riktig å favorisere en alternativ energikilde fremfor andre. Disse medlemmer peker på at alternative energikilder som varmpumper, fjernvarmesystemer og bioenergi, har vist større evne til å bli kommersielt konkurransedyktige. Subsidiert vindkraftproduksjon kan føre til overinvestering i vindkraft sammenlignet med andre energikilder, og innebærer en dårlig bruk av samfunnets ressurser.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 1825 Energiøkonomisering

73 Produksjonsstøtte til
vindkraft,
nedsettes med ..... kr 750 000
fra kr 1 500 000 til
kr 750 000

*19.1.95 Kap. 2411 Statens Landbruksbank
(jf. kap. 5311 og 5614)*

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til Dokument nr. 8:113 (1997-98) der Høyre foreslo omfattende endringer i konsesjonsloven. Endringene ville gjort det enklere å finansiere investeringstiltak i landbruket gjennom det ordinære bankvesenet. Dette kunne gi rom for reduksjoner i Landbruksbankens utlånsramme og driftsbudsjett.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 2411 Statens Landbruksbank (jf. kap. 5311 og 5614)

01 Driftsutgifter,
nedsettes med ..... kr 1 000 000
fra kr 47 633 000 til
kr 46 633 000

19.1.96 Kap. 2415 Statens nærings- og distriktsut-

viklingsfond, fiskeri- og andre næringspolitiske tiltak

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Tverrpolitisk Folkevalgte viser til at det i Arbeiderpartiets alternative budsjett er et overordnet mål å få på plass tiltak innen næringslivet, spesielt innen verftsindustrien og offshore-industrien. Situasjonen er svært alvorlig for denne sektoren. Regjeringens anslag viser at belegget ved norske verft raskt vil falle fra og med andre halvår av 1999. Mens belegget er 93 pst. av kapasiteten i første halvår av 1999, viser anslagene et belegg på 63 pst. av kapasiteten i andre halvår av 1999, 33 pst. i første halvår i 2000 og 5 pst. i andre halvår av 2000. Disse medlemmer mener det derfor er nødvendig med tiltak som tilfører denne industrien nye oppdrag.

Disse medlemmer foreslår derfor en bevilgning på 52 mill. kroner til bygging av nye fiskebåter.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 2415 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak

72 Tilskudd til fornyelse og kapasitetstilpasning i fiskeflåten, kan overføres, forhøyes med ..... kr 52 000 000
fra kr 50 000 000 til
kr 102 000 000

19.1.97 Kap. 2650 Sykepenger

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til at flertallet i Stortinget støttet Regjeringens forslag om å heve folketrygdens krav til minsteinntekt fra 50 til 125 pst. av grunnbeløpet for å få innvilget sykepenger, og at dette vedtaket førte til at ca. 200 000 arbeidstakere mistet retten til sykepenger.

Disse medlemmer var imot denne endringen og viste til at det ville særlig kunne ramme deltidsarbeidende kvinner og funksjonshemmede.

Disse medlemmer har merket seg at Regjeringen nå innrømmer at disse endringene har slått uheldig ut, men at en ikke ønsker å vurdere eventuelle endringer før i neste års budsjett.

Disse medlemmer ser ingen grunn til å ikke umiddelbart rette opp den urettferdigheten flertallets vedtak har avstedkommet.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

a.

"Stortinget ber om at minstegrannlaget for rett til sykepenger endres fra 1,25 G til 0,5 G fra 1. juli 1999."

b.

Kap. 2650 Sykepenger

70	Sykepenger for arbeidstakere m.v., overslagsbevilgning, forhøyes med	kr 90 000 000
	fra kr	
	15 565 000 000 til	
	kr 15 655 000 000	

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at samfunnet i 1999 vil bruke hele 37 mrd. kroner på utbetaling til sykelønn, likt fordelt på arbeidsgivere og folketrygden. Disse medlemmer viser videre til at sykefraværet har økt betydelig de siste årene; nesten en dobling fra 1994 til 1999. Det enorme beløpet og den kraftige økningen de siste årene viser at sykefravær er blitt et samfunnsproblem.

Disse medlemmer mener derfor det er nødvendig å innføre en egenandel i sykelønnsordningen, på samme måte som det er egenandeler i alle andre former for sosiale ytelser. Erfaringene fra blant annet Sverige viser at en slik egenandel kan føre til betydelig redusert sykefravær.

Disse medlemmer foreslår en ordning med 50 pst. lønn de første tre dagene av fraværet, dvs. i egenmeldingsperioden, deretter 90 pst. lønn i resten av fraværperioden. Det innføres ikke egenandel ved fravær under barns sykdom.

Hovedvirkningen av en slik egenandel vil i utgangspunktet føre til reduserte utbetalinger for arbeidsgiverne. For at tiltaket også skal ha effekt for folketrygden, foreslår disse medlemmer at arbeidsgiverperioden utvides slik at noe av arbeidsgivernes gevinst tilfaller folketrygden. Disse medlemmer ber departementet i samråd med organisasjonene vurdere om det er mest hensiktsmessig at arbeidsgiverne betaler arbeidstakers sykelønn fullt ut i en tidsavgrenset periode som er lengre enn dagens, eller om arbeidsgiver og folketrygden deler på å betale sykelønnen i resten av fraværperioden utover dagens arbeidsgiverperiode. I beregningene som ligger til grunn for disse medlemmers bevilgningsforslag er det lagt til grunn enten en utvidelse av arbeidsgiverperioden til i underkant av 6 uker eller at arbeidsgiverne skal betale 20 pst. av sykelønnen i resten av fraværperioden. Uansett hvilken modell som velges, vil disse medlemmers forslag om egenandel gi arbeidsgiverne innsparinger på flere mrd. kroner, som følge av at sykefraværet vil gå ned. Disse medlemmer finner også grunn til å understreke at forslaget om å utvide arbeidsgiverperioden er uløselig knyttet til forslaget om egenandel. Disse medlemmer viser til forslagene beskrevet over om egenandeler i sykelønnsordningen, og fremmer følgende forslag:

a.

"Stortinget ber Regjeringen gjennomføre endringer i sykelønnsordningen i tråd med merknader i Budsjett-

innst. S. nr. 236 (1998-99), jf. St.prp. nr. 67 (1998-99), med virkning fra 1. oktober 1999."

b.

Kap. 2650 Sykepenger

70	Sykepenger for arbeidstakere m.v., overslagsbevilgning, nedsettes med	kr 775 000 000
	fra kr	
	15 565 000 000 til	
	kr 14 790 000 000	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslaget innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

19.1.98 Kap. 2683 Stønad til enslig mor eller far (jf. kap. 5701)

Komiteens medlemmer fra Høyre fremmer følgende forslag:

Kap. 2683 Stønad til enslig mor eller far (jf. kap. 5701)

73	Utdanningsstønad, nedsettes med	kr 65 000 000
	fra kr 130 000 000 til	
	kr 65 000 000	

19.1.99 Kap. 2711 Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten m.v.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet fremmer følgende forslag:

Kap. 2711 Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten m.v.

76	Private laboratorier og røntgeninstitut, nedsettes med	kr 9 500 000
	fra kr 325 000 000 til	
	kr 315 500 000	

19.1.100 Kap. 2751 Medisiner m.v.

Komiteens medlemmer fra Høyre mener det er rom for besparelser når det gjelder sykepleierar-

tikler gjennom økt konkurranse og mer effektiv distribusjon.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

fra kr 69 802 000 000
til
kr 69 618 000 000

Kap. 2751 Medisiner m.v.

- 72 Sykepleieartikler,
nedsettes med ..... kr 50 000 000
fra kr 758 000 000 til
kr 708 000 000

19.1.101 Kap. 5501 Skatter på formue og inntekt

Komiteens medlemmer fra Høyre og Tverrpolitisk Folkevalgte viser til at formueskatten i Norge er på verdenstoppen, med svært lave fribeløp og høye satser. De fleste land som det er naturlig å sammenligne seg med har ikke formueskatt overhead. I forbindelse med statsbudsjettet for inneværende år hadde Høyre forslag som ville medført en utfasing av formueskatten. Formueskatten i Norge har etter hvert blitt en særnorsk skatt på norsk eierskap som medfører at det blir vanskeligere å trekke investeringer til Norge og holde på den kapital som i dag er investert her til lands. På denne bakgrunn velger disse medlemmer i revidert også å fremme forslag om en viss reduksjon i formueskatten, ved å senke satsen for formuer mellom kr 120 000 og kr 540 000/kr 580 000 fra 0,9 pst. til 0,8 pst. Dette gjøres ved å halvere statsdelen av formueskatten innenfor denne beløpsgrense.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

a.

"I Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1999 av 30. november 1998 gjøres følgende endringer:

§ 2-1 Personlig skattepliktig og dødsbo skal lyde:

Personlig skattepliktig og dødsbo svarer formueskatt til staten av den del av den skattepliktiges samlede antatte formue som overstiger kr 120 000 i klasse 0 og 1 og kr 150 000 i klasse 2. Skattepliktig i klasse 1 som får særfradrag etter skatteloven §§ 76 og 77 henføres til klasse 2 når det gjelder formuesskatt. Det samme gjelder ektefeller som lignes særskilt etter skatteloven § 16 fjerde ledd.

Formuesskatten beregnes etter disse satsene:

	Klasse 0 og 1	Klasse 2
0,1 pst. av de første	420 000	430 000
0,4 pst. av de overskytende beløp"		

b.

Kap. 5501 Skatter på formue og inntekt

- 72 Fellesskatt,
nedsettes med ..... kr 184 000 000

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslaget innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentreres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

19.1.102 Kap. 5507 Skatt og avgift på utvinning av petroleum

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

Kap. 5507 Skatt og avgift på utvinning av petroleum

- 71 Ordinær skatt på formue og inntekt,
forhøyes med ..... kr 340 000 000
fra kr 7 807 000 000
til kr 8 147 000 000

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til forslaget om å redusere CO₂-avgiften på sokkelen, og fremmer følgende forslag:

Kap. 5507 Skatt og avgift på utvinning av petroleum

- 71 Ordinær skatt på formue og inntekt,
forhøyes med ..... kr 100 000 000
fra kr 7 807 000 000
til kr 7 907 000 000

19.1.103 Kap. 5521 Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet fremmer følgende forslag:

Kap. 5521 Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.

- 70 Avgift, nedsettes med kr 80 000 000
fra kr 115 200 000 000
til kr 115 120 000 000

19.1.104 Kap. 5526 Avgift på alkohol

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at et meget høyt nivå på de norske særavgiftene på alkohol og tobakk berører næringslivet i grenseområdene sterkt. Disse medlemmer vil videre peke på at Regjeringen undervurderer den kraftige prisforskjellen "lokkevarerene" har for detaljhandelen. Grensehandelen med Sverige har en fortsatt en sterk stigende økning. Disse medlemmer ser det som viktig at

grensehandelen kan dempes og foreslår en reduksjon i avgiftene fra 1. juli.1999.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

a.

"I Stortingets vedtak av 30. november 1998 om avgifter på alkohol gjøres følgende endringer:

I A. Avgift på brennevin og vin m.m.

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 1999 skal det i henhold til lov av 19. juni 1964 nr. 1 betales avgift til statskassen ved innførsel eller innenlandsk tilvirking av sprit, isopropanol, brennevin, vin, fruktvin og mjød med følgende beløp:

1. Drikk med alkoholstyrke over 22 volumprosent alkohol: 621 øre pr. volumprosent og liter.
2. Drikk med alkoholstyrke 15-22 volumprosent alkohol (sterkvin): 682 øre pr. volumprosent og liter.
3. Drikk med alkoholstyrke over 7 og under 15 volumprosent alkohol (svakvin): 358 øre pr. volumprosent og liter.
4. Drikk med alkoholstyrke over 0,7 til og med 7 volumprosent alkohol, avgiftsbelegges etter satsene som gjelder for øl med tilsvarende alkoholstyrke.

For svakvin med alkoholstyrke over 7 og under 15 volumprosent alkohol, fastsettes den avgiftspliktige alkoholstyrken etter departementets nærmere bestemmelser.

Satsene i avsnittene foran gjelder også varer som ved kjøp eller som gave innføres med samtykke gitt i medhold av alkohollovgivningen.

Departementet kan fastsette en forenklet avgiftsbe-
regning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote."

b.

Kap. 5526 Avgift på alkohol

71	Produktavgift på brennevin, vin m.m., nedsettes med	kr 25 000 000
	fra kr 4 739 000 000	
	til kr 4 714 000 000	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslaget innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentreres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti har registret den sterke veksten i grensehandel og smugling. Dette medlem deler målsettingen om å redusere alkoholskader og tobakks-

bruk i Norge, og er enig i at også regulering av pris og tilgjengelighet er effektive virkemidler. Det er imidlertid en grense for hvor annerledes avgiftsnivået kan være i Norge i forhold til nabolandene. Vi er inne i en utvikling hvor staten taper skatteinntekter og norske bedrifter taper handel uten at vi opplever noen gevinst ved redusert forbruk. Dette medlem viser til sine merknader og forslag i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet der dette medlem gikk imot økninger og fremmet forslag om lettelse på alkohol- og tobakksvarer. I forbindelse med revidert budsjett fremmer dette medlem forslag om å redusere produktavgiften på brennevin med 10 pst.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

a.

"I Stortingets vedtak av 30. november 1998 om avgifter på alkohol gjøres følgende endringer:

I A. Avgift på brennevin og vin m.m.

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 1999 skal det i henhold til lov av 19. juni 1964 nr. 1 betales avgift til statskassen ved innførsel eller innenlandsk tilvirking av sprit, isopropanol, brennevin, vin, fruktvin og mjød med følgende beløp:

1. Drikk med alkoholstyrke over 22 volumprosent alkohol: 621 øre pr. volumprosent og liter.
2. Drikk med alkoholstyrke 15-22 volumprosent alkohol (sterkvin): 614 øre pr. volumprosent og liter.
3. Drikk med alkoholstyrke over 7 og under 15 volumprosent alkohol (svakvin): 322 ør pr. volumprosent og liter.
4. Drikk med alkoholstyrke over 0,7 til og med 7 volumprosent alkohol, avgiftsbelegges etter satsene som gjelder for øl med tilsvarende alkoholstyrke.

For svakvin med alkoholstyrke over 7 og under 15 volumprosent alkohol, fastsettes den avgiftspliktige alkoholstyrken etter departementets nærmere bestemmelser.

Satsene i avsnittene foran gjelder også varer som ved kjøp eller som gave innføres med samtykke gitt i medhold av alkohollovgivningen.

Departementet kan fastsette en forenklet avgiftsbe-
regning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote."

b.

Kap. 5526 Avgift på alkohol

71	Produktavgift på brennevin, vin m.m., nedsettes med	kr 67 000 000
	fra kr 4 739 000 000	
	til kr 4 672 000 000	

19.1.105 Kap. 5531 Avgift på tobakkvarer

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at et meget høyt nivå på de norske særavgiftene på alkohol og tobakk berører næringslivet i grenseområdene sterkt. Disse medlemmer vil videre peke på at Regjeringen undervurderer den kraftige prisforskjellen "lokkevarerene" har for detaljhandelen. Grensehandelen med Sverige har en fortsatt en sterk stigende økning. Disse medlemmer ser det som viktig at grensehandelen kan dempes og foreslår en reduksjon i avgiftene fra 1. juli 1999.

Disse medlemmer vil på denne bakgrunn fremme følgende forslag:

a.

"I Stortingets vedtak av 30. november 1998 om avgift på tobakkvarer gjøres følgende endringer: § 1 skal lyde:

Fra 1. juli 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1993 nr. 11 betales avgift til statskassen etter følgende satser av:

- a) Sigarer: kr 0,77 pr. gram av pakningens nettovekt. Vekten av fastmunnstykke skal tas med i den nettovekt som danner grunnlaget for beregning av avgiften.
- b) Sigaretter: kr 1,53 pr. stk. Med én sigarett menes en sigarett som har en lengde til og med 90 mm, som to regnes sigaretten dersom den har en lengde på over 90 mm, men maks. 180 mm, osv. Filter og munnstykke tas ikke med ved beregningen av lengden.
- c) Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning: kr 0,92 pr. gram av pakningens nettovekt.
- d) Skråtobakk: kr 0,44 pr. gram av pakningens nettovekt.
- e) Snus: kr 0,44 pr. gram av pakningens nettovekt.
- f) Sigarettpapir og sigarettthylser: kr 0,02 pr. stk. av innholdet i pakningen.

Departementet kan fastsette en forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote."

b.

Kap. 5531 Avgift på tobakkvarer

70	Avgift,	
	nedsettes med	kr 66 000 000
	fra kr 7 285 000 000	
	til kr 7 219 000 000	

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til at hensynet til forutsigbare rammebetingelser for de budsjetterte virksomheter tilsier at det ikke foretas budsjettendringer midt i budsjettåret med

mindre det foreligger klare begrunnelser for å foreta helt nødvendige justeringer. Disse medlemmer vil derfor la være å gi sin tilslutning til enkelte innstilte forslag selv om forslaget innhold er i samsvar med Fremskrittspartiets politikk.

Disse medlemmer viser også til Innst. S. nr. 243 (1996-97) om budsjettreformen, som klart fastslår at Revidert nasjonalbudsjett utelukkende skal konsentreres om nødvendige justeringer i årets budsjett.

19.2 Andre tekstforslag og merknader*19.2.1 Fordeling av oppgaver mellom Tollvesenet og politiet*

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at politiet har en rekke oppgaver ved grenseovergangene. På samme tid er Tollvesenet representert samme steder med sine oppgaver.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere fordelingen av oppgaver mellom tollvesen og politi ved grenseoverganger, fergeleier og flyplasser med sikte på effektivisering og frigjøring av ressurser."

19.2.2 Merverdiavgift og investeringsavgifta på fly Merverdiavgift

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte, viser til at Stortinget har vedtatt at det skal nedsettes et hurtigarbeidende utvalg for luftfarten som skal se på de økonomiske konkurranseforhold, nasjonalt og internasjonalt. Resultatet av dette utvalgsarbeidet skal foreligge til arbeidet med budsjettet for år 2000.

Flertallet mener at endringer i de økonomiske vilkårene for flyselskapene må ses i denne brede sammenheng, og viser til at Stortinget vil behandle saken til høsten.

Flertallet mener likevel at situasjonen for verkstedtjenestene i luftfarten tilsier en vurdering av dette nå. Slike verkstedtjenester er viktige å beholde i landet, både for å beholde kompetanse og av beredskapsmessige grunner.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte, har registrert at utenlandske flyselskap har fritak for merverdiavgift på leveranser av varer og tjenester. Dermed oppstår det en konkurransevidning mellom utenlandske og norske flyselskap ved at anskaffelser av samme type vare vil få forskjellig avgiftsbelastning ved innenriks fart. Flertallet har merket seg at Finansdepartementet har sendt på høring forslag om endring/presisering i merverdiavgiftsregelverket vedrørende dette saksområdet og hvor høringsfristen gikk ut den 16. april i år.

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Høyre forventer på bakgrunn av dette at Regjeringen kommer til Stortinget med lovendringsforslag så snart som mulig og senest i forbindelse med neste års budsjettbehandling og som ivaretar full konkurranseøytralitet flyselskapene imellom.

Disse medlemmer forutsetter at mandatet for det av departementet nedsatte hurtigarbeidende utvalg er i tråd med det komiteen tidligere har forutsatt.

Disse medlemmer forutsetter med dette at det hurtigarbeidende utvalget også vurderer merverdiavgiftsreglene, ved siden av øvrige skatter og avgifter m.v.

Komiteen sine medlemmer frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre meiner på bakgrunn av dette at Regjeringa må kome attende til Stortinget med naudsynte forslag så snart som mogleg.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet viser til Stortingets vedtak om nedsettelse av et hurtigarbeidende utvalg for luftfarten. I mandatet for utvalget kommer det ikke frem at man ønsker særlig belyst forskjellene i rammevilkårene mellom utenlandske og norske selskaper. Dette var et vesentlig moment for finanskomiteen og disse medlemmer vil derfor be Regjeringen sørge for at utvalgets mandat endres slik at også dette momentet kommer klart med.

Disse medlemmer viser til den avgiftsmessige forskjellsbehandling som gjør seg gjeldene mellom flyselskaper, basert registreringsland, på rutenett mellom inn og utland og på hvilke land det aktuelle flyselskap har sin basestasjon. Enkelte selskaper med flyruter fra utlandet og med flere stopp i Norge for så og returnere til utlandet, har muligheter til å fylle drivstoff som ikke er belagt med CO₂-avgift og merverdiavgift. Foruten at dette fører til konkurransevridning mellom selskaper som har stor aktivitet mellom Norge og utlandet, fører dette til at selskapene foretar såkalt "økonomitanking" som igjen fører til en miljøbelastning ved at flyene flyr med større mengder drivstoff enn nødvendig, og derved større utslipp av miljøskadelige stoffer. Det vises for øvrig til disse medlemmers merknader i Innst. S. nr. 163 (1998-99).

De Norske flyselskapene som har basert sin drift på baser i Norge blir belastet med investeringsavgift, ved kjøp av varer og tjenester til bruk som driftsmidler ved tekniske divisjoner og tekniske baser. Dette er en avgift som ikke påføres flyselskaper som har sine baser i land uten investeringsavgift eller som praktiserer fritak for investeringsavgift. Dette er nok en konkurransevridende faktor til ugunst for norske selskaper som driver sin virksomhet i Norge.

Denne konkurransevridningen som påfører norske selskaper høyere merverdi- og investeringsavgiftsbelastning, vil etter disse medlemmers syn føre til

utflagging av norske flyselskaper med påfølgende tap av arbeidsplasser, skatteinngang, fagkompetanse.

Disse medlemmer viser til at det er vedtatt at det skal nedsettes et utvalg som skal se på alle luftfartsrelaterede avgifter, disse medlemmer vil hevde at det er viktig at det settes i gang strakstiltak for å hindre en utflagging.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen snarest fremme forslag om endringer i merverdiavgiftslovgivningen slik at det sikres likebehandling av norske og utenlandske flyselskaper ved kjøp av varer og tjenester til bruk i luftfartøyer i innenriks og utenriksfart."

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Høyre, vil foreslå fritak for investeringsavgift for verkstedtjenesten i luftfarten.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"I Stortingets vedtak om merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. for budsjetterminen 1999 gjøres fra 1. juli 1999 følgende endringer:

Vedtaket kap. II ny § 14 skal lyde:

Det skal ikke betales avgift av flyverksteders, herunder tekniske divisjoner og baser, anskaffelser av varer og tjenester til bruk som driftsmiddel ved ombygging, reparasjon eller vedlikehold av luftfartøyer som nevnt i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 17 første ledd nr. 1 bokstav c.

Nåværende § 14 i vedtakets kap. II blir ny § 15 og skal lyde:

Departementet kan

1. gi nærmere forskrifter om avgrensning, utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i §§ 1-14 og kan herunder bestemme at visse driftsmidler skal avgiftsberegnes etter den sats som er nevnt i § 1, selv om driftsmiddelet er til bruk som nevnt i § 2,
2. når særlige forhold foreligger bestemme at visse driftsmidler skal være fritatt for avgiftsberegning, selv om driftsmidlet ikke er til bruk som nevnt i § 2."

Komiteen sine medlemmer frå Kristeleg Folkeparti, Senterpartiet og Venstre meiner derfor at det bør bli gitt fritak for investeringsavgift for verkstadtenester i luftfarten frå og med 1. januar 2000. Desse medlemmar gjer følgjande framlegg:

"I Stortingets vedtak om merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. for budsjetterminen 1999 gjøres fra 1. januar 2000 følgende endringer:

Vedtaket kap. II ny § 14 skal lyde:

Det skal ikke betales avgift av flyverksteders, herunder tekniske divisjoner og baser, anskaffelser av

varer og tjenester til bruk som driftsmiddel ved ombygging, reparasjon eller vedlikehold av luftfartøyer som nevnt i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 17 første ledd nr. 1 bokstav c.

Nåværende § 14 i vedtakets kap. II blir ny § 15 og skal lyde :

Departementet kan

1. gi nærmere forskrifter om avgrensning, utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i §§ 1-14 og kan herunder bestemme at visse driftsmidler skal avgiftsberegnes etter den sats som er nevnt i § 1, selv om driftsmiddelet er til bruk som nevnt i § 2,
2. når særlige forhold foreligger bestemme at visse driftsmidler skal være fritatt for avgiftsberegning, selv om driftsmidlet ikke er til bruk som nevnt i § 2."

19.2.3 Arveavgift av arv og gaver

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte mener at ulikheten i fordeling av arv er en vesentlig årsak til skjev fordeling mellom generasjoner og grupper. I arveavgiftsstatistikken presentert i US 50/98 går det frem at gjennomsnittsalderen for dem som mottar arv er 51 år. Altså i den alderen hvor de fleste befinner seg på toppunktet i sin disponible inntekt i løpet av livet. Videre er arv også skjevt fordelt mellom inntektsgrupper, slik at de som allerede har høy inntekt har høyest arv. Den omtalte statistikken viser at arvemottakere med bruttoinntekt over 500 000 kroner fikk gjennomsnittlig 464 000 kroner i arv, mens de med bruttoinntekt lavere enn 150 000 kroner arvet 283 000 kroner i gjennomsnitt.

Disse medlemmer støttet Regjeringens forslag i statsbudsjettbehandlingen i fjor om å heve minstegrensene for betaling av arv, slik at arvebeløp under 200 000 kroner ikke er avgiftspliktig. Disse medlemmer ønsker imidlertid å øke arveavgiften på de høyeste arveoverføringene. Forslaget har liten budsjettvirkning i år, men er beregnet å ha en påløpt årsvirkning på 45 mill. kroner.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I.

I Stortingets vedtak av 30. november 1998 nr. 1220 om avgift til statskassen på arv og gaver for budsjetterminen 1999 gjøres følgende endring:

§ 4 skal lyde:

Av arv og gaver til arvelaterens/giverens barn, fosterbarn - herunder stebarn som har vært oppfostret hos arvelateren/giveren - og foreldre, svares:

Av de første kr 200 000..... intet
 Av de neste kr 300 000..... 9 pst.
 Av overskytende beløp..... 22,5 pst.

II.

Endringen under I trer i kraft for arv og gave der rådgigheten går over 1. juli 1999 eller senere."

19.2.4 Investeringsavgift på vindkraftanlegg m.m.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet vil hevde at investeringsavgiften er en avgift som kun bidrar til å minske investeringslysten i norsk næringsliv. Investeringer i moderne og teknologisk riktig utstyr vil i de fleste tilfeller være avgjørende for om en bedrift skal overleve i et stadig mer konkurranseutsatt marked. Med å avgiftsbelegge investeringer settes også arbeidsplasser i fare. Men disse medlemmer vil påpeke at en reduksjon eller en fjerning av investeringsavgiften må være et generelt tiltak som gjelder alle typer investeringer. Disse medlemmer finner det på prinsipielt grunnlag ikke riktig at enkelte energibærere skal subsidieres fremfor andre, og vil derfor gå imot de foreslåtte forslag om fritak. Disse medlemmer vises til sine merknader i Innst. S. nr. 247. (1997-98) Grønne skatter pkt 2.9.2. der disse medlemmer gikk imot at det skulle gis fritak fra investeringsavgiften på investeringer i vindkraftanlegg, bioenergianlegg, fjernvarmeanlegg, tidevannsanlegg, mikro- og minivannkraftverk og varmepumper. Disse medlemmer viser for øvrig til sine merknader og forslag og Budsjett-innst. S. nr. 1 (1997-98) pkt.6.2.1.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Fra 1. juli 1999 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 30. november 1998 om merverdiavgift og avgifter på investeringer m.v. for 1999:

Vedtaket kapittel II § 12 utgår."

19.2.5 Avgift på bensin til båtar

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Tverrpolitisk Folkevalgte viser til at diesel som brukes i båtmotorer er avgiftsfri. Dette gjelder både diesel som brukes på stasjonære båtmotorer og påhengsmotor. Avgiftene som kommer fra avgiftsbelagt diesel som brukes på lastebiler og personbiler skal etter disse medlemmers syn være med på å dekke kostnadene ved slitasje og investeringer innen veisektoren, på linje med avgifter på bensin. Selv om avgiften både på diesel og bensin etter disse medlemmers syn er altfor høy, vil det være fornuftig at det legges en viss avgift på denne type drivstoff for å dekke disse kostnadene.

Bruk av båt påfører som kjent ikke samfunnet disse kostnadene, noe som også er tatt konsekvensen av ved at dieselavgiften er fjernet ved bruk av diesel som drivstoffkilde av båtmotorer. Imidlertid er bruk av bensin som drivstoffkilde på båtmotorer fullt ut avgiftsbelagt. Det er etter disse medlemmers syn ingen logisk forklaring på at det skal være forskjell i nivået på avgiftene mellom bensin og diesel når det gjelder drift av båtmotorer.

Disse medlemmer fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i Statsbudsjettet for 2000 legge frem forslag om reduksjon av avgiften på bensin som brukes til fremdrift av båter, til samme nivå som avgiften på diesel som brukes til fremdrift av båter."

19.2.6 Engangsavgift

Tidspunkt for betaling av engangsavgift

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre og Tverrpolitisk Folkevalgte, viser til at Stortinget ved flere anledninger har bedt Regjeringen legge om dagens engangsavgift på motorvogner, fra å være en innførselsavgift til å bli en registreringsavgift. Regjeringen skriver i Budsjett-innst. S. nr. 1 (1998-99), pkt.6.6.2.1., sitat:

"Det vises også til at Stortinget har bedt om at engangsavgiftene legges om fra en innførselsavgift til en registreringsavgift. En slik omlegging vil bli betydelig enklere som følge av at verdikomponenten nå er helt fjernet."

Flertallet vil vise til at Regjeringen over lang tid har arbeidet med denne omleggingen, og fremmer på denne bakgrunn følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fra og med 1. juli 2000 gjennomføre endringer i engangsavgiften på motorvogner slik at avgiften legges om fra å være en innførselsavgift til å være en avgift som betales på registreringstidspunktet."

Biler til undervisningsformål

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Tverrpolitisk Folkevalgte, foreslår at biler til undervisningsformål fritas for engangsavgift, uavhengig av bilens beskaffenhet. Flertallet fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fastsette vilkår for fritak slik at biler til undervisningsformål fritas for engangsavgift, uavhengig av bilens beskaffenhet."

19.2.7 Engangsavgift, avgiftsgruppe b og d

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sine merknader avsnitt 6.1, og fremmer følgende forslag:

"I Stortingets vedtak av 30. november 1998 om avgifter på motorvogner m.m. gjøres med virkning fra 1. juli 1999 følgende endringer.

I A. Engangsavgift på motorvogner m.m.
§ 1, avgiftsgruppe b og d skal lyde:

Avgiftsgruppe b:

- Varebiler klasse 2,
- busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser hvorav minst 10 er fastmontert i fartsretningen,
- understell med motor for slike motorvogner: 30

- pst. av avgiften under avgiftsgruppe a,
- næringsdrivende gis fritak for investeringsavgiften på varebiler.

Avgiftsgruppe d:

- Kombinerte biler med totalvekt inntil 5 000 kg og understell med motor for slike motorvogner: 70 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a."

Prisjustering

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet foreslår at vektavgiften under avgiftsgruppe a, punkt 3, prisjusteres ut fra det foreslåtte nivået i St.prp. nr. 1 (1997-98).

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"I A. Engangsavgift på motorvogner m.m.
III. Vektårsavgift skal lyde:

§ 1

Fra 1. juli 1999 skal det i henhold til lov av 19. juni 1959 nr. 2 betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk tilvirkning av motorvogner i henhold til følgende avgiftsgrupper og satser:

Avgiftsgruppe a:

1. personbiler,
2. varebiler klasse 1 og
3. understell med motor for slike motorvogner:

kr 24,67	pr. kg av de første 1 150 kg av vektavgiftsgrunnlaget,
kr 49,33	pr. kg av de neste 250 kg av vektavgiftsgrunnlaget,
kr 98,65	pr. kg av resten (vektavgift),
dessuten:	
kr 7,28	pr. cm ³ av de første 1 200 cm ³ av slagvolumet,
kr 19,07	pr. cm ³ av de neste 600 cm ³ av slagvolumet,
kr 44,84	pr. cm ³ av de neste 400 cm ³ av slagvolumet,
kr 61,63	pr. cm ³ av resten (slagvolumavgift),
dessuten:	
kr 95,27	pr. kW av de første 65 kW av motoreffekten,
kr 347,50	pr. kW av de neste 25 kW av motoreffekten,
kr 729,98	pr. kW av de neste 40 kW av motoreffekten,
kr 1 235,49	pr kW av resten (motoreffektavgift)."

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

Kap. 5536 Avgift på motorvogner m.m.

71 Engangsavgift på motorvogner m.m.,
forhøyes med ..... kr 75 000 000

fra kr 8 699 000 000 til
kr 8 774 000 000

19.2.8 Omregistreringsavgiften - satsendringer

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet foreslår å øke omregistreringsavgiften med 7 pst. på alle satsene, eller tilsvarende 100 mill. kroner for 1999. Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

a.

"Fra 1. juli 1999 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 30. november 1998 om Avgifter på motorvogner m.m.

IV. Omregistreringsavgift

§ 1 tabellen skal lyde:

	Registreringsår				
	1999 og 1998 kr	1997 kr	1996 kr	1995 til 1988 kr	1987 og eldre kr
Mopeder, Motorsykler, Beltemotorsykler					
1. Mopeder	482	482	482	482	482
2. Motorsykler og beltemotorsykler med motor til og med 250 cm ³ slagvolum	1 375	1 375	1 375	1 375	1 375
3. Motorsykler og beltemotorsykler med motor over 250 cm ³ slagvolum	2 284	2 284	2 284	2 284	2 284
Personbiler, Busser					
Egenvekt(typegodkjent)					
1. t.o.m. 800 kg	6 720	5 093	3 841	2 573	1 198
2. over 800 kg t.o.m. 1200 kg	9 181	7 137	5 280	3 659	1 198
3. over 1200 kg t.o.m. 1600 kg	13 198	10 256	7 495	5 093	1 198
4. over 1600 kg	17 093	13 198	9 657	6 586	1 198
Lastebiler, Trekkbiler, Varebiler, Kombinerte biler, Campingbiler, Beltebiler					
Egenvekt (typegodkjent):					
1. t.o.m. 1 000 kg	5 462	4 200	3 296	2 097	1 198
2. over 1 000 kg t.o.m. 2 000 kg	8 335	6 773	5 040	3 483	1 198
3. over 2 000 kg t.o.m. 3 000 kg	13 728	10 978	8 153	5 574	1 198
4. over 3 000 kg t.o.m. 4 000 kg	18 891	15 108	11 331	7 613	7 613
5. over 4 000 kg t.o.m. 5 000 kg	24 289	19 377	14 568	9 716	9 716
6. over 5 000 kg	29 323	23 508	17 569	11 818	11 818
Biltilhengere, herunder semitrailere og campingtilhengere, med egenvekt over 350 kg.					
Egenvekt (typegodkjent)					
1. over 350 kg t.o.m. 1 000 kg	5 462	4 200	3 396	2 097	2 097
2. over 1 000 kg t.o.m. 2 000 kg	6 297	5 040	3 841	2 461	2 461
3. over 2 000 kg t.o.m. 3 000 kg	9 534	7 677	5 751	3 841	3 841
4. over 3 000 kg t.o.m. 4 000 kg	12 717	10 069	7 752	5 040	5 040
5. over 4 000 kg t.o.m. 5 000 kg	17 874	14 391	10 793	7 137	7 137
6. over 5 000 kg	23 091	18 532	13 857	9 234	9 234

b.

75 Omregistreringsavgift,
forhøyes med ..... kr 100 000 000

Kap. 5536 Avgift på motorvogner m.m.

fra kr 1 500 000 000 til
kr 1 600 000 000

19.2.9 Grunnavgift på mineralolje

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til at prisene på fyringsolje er lave, og at avgiftene på fyringsolje er betydelig lavere enn avgiftene på elektrisitet målt pr. energienhet. Disse prisforskjellene kan bidra til en miljømessig uheldig overgang fra elektrisitet til fyringsolje. Disse medlemmer viser til Regjeringens forslag i Revidert nasjonalbudsjett for 1998, og mener prisutviklingen tilsier at avgiftene på mineralolje bør heves noe. Samtidig må ordningen med at industrien som i dag har redusert avgift, videreføres. På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

a.

"Grunnavgift på mineralolje

§ 1

Fra 1. juli 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 betales grunnavgift til statskassen på petroleum, gassolje, solarolje, autodiesel, diesololje og fyringsoljer med 19,1 øre pr. liter. Avgift skal også, etter departementets nærmere bestemmelse, svares av annen mineralolje dersom denne oljen kan nyttes som fyringsolje.

§ 2

Unntatt fra avgiftsplikt er:

- a) flyparafin (jetparafin) som leveres til bruk om bord i fly,
- b) olje som pålegges avgift etter Stortingets vedtak om avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift).

§ 3

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på mineraloljer til følgende anvendelsesområder:

1. Utførsel.
2. Utenriks fart.
3. Godstransport i innenriks sjøfart.
4. Fiske og fangst i nære farvann.
5. Fiske og fangst i fjerne farvann.
6. Anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet.
7. Legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr. 1.
8. Benyttes som råstoff i industriell virksomhet dersom mineraloljen i sin helhet inngår og forblir i det

ferdige produkt.

9. Innføres som reise gods eller reiseutstyr.
10. Verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg på museumssektoren.

§ 4

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

På vilkår fastsatt av departementet kan det gis refusjon for nærmere angitte merkostnader knyttet til bruk av mineralolje med særlige miljømessige egenskaper, som leveres til bruk i busser i rutegående drift som mottar driftsstøtte.

§ 5

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 6

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7

Departementet kan fritta for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales."

b.

Kap. 5542 Avgift på mineralolje m.v.

70 Avgift på mineralolje,

bevilges med ..... kr 175 000 000

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sitt forslag om økt forbruksavgift på elektrisk kraft. For at ikke fyringsolje skal få et konkurransefortrinn i forhold til elektrisk kraft fremmer dette medlem et forslag om en grunnavgift på fyringsolje som i sin utforming er lik det forslag Regjeringen fremmet i St.prp. nr. 1 (1998-99), men som den ikke fikk tilslutning til.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

a.

"Grunnavgift på mineralolje

§ 1

Fra 1. juli 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 betales grunnavgift til statskassen på petroleum, gassolje, solarolje, autodiesel, diesololje og fyringsoljer med 13,4 øre pr. liter. Avgift skal også,

etter departementets nærmere bestemmelse, svares av annen mineralolje dersom denne oljen kan nyttes som fyringsolje.

§ 2

Unntatt fra avgiftsplikt er:

- a) flyparafin (jetparafin) som leveres til bruk om bord i fly,
- b) olje som pålegges avgift etter Stortingets vedtak om avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift).

§ 3

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på mineraloljer til følgende anvendelsesområder:

1. Utførsel.
2. Utenriks fart.
3. Godstransport i innenriks sjøfart.
4. Fiske og fangst i nære farvann.
5. Fiske og fangst i fjerne farvann.
6. Anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet.
7. Legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr. 1.
8. Benyttes som råstoff i industriell virksomhet dersom mineraloljen i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt.
9. Innføres som reisegods eller reiseutstyr.
10. Verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg på museumssektoren.

§ 4

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

På vilkår fastsatt av departementet kan det gis refusjon for nærmere angitte merkostnader knyttet til bruk av mineralolje med særlige miljømessige egenskaper, som leveres til bruk i busser i rutegående drift som mottar driftsstøtte.

§ 5

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 6

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når

avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales."

b.

Kap. 5542 Avgift på mineralolje m.v.
70 Avgift på mineralolje,
bevilges med ..... kr 125 000 000

19.2.10 El-avgift

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti er bekymret over den kraftige veksten i el-forbruk i Norge. For tredje år på rad må energinasjonen Norge importere kraft. Dette fører til økt bruk av kullkraft, atomkraft og til et stadig sterkere press på våre gjenværende fossefall og naturressurser. Samtidig med den sterke veksten i etterspørsel etter kraft synker kraftprisene. En forskningsrapport har nylig dokumentert at prisen på kraft har stor betydning for forbruket. I et deregulert marked er el-avgiften det eneste virkemiddel Stortinget har til å påvirke kraftprisene. Dette medlem foreslår en økning i el-avgiften på 1,8 øre fra 1. juli 1999. Det vil gjøre at kraftprisen vil være på samme nivå som den lå på i april i fjor i forhold til mai måned i år.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

a.

"Fra 1. juli 1999 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 30. november 1998 om forbruksavgift på elektrisk kraft § 1 første ledd siste setning:

Avgiftssatsen er 7,98 øre pr. kWh."

b.

Kap. 5541 Avgift på elektrisk kraft
70 Forbruksavgift, økes
med ..... kr 175 000 000
fra kr 3 715 000 000 til
kr 3 890 000 000

19.2.11 Avgift på mineralske produkter

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til at Norge så langt ikke har klart å oppfylle sine forpliktelser når det gjelder CO₂-utslipp. Stortinget vedtok i 1989 at utslippet av CO₂ skulle stabiliseres innen år 2005. Så langt er utslippene isteden økt med 17 pst. Skal landet klare å nærme seg målsettingen fra 1989 må det til kraftigere virkemidler. På denne bakgrunn foreslår dette medlem å øke CO₂-avgiften med ytterligere 30 øre pr. liter/kg/Sm³ på alle avgiftsområder, unntatt petroleumsektoren.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"a.

I Stortingets vedtak av 17. juni 1998 om CO₂-avgift for budsjetterminen 1999 gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 betales CO₂-avgift til statskassen på følgende mineralske produkter i henhold til følgende satser:

1. Generell sats
  - a) Mineralolje 76 øre pr. liter
  - b) Kull og koks m.v.: 76 øre pr. kg.
  - c) Bensin 122 øre pr. liter
2. Redusert sats, jf. § 2
  - a) Mineralolje: 56 øre pr. liter. For treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien er satsen 53 øre pr. liter.
  - b) Bensin: 54 øre pr. liter."

b.

Kap. 5543 Miljøavgift på mineralske produkter m.v.
70 CO₂-avgift, økes med kr 890 000 000
fra kr 4 115 000 000 til
kr 5 005 000 000

19.2.12 Investeringsavgift for nye vannkraftprosjekter

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet viser til sine merknader i avsnitt 6.1, om tiltak for økt sysselsetting, der det foreslås et midlertidig fritak for investeringsavgift for nye vannkraftprosjekter.

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at det er et stort potensial for opprusting og effektivisering av eksisterende vannkraftverk som ikke krever konsesjonsbehandling etter vassdragslovgivningen. Det antas at disse prosjektene vil kunne gi en kraftmengde om lag 5 TWh årlig. Ut over dette ligger det allerede en rekke vannkraftprosjekter til behandling i NVE. Flertallet mener det er viktig å få fram flest mulig gjennomførbare prosjekter, både for å sikre det økende behovet for fornybar energi og for å sikre opprettholdelse av kompetanse innen verkstedindustrien på dette området. Flertallet foreslår derfor et midlertidig fritak på 2 år for investeringsavgift for slike vannkraftprosjekter. Fritaket bør gjelde fra og med 1. januar 2000. Prosjekter kan meldes opp i 2. halvår av 1999.

Flertallet viser videre til departementets brev av 1. juni 1999 der det bl.a. heter at:

"Kraftprisene har de siste årene vært relativt lave i forhold til utbyggingskostnadene for nye vannkraftanlegg og gjennom dereguleringen av kraftmarkedet har det blitt større risiko i å investere i vannkraftanlegg. Dette har bidratt til at investeringer i nye kraftanlegg har blitt kraftig redusert på 1990-tallet. Et fritak for

investeringsavgift bidrar til at kostnadene ved utbygging av kraftanlegg som i utgangspunktet er avgiftspliktige reduseres med opp mot 7 prosent, noe som kan gjøre flere av prosjektene bedriftsøkonomisk lønnsomme. Et midlertidig fritak kan bidra til å fremskynde enkelte investeringer. Videre vil et fritak for investeringsavgift i vannkraftverk likestille slike investeringer med investeringer i andre fornybare energikilder som allerede har fritak (vindkraftanlegg, bioenergianlegg, varmpumper, fjernvarmeanlegg, mikro- og minikraftverk og tidevannsanlegg)."

Flertallet mener at et avgiftsfritak kan omfatte rene opprustingsprosjekter, prosjekter utover dette som vurderes å ikke kreve konsesjon etter vassdragslovgivninga, samt prosjekter som er under konsesjonsbehandling og som med fritak for investeringsavgift kan vurderes å få en framskyndet oppstart og gjennomføring.

På denne bakgrunn fremmer flertallet følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag til lovendring i forbindelse med budsjettforslaget for 2000, som innebærer at nye vannkraftprosjekter gis midlertidig fritak for investeringsavgift fra 1. januar 2000 i 2 år."

19.2.13 Generell momskompensasjon for kommunane

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Tverrpolitisk Folkevalgte konstaterer med glede at stadig flere kommuner ser på muligheten for konkurranseutsetting og privatisering av kommunale tjenester. Mange kommuner begrunner dette med behovet for bedre ressursutnyttelse og effektivisering av kommunen. Samtidig må det erkjennes at en rekke tjenester ikke blir utsatt for konkurranse nettopp fordi ulike beregninger viser at kommunen løser dette billigere fordi ulikheten i momsbehandling mellom private og kommuner slår inn. Disse medlemmer mener derfor at det av hensyn til rettferdig konkurranse snarest må innføres en generell kompensasjonsordning for moms og vil be Regjeringen legge frem forslag om dette snarest.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2000 legge frem forslag om innføring av generell momskompensasjonsordning."

19.2.14 TØI-utgreiing om bilavgifter

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Tverrpolitisk Folkevalgte viser til budsjettbehandlingen for 1998 hvor sentrumpartiene, Fremskrittspartiet og Høyre ba Regjeringen utrede en rekke forhold knyttet til avgifter på motorvogner. Finansdepartementets redegjørelse i forbindelse med Revidert budsjett 1998 var etter disse medlemmers oppfatning mangelfull. Samtidig er det forunderlig at ikke Regjeringen viser større interesse til dette, da den samme regjering synes å være

svært opptatt av miljøtiltak som skal ha positive effekter på samfunnet. Nettopp et område som bil og bilbruk må anses å kunne bidra med betydelige miljøgevinster gjennom positive incitamenter og avgiftssystemer som stimulerer til en raskere og mer miljøvennlig utskifting av bilparken.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen engasjere Transportøkonomisk Institutt til å foreta en utredning om progresjon og nivå i engangsavgift på motorvogner i forhold til den totale samfunnsøkonomi, sikkerhet i trafikken, miljø, sammensetning av bilparken (alder, bruktbilimport, nybilsalg etc.), proveny og dynamiske effekter."

19.2.15 Opsjonar til tilsette

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at reglene for beskatning av ansatteopsjoner i inneværende år er endret slik at den ansatte kan motta opsjon på aksjer med beregnet verdi inntil kr 600 000 og beskattes i tråd med normale skatteprinsipper. Disse medlemmer mener at ansatteopsjoner er et særdeles viktig instrument for å holde på nøkkelpersoner i bedrifter, og blir i de andre nordiske landene beskattet som lønn ved realisering av en eventuell gevinst uavhengig av beløpsgrense. Hensikten med ansatteopsjoner er å tiltrekke seg og beholde dyktige medarbeidere over tid og det er derfor meget uheldig at den særnorske beskatningsmodellen stimulerer til kortsiktig tenkning.

Slik den norske modellen nå er utformet, vil en ansatt med en kortsiktig opsjonsavtale på ett år kunne tildeles fem ganger så mange opsjoner som en ansatt med en langsiktig opsjonsavtale over fem år. Dette er ikke i tråd med intensjonen i opsjonsinstrumentet. Disse medlemmer mener derfor at taket på ansatteopsjoner som går over tre år må fjernes for å stimulere til langsiktig bruk av ansatteopsjoner og for å harmonisere regelverket ytterligere med de andre nordiske landene.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fjerne taket for beskatning av aksjeopsjoner i ansettelsesforhold med bindingstid over tre år fra og med skatteåret 2000."

19.2.16 Skatt av aksjeutbytte på mottakers hånd

Komiteens medlem fra Sosialistisk Venstreparti viser til sin merknad i Budsjett-innst. S. II. under 2.2.2, der dette medlem legger fram tall fra SSB som viser at forskjellene i Norge øker, og at skjevheten i fordeling av aksjeutbytte er den viktigste enkeltårsak. Dette medlem vil derfor i forbindelse med revidert budsjett foreslå det enkeltgrep som mest effektivt kan rette opp inntektsskjevhetene som har oppstått de siste årene. Dette medlem foreslår derfor å gjeninnføre beskatning av aksjeutbytte på mot-

takers hånd med den faste satsen for alminnelig inntekt.

Dette medlem fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å endre selskapsskatteloven slik at aksjeutbytte blir skatletag på mottakers hånd fra inntektsåret 1999."

19.2.17 Skattefritak for privat hjemmebruk av arbeidsgivers datautstyr

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte viser til at dagens skatteregler er slik at det er forskjell på ansatte i firmaer som får låne PC-utstyr til hjemmebruk fra arbeidsgiver. De som antas å ha "tjenestlig bruk" av utstyret gis skattefritak, mens øvrige ansatte beskattes av fordelene. I svar på skriftlig spørsmål fra disse medlemmer 22. mars 1999, understreker finansministeren:

".. at det ut fra samfunnspolitisk perspektiv kan være fordelaktig at flest mulig behersker informasjonsteknologi, og at utlån av datautstyr fra arbeidsgiver kan bidra til å øke den enkelte arbeidstakers kompetanse på området,"

men at dette

"ikke er tilstrekkelig til å utvide skattefritaket for privat hjemmebruk av arbeidsgivers datautstyr."

Disse medlemmer innser at det kan argumenteres med at enkelte har mer bruk for PC-utstyr i arbeidstjeneste i hjemmet enn andre. Likefullt vil disse medlemmer understreke at dette bidrar til en urettferdig forskjellsbehandling av ansatte, og at det kan være vanskelige grenseoppganger mellom hvilke arbeidstakere som antas å ha tjenestlig bruk av utstyret, og hvem som ikke har det. Disse medlemmer vil videre understreke at det ut fra et samfunnspolitisk perspektiv vil være en fordel at flest mulig arbeidstakere behersker informasjonsteknologien. Disse medlemmer vil på denne bakgrunn be departementet komme tilbake i det ordinære statsbudsjett med endringer av "naturalytelsesforskriften § 6A", med sikte på likebehandling av alle arbeidstakere som mottar utlån av datautstyr fra arbeidsgiver.

Disse medlemmer fremmer forslag om dette:

"Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Statsbudsjettet for år 2000, fremme forslag om endring av naturalytelsesforskriften slik at alle arbeidstakere som mottar utlån av datautstyr fra arbeidsgiver innfris skattefritak av fordelene."

19.2.18 KV Svalbard

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, viser til at kontraktsforhandlinger for bygging av det nye kystvaktskipet

KV Svalbard forventes gjennomført i løpet av høsten 1999, og at Regjeringen tar sikte på at fartøyet skal kunne leveres i løpet av 2002. Flertallet viser til den betydning KV Svalbard vil ha for å etablere en fullverdig kystvaktjeneste og tilfredsstillende redningstjeneste i nordområdene, og vil samtidig peke på at prosjektet har stor betydning for å sikre sysselsetting og virksomhet i norsk verftsindustri. Flertallet vil derfor understreke viktigheten av at prosjektet prioriteres med sikte på igangsetting så snart kontraktsforhandlingene er gjennomført på en tilfredsstillende måte.

19.2.19 Miljørettet helsevern

Komiteens medlemmer fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti viser til opplysninger i St.meld. nr. 28 (1998-99) om at det er store forskjeller når det gjelder oppfølging av forskriften om miljørettet helsevern i barnehager og skoler m.v. Disse medlemmer forutsetter at Regjeringen lager en oversikt over kostnadene med å ruste opp offentlige skolebygg, slik at de oppfyller kravene i forskrift om miljørettet helsevern i barnehager og skoler. Disse medlemmer viser til Arbeiderpartiets forslag i Statsbudsjettet for 1999 (Budsjett-innst. S. nr. 12 (1998-99)) om at Regjeringen bør opprette et nasjonalt fagråd for inneklima og læringsmiljø, som kan bistå departementet i veiledning av kommuner og brukergrupper. Disse medlemmer mener det er riktig å gå systematisk igjennom alle ordninger som i dag gjelder for elevmedvirkning med sikte på å styrke dem. Viser i denne forbindelse til ønskeligheten av egen arbeids- og miljølov for elever. I tråd med dette arbeidet ønsker disse medlemmer også å uttrykke støtte til "Vi bryr oss"-kampanjen, som er i tråd med forslagene fra Barneombudet.

19.2.20 Humanitær hjelp til Nordvest-Russland

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til at Regjeringens løfte om å komme tilbake i revidert med en gjennomgang av behovet for humanitær hjelp til Nordvest-Russland ikke ble oppfylt, men at Regjeringen på spørsmål fra Høyre foretar en gjennomgang av den humanitære hjelp Norge har bevilget i 1998 og så langt i 1999. Disse medlemmer merker seg at av de 100 mill. kroner som ble bevilget til Stortinget 25. mars 1999, jf. St.prp. nr. 38 (1998-99), Innst. S. nr. 127 (1998-99), blir 30 mill. kroner satt av til humanitære tiltak. Disse medlemmer merker seg videre at de offentlige midler til nødhjelp til Russland som er bevilget siden august 1998 beløper seg til om lag 90 mill. kroner.

Disse medlemmer viser til at Regjeringen anser de tiltakene som er iverksatt som tilstrekkelige for å tilfredsstillende behovene til de utsatte målgruppene i Nordvest-Russland, og at Regjeringen mener det er for tidlig å vurdere behovet for nødhjelpstiltak til høsten og vinteren. Disse medlemmer forutsetter at Regjeringen kommer tilbake med forslag om ytterligere bevilgningsforslag dersom midlene ikke strekker til.

19.2.21 Medisinerutdanning ved Sentralsykehuset i Akershus

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at helseministeren i sin redegjørelse til Stortinget om situasjonen ved Sentralsykehuset i Akershus (SiA) i februar 1998 varslet at det skulle utredes om SiA igjen skal få universitetsfunksjon for å drive klinisk utdanning av medisinstudenter.

I Budsjett-innst. S. nr. 11 (1998-99) understreket flertallet at reetablering av medisinerutdanningen ved SiA vil være et viktig bidrag til å øke tilgangen av leger.

Disse medlemmer forutsetter at etablering av medisinerutdanning ved SiA fra 2000 og budsjettmessige konsekvenser av dette legges frem for Stortinget i budsjettet for 2000.

19.2.22 UNICEF

Komiteen har registrert at UNICEF-kortene gjennom ulike perioder de siste 25 år har betalt helt eller delvis merverdiavgift av salget for UNICEF-kort med delvis refusjon. Frem til 1992 ble det ført forhandlinger med Utenriksdepartementet og Finansdepartementet for å finne en løsning på spørsmålet. I juni 1992 kom forskrift 101 som et resultat av forhandlingen. Det viser seg at denne forskriften er vanskelig å praktisere. Komiteen vil peke på at siden 1997 og frem til i dag har det vært en løpende korrespondanse mellom Oslo Fylkesskattekontor, Finansdepartementet og UNICEF-komiteen om hvordan forskrift 101 skal praktiseres.

Komiteen viser til at man ikke ser på dette salget som kommersielt og at det inneholder et betydelig gaveelement. Dessuten er det heller ikke noen nevneverdig fortjeneste av salget for UNICEF-komiteen. Komiteen peker på at UNICEF-komiteen ikke har eienomsrett til kortene da dette er et kommisjonssalg basert på humanitær innsamlingsvirksomhet.

Komiteen vil på denne bakgrunn foreslå at UNICEF-kortene selges avgiftsfritt.

Komiteen fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag om at UNICEF-kort fritas for merverdiavgift, slik at kortsalget fra og med 1999 blir avgiftsfritt."

20. FORSLAG FRÅ MINDRETAL

Forslag fra Arbeiderpartiet og Fremskrittspartiet:

Forslag 1

Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning

(jf. kap. 4427)

33 Statlige erverv, barskogvern,

kan overføres, nedsettes

med ..... kr 7 000 000

fra kr 26 154 000 til

kr 19 154 000

Forslag fra Arbeiderpartiet og Høyre:*Forslag 2*

Kap. 846 Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.
70.4 LLH, opplysningsarbeid,
bevilges med ..... kr 200 000

Kap. 852 Adopsjonsstøtte
70 Tilskudd til foreldre som adopterer barn fra utlandet, *kan overføres*, nedsettes med ..... kr 1 125 000 fra kr 13 000 000 til kr 11 875 000

Kap. 1100 Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100)
01 Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 3 000 000 fra kr 103 228 000 til kr 100 228 000

Kap. 1300 Samferdselsdepartementet (jf. kap. 4300)
71 Tilskudd til trafikksikkerhetsformål, forhøyes med ..... kr 8 000 000 fra kr 13 000 000 til kr 21 000 000

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen praktisere ordningen med avgiftskompensasjon for autodiesel slik at grunnlaget for kompensasjon for autodieselavgiften skal være historisk forbruk i 1997 og de justeringer som er gjort med bakgrunn i oppdaterte regnskaper og faktisk dieselavgift, inkl. virkningene av mva. Det framtidige kompensasjonssystemet ligger fast ved at det knyttes til kjørte kilometer som det er gitt løyve for.

Forslag fra Arbeiderpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte:*Forslag 4*

Kap. 281 Fellesutgifter ved universiteter og høyskoler (jf. kap. 3281)
01.1 IT-integrert i andre utdanninger, bevilges med ..... kr 25 000 000

Kap. 335 Pressestøtte
70 Produksjonstilskudd, forhøyes med ..... kr 25 000 000 fra kr 159 700 000 til kr 184 700 000

Kap. 1021 Drift av forskningsfartøyene (jf. kap. 4021)
45 (NY) Større utstyranskaffelser og vedlikehold, bevilges med ..... kr 8 500 000

Kap. 1320 Statens vegvesen (jf. kap. 4320)
 31 Tilskudd til rassikring,
kan overføres,
 kan nyttes under post 30
 og post 60,
 forhøyes med ..... kr 15 000 000
 fra kr 75 600 000 til
 kr 90 600 000

Forslag fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Venstre og Tverrpolitisk Folkevalgte:

Forslag 5

Kap. 923 Forsknings- og utviklingskontrakter
 70 Tilskudd, *kan overføres,* nedsettes med ....., kr 12 000 000
 fra kr 137 800 000 til
 kr 125 800 000

Kap. 1427 Direktoratet for naturforvaltning
 (jf. kap. 4427)
 30 Statlige erverv, båndlegging av friluftsområde, *kan overføres,*
 nedsettes med ..... kr 2 500 000
 fra kr 14 785 000 til
 kr 12 285 000

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Høyre, Senterpartiet, Venstre og Tverrpolitisk Folkevalgte:

Forslag 6

Fjerning av kunstgjødselavgift

Stortinget samtykker i at miljøavgift på kunstgjødsel blir fjernet med virkning fra 1. januar 2000.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 7

Kap. 221 Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 3221)
 63 Tilskudd til skolefritidsordninger,
kan overføres, forhøyes med ..... kr 56 000 000
 fra kr 314 000 000 til
 kr 370 000 000

Kap. 239 Andre formål i videregående opplæring
 75 Tilskudd, forhøyes med ..... kr 50 000 000
 fra kr 10 930 000 til
 kr 60 930 000

Kap. 240 Private skoler m.v.
 70 Tilskudd, *overslagsbevilgning,*
 nedsettes med ..... kr 117 000 000
 fra kr 971 829 000 til
 kr 866 829 000

Kap. 282 Privat høyskoleutdanning
 70 Tilskudd,
 nedsettes med ..... kr 15 000 000
 fra kr 344 088 000 til
 kr 329 088 000

Kap. 430 Kriminalomsorg i anstalt (jf. kap. 3430)
 01 Driftsutgifter,
 forhøyes med ..... kr 13 000 000
 fra kr 1 206 687 000 til
 kr 1 219 687 000

Kap. 440 Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440)
 01 Driftsutgifter, forhøyes med ..... kr 66 800 000
 fra kr 5 195 265 000 til
 kr 5 262 065 000

Kap. 844 Kontantstøtte
 70 Tilskudd, *kan nyttes under kap. 856 post 60, overslagsbevilgning,*
 nedsettes med ..... kr 900 000 000
 fra kr 2 178 114 000 til
 kr 1 278 114 000

Kap. 947 Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk:
 70 Tilskudd, *overslagsbevilgning,*
 nedsettes med ..... kr 65 000 000
 fra kr 250 000 000 til
 kr 185 000 000

Kap. 1590 Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 4590)
 01 Driftsutgifter, forhøyes med ..... kr 6 000 000
 fra kr 1 582 036 000 til
 kr 1 588 036 000

Kap. 2541 Dagpenger:
 70 Dagpenger, *overslagsbevilgning,*
 forhøyes med ..... kr 340 000 000
 fra kr 5 200 000 000 til
 kr 5 540 000 000

Kap. 2600 Trygdeetaten
 01 Driftsutgifter,
 nedsettes med ..... kr 16 000 000

fra kr 3 357 050 000 til
kr 3 341 050 000

Forslag 8

a.

Stortinget ber om at minstegrunnlaget for rett til sykepengen endres fra 1,25 G til 0,5 G fra 1. juli 1999.

b.

Kap. 2650 Sykepengen

70 Sykepengen for arbeidstakere m.v.,
overslagsbevilgning,
forhøyes med ..... kr 90 000 000
fra kr 15 565 000 000
til kr 15 655 000 000

Forslag fra Fremskrittspartiet, Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre:**Forslag 9**

Kap. 320 Allmenne kulturformål

73 Nasjonale kulturbygg,
kan overføres,
nedsettes med ..... kr 15 000 000
fra kr 35 300 000 til
kr 20 300 000

Kap. 410 Herreds- og byrettene (jf. kap. 3410)

01 Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 1 185 000
fra kr 740 037 000 til
kr 738 852 000

Kap. 2445 Statsbygg (jf. kap. 5445)

24 Driftsresultat
1 Driftsinntekter, -kr 2 291 160 000
overslagsbevilgning
2 Driftsutgifter, kr 810 971 000
overslagsbevilgning
3 Avskrivninger kr 155 000 000
4 Renter av statens kapital kr 118 156 000
5 Til investeringsformål kr 1 176 613 000
6 Til reguleringsformål kr -359 580 000
kr -390 000 000

Kap. 5445 Statsbygg (jf. kap. 2445)

39 Avsetning til investeringsformål,
nedsettes med ..... kr 10 998 000
fra kr 1 187 611 000 til
kr 1 176 613 000

Forslag 10

Bygge- og eiendomsfullmakter

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 1999 kan godkjenne salg av Tuengen allé 10 C i Oslo.

Forslag fra Arbeiderpartiet og Tverrpolitisk Folkevalgte:**Forslag 11**

Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner:

60 Innbyggertilskudd/
utgiftsutjevning,
forhøyes med ..... kr 102 900 000
fra kr 22 421 368 000
til kr 22 524 268 000

Kap. 2415 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond,

fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak
72 Tilskudd til fornyelse
og kapasitetstilpasning
i fiskeflåten,
kan overføres,
forhøyes med ..... kr 52 000 000
fra kr 50 000 000 til
kr 102 000 000

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre, Sosialistisk Venstreparti og Tverrpolitisk Folkevalgte:**Forslag 12**

Kap. 100 Utenriksdepartementet

01 Driftsutgifter, forhøyes
med ..... kr 9 950 000
fra kr 300 608 000 til
kr 310 558 000

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med Statsbudsjettet for år 2000, fremme forslag om endring av naturalytelsesforskriften slik at alle arbeidstakere som mottar utlån av datautstyr fra arbeidsgiver innfris skattefritak av fordelene.

Forslag fra Arbeiderpartiet:**Forslag 13**

Kap. 253 Folkehøgskoler

70 Tilskudd til andre folkehøgskoler,
kan nyttes under post 60, nedsettes med ..... kr 15 000 000
fra kr 294 959 000 til
kr 279 959 000

Kap. 474	Konfliktråd		fra kr 53 500 000 til kr 55 500 000
	01 Driftsutgifter, forhøyes med	kr 1 000 000	71 Forskning og ut- viklingsarbeid, forhøyes med .....
	fra kr 2 603 000 til kr 3 603 000		kr 1 000 000
Kap. 846	Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.		72 Utviklingsprogram for styrking av oppvekst- miljøet, forhøyes med .....
	70.1 Tilskudd, bevilges med	kr 2 400 000	fra kr 100 000 til kr 1 600 000
Kap. 847	Kompetansesenter for likestilling		73 Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan over- føres</i> , forhøyes med .....
	50 Basisbevilgning, for- høyes med	kr 2 000 000	fra kr 20 202 000 til kr 24 202 000
	fra kr 4 841 000 til kr 6 841 000		74 Ungdomssatsing i dis- triktene, <i>kan overføres</i> , forhøyes med .....
Kap. 848	Likestillingsombudet		fra kr 2 800 000 til kr 4 400 000
	01 Driftsutgifter, forhøyes med	kr 500 000	77 (Ny) Alternativ til vold bevilges med .....
	fra kr 4 495 000 til kr 4 995 000		kr 1 000 000
Kap. 854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet		Kap. 920 Norges forskningsråd
	63 Særskilte tiltak, for- høyes med	kr 10 000 000	50 Tilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med .....
	fra kr 18 500 000 til kr 28 500 000		fra kr 809 000 000 til kr 810 500 000
	71 Forskning, utvikling og opplysningsarbeid m.v., forhøyes med	kr 2 000 000	Kap. 1301 Forskning og utvikling m.v.
	fra kr 21 660 000 til kr 23 660 000		50 Samferdselsforskning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med .....
Kap. 856	Barnehager		kr 1 500 000
	64 Prøveprosjekt Oslo indre Øst, forhøyes med	kr 12 500 000	fra kr 53 200 000 til kr 51 700 000
	fra kr 10 000 000 til kr 22 500 000		Kap. 1591 Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)
	71 (Ny) Stimuleringsstil- skudd, bevilges med	kr 50 000 000	71 Opplæringstiltak, drift, <i>kan overføres</i> , kan nyttes under pos- tene 60 og 70, forhøyes med .....
	72 (Ny) Forskning - frem- medspråklige barn, bevilges med	kr 1 125 000	kr 190 000 000
			fra kr 698 216 000 til kr 888 216 000
Kap. 857	Barne- og ungdomstiltak		Kap. 1760 Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760):
	79 Tilskudd til internasjonalt ungdomssamar- beid m.v., forhøyes med	kr 5 000 000	45 Større utstyranskaffel- ser og vedlikehold, nedsettes med .....
	fra kr 10 710 000 til kr 15 710 000		kr 80 000 000
	70 Barne- og ungdomsorga- nisasjoner, forhøyes med	kr 2 000 000	fra kr 5 725 073 000 til kr 5 645 073 000
			Kap. 2711 Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten m.v.

- 76 Private laboratorier og røntgeninstitutt, nedsettes med ..... kr 9 500 000 fra kr 325 000 000 til kr 315 500 000

Kap. 5536 Avgift på motorvogner m.m.

- 71 Engangsavgift på motorvogner m.m., forhøyes med ..... kr 75 000 000 fra kr 8 699 000 000 til kr 8 774 000 000

Forslag 14

I Stortingets vedtak av 30. november 1998 om avgifter på motorvogner m.m. gjøres med virkning fra 1. juli 1999 følgende endringer:

I A. Engangsavgift på motorvogner m.m. § 1, avgiftsgruppe b og d skal lyde:

Avgiftsgruppe b:

- Varebiler klasse 2,
- busser under 6 meter med inntil 17 seteplasser hvorav minst 10 er fastmontert i fartsretningen,
- understell med motor for slike motorvogner: 30 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a,
- næringsdrivende gis fritak for investeringsavgiften på varebiler.

Avgiftsgruppe d:

- Kombinerte biler med totalvekt inntil 5 000 kg og understell med motor for slike motorvogner: 70 pst. av avgiften under avgiftsgruppe a.

Forslag 15

I A. Engangsavgift på motorvogner m.m.

III. Vektårsavgift skal lyde:

§ 1

Fra 1. juli 1999 skal det i henhold til lov av 19. juni 1959 nr. 2 betales avgift til statskassen ved innførsel og innenlandsk tilvirkning av motorvogner i henhold til følgende avgiftsgrupper og satser:

Avgiftsgruppe a:

4. personbiler,
5. varebiler klasse 1 og
6. understell med motor for slike motorvogner:
  - kr 24,67 pr. kg av de første 1 150 kg av vektavgiftsgrunnlaget,
  - kr 49,33 pr. kg av de neste 250 kg av vektavgiftsgrunnlaget,
  - kr 98,65 pr. kg av resten (vektavgift),
  - dessuten:
    - kr 7,28 pr. cm³ av de første 1 200 cm³ av slagvolumet,
    - kr 19,07 pr. cm³ av de neste 600 cm³ av slagvolumet,
    - kr 44,84 pr. cm³ av de neste 400 cm³ av slagvolumet,
    - kr 61,63 pr. cm³ av resten (slagvolumavgift),
    - dessuten:
      - kr 95,27 pr. kW av de første 65 kW av motoreffekten,
      - kr 347,50 pr. kW av de neste 25 kW av motoreffekten,
      - kr 729,98 pr. kW av de neste 40 kW av motoreffekten,
      - kr 1 235,49 pr. kW av resten (motoreffektavgift).

Forslag 16

a.

Fra 1. juli 1999 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 30. november 1998 om Avgifter på motorvogner m.m.

IV. Omregistreringsavgift

§ 1 tabellen skal lyde:

	Registreringsår				
	1999 og 1998 kr	1997 kr	1996 kr	1995 til 1988 kr	1987 og eldre kr
Mopeder, Motorsykler, Beltemotorsykler					
1. Mopeder	482	482	482	482	482
2. Motorsykler og beltemotorsykler med motor til og med 250 cm ³ slagvolum	1 375	1 375	1 375	1 375	1 375
3. Motorsykler og beltemotorsykler med motor over 250 cm ³ slagvolum	2 284	2 284	2 284	2 284	2 284

Personbiler, Busser

Egenvekt(typegodkjent)

1. t.o.m. 800 kg	6 720	5 093	3 841	2 573	1 198
2. over 800 kg t.o.m. 1200 kg	9 181	7 137	5 280	3 659	1 198
3. over 1200 kg t.o.m. 1600 kg	13 198	10 256	7 495	5 093	1 198
4. over 1600 kg	17 093	13 198	9 657	6 586	1 198

Lastebiler, Trekkbiler, Varebiler, Kombinerte biler, Campingbiler, Beltebiler

Egenvekt (typegodkjent):

1. t.o.m. 1 000 kg	5 462	4 200	3 296	2 097	1 198
2. over 1 000 kg t.o.m. 2 000 kg	8 335	6 773	5 040	3 483	1 198
3. over 2 000 kg t.o.m. 3 000 kg	13 728	10 978	8 153	5 574	1 198
4. over 3 000 kg t.o.m. 4 000 kg	18 891	15 108	11 331	7 613	7 613
5. over 4 000 kg t.o.m. 5 000 kg	24 289	19 377	14 568	9 716	9 716
6. over 5 000 kg	29 323	23 508	17 569	11 818	11 818

Biltilhengere, herunder semitrailere og campingtilhengere, med egenvekt over 350 kg.

Egenvekt (typegodkjent)

1. over 350 kg t.o.m. 1 000 kg	5 462	4 200	3 396	2 097	2 097
2. over 1 000 kg t.o.m. 2 000 kg	6 297	5 040	3 841	2 461	2 461
3. over 2 000 kg t.o.m. 3 000 kg	9 534	7 677	5 751	3 841	3 841
4. over 3 000 kg t.o.m. 4 000 kg	12 717	10 069	7 752	5 040	5 040
5. over 4 000 kg t.o.m. 5 000 kg	17 874	14 391	10 793	7 137	7 137
6. over 5 000 kg	23 091	18 532	13 857	9 234	9 234

b.

Kap. 5536 Avgift på motorvogner m.m.

75 Omregistreringsavgift, forhøyes med ..... kr 100 000 000
fra kr 1 500 000 000 til kr 1 600 000 000

Forslag 17

a.

Grunnavgift på mineralolje

§ 1

Fra 1. juli 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 betales grunnavgift til statskassen på petroleum, gassolje, solarolje, autodiesel, diesololje og fyringsoljer med 19,1 øre pr. liter. Avgift skal også, etter departementets nærmere bestemmelse, svares av annen mineralolje dersom denne oljen kan nyttes som fyringsolje.

§ 2

Unntatt fra avgiftsplikt er:

- c) flyparafin (jetparafin) som leveres til bruk om bord i fly,
- d) olje som pålegges avgift etter Stortingets vedtak om avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift).

§ 3

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refundere eller ytes tilskudd for avgift på mineraloljer til følgende anvendelsesområder:

- 11. Utførsel.
- 12. Utenriks fart.
- 13. Godstransport i innenriks sjøfart.

14. Fiske og fangst i nære farvann.

15. Fiske og fangst i fjerne farvann.

16. Anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet.

17. Legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr. 1.

18. Benyttes som råstoff i industriell virksomhet dersom mineraloljen i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt.

19. Innføres som reisegods eller reiseutstyr.

20. Verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg på museumssektoren.

§ 4

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

På vilkår fastsatt av departementet kan det gis refusjon for nærmere angitte merkostnader knyttet til bruk av mineralolje med særlige miljømessige egenskaper, som leveres til bruk i busser i rutegående drift som mottar driftsstøtte.

§ 5

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrunding av avgiftsbeløpene.

§ 6

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7

Departementet kan frita for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

b.

Kap. 5542 Avgift på mineralolje m.v.
70 Avgift på mineralolje,
bevilges med ..... kr 175 000 000

Forslag 18

Stortinget ber Regjeringen sette av 2 mrd. kroner til den delen av petroleumsfondet som skal forvaltes etter særskilte miljøkriterier.

Forslag 19

Stortinget ber Regjeringen for nye feltutbygginger åpne for at CO₂-avgiften for petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen fastsettes ned mot det som gjelder for bruk av fyringsolje i industrien på fastlandet. Dette må skje feltvis og knyttet opp mot konkrete utbyggingssvedtak.

Forslag 20

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan man skal inkludere hele offshoresektoren i kvotesystemet for CO₂ i løpet av år 2000.

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og**Sosialistisk Venstreparti:***Forslag 21*

Stortinget ber Regjeringen ikke innføre toll på MUL-import av storfekjøtt i 2000, samt ikke innføre en auksjonsordning for slik import.

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti, Venstre og Tverrpolitisk Folkevalgte:*Forslag 22*

Kap. 1330 Særskilte transporttiltak
72 Tilskudd til ekspress-
busser, *kan overføres*
forhøyes med ..... kr 25 000 000
fra kr 20 000 000 til
kr 45 000 000

Forslag fra Fremskrittspartiet, Høyre og Tverrpolitisk Folkevalgte:*Forslag 23*

Stortinget ber Regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2000 legge frem forslag om innføring av generell momskompensasjonsordning.

Forslag 24

Stortinget ber Regjeringen engasjere Transportøkonomisk Institutt til å foreta en utredning om progresjon og nivå i engangsavgift på motorvogner i forhold til den totale samfunnsøkonomi, sikkerhet i trafikken, miljø, sammensetning av bilparken (alder, bruktbilimport, nybilsalg etc.), proveny og dynamiske effekter.

Forslag 25

Stortinget ber Regjeringen komme med en redegjørelse om grensehandelssituasjonen samt forslag til tiltak for å reversere utviklingen.

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet, Sosialistisk Venstreparti og Venstre:*Forslag 26*

Kap. 320 Almenne kulturformål
61 (Ny) Tilskudd til
tusenårssted i kommunene, *kan overføres*,
bevilges med ..... kr 87 000 000

Forslag fra Fremskrittspartiet og Høyre:*Forslag 27*

Kap. 730 Fylkeskommunenes helsetjeneste

60 Innsatsstyrt finansiering av sykehus, forhøyes med ..... kr 638 000 000
fra kr 10 300 000 000
til kr 10 938 000 000

Forslag 28

Avgiften til Norsk kino- og filmfond settes til 3,50 kroner pr. videogram fra 1. juli 1999.

Forslag 29

Stortinget ber Regjeringen vurdere fordelingen av oppgaver mellom tollvesen og politi ved grenseoverganger, fergeleier og flyplasser med sikte på effektivisering og frigjøring av ressurser.

Forslag 30

Stortinget ber Regjeringen fjerne taket for beskatning av aksjeopsjoner i ansettelsesforhold med bindingstid over tre år fra og med skatteåret 2000.

Forslag 31

Stortinget ber Regjeringen i nasjonalbudsjettet for 2000 legge frem sitt helhetlige og konkretiserte syn på skatte- og avgiftspolitikken i årene fremover og innpassing av dette i en langsiktig og bærekraftig finanspolitikk.

Forslag 32

Regjeringen bes utrede og legge frem forslag om utvidet adgang til investeringer i utenlandske aksjer for Folketrygdfondet.

Forslag 33

Stortinget ber Regjeringen utarbeide nødvendige endringer i forsikringsvirksomhetsloven, slik at regulering av forsikringsselskaper kommer på linje med det som gjelder i EU.

Forslag 34

Stortinget ber Regjeringen i budsjettet for år 2000 legge frem forslag til hvordan CO₂-avgiften kan reduseres inntil offshoresektoren er inkludert i kvotesystemet, herunder muligheten for å differensiere mellom gamle og nye felt med det siktemål å stimulere til økt feltutbygging.

Forslag fra Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre:

Forslag 35

Kap. 115 Presse-, kultur- og informasjonsformål
70 Tilskudd til presse-, kultur- og informasjonsformål, kan overføres, nedsettes med ..... kr 2 000 000

fra kr 31 785 000 til
kr 29 785 000

Kap. 229 Andre formål i grunnskolen
62 (Ny) Kompensasjon for merutgifter i forbindelse med midlertidige lokaler, kan overføres, bevilges med ..... kr -70 000 000

Kap. 530 Arbeidstilsynet (jf. kap. 3530)
01 Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 5 000 000
fra kr 229 700 000 til
kr 224 700 000

Kap. 571 Rammetilskudd til kommuner
65 Hovedstadstilskudd, nedsettes med ..... kr 150 000 000
fra kr 192 025 000 til
kr 42 025 000

Kap. 856 Barnehager
60 Driftstilskudd til barnehager, *overslagsbevilgning*, nedsettes med ..... kr 16 000 000
fra kr 4 461 900 000 til
kr 4 445 900 000

Kap. 1100 Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100)
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, nedsettes med ..... kr 2 000 000
fra kr 8 375 000 til
kr 6 375 000

Kap. 1441 Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)
72 Tilskudd til utvikling av mer miljøeffektive produkter og bygg, kan overføres, nedsettes med ..... kr 2 000 000
fra kr 10 500 000 til
kr 8 500 000

Kap. 1500 Arbeids- og administrasjonsdepartementet
01 Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 1 000 000
fra kr 111 920 000 til
kr 110 920 000

Kap. 1510 Fylkesmannsembeta
01 Driftsutgifter, skal reduserast med ..... kr 1 000 000

frå kr 326 533 000 til
kr 325 533 000

Kap. 1520 Statskonsult - Direktoratet for forvaltnings-
utvikling (jf. kap. 4520)

01 Driftsutgifter,
nedsettes med ..... kr 4 500 000
fra kr 80 062 000 til
kr 75 562 000

Kap. 1521 Statens informasjonstjeneste

21 Spesielle driftsutgifter,
nedsettes med ..... kr 2 500 000
fra kr 23 946 000 til
kr 21 446 000

Kap. 1590 Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 4590)

01 Driftsutgifter,
nedsettes med ..... kr 5 000 000
fra kr 1 582 036 000 til
kr 1 577 036 000

Kap. 1591 Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)

71 Opplæringstiltak, drift,
kan overføres,
kan nyttes under
postene 60 og 70,
nedsettes med ..... kr 5 000 000
fra kr 698 216 000 til
kr 693 216 000

Kap. 2420 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond
(jf. kap. 5320 og 5620)

50 Utviklingstilskudd,
fond,
nedsettes med ..... kr 10 000 000
fra kr 186 100 000 til
kr 176 100 000

Kap. 2425 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond
(SND) og fylkeskommunene

51 Distriktsutviklingstil-
skudd, fond,
kan nyttes under
kap. 551 post 51,
nedsettes med ..... kr 25 000 000
fra kr 809 000 000 til
kr 784 000 000

Forslag 36

Kap. 5526 Avgift på alkohol

Fra 1. juli 1999 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 30. november 1998 om avgift på øl for budsjetterminen 1999:

A.

§ 1 skal lyde:

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 betales avgift til statskassen på øl med følgende beløp for hver liter:

- h) Av øl som inneholder til og med 0,7 volumprosent alkohol: kr 1,55.
- i) Av øl som inneholder over 0,7 til og med 2,75 volumprosent alkohol: kr 2,46.
- j) Av øl som inneholder over 2,75 til og med 3,75 volumprosent alkohol: kr 9,26.
- k) Av øl som inneholder over 3,75 til og med 4,75 volumprosent alkohol: kr 16,05.
- l) Av øl som inneholder over 4,75 til og med 5,75 volumprosent alkohol: kr 22,82.
- m) Av øl som inneholder over 5,75 til og med 6,75 volumprosent alkohol: kr 29,62.
- n) Av øl som inneholder over 6,75 volumprosent alkohol: kr 36,42.

Forslag 37

I Stortingets vedtak om merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. for budsjetterminen 1999 gjøres fra 1. januar 2000 følgende endringer :

Vedtaket kap. II ny § 14 skal lyde:

Det skal ikke betales avgift av flyverksteders, herunder tekniske divisjoner og baser, anskaffelser av varer og tjenester til bruk som driftsmiddel ved ombygging, reparasjon eller vedlikehold av luftfartøyer som nevnt i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 17 første ledd nr. 1 bokstav c.

Nåværende § 14 i vedtakets kap. II blir ny § 15 og skal lyde :

Departementet kan

- 3. gi nærmere forskrifter om avgrensning, utfylling og gjennomføring av bestemmelsene i §§ 1-14 og kan herunder bestemme at visse driftsmidler skal avgiftsberegnes etter den sats som er nevnt i § 1, selv om driftsmiddelet er til bruk som nevnt i § 2,
- 4. når særlige forhold foreligger bestemme at visse driftsmidler skal være fritatt for avgiftsberegning, selv om driftsmidlet ikke er til bruk som nevnt i § 2.

Forslag fra Fremskrittspartiet og Sosialistisk Venstreparti:

Forslag 38

Kap. 1560 Pristilskudd

70 Til regulering av for-
brukerprisene,
forhøyes med ..... kr 7 000 000
fra kr 95 738 000 til
kr 102 738 000

**Forslag fra Fremskrittspartiet og Tverrpolitisk
Folkevalgte:**

Forslag 39

- Kap. 440 Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440)
01 Driftsutgifter,
forhøyes med ..... kr 125 300 000
fra kr 5 195 265 000 til
kr 5 320 565 000

Forslag 40

Stortinget ber Regjeringen i Statsbudsjettet for 2000 legge frem forslag om reduksjon av avgiften på bensin som brukes til fremdrift av båter, til samme nivå som avgiften på diesel som brukes til fremdrift av båter.

Forslag fra Høyre og Tverrpolitisk Folkevalgte:

Forslag 41

a.

- Kap. 856 Barnehager
60 Driftstilskudd til barnehager, *overslagsbevilgning*,
forhøyes med ..... kr 19 000 000
fra kr 4 461 900 000 til
kr 4 480 900 000

b.

Stortinget ber Regjeringen øke satsene for statstilskuddet til drift av barnehager tilsvarende 75 mill. kroner fra 1. august 1999.

Forslag 42

a.

I Stortingets skattevedtak for inntektsåret 1999 av 30. november 1998 gjøres følgende endringer:

§ 2-1 Personlig skattepliktig og dødsbo skal lyde:

Personlig skattepliktig og dødsbo svarer formuesskatt til staten av den del av den skattepliktiges samlede antatte formue som overstiger kr 120 000 i klasse 0 og 1 og kr 150 000 i klasse 2. Skattepliktig i klasse 1 som får særfradrag etter skatteloven §§ 76 og 77 henføres til klasse 2 når det gjelder formuesskatt. Det samme gjelder ektefeller som lignes særskilt etter skatteloven § 16 fjerde ledd.

Formuesskatten beregnes etter disse satsene:

	Klasse 0 og 1	Klasse 2
0,1 pst. av de første	420 000	430 000
0,4 pst. av de overskytende beløp		

b.

- Kap. 5501 Skatter på formue og inntekt
72 Fellesskatt,
nedsettes med ..... kr 184 000 000
fra kr 69 802 000 000
til kr 69 618 000 000

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 43

- Kap. 440 Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440)
45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, *kan overføres*,
forhøyes med ..... kr 8 000 000
fra kr 215 129 000 til
kr 223 129 000

- Kap. 856 Barnehager
60 Driftstilskudd til barnehager, *overslagsbevilgning*,
forhøyes med ..... kr 44 000 000
fra kr 4 461 900 000 til
kr 4 505 900 000

- Kap. 1330 Særskilte transporttiltak
60 Avgiftskompensasjon rutebiler, *kan overføres*,
forhøyes med ..... kr 75 000 000
fra kr 380 000 000 til
kr 455 000 000

- Kap. 5507 Skatt og avgift på utvinning av petroleum
71 Ordinær skatt på formue og inntekt,
forhøyes med ..... kr 340 000 000
fra kr 7 807 000 000 til
kr 8 147 000 000

- Kap. 5521 Merverdiavgift og avgift på investeringer m.v.
70 Avgift, nedsettes med ..... kr 80 000 000
fra kr 1 15 200 000 000
til kr 1 15 120 000 000

Forslag 44

Stortinget ber Regjeringen om snarest å iverksette et mer effektivt system for å sile ut annengangs asylsøkere slik at disse kan avhøres på grensen og umiddelbart returneres hvis det ikke foreligger kvalitativt nye og endrede opplysninger av betydning for behandlingen av deres asylsøknad.

Forslag 45

Stortinget ber Regjeringen, ved fremleggelsen av Statsbudsjettet for år 2000, gjøre kap. 730 post 61 om til en overslagsbevilgning.

Forslag 46

Stortinget ber Regjeringen nedsette et utvalg bestående av representanter fra Samferdselsdepartementet og representanter fra bransje organisasjonene. Utvalgets formålet er å vurdere på hvilken måte det kan gis incitament som fører til bruk av mer miljøvennlige transportmidler, teknologi og drivstoff på et grunnlag som er samfunnsøkonomisk og miljømessig riktig. Arbeidet forutsettes å sikre bedriftsøkonomiske rammer som gir bransjen vilkår for vekst i produksjon og passasjervolum.

Forslag 47

Stortinget ber Regjeringen i Statsbudsjettet for 2000 legge frem forslag med full kompensasjon til buss selskapene for innbetalt autodieselavgift, kompensasjonen skal være lik for tilskudd og ikke tilskuddsberettigede ruter.

Forslag 48

Stortinget ber Regjeringen snarest fremme forslag om endringer i merverdiavgiftslovgivningen slik at det sikres likebehandling av norske og utenlandske flyselskaper ved kjøp av varer og tjenester til bruk i luftfartøyer i innenriks og utenriksfart.

Forslag 49

Stortinget ber Regjeringen opprette et utvalg for å evaluere rammebetingelsene på norsk sokkel, herunder:

- skattesystemet, herunder en vurdering av feltbeskatning
- konsesjons- og letepolitikken
- statens eierandeler- SDØE
- småfelt og nye aktører
- sammensetningen i lisensene
- overordnet lov, forskrifter og regelverk
- prekvalifisering
- krav til dokumentasjon
- tariff, gassdisponering og distriktslokaliseringsskrav
- produksjonsavgift

Formålet med en slik utredning må være å legge frem forslag til varig bedring av norsk kontinentalsokkels konkurranseposisjon, og legges frem for Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2000.

Forslag 50

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om innsatsstyrt finansiering av eldreomsorgen med virkning fra år 2000.

Forslag 51

Stortinget ber Regjeringen utrede ulike modeller for omorganisering av Folketrygdfondet med sikte på en endring av statens eierskapshåndtering og forvaltning av kapital og med sikte på å løse de fremtidige pensjonsforpliktelser.

Forslag 52

Stortinget ber Regjeringen redegjøre for på hvilke områder norsk lovgivning og norske rammebetingelser divergerer vesentlig fra og dermed er et hinder for næringsutvikling i forhold til EU.

Forslag 53 a

Stortinget ber Regjeringen utvikle produksjonsavgiften snarest.

Forslag 53 b

Avgiftsvedtaket om CO₂-avgift i petroleumsvirksomheten på kontinentalsokkelen for budsjetterminen 1999 oppheves med virkning fra 1. juli 1999.

Forslag 53 c

Fra 1. juli 1999 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 30. november 1998 om merverdiavgift og avgifter på investeringer m.v. for 1999:

Vedtaket kapittel II § 12 utgår.

Forslag fra Høyre:*Forslag 54*

Kap. 140	Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen	
	01 Driftsutgifter,	
	forhøyes med	kr 5 000 000
	fra kr 99 595 000 til	
	kr 104 595 000	
Kap. 141	Direktoratet for utviklingshjelp (NORAD)	
	01 Driftsutgifter,	
	nedsettes med	kr 10 000 000
	fra kr 149 200 000 til	
	kr 139 200 000	
Kap. 150	Bistand til prioriterte land og regioner	
	70 Bistand til Afrika, kan	
	overføres,	
	nedsettes med	kr 210 000 000
	fra kr 1 630 000 til	
	kr 1 420 000 000	
	71 Bistand til Asia, kan	
	overføres,	
	nedsettes med	kr 80 000 000
	fra kr 340 000 000 til	
	kr 260 000 000	

	72 Bistand til Mellom-Amerika, <i>kan overføres,</i> nedsettes med ..... kr 45 000 000 fra kr 137 000 000 til kr 92 000 000		01 Driftsutgifter, forhøyes med ..... kr 20 000 000 fra kr 79 720 000 til kr 99 720 000
Kap. 154	Opplysningsarbeid, organisasjonsliv og mellomfolkelig samarbeid		Kap. 251 Voksenopplæring i studieforbundene
	01 Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 1 000 000 fra kr 13 000 000 til kr 12 000 000		70 Studiearbeid, nedsettes med ..... kr 8 000 000 fra kr 127 034 000 til kr 119 034 000
	71 Tilskudd via frivillige organisasjoner, <i>kan overføres,</i> nedsettes med ..... kr 40 000 000 fra kr 740 000 000 til kr 700 000 000		71 Administrasjon, utviklingsarbeid og pedagogiske tiltak i studieforbundene, nedsettes med ..... kr 2 000 000 fra kr 47 255 000 til kr 45 255 000
Kap. 155	Miljø og naturressursforvaltning		Kap. 287 Forskningsinstitutter og andre tiltak
	70 Tilskudd til miljø og naturressursforvaltning, <i>kan overføres,</i> nedsettes med ..... kr 25 000 000 fra kr 310 000 000 til kr 285 000 000		53 Norsk utenrikspolitisk institutt, forhøyes med ..... kr 1 500 000 fra kr 13 679 000 til kr 15 179 000
Kap. 161	Generelle bidrag – FN-organisasjoner		Kap. 440 Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440)
	70 Tilskudd til FN-organisasjoner, nedsettes med ..... kr 188 250 000 fra kr 1 664 000 000 til kr 1 475 750 000		01 Driftsutgifter, forhøyes med ..... kr 124 300 000 fra kr 5 195 265 000 til kr 5 319 565 000
Kap. 164	Generelle bidrag - og andre organisasjoner		Kap. 530 Arbeidstilsynet (jf. kap. 3530)
	70 Tilskudd til andre organisasjoner, nedsettes med ..... kr 45 000 000 fra kr 70 500 000 til kr 25 500 000		01 Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 18 000 000 fra kr 229 700 000 til kr 211 700 000
Kap. 228	Kvalitetsutvikling i grunnskolen (jf. kap. 3228)		Kap. 531 Statens arbeidsmiljøinstitutt (jf. kap. 3531)
	21 Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... kr 20 000 000 fra kr 135 837 000 til kr 155 837 000		01 Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 3 000 000 fra kr 53 300 000 til kr 50 300 000
Kap. 234	Tilskudd til lærebedrifter og lærlinger		Kap. 535 Arbeidsforskningsinstituttet (jf. kap. 3535):
	70 Tilskudd til bedrifter som tar inn lærlinger, forhøyes med ..... kr 20 000 000 fra kr 366 500 000 til kr 386 500 000		01 Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 3 000 000 fra kr 22 300 000 til kr 19 300 000
Kap. 238	Kvalitetsutvikling i videregående opplæring		Kap. 537 Produkt- og Elektrisitetstilsynet (jf. kap. 3537)
			01 Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 3 000 000 fra kr 49 200 000 til kr 46 200 000
			Kap. 540 Sametinget

	50 Sametinget, nedsettes med	kr 5 000 000	Kap. 604	Etat for rådssekretariater og enkelte helse- og sosialfaglige oppgaver m.v. (jf. kap. 3604)	
	fra kr 97 962 000 til kr 92 962 000			01 Driftsutgifter, økes med	kr 9 550 000
Kap. 550	Lokal næringsutvikling			fra kr 20 018 000 til kr 29 568 000	
	60 Tilskudd til utkant- kommuner, <i>kan overføres,</i> nedsettes med	kr 11 000 000	Kap. 610	Rusmiddeldirektoratet (jf. kap. 3610)	
	fra kr 23 000 000 til kr 12 000 000			60 Forebyggende og kom- petansegivende tiltak, nedsettes med	kr 5 000 000
	61 Kommunale nærings- fond, nedsettes med	kr 65 000 000		fra kr 33 000 000 til kr 28 000 000	
	fra kr 130 000 000 til kr 65 000 000		Kap. 614	Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rus- middelmisbrukere m.v.	
Kap. 551	Regional næringsutvikling i fylker og kommuner			21 Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	kr 3 000 000
	58 Regionale samord- ningstiltak, fond, nedsettes med	kr 50 000 000		fra kr 34 650 000 til kr 31 650 000	
	fra kr 100 000 000 til kr 50 000 000		Kap. 700	Statens helsetilsyn og fylkeslegene (jf. kap. 3700)	
Kap. 552	Nasjonale programmer og tiltak for regional utvikling			01 Driftsutgifter, nedsettes med	kr 12 300 000
	55 SIVA, fond, nedsettes med	kr 8 000 000		fra kr 202 892 000 til kr 190 592 000	
	fra kr 17 000 000 til kr 9 000 000		Kap. 704	Giftinformasjonssentralen	
	56 Omstilling og nyska- ping, fond, nedsettes med	kr 5 000 000		01 Driftsutgifter, nedsettes med	kr 1 000 000
	fra kr 82 000 000 til kr 77 000 000			fra kr 9 414 000 til kr 8 414 000	
	58 Profilering av distrik- tene, fond, nedsettes med	kr 5 000 000	Kap. 710	Statens institutt for folkehelse (jf. kap. 3710)	
	fra kr 9 000 000 til kr 4 000 000			01 Driftsutgifter, nedsettes med	kr 7 000 000
Kap. 581	Bolig- og bomiljøtiltak			fra kr 191 114 000 til kr 184 114 000	
	78 Tilskudd til utvikling av bomiljø, boligfor- valtning og boligpolitikk, <i>kan overføres,</i> nedsettes med	kr 2 000 000		21 Formidlingsvirksomhet, økes med	kr 1 000 000
	fra kr 35 400 000 til kr 33 400 000		Kap. 711	Statens rettstoksikologiske institutt (jf. kap. 3711)	
Kap. 600	Sosial- og helsedepartementet			01 Driftsutgifter, nedsettes med	kr 1 000 000
	01 Driftsutgifter, økes med	kr 2 500 000		fra kr 52 424 000 til kr 51 424 000	
	fra kr 148 303 000 til kr 150 803 000		Kap. 712	Statens helseundersøkelser (jf. kap. 3712)	

01 Driftsutgifter, nedsettes med	kr 1 000 000	74 Ungdomssatsing i distriktene, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	kr 1 000 000
fra kr 39 739 000 til		fra kr 2 800 000 til	
kr 38 739 000		kr 1 800 000	
Kap. 713 Statens ernæringsråd (jf. kap 3713):		Kap. 860 Forbrukerrådet (jf. kap. 3860)	
01 Driftsutgifter, nedsettes med	kr 2 000 000	01 Driftsutgifter, nedsettes med	kr 2 000 000
fra kr 23 288 000 til		fra kr 65 801 000 til	
kr 21 288 000		kr 63 801 000	
Kap. 714 Statens tobakkskaderåd (jf. kap. 3714)		Kap. 901 Styret for det industrielle rettsvern (jf. kap. 3901)	
01 Driftsutgifter, nedsettes med	kr 2 000 000	01 Driftsutgifter, nedsettes med	kr 2 000 000
fra kr 34 092 000 til		fra kr 126 000 000 til	
kr 32 092 000		kr 124 000 000	
Kap. 750 Statens legemiddelkontroll (jf. kap. 3750 og 5578)		Kap. 902 Justervesenet (jf. kap. 3902)	
01 Driftsutgifter, nedsettes med	kr 3 200 000	01 Driftsutgifter, nedsettes med	kr 2 000 000
fra kr 63 211 000 til		fra kr 70 900 000 til	
kr 60 011 000		kr 68 900 000	
Kap. 800 Barne- og familiedepartementet (jf. kap. 3800)		Kap. 910 Statens veiledningskontor for oppfinnere	
01 Driftsutgifter, nedsettes med	kr 2 000 000	70 Utviklingsarbeider og stipend, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	kr 2 200 000
fra kr 70 456 000 til		fra kr 7 800 000 til	
kr 68 456 000		kr 10 000 000	
Kap. 830 Foreldreveiledning og samlivstiltak		Kap. 941 Sjøfartsdirektoratet med skipskontrollen (jf. kap. 3941)	
21 Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	kr 1 000 000	01 Driftsutgifter, nedsettes med	kr 1 000 000
fra kr 2 000 000 til		fra kr 182 600 000 til	
kr 1 000 000		kr 181 600 000	
Kap. 844 Kontantstøtte		Kap. 952 Svalbard Samfunnsdrift og Næringsutvikling	
70 Tilskudd, <i>kan nyttes under kap. 856 post 60, overslagsbevilgning</i> , nedsettes med	kr 30 000 000	70 Tilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	kr 4 000 000
fra kr 2 178 114 000 til		fra kr 46 000 000 til	
kr 2 148 114 000		kr 42 000 000	
Kap. 846 Familie- og likestillingspolitikk forskning, opplysningsarbeid m.v.		Kap. 1050 Diverse fiskeriformål	
70.2 Tilskudd, bevilges med	kr -5 000 000	73 Kvinnerettede og kompetansehevende tiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	kr 6 000 000
		fra kr 12 000 000 til	
		kr 6 000 000	
Kap. 847 Kompetansesenter for likestilling:		Kap. 1060 Kystadministrasjon (jf. kap. 4060)	
50 Basisbevilgning, nedsettes med	kr 1 000 000	01 Driftsutgifter nedsettes med	kr 3 000 000
fra kr 4 841 000 til			
kr 3 841 000			
Kap. 857 Barne- og ungdomstiltak			

	fra kr 78 900 000 til kr 75 900 000		kan nyttes under post 30 og post 60, forhøyes med ..... kr 40 000 000 fra kr 75 600 000 til kr 115 600 000
Kap. 1102	Fylkesmannens landbruksavdeling (jf. kap 4102)		
01	Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 8 287 000 fra kr 256 983 000 til kr 248 696 000	Kap. 1350	Jernbanelinjen (jf. kap. 4350)
21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 3 000 000 fra kr 29 583 000 til kr 26 583 000	30	Investeringer i linjen, <i>kan overføres</i> , kan nyttes under post 23, nedsettes med ..... kr 35 000 000 fra kr 1 319 000 000 til kr 1 284 000 000
Kap. 1110	Statens landbrukstilsyn (jf. kap. 4110)	Kap. 1351	Overføringer til NSB BA
01	Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 1 000 000 fra kr 77 628 000 til kr 76 628 000	70	Betaling for person- transporttjenester, nedsettes med ..... kr 25 000 000 fra kr 980 000 000 til kr 955 000 000
Kap. 1142	Miljø- og næringstiltak i skogbruket	Kap. 1370	Kjøp av posttjenester
71	Tilskudd til langsiktige investeringer og næringstiltak i skog- bruket, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... kr 10 000 000 fra kr 116 380 000 til kr 106 380 000	70	Betaling for ulønn- somme posttjenester, nedsettes med ..... kr 20 000 000 fra kr 570 000 000 til kr 550 000 000
Kap. 1145	Jordskifteverket (jf. kap. 4145)	Kap. 1406	Miljøvernnavdelingene ved fylkes- mannsembetene (jf. kap. 4406)
01	Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 4 355 000 fra kr 128 005 000 til kr 123 650 000	01	Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 10 000 000 fra kr 170 527 000 til kr 160 527 000
Kap. 1150	Til gjennomføring av jordbruksavtalen m.m. (jf. kap. 4150)	Kap. 1410	Miljøvernforskning (jf. kap. 4410)
50	Fondsavsetninger, nedsettes med ..... kr 100 000 000 fra kr 648 060 000 til kr 548 060 000	50	Basisbevilgninger til miljøforskningsinsti- tuttene, nedsettes med ..... kr 10 000 000 fra kr 83 610 000 til kr 73 610 000
74	Direkte tilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... kr 476 868 000 fra kr 6 860 047 000 til kr 6 383 179 000	Kap. 1427	Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427)
Kap. 1320	Statens vegvesen (jf. kap. 4320)	73	Erstatninger og fore- byggende tiltak mot rovviltskader, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... kr 16 070 000 fra kr 96 002 000 til kr 112 072 000
30	Riksveginvesteringer, <i>kan overføres</i> , kan nyttes under post 23, forhøyes med ..... kr 150 000 000 fra kr 4 053 000 000 til kr 4 203 000 000	01	Driftsutgifter, nedsettes med ..... kr 5 000 000 fra kr 79 794 000 til kr 74 794 000
31	Tilskudd til rassikring, <i>kan overføres</i> ,		

Kap. 1441 Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441)		Kap. 1825 Energiøkonomisering	
01 Driftsutgifter,		72 Introduksjon av ny	
nedsettes med	kr 10 000 000	energiteknologi og bio-	
fra kr 216 382 000 til		energi, <i>kan overføres,</i>	
kr 206 382 000		nedsettes med	kr 91 000 000
Kap. 1500 Arbeids- og administrasjonsdepartementet		fra kr 190 000 000 til	
(jf. kap. 4500)		kr 99 000 000	
21 Spesielle driftsutgifter,		73 Produksjonsstøtte til	
nedsettes med	kr 5 000 000	vindkraft,	
fra kr 56 286 000 til		nedsettes med	kr 750 000
kr 51 286 000		fra kr 1 500 000 til	
01 Driftsutgifter,		kr 750 000	
nedsettes med	kr 2 400 000	Kap. 2411 Statens Landbruksbank	
fra kr 111 920 000 til		(jf. kap. 5311 og 5614)	
kr 109 520 000		01 Driftsutgifter,	
Kap. 1510 Fylkesmannsembetene		nedsettes med	kr 1 000 000
01 Driftsutgifter,		fra kr 47 633 000 til	
nedsettes med	kr 6 000 000	kr 46 633 000	
fra kr 326 533 000 til		Kap. 2420 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond	
kr 320 533 000		(jf. kap. 5320 og 5620).	
Kap. 1520 Statskonsult – Direktoratet for forvalt-		50 Utviklingstilskudd,	
ningsutvikling (jf. kap. 4520)		fond, nedsettes med ..	kr 40 000 000
01 Driftsutgifter,		fra kr 186 100 000 til	
nedsettes med	kr 7 000 000	kr 146 100 000	
fra kr 80 062 000 til		Kap. 2425 Statens nærings- og distriktsutviklingsfond	
kr 73 062 000		(SND) og fylkeskommunene	
Kap. 1545 Ventelønn m.v. (jf. kap. 4545)		51 Distriktsutviklingstil-	
01 Driftsutgifter,		skudd, fond,	
<i>overslagsbevilgning,</i>		kan nyttes under kap	
nedsettes med	kr 65 961 000	551 post 51,	
fra kr 179 549 000 til		nedsettes med	kr 185 000 000
113 588 000		fra kr 809 000 000 til	
Kap. 1590 Arbeidsmarkedsetaten (jf. kap. 4590)		kr 624 000 000	
01 Driftsutgifter,		Kap. 2600 Trygdeetaten	
nedsettes med	kr 75 000 000	01 Driftsutgifter,	
fra kr 1 582 036 000 til		nedsettes med	kr 127 000 000
kr 1 507 036 000		fra kr 3 357 050 000 til	
Kap. 1591 Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)		kr 3 230 050 000	
71 Opplæringstiltak, drift,		Kap. 2683 Stønad til enslig mor eller far	
<i>kan overføres,</i>		(jf. kap. 5701)	
<i>kan nyttes under</i>		73 Utdanningsstønad,	
<i>postene 60 og 70,</i>		nedsettes med	kr 65 000 000
nedsettes med	kr 80 000 000	fra kr 130 000 000 til	
fra kr 698 216 000 til		kr 65 000 000	
kr 618 216 000		Kap. 2751 Medisiner m.v.	
Kap. 1810 Oljedirektoratet (jf. kap. 4810)		72 Sykepleieartikler,	
01 Driftsutgifter,		nedsettes med	kr 50 000 000
nedsettes med	kr 7 000 000	fra kr 758 000 000 til	
fra kr 220 950 000 til		kr 708 000 000	
kr 213 950 000			

- Kap. 5507 Skatt og avgift på utvinning av petroleum
- 71 Ordinær skatt på formue og inntekt, forhøyes med ..... kr 100 000 000 fra kr 7 807 000 000 til kr 7 907 000 000

Forslag 55

Stortinget ber Regjeringen i løpet av 1999 selge alle aksjene i Statkorn Holding ASA.

Forslag 56

a.

I Stortingets vedtak 30. november 1998 om avgifter på alkohol for budsjetterminen 1999 gjøres følgende endringer:

II. Avgift på øl
§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 betales avgift til statskassen på øl med følgende beløp for hver liter:

- h) Av øl som inneholder til og med 0,7 volumprosent alkohol: kr 1,40.
- i) Av øl som inneholder over 0,7 til og med 2,75 volumprosent alkohol: kr 2,21.
- j) Av øl som inneholder over 2,75 til og med 3,75 volumprosent alkohol: kr 8,33.
- k) Av øl som inneholder over 3,75 til og med 4,75 volumprosent alkohol: kr 14,45.
- l) Av øl som inneholder over 4,75 til og med 5,75 volumprosent alkohol: kr 20,54.
- m) Av øl som inneholder over 5,75 til og med 6,75 volumprosent alkohol: kr 26,66.
- n) Av øl som inneholder over 6,75 volumprosent alkohol: kr 27,88.

Departementet kan fastsette en forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote.

b.

- Kap. 5526 Avgift på alkohol
- 72 Produktavgift på øl, nedsettes med ..... kr 115 000 000 fra kr 3 705 000 000 til kr 3 590 000 000

Forslag 57

Stortinget ber Regjeringen i statsbudsjettet for 2000 fremme forslag om at det ikke skal betales arbeidsgiveravgift for lærlinger.

Forslag 58

Stortinget ber Regjeringen gjennomføre endringer i sykelønnsordningen i tråd med merknader i Innst. S. nr. 236 (1998-99), jf. St.prp. nr. 67 (1998-99), med virkning fra 1. oktober 1999.

b.

Kap. 2650 Sykepenger

- 70 Sykepenger for arbeidstakere m.v., *overslagsbevilgning*, nedsettes med ..... kr 775 000 000 fra kr 15 565 000 000 til kr 14 790 000 000

Forslag 59

a.

I Stortingets vedtak av 30. november 1998 om avgifter på alkohol gjøres følgende endringer:

I A. Avgift på brennevin og vin m.m.
§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 1999 skal det i henhold til lov av 19. juni 1964 nr. 1 betales avgift til statskassen ved innførsel eller innenlandsk tilvirking av sprit, isopropanol, brennevin, vin, fruktvin og mjød med følgende beløp:

1. Drikk med alkoholstyrke over 22 volumprosent alkohol: 621 øre pr. volumprosent og liter.
2. Drikk med alkoholstyrke 15-22 volumprosent alkohol (sterkvin): 614 øre pr. volumprosent og liter.
3. Drikk med alkoholstyrke over 7 og under 15 volumprosent alkohol (svakvin): 322 øre pr. volumprosent og liter.
4. Drikk med alkoholstyrke over 0,7 til og med 7 volumprosent alkohol, avgiftsbelegges etter satsene som gjelder for øl med tilsvarende alkoholstyrke.

For svakvin med alkoholstyrke over 7 og under 15 volumprosent alkohol, fastsettes den avgiftspliktige alkoholstyrken etter departementets nærmere bestemmelser.

Satsene i avsnittene foran gjelder også varer som ved kjøp eller som gave innføres med samtykke gitt i medhold av alkohollovgivningen.

Departementet kan fastsette en forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote.

b.

- Kap. 5526 Avgift på alkohol
- 71 Produktavgift på brennevin, vin m.m., nedsettes med ..... kr 67 000 000

fra kr 4 739 000 000 til
kr 4 672 000 000

Forslag 60

a.

I Stortingets vedtak av 30. november 1998 om avgift på tobakksvarer gjøres følgende endringer:

§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1993 nr. 11 betales avgift til statskassen etter følgende satser av:

- b) Sigarer: kr 0,77 pr. gram av pakningens nettovekt. Vekten av fastmunnstykke skal tas med i den nettovekt som danner grunnlaget for beregning av avgiften.
- c) Sigaretter: kr 1,53 pr. stk.
Med én sigarett menes en sigarett som har en lengde til og med 90 mm, som to regnes sigaretten dersom den har en lengde på over 90 mm, men maks. 180 mm, osv.
Filter og munnstykke tas ikke med ved beregningen av lengden.
- g) Røyketobakk, karvet skråtobakk, råtobakk i forbrukerpakning: kr 0,92 pr. gram av pakningens nettovekt.
- h) Skråtobakk: kr 0,44 pr. gram av pakningens nettovekt.
- i) Snus: kr 0,44 pr. gram av pakningens nettovekt.
- j) Sigarettpapir og sigarettlyser: kr 0,02 pr. stk. av innholdet i pakningen.

Departementet kan fastsette en forenklet avgiftsberegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote.

b.

Kap. 5531 Avgift på tobakksvarer

70 Avgift,
nedsettes med ..... kr 66 000 000
fra kr 7 285 000 000 til
kr 7 219 000 000

Forslag 61

Stortinget ber Regjeringen redusere eller fjerne produksjonsavgiften på aktuelle felt. Hensikten er å bringe marginale investeringsprosjekter fram til investeringsbeslutning allerede høsten 1999.

Forslag 62

Fra 1. juli 1999 skal det i henhold til lov av 21. desember 1990 nr. 72 om avgift på utslipp av CO₂ i petroleumsvirksomhet på kontinentalsokkelen betales CO₂-avgift til statskassen etter følgende satser:

- a) For gass 62 øre pr. standardkubikkmeter.
- b) For olje eller kondensat 62 øre pr. liter.

**Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og
Tverrpolitisk Folkevalgte:**

Forslag 63

Kap. 232 Statlige skoler med opplæring på videregående nivå
(jf. kap. 3232)

60 Tilskudd til fylkeskommuner,
forhøyes med ..... kr 1 000 000
fra kr 3 421 000 til
kr 4 421 000

Kap. 1021 Drift av forskningsfartøyene (jf. kap. 4021)

01 Driftsutgifter,
forhøyes med ..... kr 4 500 000
fra kr 72 500 000 til
kr 77 000 000

Kap. 2445 Statsbygg (jf. kap. 5445)

25 Driftsresultat

- 1 Driftsinntekter, *overslagsbevilgning* ..... kr -2 211 160 000
- 2 Driftsutgifter, *overslagsbevilgning* ..... kr 810 971 000
- 3 Avskrivninger ..... kr 155 000 000
- 4 Renter av statens kapital ..... kr 118 156 000
- 5 Til investeringsformål ..... kr 1 096 613 000
- 6 Til reguleringsfondet ..... kr -359 580 000

kr -390 000 000

Kap. 5445	Statsbygg (jf. kap. 2445)		78	Ymse faste tiltak, forhøyes med	kr 3 645 000
	39	Avsetning til investeringsformål, nedsettes med		fra kr 34 000 000 til	
		kr 90 998 000		kr 37 645 000	
		fra kr 1 187 611 000 til			
		kr 1 096 613 000			
<i>Forslag 64</i>					
Stortinget ber Regjeringen stoppe salget av Villa Grande, og se på alternativt offentlig bruk av eiendommen.					
<i>Forslag 65</i>					
I.					
I Stortingets vedtak av 30. november 1998 nr. 1220 om avgift til statskassen på arv og gaver for budsjetterminen 1999 gjøres følgende endring:					
§ 4 skal lyde:					
Av arv og gaver til arvelaterens/giverens barn, fosterbarn - herunder stebarn som har vært oppfostret hos arvelateren/giveren - og foreldre, svares:					
Av de første kr 200 000..... intet					
Av de neste kr 300 000..... 9 pst.					
Av overskytende beløp..... 22,5 pst.					
II.					
Endringen under I trer i kraft for arv og gave der rådigheten går over 1. juli 1999 eller senere.					
Forslag fra Sosialistisk Venstreparti:					
<i>Forslag 66</i>					
Kap. 221	Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 3221)		Kap. 324	Teater- og operaformål (jf. kap. 3324)	
	41 (NY) IT-utvikling og innkjøp,		71	Region-/landsdelsinstitusjoner,	
	bevilges med	kr 10 000 000		forhøyes med	kr 39 160 000
				fra kr 156 150 000 til	
				kr 195 310 000	
Kap. 229	Andre formål i grunnskolen		78	Ymse faste tiltak, forhøyes med	kr 250 000
	61 (NY) Tilskudd utviklingstiltak på grunnskolen ungdomstrinn, bevilges med	kr 25 000 000		fra kr 32 330 000 til	
	63 (NY) Etter- og videreutdanning innen IT for lærere, bevilges med	kr 10 000 000		kr 32 580 000	
Kap. 320	Allmenne kulturformål		Kap. 326	Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326)	
	50 Norsk kulturfond, forhøyes med	kr 3 000 000	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med	kr 800 000
	fra kr 179 551 000 til			fra kr 62 906 000 til	
	kr 182 551 000			kr 63 706 000	
			Kap. 328	Museums- og andre kulturverneformål (jf. kap. 3328)	
			60	Tilskuddsordning for museer,	
				forhøyes med	kr 700 000
				fra kr 121 082 000 til	
				kr 121 782 000	
			Kap. 335	Pressestøtte	
			76	Tilskudd til ymse publikasjoner, forhøyes med	kr 500 000
				fra kr 35 400 000 til	
				kr 35 900 000	
			Kap. 571	Rammetilskudd til kommuner	
			60	Innbyggertilskudd/ utgiftsutjevning, forhøyes med	kr 690 900 000
				fra kr 22 421 368 000	
				til kr 23 112 268 000	
			Kap. 572	Rammetilskudd til fylkeskommuner	
			60	Innbyggertilskudd/ utgiftsutjevning, forhøyes med	kr 312 000 000
				fra kr 9 133 829 000 til	
				kr 9 445 829 000	
			66	(Ny) Refusjon kollektivtrafikk for ikke oppnådd gevinst ved anbud/konkurranse, bevilges med	kr 54 000 000
			Kap. 581	Bolig- og bomiljøtiltak	

	75 Boligtilskudd til etablering, utbedring og utleieboliger, <i>kan overføres</i> , forhøyes med kr 25 000 000 fra kr 325 000 000 til kr 350 000 000		
Kap. 610	Rusmiddeldirektoratet (jf. kap. 3610)		
	01 Driftsutgifter, forhøyes med ..... kr 250 000 fra kr 47 865 000 til kr 48 115 000		
Kap. 614	Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmisbrukere m.v.		
	63 Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med kr 7 600 000 fra kr 115 150 000 til kr 122 750 000		
	70 Tilskudd, forhøyes med ..... kr 18 500 000 fra kr 34 600 000 til kr 53 100 000		
Kap. 846	Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.		
	70.3 Tilskudd, bevilges med opplysningsarbeid m.v. kr 13 000 000		
	70.4 LHH opplysningsarbeid bevilges med ..... kr 400 000		
Kap. 854	Tiltak i barne- og ungdomsvernet		
	01 Driftsutgifter, forhøyes med ..... kr 15 000 000 fra kr 53 554 000 til kr 68 554 000		
Kap. 856	Barnehager		
	60 Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ... kr 884 000 000 fra kr 4 461 900 000 til kr 6 179 900 000		
Kap. 857	Barne- og ungdomstiltak		
	73 Ungdomstiltak i større bysamfunn, <i>kan overføres</i> , forhøyes med kr 9 000 000 fra kr 20 202 000 til kr 29 202 000		
	74 Ungdomssatsing i distriktene, kan overføres, forhøyes med ..... kr 2 000 000 fra kr 2 800 000 til kr 4 800 000		
		Kap. 1406	Miljøvernavdelingene ved fylkesmannsembetene (jf. kap. 4406)
		70	Tilskudd til kalking og lokale fiskeformål, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... kr 5 000 000 fra kr 110 100 000 til kr 115 100 000
		Kap. 1591	Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591)
		71	Opplæringstiltak, drift, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under postene 60 og 70</i> , forhøyes med ..... kr 115 100 000 fra kr 698 216 000 til kr 813 316 000
		Kap. 1592	Spesielle arbeidsmarkedstiltak for yrkeshemmede
		70	Formidlingstiltak, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under post 71</i> , forhøyes med ..... kr 30 000 000 fra kr 162 433 000 til kr 192 433 000
		Kap. 1760	Nyanskaffelser av materiell og nybygg og nyanlegg (jf. kap. 4760)
		45	Større utstyranskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under kap. 1790 post 45</i> , nedsettes med ..... kr 500 000 000 fra kr 5 725 073 000 til kr 5 225 073 000
		Kap. 1810	Oljedirektoratet (jf. kap. 4810)
		01	Driftsutgifter, forhøyes med ..... kr 500 000 fra kr 220 950 000 til kr 221 450 000
		70	Tilskudd til PETRAD, forhøyes med ..... kr 1 000 000 fra kr 3 000 000 til kr 4 000 000
		Kap. 1825	Energiøkonomisering
		72	Introduksjon av ny energiteknologi og bioenergi, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... kr 66 000 000 fra kr 190 000 000 til kr 124 000 000

Kap. 2412 Den Norske Stats Husbank
(jf. kap. 5312 og 5615)
90 Lån til Husbanken,
overslagsbevilgning,
forhøyes med ..... kr 500 000 000
fra kr 8 597 000 000 til
kr 9 097 000 000

Kap. 2790 Andre helsetiltak
70 Bidrag, lokalt,
nedsettes med ..... kr 24 000 000
fra kr 358 000 000 til
kr 334 000 000

Kap. 5541 Avgift på elektrisk kraft
70 Forbruksavgift,
økes med ..... kr 175 000 000
fra kr 3 715 000 000 til
kr 3 890 000 000

Forslag 67

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en tiltaksplan for utvikling av ny næringsvirksomhet på Svalbard.

Forslag 68

Stortinget ber Regjeringen fremme sak om hurtigrutens framtid høsten 1999.

Forslag 69

a.

Stortinget ber Regjeringen opprette en tilskuddsordning for opprustning og effektivisering av eksisterende vannkraftverk og ledningsnett med sikte på å øke energieffekten. Ordningen skal tre i kraft seinest 1. oktober 1999.

b.

Kap. 1820 Norges vassdrags- og energidirektoratet
(jf. kap. 4820 og 4829)
72 (Ny) Tilskudd til investeringer i ledningsnett,
kan overføres,
bevilges med ..... kr 73 000 000

Forslag 70

a.

I Stortingets vedtak av 30. november 1998 om avgifter på alkohol gjøres følgende endringer:

I A. Avgift på brennevin og vin m.m.
§ 1 skal lyde:

Fra 1. juli 1999 skal det i henhold til lov av 19. juni 1964 nr. 1 betales avgift til statskassen ved innførsel eller innenlandsk tilvirking av sprit, isopropanol, brennevin, vin, fruktvin og mjød med følgende beløp:

5. Drikk med alkoholstyrke over 22 volumprosent alkohol: 621 øre pr. volumprosent og liter.
6. Drikk med alkoholstyrke 15-22 volumprosent alkohol (sterkvin): 614 øre pr. volumprosent og liter.
7. Drikk med alkoholstyrke over 7 og under 15 volumprosent alkohol (svakvin): 322 øre pr. volumprosent og liter.
8. Drikk med alkoholstyrke over 0,7 til og med 7 volumprosent alkohol, avgiftsbelegges etter satsene som gjelder for øl med tilsvarende alkoholstyrke.

For svakvin med alkoholstyrke over 7 og under 15 volumprosent alkohol, fastsettes den avgiftspliktige alkoholstyrken etter departementets nærmere bestemmelser.

Satsene i avsnittene foran gjelder også varer som ved kjøp eller som gave innføres med samtykke gitt i medhold av alkohollovgivningen.

Departementet kan fastsette en forenklet avgiftsbelegning for varer som reisende innfører til personlig bruk utover avgiftsfri kvote.

b.

Kap. 5526 Avgift på alkohol
71 Produktavgift på brennevin, vin m.m.,
nedsettes med ..... kr 67 000 000
fra kr 4 739 000 000 til
kr 4 672 000 000

Forslag 71

a.

Grunnavgift på mineralolje

§ 1

Fra 1. juli 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 betales grunnavgift til statskassen på petroleum, gassolje, solarolje, autodiesel, diesololje og fyringsoljer med 13,4 øre per liter. Avgift skal også, etter departementets nærmere bestemmelse, svares av annen mineralolje dersom denne oljen kan nyttes som fyringsolje.

§ 2

Unntatt fra avgiftsplikt er:

- c) flyparafin (jetparafin) som leveres til bruk om bord i fly,
- d) olje som pålegges avgift etter Stortingets vedtak om avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift).

§ 3

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift på mineraloljer til følgende anvendelsesområder:

11. Utførsel.

12. Utenriks fart.
13. Godstransport i innenriks sjøfart.
14. Fiske og fangst i nære farvann.
15. Fiske og fangst i fjerne farvann.
16. Anlegg eller innretninger som har tilknytning til utnyttelse av naturforekomster i havområder utenfor norsk territorialgrense, til transport mellom land og slike anlegg eller innretninger, og for spesialskip som har oppdrag i slik virksomhet.
17. Legges inn på tollager, når varene er bestemt til utførsel eller til bruk som nevnt i tolltariffens innledende bestemmelser § 24 nr. 1.
18. Benyttes som råstoff i industriell virksomhet der som mineraloljen i sin helhet inngår og forblir i det ferdige produkt.
19. Innføres som reisegods eller reiseutstyr.
20. Verneverdige fartøy, museumsjernbaner eller tekniske anlegg på museumssektoren.

§ 4

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

På vilkår fastsatt av departementet kan det gis refusjon for nærmere angitte merkostnader knyttet til bruk av mineralolje med særlige miljømessige egenskaper, som leveres til bruk i busser i rutegående drift som mottar driftsstøtte.

§ 5

Departementet kan fastsette nærmere bestemmelser om grunnlaget for avgiften og om avrundning av avgiftsbeløpene.

§ 6

Oppstår det tvil om omfanget av avgiftsplikten, avgjøres spørsmålet av departementet.

§ 7

Departementet kan fritas for eller sette ned avgiften når det oppstår enkelttilfeller eller situasjoner som ikke var overveiet da avgiftsvedtaket ble truffet og når avgiften i det spesielle enkelttilfellet får en utilsiktet virkning.

§ 8

Departementet kan gi forskrift om at skyldig avgiftsbeløp og tilgodebeløp som er lavere enn en nærmere fastsatt grense, ikke skal betales eller tilbakebetales.

b.

Kap. 5542 Avgift på mineralolje m.v.
70 Avgift på mineralolje,
bevilges med ..... kr 125 000 000

Forslag 72

Fra 1. juli 1999 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 30. november 1998 om forbruksavgift på elektrisk kraft § 1 første ledd siste setning:

Avgiftssatsen er 7,98 øre pr. kWh.

Forslag 73

a.

I Stortingets vedtak av 17. juni 1998 om CO₂-avgift for budsjetterminen 1999 gjøres følgende endringer:

§ 1 første ledd skal lyde:

Fra 1. juli 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 betales CO₂-avgift til statskassen på følgende mineralske produkter i henhold til følgende satser:

2. Generell sats
  - d) Mineralolje 76 øre pr. liter
  - e) Kull og koks m.v.: 76 øre pr. kg.
  - f) Bensin 122 øre pr. liter
3. Redusert sats, jf. § 2
  - c) Mineralolje: 56 øre pr. liter. For treforedlingsindustrien, sildemel- og fiskemelindustrien er satsen 53 øre pr. liter.
  - d) Bensin: 54 øre pr. liter.

b.

Kap. 5543 Miljøavgift på mineralske produkter m.v.
70 CO₂-avgift, økes med kr 890 000 000
fra kr 4 115 000 000 til
kr 5 005 000 000

Forslag 74

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å endre selskapsskatteloven slik at aksjeutbytte blir skatletag på mottakers hånd fra inntektsåret 1999.

Forslag 75

Stortinget ber Regjeringen utforme retningslinjer for Statens Petroleumsfond som sikrer at investeringene i fondet ikke investeres i selskaper som bryter med elementære menneskerettslig, miljømessige og faglige rettigheter.

Forslag 76

Stortinget ber Regjeringen på den mest hensiktsmessige måte; ta opp spørsmålet om en Tobin-avgift i OECD med tanke på å få gjennomført en utredning i regi av organisasjonen.

Forslag 77

Stortinget ber Regjeringen om å nedsette et utvalg for å utrede hvordan Norge kan forebygge og håndtere valutakurssjokk.

Forslag 78

Stortinget ber Regjeringa utarbeide en stortingsmelding om de langsiktige økologiske og økonomiske rammebetingelser for petroleumssektoren.

Forslag fra Tverrpolitisk Folkevalgte:

Forslag 79

forhøyes med ..... kr 20 000 000
fra kr 130 000 000 til
kr 150 000 000

Kap. 328 Museums- og andre kulturvernformål
(jf. kap. 328)
60 Tilskuddsordning for
museer,
forhøyes med ..... kr 2 000 000
fra kr 121 082 000 til
kr 122 082 000

Kap. 1463 Regional og lokal planlegging
64 (ny) Miljøtiltak i Gro-
ruddalen, *kan over-
føres, kan nyttes under
postene 63 og 74,*
og bevilges med ..... kr 20 000 000

Kap. 455 Redningstjenesten (jf. kap. 3455)
75 (NY) Søk etter
omkomne,
bevilges med ..... kr 6 000 000

21. TILRÅDING FRÅ KOMITEEN

Komiteen viser til at forslag som er sett fram i
Budsjett-innst. S. II (1998-99) Revidert nasjonal-
budsjett 1999 er førd anten til forslag frå mindretal,
jf. avsnitt 20 i denne innstillinga, eller til denne til-
rådinga. Komiteen viser elles til proposisjonen og
til det som står framføre, og rår Stortinget til å gjere
slikt

Kap. 1050 Diverse fiskeriformål
75 (NY) Velferdstjeneste,
bevilges med ..... kr 5 000 000

Kap. 1064 Havnetjenesten (jf. kap. 4064)
30 Fiskerihavneanlegg,
*kan overføres, kan
nyttes under kap. 1064
postene 24, 33 og 60,*

vedtak:

I.

På statsbudsjettet for 1999 gjøres følgende endringer:

Kap.	Post	Formål:	Kroner
11		Slottet, Bygdø kongsgård og Oscarshall (jf. kap. 3011):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 35 819 000 til kr 35 969 000	<u>150 000</u>
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 518 000 til kr 1 418 000	<u>900 000</u>
20		Statsministerens kontor (jf. kap. 3020):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 38 848 000 til kr 40 348 000	<u>1 500 000</u>
21		Statsrådet (jf. kap. 3021):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 66 773 000 til kr 70 373 000	<u>3 600 000</u>
51		Riksrevisjonen (jf. kap. 3051):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 218 823 000 til kr 228 823 000	<u>10 000 000</u>
61		Høyesterett (jf. kap. 3061):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 42 818 000 til kr 44 003 000	<u>1 185 000</u>
100		Utenriksdepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 300 608 000 til kr 302 558 000	<u>1 950 000</u>
	71	Diverse tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 25 645 000 til kr 28 145 000	<u>2 500 000</u>

Kap.	Post	Formål:	Kroner
115		Presse-, kultur- og informasjonsformål:	
	70	Tilskudd til presse, kultur- og informasjonsformål, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 31 785 000 til kr 29 785 000	<u>2 000 000</u>
140		Utenriksdepartementets administrasjon av utviklingshjelpen:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 99 595 000 til kr 107 595 000	<u>8 000 000</u>
150		Bistand til prioriterte land og regioner:	
	70	Bistand til Afrika, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 1 630 000 000 til kr 1 570 000 000	<u>60 000 000</u>
159		Tilskudd til ymse hjelpetiltak:	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 17 066 000 til kr 9 066 000	<u>8 000 000</u>
166		Gjeldslettetiltak:	
	70	Tilskudd til gjeldslettetiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 250 000 000 til kr 175 000 000	<u>75 000 000</u>
191		Menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak:	
	70	Tilskudd til menneskerettigheter, humanitær bistand og flyktningetiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 1 473 000 000 til kr 1 428 000 000	<u>45 000 000</u>
221		Tilskudd til grunnskolen (jf. kap. 3221):	
	60	Tilskudd til virkemiddeltiltak i Nord-Norge, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 23 758 000 til kr 13 758 000	<u>10 000 000</u>
229		Andre formål i grunnskolen:	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 4 707 000 til kr 4 807 000	<u>100 000</u>
	62	(NY) Kompensasjon for merutgifter i forbindelse med midlertidige lokaler, <i>kan overføres</i> , bevilges med	<u>-70 000 000</u>
240		Private skoler m.v.:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 971 829 000 til kr 976 829 000	<u>5 000 000</u>
250		Statens ressurs- og voksenopplæringscenter og opplæring for voksne innvandrere (jf. kap. 3250):	
	62	Tilskudd til grunnskoleopplæring for innvandrere i alderen 16-20 år, forhøyes med ..... fra kr 42 800 000 til kr 70 000 000	<u>27 200 000</u>
260		Universitetet i Oslo (jf. kap. 3260):	
	70	Tilskudd til senter for studier av Holocaust og livssynsminoriteters stilling i Norge, nedsettes med ..... fra kr 40 000 000 til kr 0	<u>40 000 000</u>
263		Universitetet i Tromsø (jf. kap. 3263):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 664 569 000 til kr 659 569 000	<u>5 000 000</u>
273		Statlige kunsthøgskoler (jf. kap. 3273):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 131 998 000 til kr 134 998 000	<u>3 000 000</u>
274		Statlige høgskoler (jf. kap. 3274):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 4 950 757 000 til kr 4 975 157 000	<u>24 400 000</u>
281		Fellesutgifter for universiteter og høgskoler (jf. kap. 3281):	
	01.2	Desentralisert utdanning, bevilges med ..... kr 10 000 000	
	01.3	Teknisk utstyr og omstilling, bevilges med ..... kr 35 000 000	
	01	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 547 301 000 til kr 592 301 000	<u>45 000 000</u>
286		Fondet for forskning og nyskaping:	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
	90	(NY) Fondskapital, bevilges med	<u>3 000 000 000</u>
287		Forskningsinstitutter og andre tiltak:	
	50	NOVA, forhøyes med	<u>96 000</u>
		fra kr 18 779 000 til kr 18 875 000	
	54	Forskningsstiftelser, forhøyes med	<u>286 000</u>
		fra kr 61 463 000 til kr 61 749 000	
288		Internasjonale samarbeidstiltak:	
	72	Internasjonale grunnforskningsorganisasjoner, forhøyes med	<u>4 500 000</u>
		fra kr 94 714 000 til kr 99 214 000	
291		Studier i utlandet og sosiale formål for elever og studenter:	
	74	Tilskudd til velferdsarbeid, nedsettes med	<u>1 000 000</u>
		fra kr 55 955 000 til kr 54 955 000	
	75	Tilskudd til bygging av studentboliger, kan overføres, forhøyes med	<u>30 000 000</u>
		fra kr 80 322 000 til kr 110 322 000	
320		Allmenne kulturformål:	
	61	(NY) Tilskudd til tusenårssted i kommunene, kan overføres, bevilges med	<u>52 000 000</u>
	73	Nasjonale kulturbygg, kan overføres, nedsettes med	<u>13 500 000</u>
		fra kr 35 300 000 til kr 21 800 000	
322		Billedkunst, kunsthåndverk og design (jf. kap. 3322):	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, forhøyes med	<u>1 413 000</u>
		fra kr 11 940 000 til kr 13 353 000	
323		Musikkformål (jf. kap. 3323):	
	78	Ymse faste tiltak, forhøyes med	<u>300 000</u>
		fra kr 92 284 000 til kr 92 584 000	
326		Språk-, litteratur- og bibliotekformål (jf. kap. 3326):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	<u>5 000 000</u>
		fra kr 191 425 000 til kr 196 425 000	
334		Film- og mediaformål (jf. kap. 3334):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	<u>2 400 000</u>
		fra kr 78 700 000 til kr 81 100 000	
400		Justisdepartementet (jf. kap. 3400):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	<u>200 000</u>
		fra kr 231 121 000 til kr 230 921 000	
410		Herreds- og byrettene (jf. kap. 3410):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	<u>2 815 000</u>
		fra kr 740 037 000 til kr 742 852 000	
430		Kriminalomsorg i anstalt (jf. kap. 3430):	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, forhøyes med	<u>3 000 000</u>
		fra kr 35 172 000 til kr 38 172 000	
435		Kriminalomsorg i frihet (jf. kap. 3435):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	<u>2 000 000</u>
		fra kr 110 644 000 til kr 112 644 000	
440		Politi- og lensmannsetaten (jf. kap. 3440):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	<u>86 800 000</u>
		fra kr 5 195 265 000 til kr 5 282 065 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med	<u>750 000</u>
		fra kr 25 029 000 til kr 25 779 000	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres, forhøyes med	<u>5 000 000</u>
		fra kr 215 129 000 til kr 220 129 000	
443		Oppfølging av Innsynsloven:	
	1	(NY) Driftsutgifter, bevilges med	<u>1 000 000</u>
445		Den høyere påtalemyndighet (jf. kap. 3445):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	<u>1 500 000</u>
		fra kr 58 115 000 til kr 59 615 000	
449		Statens innkrevingsentral (jf. kap. 3449):	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
	1	Driftsutgifter, for høyes med	<u>12 000 000</u>
		fra kr 103 066 000 til kr 115 066 000	
462		Registerenheten i Brønnøysund (jf. kap. 3410 og 3462):	
	1	Driftsutgifter, for høyes med	<u>5 900 000</u>
		fra kr 112 191 000 til kr 118 091 000	
466		Advokatutgifter m.m.:	
	1	Driftsutgifter, for høyes med	<u>3 100 000</u>
		fra kr 233 228 000 til kr 236 328 000	
470		Fri rettshjelp (jf. kap. 3470):	
	1	Driftsutgifter, for høyes med	<u>30 000</u>
		fra kr 3 022 000 til kr 3 052 000	
	70	Fri sakførsel, for høyes med	<u>1 600 000</u>
		fra kr 140 105 000 til kr 141 705 000	
	71	Fritt rettsråd, for høyes med	<u>1 000 000</u>
		fra kr 85 368 000 til kr 86 368 000	
476		Et historisk og moralsk oppgjør med behandlingen i Norge av den økonomiske likvidasjon av den jødiske minoritet under den 2. verdenskrigen:	
	71	Støtte utenfor Norges grenser til å minnes og utvikle den tradisjon og kultur som nazistene ønsket å utrydde, nedsettes med	<u>60 000 000</u>
		fra kr 60 000 000 til kr 0	
500		Kommunal- og regionaldepartementet (jf. kap. 3500):	
	21	Spesielle forsknings- og utredningsoppdrag, for høyes med	<u>250 000</u>
		fra kr 21 121 000 til kr 21 371 000	
520		Utlendingsdirektoratet (jf. kap. 3520):	
	21	Spesielle driftsutgifter, statlige mottak, for høyes med	<u>200 000 000</u>
		fra kr 855 025 000 til kr 1 055 025 000	
530		Arbeidstilsynet (jf. kap. 3530):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	<u>5 000 000</u>
		fra kr 229 700 000 til kr 224 700 000	
551		Regional næringsutvikling i fylker og kommuner:	
	58	Regionale samordningstiltak, fond, nedsettes med	<u>46 000 000</u>
		fra kr 100 000 000 til kr 54 000 000	
571		Rammetilskudd til kommuner:	
	60	Innbyggertilskudd/utgiftsutjevning, for høyes med	<u>2 900 000</u>
		fra kr 22 421 368 000 til kr 22 424 268 000	
	65	Hovedstadstilskudd, nedsettes med	<u>22 000 000</u>
		fra kr 192 025 000 til kr 170 025 000	
586		Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser:	
	60	Oppstartingstilskudd, kan overføres, for høyes med	<u>139 000 000</u>
		fra kr 870 800 000 til kr 1 009 800 000	
	63	Tilskudd til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag, for høyes med ..	<u>19 800 000</u>
		fra kr 262 200 000 til kr 282 000 000	
587		Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 3587):	
	1	Driftsutgifter, for høyes med	<u>1 600 000</u>
		fra kr 22 200 000 til kr 23 800 000	
600		Sosial- og helsedepartementet (jf. kap. 3600):	
	1	Driftsutgifter, for høyes med	<u>5 500 000</u>
		fra kr 148 303 000 til kr 153 803 000	
604		Etat for rådssekretariater og enkelte helse- og sosialfaglige oppgaver m.v. (jf. kap. 3604):	
	1	Driftsutgifter, for høyes med	<u>12 550 000</u>
		fra kr 20 018 000 til kr 32 568 000	
614		Utvikling av sosialtjenesten, tiltak for rusmiddelmissbrukere m.v.:	
	63	Utvikling av sosialtjenesten og rusmiddeltiltak, kan overføres, for høyes med ..	<u>10 000 000</u>
		fra kr 115 150 000 til kr 125 150 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
670		Tiltak for eldre:	
	62	Styrking av geriatri, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 10 000 000 til kr 7 000 000	<u>3 000 000</u>
673		Tiltak for funksjonshemmede:	
	61	Oppfølging av ansvarsreformen for mennesker med psykisk utviklings- hemming, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 1 097 200 000 til kr 1 115 200 000	<u>18 000 000</u>
676		Kompetansesentra for funksjonshemmede:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 32 753 000 til kr 20 203 000	<u>12 550 000</u>
700		Statens helsetilsyn og fylkeslegene (jf. kap. 3700):	
	1	Driftsutgifter, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 202 892 000 til kr 205 592 000	<u>2 700 000</u>
701		Forsøks- og utviklingsvirksomhet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 97 700 000 til kr 91 000 000	<u>6 700 000</u>
705		Kursvirksomhet og stipendier:	
	61	Utdanningstiltak, turnustjeneste m.m., nedsettes med ..... fra kr 48 400 000 til kr 46 900 000	<u>1 500 000</u>
	62	Bedriftsintern utdanning m.v., <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 33 200 000 til kr 33 700 000	<u>500 000</u>
710		Statens institutt for folkehelse (jf. kap. 3710):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 191 114 000 til kr 189 114 000	<u>2 000 000</u>
	21	Formidlingsvirksomhet, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 94 800 000 til kr 99 800 000	<u>5 000 000</u>
712		Statens helseundersøkelser (jf. kap. 3712):	
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 1 100 000 til kr 8 100 000	<u>7 000 000</u>
715		Statens strålevern (jf. kap. 3715):	
	45	(NY) Store nyanskaffelser, <i>kan overføres</i> , bevilges med	<u>2 000 000</u>
718		Rehabilitering:	
	60	Rehabilitering, nedsettes med ..... fra kr 117 500 000 til kr 109 300 000	<u>8 200 000</u>
719		Helsefremmende og forebyggende arbeid:	
	21	Tilskudd til helsefremmende og forebyggende tiltak i helse- og sosialsektoren, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 57 340 000 til kr 54 840 000	<u>2 500 000</u>
	61	Mammografiscreening, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 56 240 000 til kr 62 240 000	<u>6 000 000</u>
	70	Handlingsplan mot HIV/AIDS-epidemien og smittevern, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 21 600 000 til kr 21 100 000	<u>500 000</u>
730		Fylkeskommunenes helsetjeneste:	
	60	Innsatsstyrt finansiering av sykehus, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 10 300 000 000 til kr 10 748 000 000	<u>448 000 000</u>
	61	Refusjon poliklinisk virksomhet ved sykehus m.v., <i>forhøyes</i> med	<u>33 000 000</u>
	62	Tilskudd til regionsykehus, nedsettes med ..... fra kr 1 500 800 000 til kr 1 482 800 000	<u>18 000 000</u>
	67	Andre tilskudd, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 68 800 000 til kr 71 900 000	<u>3 100 000</u>
731		Rikshospitalet:	
	50	Statstilskudd, <i>forhøyes</i> med ..... fra kr 1 214 900 000 til kr 1 305 600 000	<u>90 700 000</u>

Kap.	Post	Formål:	Kroner
734		Det norske Radiumhospital:	
	50	Statstilskudd, forhøyes med ..... fra kr 272 800 000 til kr 320 300 000	<u>47 500 000</u>
735		Statens senter for epilepsi (jf. kap. 3735):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 117 632 000 til kr 118 632 000	<u>1 000 000</u>
739		Andre utgifter (jf. kap. 3739):	
	21	Forsøk og utvikling i sykehussektoren, <i>kan nyttes under post 65</i> , nedsettes med ..... fra kr 79 550 000 til kr 70 500 000	<u>9 050 000</u>
	65	Kreftbehandling m.m., <i>kan nyttes under post 21, kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 117 000 000 til kr 115 000 000	<u>2 000 000</u>
	70	Behandlingsreiser til utlandet, nedsettes med ..... fra kr 63 000 000 til kr 60 000 000	<u>3 000 000</u>
750		Statens legemiddelkontroll (jf. kap. 3750 og 5578):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 63 211 000 til kr 70 011 000	<u>6 800 000</u>
840		Tilskudd til krisetiltak:	
	60	Tilskudd til kommuner til krisetiltak, forhøyes med ..... fra kr 42 150 000 til kr 53 070 000	<u>10 920 000</u>
846		Familie- og likestillingspolitisk forskning, opplysningsarbeid m.v.:	
	70	Tilskudd, forhøyes med ..... fra kr 9 990 000 til kr 10 190 000	<u>200 000</u>
856		Barnehager:	
	60	Driftstilskudd til barnehager, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 4 461 900 000 til kr 4 496 900 000	<u>35 000 000</u>
857		Barne- og ungdomstiltak:	
	79	Tilskudd til internasjonalt ungdomssamarbeid m.v., forhøyes med ..... fra kr 10 710 000 til kr 13 710 000	<u>3 000 000</u>
865		Forbrukerpolitisk forskning, forbrukersikkerhet og internasjonalt samarbeid:	
	21	Spesielle driftsutgifter, forskning, utviklings- og opplysningsarbeid, forhøyes med ..... fra kr 5 839 000 til kr 7 839 000	<u>2 000 000</u>
901		Styret for det industrielle rettsvern (jf. kap. 3901):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 126 000 000 til kr 125 000 000	<u>1 000 000</u>
902		Justervesenet (jf. kap. 3902):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 70 900 000 til kr 69 900 000	<u>1 000 000</u>
903		Standardisering:	
	70	Tilskudd, nedsettes med ..... fra kr 37 000 000 til kr 36 000 000	<u>1 000 000</u>
926		Spesielle IT-tiltak:	
	71	Tilskudd til høyhastighetskommunikasjon, <i>kan overføres</i> , nedsettes med .. fra kr 18 000 000 til kr 12 000 000	<u>6 000 000</u>
932		Norges geologiske undersøkelse (jf. kap. 3932):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 95 000 000 til kr 94 000 000	<u>1 000 000</u>
947		Tilskudd til sysselsetting av sjøfolk:	
	70	Tilskudd, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 250 000 000 til kr 285 000 000	<u>35 000 000</u>
949		Electronic Chart Centre AS:	
	90	(NY) Egenkapital, bevilges med	<u>10 000 000</u>
	91	(NY) Overkursfond, bevilges med	<u>20 000 000</u>

Kap.	Post	Formål:	Kroner
951		Store Norske Spitsbergen Kulkompani A/S:	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 60 000 000 til kr 87 000 000	<u>27 000 000</u>
952		Svalbard Samfunnsdrift og Næringsutvikling:	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 46 000 000 til kr 44 000 000	<u>2 000 000</u>
954		Sulitjelma Bergverk A/S (jf. kap. 3954):	
	91	(NY) Avskrivning av aksjekapital, bevilges med	<u>20 050 000</u>
970		Internasjonaliseringstiltak:	
	70	Eksportfremmende tiltak, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 186 000 000 til kr 184 000 000	<u>2 000 000</u>
1000		Fiskeridepartementet:	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 49 500 000 til kr 52 502 000	<u>3 002 000</u>
	70	Tilskudd diverse formål, forhøyes med ..... fra kr 200 000 til kr 1 200 000	<u>1 000 000</u>
1020		Havforskningsinstituttet (jf. kap. 4020):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 134 700 000 til kr 135 440 000	<u>740 000</u>
1021		Drift av forskningsfartøyene (jf. kap. 4021):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 72 500 000 til kr 72 000 000	<u>500 000</u>
	45	(NY) Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, bevilges med	<u>3 500 000</u>
1023		Fiskeri- og havbruksforskning (jf. kap. 4023):	
	50	Tilskudd Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 182 000 000 til kr 181 000 000	<u>1 000 000</u>
1030		Fiskeridirektoratet (jf. kap. 4030):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 238 500 000 til kr 243 400 000	<u>4 900 000</u>
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 800 000 til kr 2 800 000	<u>2 000 000</u>
1050		Diverse fiskeriformål:	
	78	DNA-register for vågehval, nedsettes med ..... fra kr 4 000 000 til kr 3 000 000	<u>1 000 000</u>
1064		Havnetjenesten (jf. kap. 4064):	
	60	Tilskudd til fiskerihavneanlegg, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under kap. 1064 postene 24, 30 og 33</i> , forhøyes med ..... fra kr 25 000 000 til kr 45 000 000	<u>20 000 000</u>
1070		Elektroniske navigasjonshjelpemidler (jf. kap. 4070):	
	70	Tilskudd til utbygging og drift av Loran C, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ... fra kr 6 810 000 til kr 7 310 000	<u>500 000</u>
	72	Radiodekning Barentshavet, nedsettes med ..... fra kr 1 700 000 til kr 0	<u>1 700 000</u>
1100		Landbruksdepartementet (jf. kap. 4100):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 103 228 000 til kr 100 228 000	<u>3 000 000</u>
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 8 375 000 til kr 6 375 000	<u>2 000 000</u>
1102		Fylkesmannens landbruksavdeling (jf. kap. 4102):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 256 983 000 til kr 258 696 000	<u>1 713 000</u>
1107		Statens dyrehelsetilsyn (jf. kap. 4107):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 178 284 000 til kr 178 691 000	<u>407 000</u>
1137		Forskning og utvikling:	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
	50	Forskningsprogrammer, nedsettes med	<u>5 000 000</u>
		fra kr 110 657 000 til kr 105 657 000	
1140		Miljø- og næringstiltak i jordbruket:	
	77	Miljørettet prosjektarbeid m.m., <i>kan overføres</i> , nedsettes med	<u>4 000 000</u>
		fra kr 27 524 000 til kr 23 524 000	
1145		Jordskifteverket (jf. kap. 4145):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	<u>645 000</u>
		fra kr 128 005 000 til kr 128 650 000	
1161		Statskog SF - forvaltningsdrift:	
	72	(NY) Erstatning for barskogvern, bevilges med	<u>8 500 000</u>
1301		Forskning og utvikling m.v.:	
	70	Tilskudd til rasjonell og miljøvennlig transport, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	<u>10 000 000</u>
		fra kr 35 400 000 til kr 25 400 000	
1310		Flytransport:	
	70	Godtgjørelse for innenlandske flyruter, <i>kan nyttes under kap. 1311 post 60</i> , forhøyes med	<u>3 200 000</u>
		fra kr 271 100 000 til kr 274 300 000	
1320		Statens vegvesen (jf. kap. 4320):	
	31	Tilskudd til rassikring, <i>kan overføres, kan nyttes under post 30 og post 60</i> , forhøyes med	<u>15 000 000</u>
		fra kr 75 600 000 til kr 90 600 000	
1330		Særskilte transporttiltak:	
	60	Avgiftskompensasjon rutebiler, forhøyes med	<u>57 000 000</u>
		fra kr 380 000 000 til kr 437 000 000	
	71	Tilskudd til ekspressbusser, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	<u>51 000 000</u>
		fra kr 20 000 000 til kr 71 000 000	
1425		Vilt- og fisketiltak (jf. kap. 4425):	
	60	Kommunal vilt- og fiskeforvaltning, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	<u>900 000</u>
		fra kr 23 500 000 til kr 22 600 000	
	70	Tilskudd til fiskeformål, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	<u>900 000</u>
		fra kr 5 500 000 til kr 6 400 000	
1427		Direktoratet for naturforvaltning (jf. kap. 4427):	
	73	Erstatninger og forebyggende tiltak mot rovviltskader, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	<u>20 400 000</u>
		fra kr 96 002 000 til kr 116 402 000	
1429		Riksantikvaren (jf. kap. 4429):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	<u>2 000 000</u>
		fra kr 64 859 000 til kr 66 859 000	
	72	Vern og sikring av fredete og bevaringsverdige kulturminner og kulturmiljøer, <i>kan overføres, kan nyttes under post 21 og post 60</i> , forhøyes med	<u>3 500 000</u>
		fra kr 59 158 000 til kr 62 658 000	
1441		Statens forurensningstilsyn (jf. kap. 4441):	
	39	Opprydningstiltak, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	<u>1 000 000</u>
		fra kr 19 500 000 til kr 20 500 000	
	72	Tilskudd til utvikling av mer miljøeffektive produkter og bygg, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	<u>2 000 000</u>
		fra kr 10 500 000 til kr 8 500 000	
1470		Internasjonalt samarbeid, tiltak for luftmiljø og polarforvaltning (jf. kap. 4470):'	
	71	Internasjonale organisasjoner, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	<u>1 700 000</u>
		fra kr 28 840 000 til kr 30 540 000	
1471		Norsk Polarinstitutt (jf. kap. 4471):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	<u>4 700 000</u>
		fra kr 102 721 000 til kr 107 421 000	
1500		Arbeids- og administrasjonsdepartementet (jf. kap. 4500):	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	<u>1 000 000</u>
		fra kr 111 920 000 til kr 110 920 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, forhøyes med	<u>1 000 000</u>
		fra kr 56 286 000 til kr 57 286 000	
1510		Fylkesmannsembetene:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	<u>1 000 000</u>
		fra kr 326 533 000 til kr 325 533 000	
1520		Statskonsult - Direktoratet for forvaltningsutvikling (jf. kap. 4520):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	<u>4 500 000</u>
		fra kr 80 062 000 til kr 75 562 000	
1521		Statens informasjonstjeneste:	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	<u>2 500 000</u>
		fra kr 23 946 000 til kr 21 446 000	
1522		Statens forvaltningstjeneste (jf. kap. 4522):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	<u>750 000</u>
		fra kr 247 357 000 til kr 248 107 000	
1542		Tilskudd til Statens Pensjonskasse og Pensjonsordningen for apoteketaten:	
	71	Tilskudd til Pensjonsordningen for apoteketaten, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	<u>34 000 000</u>
		fra kr 8 000 000 til kr 42 000 000	
1544		Boliglån til statsansatte:	
	90	Lån, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	<u>1 175 000 000</u>
		fra kr 50 000 000 til kr 1 225 000 000	
1560		Pristilskudd:	
	70	Til regulering av forbrukerprisene, forhøyes med	<u>47 000 000</u>
		fra kr 95 738 000 til kr 142 738 000	
1580		Bygg utenfor husleieordningen:	
	30	(NY) Igangsetting av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , bevilges med	<u>29 600 000</u>
	31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	<u>812 100 000</u>
		fra kr 1 304 893 000 til kr 2 116 993 000	
	36	(NY) Kunstnerisk utsmykning, bevilges med	<u>2 750 000</u>
1582		Utvikling av Fornebuområdet:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	<u>7 000 000</u>
		fra kr 7 000 000 til kr 0	
	30	Investeringer på Fornebu, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	<u>23 000 000</u>
		fra kr 80 000 000 til kr 57 000 000	
1590		Arbeidsmarkedssetaten (jf. kap. 4590):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	<u>5 000 000</u>
		fra kr 1 582 036 000 til kr 1 577 036 000	
1591		Arbeidsmarkedstiltak (jf. kap. 4591):	
	71	Opplæringstiltak, drift, <i>kan overføres</i> , <i>kan nyttes under postene 60 og 70</i> , nedsettes med	<u>5 000 000</u>
		fra kr 698 216 000 til kr 693 216 000	
1600		Finans- og tolldepartementet (jf. kap. 4600):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	<u>1 500 000</u>
		fra kr 170 250 000 til kr 171 750 000	
1610		Toll- og avgiftsdirektoratet - toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 4610):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	<u>12 000 000</u>
		fra kr 790 700 000 til kr 802 700 000	
1618		Skattedirektoratet - skatteetaten (jf. kap. 4618):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med	<u>5 500 000</u>
		fra kr 2 694 900 000 til kr 2 700 400 000	
1650		Statsgjeld, renter m.m. (jf. kap. 5606):	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	<u>4 000 000</u>
		fra kr 18 000 000 til kr 14 000 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
	89	Renter og provisjon m.m. på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 17 708 400 000 til kr 15 547 600 000	<u>2 160 800 000</u>
1651		Statsgjeld, avdrag og innløsning:	
	90	Avdrag på innenlandsk statsgjeld, <i>overslagsbevilgning</i> , nedsettes med ..... fra kr 41 488 200 000 til kr 22 916 900 000	<u>18 571 300 000</u>
1792		Norske styrker i utlandet (jf. kap. 4792):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 586 000 000 til kr 1 268 000 000	<u>682 000 000</u>
1800		Olje- og energidepartementet (jf. kap. 4800):	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 35 000 000 til kr 37 000 000	<u>2 000 000</u>
1820		Norges vassdrags- og energidirektorat (jf. kap. 4820 og 4829):	
	71	(NY) Refusjon av dokumentavgift, bevilges med	<u>615 000 000</u>
	72	(NY) Tilskudd til investeringer i ledningsnett, <i>kan overføres</i> , bevilges med	<u>23 000 000</u>
1825		Energiøkonomisering:	
	21	Spesielle driftsutgifter, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 57 000 000 til kr 63 000 000	<u>6 000 000</u>
	72	Introduksjon av ny energiteknologi og bioenergi, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 190 000 000 til kr 114 000 000	<u>76 000 000</u>
1830		Energiforskning (jf. kap. 4829):	
	50	Norges forskningsråd, <i>kan overføres</i> , nedsettes med ..... fra kr 157 000 000 til kr 152 000 000	<u>5 000 000</u>
2309		Tilfeldige utgifter:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med ..... fra kr 5 271 274 000 til kr 4 336 619 000	<u>934 655 000</u>
2410		Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 5310):	
	1	Driftsutgifter, forhøyes med ..... fra kr 190 268 000 til kr 208 268 000	<u>18 000 000</u>
	72	Rentestønning, nedsettes med ..... fra kr 1 788 000 000 til kr 1 488 000 000	<u>300 000 000</u>
2411		Statens Landbruksbank (jf. kap. 5311 og 5614):	
	73	Tilskudd til Landbruksbankens tapsfond, nedsettes med ..... fra kr 9 000 000 til kr 3 000 000	<u>6 000 000</u>
2412		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 5312 og 5615):	
	72	Rentestøtte, forhøyes med ..... fra kr 97 000 000 til kr 99 000 000	<u>2 000 000</u>
	90	Lån til Husbanken, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med ..... fra kr 8 597 000 000 til kr 8 599 000 000	<u>2 000 000</u>
2415		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond, fiskeri- og andre regionalpolitiske tiltak:	
	71	(NY) Tilskudd til nybygging og kjøp av brukte fiskefartøy til Finnmark, <i>kan overføres</i> , bevilges med	<u>10 000 000</u>
2420		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 5320 og 5620):	
	50	Utviklingstilskudd, fond, nedsettes med ..... fra kr 186 100 000 til kr 176 100 000	<u>10 000 000</u>
	70	Administrasjon, <i>kan overføres</i> , forhøyes med ..... fra kr 95 000 000 til kr 100 500 000	<u>5 500 000</u>
2422		Statens miljøfond (jf. kap. 5322 og 5621):	
	70	(NY) Rentestøtte, bevilges med	<u>800 000</u>
	90	Statens miljøfond, lån, forhøyes med ..... fra kr 230 000 000 til kr 232 500 000	<u>2 500 000</u>
2425		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (SND) og fylkeskommunene:	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
	51	Distriktsutviklingstilskudd, fond, <i>kan nyttes under kap. 551 post 51</i> , nedsettes med	<u>25 000 000</u>
		fra kr 809 000 000 til kr 784 000 000	
	53	Tilskudd til dekning av tap på lån, nedsettes med	<u>4 000 000</u>
		fra kr 120 000 000 til kr 116 000 000	
	74	(NY) Dekning av tap på risikolån og garantier, bevilges med	<u>24 100 000</u>
2440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 5440):	
	22	Fjerningsutgifter, forhøyes med	<u>6 000 000</u>
		fra kr 8 000 000 til kr 14 000 000	
	30	Investeringer, forhøyes med	<u>3 100 000 000</u>
		fra kr 24 900 000 000 til kr 28 000 000 000	
	50	Overføring til Statens petroleumsforsikringsfond, nedsettes med	<u>14 000 000</u>
		fra kr 600 000 000 til kr 586 000 000	
2441		Petroleumsrettet teknologiutvikling:	
	50	(NY) Prosjektrettet teknologiutvikling i petroleumsvirksomheten, <i>kan overføres</i> , bevilges med	<u>100 000 000</u>
2442		Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen (jf. kap. 5442):	
	70	Tilskudd, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	<u>11 000 000</u>
		fra kr 9 000 000 til kr 20 000 000	
2445		Statsbygg (jf. kap. 5445):	
	24	Til reguleringsfondet	
		1 Driftsinntekter, <i>overslagsbevilgning</i>	kr -2 281 160 000
		2 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	kr 810 971 000
		3 Avskrivninger	kr 155 000 000
		4 Renter av statens kapital	kr 118 156 000
		5 Til investeringsformål	kr 1 166 613 000
		6 Til reguleringsfondet	kr -359 580 000
			<u>-390 000 000</u>
	31	Videreføring av byggeprosjekter, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	<u>11 100 000</u>
		fra kr 961 540 000 til kr 950 440 000	
	32	Prosjektering av bygg, <i>kan overføres</i> , forhøyes med	<u>2 500 000</u>
		fra kr 15 000 000 til kr 17 500 000	
	37	(NY) Utvikling av Pilestredet Park, <i>kan overføres</i> , bevilges med	<u>16 000 000</u>
2450		Luftfartsverket (jf. kap. 5450, 5491 og 5603):	
	24	Til investeringsformål	
		1 Driftsinntekter	kr -4 162 170 000
		2 Inntekter regionale flyplasser	kr -208 400 000
		3 Fra reguleringsfondet	kr -213 450 000
		4 Driftsutgifter, <i>overslagsbevilgning</i>	kr 1 377 500 000
		5 Driftsutgifter regionale flyplasser, <i>overslagsbevilgning</i>	kr 187 100 000
		6 Avskrivninger	kr 2 595 600 000
		7 Renter av statens kapital	kr 41 100 000
		8 Til investeringsformål	kr 288 720 000
			<u>-94 000 000</u>
	30	Flyplassanlegg, <i>kan overføres</i> , nedsettes med	<u>50 000 000</u>
		fra kr 618 200 000 til kr 568 200 000	
	92	(NY) Lån Sandefjord Lufthavn AS, bevilges med	<u>15 000 000</u>
2460		Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (jf. kap. 5460):	
	50	Tilskudd til risikoavsetningsfond for SUS/Baltikum-ordningen, nedsettes med	<u>15 000 000</u>
		fra kr 50 000 000 til kr 35 000 000	
2541		Dagpenger:	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
	70	Dagpenger, <i>overslagsbevilgning</i> , forhøyes med	<u>400 000 000</u>
		fra kr 5 200 000 000 til kr 5 600 000 000	
2600		Trygdeetaten:	
	1	Driftsutgifter, nedsettes med	<u>24 000 000</u>
		fra kr 3 357 050 000 til kr 3 333 050 000	
	21	Spesielle driftsutgifter, nedsettes med	<u>2 000 000</u>
		fra kr 56 800 000 til kr 54 800 000	
2711		Diverse tiltak i fylkeshelsetjenesten m.v.:	
	75	Opptreningsinstitusjoner, forhøyes med	<u>8 700 000</u>
		fra kr 403 600 000 til kr 412 300 000	
2790		Andre helsetiltak:	
	70	Bidrag, lokalt, nedsettes med	<u>34 000 000</u>
		fra kr 358 000 000 til kr 324 000 000	
	72	(NY) Utgifter til sykebehandling i utlandet, bevilges med	<u>24 000 000</u>
2800		Statens petroleumsfond (jf. kap. 5800):	
	50	Overføring til fondet, nedsettes med	<u>18 321 700 000</u>
		fra kr 56 142 000 000 til kr 37 820 300 000	
3229		Andre formål i grunnskolen (jf. kap. 229):	
	2	(NY) Salgsinntekter m.v., bevilges med	<u>100 000</u>
3334		Film- og mediaformål (jf. kap. 334):	
	70	Gebyr, forhøyes med	<u>2 400 000</u>
		fra kr 6 808 000 til kr 9 208 000	
3449		Statens innkrevingsentral (jf. kap. 449):	
	81	Bøter, inndragninger, forhøyes med	<u>12 000 000</u>
		fra kr 460 000 000 til kr 472 000 000	
3462		Registerenheten i Brønnøysund (jf. kap. 462):	
	3	Oppdrag og andre inntekter, forhøyes med	<u>5 900 000</u>
		fra kr 7 411 000 til kr 13 311 000	
3587		Statens bygningstekniske etat (jf. kap. 587):	
	4	Gebyrer, godkjenningsordning for foretak for ansvarsrett, forhøyes med ...	<u>1 600 000</u>
		fra kr 6 600 000 til kr 8 200 000	
3954		Sulitjelma Bergverk A/S (jf. kap. 954):	
	90	(NY) Avskrivning av aksjekapital, bevilges med	<u>20 050 000</u>
3967		Norsk Jetmotor AS:	
	90	(NY) Salg av aksjer, bevilges med	<u>98 660 000</u>
	91	(NY) Tilbakebetaling av ansvarlig lån, bevilges med	<u>37 500 000</u>
4030		Fiskeridirektoratet (jf. kap. 1030):	
	1	(NY) Oppdragsinntekter, bevilges med	<u>10 000</u>
	10	Gebyr Kontrollverkets tjenester, forhøyes med	<u>1 200 000</u>
		fra kr 20 000 000 til kr 21 200 000	
	14	(NY) Refusjoner, bevilges med	<u>10 000</u>
4067		Trafikksentraler (jf. kap. 1067):	
	1	Sikkerhetsgebyr Grenland, nedsettes med	<u>675 000</u>
		fra kr 5 900 000 til kr 5 225 000	
	2	Sikkerhetsgebyr Sture og Mongstad, nedsettes med	<u>575 000</u>
		fra kr 5 000 000 til kr 4 425 000	
4550		Konkurransetilsynet (jf. kap. 1550):	
	1	Salg av publikasjoner, nedsettes med	<u>42 000</u>
		fra kr 42 000 til kr 0	
4610		Toll- og avgiftsdirektoratet - toll- og avgiftsetaten (jf. kap. 1610):	
	11	Gebyr på kredittdokumenter, forhøyes med	<u>8 000 000</u>
		fra kr 75 700 000 til kr 83 700 000	
4792		Norske styrker i utlandet (jf. kap. 1792):	
	1	Driftsinntekter, forhøyes med	<u>3 200 000</u>
		fra kr 170 000 til kr 3 370 000	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
4829		Konsesjonsavgiftsfondet (jf. kap. 1820 og 1830):	
	50	Overføring fra fondet, forhøyes med ..... fra kr 106 500 000 til kr 306 500 000	<u>200 000 000</u>
4860		Statsforetak under Olje- og energidepartementet:	
	80	Inntekter fra oppgjørsordningen for utenlandshandelen med kraft, forhøyes med ..... fra kr 45 000 000 til kr 51 400 000	<u>6 400 000</u>
5312		Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412):	
	1	Gebyrer, forhøyes med ..... fra kr 27 800 000 til kr 29 000 000	<u>1 200 000</u>
	90	Avdrag, nedsettes med ..... fra kr 4 904 000 000 til kr 4 100 000 000	<u>804 000 000</u>
5320		Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420):	
	50	Tilbakeføring av utviklingstilskudd, forhøyes med ..... fra kr 5 000 000 til kr 43 640 000	<u>38 640 000</u>
	51	Tilbakeføring fra tapsfond, forhøyes med ..... fra kr 5 000 000 til kr 48 950 000	<u>43 950 000</u>
5322		Statens miljøfond (jf. kap. 2422 og 5621):	
	90	(NY) Tilbakeføring av lånemidler, bevilges med	<u>2 500 000</u>
5326		SIVA (jf. kap. 2426):	
	71	Låneprovisjon, forhøyes med ..... fra kr 2 580 000 til kr 2 589 000	<u>9 000</u>
	90	Avdrag på utestående fordringer, forhøyes med ..... fra kr 110 000 000 til kr 140 000 000	<u>30 000 000</u>
5332		Inntekter ved salg av aksjer i Norsk Medisinaldepot AS:	
	90	(NY) Salg av aksjer, bevilges med	<u>166 600 000</u>
5440		Statens direkte økonomiske engasjement i petroleumsvirksomheten (jf. kap. 2440):	
	24	Renter	
		1 Driftsinntekter	kr 65 900 000 000
		2 Driftsutgifter	kr -15 600 000 000
		3 Lete- og feltutviklingsutgifter	kr -2 100 000 000
		4 Avskrivninger	kr -14 900 000 000
		5 Renter	kr -8 300 000 000
			<u>25 000 000 000</u>
	30	Avskrivninger, nedsettes med ..... fra kr 17 400 000 000 til kr 14 900 000 000	<u>2 500 000 000</u>
	80	Renter, nedsettes med ..... fra kr 8 900 000 000 til kr 8 300 000 000	<u>600 000 000</u>
5442		Disponering av innretninger på kontinentalsokkelen (jf. kap. 2442):	
	80	(NY) Tilbakeføring av tilskudd, bevilges med	<u>5 300 000</u>
5445		Statsbygg (jf. kap. 2445):	
	39	Avsetning til investeringsformål, nedsettes med ..... fra kr 1 187 611 000 til kr 1 166 613 000	<u>20 998 000</u>
	49	(NY) Salg av eiendommer, bevilges med	<u>300 000 000</u>
5446		Salg av eiendom, Fornebu:	
	1	(NY) Leieinntekter Fornebu, bevilges med	<u>6 500 000</u>
	40	(NY) Salgsinntekter Fornebu, bevilges med	<u>5 000 000</u>
5450		Luftfartsverket (jf. kap. 2450):	
	35	Til investeringsformål (overført fra kap. 2450, post 24 Driftsresultat), nedsettes med ..... fra kr 323 720 000 til kr 288 720 000	<u>35 000 000</u>
5543		Miljøavgift på mineralske produkter m.v.:	

Kap.	Post	Formål:	Kroner
	70	CO ₂ -avgift, nedsettes med	<u>10 000 000</u>
		fra kr 4 125 000 000 til kr 4 115 000 000	
	71	Svovelavgift, nedsettes med	<u>1 000 000</u>
		fra kr 130 000 000 til kr 129 000 000	
5578		Avgift på farmasøytiske spesialpreparater (jf. kap. 750):	
	70	Registreringsavgift, forhøyes med	<u>900 000</u>
		fra kr 36 320 000 til kr 37 220 000	
	71	Kontrollavgift, forhøyes med	<u>5 900 000</u>
		fra kr 25 230 000 til kr 31 130 000	
5605		Renter av statskassens kontantbeholdning og andre fordringer:	
	83	Av alminnelige fordringer, forhøyes med	<u>2 500 000</u>
		fra kr 97 000 000 til kr 99 500 000	
	86	Av statskassens foliokonto i Norges Bank, nedsettes med	<u>2 895 000 000</u>
		fra kr 5 547 000 000 til kr 2 652 000 000	
5613		Renter fra SIVA:	
	80	Renter, nedsettes med	<u>11 800 000</u>
		fra kr 60 420 000 til kr 48 620 000	
5615		Renter fra Den Norske Stats Husbank (jf. kap. 2412):	
	80	Renter, nedsettes med	<u>430 000 000</u>
		fra kr 5 176 000 000 til kr 4 746 000 000	
5617		Renter fra Statens lånekasse for utdanning (jf. kap. 2410):	
	80	Renter, nedsettes med	<u>295 000 000</u>
		fra kr 4 895 000 000 til kr 4 600 000 000	
5620		Renter og utbytte fra Statens nærings- og distriktsutviklingsfond (jf. kap. 2420):	
	80	Renter, grunnfinansieringsordningen, nedsettes med	<u>10 000 000</u>
		fra kr 358 000 000 til kr 348 000 000	
	81	Renter, risikolåneordningen, nedsettes med	<u>10 500 000</u>
		fra kr 140 000 000 til kr 129 500 000	
	82	Renter, lavrisikolåneordningen, forhøyes med	<u>3 000 000</u>
		fra kr 23 000 000 til kr 26 000 000	
	83	Utbytte, grunnfinansieringsordningen og lavrisikolåneordningen, forhøyes med	<u>2 800 000</u>
		fra kr 30 000 000 til kr 32 800 000	
	84	Utbytte, egenkapitalordningen, nedsettes med	<u>46 900 000</u>
		fra kr 50 000 000 til kr 3 100 000	
	85	Rentemargin risikolåneordningen, forhøyes med	<u>26 000 000</u>
		fra kr 40 000 000 til kr 66 000 000	
5621		Statens miljøfond (jf. kap. 2422 og 5322):	
	80	(NY) Renter, bevilges med	<u>1 800 000</u>
5652		Innskuddskapital i Statskog SF:	
	80	Utbytte, forhøyes med	<u>8 500 000</u>
		fra kr 8 500 000 til kr 17 000 000	
5680		Utbytte fra statsforetak under Olje- og energidepartementet:	
	81	Utbytte, Statkraft SF, forhøyes med	<u>219 000 000</u>
		fra kr 90 000 000 til kr 309 000 000	
5685		Aksjer i Den norske stats oljeselskap a.s:	
	80	Utbytte, nedsettes med	<u>865 000 000</u>
		fra kr 1 000 000 000 til kr 135 000 000	
5800		Statens petroleumsfond (jf. kap. 2800):	
	50	Overføring fra fondet, forhøyes med	<u>5 946 042 000</u>
		fra kr 5 483 358 000 til kr 11 429 400 000	

II.

Stortinget samtykker i at Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet kan overskride bevilgningen under kap 229 post 21 mot tilsvarende merinntekter under kap 3229 post 02.

III.

Stortinget samtykker i at Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet kan gi tilbud om førtidspensjon til arbeidstakere ved de statlige spesialpedagogiske kompetansesentra som fyller 60 år i 1999 når arbeidet har falt bort og det ikke er mulig å gi tilbud om kompetanseheving eller annet arbeid, jf. kap 243.

IV.

Stortinget samtykker i at:

1. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet kan gjennomføre byggeprosjektet bygg 11 på Dragvoll ved bruk av midler under kap 262 post 45.
2. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet kan nytte inntekter ved salg av eiendommer til byggeprosjektet bygg 11 på Dragvoll.
3. Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet kan overskride kap 262 post 45 med merinntekter under kap 3262 post 49.

V.

Stortinget samtykker i at det innføres nettobudsjettering som en prøveordning ved universitetene så snart det lar seg praktisk gjennomføre, tidligst fra 1. januar 2000.

VI.

Stortinget samtykker i at arealutvidelsen av byggeprosjektet Meieribygget med 720 kvm finansieres ved salg av eiendom som forvaltes av Norges landbruks-høgskole, jf. kap 278.

VII.

Tilsagnsfullmakter

Stortinget samtykker i at Kulturdepartementet i 1999 kan gi tilsagn om statstilskudd til nasjonale kulturbygg for inntil 66,8 mill kroner ut over gitt bevilgning under kap 320 post 73.

VIII.

Fastsetting av gebyrer og avgifter m.m.

Stortinget samtykker i at:

- a) gebyret for merking av hver kopi av et videogram for utleie økes fra kr 1,00 til kr 2,00 fra 1. juli 1999
- b) gebyret for merking av hver kopi av et videogram for salg økes fra kr 1,00 til kr 2,00 fra 1. juli 1999
- c) avgiften pr. videogram for omsetning i næring til norsk kino- og filmfond settes til kr 4,00 fra 1. juli 1999.

IX.

Stortinget samtykker i at det åpnes for adgang til førtidsdimittering av mannskaper i siviltjenesten slik det fremgår under kap 450 Sivile vernepliktige.

X.

Endringer på Svalbardbudsjettet

På Svalbardbudsjettet for 1999 gjøres følgende endringer:

1. Bevilgningen under kap 5 Sysselmannen, post 01 Driftsutgifter reduseres med 0,6 mill kroner fra kr 17 425 000 til kr 16 825 000.
2. Bevilgningen under kap 6 Sysselmannens transporttjeneste, post 01 Driftsutgifter økes med 0,6 mill kroner fra kr 42 500 000 til kr 43 100 000.
3. Bevilgningen under kap 3005 Sysselmannen, post 01 Diverse inntekter reduseres med 0,55 mill kroner fra kr 750 000 til kr 200 000.
4. Bevilgningen under kap 3005 Sysselmannen, ny post 02 Refusjoner m.v. settes til 0,55 mill kroner.
5. Stortinget samtykker i at Justisdepartementet i 1999 kan overskride bevilgningen under kap 5 Sysselmannen, post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap 3005, post 02 Refusjoner m.v.

XI.

Stortinget samtykker i at Kommunal- og regionaldepartementet i 1999 kan gi tilsagn om oppstartingsstilskudd til bygging og utbedring av sykehjemsplasser og omsorgsboliger for inntil 1 188,5 mill kroner i tillegg til det som blir bevilget under kap 586 Tilskudd til omsorgsboliger og sykehjemsplasser post 60 Oppstartingsstilskudd.

XII.

Merinntektsfullmakt

Stortinget samtykker i at Sosial- og helsedepartementet i 1999 kan:

1. overskride bevilgningene under kap 604 Etat for rådssekretariater og enkelte helse- og sosialfaglige oppgaver m.v., post 01 Driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap 3604 Etat for rådssekretariater og enkelte helse- og sosialfaglige oppgaver m.v., post 02 Salgs- og leieinntekter.
2. overskride bevilgningene under kap 715 Statens strålevern, ny post 21 Spesielle driftsutgifter mot tilsvarende merinntekt under kap 3715 Statens strålevern, ny post 05 Oppdragsinntekter.

XIII.

Tilføyelse av stikkord

Stortinget samtykker i at:

1. bevilgningen under kap 739 Andre utgifter, post 65

- Kreftbehandling tilføyes stikkordet "kan overføres".
2. bevilgningen under kap 743 Statlige stimulerings-tiltak for psykisk helsevern, post 64 Omstrukturering og utbygging av psykisk helsevern for voksne tilføyes stikkordene "kan overføres" og "kan nyttes under post 65".
  3. bevilgningen under kap 743 Statlige stimulerings-tiltak for psykisk helsevern, post 65 Utbygging av psykisk helsevern for barn og ungdom tilføyes stikkordene "kan overføres" og "kan nyttes under post 64".
  4. bevilgningen under kap 1330 Særskilte transport-tiltak, post 71 Tilskudd til ekspressbusser tilføyes stikkordet "kan overføres".

XIV.

Endring av garantivedtak

Stortinget samtykker i at Stortingets vedtak av 4. november 1994 om Formål for Garanti-Instituttet for Eksportkredits garantigivning endres med følgende tilføyelse til annet avsnitt, jf. Stprp nr 1 (1994-95) Utenriksdepartementet, forslag XXV Formål § 1:

Det kan også i nærmere bestemte tilfeller gis garantier for leveranser av utstyr, skip og borefartøyer til norskregistrerte eiere når leveransene gjelder enheter som har sin inntjening fra utenriksfart og offshorevirksomhet.

XV.

Trekkfullmakter

Stortinget samtykker i at Nærings- og handelsdepartementet i 1999 kan:

1. utbetale uten bevilgning til Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (GIEK) i forbindelse med GIEKs virksomhet under statsgaranti for eksport og investeringer (den alminnelige garantiordningen) knyttet til forretningsdelen, i den utstrekning utbetalinger overstiger innestående likvide midler på risikoavsetningsfondet for forretningsdelen, med inntil 20 mill kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap 2460, post 92 Utbetaling iflg. trekkfullmakt - forretningsdelen.
2. utbetale uten bevilgning til Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (GIEK) i forbindelse med GIEKs virksomhet under statsgaranti for eksport og investeringer (den alminnelige garantiordningen) knyttet til samfunnsdelen, i den utstrekning utbetalinger overstiger innestående likvide midler på risikoavsetningsfondet for samfunnsdelen, med inntil 50 mill kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap 2460, post 93 Utbetaling iflg. trekkfullmakt - samfunnsdelen.
3. utbetale uten bevilgning til Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (GIEK) i forbindelse med GIEKs virksomhet under statsgaranti for eksport (den alminnelige garantiordningen - ansvar inklusiv til-

sagn gitt fram til 31. desember 1993) og statsgaranti gitt under særordningen for u-land med og uten NORAD-støtte, Jugoslavia- og Venezuela-ordningen, i den utstrekning utbetalinger overstiger innestående likvide midler under gamle ordninger, med inntil 50 mill kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap 2460, post 94 Utbetaling iflg. trekkfullmakt - gamle ordninger.

4. utbetale uten bevilgning til Garanti-Instituttet for Eksportkreditt (GIEK) i forbindelse med GIEKs virksomhet under statsgaranti for eksport til og investeringer i SUS-landene og de baltiske stater, i den utstrekning utbetalinger overstiger innestående likvide midler for SUS/Baltikum-ordningen, med inntil 50 mill kroner. Utbetalinger på trekkfullmakten posteres under kap 2460, post 96 Utbetaling iflg. trekkfullmakt - SUS/Baltikum-ordningen.

XVI.

Fullmakt til salg av Venturefondets portefølje

Stortinget gir Nærings- og handelsdepartementet fullmakt til å legge Venturefondets portefølje ut for salg i markedet.

XVII.

Salg av aksjer

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet kan selge inntil 49 pst. av aksjene i Statkorn Holding ASA.

XVIII.

Fullmakt vedrørende fast eiendom

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet i 1999 kan nedsette bevilgningen under kap 1580 post 31 med 13 mill kroner og bevilgningen under kap 1100 post 45 med inntil 3,5 mill kroner mot en økning av bevilgningen under kap 1110 (ny) post 45 Kjøp av Moerveien 12 med inntil 16,5 mill kroner.

XIX.

Tilsagnsfullmakt

Stortinget samtykker i at Landbruksdepartementet i 1999 kan gi tilsagn til miljørettet prosjektarbeid for inntil 4 mill kroner utover bevilgningen på kap 1140 post 77.

XX.

Stortinget ber Regjeringen igangsette et utredningsarbeid med sikte på revisjon av petroleumsbeskatningen og fremme forslag til endringer overfor Stortinget i løpet av 2000.

XXI.

Bygge- og eiendomsfullmakt

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet i 1999 kan godkjenne salg og bort-

feste av fast eiendom som forvaltes av Statsbygg på inntil 600 mill kroner.

XXII.

Fullmakt som vedrører Statsbygg direkte

Stortinget samtykker i at Statsbygg i 1999 kan overskride andre departementers byggebevilgninger som stilles til disposisjon for Statsbygg mot tilsvarende innsparing under kap 1580/kap 2445, post 33 Reserve for byggeprosjekter.

XXIII.

Fullmakt til å ettergi rente- og avdragsfrie lån

Stortinget samtykker i at Arbeids- og administrasjonsdepartementet kan ettergi lån pålydende 3 mill kroner til Voss Industrier AS.

XXIV.

Garantifullmakt

Stortinget samtykker i at Finansdepartementet gis fullmakt til å gi statsgaranti for Norges Banks garanti overfor Den internasjonale oppgjørsbanken for lån til Brasil innenfor en totalramme for nye tilsagn og gammelt garantiansvar som ikke overstiger 52 millioner amerikanske dollar.

XXV.

Kap. 5521 Merverdiavgift og avgift på investeringer

Fra 1. juli 1999 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 30. november 1998 om merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. for 1999:

Vedtaket kapittel II § 12 skal lyde:

Det skal ikke betales avgift av nærmere angitte investeringer m.v. i vindkraftanlegg, bioenergianlegg og varmepumper. Det samme gjelder for fjernvarmeanlegg, tidevannsanlegg, mikro- og minivannkraftverk, solenergianlegg og geovarmeanlegg.

XXVI.

Kap. 5526 Avgift på alkohol

Fra 1. juli 1999 gjøres følgende endringer i Stortingets vedtak av 30. november 1998 om avgift på øl for budsjetterterminen 1999:

A.

§ 1 bokstav g skal lyde:

Fra 1. januar 1999 skal det i henhold til lov av 19. mai 1933 nr. 11 betales avgift til statskassen på øl med følgende beløp for hver liter:

- g) Av øl som inneholder over 6,75 volumprosent alkohol; kr 33,59.

B.

§ 3 ny bokstav d skal lyde:

Ikke ervervsmessig produksjon av øl til eget forbruk.

XXVII.

Kap. 5536 Avgift på motorvogner m.m., post 71

Fra 1. juli 1999 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 30. november 1998 om engangsgift på motorvogner m.m. for budsjetterterminen 1999:

§ 3 fjerde ledd ny bokstav d skal lyde:

For motorvogner som benytter stempeldrevet forbrenningsmotor i kombinasjon med elektrisk motor (hybridbiler) til framdrift, inngår ikke effekten knyttet til den elektriske motoren i avgiftsgrunnlaget.

XXVIII.

Kap. 5536 Avgift på motorvogner m.m., post 77

Fra 1. juli 1999 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 17. juni 1998 om avgift på mineralolje til framdrift av motorvogn (autodieselavgift) for budsjetterterminen 1999:

§ 4 nytt annet ledd skal lyde:

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

XXIX.

Kap. 5543 Miljøavgift på mineralske produkter m.m.

Fra 1. juli 1999 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 17. juni 1998 om svovelavgift for budsjetterterminen 1999:

§ 4 nytt annet ledd skal lyde:

På vilkår departementet kan fastsette, fritas, refunderes eller ytes tilskudd for avgift for andel av biodiesel i mineraloljen.

XXX.

Stortinget samtykker i at Olje- og energidepartementet i 1999 kan gi tilsagn utover gitt bevilgning under kap 1825 Energiøkonomisering, post 72 Introduksjon av ny energiteknologi og bioenergi for inntil 70 mill kroner.

XXXI.

Stortinget samtykker i at Kongen kan selge deler av statens andeler i gassrørledningene Europipe II og NorFra på de vilkår som fremgår av proposisjonen.

XXXII.

På statsbudsjettet for 1999 vert det oppretta eit nytt inntektskapittel 3522 Senter mot etnisk diskriminering, ny post 1 Ymse inntekter. Posten vert løyvd med kr 0.

XXXIII.

Det vert oppretta ny post 21 Spesielle driftsutgifter under kap. 715 og ny post 05 Oppdragsinntekter under kap. 3715. Under begge postane vert det løyvd kr 0.

XXXIV.

Stortinget ber Regjeringen ved fremleggelsen av statsbudsjettet for 2000 å gjøre kap. 730 post 60 om til en overslagsbevilgning.

XXXV.

Fra 1. juli 1999 gjøres følgende endring i Stortingets vedtak av 30. november 1998 om engangsavgift på motorvogner m.m. for budsjetterminen 1999:

§ 3 fjerde ledd ny bokstav d annet punktum skal lyde:

Sammen med elektromotorens effekt, går vekten av elektromotor og batteripakke på hybridbiler til fratrukk ved fastlegging av bilens egenvekt.

XXXVI.

Stortinget samtykker i at Vegdirektoratet i 1999 kan gi tilsagn om statsgaranti for inntil 300 mill. kroner for 2. prioritets lån til anskaffelse og ombygging av ferjer i tilskuddsberettiget riksvegfergedrift, men slik at totalrammen for nye tilsagn og gammelt ansvar ikke overstiger 885 mill kroner. Beløpene inkluderer et påslag på 10 pst. til dekning av eventuelle inndrivingskostnader.

XXXVII.

I Stortingets vedtak om merverdiavgift og avgift på investeringer m.v. for budsjetterminen 1999 gjøres fra 1. juli 1999 følgende endringer:

Vedtaket kap. II ny § 14 skal lyde:

Det skal ikke betales avgift av flyverksteders, herunder tekniske divisjoner og baser, anskaffelser av varer og tjenester til bruk som driftsmiddel ved ombygging, reparasjon eller vedlikehold av luftfartøyer som nevnt i lov av 19. juni 1969 nr. 66 om merverdiavgift § 17 første ledd nr. 1 bokstav c.

Nåværende § 14 i vedtakets kap. II blir ny § 15 og skal lyde:

Departementet kan

1. gi nærmere forskrifter om avgrensning, utfylling

og gjennomføring av bestemmelsene i §§ 1-14 og kan herunder bestemme at visse driftsmidler skal avgiftsberegnes etter den sats som er nevnt i § 1, selv om driftsmiddelet er til bruk som nevnt i § 2,

2. når særlige forhold foreligger bestemme at visse driftsmidler skal være fritatt for avgiftsberegning, selv om driftsmiddelet ikke er til bruk som nevnt i § 2.

XXXVIII.

Stortinget ber Regjeringen fra og med 1. juli 2000 gjennomføre endringer i engangsavgiften på motorvogner slik at avgiften legges om fra å være en innførselsavgift til å være en avgift som betales på registreringstidspunktet.

XXXIX.

Stortinget ber Regjeringen fastsette vilkår for fritak slik at biler til undervisningsformål fritas for engangsavgift, uavhengig av bilens beskaffenhet.

XL.

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake med forslag til lovendring i forbindelse med budsjettforslaget for 2000, som innebærer at nye vannkraftprosjekter gis midlertidig fritak for investeringsavgift fra 1. januar 2000 i 2 år.

XLI.

Stortinget ber Regjeringen legge frem forslag om at UNICEF-kort fritas for merverdiavgift, slik at kortsalget fra og med 1999 blir avgiftsfritt.

XLII.

Stortinget ber Regjeringen bruke sin fullmakt til å fjerne produksjonsavgiften på enkelte felt, med den hensikt å bringe frem marginale prosjekter og investeringer i haleproduksjon til beslutning allerede høsten 1999.

XLIII.

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med forslag til hvordan man skal inkludere hele offshoresektoren i kvotesystemet for CO₂ i løpet av 2000.

XLIV.

Stortinget ber Regjeringen i budsjettet for 2000 legge frem forslag til hvordan CO₂-avgiften kan reduseres inntil offshoresektoren er inkludert i kvotesystemet, herunder muligheten for å differensiere mellom gamle og nye felt med det siktemål å stimulere til økt feltutbygging.

Lars Gunnar Lie,
leiar og ordførar.

Siv Jensen,
sekretær.